

Jordbruksstatistisk årsbok 1984

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-.
– (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelskonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

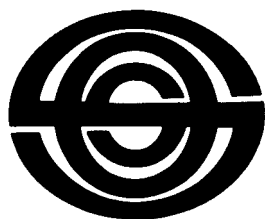
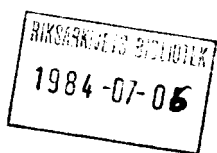
Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån.
– Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1984. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

Jordbruks- statistisk årsbok 1984

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1984

Yearbook of Agricultural Statistics 1984

Official Statistics of Sweden
Statistics Sweden
Stockholm 1984

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866–1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866–1963.

Published by
Statistics Sweden, S-115 81 Stockholm

LiberFörlag/Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-08095-8
ISSN 0082-0199

Printed in Sweden
Civiltryck AB, Stockholm 1984

Läsanvisning

Statistiska centralbyrån (SCB) utger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1984, som utgör den tjugonde årgången sedan 1965, då den första årsboken i denna form gavs ut.

Statistiken över jordbruket är omfattande. Den produceras förutom av SCB av ett flertal statliga och andra organ och publiceras av dessa i Statistiska meddelanden, Meddelanden, årsberättelser, speciella årsböcker m m. Avsikten med Jordbruksstatistisk årsbok är att ge en bred, överskådlig men samtidigt koncentrerad redovisning av denna statistik över jordbrukssektorn i en samlad form.

Årsboken innehåller främst statistik om det egentliga jordbruket. Avgränsning av innehållet har emellertid gjorts till näringsgren 11 (jordbruk, jakt) exklusive 11.30 (jakt, viltvård) enligt standard för svensk näringsgrensindelning. I årsboken ingår därför också vissa uppgifter om trädgårdsodling och i begränsad omfattning uppgifter om renskötsel, pälsdjursskötsel och biodling. I fråga om skogsbruket redovisas några data om bondeskogsbruket medan utförligare uppgifter i övrigt om skogsbruket återfinns i en separat Skogsstatistisk årsbok, som utges av skogsstyrelsen. Fiskestatistik redovisas i sin helhet fristående, fr o m 1983 i främst Statistiska meddelanden från SCB.

Uppgifterna i årsboken avser i regel kalenderåret/budgetåret före utgivningsåret, dvs i föreliggande årgång 1983 resp 1982/83, eller annars de i april månad utgivningsåret tillgängliga uppgifterna. Äldre uppgifter förekommer därför också bl a från engångsundersökningar, vilkas resultat kvarstår i årsboken under i allmänhet minst fem år, samt från intermitterande undersökningar. Det senare gäller t ex för statistik från lantbruksräkningar och liknande större undersökningar.

Statistiska uppgifter från årligen återkommande undersökningar förnyas fortlöpande i årsboken. I regel redovisas då på riksnivå uppgifter för de fem senaste åren. Längre tidsöversikter har emellertid tidigare redovisats i Jordbruksstatistisk årsbok 1980 och 1970, där vissa viktigare jordbruksstatistiska data ges för tjugoförårsperioden från 1960 respektive för efterkrigsperioden 1945 — 1969.

Regional redovisning av jordbruksstatistiken sker där sådan bedöms ha särskilt stort intresse och där detta är möjligt enligt den ursprungliga

redovisningen, främst i fråga om arealer, skördar, husdjur och vissa ekonomiska uppgifter. Uppgifter lämnas då för län och/eller produktionsområden (se karta i bilaga 1). När det gäller uppgifter för mindre områden, t ex kommuner, hänvisas läsaren till den ursprungliga redovisningen eller till direktkontakt med SCB.

Tabellmaterialet i årsboken kompletteras med en relativt fyllig textframställning. Denna ger läsaren en översiktlig bakgrundsinformation och beskrivning av de undersökningar, från vilka tabelluppgifterna härrör. Vissa uppgifter om statistikens kvalitet ges också i texten men kvalitetsmått redovisas i princip inte. Som ett ytterligare komplement lämnas i varje textavsnitt också bibliografiska källhänvisningar, varigenom läsaren ges möjlighet till fördjupade studier. Bibliografin, som innehåller källor från i regel den senaste femårsperioden, gör dock inte anspråk på att vara fullständig.

Av innehållsförteckningen i årsbokens början framgår att statistiken redovisas under 17 olika kapitel och ett stort antal avsnitt. I ett inledande kapitel beskrivs lantbruksstatistikens organisation. Ett avslutande kapitel innehåller internationella jämförelser i fråga om några viktigare jordbruksstatistiska data om det egentliga jordbruket. Någon särskild förteckning över bokens 180 tabeller och 11 diagram ingår inte; i stället inleds varje kapitel med en förteckning över kapitlets delavsnitt och dessas tabell- och diagramnummer.

Längst bak i boken finns ett mycket utförligt sakregister, som underlättar för läsaren att söka statistisk information i årsboken. Sakregistret omfattar bl a flertalet ämnesord, som förekommer i boken. I en del fall lämnas där också hänvisning till tidigare årgångar av årsboken.

I ett särskilt avsnitt i bokens början redovisas översiktligt samtliga tabellnummer i denna årgång och deras motsvarighet i tidigare årsböcker. Förändringar i denna årsbok i fråga om tabellinnehåll framgår också i anslutning därtill.

Vid användningen av årsboken kan läsaren också utnyttja kolumnrubrikerna längst upp på varje sida, där kapitelrubriker (vänstersidor) och avsnittsrubriker (högersidor) anges i förkortad form. Dessa rubriker anges dock strikt kronologiskt, vilket kan medföra att en avsnittsrubrik inte svarar mot sidans innehåll, t ex då text och tabeller åtskiljs av text till annat avsnitt.

Förfrågningar om årsbokens innehåll och om lantbruksstatistik i övrigt kan också ställas till årsboksredaktionen, byrådirektör Rolf Selander och byråassistent Monica Nilsson vid SCBs enhet för lantbruksenkäter i Örebro.

Innehåll

Läsanvisning	3
Teckenförklaring	7
Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1984	8

1 Lantbruksstatistikens organisation

2 Områdesindelningar

3 Företag och ägoslag

3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	18
3.2 Förändringar i företagens struktur	35

4 Arbetskraft

4.1 Totalbefolkning	38
4.2 Sysselsättning och arbetsåtgång	38
4.3 Avbytarverksamhet	49
4.4 Arbetsskador	49

5 Fastigheter och byggnader

5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	51
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	58
5.3 Byggnadsverksamhet	58

6 Anläggningar och maskiner

6.1 Anläggningar	64
6.2 Systemtäckad areal	68
6.3 Maskiner och redskap	70

7 Förnödenheter

7.1 Utsäde	73
7.2 Växtnäringsämnen	76
7.3 Växtskyddsmedel	80
7.4 Fodermedel	84
7.5 Driv- och smörjmedel samt eldningsolja	84

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion

8.1 Åkerjordens användning m m	88
8.2 Sortanvändning	103

Contents

Reading instruction	3
Explanation of symbols	7
Changes in the Yearbook of Agricultural Statistics 1984	8

1 Organization of the agricultural statistics ..

2 Geographical divisions

3 Enterprises and types of land

3.1 Number of holdings, areas etc.	18
3.2 Changes in the structure of the holdings	35

4 Labour force

4.1 Total population	38
4.2 Employment and working hours	38
4.3 Replacer activity	49
4.4 Working injuries	49

5 Real estates and buildings

5.1 Assessed values of agricultural real estates	51
5.2 Market prices of agricultural real estates	58
5.3 Construction activity	58

6 Plants and machinery

6.1 Plants	64
6.2 Systematically underdrained arable land	68
6.3 Machinery and tools	70

7 Requisites

7.1 Seed	73
7.2 Plant nutrients	76
7.3 Pesticides	80
7.4 Feeding stuffs	84
7.5 Motor fuel, lubricants and fuel oil	84

8 Crop farming. Vegetable production

8.1 Use of arable land	88
8.2 Varieties of grain and potatoes	103

8.3	Årsväxten	103
8.4	Bärgningsmetoder	122
8.5	Hektarskörden	124
8.6	Totalskörden	138
8.7	Skördens kvalitet	142
8.8	Vidareförädling. Försörjningsbalanser	144
8.9	Trädgårdsodling	145
8.10	Jordbrukets skördeskadeskydd	150
8.11	Hagelskadeförsäkring	159
8.12	Markkarterad areal	160

9	Husdjurskötsel. Animalieproduktion	162
9.1	Antal husdjur	162
9.2	Antal företag med husdjur	174
9.3	Kontrollverksamheter	183
9.4	Djursjukdomar	194
9.5	Galtar och betäckta sugor	194
9.6	Slakt	196
9.7	Produktion. Försörjningsbalanser	198
9.8	Husdjursförsäkringar	199
9.9	Pälsdjurskötsel	202
9.10	Biodling	204

10	Konsumtion	205
-----------	-------------------	------------

11	Utrikeshandel	212
-----------	----------------------	------------

12	Priser och prisindex	217
12.1	Priser	217
12.2	Prisindex	218

13	Jordbruksekonomiska förhållanden	223
13.1	Inkomster, utgifter m m	223
13.2	Löner för lantarbetare	247
13.3	Jordbrukets kreditmarknad	248
13.4	Jordbrukets totalalkyl	250

13.5	Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	252
------	--	-----

14	Statliga stödåtgärder	254
14.1	Pristöd	254
14.2	Rationaliseringsinsatser	256

15	Lantbrukets föreningsrörelse	262
-----------	-------------------------------------	------------

16	Lantbruksutbildningen	267
16.1	Utbildning på gymnasial och högre nivå	267
16.2	Lantbruksnämndernas kursverksamhet	271

17	Internationella uppgifter	273
-----------	----------------------------------	------------

8.3	Growing conditions of the year	103
8.4	Methods of harvesting	122
8.5	Yield per hectare	124
8.6	Total yield	138
8.7	Crop quality	142
8.8	Processing. Balance sheets of resources	144
8.9	Horticultural cultivation	145
8.10	Crop insurance	150
8.11	Hail insurance	159
8.12	Soil surveyed area	160

9	Livestock farming. Animal production	162
9.1	Number of domestic animals	162
9.2	Number of holdings with domestic animals	174
9.3	Official control activities	183
9.4	Animal diseases	194
9.5	Boars and covered sows	194
9.6	Slaughter	196
9.7	Production. Balance sheets of resources	198
9.8	Livestock insurance	199
9.9	Fur farming	202
9.10	Apiculture	204

10	Consumption	205
-----------	--------------------	------------

11	Foreign trade	212
-----------	----------------------	------------

12	Prices and price indices	217
12.1	Prices	217
12.2	Price indices	218

13	Agricultural economics	223
13.1	Incomes, expenditures etc	223
13.2	Wages of agricultural workers	247
13.3	Credit market in agriculture	248
13.4	Calculation of incomes and expenditures of the agricultural sector	250

13.5	Agricultural sector in the national accounts	252
------	--	-----

14	Governmental support	254
14.1	Price support	254
14.2	Rationalization measures	256

15	Farmers' co-operative associations	262
-----------	---	------------

16	Agricultural training	267
16.1	Education supervised by the National Board of Education	267
16.2	Training supervised by the National Board of Agriculture	271

17	International statistics	273
-----------	---------------------------------	------------

Bilagor	281
Introductory notes	290
Summary	291
Swedish-English vocabulary	295
Sakregister	308

Appendices	281
Introductory notes in English	290
Summary in English	291
Swedish-English vocabulary	295
Alphabetical index	308

Teckenförklaring

»	Upprepning
-	Intet finns att redovisa
0 0,0 }	Mindre än $\left\{ \begin{matrix} 0,5 \\ 0,05 \end{matrix} \right\}$ av enheten
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Explanation of symbols

Repetition
Magnitude nil
Magnitude less than half of unit employed
Data not available
Category not applicable

Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1984

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok				
	1984	1983	1982	1981		1980	1984	1983	1982	1981
1	1	1	1	—	51	53	53	53	53	
2	2	2	2	1	52	54	55	56	56	
3	3	3	3	2	53	55	56	57	57	
4	4	4	4	3	54	56	57	59	58, 59	
5	5	5	5	4	55	57	58	60	60	
6	6	6	6	5	56	58	59	61, 62	61	
7	7	7	7	6	57	59	60	63, 64	62	
8	8	8	8	7	58	60	61	65, 66	63	
9	9	9	9	8	59	61	62	67	64	
10	10	10	10	9	60	62	63	68	65	
11	11	11	11	10	61	63	64	69	66	
12	12	12	12	11	62	64	65	70	67	
13	13	13	13	12	63	65	66	71	68	
14	14	14	14	13	64	66	67	72, 73	69	
15	15	15	15	14	65	67	68	74, 75	70	
16	16	16	17	16	66	68	69	76, 77	71	
17	17	17	18	17	67	70	71	79	73	
18	18	18	19	18	68	71	72	80	74	
19	19	19	—	—	69	72	73	81	—	
20	20	20	—	—	70	73	74	82	—	
21	21	21	—	—	71	74	75	83, 84	75	
22	22	22	21	20	72	75	76	85	76	
23	23	—	24	23	73	76	77	86	77	
24	24	23	25	24	74	77	78	87	78	
25	25	24	25	24	75	78	79	88	79	
26	26	25	26	25	76	79	80	89	80	
27	27	26	27	26	77	80	81	90, 91	81, 82	
28	28	27	28	27	78	81	82	92, 93	83	
29	29	—	—	—	79	82	83	94	84	
30	30	30	31	30	80	83	84	95	85	
31	31	31	32	31	81	84	85	96	86	
32	32	32	33	32	82	85	86	97	87	
33	33	33	34	33	83	86	87	98	88	
34	34	34	35	34	84	87	88	99	89	
35	37	37	38	37	85	88	89	100	90	
36	38	38	39	38	86	89	90	101	91	
37	39	39	40	39	87	90	91	102	92	
38	40	40	41	40	88	91	92	103	93	
39	41	41	42	41	89	92	93	104	94	
40	42	42	43	42	90	93	94	105	95	
41	43	43	44	43	91	94	95	106	96	
42	44	44	45	45	92	95	96	107	97	
43	45	45	46	46	93	96	97	109	99	
44	46	46	47	47	94	97	98	110	100	
45	47	47	—	—	95	98	99	111	101	
46	48	48	48	48	96	99	100	112	102	
47	49	49	49	49	97	100	101	113	103	
48	50	50	50	50	98	101	102	114	104	
49	51	51	51	51	99	102	103	115	105	
50	52	52	52	52	100	103	104	116	106	

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruksstatistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruksstatistisk årsbok				Tabell i Jordbruksstatistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruksstatistisk årsbok			
	1983	1982	1981	1980		1983	1982	1981	1980
101	104	105	117	107	151	154	153	166	156
102	105	106	118	108	152	155	154	167	157
103	106	107	119	109	153	156	155	168	158
104	107	108	120	110	154	157	156	169	159
105	108	109	121	111	155	158	157	170	160
106	109	110	122	112	156	159	158	171	161
107	110	111	123	113	157	160	159	172	162
108	111	112	124	114	158	161	160	173	163
109	112	113	125	115	159	162	161	174	164
110	113	114	126	116	160	163	162	175	165
111	114	115	127	117	161	164	163	176	166
112	115	116	128	118	162	165	164	177	167
113	116	117	129	119	163	166	165	178	168
114	117	118	130	120	164	167	166	179	169
115	118	119	131	121	165	168	167	180	170
116	119	120	132	122	166	169	168	181	171
117	120	121	133	123	167	170	169	182	172
118	121	122	134	124	168	171	170	183	173
119	122	123	135	125	169	172	171	184	174
120	123	124	136	126	170	173	174	185	175
121	124	125	137	127	171	174	173	186	176
122	125	126	138	128	172	175	174	187	177
123	126	127	139	129	173	176	175	188	178
124	127	128	140	130	174	177	176	189	179
125	128	129	141	131	175	178	177	190	180
126	129	130	142	132	176	179	178	191	181
127	130	131	143	133	177	180	179	192	182
128	131	132	144	134	178	181	180	193	183
129	132	133	145	135	179	182	181	194	184
130	133	134	146	136	180	183	182	195	185
131	134	135	147	137					
132	135	136	148	138					
133	136	137	149	139					
134	137	138	150	140					
135	138	139	151	141					
136	139	140	152	142					
137	140	141	153	143					
138	141	—	—	—					
139	142	142	154	144					
140	143	143	155	145					
141	144	144	156	146					
142	145	—	—	—					
143	146	145	157	147					
144	147	146	158	148					
145	148	147	160	150					
146	149	148	161	151					
147	150	149	162	152					
148	151	150	163	153					
149	152	151	164	154					
150	153	152	165	155					

Tabeller som utgått

Tabellnumren hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1983.

- 35 Antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggning år 1975 samt procentuell fördelning av företagen efter första året för bevattning.
- 36 Bevattningsanläggningarnas beräknade maximala kapacitet efter slag av vattentäkt år 1975.
- 69 Bevattnade arealer år 1975.

1 Lantbruksstatistikens organisation

En väsentlig del av denna boks innehåll bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av statistiska centralbyrån (SCB), statens jordbruksnämnd, lantbruksstyrelsen och Svensk Husdjursskötsel. Viss del av statistiken på jordbrukets område utförs på uppdrag av lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

I det följande lämnas en sammanfattning av den statistik som erhålls från de nämnda producenterna och som redovisas i denna årsbok.

Statistik från SCB

Inom SCB produceras statistik med anknytning till jordbruket, bl a över företagsstruktur, fastigheter, anläggningar, maskiner, arbetskraft, växtodling, husdjur och ekonomiska förhållanden.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal företag, ägoslagsfördelning, åkerjordens användning och antal husdjur, erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister. Detta lantbruksregister beskrivs utförligt i kapitel 3. Uppgifter till registret insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åkermark. Från företag med mindre än 2 hektar åkermark inklusive rena skogsföretag, insamlas uppgifter med 3—5 års mellanrum vid s k lantbruksräkningar. Även trädgårdsföretag ingår i lantbruksregistret.

Uppgifter om jordbruksföretagen, deras struktur m m erhöles även tidigare genom totalräkningar, de s k jordbruksräkningar,

som genomfördes i stort sett vart femte år mellan 1927 och 1966. En redogörelse för jordbruksräkningarnas uppläggning och organisation lämnades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970. Jordbruksräkningarna kompletterades med urvalsundersökningar, s k inventeringar, vilka fr o m början av 1940-talet genomfördes vid minst tre tillfällen varje år.

Statistik rörande skörden grundades från slutet av 1700-talet till början av 1960-talet helt på subjektiva bedömningar utförda av lokala ombud. Omkring 1960 infördes successivt objektiva skördeuppskattningar, som grundas på mätningar av skörd och spill på slumpmässigt utvalda provvytor. Mätningarna utförs av fältpersonal knuten till lantbruksnämnderna. I anslutning till fältarbetet inhämtas olika uppgifter om växtodlingen, bl a om skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare insamlas kvalitetsprover för hö och fram till 1979 för spannmål. De objektiva skördeuppskattningarna beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Jordbrukets skördeskadeskydd infördes år 1961. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet för detta medan beräkningarna av skördeskadeersättningar och framställning av statistik i samband därmed utförs vid SCB. I skördeskadeskyddet, som är ett områdeskydd, ingår alla jordbruksföretag med minst 2 hektar brukad åkermark och nästan alla odlade grödor. En detaljerad beskrivning av skyddet lämnas i avsnitt 8.10.

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet på grundval av brukarnas självdeklarationer. Undersökningarna har grundats på stickprovsförfarande. Sedan 1953 har urvalet av deklarationer skett slumpmässigt. En

detaljerad redogörelse för deklarationsundersökningarnas uppläggning lämnas i avsnitt 13.1.

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som grundas på bokföringsuppgifter från ett antal jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen genomfördes första gången 1914. Ansvar för undersökningen överflyttades den 1 juli 1975 från lantbruksstyrelsen till SCB. En närmare beskrivning återfinns i avsnitt 13.1.

Statistik från statens jordbruksnämnd

Jordbruksnämnden sammanställer statistik över bl a priser, vidareförädling av olika jordbruksprodukter och konsumtion av livsmedel.

Sedan lång tid tillbaka har jordbruksnämnden gjort årliga sammanställningar över jordbrukets inköp av handelsgödsel och fodermedel. Fr o m 1979 sammanställs också statistik över jordbrukets inköp av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel; denna statistik har tidigare handlagts av Lantbrukets utredningsinstitut. Material till dessa sammantällningar erhåller nämnden från tillverkare och importörer samt från den officiella handelsstatistiken.

Kvantitetsuppgifter om leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl m m sammanställs varje månad. Vidare gör nämnden på basis av bl a livsmedelsverkets besiktningssstatistik månatliga beräkningar av produktionen av kött och fläsk.

Nämnden presenterar prisuppgifter för bl a vegetabilie- och animalieprodukter och handelsgödsel. Dessa uppgifter samlas in genom olika instanser.

Beräkningar av detaljerade prisindexserier för jordbruksprodukter har utförts sedan 1940-talet. Även före denna tid utarbetades vissa prisindex på jordbruksområdet. Beräkningarna utförs inom jordbruksnämnden

Nämnden sammanställer vidare totalkalkyler över jordbrukets inkomster och utgifter. Dessa kalkyler – jordbrukets totalkalkyl – utgör bl a underlag för jordbruksprisregleringen.

Statistik från lantbruksstyrelsen

Lantbruksstyrelsen publicerar statistik över veterinärverksamheten. Av denna publicering framgår bl a frekvenser av olika slag av djursjukdomar.

Fårkontroll har bedrivits sedan 1920-talet. Verksamheten har under perioden 1956 – 1982 letts av lantbruksstyrelsen, som även utarbetat statistik däröver. Fr o m 1983 har huvudmannaskapet överförs till Svenska Fåravelsförbundet.

Vidare utarbetar styrelsen statistik över lantbruksnämndernas verksamhet. I denna statistik ingår bl a uppgifter om statliga bidrag och kreditgarantier till jordbrukare.

Slutligen redovisar lantbruksstyrelsen årliga uppgifter om nämndernas kursverksamhet.

Statistik från Svensk Husdjursskötsel

Mjölkboskapskontroll samt svinstam- och suggkontroll har genomförts sedan 1930- respektive 1920-talen. Sedan 1967 genomförs även köttboskapskontroll. Svensk Husdjursskötsel leder numera verksamheterna och utarbetar statistik i anslutning till dem. Uppgifter om seminverksamheten sammanställs också av Svensk Husdjursskötsel.

Statistik från Lantbrukets utredningsinstitut

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetade t o m 1978 årligen statistik över jordbrukets inköp av olika slag av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel. Fr o m undersökningsåret 1979 utförs dessa undersökningar av jordbruksnämnden.

Utredningsinstitutet har vidare sedan 1956 genomfört intermittenta undersökningar avseende jordbrukets struktur. Den senaste undersökningen, 1976, avsåg lantbrukarnas selsättning.

Några jordbruksstatistiska publikationer från här redovisade myndigheter och organisationer

SCBs statistik publiceras främst i Statistiska meddelanden, SM. Jordbruksuppgifter återfinns huvudsakligen i serie J. Till vissa av dessa meddelanden utges Appendix med i all-

mänhet lägre regional indelning. Lantbruksräkningar presenteras i Lantbruksräkningen. SCB ger vidare ut Allmän månadsstatistik, i vilken lämnas ett mindre antal uppgifter om jordbruk.

Huvuddelen av *jordbruksnämndens* statistik redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden, JEM. I denna tämligen omfattande redovisning ingår även det begränsade antal uppgifter om jordbruk som presenteras i Allmän månadsstatistik. Därjämte publicerar nämnden vissa uppgifter i stenciler.

Svensk Husdjursskötsel ger ut Meddelanden, och statistik från *lantbruksstyrelsen* återfinns i stenciler eller i styrelsens Meddelanden.

Andra publikationer med jordbruks-, skogs- och fiskestatistik

Svenskt lantbruk/informationsskrift om lantbruk och lantbruksadministration/. Statens lantbruksinformation (1976).

Skogsstatistisk årsbok /årligen sedan 1951/. Skogsstyrelsen.

Fiskestatistisk årsbok /1971 t o m 1982/. SCB.

Miljöstatistisk årsbok, naturmiljön/1975, 1977, 1979, 1981/. SCB.

Naturmiljön i siffror. Miljöstatistisk årsbok 1983—1984/SCB.

Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok/1980, 1981, 1982, 1983/. SCB.

Forsknings- och försöksmeddelanden /årligen sedan 1956/ från institutioner på jordbrukets, trädgårdsodlingens, skogens m fl områden. Särtryck ur Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tidskrift.

Historisk statistik för Sverige. 2. Väderlek, lantmåteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t o m år 1955. SCB (1959).

Adresser

SCB, 115 81 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Telefon 08/14 05 60

SCB, 701 89 Örebro
Telefon 019/14 03 20

Statens jordbruksnämnd, 551 82 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Telefon 036/16 94 80

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 6
Telefon 036/16 94 20

Svensk Husdjursskötsel, Hållsta
631 84 Eskilstuna
Telefon 016/15 04 00

Lantbrukets utredningsinstitut, LUI
105 33 Stockholm
Besöksadress: Klarabergsgatan 35
Telefon 08/23 64 10

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 6
Telefon 036/16 94 00

Kungl Skogs- och Lantbruksakademien
Box 6806, 113 86 Stockholm
Besöksadress: Drottninggatan 95 B
Telefon 08/30 05 40

2 Områdesindelningar

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för *län*. Länsindelningarna har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. Omfattningen av förändringarna belyses i tablån nedan.

År	Antal län som berörts	Antal församlingar som flyttats mellan län
1952	6	5
1967	6	6
1968 ¹	1	—
1969	4	3
1971	15	55
1974	8	13

¹ Stockholms stad sammanslogs med Stockholms län.

I allmänhet användes i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande.

SCB har räknat om vissa äldre uppgifter för jordbruksföretagen till att avse 1974 års länsindelning. Omräknade länsuppgifter för åren 1968–1973 och vissa jordbruksräkningsår avseende antal företag, företagens storleksfördelning, ägoslag, åkerjordens användning och antal husdjur återfinns i Statistiska meddelan-

den serie J 1974:39. Vissa av dessa uppgifter redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1974 och 1980.

Omräknade länsuppgifter för åren 1960–1973 avseende hektar- och totalskördar återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:35. Resultaten för åren 1971–1973 redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1975 och 1980.

I vissa fall sammanförs de 24 länen till 3 *huvudområden*, nämligen Götaland, Svealand och Norrland.

Naturliga jordbruksområden.

Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län. Gränserna är numera fasta.

Däremot har gränserna för de naturliga jordbruksområdena modifierats. Gränserna utgör numera i princip kombinationer av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de naturliga

jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 1983 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till 8 större produktionsområden. Ett av de 18 produktionsområdena delas dock av gräns mellan två av de 8 produktionsområdena.

De 8 produktionsområdena kan sammanföras till 3 riksområden. Dessa 3 riksområden sammanfaller inte med de 3 administrativa huvudområdena.

Sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av *bilaga 1*.

Områden för skördeberäkningar m m

Skördeområden

I samband med att metoder för objektiva skördeuppskattningar och ett permanent skördeskadeskydd för jordbruket (se avsnitt 8.5 respektive 8.10) infördes, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden*. Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framför allt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har eftersträvt homogenitet beträffande skillnaden mellan normal och erhållen skörd. Eftersom statistiskt material i stor utsträckning saknats för denna skillnad, har man i stället utgått från faktorer som i hög grad påverkar skördens storlek, såsom klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Dessutom har risken för speciellt svåra skörde-skador, t ex på grund av översvämning eller svår torka, beaktats. År 1983 var riket indelat i 420 skördeområden.

I regel följer områdena församlingsgränserna. I vissa fall är dock församlingarna så heterogena från jordbrukssynpunkt att en delning anses nödvändig.

För skördeberäkningar har en anpassning gjorts av de naturliga jordbruksområdena till indelningen i skördeområden. De naturliga jordbruksområden som bildas av skördeområdena kallas *anpassade naturliga jordbruksområden*.

Specialområden

Vid beräkningar inom SCB grupperas skördeområdena till följande specialområden.

Utgjänningsområdena, som är 27 till antalet, består av skördeområden med likartade odlingsförhållanden. De används i stället för skördeområden i de fall skördeuppskattningarna inte ger tillräckligt underlag för bestämning av skörden i ett skördeområde.

Spillområdena används för vissa undersökningar i samband med de objektiva skördeuppskattningarna. Vid bestämning av spill från potatis för stärkelse och råspirt används en indelning i 11 spillområden. Dessa har erhållits genom sammanslagning av skördeområden varvid man i huvudsak har följt indelningen i naturliga jordbruksområden. Vid bestämning av spill för matpotatis har dock ett av spillområdena uppdelats i 3 delområden. Genom att dela 6 av de 11 spillområdena i två delar har erhållits en indelning i 17 områden, vilka används för bestämning av spill för spannmål.

Återväxtområdena, 59 till antalet, används vid beräkning av återväxt på slåttervall, bärgningsförluster på slåttervall och kvalitet på hö.

En sammanställning över av SCB använda områdesindelningar i lantbruksstatistiken lämnas i figuren på s 17.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna.

Lantbruksstyrelsen har indelat landet i drygt 400 primära naturliga jordbruksområden med hänsyn till klimat, jordart, topografi och uppodling. Dessa kan sammanföras till 5 klimatiska riksområden, vilka var för sig består av högst 3 bygder: Jordbruksbygd, Melanbygd och Glest uppodlad bygd.

Vidare har styrelsen gjort en speciell regionindelning av landet, vilken används vid beskrivning av utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid indelningen har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda förenings verksamhetsområden. Två sådana indelningar framgår av tabellerna i avsnitt 9.3 (föreningsområden för köttboscaps- och suggkontrollerna) och ytterligare en indelning av en tabell i avsnitt 9.7 (mejeriföreningar).

För prisstödet till jordbruket används i flera fall speciella områdesindelningar. Så t ex utgår pristillägget på mjölk respektive kött och fläsk i norra Sverige efter egna indelningar.

Bibliografi

Rikets indelningar. Årsbok över regionala indelningar med koder m m. SCB.

Sveriges kommuner åren 1952–1980. För-

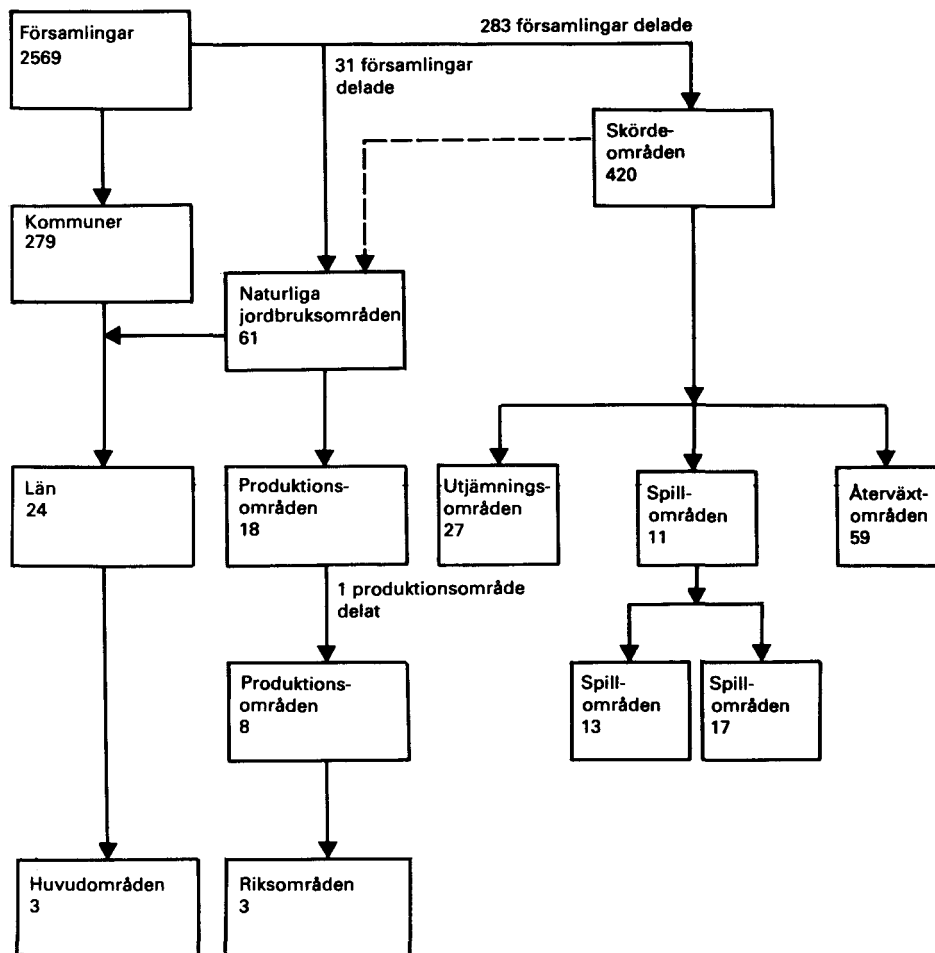
ändringar i kommunindelning och kommun-koder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1980:5.

Områdesindelningar i lantbruksstatistiken. Meddelanden i samordningsfrågor 1972:3 och 4 (uppgifter för perioden 1961–1971), 1973:4 och 5, 1974:1 och 2, 1975:2, 1976:1, 1977:2 med bilagor, 1978:2, 1979:2, 1980:1 med bilagor, 1981:1, 1982:1, 1983:2...

Sveriges klimat-, jordarts- och uppodlingsområden. Del VIII. Riksöversikt/regionala uppgifter återfinns i stenciler/. Kungl. lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 8 (1969).

Uppgifter om lantbruksstyrelsens speciella regionindelning återfinns i styrelsens meddelandeserie.

Områdesindelningar använda inom lantbruksstatistiken och antal områden år 1983

Administrativa
indelningarLantbruksanknutna
indelningar

3 Företag och ägoslag

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	1 — 9	1 — 2
3.2 Förändringar i företagens struktur	10 — 12	—

3.1 BESTÅND AV FÖRETAG OCH FÖRETAGENS AREALER M M

Med stöd av SFS 1968:111 (senast ändrad 1980:733) har varje år sedan 1968 insamlats uppgifter till ett av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättat register, det s k lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister). Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark där annan driver sådan verksamhet lämna uppgifter till lantbruksregistret.

Motsvarande uppgifter insamlades tidigare vid s k jordbruksräkningar och jordbruksinventeringar.

I detta avsnitt beskrivs lantbruksregistret samt redovisas uppgifter ur detta för i regel 1983 om bestånd av företag, bruksningsform, storleksgruppering, företagens arealer m m. Uppgifter om arbetskraft, åkerjordens användning, trädgårdsodling och husdjur redovisas i avsnitten 4.2, 8.1, 8.9 respektive 9.1 och 9.2.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Omfattning

Lantbruksregistret omfattar följande typer av företag:

I företag med minst 2,0 hektar åkermark

II företag med mindre än 2,0 hektar åker-

mark (huvudsakligast företag med enbart skogsmark eller annat ägoslag än åkermark) med fastighet taxerad som jordbruksfastighet

III företag med djurbesättning som uppgiftsdagen i juni eller tidigare under kalenderåret omfattade minst 250 svin eller minst 500 får inklusive lamm eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar

IV företag och andra enheter (anstalter, institutioner m fl) med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² under glas eller plast eller minst 2 500 m² frilandsareal. Odling i hemträdgårdar eller för husbehov ingår inte.

Samtliga skogsföretag i riket ingår bland företagen av typ I eller II.

Från företag av typ I och sedan 1969 även från företag av typ III har uppgifter insamlats varje år. Uppgifter från företag av typ II insamlas med i regel 5 års mellanrum i samband med en utvidgad form av uppgiftsinsamling, s k lantbruksräkning. Från företag av typ IV insamlas uppgifter i princip varje år. Det år då en lantbruksräkning utförs och det följande året insamlas dock inga uppgifter till lantbruksregistreringen i juni från denna grupp. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning (se avsnitt 8.9) i början av året närmast efter lantbruksräkningen.

Av tabblån nedan framgår uppgiftsinsamlingens omfattning under olika år.

År	Typ av företag			
	I	II	III	IV
<i>Genomförda undersökningar</i>				
1968	x	x	—	—
1969	x	—	x	—
1970	x	—	x	x
1971	x ¹	x ¹	x ¹	—
1972	x	—	x	T ²
1973	x	—	x	x
1974	x	—	x	x
1975	x	—	x	x
1976	x ¹	x ¹	x ¹	—
1977	x	—	x	T ²
1978	x	—	x	x
1979	x	—	x	x
1980	x	—	x	x
1981	x ¹	x ¹	x ¹	—
1982	x	—	x	T ²
1983	x	—	x	x
<i>Planerade undersökningar</i>				
1984	x	—	x	x
1985	x	—	x	x

¹ Lantbruksräkning. — ² Trädgårdsräkning.

Insamlade uppgifter

Till lantbruksregistret insamlas dels vissa fasta uppgifter, dels tillfälligt återkommande uppgifter. Av bilaga 2 framgår vilka uppgifter som insamlades under perioden 1973–1983. Där har dock undantagits uppgifterna till trädgårdsräkningarna 1977 och 1982. Dessas innehåll beskrivs i avsnitt 8.9.

Uppgiftsinsamlingen 1983 framgår i detalj av bilaga 3, som återger den använda blanketten.

Definitioner

Med *företag* (brukningsenhet) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med *företagare* (brukare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt

svarar för verksamheten.

Följande definitioner av de olika *ägoslagen* tillämpas fr o m 1981. Dessa nya definitioner, som fastställdes som svensk standard i januari 1981, ansluter till motsvarande ägosslagsdefinitioner i fastighetstaxeringen:

Åkermark: Mark som används eller lämpligen kan användas till växtodling eller bete och som är lämplig att plöjas.

Betesmark: Mark som används eller lämpligen kan användas till bete och som inte är lämplig att plöjas.

Skogsmark: Mark som är lämplig för virkesproduktion och som inte i väsentlig utsträckning används för annat ändamål samt mark där det bör finnas skog till skydd mot sand- eller jordflykt eller mot att fjällgränsen flyttas ned.

Mark som ligger helt eller i huvudsak outnyttjad skall dock inte anses som skogsmark, om den på grund av särskilda förhållanden inte bör tas i anspråk för virkesproduktion.

Mark skall anses lämplig för virkesproduktion om den enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke om året per hektar.

Annan mark: Mark som inte lämpligen kan användas till växtodling, bete eller virkesproduktion.

I grova drag råder följande relationer gentemot den tidigare ägosslagsindelningen:

Åkermark motsvarar den tidigare klassen åker.

Betesmark motsvarar dels hela den tidigare klassen kultiverad betesmark, dels en del av klassen annan gräsbärande mark.

Skogsmark motsvarar dels hela den tidigare klassen skogsmark, dels en del av klassen annan gräsbärande mark.

Annan mark motsvarar den tidigare klassen övrig mark.

Effekterna av den ändrade klassificeringen torde vara små beträffande åkermark och skogsmark vid företag med mer än 2,0 hektar åkermark under eget bruk. Större delen av den tidigare klassen annan gräsbärande mark synes 1981 ha redovisats som betesmark och endast en mindre del ha överförs till skogsmark.

Undersökningens genomförande

Undersökningen är en totalräkning. De insamlade uppgifterna skall avse förhållandena en viss dag i juni respektive år. För 1983 gällde uppgifterna den 9 juni.

Insamling och bearbetning

SCB sänder ut blanketter till alla kända uppgiftsskyldiga. För företag som tidigare registrerats i lantbruksregistret påförs blanketterna maskinellt uppgifter om företagare, till företaget hörande fastigheter, företagets arealer av olika slag samt församlingstillhörighet.

Av lantbrukarna ifyllda och till SCB åter-sända blanketter granskas manuellt och maskinellt och eventuella fel rättas. Uppgifterna registreras på magnetband. I påminnelse- och granskningsarbetet deltar lantbruksnämnderna.

Vid lantbruksräkningen 1981 tillämpades en ny metod för uppgiftsinsamling. Uppgifter inhämtades då från 1981 års fastighetstaxeringsregister för företag med mindre än 2 hektar åkermark. Vid de tidigare lantbruksräkningarna har uppgifter för dessa företag insamlats genom postenkät.

Bortfall

För 149 företag som tidigare redovisat mer än 2 hektar åkermark har uppgifter för år 1983 inte erhållits. Enligt tidigare redovisade uppgifter omfattade dessa företag cirka 2 800 hektar åkermark. Motsvarande bortfall 1982 var 174 företag med cirka 3 500 hektar åkermark.

Resultatens tillförlitlighet

Redovisningsprinciper

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel företag med mer än 2 hektar åkermark. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åkermark, även om den totala åkerarealen skulle överstiga 2 hektar.

I åkerarealen inräknas slätter- och betesval-lar som ej utnyttjas respektive år samt annan obrukad åkermark.

För år då lantbruksräkning genomförs redovisas även vissa uppgifter för företag med högst 2 hektar åkermark.

Kontrollmätningar

Brukarnas uppgifter avser i regel den s k brukade arealen omfattande exempelvis även diken och är således något större än den besådda. För att få en uppfattning om skillnaden mellan uppgifterna utförs varje år kontrollmätningar. Dessa beskrivs närmare i avsnitt 8.6.

Resultat

Arealer av olika ägoslag samt av åkermark och skogsmark på samtliga företag enligt lantbruksräkningen 1981 redovisas i *tabellerna 1, 8 och 9*. Landets totala åkerareal uppgick som framgår där till cirka 3 000 000 hektar. 98 % av denna fanns på cirka 115 000 företag med mer än 2 hektar åkermark. Skogsmarksarealen i riket uppgick till 22,7 milj hektar, varav 20 % fanns på omkring 83 000 företag med mer än 2 hektar åkermark.

Uppgifter för 1983 om antalet företag med mer än 2 hektar åkermark och åkerarealen på dessa fördelade på brukningsform, storleksgrupper och företagarekategorier framgår av *tabellerna 2–7*. Antalet företag uppgick 1983 till 113 888, av vilka 52 % var helt eller delvis arrenderade. Över hälften av företagen hade högst 20 hektar åkermark medan knappt 3 % hade mer än 100 hektar. Omkring 95 000 företag brukades av enskilda personer. Av åkerarealen som uppgick till cirka 2 941 000 hektar var 42 % arrenderad. Denna andel har ökat något under senare år. 20,1 % av åkerarealen fanns på företag med mer än 100 hektar. Den genomsnittliga arealen på företagen var 1983 25,8 hektar.

Förändringen under perioden 1961–1981 av företagens och åkerarealens fördelning på bl a storleksgrupper framgår av *diagram 1 och 2*.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare och sysselsatta /årigen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1, 1980:5.1, 1981:5.1, 1983:6.1, 1984:4.1...

Tabell 1 Arealen av olika ägoslag år 1981
Area of different types of land in 1981

Avser samtliga lantbruksföretag
 Figures refer to all agricultural holdings

Område; storleksgrupp, hektar åkermark	Åkermark			Total ägd åker	Total aren- derad åker	Betes- mark	Skogs- mark	Annan mark	Summa
	Ut- nyttjad	Ej ut- nyttjad	Summa						
Götalands södra slättbygder									
— 2,0	..	..	1 323	..	..	5 921	30 649	13 054	50 947
2,1—	355 682	1 470	357 152	210 259	146 893	17 107	39 918	13 970	428 147
Samtliga	..	..	358 475	..	..	23 028	70 567	27 024	479 094
Götalands mellanbygder									
— 2,0	..	..	2 305	..	..	21 889	178 913	49 090	252 197
2,1—	328 254	2 239	330 493	215 958	114 535	57 028	224 704	66 275	678 500
Samtliga	..	..	332 798	..	..	78 917	403 617	115 365	930 697
Götalands norra slättbygder									
— 2,0	..	..	2 403	..	..	15 473	226 865	62 277	307 018
2,1—	463 018	2 353	465 371	285 353	180 018	41 099	192 940	47 794	747 204
Samtliga	..	..	467 774	..	..	56 572	419 805	110 071	1 154 222
Svelands slättbygder									
— 2,0	..	..	3 377	..	..	28 839	960 660	193 315	1 186 191
2,1—	667 311	6 306	673 617	365 764	307 853	49 222	599 061	82 238	1 404 138
Samtliga	..	..	676 994	..	..	78 061	1 559 721	275 553	2 590 329
Götalands skogsbygder									
— 2,0	..	..	13 744	..	..	75 700	2 145 659	502 217	2 737 320
2,1—	561 765	6 123	567 888	322 645	245 243	143 542	1 202 826	292 091	2 206 347
Samtliga	..	..	581 632	..	..	219 242	3 348 485	794 308	4 943 667
Mellersta Sveriges skogsbygder									
— 2,0	..	..	9 086	..	..	23 185	1 912 376	314 221	2 258 868
2,1—	215 417	4 483	219 900	122 798	97 102	19 885	515 108	61 898	816 791
Samtliga	..	..	228 986	..	..	43 070	2 427 484	376 119	3 075 659
Nedre Norrland									
— 2,0	..	..	19 232	..	..	32 965	4 762 247	1 157 711	5 972 155
2,1—	175 140	4 766	179 906	103 142	76 764	17 918	909 040	138 537	1 245 401
Samtliga	..	..	199 138	..	..	50 883	5 671 287	1 296 248	7 217 556
Övre Norrland									
— 2,0	..	..	10 873	..	..	24 090	8 080 333	8 369 124	16 484 420
2,1—	138 418	5 133	143 551	84 694	58 857	10 484	760 936	309 149	1 224 120
Samtliga	..	..	154 424	..	..	34 574	8 841 269	8 678 273	17 708 540
Hela riket									
— 2,0	..	..	62 343	..	..	228 062	18 297 702	10 661 009	29 249 116
2,1—	2 905 005	32 873	2 937 878	1 710 613	1 227 265	356 285	4 444 533	1 011 952	8 750 648
Samtliga	..	..	3 000 221	..	..	584 347	22 742 235	11 672 961	37 999 764

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1981.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning /årigen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2, 1980:5.2, 1981:5.2, 1983:6.2, 1984:4.2...

Jordbruksräkningen/1961 och 1966; uppgifter för kommuner, naturliga jordbruksområden m m/. SCB.

Lantbruksräkningen /1971, 1976 och 1981; och uppgifter för kommuner eller naturliga jordbruksområden/. SCB.

Information om lantbruksregistret 1983. SCB.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961,

1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974–01–01. SCB. SM J 1974:39.

Svensk standard för ägoslagsklassificering av mark för jordbruk och skogsbruk. Meddelanden i samordningsfrågor, 1981:4. SCB.

Andra undersökningar

Lantbrukets företagsregister (lantbruksregistret) /beskrivning av registret/. SCB. Statistisk tidskrift 1971:5.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

Allmän fastighetstaxering. Del 2 /1970, 1975 och 1981; uppgifter om bl a arealer av olika ägoslag/. SCB.

Tabell 2 Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1983

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Antal företag				Åkerareal, hektar	
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Helt ägda företag	Helt arrenderade företag
<i>Län</i>						
Stockholms	746	653	692	2 091	19 998	38 716
Uppsala	1 508	852	1 248	3 608	50 964	42 109
Södermanlands	908	844	851	2 603	36 306	51 084
Östergötlands	1 801	1 576	1 508	4 885	62 383	75 549
Jönköpings	2 576	1 211	2 217	6 004	22 647	25 148
Kronobergs	2 015	671	1 761	4 447	15 291	10 744
Kalmar	2 165	1 047	1 968	5 180	40 416	30 638
Gotlands	1 118	297	1 169	2 584	27 004	8 840
Blekinge	1 147	255	695	2 097	13 633	5 351
Kristianstads	3 782	1 163	2 275	7 220	65 500	35 513
Malmöhus	3 827	1 796	2 301	7 924	106 256	86 045
Hallands	3 282	723	1 867	5 872	51 966	19 577
Göteborgs o Bohus	2 453	669	1 427	4 549	25 174	11 364
Älvsborgs	5 004	1 223	2 956	9 183	61 088	24 024
Skaraborgs	4 407	1 534	2 887	8 828	104 874	54 928
Värmlands	3 275	771	2 006	6 052	41 682	20 026
Örebro	1 488	610	1 282	3 380	32 608	23 327
Västmanlands	1 358	639	939	2 936	46 316	33 708
Kopparbergs	1 544	371	1 730	3 645	15 561	7 976
Gävleborgs	2 062	344	1 920	4 326	20 204	6 262
Västernorrlands	2 417	273	1 831	4 521	16 524	3 619
Jämtlands	1 815	299	1 379	3 493	12 567	3 987
Västerbottens	2 616	357	2 696	5 669	19 956	4 162
Norrbottens	1 460	172	1 159	2 791	11 682	2 193
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	4 468	1 894	2 822	9 184	125 560	87 026
» mellanbygder	5 158	1 654	3 817	10 629	116 476	60 576
» norra slättbygder	6 471	2 393	3 952	12 816	170 278	101 600
Svealands slättbygder	6 189	3 484	5 031	14 704	198 273	188 384
Götalands skogsbygder	16 531	5 761	11 820	34 112	171 595	121 804
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 310	1 623	3 848	10 781	59 669	44 751
Nedre Norrland	6 066	883	5 307	12 256	44 667	13 210
Övre Norrland	4 581	658	4 167	9 406	34 182	7 539
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>						
2,1 – 5,0	15 550	2 259	1 598	19 407	58 141	8 792
5,1 – 10,0	15 391	3 132	5 093	23 616	115 790	24 120
10,1 – 20,0	11 789	3 930	10 437	26 156	172 932	58 917
20,1 – 30,0	4 900	2 502	7 637	15 039	121 926	62 812
30,1 – 50,0	4 191	3 017	8 494	15 702	163 071	119 235
50,1 – 100,0	2 204	2 503	5 873	10 580	148 479	173 358
Över 100,0	749	1 007	1 632	3 388	140 261	177 656
<i>Hela riket</i>						
1983	54 774	18 350	40 764	113 888	920 600	624 890
1982	56 308	18 809	41 233	116 350	926 694	636 486
1981	55 503	18 185	41 448	115 136	930 782	632 557
1980	57 382	18 590	41 910	117 882	948 034	648 764
1979	59 391	18 728	42 512	120 631	963 212	648 281

¹ Ny ägoslagsklassificering 1981, se texten. — ² Kultiverad betesmark i tidigare ägoslagsklassificering. — ³ Skogs-
mark i tidigare ägoslagsklassificering.

Delvis arrenderade företag	Summa	Därav		Betes- mark ¹ , hektar	Annan gräs- bärande mark ¹ , hektar	Skogs- mark ¹ , hektar	Annan mark ¹ , hektar	Summa hektar
		Ägd	Arrenderad					
39 607	98 321	39 993	58 328	9 781	—	90 832	18 301	217 235
67 801	160 874	92 764	68 110	13 820	—	130 876	18 050	323 620
54 379	141 769	67 028	74 741	12 943	—	130 782	18 633	304 127
82 653	220 585	110 316	110 269	38 607	—	165 207	29 374	453 773
48 566	96 361	46 631	49 730	33 258	—	219 033	49 656	398 308
34 115	60 150	33 017	27 133	17 355	—	173 358	39 523	290 386
64 404	135 458	76 178	59 280	34 188	—	239 098	46 440	455 184
47 854	83 698	59 963	23 735	9 316	—	78 918	27 713	199 645
19 274	38 258	25 485	12 773	7 183	—	85 081	8 083	138 605
82 492	183 505	112 578	70 927	29 962	—	107 041	19 364	339 872
116 186	308 487	174 419	134 068	22 676	—	33 750	12 219	377 132
54 222	125 765	84 599	41 166	11 572	—	114 576	34 165	286 078
34 552	71 090	44 260	26 830	10 004	—	80 580	60 067	221 741
77 088	162 200	105 084	57 116	22 368	—	258 554	71 120	514 242
126 044	285 846	181 407	104 439	25 123	—	138 584	28 813	478 366
63 526	125 234	77 394	47 840	7 625	—	271 393	31 055	435 307
61 498	117 433	69 404	48 029	6 282	—	141 820	21 350	286 885
53 214	133 238	77 825	55 413	6 452	—	126 919	11 536	278 145
43 554	67 091	38 200	28 891	4 591	—	183 477	16 815	271 974
52 906	79 372	48 254	31 118	4 748	—	322 619	23 704	430 443
42 926	63 069	36 772	26 297	7 155	—	313 713	45 741	429 678
30 620	47 174	27 096	20 078	5 465	—	325 525	130 619	508 783
64 836	88 954	51 755	37 199	4 547	—	386 912	119 249	599 662
32 853	46 728	28 242	18 486	3 746	—	273 186	115 627	439 287
143 720	356 306	209 137	147 169	16 664	—	38 432	13 469	424 871
153 904	330 956	214 373	116 583	55 399	—	216 324	65 688	668 367
193 327	465 205	286 916	178 289	40 522	—	190 952	47 144	743 823
285 542	672 199	366 874	305 325	48 226	—	593 812	80 831	1 395 068
275 787	569 186	319 935	249 251	141 489	—	1 171 319	283 481	2 165 475
116 964	221 284	123 455	97 829	19 535	—	511 220	60 913	1 82 952
124 076	181 953	103 778	78 175	17 200	—	912 524	140 655	1 252 332
101 850	143 571	84 196	59 375	9 732	—	757 251	305 036	1 215 590
6 582	73 515	61 780	11 735	25 359	—	548 548	174 511	821 933
40 353	180 263	139 527	40 736	41 049	—	810 708	209 310	1 241 330
156 882	388 731	264 246	124 485	60 667	—	930 551	210 456	1 590 405
190 731	375 469	230 637	144 832	47 539	—	549 736	108 280	1 081 024
331 836	614 142	352 360	261 782	61 938	—	597 382	108 309	1 381 771
396 774	718 611	368 634	349 977	59 245	—	469 215	93 828	1 340 899
272 012	589 929	291 480	298 449	52 970	—	485 694	92 523	1 221 116
1 395 170	2 940 660	1 708 664	1 231 996	348 767	—	4 391 834	997 217	8 678 478
1 387 142	2 950 322	1 711 914	1 238 408	351 442	—	4 457 811	1 018 598	8 778 173
1 374 539	2 937 878	1 710 613	1 227 265	356 285	—	4 463 206	1 015 419	8 772 788
1 354 624	2 951 422	1 719 157	1 232 265	151 910 ²	214 645	4 512 974 ³	1 028 695	8 859 646
1 347 965	2 959 458	1 734 793	1 224 665	151 257 ²	215 686	4 578 030 ³	1 065 553	8 969 984

Tabell 3 Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1983

Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings in 1983

Område	Antal företag inom storleksgrupp, hektar åkermark						
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	184	237	374	325	359	389	223
Uppsala	205	270	629	577	867	799	261
Södermanlands	147	246	419	362	484	606	339
Östergötlands	370	499	820	669	1 036	1 054	437
Jönköpings	1 336	1 632	1 522	753	542	187	32
Kronobergs	1 162	1 374	1 060	457	285	98	11
Kalmar	678	1 020	1 199	802	872	489	120
Gotlands	272	292	458	456	626	412	68
Blekinge	440	575	496	244	213	106	23
Kristianstads	1 005	1 436	1 884	1 134	994	583	184
Malmöhus	734	945	1 742	1 281	1 637	1 139	446
Hallands	912	1 256	1 712	860	718	328	86
Göteborgs o Bohus	952	1 300	1 240	505	381	153	18
Älvsborgs	2 024	2 299	2 389	1 093	865	428	85
Skaraborgs	793	1 250	2 182	1 436	1 685	1 109	373
Värmlands	1 486	1 607	1 211	571	588	440	149
Örebro	436	539	662	448	575	538	182
Västmanlands	137	214	503	509	701	645	227
Kopparbergs	962	794	785	405	449	221	29
Gävleborgs	778	1 044	1 173	597	483	231	20
Västernorrlands	1 284	1 399	953	400	331	137	17
Jämtlands	1 086	977	756	316	258	90	10
Västerbottens	1 266	1 657	1 439	552	505	225	25
Norrbottnens	758	754	548	287	248	173	23
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	718	956	2 097	1 565	1 953	1 386	509
» mellanbygder	1 096	1 521	2 398	1 827	2 183	1 268	336
» norra slättbygder	1 078	1 640	2 995	1 942	2 452	1 957	752
Svealands slättbygder	967	1 420	2 563	2 269	3 076	3 108	1 301
Götalands skogsbygder	7 367	9 289	8 797	4 127	3 020	1 280	232
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 337	2 664	2 448	1 187	1 243	740	162
Nedre Norrland	3 360	3 441	2 735	1 238	996	439	47
Övre Norrland	2 484	2 685	2 123	884	779	402	49
<i>Hela riket</i>							
1983	19 407	23 616	26 156	15 039	15 702	10 580	3 388
1982	20 344	24 431	26 723	15 323	15 743	10 445	3 341
1981	18 588	24 397	27 276	15 529	15 807	10 255	3 284
1980	19 248	25 474	28 123	15 876	15 875	10 061	3 225
1979	20 286	26 377	28 925	16 131	15 848	9 895	3 169

¹ I tabell 5 redovisas för år 1983 en storleksgruppering av företag med mer än 100 hektar åkermark.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Åkerareal inom storleksgrupp, hektar åkermark								
Summa	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	Summa
2 091	716	1 854	5 799	8 147	14 214	27 294	40 297	98 321
3 608	803	2 131	9 767	14 594	34 448	55 314	43 817	160 874
2 603	589	1 951	6 417	9 209	19 250	42 313	62 040	141 769
4 885	1 407	3 975	12 577	16 822	41 902	73 730	70 172	220 585
6 004	5 186	12 340	22 340	18 743	20 713	12 710	4 329	96 361
4 447	4 517	10 205	15 203	11 221	10 855	6 490	1 659	60 150
5 180	2 653	7 883	18 069	20 312	34 247	32 644	19 650	135 458
2 584	1 006	2 241	6 989	11 493	24 795	26 738	10 436	83 698
2 097	1 681	4 340	7 281	6 017	8 228	6 854	3 857	38 258
7 220	3 802	11 103	28 079	28 134	38 561	38 959	34 867	183 505
7 924	2 688	7 443	26 160	32 221	64 539	77 457	97 979	308 487
5 872	3 542	9 677	25 402	21 376	27 463	21 579	16 726	125 765
4 549	3 683	9 936	18 047	12 452	14 508	10 019	2 445	71 090
9 183	7 699	17 591	35 050	27 113	33 383	28 252	13 112	162 200
8 828	2 989	9 908	33 133	36 015	66 111	75 721	61 969	285 846
6 052	5 477	11 969	17 761	14 280	22 724	30 698	22 325	125 234
3 380	1 646	4 162	9 991	11 309	22 896	37 447	29 982	117 433
2 936	538	1 720	7 944	12 842	27 936	44 353	37 905	133 238
3 645	3 463	5 887	11 462	10 023	17 228	14 633	4 395	67 091
4 326	2 920	8 028	17 429	14 783	18 665	14 730	2 817	79 372
4 521	4 837	10 438	13 867	9 992	12 612	9 041	2 282	63 069
3 493	4 080	7 354	11 090	7 785	9 744	5 867	1 254	47 174
5 669	4 798	12 617	20 966	13 477	19 460	14 609	3 027	88 954
2 791	2 795	5 510	7 908	7 109	9 660	11 159	2 587	46 728
9 184	2 607	7 576	31 546	39 203	76 428	93 751	105 195	356 306
10 629	4 116	11 820	36 457	45 897	85 169	83 180	64 317	330 956
12 816	4 074	12 882	45 443	48 920	97 123	134 979	121 784	465 205
14 704	3 758	11 192	39 771	57 391	121 918	216 187	221 982	672 199
34 112	28 443	70 735	128 774	102 286	116 687	85 500	36 761	569 186
10 781	8 786	20 164	35 955	29 508	48 671	50 405	27 795	221 284
12 256	12 461	25 820	40 020	30 600	38 072	28 603	6 377	181 953
9 406	9 270	20 074	30 765	21 664	30 074	26 006	5 718	143 571
113 888	73 515	180 263	388 731	375 469	614 142	718 611	589 929	2 940 660
116 350	76 980	186 227	396 600	382 081	615 529	708 970	583 935	2 950 322
115 136	70 471	186 323	405 293	387 167	617 162	649 913	576 549	2 937 878
117 882	72 736	194 227	417 552	395 771	619 666	683 202	568 268	2 951 422
120 631	76 531	201 000	429 106	401 658	618 494	672 362	560 307	2 959 458

Tabell 4 Antal företag samt arealen åkermark på dessa efter företagarekategori år 1983
 Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag brukade av						
	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga
<i>Län</i>							
Stockholms	1 624	341	51	21	5	5	44
Uppsala	2 789	720	54	12	6	1	26
Södermanlands	1 975	532	34	30	3	2	27
Östergötlands	3 792	976	57	27	2	3	28
Jönköpings	4 840	997	126	10	2	3	26
Kronobergs	3 710	601	110	8	2	2	14
Kalmar	4 248	808	84	12	4	1	23
Gotlands	2 219	295	38	4	2	1	25
Blekinge	1 777	266	38	5	1	1	9
Kristianstads	6 241	757	99	38	7	4	74
Malmöhus	6 842	793	118	87	7	6	71
Hallands	4 809	887	109	21	2	3	41
Göteborgs o Bohus	3 791	568	139	10	2	3	36
Älvsborgs	7 442	1 448	229	12	7	2	43
Skaraborgs	7 012	1 613	114	30	8	2	49
Värmlands	4 734	1 024	261	20	2	1	10
Örebro	2 727	525	80	19	1	1	27
Västmanlands	2 310	534	48	14	—	6	24
Kopparbergs	2 855	598	172	5	1	3	11
Gävleborgs	3 643	517	116	13	4	2	31
Västernorrlands	3 648	647	157	8	2	2	57
Jämtlands	2 728	605	122	3	2	1	32
Västerbottens	4 625	888	126	4	4	1	21
Norrbottens	2 199	491	73	7	4	3	14
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	7 757	1 093	115	95	8	7	109
» mellanbygder	9 110	1 212	153	48	7	5	94
» norra slättbygder	10 168	2 329	179	48	12	6	74
Svealands slättbygder	11 475	2 705	261	94	17	16	136
Götalands skogsbygder	28 088	5 011	763	70	19	13	148
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 621	1 681	393	34	4	2	46
Nedre Norrland	9 812	1 859	440	19	5	6	115
Övre Norrland	7 549	1 541	251	12	8	4	41
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1 – 5,0	16 098	2 327	883	33	4	4	58
5,1 – 10,0	19 632	3 109	761	33	9	2	70
10,1 – 20,0	22 001	3 461	509	50	14	5	116
20,1 – 30,0	12 525	2 229	160	33	8	5	79
30,1 – 50,0	12 681	2 721	130	39	10	5	116
50,1 – 100,0	7 605	2 643	82	54	18	7	171
Över 100,0	2 038	941	30	178	17	31	153
<i>Hela riket</i>							
1983	92 580	17 431	2 555	420	80	59	763
1982	95 333	17 179	2 576	417	85	55	705
1981	95 023	16 138	2 729	421	87	53	685
1980	98 256	15 589	2 848	418	92	57	622
1979	101 254	15 241	2 997	415	92	58	574

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga	Summa
2 091	69 452	18 672	1 319	3 656	1 068	620	3 534	98 321
3 608	111 231	41 097	1 311	2 714	1 340	206	2 975	160 874
2 603	94 191	34 196	1 343	8 021	286	221	3 511	141 769
4 885	153 279	58 347	1 764	4 248	175	333	2 439	220 585
6 004	73 611	20 133	915	387	55	202	1 058	96 361
4 447	47 623	10 644	855	212	167	173	476	60 150
5 180	102 177	27 571	1 761	1 914	367	274	1 394	135 458
2 584	67 029	12 970	635	1 047	223	196	1 598	83 698
2 097	30 032	5 774	626	1 005	44	140	637	38 258
7 220	148 374	21 765	2 805	4 328	318	546	5 369	183 505
7 924	241 216	34 444	3 155	21 296	465	598	7 313	308 487
5 872	93 598	23 918	1 376	3 277	75	756	2 765	125 765
4 549	56 968	11 183	1 189	318	31	52	1 349	71 090
9 183	122 532	32 912	2 229	788	401	288	3 050	162 200
8 828	203 037	68 323	2 935	6 036	684	419	4 412	285 846
6 052	92 244	27 067	2 848	2 142	165	240	528	125 234
3 380	87 788	21 495	1 271	4 398	34	328	2 119	117 433
2 936	93 585	30 652	1 502	3 773	—	767	2 959	133 238
3 645	51 662	12 544	1 347	678	22	207	631	67 091
4 326	65 115	10 700	1 259	673	98	183	1 344	79 372
4 521	47 774	12 495	1 181	242	60	104	1 213	63 069
3 493	35 246	9 705	960	77	38	135	1 013	47 174
5 669	69 699	16 762	1 114	136	365	139	739	88 954
2 791	33 450	11 719	561	273	191	189	345	46 728
9 184	269 962	48 277	4 059	22 293	516	1 614	9 585	356 306
10 629	262 094	47 025	3 648	9 005	461	719	8 004	330 956
12 816	328 913	114 521	4 293	8 100	1 146	933	7 299	465 205
14 704	471 676	153 709	7 102	20 632	2 850	2 382	13 848	672 199
34 112	442 235	106 148	7 671	5 359	877	711	6 185	569 186
10 781	166 067	42 562	4 239	5 153	161	31	3 071	221 284
12 256	140 866	32 884	3 291	645	103	598	3 566	181 953
9 406	109 100	29 962	1 958	452	558	328	1 213	143 571
19 407	60 797	9 015	3 323	130	14	12	224	73 515
23 616	149 975	23 780	5 639	248	72	15	534	180 263
26 156	326 942	51 551	7 402	799	205	81	1 751	388 731
15 039	312 136	56 213	3 986	822	186	132	1 994	375 469
15 702	494 624	107 666	4 992	1 585	392	217	4 666	614 142
10 580	510 404	184 537	5 568	3 807	1 285	516	12 494	718 611
3 388	336 035	142 326	5 351	64 248	4 518	6 343	31 108	589 929
113 888	2 190 913	575 088	36 261	71 639	6 672	7 316	52 771	2940 660
116 350	2 218 406	561 540	35 825	71 961	7 062	6 780	48 748	2950 322
115 136	2 225 010	535 500	40 404	73 770	7 425	6 920	48 849	2937 878
117 882	2 261 186	511 874	43 656	74 397	7 676	6 843	45 790	2951 422
120 631	2 290 991	491 425	44 732	74 390	7 740	6 766	43 414	2959 458

Tabell 5 Antal företag med mer än 100,0 hektar åkermark inom olika storleksgrupper år 1983
 Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1983

Område	Storleksgrupp, hektar åkermark					Summa
	100,1 – 200,0	200,1 – 300,0	300,1 – 400,0	400,1 – 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	162	35	16	7	3	223
Uppsala	205	42	5	4	5	261
Södermanlands	253	57	15	8	6	339
Östergötlands	363	52	12	4	6	437
Jönköpings	30	2	—	—	—	32
Kronobergs	9	2	—	—	—	11
Kalmar	91	21	7	—	1	120
Gotlands	60	5	2	—	1	68
Blekinge	19	3	—	—	1	23
Kristianstads	137	27	6	3	11	184
Malmöhus	312	65	18	13	38	446
Hallands	66	12	2	4	2	86
Göteborgs o Bohus	16	1	1	—	—	18
Älvsborgs	71	12	—	1	1	85
Skaraborgs	304	45	12	6	6	373
Värmlands	129	14	3	3	—	149
Örebro	140	30	10	1	1	182
Västmanlands	184	24	12	6	1	227
Kopparbergs	27	—	1	1	—	29
Gävleborgs	18	2	—	—	—	20
Västernorrlands	15	2	—	—	—	17
Jämtlands	10	—	—	—	—	10
Västerbottens	25	—	—	—	—	25
Norrbottnens	23	—	—	—	—	23
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	365	77	14	15	38	509
» mellanbygder	254	46	16	4	16	336
» norra slättbygder	618	93	22	9	10	752
Svealands slättbygder	1 013	192	54	28	14	1 301
Götalands skogsbygder	199	24	6	2	1	232
Mellersta Sveriges skogsbygder	127	18	10	3	4	162
Nedre Norrland	44	3	—	—	—	47
Övre Norrland	49	—	—	—	—	49
<i>Hela riket</i>						
1983	2 669	453	122	61	83	3 388
1982	2 634	435	127	62	83	3 341
1981	2 578	433	130	62	81	3 284
1980	2 530	431	126	64	74	3 225
1979	2 475	421	139	61	73	3 169

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 6 Procentuell fördelning av åkerarealen på olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1983
 Percentage distribution of the area of the arable land and average per holding in 1983

Område	Storleksgrupp, hektar åkermark							Summa	Genomsnittlig areal, hektar
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0		
<i>Län</i>									
Stockholms	0,7	1,9	5,9	8,3	14,4	27,8	41,0	100	47,0
Uppsala	0,5	1,3	6,1	9,1	21,4	34,4	27,2	100	44,6
Södermanlands	0,4	1,4	4,5	6,5	13,6	29,8	43,8	100	54,5
Östergötlands	0,6	1,8	5,7	7,6	19,0	33,5	31,8	100	45,2
Jönköpings	5,4	12,8	23,2	19,4	21,5	13,2	4,5	100	16,0
Kronobergs	7,5	17,0	25,2	18,7	18,0	10,8	2,8	100	13,5
Kalmar	2,0	5,8	13,3	15,0	25,3	24,1	14,5	100	26,2
Gotlands	1,2	2,7	8,4	13,7	29,6	31,9	12,5	100	32,4
Blekinge	4,4	11,4	19,0	15,7	21,5	17,9	10,1	100	18,2
Kristianstads	2,1	6,1	15,3	15,3	21,0	21,2	19,0	100	25,4
Malmöhus	0,9	2,4	8,5	10,4	20,9	25,1	31,8	100	38,9
Hallands	2,8	7,7	20,2	17,0	21,8	17,2	13,3	100	21,4
Göteborgs o Bohus	5,2	14,0	25,4	17,5	20,4	14,1	3,4	100	15,6
Älvsborgs	4,7	10,9	21,6	16,7	20,6	17,4	8,1	100	17,7
Skaraborgs	1,0	3,5	11,6	12,6	23,1	26,5	21,7	100	32,4
Värmlands	4,4	9,6	14,2	11,4	18,1	24,5	17,8	100	20,7
Örebro	1,4	3,5	8,5	9,6	19,5	31,9	25,6	100	34,7
Västmanlands	0,4	1,3	6,0	9,6	21,0	33,3	28,4	100	45,4
Kopparbergs	5,2	8,8	17,1	14,9	25,7	21,8	6,5	100	18,4
Gävleborgs	3,7	10,1	22,0	18,6	23,5	18,6	3,5	100	18,3
Västernorrlands	7,7	16,6	22,0	15,8	20,0	14,3	3,6	100	14,0
Jämtlands	8,6	15,6	23,5	16,5	20,7	12,4	2,7	100	13,5
Västerbottens	5,4	14,2	23,6	15,1	21,9	16,4	3,4	100	15,7
Norrbottens	6,0	11,8	16,9	15,2	20,7	23,9	5,5	100	16,7
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,7	2,1	8,9	11,0	21,5	26,3	29,5	100	38,8
» mellanbygder	1,2	3,6	11,0	13,9	25,8	25,1	19,4	100	31,1
» norra slättbygder	0,9	2,8	9,8	10,5	20,8	29,0	26,2	100	36,3
Svealands slättbygder	0,6	1,7	5,9	8,5	18,1	32,2	33,0	100	45,7
Götalands skogsbygder	5,0	12,4	22,6	18,0	20,5	15,0	6,5	100	16,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,0	9,1	16,2	13,3	22,0	22,8	12,6	100	20,5
Nedre Norrland	6,9	14,2	22,0	16,8	20,9	15,7	3,5	100	14,8
Övre Norrland	6,5	14,0	21,4	15,1	20,9	18,1	4,0	100	15,3
<i>Hela riket</i>									
1983	2,5	6,1	13,2	12,8	20,9	24,4	20,1	100	25,8
1982	2,6	6,3	13,4	13,0	20,9	24,0	19,8	100	25,3
1981	2,4	6,3	13,8	13,2	21,0	23,7	19,6	100	25,5
1980	2,5	6,6	14,1	13,4	21,0	23,1	19,3	100	25,0
1979	2,6	6,8	14,5	13,6	20,9	22,7	18,9	100	24,5

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 7 Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark¹ vid dessa företag år 1983

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

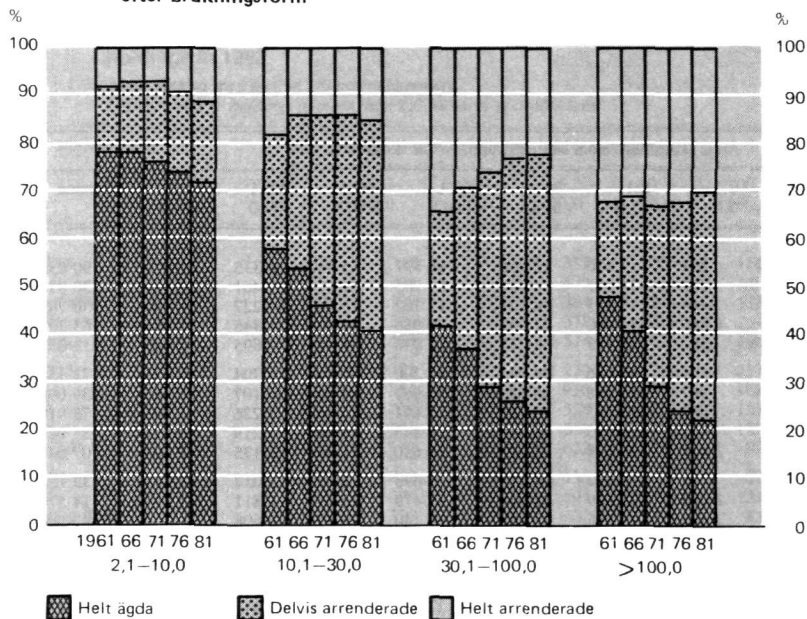
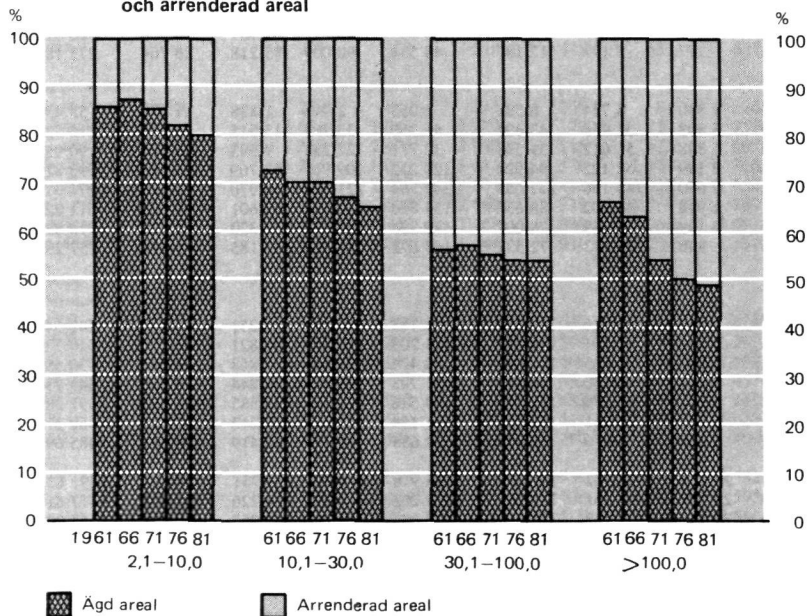
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag inom storleksgrupp, hektar skogsmark						
	0	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	730	92	491	337	265	116	34
Uppsala	1 092	248	965	673	430	149	34
Södermanlands	952	132	677	384	244	118	50
Östergötlands	2 101	356	999	578	498	251	80
Jönköpings	1 352	181	1 491	1 574	1 059	296	36
Kronobergs	764	183	1 209	1 220	762	253	44
Kalmar	1 554	354	781	936	953	468	111
Gotlands	511	209	857	528	335	129	13
Blekinge	337	149	585	518	350	127	27
Kristianstads	3 526	983	1 622	622	359	88	8
Malmöhus	6 448	812	428	135	57	22	8
Hallands	2 147	776	1 433	895	481	124	7
Göteborgs o Bohus	1 087	837	1 615	632	286	83	9
Älvsborgs	1 667	946	3 317	1 930	989	271	48
Skaraborgs	3 080	1 743	2 614	830	370	151	23
Värmlands	955	414	1 704	1 293	1 018	511	119
Örebro	836	364	1 106	544	313	138	53
Västmanlands	779	156	630	584	496	235	40
Kopparbergs	468	124	877	891	803	397	78
Gävleborgs	504	200	705	762	1 019	820	282
Västernorrlands	584	372	897	737	883	714	288
Jämtlands	412	169	562	551	691	663	366
Västerbottens	530	192	1 008	1 342	1 454	837	261
Norrbottens	291	101	318	443	657	621	310
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	7 279	848	713	205	84	26	10
» mellanbygder	4 651	1 515	2 222	1 178	729	258	55
» norra slättbygder	4 543	2 475	3 939	1 115	473	207	39
Svealands slättbygder	4 256	1 006	3 911	2 576	1 800	816	214
Götalands skogsbygder	7 567	2 576	9 534	7 491	4 936	1 652	279
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 921	602	2 860	2 378	1 888	889	206
Nedre Norrland	1 501	747	2 268	2 080	2 566	2 097	850
Övre Norrland	989	324	1 444	1 916	2 296	1 637	676
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1 – 5,0	4 647	2 895	5 855	3 040	1 784	878	263
5,1 – 10,0	5 332	2 202	6 629	4 544	3 146	1 309	396
10,1 – 20,0	7 233	2 141	6 307	4 660	3 608	1 669	465
20,1 – 30,0	4 659	1 135	3 201	2 539	2 111	1 057	287
30,1 – 50,0	5 435	1 012	2 937	2 452	2 199	1 241	368
50,1 – 100,0	4 012	580	1 630	1 414	1 522	10 28	329
Över 100,0	1 389	128	332	290	402	400	221
<i>Hela riket</i>							
1983	32 707	10 093	26 891	18 939	14 772	7 582	2 329
1982	33 330	10 444	27 686	19 408	14 982	7 593	2 327
1981	32 252	10 314	27 616	19 515	15 033	7 546	2 272
1980	33 276	10 503	28 460	19 971	15 344	7 481	2 271
1979	33 771	10 859	29 456	20 540	15 628	7 505	2 288

¹ Sveriges totala skogsmarksareal redovisas i tabellerna 8 och 9.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Areal skogsmark inom storleksgrupp, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1— 5,0	5,1— 25,0	25,1— 50,0	50,1— 100,0	100,1— 200,0	200,1— 400,0	Över 400,0	Summa
26	2 091	284	7 420	12 766	18 897	15 482	9 335	26 648	90 832
17	3 608	799	14 525	24 996	29 905	19 604	9 461	31 586	130 876
46	2 603	444	10 275	14 121	17 182	16 043	13 227	59 490	130 782
22	4 885	1 045	14 490	21 662	35 936	34 308	21 845	35 921	165 207
15	6 004	587	24 493	58 276	73 936	38 941	9 895	12 905	219 033
12	4 447	574	19 686	44 645	54 200	33 117	10 704	10 432	173 358
23	5 180	967	12 248	35 689	68 961	64 661	30 107	26 465	239 098
2	2 584	682	12 963	19 785	23 691	17 569	3 226	1 002	78 918
4	2 097	485	8 940	19 335	24 845	16 385	7 219	7 872	85 081
12	7 220	2 411	21 638	22 619	24 650	11 444	2 175	22 104	107 041
14	7 924	1723	5 192	4 576	3 698	2 861	2 017	13 683	33 750
9	5 872	2 080	20 819	32 928	33 479	15 645	1 811	7 814	114 576
—	4 549	2 406	21 486	23 063	20 140	10 877	2 608	—	80 580
15	9 183	2 820	48 954	70 163	69 044	35 885	12 388	19 300	258 554
17	8 828	4 856	34 595	29 736	26 083	20 898	6 331	16 085	138 584
38	6 052	1 310	25 657	47 770	72 309	69 053	31 500	23 794	271 393
26	3 380	1 101	15 696	19 754	22 003	19 238	13 811	50 217	141 820
16	2 936	529	9 650	21 631	36 089	32 028	11 078	15 914	126 919
7	3 645	418	13 960	33 118	57 485	54 495	19 676	4 325	183 477
34	4 326	580	10 980	28 881	75 243	114 580	73 709	18 646	322 619
46	4 521	1 043	13 575	27 815	65 119	102 390	77 853	25 918	313 713
79	3 493	471	8 597	20 550	51 687	94 926	99 980	49 314	325 525
45	5 669	581	16 706	50 366	105 862	115 512	69 557	28 328	386 912
50	2 791	277	5 197	17 187	48 534	90 009	85 218	26 764	273 186
19	9 184	1 890	8 734	6 592	5 055	2 946	1 838	11 377	38 432
21	10 629	3 802	31 454	43 494	51 350	33 793	13 515	38 916	216 324
25	12 816	6 898	51 612	39 538	32 771	27 253	9 593	23 287	190 952
125	14 704	3 199	58 122	94 924	127 232	109 960	57 709	142 666	593 812
77	34 112	7 670	145 196	277 689	349 754	221 862	76 970	92 178	1 171 319
37	10 781	1 948	44 202	88 656	134 816	120 994	53 601	67 003	511 220
147	12 256	2 120	34 549	78 007	189 328	297 478	227 320	83 722	912 524
124	9 406	946	23 873	72 532	168 672	231 665	184 185	75 378	757 251
45	19 407	8 211	83 416	110 847	126 183	120 867	71 251	27 773	548 548
58	23 616	6 371	97 401	166 887	223 205	179 853	104 821	32 170	810 708
73	26 156	5 990	93 885	173 044	258 472	229 645	124 868	44 647	930 551
50	15 039	3 239	48 230	94 561	151 793	145 213	76 244	30 456	549 736
58	15 702	2 701	44 679	91 775	158 536	170 583	96 885	32 223	597 382
65	10 580	1 582	25 061	53 435	111 154	143 013	88 243	46 727	469 215
226	3 388	379	5 070	10 883	29 635	56 777	62 419	320 531	485 694
575	113 888	28 473	397 742	701 432	1 058 978	1 045 951	624 731	534 527	4 391 834
580	116 350	29 397	409 261	718 312	1 073 262	1 047 466	624 226	555 887	4 457 811
588	115 136	28 944	409 163	722 658	1 077 006	1 040 244	607 953	577 238	4 463 206
576	117 882	29 507	422 275	739 591	1 099 509	1 033 507	608 140	580 445	4 512 974
584	120 631	30 583	437 033	760 577	1 119 247	1 037 122	612 249	581 219	4 578 030

Diagram 1 Antal företag i olika storleksgrupper 1961-1981 procentuellt fördelade efter bruksningsform**Diagram 2** Åkerareal i olika storleksgrupper 1961-1981 procentuellt fördelad på ägd och arrenderad areal

Tabell 8 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- respektive skogsmarksarealernas storlek år 1981

Number of holdings, area of arable land and forest land in different size groups by the area of arable land and forest land respectively in 1981

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åkermark							Summa över 2,0 hektar åkermark	Högst 2,0 hektar åkermark ¹	Samtliga företag
	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0			
Antal företag										
0	4 135	5 254	7 349	4 816	5 433	3 948	1 320	32 255	19 099	51 354
0,1– 5,0	2 753	2 306	2 202	1 186	1 089	552	136	10 314	39 521	49 835
5,1– 25,0	5 728	6 958	6 725	3 369	2 954	1 571	311	27 616	65 874	93 490
25,1– 50,0	3 047	4 743	4 909	2 645	2 512	1 366	293	19 515	29 863	49 378
50,1–100,0	1 788	3 294	3 730	2 148	2 209	1 473	391	15 033	19 946	34 979
100,1–200,0	845	1 360	1 746	1 048	1 202	958	388	7 547	9 926	17 473
200,1–400,0	247	408	458	271	347	320	219	2 270	3 768	6 038
Över 400,0	45	74	67	46	61	67	226	586	1 995	2 581
Summa	18 588	24 397	27 276	15 529	15 807	10 255	3 284	115 136	189 992	305 128
Åkerareal, hektar										
0	15 453	40 467	110 605	120 637	213 334	269 072	225 046	994 614		
0,1– 5,0	10 131	17 487	33 864	29 494	42 081	37 230	21 952	192 239		
5,1– 25,0	21 600	52 562	99 130	83 680	114 358	104 974	46 446	522 750		
25,1– 50,0	11 948	36 187	72 806	65 844	98 051	90 391	45 604	420 831		
50,1–100,0	6 987	25 474	55 063	53 391	86 174	99 621	60 822	387 532		
100,1–200,0	3 218	10 456	26 124	26 233	47 147	66 387	63 786	243 351		
200,1–400,0	956	3 128	6 704	6 741	13 564	22 383	42 275	95 751		
Över 400,0	178	562	997	1 147	2 453	4 855	70 618	80 810		
Summa	70 471	186 323	405 293	387 167	617 162	694 913	576 549	2937 878		
Skogsmarksareal, hektar										
0,1– 5,0	7 717	6 655	6 422	3 288	2 945	1 518	399	28 944	116 958	145 902
5,1– 25,0	82 116	102 397	100 209	50 704	44 593	24 292	4 850	409 161	891 210	1 300 371
25,1– 50,0	111 512	173 758	182 691	98 534	93 871	51 396	10 885	722 647	1 087 267	1 809 914
50,1–100,0	126 104	233 336	267 640	154 233	159 015	107 661	29 017	1 077 006	1 409 042	2 486 048
100,1–200,0	115 527	186 890	239 746	143 749	164 988	134 490	54 996	1 040 386	1 376 101	2 416 487
200,1–400,0	66 972	108 073	121 846	71 676	91 396	86 512	60 906	607 381	1 023 766	1 631 147
Över 400,0	25 490	48 154	36 595	27 174	37 746	51 640	332 209	559 008	12 393 358	12 952 366
Summa	535 438	859 263	955 149	549 358	594 554	457 509	493 262	4 444 533	18 297 702	22 742 235

¹ Uppgifter om areal åkermark ej framtagna för företag med högst 2,0 hektar åkermark.

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1981.

Tabell 9 Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1981. Hektar
Area of forest land distributed by category of holder in 1981. Hectares

Område	Enskilda personer	Enkelt bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Kyrkan	Andra kategorier	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	102 276	40 373	15 675	31 242	25 831	41 135	6 711	23 171	286 414
Uppsala	123 724	35 374	9 782	156 332	32 999	6 463	11 115	23 837	399 626
Södermanlands	165 572	24 779	15 307	50 222	34 232	14 216	7 372	25 285	336 985
Östergötlands	203 960	130 987	20 072	115 324	58 383	10 928	12 894	46 381	598 929
Jönköpings	323 370	148 984	29 870	27 335	54 994	15 688	19 762	9 834	629 837
Kronobergs	290 079	115 142	25 176	60 757	37 922	13 265	19 434	4 192	565 967
Kalmar	325 100	183 145	29 912	60 215	76 443	16 816	14 303	7 283	713 217
Gotlands	89 032	16 074	4 927	6 180	7 773	1 191	6 050	2 601	133 828
Blekinge	115 184	34 041	7 562	12 865	5 868	6 344	2 053	609	184 526
Kristianstads	169 838	39 302	11 172	16 943	23 331	5 221	6 269	8 111	271 187
Malmöhus	34 071	10 418	1 383	11 365	6 313	6 323	1 612	2 370	73 855
Hallands	147 719	49 425	12 787	11 064	16 717	8 491	7 595	3 473	257 271
Göteborgs o Bohus	99 098	24 018	9 970	7 931	12 449	13 538	3 708	4 213	174 925
Älvsborgs	341 706	133 235	37 831	48 617	37 619	21 012	15 819	19 657	655 496
Skaraborgs	160 638	61 641	11 920	19 134	46 004	6 798	16 697	12 687	335 519
Värmlands	404 360	231 267	69 182	480 802	41 976	24 326	35 496	11 420	1 298 829
Örebro	143 291	59 209	10 243	156 080	149 450	10 808	15 094	19 676	563 851
Västmanlands	126 231	46 645	9 877	63 098	96 212	13 156	9 282	16 205	380 706
Kopparbergs	436 341	201 092	129 860	658 683	264 604	26 347	18 040	206 911	1 941 878
Gävleborgs	427 705	142 355	37 040	628 088	107 027	22 709	26 076	49 257	1 440 257
Västernorrlands	490 289	170 491	60 368	764 301	117 863	19 180	23 546	19 604	1 665 642
Jämtlands	610 620	335 664	114 914	1 268 342	286 051	23 057	44 396	20 726	2 703 770
Västerbottens	772 643	341 787	79 183	775 453	986 699	29 313	17 578	125 356	3 128 012
Norrbottens	664 934	332 796	128 857	433 349	2 084 653	17 404	14 515	325 200	4 001 708
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	37 965	10 404	3 283	8 044	4 695	2 895	1 522	1 759	70 567
» mellanbygder	234 440	61 885	13 048	34 726	31 452	10 033	12 323	5 710	403 617
» norra slättbygder	209 283	83 132	15 176	21 681	40 430	14 510	16 134	19 459	419 805
Svealands slättbygder	635 826	198 982	60 383	298 048	150 395	87 447	38 448	90 192	1 559 721
Götalands skogsbygder	1 693 016	729 461	153 354	255 687	263 229	93 864	88 697	71 177	3 348 485
Mellersta Sveriges skogsbygder	706 033	283 544	91 785	842 448	345 254	42 745	51 503	64 172	2 427 484
Nedre Norrland	1 545 403	709 231	266 753	2 469 098	346 956	63 502	93 333	177 011	5 671 287
Övre Norrland	1 696 815	831 605	279 088	1 933 990	3 429 002	58 733	53 457	558 579	8 841 269
<i>Hela riket</i>	6 758 781	2 908 244	882 870	5 863 722	4 611 413	373 729	355 417	988 059	22 742 235

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1981.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGENS STRUKTUR

Den årligen återkommande insamlingen av uppgifter till lantbruksregistret – se föregående avsnitt – ger bl a underlag för att studera förändringar i företagen i olika avseenden.

I detta avsnitt redovisas förskjutningar mellan olika klasser av företag efter ägande- och arrendeförhållanden (brukningsform) och efter åkerarealens storlek samt orsakerna till dessa förskjutningar mellan 1982 och 1983. I avsnitt 9.2 redovisas förskjutningar mellan klasser av företag efter ko- respektive sugsbetsättningarnas storlek.

Bearbetningen görs för företag med mer än 2 hektar åkermark (varav minst 0,3 hektar utnyttjad åkermark) ett av åren. De här presenterade tabellerna avser alltså företag med mer än 2 hektar åkermark 1982 och/eller 1983.

Jämförbarhet

Vid bearbetningen klassificeras företagen efter åkerarealens storlek enligt uppgifterna i ägoslagsredovisningen, I övrig statistik från lantbruksregistret görs denna klassificering efter uppgifterna i grödredovisningen, (se bilaga 3). Mellan dessa arealuppgifter tillåts en mindre differens. Genom att uppgifterna i ägoslagsredovisningen används, elimineras effekten av en del smärre »skenförändringar» mellan åren i åkerarealens storlek, som beror på att jordbrukarna ej alltid lämnar exakt sam-

ma uppgifter om grödarealens storlek två på varandra följande år, även om arealen i realiteten skulle vara oförändrad.

Klassificering av företagen efter brukningsform görs enligt ägande- och arrendeförhållanden på fastigheter med åkermark inom företaget. Klassificeringen i övrig statistik från lantbruksregistret baseras däremot på samtliga fastigheter som ingår i företaget.

Nämnda skillnader i bearbetningsmetoder medför, att här redovisade uppgifter om antal företag efter brukningsform respektive storleksgrupp skiljer sig något från motsvarande uppgifter i övrig statistik från lantbruksregistret.

Resultat

I tabellerna 10–12 redovisas förändringar mellan 1982 och 1983 i företagens struktur.

Som bl a framgår där har 2 673 företag upphört. 31 av dessa hade 1982 över 100 hektar åkermark. För 1 381 företag var orsaken till upphörandet utarrendering.

Bibliografi

Förändringar i jordbruksföretagen. Längdsnittsdata /1971–1972, 1972–1973 ...; kombinationstabeller och uppgifter för produktionsområden/. SCB. SM J 1975:37 (avser 1971–72, 1972–73 och 1973–74), 1976:5.9 (avser 1974–75), 1977:7.2, 1978:6.5, 1979:6.5, 1980:5.5, 1981:5.5, 1982:7.2, 1983:6.4, 1984:4.5...

Tabell 10 Antal företag efter bruksform år 1982 och 1983
Number of holdings by type of holding in 1982 and 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark år 1982 eller 1983

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1982 or 1983

Storleksgrupp, bruksform år 1982	Storleksgrupp, bruksform år 1983					Summa
	Högst 2,0 hektar åkermark	Mer än 2,0 hektar åkermark				
		Helt ägd	Helt arrenderad	Ägd till minst hälften	Arrenderad till mer än hälften	
Högst 2,0 hektar åkermark	—	842	557	94	101	1 594
Mer än 2,0 hektar åkermark						
Helt ägd	2 653	52 468	584	872	165	56 742
Helt arrenderad	1 023	479	17 569	271	247	19 589
Ägd till minst hälften	286	1 156	239	23 740	612	26 033
Arrenderad till mer än hälften	194	197	140	666	12 911	14 108
Summa	4 156	55 142	19 089	25 643	14 036	118 066

Källa: SCB, lantbruksregistret 1982 och 1983 (totalundersökningar).

Tabell 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1982 och 1983
Number of holdings by size groups of arable land in 1982 and 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark år 1982 eller 1983

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1982 or 1983

Storleksgrupp, hektar åkermark år 1982	Storleksgrupp, hektar åkermark 1983										Summa
	0	0,1— 2,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1 100,0	Över 100,0		
0	—	—	343	373	275	90	81	47	25		1 234
0,1— 2,0	—	—	221	88	41	3	6	1	—		360
2,1— 5,0	866	929	18 318	401	69	10	6	1	—		20 600
5,1— 10,0	756	393	568	21 957	594	52	17	4	—		24 341
10,1— 20,0	540	129	108	680	24 429	662	114	23	1		26 686
20,1— 30,0	214	16	23	40	550	13 811	616	57	3		15 330
30,1— 50,0	165	11	9	17	85	384	14 552	493	6		15 722
50,1— 100,0	101	5	1	6	10	34	288	9 867	140		10 452
Över 100,0	31	—	1	3	3	—	7	86	3 210		3 341
Summa	2 673	1 483	19 592	23 565	26 056	15 046	15 687	10 579	3 385		118 066

Källa: SCB, lantbruksregistret 1982 och 1983 (totalundersökningar).

Tabell 12 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1982 och typ av förändring mellan år 1982 och 1983. Upphörda och samtliga företag

Number of holdings by size of arable land in 1982 and type of change between 1982 and 1983. Discontinued and all holdings

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark år 1982 eller 1983

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1982 or 1983

Typ av företag, år 1983; förändring	Storleksgrupp, hektar åkermark år 1982								
	Högst 2,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
<i>Upphörda företag</i>									
Totalt	—	866	756	540	214	165	101	31	2 673
Därav upphörda på grund av									
försäljning	—	45	49	56	30	31	12	4	227
utarrendering	—	528	459	247	84	41	16	6	1 381
återlämnande av arrende	—	184	193	211	93	91	67	19	858
nedläggning av åker	—	61	26	6	—	1	—	—	94
annan orsak	—	7	12	4	2	—	1	1	27
<i>Samtliga företag</i>									
Totalt	1 594	20 600	24 341	26 686	15 330	15 722	10 452	3 341	118 066
Därav ändrade på grund av									
köp, arv, gåva	314	60	115	190	148	219	149	35	1 230
tillarrendering	603	293	645	1 260	988	1 129	741	202	5 861
återtagande av arrende	287	139	141	111	63	60	55	43	899
nyodling av åkermark	24	109	137	180	124	134	134	90	932
försäljning	1	69	89	97	54	64	46	30	450
utarrendering	4	830	875	607	215	138	88	41	2 798
återlämnande av arrende	6	368	785	1 362	912	1 066	859	285	5 643
nedläggning av åkermark	4	300	237	222	124	148	134	78	1 247
annan orsak	69	166	301	362	226	259	206	106	1 791

Källa: SCB, lantbruksregister 1982 och 1983 (totalundersökningar).

4 Arbetskraft

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
4.1 Totalbefolkning	13	—
4.2 Sysselsättning och arbetsåtgång	14–22	3
4.3 Avbytarverksamhet	—	—
4.4 Arbetskador	23	—

4.1 TOTALBEFOLKNING

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1975 reglerades av Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1975:55).

Genom räkningarna insamlas och redovisas bl a uppgifter om befolkningens fördelning på tätort och glesbygd och om antalet förvärvsarbete inom olika näringsgrenar. Som tätort räknas alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. Tätortsavgränsningen utförs huvudsakligen på ekonomiska kartor.

Som förvärvsarbete räknas personer över 15 år som arbetat minst 1 tim under en viss mätvecka.

Undersökningens genomförande

Folk- och bostadsräkningarna utförs helt eller i vissa avseenden som totalräkningar. För räkningen 1980 hänförde sig uppgifterna om befolkningen till den 15 sept 1980.

Underlaget till den demografiska statistiken hämtas från SCBs register över totalbefolkningen (RTB), vilket är en kopia av länsstyrelsernas personregister.

Folk- och bostadsräkningarnas övriga avsnitt bygger främst på uppgifter som inhämtas direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Den senaste folk- och bostadsräkningen från vilken här aktuella uppgifter föreligger, utfördes år 1980 enligt Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1979:217)

Resultat

Enligt folk- och bostadsräkningen 1980 var som *tabell 13* visar 16,9 % av landets befolkning, 18,0 % av männen och 15,8 % av kvinnorna, bosatta i glesbygd.

Bibliografi

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970, 1975 och 1980; för 1980 återfinns demografiska uppgifter i del 3.1, 3.2 och 3.3/ SCB.

4.2 SYSSELSÄTTNING OCH ARBETSÅTGÅNG

Här nedan redovisas uppgifter från folk- och bostadsräkningen år 1980 om antal förvärvsarbete i vissa näringsgrenar.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftsundersökningar, AKU, (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbete, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar.

Till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) insamlas årligen uppgifter för jordbrukets vidkommande om bl a företagens ålder och t o m 1981 om antal sysselsatta personer vid företag med minst 2 hektar åkermark. Fr o m

Tabell 13 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1980
Distribution of the population by rural and built-up areas in 1980

Område	Glesbygd ¹			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden			
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	1980	1975	1970	1965
<i>Län</i>													
Stockholms	31 497	28 501	59 998	708 300	759 032	1 467 332	739 797	787 533	1 527 330	3,9	3,7	3,5	4,6
Uppsala	24 602	21 848	46 450	95 790	101 033	196 823	120 392	122 881	243 273	19,1	19,7	20,9	22,7
Södermanlands	21 594	19 556	41 150	104 302	107 063	211 365	125 896	126 619	252 515	16,3	15,3	16,0	21,6
Östergötlands	33 392	29 998	63 390	161 383	168 368	329 751	194 775	198 366	393 141	16,1	16,3	18,3	22,3
Jönköpings	29 303	26 228	55 531	121 539	126 284	247 823	150 842	152 512	303 354	18,3	18,8	21,3	26,0
Kronobergs	25 195	21 766	46 961	62 584	64 074	126 658	87 779	85 840	173 619	27,0	28,3	30,9	38,5
Kalmar	31 418	28 264	59 682	89 766	92 403	182 169	121 184	120 667	241 851	24,7	25,4	27,8	32,8
Gotlands	13 396	12 134	25 530	14 372	15 460	29 832	27 768	27 594	55 362	46,1	46,3	48,3	53,4
Blekinge	17 266	15 229	32 495	59 722	61 663	121 385	76 988	76 892	153 880	21,1	22,6	24,3	29,4
Kristianstads	37 246	33 080	70 326	102 402	107 343	209 745	139 648	140 423	280 071	25,1	26,1	28,9	33,6
Malmöhus	41 985	37 864	79 849	321 043	342 854	663 897	363 028	380 718	743 746	10,7	11,6	12,9	15,4
Hallands	34 605	30 885	65 490	81 096	84 093	165 189	115 701	114 978	230 679	28,4	31,2	33,8	38,8
Göteborgs o Bohus	42 422	37 994	80 416	308 509	323 009	631 518	350 931	361 003	711 934	11,3	10,4	9,7	10,5
Älvsborgs	51 264	45 986	97 250	160 928	167 011	327 939	212 192	212 997	425 189	22,9	22,5	24,7	29,8
Skaraborgs	41 683	36 776	78 459	93 460	97 796	191 256	135 143	134 572	269 715	29,1	30,4	33,7	40,2
Värmlands	39 645	36 079	75 724	102 097	106 656	208 753	141 742	142 735	284 477	26,6	27,7	30,3	35,9
Örebro	24 203	21 698	45 901	111 383	117 296	228 679	135 586	138 994	274 580	16,7	16,8	17,8	21,4
Västmanlands	16 903	14 967	31 870	113 858	114 061	227 919	130 761	129 028	259 789	12,3	12,3	12,5	17,4
Kopparbergs	29 280	26 856	56 136	114 529	116 585	231 114	143 809	143 441	287 250	19,5	19,9	20,0	23,6
Gävleborgs	32 307	28 791	61 098	114 639	118 428	233 067	146 946	147 219	294 165	20,8	20,3	21,9	26,3
Västernorrlands	33 507	30 384	63 891	100 607	103 887	204 494	134 114	134 271	268 385	23,8	24,3	26,8	32,2
Jämtlands	26 567	22 909	49 476	41 881	43 727	85 608	68 448	66 636	135 084	36,6	39,2	44,2	51,1
Västerbottens	37 697	32 884	70 581	84 886	88 256	173 142	122 583	121 140	243 723	29,0	30,7	34,4	41,2
Norrbottens	26 692	22 602	49 294	109 453	108 579	218 032	136 145	131 181	267 326	18,4	20,3	24,0	29,4
<i>Hela riket</i>													
1980	743 668	663 277	1 406 945	3 378 530	3 534 963	6 913 493	4 122 198	4 198 240	8 320 438	16,9	.	.	.
1975	754 307	664 805	1 419 112	3 327 513	3 461 919	6 789 432	4 081 820	4 126 724	8 208 544	.	17,3	.	.
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 342 096	3 232 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	.	.	18,6	.
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	.	.	.	22,6

¹ Som tätort räknas i allmänhet alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1980 (totalundersökning).

1980 görs vidare på sådana företag särskilda urvalsundersökningar om jordbrukets arbetskraft, JAK, främst avseende arbetsåtgång.

Ytterligare redovisas i detta avsnitt uppgifter om antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m enligt SCBs årliga inkomst- och förmögenhetsstatistik, som baseras på taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna (se avsnitt 13.1).

Slutligen utarbetar SCB varje år statistik över löner för lantarbetare. För åren 1967–1977 framräknades också statistik över löner för trädgårdsarbetare. I detta avsnitt redovisas uppgifter om antal lantarbetare enligt lönestatistiken.

Undersökningarnas innehåll och genomförande

Arbetskraftsundersökningarna, AKU

I de månatliga arbetskraftsundersökningarna, AKU, inhämtas för varje intervjuuppgifter om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpande familjemedlemmar som utom kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

AKU genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd, medborgarskap och län med olika urvalsfractioner mellan de olika länen.

År 1983 intervjuades varje månad ungefär 22 000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1983 var bortfallet 5,8%.

Anpassning till folk- och bostadsräkningen

Genom en särskild bearbetning har resultaten för AKU i september, oktober och november

1980 anpassats till i folk- och bostadsräkningen 1975 använda begrepp, vilket bl a medför att resultaten endast avser personer som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Denna särskilda bearbetning baserades på ett urval om cirka 66 000 personer. Bortfallet var 6,2%.

Undersökningen om jordbrukets arbetskraft, JAK

I de särskilda intervjuundersökningarna för jordbruket, som påbörjades 1980 deltar ett 1000-tal företag med mer än 2 hektar åkermark. Fyra gånger om året görs intervjuer på varje företag om arbetade timmar m m under närmast föregående kvartal. Viss uppdelning av timmarna sker på driftsgrenar/produktionsgrenar och på olika arbetskraftskategorier. Förbrukaren och dennes maka/Make redovisas också timmar utom företaget. I statistiken lämnas uppgifter både om arbetstimmar och antal sysselsatta.

Urvalet till JAK har stratifierats efter areal åkermark, djurinnehav och riksområde. Nytt urval dras vid varje årsskifte.

Bortfallet i JAK varierade under 1982 mellan 12 och 13 %. 16 % av företagen var bortfall minst ett kvartal.

Jämförbarhet

Resultaten från de olika undersökningarna är inte direkt jämförbara med varandra.

I de uppgifter från folk- och bostadsräkningen som här redovisas ingår bland förvärvsarbetande alla över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en mätvecka i slutet av oktober.

AKUs årsmedeltal baseras på uppgifter från personer i åldern 16–74 år som varit sysselsatta under respektive månad. De till folk- och bostadsräkningen anpassade uppgifterna baseras på medeltal för september, oktober och november år 1980 och avser personer i åldern 16–74 år som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Uppgifterna från lantbruksregistret avser fysiska personer som redovisats som *företagare* en viss dag i juni månad samt av dessa

Tabell 14 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolknings andel av samtliga förvärvsarbetande år 1980

Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its proportion of the total economically active population in 1980

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m				Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m i procent av samtliga förvärvsarbetande					
	Män	Kvinnor	Summa	Därv	Män	Kvinnor	Samtliga	Därv	Glesbygd	Jordbruk
<i>Län</i>										
Stockholms	5 293	1 856	7 149	3 819	3 594	1,3	0,5	1,0	0,5	0,5
Uppsala	5 147	1 976	7 123	5 852	5 568	8,3	4,2	6,6	5,4	5,1
Södermanlands	4 951	1 655	6 606	4 960	4 800	7,6	3,6	5,9	4,4	4,3
Östergötlands	8 434	2 289	10 723	8 425	7 662	8,3	3,1	6,1	4,8	4,3
Jönköpings	6 762	2 579	9 341	7 718	6 954	8,4	4,7	6,9	5,7	5,1
Kronobergs	4 942	1 921	6 863	5 723	4 868	10,8	6,2	8,9	7,4	6,3
Kalmar	7 652	2 702	10 354	8 559	7 767	12,2	6,4	9,9	8,1	7,4
Gotlands	3 215	1 391	4 606	4 205	4 063	21,9	12,8	18,0	16,5	15,9
Blekinge	3 389	1 047	4 436	3 085	2 763	8,6	3,9	6,7	4,6	4,2
Kristianstads	9 177	3 904	13 081	10 341	10 228	12,7	7,9	10,7	8,5	8,4
Malmöhus	12 192	5 369	17 561	12 811	12 764	6,4	3,5	5,1	3,8	3,8
Hallands	7 397	3 020	10 417	8 488	8 107	12,1	7,4	10,2	8,3	8,0
Göteborgs o Bohus	5 446	1 622	7 068	4 917	4 466	3,0	1,2	2,2	1,5	1,4
Älvsborgs	8 848	3 295	12 143	10 172	9 346	7,9	4,2	6,4	5,3	4,9
Skaraborgs	9 790	3 526	13 316	11 646	11 389	13,6	7,4	11,1	9,7	9,5
Värmlands	6 939	2 225	9 164	7 406	4 886	9,6	6,4	7,5	6,2	4,0
Örebro	4 909	1 571	6 480	4 863	4 111	7,1	3,0	5,3	4,0	3,4
Västmanlands	4 379	1 427	5 806	4 453	4 275	6,3	2,9	4,9	3,8	3,6
Kopparbergs	6 039	1 920	7 959	4 422	3 580	8,2	4,0	6,5	3,6	2,9
Gävleborgs	5 978	2 174	8 152	5 575	4 157	7,9	4,2	6,4	4,4	3,3
Västernorrlands	4 741	1 946	6 687	5 005	3 430	7,0	4,0	5,8	4,3	3,0
Jämtlands	4 778	1 475	6 253	4 839	3 257	14,5	6,1	10,9	8,5	5,7
Västerbottens	6 302	2 146	8 448	6 346	4 386	10,1	4,8	7,9	5,9	4,1
Norrbottens	5 286	1 328	6 614	3 984	2 384	7,8	2,8	5,8	3,5	2,1
<i>Hela riket</i>										
1980	151 986	54 364	206 350	157 614	138 805	7,1	3,4	5,5	4,2	3,7
1975	177 833	49 918	227 751	169 628	144 114	8,2	3,6	6,4	4,8	4,1
1970	220 970	55 535	276 505	220 932	186 807	10,0	4,6	8,1	6,5	5,5
1965 ¹	315 042	92 518	407 560	343 421	332 139	13,8	8,0	11,8	10,0	9,6

¹ Inklusive personer under 16 år.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1980 (totalundersökning).

redovisade familjemedlemmar och övriga sysselsatta över 14 år. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åkermark och för varje företag redovisas högst tre företagare.

I JAK redovisas i fråga om sysselsättningen antal personer över 15 år som arbetat på företaget någon gång under respektive kvartal. I statistiken redovisas dessutom antal personer

som vid något tillfälle under året arbetat på jordbruksföretag.

SCBs inkomst- och förmögenhetsstatistik omfattar *mantalskrivna* personer över 15 år. Näringsgrenstillhörigheten bestäms av huvudsakligt förvärvsarbete mätt efter arbetsinkomstens storlek. Förvärvsarbetande utgörs här av personer med en arbetsinkomst översti-

Tabell 15 Antal förvärvsarbetande personer inom jordbruk med binärningar fördelade efter slag av verksamhet inom näringsgrenen år 1980

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing, etc. distributed by branches of industry in 1980

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Slag av verksamhet	Män	Kvinnor	Summa		
			1980	1975	1970
Jordbruk och jakt					
<i>Jordbruk och trädgårdsodling</i>					
Åkerbruk, husdjurskötsel	96 596	42 209	138 805	144 114	186 807
Trädgårdsodling	11 018	4 266	15 284	22 247	24 422
Renskötsel	553	71	624	509	779
Pälsdjurskötsel	677	174	851	761	1 337
Annan djurskötsel	157	183	340	294	356
Summa	109 001	46 903	155 904	167 925	213 701
<i>Tjänster inom jordbruk</i>					
Jakt och viltvård	2 859	1 578	4 437	5 085	3 393
	51	12	63	97	138
Summa	111 911	48 493	160 404	173 107	217 232
Skogsbruk					
Fiske	36 282	5 646	41 928	50 729	53 890
	3 815	233	4 048	3 915	5 383
Summa jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					
1980	152 008	54 372	206 380	.	.
1975	177 833	49 918	.	227 751	.
1970	220 970	55 535	.	.	276 505

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1980 (totalundersökning).

gande genomsnittligt basbelopp.

Statistiken över *lantarbetare* avser personer som fyllt 18 år och som redovisas som anställda hela eller del av andra kvartalet (i vissa fall perioden mars – maj).

Resultat

Uppgifter om förvärvsarbetande och om arbetsåtgång i jordbruk med binärningar redovisas i *tabellerna 14–22* samt i *diagram 3*.

Enligt 1980 års folk- och bostadsräkning förvärvsarbetade 206 380 personer över 15 år minst 20 timmar per vecka inom jordbruk med binärningar, varav 138 805 inom jordbruk. Detta utgjorde 3,7 % av samtliga förvärvsarbetande.

Under 1983 var enligt arbetskraftsundersökningarna, AKU, 174 400 personer syssel-

satta i jordbruket och 50 800 sysselsatta i skogsbruket. 4 000 resp 3 900 personer var arbetslösa, dvs sammanlagt 5,2 % av samtliga arbetslösa.

Följande tablå visar antalet förvärvsarbetande 1980 i jordbruk med binärningar enligt AKU anpassade till folk- och bostadsräkningen.

Jordbruk och jakt	170 400
Skogsbruk	45 400
Fiske	5 100
Totalt	220 900

Förvärvsarbetande företagare och anställda inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar 1980 enligt inkomst- och förmögenhetsstatistiken framgår av följande tablå.

Tabell 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar år 1983

Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture, forestry, fishing, etc. in 1983

Närvaro; frånvaro; arbetslöshet; arbetstid	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske				Samtliga näringsgrenar			
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Summa
				Jord- bruk	Skogs- bruk			
I arbete, 100-tal	1 548	526	2 074	1 608	429	19 484	15 918	35 403
Mindre än 20 timmar per vecka	90	90	180	..	..	949	2 273	3 222
Frånvarande, 100-tal	166	56	221	136	79	3 096	3 741	6 836
Sjuka	..	..	77	..	..	808	879	1 687
Semester	..	..	76	..	..	1 624	1 492	3 117
Summa sysselsatta, 100-tal	1 714	582	2 295	1 744	508	22 580	19 659	42 239
Arbetslösa, 100-tal	59	23	82	40	39	787	725	1 512
Summa sysselsatta och arbetslösa, 100-tal	1 773	604	2 377	1 784	547	23 367	20 383	43 750
Frånvarofrekvens, procent	9,7	9,5	9,6	7,8	15,5	13,7	19,0	16,2
Arbetslöshetsfrekvens, procent	3,3	3,8	3,4	2,3	7,2	3,4	3,6	3,5
Medelarbetslöshet, antal veckor	..	..	18,8	..	..	21,3	20,1	20,7
Medelarbetstid/vecka, timmar	51,0	32,8	46,8	..	..	46,5	33,9	43,3
Företagare	40,6	33,0	39,1	..	..	39,3	31,1	35,5
Anställda	32,5	33,1	32,9	..	..	32,3	32,1	32,2
Medhjälpare	46,4	33,0	43,0	..	..	40,1	31,2	36,1
Samtliga								-

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning, se texten; bortfall 5,8)

	<i>Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske</i>	<i>Samtliga näringsgrenar</i>
Företagare	63 889	244 303
Anställda	61 589	3 945 014
Summa	125 478	4 189 317

Från lantbruksregistret redovisas 243 196 personer över 14 år sysselsatta 1982 på företag med mer än 2 hektar åkermark. Cirka 39 000 därav var tillfälligt sysselsatta. Andelen yngre företagare på dessa företag har ökat något under senare år som framgår av *tabell 17* och *diagram 3*.

Den totala arbetsåtgången på jordbruksföretag 1982 uppgick enligt undersökningen om jordbrukets arbetskraft, JAK, till 311 milj arbetstimmar. 270 milj timmar hänförde sig till

jordbruket och 24 milj till skogsbruket. Företagaren och familjemedlemmar svarade för 89 % av antalet arbetstimmar. I jordbruket användes 56 % av arbetstiden för djurskötsel. 30 % av företagen, huvudsakligen med stora djurbesättningar hade en arbetstid på mer än 3 600 timmar. Sysselsättningens säsongsvariation framgår av *tabell 20*.

Bibliografi

Källor

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970, 1975 och 1980/. SCB.

Folk- och bostadsräkningen 1965. Förvärsarbetande befolkning efter näringsgren enligt vid folk- och bostadsräkningen 1970 använd klassificering. SCB. SM Be 1971:16.

Förvärsarbetande befolkning hösten/årli-

Tabell 17 Företagarnas åldersfördelning år 1983

Age distribution of holders in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företagare i åldern, år								Uppgift saknas	Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 54	55 – 59	60 – 64	65 – 74	Över 74		
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	645	1 927	2 166	1 256	1 381	1 278	1 118	227	55	10 053
» mellanbygder	979	2 340	2 544	1 385	1 540	1 377	1 213	266	49	11 693
» norra slättbygder	1 315	3 321	3 189	1 684	1 803	1 748	1 631	366	79	15 136
Svealands slättbygder	1 478	3 866	3 726	1 885	2 152	2 029	1 651	341	144	17 272
Götalands skogsbygder	3 052	7 175	7 709	4 504	4 866	4 602	5 338	1 444	197	38 887
Mellersta Sveriges skogsbygder	913	2 364	2 428	1 388	1 446	1 460	1 648	503	116	12 266
Nedre Norrland	844	2 649	2 860	1 533	1 607	1 746	1 956	561	76	13 832
Övre Norrland	660	2 007	2 206	1 319	1 497	1 395	1 496	271	60	10 911
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>										
2,1 – 5,0	1 037	3 140	3 742	2 120	2 446	2 628	4 340	1 591	167	21 211
5,1 – 10,0	1 613	4 206	4 964	2 805	3 097	3 502	4 737	1 246	207	26 377
10,1 – 20,0	2 167	5 437	5 650	3 382	4 022	3 992	3 841	749	135	29 375
20,1 – 30,0	1 543	3 665	3 622	2 131	2 422	2 173	1 433	184	53	17 226
30,1 – 50,0	1 775	4 464	4 421	2 377	2 341	1 904	1 002	114	71	18 469
50,1 – 100,0	1 364	3 600	3 377	1 698	1 530	1 064	486	66	84	13 269
Över 100,0	387	1 137	1 052	441	434	372	212	29	59	4 123
<i>Hela riket</i>										
1983	9 886	25 649	26 828	14 954	16 292	15 635	16 051	3 979	776	130 050
1982	10 305	26 002	26 707	15 405	16 901	15 921	16 204	3 894	1 084	132 423
1981	9 687	24 358	25 611	15 566	17 278	16 098	16 327	3 875	752	129 552
1980	9 586	23 347	26 078	16 286	18 043	16 446	17 018	4 060	766	131 630
1979	9 514	22 675	26 539	16 850	18 971	16 676	17 617	4 202	860	133 904

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 18 Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagares familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1981

Number of employed in agriculture distributed by holders and holder's families and hired labour in 1981

Avser företag med mer än 2.0 hektar åkermark och personer 15 år och äldre

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and persons over 14 years of age

Område	Företagare och familjemedlemmar						Lejd arbetskraft						
	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta		Totalt antal syssel-satta	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssel-satta
	Mer än 30 timmar per vecka		30 timmar och mindre per vecka		Mer än 30 tim-mar per vecka			30 timmar och mindre per vecka					
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		
Län													
Stockholms	1 701	524	452	457	292	149	3 575	594	104	146	139	261	1 244
Uppsala	3 193	1 264	800	874	498	236	6 865	494	80	226	144	405	1 349
Södermanlands	2 306	662	608	714	446	212	4 948	788	125	194	148	365	1 620
Östergötlands	4 609	1 116	1 016	1 360	732	369	9 202	838	135	325	223	683	2 204
Jönköpings	4 767	1 987	1 649	1 628	882	360	11 273	370	187	410	296	586	1 849
Kronobergs	3 285	1 369	1 241	1 046	560	272	7 773	214	93	302	187	429	1 225
Kalmar	4 707	1 738	1 055	1 241	746	353	9 840	597	120	318	243	951	2 229
Gotlands	2 322	1 074	585	598	326	190	5 095	246	82	144	98	373	943
Blekinge	1 620	568	492	474	274	129	3 557	239	58	139	74	393	903
Kristianstads	5 767	2 365	1 489	1 553	866	456	12 496	1 104	199	452	285	1 797	3 837
Malmöhus	6 562	2 581	1 319	1 881	986	552	13 881	1 844	385	501	405	2 018	5 153
Hallands	4 975	1 943	1 253	1 379	662	311	10 523	654	174	345	256	741	2 170
Göteborgs o Bohus	2 991	1 225	1 235	976	480	212	7 119	242	89	345	246	433	1 355
Älvsborgs	6 361	2 591	2 693	2 154	1 101	514	15 414	549	174	623	382	753	2 481
Skaraborgs	7 000	2 290	2 420	2 274	1 049	492	15 525	958	227	635	363	1 200	3 383
Värmlands	3 340	1 483	1 990	1 370	958	375	9 516	430	131	493	264	732	2 050
Örebro	2 441	856	885	839	452	211	5 684	459	89	247	150	436	1 381
Västmanlands	2 471	731	742	778	466	181	5 369	362	57	189	140	280	1 028
Kopparbergs	2 239	1 177	1 122	770	661	265	6 234	212	117	287	153	444	1 213
Gävleborgs	2 655	1 204	1 352	1 012	717	306	7 246	248	81	333	206	467	1 335
Västernorrlands	2 356	1 346	1 430	1 013	658	293	7 096	204	88	389	237	430	1 348
Jämtlands	2 148	1 197	968	670	614	284	5 881	141	78	259	147	596	1 221
Västerbottens	3 139	1 664	2 041	1 528	1 602	459	10 433	186	102	512	300	592	1 692
Norrbottnens	1 632	807	800	496	535	224	4 494	142	61	223	123	395	944
Hela riket													
1981	84 587	33 762	29 637	27 085	16 563	7 405	199 039	12 115	3 036	8 037	5 209	15 760	44 157
1980	85 997	34 238	29 630	26 120	15 650	6 700	198 335	12 700	2 951	7 587	4 715	16 528	44 481
1979	91 792	37 252	31 483	28 690	16 697	7 122	213 396	13 630	3 315	6 543	4 119	18 814	46 421
1978	94 417	38 375	32 076	29 578	16 625	7 159	218 230	14 256	3 323	6 963	4 448	19 339	48 329
1977	97 231	40 032	31 623	29 420	17 491	7 382	223 179	14 576	3 261	7 305	4 559	19 748	49 449

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 19 Antal arbetstimmar på jordbruksföretag år 1982 i olika driftsgrenar/produktionsgrenar. Milj timmar

Number of working hours on farms in 1982 in different economic activities and agricultural production lines. Millions of hours.

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Arbetskraftskategori; storleksgrupp	Djur- sköt- sel	Växt- odling och öv- rigt jord- bruks- arbete	Admini- strativt arbete	Summa jord- bruk	Skogs- bruk	Övrigt	Totalt	Totalt antal timmar per företag
Företagare och familjemedlemmar								
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1— 10,0	24,8	13,9	2,1	40,8	7,7	6,0	54,5	1 355
10,1— 20,0	36,3	17,3	2,3	55,8	4,8	2,8	63,4	2 393
20,1— 30,0	26,6	14,3	1,6	42,6	2,6	2,5	47,7	3 242
30,1— 50,0	30,4	20,8	2,2	53,4	2,9	2,4	58,7	3 671
Över 50,0	20,4	23,5	3,4	47,2	2,5	2,3	52,0	3 875
Totalt	138,5	89,8	11,6	239,8	20,5	16,0	276,4	2 494
Övriga sysselsatta								
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1— 10,0	1,5	0,9	0,1	2,4	0,2	0,3	3,0	74
10,1— 20,0	1,2	1,5	0,0	2,7	0,2	0,3	3,3	124
20,1— 30,0	0,6	0,8	0,0	1,4	0,1	0,0	1,5	104
30,1— 50,0	2,1	1,6	0,0	3,7	0,3	0,2	4,1	256
Över 50,0	7,6	11,3	1,3	20,1	2,1	1,0	23,2	1 767
Totalt	13,0	16,0	1,4	30,3	3,0	1,8	35,1	316
Samtliga								
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1— 10,0	26,2	14,8	2,2	43,3	8,0	6,3	57,5	1 430
10,1— 20,0	37,6	18,7	2,3	58,6	5,0	3,2	66,7	2 517
20,1— 30,0	27,2	15,0	1,6	43,9	2,7	2,6	49,2	3 348
30,1— 50,0	32,5	22,4	2,3	57,1	3,2	2,6	62,9	3 929
Över 50,0	28,0	34,7	4,6	67,3	4,7	3,2	75,2	5 600
Totalt	151,5	105,7	13,0	270,2	23,5	17,8	311,5	2 810

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

gen sedan 1970/ enligt arbetskraftsundersökningarna. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen /1970 resp 1975/ använda begrepp. SCB. SM Am 1971:23, 1972:24, 1973:33, 1974:30, 1975:28, 1977:1.1 och 1.2, 1978:3.6, 1979:5.6, 1980:1.7.

Arbetskraftsundersökningarna /sedan 1970 har uppgifter redovisats varje månad, kvartal och helår/. SCB. SM Am. Årsmedeltal återfinns i nr 1972:11, 1973:13, 1974:8, 1975:11,

1976:1.3, 1977:2.4, 1978:3.3, 1979:5.3, 1980:1.5, 1981:2.4, 1982:7 och i Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal/årligen sedan 1970; råtabeller/.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare samt sysselsatta /årligen sedan 1977/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1, 1980:5.1, 1981:5.1. Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag och företagare. SCB SM J 1983:6.1, 1984:4.1...

Resultat för 1981 återfinns i Lantbruksräkningen 1981.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970, 1972–1975; uppgifter för län och naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3. Resultat för 1971 och 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1971 respektive 1976.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Antal sysselsatta vid jordbruksföretag /1972–1975; uppgifter för olika storleksgrupper efter hektar åker. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:62, 1974:28, 1975:18 och 1976:5.8. Resultat för 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1976.

Jordbrukets arbetskraft 1980–1982. SCB. SM J 1981:17, 1982:13, 1983:11 . . .

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1979:3, 1980:14, 1981:9.3, 1982:5.1 . . .

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/.

SCB. SM Am 1971:8, 1972:13, 1973:1, 1973:48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16, 1980:16, 1981:16, 1982:14,

Tabell 20 Antal sysselsatta personer på jordbruksföretag under olika kvartal år 1982

Number of economically active persons on farms in different quarters of 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Arbetskraftskategori	Antal sysselsatta, 1000-tal			
	Kvar-tal 1	Kvar-tal 2	Kvar-tal 3	Kvar-tal 4
Företagare	115,5	120,4	121,6	116,9
Make/samboende	44,2	52,9	57,0	49,5
Övr fam medlemmar	19,2	29,2	32,2	24,3
Samtl fam medlemmar	178,9	202,5	210,8	190,7
Övrig arbetskraft	29,2	45,0	60,4	34,4
Samtliga	208,0	247,4	271,2	225,1

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

Tabell 21 Antal jordbruksföretag efter total arbetsinsats i företaget år 1982

Number of holdings by total labour consumption in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Storleksgrupp; besättnings-storlek	Totalt antal arbetstimmar							Summa företag
	0	1–400	401–900	901–1800	1801–2700	2701–3600	3601–7200	
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1–10,0	1 188	7 785	6 546	12 265	6 132	3 479	2 269	39 664
10,1–20,0	—	1 279	2 674	6 329	5 527	4 235	6 218	26 632
20,1–30,0	45	45	867	2 085	2 250	2 847	6 325	14 554
30,1–50,0	—	—	345	1 515	2 526	2 848	7 969	15 964
Över 50,0	—	—	136	357	1 188	2 311	6 877	13 163
Totalt	1 233	9 109	10 568	22 551	17 623	15 720	29 658	109 977
<i>Besättnings-storlek, antal mjölkkor</i>								
Inga djur	1 188	7 917	6 637	7 233	3 058	1 768	1 490	29 291
0 mjölkkor	45	1 192	3 732	11 826	10 129	5 432	6 629	39 735
1–3 mjölkkor	—	—	199	2 393	1 238	735	547	5 112
4–9 mjölkkor	—	—	—	1 005	2 604	3 021	2 241	9 037
10–24 mjölkkor	—	—	—	94	498	4 395	12 751	18 097
Över 24 mjölkkor	—	—	—	—	96	369	6 000	8 705

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

Tabell 22 Antal lantarbetare i olika åldersklasser år 1983

Number of agricultural workers in different age groups in 1983

Avser lantarbetare exklusive personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding persons 17 years age or less and persons with reduced capacity for work

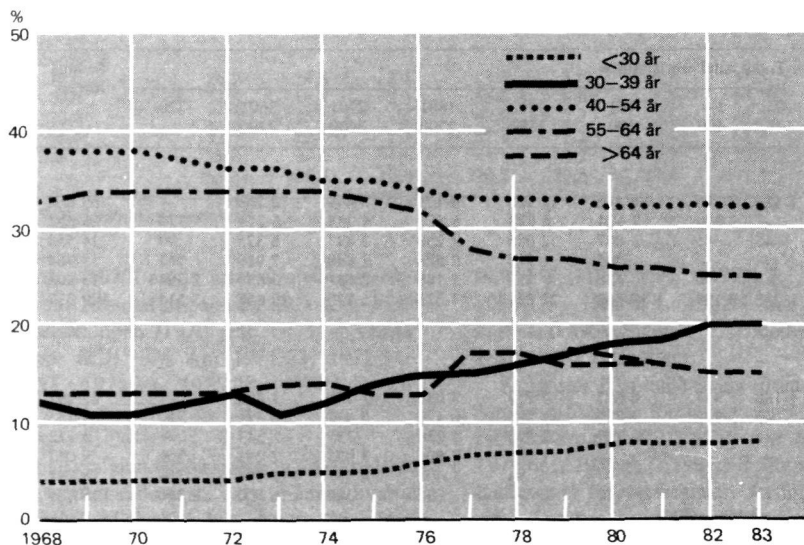
	Traktorförare, maskinförare och maskin- skötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rättare	Förmän i djurstallar	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Summa
<i>Åldersklasser</i>						
Under 30	1 286	705	115	88	1 580	3 774
30 – 39	562	100	88	72	335	1 157
40 – 49	306	92	65	38	239	740
50 – 54	177	46	43	24	204	494
55 – 59	178	39	32	49	257	555
60 – 64	238	106	19	19	135	517
<i>Samtliga</i>						
1983 ¹	2 747	1 088	362	290	2 750	7 237
1982	3 910	1 357	603	240	2 602	8 712
1981	4 026	1 459	784	310	2 539	9 118
1980	4 723	1 743	653	248	2 082	9 449
1979	4 803	1 841	836	294	2 614	10 388

¹ Före 1983 ingick även personer över 64 år i redovisningen.

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se avsnitt 13.2).

Diagram 3 Företagarnas åldersfördelning 1968–1983. Procent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

1983:16. (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

Löner för trädgårdsarbetare /årligen 1967–1977/. SCB. SM Am 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3, 1974:70, 1975:70, 1976:27, 1977:38 och 1978:12.

4.3 AVBYTARVERKSAMHET

Lantbrukets Avbyttjänst AB, Avbyttjänsten, är ett av LRF helägt dotterföretag. Verksamheten, som är riksomfattande, är indelad i 21 regioner.

Avbyttjänstens huvuduppgift är att tillhandahålla avbyttjänster i djurstallar. Alla djurägare kan anlita Avbyttjänsten för att få viss regelbunden och/eller sammanhängande ledighet. Vidare kan hjälp erhållas vid akuta situationer som t ex olycksfall eller sjukdom, barns födelse, vård av sjukt barn, militärinkallelse och vid utförande av förtroendeuppdrag. Sjukskriven lantbrukare kan även anlita Avbyttjänsten för arbete i växtodling.

Fr o m 1 juli 1983 kan kött- och svinproducenten teckna abonnemang på timdebitering.

Genom att pengar avsätts inom ramen för jordbruksprisavtalet kan lantbrukarna erbjudas ledigheten mot en rimlig avgift.

Avbytarna är anställda av Avbyttjänsten. En heltidsanställd avbytare arbetar inom en krets av 5 till 8 djurbesättningar. Arbetsledningen och kontakterna med djurägarna sköts regionalt av den organisation som Avbyttjänsten träffat avtal med, vanligen mejeriföreningen, husdjursföreningen eller hushållningssällskapet.

För att verksamheten skall klaras vid akuta sjukdomsfall och vid särskilt stor efterfrågan på avbytare, har en kår av reservavbytare byggts upp.

Resultat

Antal avbytare och abonnerande företag vid utgången av åren 1980–1983 framgår av tabell nedan.

Avbytare	1980	1981	1982	1983
Ordinarie	1 190	1 214	1 224	1 250
Reserver	1 360	1 502	1 643	1 897
Företag	8 156	8 165	8 085	8 241

Under 1983 förekom mjölkproduktion vid 95% av de abonnerande företagen. Ytterligare omkring 2 740 företag anlät Avbyttjänsten vid enstaka tillfällen. Totalt utfördes 245 000 dagsverken under året.

Bibliografi

Lantbruksåret /uppgifter om Avbyttjänsten årligen sedan 1975/. Lantbrukarnas Riksförbund.

4.4 ARBETSSKADOR

Arbetskyddsstyrelsen och SCB sammanställer årligen uppgifter om antalet arbetsskador inom jordbruk och trädgårdsbruk. Sammantallningen ligger bl a till grund för arbetskyddsstyrelsens informationsverksamhet.

Fr o m 1 juli 1977 inkluderar detta material uppgifter om skador som drabbat såväl anställd arbetskraft som egen företagare. I redovisningen ingår ej uppgifter om yrkessjukdomar, exempelvis hörselskador och ryggbesvär.

Enligt gällande lag är numera alla förvärvsarbetande, även egna företagare, obligatoriskt försäkrade mot arbetsskada. Arbetsgivare har skyldighet att anmäla arbetsskada, då sådan inträffat, till allmän försäkringskassa. Denna skyldighet gäller även egna företagare. Anmälan skall göras, om skadan medfört eller skäligen kan antas medföra rätt till sjukvårdsersättning eller ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.

I landet finns 19 yrkesinspektioner. Dessa är underställda arbetskyddsstyrelsen. En inkommen arbetsskadeanmälan behandlas först vid allmän försäkringskassa, som därefter sänder anmälan till yrkesinspektionen för kodifiering.

Resultat

Antalet olycksfall 1980 bland arbetstagare och företagare inom jordbruk och skogsbruk uppgick till 8 249, varav 4 537 drabbade arbetstagarna. Totalt har 6 av arbetsolyckorna lett till dödsfall.

Uppgift om s k relativ arbetsskadefrekvens – antal arbetsskador per 1 miljon arbetstimmar – används för att ange hur ofta olycksfall

Tabell 23 Arbetsolycksfall inom åkerbruk och husdjurskötsel fördelade efter huvudsaklig händelse och efter skadans art 1980

Occupational accidents in crop and livestock farming by main activity and by type of injury in 1980

Huvudsaklig händelse; skadans art	Arbets- olycksfall, antal	%
<i>Huvudsaklig händelse</i>		
Fall på samma nivå	303	14
Fall till lägre nivå	122	6
Trampring på ojämnhet, feltramp, snedtramp	147	7
Annan kontakt med föremål i vila	206	10
Träffad av flygande föremål, sprut o d	99	5
Träffad av fallande föremål	142	7
Kontakt med rörliga maskindelar m m	220	10
Slag, spark o d från djur el annan person	207	10
Överbelastning av kroppsdel	247	11
Skadad av hanterat föremål	288	13
Övrigt	186	9
Totalt	2 167	100
<i>Skadans art</i>		
Skelettskada	315	15
Hjärnskada	25	1
Skada på inre organ	15	1
Förlust av kroppsdel	27	1
Stukning, sträckning	645	30
Kross- och klämskada	429	20
Sårskada	489	23
Övrigt	222	10
Totalt	2 167	100

inträffar i branschen i förhållande till arbetskraftens storlek. För arbetstagarna inom jordbruk och skogsbruk uppgick detta tal till 36 arbetsolycksfall per 1 miljon arbetstimmar. Genomsnittsvärdet för samtliga branscher 1980 var 21. Jordbruks- och skogsbruksbranschen hör således till en av de mer drabbade branscherna. Inom denna bransch är den relativa arbetsskadefrekvensen störst för skogsbruket, 42 arbetsolycksfall per 1 miljon arbetstimmar, medan motsvarande tal för jordbruket var 32. Inom jordbruket är frekvensen störst för trädgårdsbruket, 36 arbetsolycksfall per 1 miljon arbetstimmar, medan åkerbruket redovisar en frekvens på 32.

Som framgår av tabell 23 inträffar de flesta olycksfallen inom jordbruket i samband med fall, speciellt på samma nivå. Det är även vanligt med skador vid hanteringsolyckor. Stukning, sträckning samt kross-, kläm- och sårskador var de vanligaste skadetyperna och omfattade nästan 75 procent av olycksfallen.

Bibliografi

Källa

Yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsnäring /årligen sedan 1971: uppgifter för anställd arbetskraft särredovisas dock ej/. Arbetarskyddsstyrelsen (stencil).

Arbetskador 1980. Arbetarskyddsstyrelsen och SCB.

Andra undersökningar

Yrkesskador/årligen sedan 1955; uppgifter om antal yrkesskador och skadornas skv svårighetsgrader/. Riksförsäkringsverket.

5 Fastigheter och byggnader

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	24–27
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	28–30
5.3 Byggnadsverksamhet	31–33

5.1 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS TAXERINGSVÄRDEN

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Normalt äger numera allmän fastighetstaxering rum ungefär vart femte år – den senaste år 1981 – och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1983 års särskilda fastighetstaxering. Dessutom redovisas jordbruksfastigheternas hektarvärden från 1981 års allmänna fastighetstaxering.

Taxeringens genomförande

För jordbruksfastigheter skulle vid 1981 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 67,5% av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under år 1978.

Särskild fastighetstaxering sker de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Nytt taxeringsvärde åsätts bl a vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter. Dessutom görs omtaxering av fastighet vars värde ändrats med minst 20%, dock minst 25 000 kronor, genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

Delvärden

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheter var vid 1981 års taxering fördelat på sex delvärden:

a) skogsbruksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens skogsmark med växande skog och markanläggningar, som används eller behövs för skogsbruk
b) skogsimpedimentsvärde	dvs värdet av de skogsimpediment som hör till taxeringsenheten
c) jordbruksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens åkermark, betesmark och markanläggningar, som används eller behövs för växtodling
d) tomtmarksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens tomtmark
e) bostadsbyggnadsvärde	dvs värdet av de småhus och hyreshus som hör till taxeringsenheten
f) ekonomibyggnadsvärde	dvs värdet av de ekonomibyggnader som hör till taxeringsenheten

Jämförbarhet

Varje år allmän fastighetstaxering sker ändras definitionen av olika begrepp, nya begrepp tillkommer och andra utgår. Mellan fastighetstaxeringarna görs däremot inga ändringar. För vissa begrepp, i huvudsak de som ej ändrats, kan jämförelse göras med tidigare års uppgifter. För begrepp som ändrats behandlas jämförbarheten närmare i publikationerna över de allmänna fastighetstaxeringarna.

Tabell 24 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden, 1000-tal kronor, och antal taxeringsenheter enligt särskild fastighets taxering år 1983

Assessed values of agricultural real estates, thousands of Swedish kronor, and number of assessed units according to the assessment of real estate in 1983

Område	Jordbruksvärde	Därav åkervärde	Skogsbruksvärde	Skogsimpedimentsvärde	Tomtmärksvärde	Bostadsbyggnadsvärde	Ekonomi- byggnads- värde	Totalt taxerings- värde	Antal taxerings- enheter
<i>Län</i>									
Stockholms	486 448	464 410	837 334	10 300	353 348	601 863	163 684	2 465 349	5 913
Uppsala	914 357	887 921	1 435 583	8 993	244 439	688 519	258 336	3 550 018	6 970
Södermanlands	794 523	761 611	1 432 846	8 084	227 912	655 869	217 279	3 336 421	5 467
Östergötlands	2 052 831	1 966 741	2 733 796	15 461	328 295	1 104 560	368 293	6 602 774	10 405
Jönköpings	564 028	503 946	4 133 411	22 038	285 886	1 045 626	334 430	6 385 409	14 542
Kronobergs	361 793	323 089	3 758 115	24 958	249 912	924 073	239 368	5 558 428	14 141
Kalmar	995 573	915 740	3 788 629	15 684	258 295	904 961	392 399	6 354 998	12 349
Gotlands	383 403	370 920	205 208	4 723	103 687	400 705	237 543	1 335 855	6 266
Blekinge	391 913	363 952	1 058 208	1 876	90 398	369 054	162 600	2 073 748	6 238
Kristianstads	2 405 637	2 269 506	1 686 859	7 525	308 174	974 324	643 600	6 026 009	16 165
Malmöhus	4 836 962	4 715 037	411 652	1 068	380 084	1 076 169	668 471	7 370 740	14 199
Hallands	1 362 186	1 319 915	1 299 233	15 725	296 008	894 354	538 138	4 404 894	11 693
Göteborgs o Bohus	511 128	477 898	628 121	21 716	378 260	780 579	179 849	2 499 293	9 889
Älvsborgs	1 070 728	1 014 843	3 026 814	28 507	511 527	1 638 313	460 069	6 735 739	22 872
Skaraborgs	2 985 039	2 897 124	1 690 245	6 693	337 898	1 338 593	727 498	7 085 435	17 998
Värmlands	384 489	373 820	4 752 897	34 341	325 294	1 165 052	255 611	6 927 362	24 159
Örebro	769 005	750 930	2 403 612	17 299	38 749	669 307	216 555	4 314 575	9 943
Västmanlands	708 594	693 458	1 243 851	10 505	150 496	541 932	199 901	2 854 138	5 556
Kopparbergs	197 748	192 766	4 131 663	49 028	334 900	1 265 001	188 217	6 166 514	32 696
Gävleborgs	165 447	161 125	3 157 153	37 147	254 037	918 460	187 682	4 719 913	13 927
Västernorrlands	116 275	111 327	2 923 694	18 007	225 165	804 725	155 593	4 242 471	19 009
Jämtlands	101 337	97 661	2 643 106	32 820	207 061	863 508	141 845	3 989 687	17 115
Västerbottens	187 929	185 385	3 187 571	33 158	523 635	1 003 828	266 421	5 002 512	23 654
Norrbottnens	100 259	97 398	2 349 555	63 524	188 916	646 590	168 227	3 516 888	17 232
<i>Hela riket</i>									
1983	22 847 632	21 916 523	54 919 156	489 180	6 602 376	21 275 965	7 371 609	113 519 170	338 398
1982	22 905 290	21 968 812	55 090 434	521 108	6 624 354	21 282 120	7 331 103	113 762 154	339 119
1981	22 685 778	21 784 467	54 787 356	519 398	6 655 241	21 124 451	7 361 018	113 151 485	338 765
1980	12 314 282	11 799 679	20 514 258	..	..	..	..	48 866 007	322 575
1979	12 326 045	11 810 903	20 531 171	..	..	..	..	48 842 744	323 646

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1983 (totalundersökning).

Tabell 25 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt särskild fastighetstaxering år 1983. 1 000-tal kronor
Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the assessment of real estate in 1983. Thousands of Swedish kronor

Område	Fysisk person	Juridisk person						Okänd ägare	Samtliga ägarekategorier
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktiebolag	Övrig juridisk person		
<i>Län</i>									
Stockholms	1 611 672	144 487	243 094	62 764	120 470	148 386	133 888	588	2 465 349
Uppsala	2 258 931	216 175	45 665	100 963	112 353	678 114	137 630	187	3 550 018
Södermanlands	2 531 434	203 049	114 116	86 890	136 568	127 594	136 761	9	3 336 421
Östergötlands	4 719 979	376 220	171 580	184 962	233 577	618 615	297 324	517	6 602 774
Jönköpings	5 211 985	336 605	132 546	188 741	302 495	144 489	67 471	1 077	6 385 409
Kronobergs	4 380 700	251 787	103 563	178 369	232 836	375 946	35 145	82	5 558 428
Kalmar	5 100 787	440 808	120 166	156 699	225 575	249 472	60 606	885	6 354 998
Gotlands	1 230 286	13 155	3 852	24 985	42 642	18 039	2 896	—	1 335 855
Blekinge	1 827 709	63 529	52 319	22 122	79 311	24 549	4 205	4	2 073 748
Kristianstads	5 234 703	227 261	107 060	132 034	168 182	103 027	53 688	54	6 026 009
Malmöhus	5 816 050	253 833	344 521	352 738	200 928	271 570	130 853	247	7 370 740
Hallands	3 803 493	146 599	96 526	107 774	157 346	61 214	31 230	712	4 404 894
Göteborgs o Bohus	2 065 120	57 477	115 440	39 556	155 214	38 735	24 807	2 944	2 499 293
Älvsborgs	5 634 482	199 671	141 201	122 630	340 037	197 304	97 268	3 146	6 735 739
Skaraborgs	5 863 270	392 508	81 533	271 059	230 171	150 793	94 162	1 939	7 085 435
Värmlands	4 287 517	170 819	117 739	149 156	390 699	1 786 252	24 878	302	6 927 362
Örebro	2 589 276	728 460	86 929	101 569	120 367	584 660	93 874	9 440	4 314 575
Västmanlands	1 863 551	430 623	95 809	65 169	100 817	228 640	67 279	2 250	2 854 138
Kopparbergs	3 246 722	465 551	60 745	50 097	404 600	1 619 618	319 039	142	6 166 514
Gävleborgs	2 679 711	220 213	53 524	72 526	168 437	1 445 794	79 605	103	4 719 913
Västernorrlands	2 313 318	160 353	36 270	85 917	168 586	1 430 464	47 349	214	4 242 471
Jämtlands	2 103 572	227 523	23 344	56 137	208 201	1 349 729	21 181	—	3 989 687
Västerbottens	2 899 116	876 400	40 395	20 811	147 250	951 992	66 320	228	5 002 512
Norrbottns	1 677 222	1 147 419	14 978	11 551	151 917	366 386	146 910	505	3 516 888
<i>Hela riket</i>									
1983	80 950 606	7 750 525	2 402 915	2 645 219	4 598 579	12 971 382	2 174 369	25 575	113 519 170
1982	81 042 053	7 759 299	2 481 702	2 640 032	4 422 518	13 234 620	2 172 096	9 834	113 762 154
1981	80 144 016	7 567 479	2 430 003	2 606 773	5 030 773	13 166 871	2 201 648	3 922	113 151 485
1980	34 152 486	2 914 011	1 491 016	1 205 850	2 062 769	6 033 146	1 006 579	150	48 866 007
1979	34 072 793	2 876 476	1 489 562	1 200 810	2 095 615	6 110 621	996 802	65	48 842 744

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1983 (totalundersökning).

Resultat

Uppgifter om jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt den särskilda fastighetstaxeringen 1983 redovisas i *tabellerna 24–26*. I *tabell 27* återfinns vissa uppgifter från 1981 års allmänna fastighetstaxering.

Det totala taxeringsvärdet för de sammanlagt c:a 338 400 jordbruksfastigheter uppskattat 1983 till 113,5 miljarder kronor. Jordbruksvärdet utgjorde 20 % därav och skogsbruksvärdet 48 %.

Tabell 26 Byggnadsvärden, antal värderingsenheter och antal taxeringsenheter med byggnadsvärde för jordbruksfastigheter enligt särskild fastighetstaxering år 1983
Building values, number of assessed units with building value according to the assessment of agricultural real estate in 1983

Område	Bostadsbyggnader			Ekonomibyggnader m m		
	Värde, 1 000 kronor	Antal tax enheter med bost bygn värde	Antal vär- derings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal tax enheter med ekonomi- byggn värde	Antal vär- derings- enheter
<i>Län</i>						
Stockholms	601 863	4 149	6 697	163 684	2 895	5 919
Uppsala	688 519	5 411	7 919	258 336	4 553	8 816
Södermanlands	655 869	4 296	7 361	217 279	3 355	6 361
Östergötlands	1 104 560	8 332	12 735	368 293	6 489	11 187
Jönköpings	1 045 626	12 079	14 035	334 430	8 435	16 406
Kronobergs	924 073	10 762	11 549	239 368	6 676	14 429
Kalmar	904 961	10 313	13 447	392 399	7 597	13 380
Gotlands	400 705	3 638	4 011	237 543	2 862	7 296
Blekinge	369 054	4 262	4 645	162 600	2 639	5 402
Kristianstads	974 324	10 860	12 107	643 600	8 740	19 450
Malmöhus	1 076 169	9 768	11 800	668 471	9 172	18 574
Hallands	894 354	9 093	10 164	538 138	7 290	15 223
Göteborgs o Bohus	780 579	7 432	8 413	179 849	4 652	10 845
Älvsborgs	1 638 313	17 062	19 332	460 069	10 951	25 279
Skaraborgs	1 338 593	13 043	16 320	727 498	10 717	25 291
Värmlands	1 165 052	14 768	16 577	255 611	6 962	14 537
Örebro	669 307	6 442	8 024	216 555	4 369	9 290
Västmanlands	541 932	4 281	6 127	199 901	3 662	7 121
Kopparbergs	1 265 001	13 333	16 795	188 217	5 130	14 541
Gävleborgs	918 460	9 118	11 296	187 682	5 205	11 166
Västernorrlands	804 725	11 126	12 668	155 593	4 221	12 683
Jämtlands	863 508	10 506	12 698	141 845	3 744	10 714
Västerbottens	1 003 828	15 767	16 948	266 421	6 382	17 523
Norrbottens	646 590	10 990	11 956	168 227	3 632	12 354
<i>Hela riket</i>						
1983	21 275 965	226 831	273 624	7 371 609	140 330	313 787
1982	21 282 120	228 085	272 814	7 331 103	140 668	314 605
1981	21 124 451	228 071	268 691	7 361 018	140 954	315 932
1980	9 718 174	..	..	3 406 048	..	..
1979	9 682 588	..	..	3 361 791	..	..

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1983 (totalundersökning).

Bibliografi

Allmän fastighetstaxering. Del 1 och 2/1970, 1975 och 1981; del 1 innehåller i huvudsak uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden och del 2 uppgifter om markens användning och ägare samt om småhusfastigheternas storlek, ålder och standard/. SCB.

Allmän fastighetstaxering 1975. SCB. SM N 1975:74.

Allmän fastighetstaxering 1981. SCB. SM N 1981:19.

Särskild fastighetstaxering /årligen sedan 1971 utom år då allmän fastighetstaxering genomförs/. SCB. SM N 1971:89, 1972:68, 1973:72, 1974:75, 1976:21, 1977:20, 1978:20, 1979:19, 1980:15, 1981:19, 1982:14, 1983:10 . . .

Tabell 27 Antal taxeringsenheter samt jordbruksfastigheternas taxeringsvärden i kronor per hektar åkermark respektive skogsmark enligt den allmänna fastighetstaxeringen år 1981

Number of assessed units and assessed values of agricultural real estates in Swedish kronor per hectare according to the general assessment of real estate in 1981

Område; storleksgrupp	Antal taxeringsenheter	Jordbruksvärde	Därav åkermarksvärde	Skogsbruksvärde
<i>Län</i>				
Stockholms	5 863	5 949	4 820	2 949
Uppsala	6 896	6 808	5 683	3 626
Södermanlands	5 416	6 890	5 516	4 328
Östergötlands	10 414	10 634	9 154	4 618
Jönköpings	14 584	6 297	5 209	6 562
Kronobergs	14 117	6 274	5 213	6 610
Kalmar	12 392	7 940	6 942	5 315
Gotlands	6 251	5 261	4 447	1 584
Blekinge	6 234	11 412	9 735	5 807
Kristianstads	16 263	15 676	12 886	6 324
Malmöhus	14 436	19 816	16 070	5 832
Hallands	11 762	12 523	10 575	5 081
Göteborgs o Bohus	9 883	8 415	6 632	3 743
Älvsborgs	22 905	7 456	6 184	4 595
Skaraborgs	18 159	12 405	10 386	5 085
Värmlands	24 081	3 261	2 822	3 659
Örebro	9 964	7 650	6 401	4 241
Västmanlands	5 550	6 558	5 331	3 343
Kopparbergs	32 875	2 800	2 559	2 126
Gävleborgs	13 931	2 323	2 001	2 189
Västernorrlands	18 967	1 783	1 579	1 786
Jämtlands	17 036	1 985	1 791	962
Västerbottens	23 640	2 005	1 822	1 005
Norrbottens	17 137	2 117	1 879	608
<i>Storleksgrupp, hektar skogsmark</i>				
0	52 515	..	..	—
1 — 10	97 551	..	..	3 460
11 — 25	68 087	..	..	3 752
26 — 50	54 605	..	..	3 704
51 — 100	37 688	..	..	3 274
101 — 200	18 392	..	..	2 670
201 — 400	6 466	..	..	2 361
Över 400	3 452	..	..	1 798
<i>Hela riket</i>				
1981	338 756	8 809	7 460	2 419
1975 ¹	328 003	4 172	3 998	904

¹ För 1975 använda definitioner se Jordbruksstatistisk årsbok 1981.

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1981 (totalundersökning).

Tabell 28 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ år 1982
Purchases of agricultural real estates in 1982

Område	Köp av hel fastighet				Köp av del av fastighet			
	Antal köp	Köpe-skilling medel-värde, 1 000-tal kr	Taxerings-värde medel-värde, 1 000-tal kr	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median	Antal köp	Köpe-skilling medel-värde, 1 000-tal kr	Taxerings-värde medel-värde, 1 000-tal kr	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median
<i>Län</i>								
Stockholms	33	579	420	1,42	23	248	134	1,64
Uppsala	54	588	406	1,34	48	89	66	1,22
Södermanlands	41	761	553	1,51	28	333	225	1,40
Östergötlands	87	832	610	1,30	28	337	262	1,40
Jönköpings	68	482	381	1,32	26	355	283	1,23
Kronobergs	82	405	323	1,30	58	379	321	1,23
Kalmar	72	959	753	1,42	48	190	137	1,22
Gotlands	43	237	163	1,60	24	77	54	1,43
Blekinge	36	375	268	1,40	13	750	523	1,52
Kristianstads	143	477	348	1,30	41	338	247	1,32
Malmöhus	137	791	519	1,32	47	477	319	1,44
Hallands	65	475	413	1,34	48	216	171	1,41
Göteborgs o Bohus	34	296	238	1,23	20	105	93	1,30
Älvsborgs	173	418	296	1,42	107	238	146	1,50
Skaraborgs	141	634	502	1,22	151	176	145	1,24
Värmlands	161	265	191	1,43	221	112	77	1,40
Örebro	80	342	245	1,32	82	279	188	1,34
Västmanlands	30	618	480	1,41	43	250	157	1,53
Kopparbergs	163	179	111	1,70	167	114	65	1,72
Gävleborgs	92	217	156	1,43	152	103	60	1,61
Västernorrlands	77	185	116	1,72	101	105	57	1,70
Jämtlands	83	193	112	1,81	52	132	80	1,80
Västerbottens	149	133	78	1,72	91	84	43	2,01
Norrbottns	82	111	63	1,80	129	76	21	1,43
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	121	724	506	1,31	59	379	270	1,43
» mellanbygder	165	624	470	1,41	90	221	161	1,33
» norra slättbygder	213	625	488	1,31	185	178	144	1,22
Svealands slättbygder	220	576	419	1,41	217	196	125	1,44
Götalands skogsbygder	540	484	360	1,31	236	298	224	1,34
Mellersta Sveriges skogsbygder	297	293	203	1,52	290	200	135	1,42
Nedre Norrland	314	184	116	1,60	435	101	57	1,70
Övre Norrland	256	126	74	1,71	236	83	34	1,70
<i>Hela riket</i>	2 126	418	303	1,42	1 748	177	120	1,40

¹ Prispövsade förvärv för jord- och skogsbruksändamål. — ² Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Summa				Lagfarna släktköp			
Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
56	443	302	1,53	3	620	173	2,22
102	353	246	1,31	7	125	122	1,32
69	587	420	1,42	8	505	359	1,80
115	711	525	1,31	7	297	243	1,22
94	447	354	1,30	30	404	408	1,04
140	394	322	1,21	22	358	345	1,03
120	652	507	1,33	18	611	627	1,02
67	180	124	1,52	7	499	448	1,42
49	474	335	1,50	13	186	158	1,12
184	446	325	1,30	21	381	330	1,04
184	711	468	1,33	20	749	568	1,30
113	365	310	1,42	19	295	272	1,04
54	225	185	1,23	14	399	296	1,41
280	349	239	1,41	38	270	250	1,04
292	397	318	1,20	11	226	187	1,04
382	176	125	1,43	68	182	170	1,00
162	310	216	1,33	8	388	331	1,40
73	401	290	1,42	10	417	378	1,04
330	146	88	1,73	29	150	99	1,32
244	146	96	1,53	44	236	203	1,11
178	139	83	1,70	71	204	172	1,04
135	169	100	1,80	46	211	182	1,04
240	114	64	1,80	102	169	143	1,23
211	90	38	1,53	58	129	107	1,12
180	610	428	1,33	16	482	430	1,00
255	482	361	1,34	25	680	571	1,22
398	417	328	1,30	146	367	338	1,04
437	387	273	1,42	17	268	243	1,04
776	427	319	1,31	35	356	273	1,04
587	247	169	1,43	96	198	177	1,11
749	136	82	1,63	159	212	174	1,13
492	105	54	1,71	180	155	131	1,20
3 874	309	220	1,43	674	261	226	1,11

5.2 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS PRISER

SCB upprättar årligen statistik över antalet lagfartsärenden samt över priserna på jordbruksfastigheter. Lagfartsstatistiken avser att belysa antalet ägarskiften och omsättningen för lagfarna fång av jordbruksfastighet. Prisstatistikens huvudsyften är att utgöra underlag för bedömningar i samband med allmän fastighetstaxering samt att ge information om priser och prisutveckling för jordbruksfastigheter.

Undersökningens innehåll och genomförande

Lagfartsstatistiken grundar sig på underrättelser rörande sökt lagfart som SCB erhåller varje månad i form av lagfartsregister. Statistiken omfattar samtliga lagfarter under undersökningsåret med undantag av vilandeförklara-

Uppgifterna för prisstatistiken kommer dels ifrån lantbruksnämnderna, dels, beträffande släktköp, ifrån lagfartsregistren. Lantbruksnämnderna inventerar förvärven av jordbruksfastighet i samband med nämndens prövning enligt jordförvärvslagen. Prisstatistiken omfattar vanliga köp som ansetts representera »marknadsvärde» enligt kommunalskattelagen samt släktköp. Detta innebär att följande köp inte tas med

- köp av speciell karaktär t ex med intresse-gemenskap
- köp av ideell andel
- köp som omfattar mindre än 2 hektar totalt
- köp där annan fastighet ingår med mer än 25 % av sammanlagda taxeringsvärdet.

Med släktköp avses köp från föräldrar, far- eller morföräldrar eller från make(a).

Den s k *köpeskillingskoefficienten* som redovisas i tabellerna utgör kvoten mellan köpeskillning och taxeringsvärde. Den redovisas dels som ovägt medeltal, dels som median.

Kvalitet

SCB bedömer att felen i lagfartsstatistiken är små. Felen i prisstatistiken bedöms vara måttliga.

Resultat

Av nedanstående tablå framgår antalet lagfarna fång av jordbruksfastighet år 1982.

<i>Typ av fång</i>	<i>Antal</i>
Köp	
Vanliga köp	5 554
Släktköp	1 720
Övriga köp	12
Summa	7 286
Övriga fång ¹	11 712
Totalt	18 998

¹ Här ingår byte, gåva, arv, exekutiv försäljning.

Ett urval av resultat från prisstatistiken för jordbruksfastigheter redovisas i *tabellerna 28–30*. Av tabellerna framgår att 1982 redovisas 3 874 köp för jord- och skogsbruksändamål med en genomsnittlig köpeskillning på 309 000 kronor och en median för köpeskillingskoefficienterna på 1,43.

Bibliografi

Fastighetsprisstatistik /Jord- och skogsbruk/. SCB. SM P 1978:9.3, 1979:10.2, 1980:6.3, 1981:7.3, 1981:12, 1983:7.1, 1983:10.3 . . .

5.3 BYGGNADSVERSAMHET

SCB insamlar årligen sedan 1971 uppgifter om byggnadsverksamheten inom jordbruket. SCBs undersökning har ersatt en tidigare undersökning, som utfördes av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT) och dess föregångare sedan 1943.

Med byggnadsverksamhet avses i undersökningen ny- eller tillbyggnad samt större ombyggnad eller reparation. Avgränsningen av större ombyggnad och reparation har inneburit vissa svårigheter.

I statistiken redovisas endast färdigställda byggnader.

Undersökningens genomförande

På blanketten till lantbruksregistret – se *bilaga 3* – skall uppges om byggnadsverksamhet förekommit under de närmast föregående tolv månaderna. Från de företagare som vid uppgiftsinsamlingen 1982 uppgivit att byggnadsverksamhet förekommit under perioden juni

Tabell 29 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ för jord- eller skogsbruksändamål år 1982 fördelade efter jordbruksvärdets, skogsbruksvärdets samt tomt- och bostadsbyggnadsvärdets andel av hela taxeringsvärdet

Purchases of agricultural real estates in 1982 for agricultural or forestry purpose by share of the value of farms, of standing forest and forestland and of sites and residential buildings compared with the whole assessed value

Andel av totalt taxeringsvärde, procent	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000-tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000-tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Jordbruksvärde</i>				
0 — 10	1 926	223	152	1,50
11 — 25	504	414	293	1,42
26 — 50	504	524	392	1,52
51 — 75	336	587	429	1,42
76 — 100	604	163	120	1,40
Totalt	3 874	309	220	1,43
<i>Skogsbruksvärde</i>				
0	730	279	195	1,34
1 — 33	790	495	362	1,33
34 — 66	634	420	314	1,33
67 — 99	741	299	207	1,40
100	979	119	74	1,60
Totalt	3 874	309	220	1,43
<i>Tomt- och bostadsbyggnadsvärde</i>				
0 — 50	3 497	318	227	1,42
51 — 75	252	250	167	1,42
76 — 100	125	200	130	1,64
Totalt	3 874	309	220	1,43

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

1981–juni 1982 inhämtade lantbruksnämnderna vid telefonförfrågan i slutet av 1982 uppgifter om byggnadsverksamheten.

Insamlingen av uppgifter var mer detaljerad för ny- och tillbyggnader än för ombyggnader och reparationer.

Undersökningen för 1982 täckte ej den del av byggnadsverksamheten som påbörjats efter den 15 juni 1982 och avslutats under året. Fullständiga uppgifter för 1982 erhålls genom 1983 års undersökning. I denna årsbok redovisas uppgifter för år 1981.

Resultat

Av tabellerna 31–33 framgår att 901 djurstallar ny- eller tillbyggdes under 1981. Cirka 550 av dessa var avsedda för nötkreatur och omfattade 21 600 djurplatser, varav nära 8 000 för mjölkkor. För svin ny- eller tillbyggdes cirka 230 stall med plats för 45 500

svin. Antalet ny- och tillbyggda lagerlokaler var, 2 756.

Bibliografi

Källa

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13, 1982:15, 1983:13 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1982).

Andra undersökningar

Trädgårdsräkningen /1972, 1977 och 1982. Uppgifter om lagerlokaler och lökhus; vissa uppgifter om växthus redovisas i årsbokens avsnitt 8.9/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13 samt 1982:18.

Tabell 30 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ fördelade efter köpare- och säljarekategorier år 1982

Purchases of agricultural real estates in 1982 by categories of buyers and sellers

Köpare	Säljare	Lagfarna köp av hel fastighet		Lagfarna köp av del av fastighet		Summa	
		Antal köp	Köpe- skilling medelvärde, 1000-tal kr	Antal köp	Köpe- skilling medelvärde, 1000-tal kr	Antal köp	Köpe- skilling medelvärde, 1000-tal kr
Lantbruks- nämnd	Fysisk person	221	283	296	103	517	180
	Dödsbo	81	226	42	247	123	233
	Övriga, okänd	58	321	58	281	116	301
	Summa	360	276	397	144	757	207
Staten i övrigt	Lantbruksnämnd	5	195	9	363	14	303
	Fysisk person	7	224	—	—	7	224
	Dödsbo	2	286	—	—	2	286
	Övriga, okänd	1	100	2	2 470	3	1 680
	Summa	15	214	11	746	26	439
Borgerlig kommun	Lantbruksnämnd	3	215	11	70	14	102
	Fysisk person	33	394	16	136	49	310
	Dödsbo	15	344	4	416	19	359
	Övriga, okänd	6	740	5	599	11	676
	Summa	57	408	36	211	93	332
Fysisk person	Lantbruksnämnd	424	161	795	149	1 219	153
	Fysisk person	1 237	529	377	216	1 614	456
	Dödsbo	335	365	95	182	430	325
	Övriga, okänd	110	469	106	325	216	399
	Summa	2 106	425	1 373	183	3 479	330
Dödsbo	Lantbruksnämnd	6	290	10	57	16	144
	Fysisk person	2	323	1	205	3	284
	Dödsbo	3	122	—	—	3	122
	Övriga, okänd	1	300	—	—	1	300
	Summa	12	254	11	70	23	166
Juridisk person	Lantbruksnämnd	6	151	14	182	20	173
	Fysisk person	32	469	16	254	48	398
	Dödsbo	5	211	6	248	11	231
	Övriga, okänd	20	281	5	897	25	404
	Summa	63	359	41	307	104	338
Övriga, okänd	Lantbruksnämnd	—	—	5	128	5	128
	Fysisk person	4	328	2	595	6	417
	Dödsbo	3	498	—	—	3	498
	Övriga, okänd	1	353	1	800	2	577
	Summa	8	395	8	328	16	362
Summa	Lantbruksnämnd	444	163	845	149	1 289	154
	Fysisk person	1 536	487	708	169	2 244	386
	Dödsbo	444	336	147	210	591	305
	Övriga, okänd	197	411	177	361	374	388
	Summa	2 621	401	1 877	181	4 498	309

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 31 Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1981

Number of new buildings for livestock, their average area and number of extended buildings for livestock in 1981

Avser företag med minst 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)
 Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar					Tillbyggda djurstallar				
	Samtliga	Därav för			Medel- yta, m ²	Samtliga	Därav för			
		Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin	Övriga djur- slag			Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin	Övriga djur- slag	
<i>Län</i>										
Stockholms	7	5	1	1	430	4	2	1	1	
Uppsala	10	5	2	3	360	6	6	—	—	
Södermanlands	9	3	2	4	532	21	16	3	2	
Östergötlands	20	10	6	4	604	16	11	3	2	
Jönköpings	20	15	3	2	220	17	13	2	2	
Kronobergs	16	11	2	3	298	11	7	3	1	
Kalmar	23	16	5	2	386	29	24	3	2	
Gotlands	12	5	6	1	326	17	14	3	—	
Blekinge	19	9	8	2	470	14	12	1	1	
Kristianstads	66	19	40	7	357	28	17	9	2	
Malmöhus	30	9	19	2	456	14	5	9	—	
Hallands	32	12	18	2	354	30	12	13	5	
Göteborgs o Bohus	24	13	8	3	274	14	12	—	2	
Älvsborgs	30	18	7	5	256	24	16	5	3	
Skaraborgs	48	22	20	6	443	28	17	9	2	
Värmlands	14	9	1	4	490	10	9	1	—	
Örebro	7	2	1	4	313	9	6	1	2	
Västmanlands	9	3	3	3	293	4	2	2	—	
Kopparbergs	13	11	—	2	217	21	20	1	—	
Gävleborgs	22	18	1	3	229	12	8	1	3	
Västernorrlands	18	14	1	3	177	14	14	—	—	
Jämtlands	17	9	5	8	197	8	7	—	1	
Västerbottens	23	15	3	5	250	27	25	1	1	
Norrbottnens	20	15	—	5	290	14	13	1	—	
<i>Hela riket</i>										
1981	509	268	157	84	346	392	288	72	32	
1980	576	324	185	67	394	410	316	65	29	
1979	632	371	194	67	391	526	408	100	18	
1978	705	386	233	86	445	541	398	108	35	
1977	765	386	310	69	414	505	379	109	17	

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 32 Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1981

Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1981

Avser företag med minst 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar för							Tillbyggda djurstallar (avser tillkomna djurplatser) för						
	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler
<i>Län</i>														
Stockholms	—	182	110	560	40	—	—	—	4	32	11	—	1 900	—
Uppsala	13	180	129	577	—	13 000	—	—	46	42	—	—	—	—
Södermanlands	3	73	140	378	35	51 984	—	12	262	517	321	65	—	—
Östergötlands	—	214	369	5 532	150	35 350	—	—	175	328	285	—	7 482	—
Jönköpings	18	294	322	60	—	—	—	9	68	208	173	20	16 530	—
Kronobergs	7	187	330	304	—	20 000	—	1	23	132	61	40	—	—
Kalmar	—	414	644	2 065	180	—	—	3	342	690	489	75	—	—
Gotlands	—	192	88	1 244	20	8	—	2	215	99	278	—	—	—
Blekinge	19	178	350	1 907	—	—	50 000	—	208	199	23	40	—	—
Kristianstads	37	483	562	8 302	105	—	—	—	306	180	325	—	6 500	—
Malmöhus	—	209	152	6 214	10	10 000	—	—	82	41	442	—	—	—
Hallands	—	178	552	3 693	—	10 640	—	24	116	188	587	25	700	—
Göteborgs o Bohus	22	148	309	954	—	12 910	—	20	64	179	4	—	—	—
Älvsborgs	15	419	300	1 224	100	300	—	8	170	213	559	10	13 824	—
Skaraborgs	4	397	1 051	7 000	60	13 800	60 000	8	289	471	438	50	—	—
Värmlands	15	377	276	288	300	720	—	2	123	92	20	—	—	—
Örebro	25	40	59	360	—	200	—	8	36	66	6	—	7 500	—
Västmanlands	9	160	131	104	76	—	—	—	16	54	74	—	—	—
Kopparbergs	5	135	241	1	90	—	—	2	187	310	20	—	—	—
Gävleborgs	2	395	386	69	45	15	—	15	126	65	220	30	—	—
Västernorrlands	19	156	203	90	200	—	—	—	162	172	—	—	—	—
Jämtlands	14	120	241	—	377	—	—	2	48	184	—	30	—	—
Västerbottens	27	274	292	174	30	—	—	3	157	241	10	—	—	—
Norrbottnens	29	333	470	—	—	8 500	—	—	87	176	12	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1981	283	5 738	7 707	41 100	1 818	177 427	110 000	119	3 312	4 879	4 358	385	54 436	—
1980	249	8 854	10 935	40 617	1 983	165 754	128 500	99	43 716	6 887	2 890	896	14 100	16 000
1979	269	9 178	12 368	42 884	1 362	215 124	175 000	79	4 501	8 250	5 509	711	8 270	11 000
1978	338	10 324	13 160	55 077	1 114	430 916	458 500	108	5 074	6 761	6 985	400	85 073	—
1977	351	10 183	11 941	73 666	1 354	258 800	55 000	118	4 569	5 367	6 324	230	15 575	—

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 33 Antal ny- och tillbyggda lagerlokaler i jordbruket år 1981
Number of new and extended storehouses in agriculture in 1981

Avser företag med minst 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)
 Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Lagerhus för					Potatis	Maskin- hus och garage	Summa lager- lokaler
	Grovfoder		Spannmål					
	Med skull- tork	Samtliga	Med varmlufts- tork	Med kalllufts- tork	Samtliga			
Nybyggda lagerlokaler								
Huvudområden								
Götaland	45	171	17	21	55	27	1 208	1 461
Svealand	14	33	14	2	25	5	391	454
Norrland	92	131	7	21	39	9	356	535
Hela riket								
1981	151	335	38	44	119	41	1 955	2 450
1980	162	339	33	49	117	37	1 720	2 213
1979	175	365	53	60	157	58	1 858	2 438
1978	195	400	79	77	192	44	1 939	2 575
1977	177	363	69	67	176	59	1 710	2 308
Tillbyggda lagerlokaler								
Huvudområden								
Götaland	10	34	5	3	16	9	141	200
Svealand	3	4	2	1	7	3	39	53
Norrland	18	28	2	2	5	2	18	53
Hela riket								
1981	31	66	9	6	28	14	198	306
1980	33	66	6	6	18	13	159	256
1979	42	72	19	2	33	12	156	273
1978	65	105	12	11	37	7	198	347
1977	50	85	12	6	25	11	187	308

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

6 Anläggningar och maskiner

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
6.1 Anläggningar	34–36
6.2 Systemtäckdikad areal	37
6.3 Maskiner och redskap	38–39

6.1 ANLÄGGNINGAR

SCB insamlade till lantbruksregistret 1981 bl a uppgifter om innehav av vissa anläggningar, nämligen hötorkar, spannmålstorkar och silor för ensilage.

För år 1975 genomförde SCB i samarbete med lantbruksstyrelsen en undersökning av bevattningen i jordbruket (se nedan). Uppgifter insamlades om anläggningarnas typ och storlek, bevattnade arealer, slag av vattentäkter m m. Uppgifter om bevattningen i jordbruket avsågs bl a ge ett underlag i en planerad riksomfattande kartläggning av landets vattentillgångar och anspråken på dessa.

Till SCBs undersökning av byggnadsverksamheten (se avsnitt 5.3) inhämtas bl a uppgifter om anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar.

Vid den undersökning om förbrukningen av drivmedel och eldningsolja i jordbruket som genomfördes våren 1978 och våren 1981 (se avsnitt 7.5) inhämtades också uppgifter om antal cisterner och dessas lagringskapacitet.

Bevattningsundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Huvudundersökningen föregicks av en provundersökning, vilken genomfördes som postenkät i Kalmar län under oktober 1974.

Avgränsningen av företagen i den egentliga undersökningen gjordes med ledning av lantbrukarnas uppgifter på inkomna blanketter till lantbruksregistret 1975.

Undersökningen avsåg samtliga företag som omfattade mer än 2 hektar åkermark eller som bedrev frilandsodling av trädgårdsväxter och som uppgivit faktiskt eller planerat innehav av bevattningsanläggning. Anläggningar i drivhus, bänkgårdar och små trädgårdsanläggningar uteslöts dock ur undersökningen.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftsinsamlingen genomfördes av lantbruksnämnderna omkring årsskiftet 1975/76 som telefonintervju efter särskilda formulär.

Beräkningsmetoder

Uppgifter om maximal kapacitet beräknades teoretiskt. Som underlag användes bl a inhämtade uppgifter om antal spridare och spridarmunstyckenas diametrar samt kapacitetsuppgifter för olika munstycksdiametrar, som beräknats vid lantbrukshögskolan.

Resultat

I *tabellerna 34–36* redovisas uppgifter om anläggningar på företag med mer än 2 hektar åkermark.

Som framgår där förekom t ex silor för ensilage på omkring 15 800 företag och kallluftstork för spannmål på cirka 43 700 företag under 1981.

Enligt undersökningen av byggnadsverksamheten i jordbruket installerades under 1980 i samband med ny- och tillbyggnad av djurstallar bl a 381 mjölkningsanläggningar.

Under 1975 fanns bevattningsanläggningar på 4 452 företag i landet. Knappt hälften av dessa fanns i Kalmar, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län. Den totalt beräknade maximala kapaciteten uppgick till ungefär 140 000 kubikmeter per timme, varav ca 57 % från vattendrag och ca 25 % från insjö.

Tabell 34 Antal företag med olika slag av anläggningar år 1981
Number of holdings with different types of plants in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings with more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hötork med kalluft	Spannmålstork		Tornsilo av metall eller plast, gastät	Annan tornsilo	Plansilo, gropsilo
		Med varmluft	Med kalluft			
<i>Län</i>						
Stockholms	509	397	662	24	212	123
Uppsala	878	1 237	1 278	27	347	190
Södermanlands	763	632	1 101	34	387	203
Östergötlands	2 056	920	1 592	54	820	320
Jönköpings	3 533	94	2 748	12	507	313
Kronobergs	1 830	55	1 759	16	277	244
Kalmar	1 680	117	1 613	36	532	383
Gotlands	395	97	576	15	300	371
Blekinge	380	30	357	7	64	153
Kristianstads	1 667	202	2 051	38	266	974
Malmöhus	925	531	2 521	21	216	1 235
Hallands	2 238	230	2 873	27	764	577
Göteborgs o Bohus	1 754	111	2 016	16	172	81
Älvsborgs	3 804	374	3 918	38	523	302
Skaraborgs	3 104	1 341	3 409	95	649	352
Värmlands	1 408	354	1 567	57	224	183
Örebro	883	422	1 021	47	185	119
Västmanlands	750	796	1 148	22	209	115
Kopparbergs	1 209	343	1 068	15	231	214
Gävleborgs	1 679	227	2 254	18	116	141
Västernorrlands	1 514	104	2 339	25	103	137
Jämtlands	1 099	39	1 411	17	232	165
Västerbottens	2 446	111	3 467	27	121	317
Norrbottnens	827	63	969	26	178	206
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygger	1 493	708	3 582	42	541	1 322
Götalands mellan- bygger	1 955	318	2 870	69	681	1 493
Götalands norra slättbygger	4 372	2 168	4 895	123	1 053	476
Svealands slätt- bygger	3 689	3 648	5 394	168	1 351	747
Götalands skogs- bygger	14 747	777	13 505	128	2 637	1 936
Mellersta Sveriges skogsbygger	3 312	683	2 978	73	639	451
Nedre Norrland	4 303	348	5 939	55	389	428
Övre Norrland	3 460	177	4 555	56	344	565
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>						
2,1 – 5,0	1 359	24	1 758	—	84	60
5,1 – 10,0	4 951	72	6 123	—	331	317
10,1 – 20,0	9 967	416	12 243	13	1 237	1 178
20,1 – 30,0	7 079	751	8 400	37	1 333	1 415
30,1 – 50,0	7 742	2 028	8 860	181	2 123	2 141
50,1 – 100,0	4 754	3 348	5 100	282	1 798	1 685
Över 100,0	1 479	2 188	1 234	201	729	622
<i>Hela riket</i>						
1981	37 331	8 827	43 718	714	7 635	7 418
1977	29 321	8 305	39 735	..	..	..
1971	16 513	6 092	32 719	..	..	..

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 35 Anläggningar i anslutning till ny- och tillbyggda djurstallar år 1981

Installations in new and extended buildings for livestock in 1981

Avser företag med minst 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Gigures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Antal djurstallar med								Totalt antal ny- respektive tillbyggda djurstallar
	Automatisk utfodring för			Mjölkningsanläggning		Utgödslings- anläggning	Gödsel- platta eller gödsel- behållare	Skulltork (i höghus)	
	Nöt- kreatur	Svin	Fjäderfä	Rör- mjölkning	Annan anläggning				
Nybyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	5	45	13	77	7	255	307	52	340
Svealand	4	3	3	24	1	30	58	9	69
Norrland	2	—	1	51	3	55	94	20	100
Hela riket									
1981	11	48	17	152	11	340	459	81	509
1980	28	52	18	220	11	445	633	82	576
1979	30	61	15	245	11	503	763	92	632
1978	30	77	38	247	17	565	536	106	705
1977	27	83	17	247	23	645	605	108	765
Tillbyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	6	2	5	68	3	169	154	21	242
Svealand	2	2	2	32	1	56	68	11	75
Norrland	—	2	—	40	1	46	60	3	75
Hela riket									
1981	8	6	7	140	5	271	282	35	392
1980	11	4	3	144	6	292	327	64	410
1979	12	6	2	197	12	408	505	85	526
1978	7	10	6	220	17	415	336	73	541
1977	9	8	1	200	23	366	315	81	505

Källa: SCB, byggsamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 36 Cisterner för drivmedel och eldningsolja den 31 december 1980
Cisterns for motor fuel and fuel oil on December 31st, 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Cisterner för drivmedel		Cisterner för eldningsolja ¹	
	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11 131	46 638	1 948	8 385
» mellanbygder	10 508	30 950	1 149	3 956
» norra slättbygder	12 338	41 924	3 372	12 097
Svealands slättbygder	15 391	49 683	4 669	16 757
Götalands skogsbygder	23 834	55 328	1 336	4 138
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 148	15 007	703	2 150
Nedre Norrland	6 329	12 964	857	2 440
Övre Norrland	5 388	12 082	421	1 566
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>				
2,1– 5,0	3 595	6 608	..	..
5,1– 10,0	9 563	18 609	639	1 906
10,1– 20,0	20 812	43 336	1 009	2 786
20,1– 30,0	16 486	38 519	1 285	3 703
30,1– 50,0	20 239	58 972	3 092	9 389
50,1– 100,0	14 341	56 799	4 738	15 733
Över 100,0	6 031	41 734	3 409	16 917
<i>Hela riket</i>				
1980	91 067	264 577	14 455	51 488
1977	81 201	214 854	15 642	53 350
1973	96 917	219 137	..	..
1970	96 505	213 636	..	..
1967	89 557	203 443	..	..

¹ Cisterner för eldningsolja avsedd för bostäder ingår inte.

Källa: SCB, lantbruksregistret (urvalsundersökning om 12 000 enheter, bortfall se texten).

Bibliografi

Källor

Lantbruksregistret 1981/antal företag med anläggningar/. SCB (råtabeller)

Lantbruksräkningen 1971. Del 2. Husdjur, maskiner och anläggningar, skogsbruk, särskilda tabeller /uppgifter för naturliga jordbruksområden/. SCB.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om otillräckliga vattenuttag och planerade nyanskaffningar av bevattningsanläggningar/. SCB. SM J 1976:13.

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årli- gen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13, 1982:15, 1983:13 (senaste

årgång med preliminära uppgifter för 1982)

...

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1980 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1980. SCB. SM E 1981:9.

Andra undersökningar

Trädgårdsräkningen 1972 /antal företag med bevattningsanläggningar 1971/. SCB. SM J 1972:57.

6.2 SYSTEMTÄCKDIKAD AREAL

SCB genomförde i samråd med lantbruksstyrelsen i mars 1973 en undersökning av den systemtäckdikade åkerarealen. Sådana uppgifter hade då inte inhämtats sedan jordbruksräkningen 1951.

Till 1973 års undersökning inhämtades uppgifter om hur stor åkerareal som var systemtäckdikad och om dikningen var utförd före eller efter 1930. Med systemtäckdikning avses ett system av täckta diken avsedda för dränering.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes i tre etapper, nämligen provundersökning, huvudundersökning och kontrollundersökning. *Provundersökningen*, som omfattade 67 företag i två län, tydde på att huvudundersökningen skulle kunna genomföras som planerats.

Huvudundersökningen samordnades med jordbruksinventeringen i mars 1973. På tillägsfrågor skulle jordbrukarna uppge hur stor areal som var systemtäckdikad och om täckdikningen skett före 1930 eller 1930 och senare samt hur stor åkerareal som de bedömde vara i behov av ny- eller omtäckdikning.

Kontrollundersökningen utfördes sommaren 1973 i samarbete med lantbruksnämnderna. Den omfattade 1 002 slumpmässigt uttagna företag ur huvudundersökningens urval. Av dessa hade 42 företag upphört innan kontrollundersökningen genomfördes. Hälften av de återstående företagen besöktes och andra hälften kontaktades per telefon för intervju och kontroll av de tidigare lämnade uppgifterna.

Bortfall

I huvudundersökningen blev bortfallet 527 företag (2,7%). Dessutom var ett antal blanketter ofullständigt ifyllda i täckdikningsavsnittet. För bortfallet korrigerades genom att de

enskilda bortfallen ersattes med medeltal för övriga företag.

I kontrollundersökningen förekom inget bortfall.

Beräkningsmetoder

Kontrollundersökningen visade att den systemtäckdikade åkerarealen blivit överskattad i huvudundersökningen. Med ledning av i kontrollundersökningen inhämtade uppgifter och motsvarande uppgifter lämnade i huvudundersökningen fastställdes korrektionstal för omräkning av huvudundersökningens resultat. Storleken av gjorda korrekationer framgår av tabell 37.

Resultatens tillförlitlighet

Vid granskningen nedlades ett omfattande arbete för komplettering av ofullständigt ifyllda blanketter. Det visade sig emellertid att många företagare inte kände till – eller endast hade en ungefärlig uppfattning om – hur stor åkerareal som var systemtäckdikad.

Medelfelsberäkningar har utförts för resultaten i huvudundersökningen. På länsnivå uppvisar skattningarna av arealen åker täckdikad före 1930 störst medelfel, 10–25%. På riksnivå är samtliga medelfel lägre än 3%. Den korrektion som utförts kan dock ha medfört en ökning av medelfelen.

Resultat

Arealen systemtäckdikad åkermark respektive ej systemtäckdikad åkermark år 1973 redovisas i *tabell 37*. Det framgår av tabellen att den systemtäckdikade åkerarealen i huvudsak återfanns i slättbygderna.

Bibliografi

Systemtäckdikad åkerareal. Jordbruksinventeringen den 1 mars 1973 /med uppgifter om hur stor åkerareal som lantbrukarna anser behöva ny- eller omtäckdikas/. SCB. SM J 1974:4.

Tabell 37 Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973. Hektar

Extent of underdrainage on owned area and area leased in 1973. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Areal åkermark med systemtäckdikning				Areal åkermark utan systemtäckdikning		
	Dikad 1930 eller senare		Dikad före 1930		Summa	Ägd	Arrenderad
	Ägd	Arrenderad	Ägd	Arrenderad			
<i>Län¹</i>							
Stockholms	8 826	15 221	3 041	3 345	30 433	32 081	38 239
Uppsala	25 355	15 783	9 618	4 485	55 241	61 100	46 785
Södermanlands	18 998	18 164	6 284	5 878	49 324	45 240	49 604
Östergötlands	31 242	27 734	27 410	23 568	109 954	47 717	51 016
Jönköpings	5 158	3 627	1 471	635	10 891	59 083	40 110
Kronobergs	4 818	1 864	1 020	327	8 029	40 738	20 367
Kalmar	13 553	7 700	5 136	2 556	28 945	73 452	46 968
Gotlands	15 467	3 631	6 877	1 837	27 812	41 440	14 306
Blekinge	6 069	2 088	4 066	1 879	14 102	20 440	7 403
Kristianstads	27 046	11 653	17 817	7 576	64 092	88 667	39 370
Malmöhus	40 619	24 042	40 481	33 199	138 341	97 333	68 977
Hallands	25 268	9 140	10 641	4 371	49 420	50 671	23 554
Göteborgs o Bohus	14 925	6 322	3 029	1 854	26 130	28 609	14 184
Älvsborgs	35 784	11 767	6 278	2 388	56 217	73 646	36 493
Skaraborgs	84 755	35 416	11 128	4 470	135 769	82 174	54 153
Värmlands	23 952	7 894	1 692	1 151	34 689	64 059	27 848
Örebro	18 436	9 661	6 794	4 609	39 500	49 646	29 842
Västmanlands	28 024	20 518	15 565	9 531	73 638	27 344	19 137
Kopparbergs	5 306	1 951	818	477	8 552	36 990	22 020
Gävleborgs	7 623	4 602	1 493	987	14 705	44 026	21 447
Västernorrlands	5 870	2 372	644	231	9 117	39 268	17 253
Jämtlands	4 598	2 245	1 006	382	8 231	25 706	13 411
Västerbottens	13 458	3 289	694	293	17 734	53 015	22 952
Norrbottens	5 226	1 805	463	155	7 649	29 035	13 662
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	58 395	31 567	49 778	34 800	174 540	110 362	66 218
Götalands mellanbygder	44 699	16 467	27 281	13 099	101 546	157 018	78 643
Götalands norra slättbygder	127 462	57 501	35 994	24 377	245 334	114 524	71 340
Svealands slättbygder	118 044	76 316	43 420	24 936	262 716	219 411	184 649
Götalands skogsbygder	60 928	37 546	17 684	11 355	127 513	306 292	180 217
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 210	15 140	5 397	5 819	51 566	114 605	64 867
Nedre Norrland	16 160	8 476	2 544	1 266	28 446	103 030	53 085
Övre Norrland	19 478	5 476	1 368	532	26 854	86 238	40 082
<i>Hela riket</i>	470 376	248 489	183 466	116 184	1 018 515	1 211 480	739 101
Korrigeringsprocent, se texten	-18,3	-17,8	-17,0	-18,9	-18,0	+15,2	+15,2

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

6.3 MASKINER OCH REDSKAP

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetade årligen t o m undersökningsåret 1978 statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften. Fr o m undersökningsåret 1979 är denna statistik förlagd till jordbruksnämnden.

SCB insamlade till lantbruksregistret 1981 bl a uppgifter om innehav av traktorer och skördetröskor. Uppgiftsinsamlingen avsåg företaget med mer än 2 hektar åkermark.

Vid trädgårdsräkningen 1977 och 1982 (se avsnitt 8.9) insamlades bl a uppgifter om antal maskiner m m i trädgårdsbruket.

Undersökningen om anskaffning av maskiner etc

Tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner tillskrivs varje år fr o m 1979 av jordbruksnämnden med begäran om uppgifter om antalet maskiner m m som levererats till jordbruket och om försäljningsvärdet därav.

Antalet tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner (inkl traktorer) uppgick under 1982 till 249 företag.

Resultatens tillförlitlighet

För några maskingrupper har det inte varit möjligt att erhålla säkra uppgifter. Detta gäller exempelvis vagnar för vilka uppgifter från ett stort antal småtillverkare torde saknas. Vidare föreligger svårigheter att beräkna jordbrukets andel av den totala försäljningen för vissa i undersökningen ingående maskiner och redskap, som används även inom andra näringar än jordbruket. Detta gäller bl a elektriska motorer, handredskap, redskap för grundförbättring m m. För dessa bortfall har gjorts en skattning med ledning av en kompletterande undersökning avseende år 1976.

Det kan också förekomma viss dubbelredovisning, t ex när tillverkare av viss utrustning till traktorer eller till torkanläggningar även säljer till leverantörer av traktorer och torkar. Dessa förhållanden torde dock knappast ge avvikelser större än någon eller några procent av totalbeloppen.

Undersökningen grundas på av tillverkare och importörer angivna katalogpriser, vilket

medför att hänsyn ej tagits till eventuella rabatter. Mervärdesskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Resultat

Värdet av jordbrukets inköp av maskiner och redskap uppgick som framgår av *tabell 38* till 2 829 milj kronor under 1982, varav 1 032 milj avsåg traktorer.

Uppgifter om antalet till jordbruket levererade traktorer åren 1977–1982 och dessas genomsnittliga effekt lämnas i tablån nedan.

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hästkrafter
1982	7 460	72,3
1981	6 261	70,4
1980	7 071	68,5
1979	7 578	68,7
1978	7 727	65,8
1977	13 142	62,3

Enligt lantbruksregistret fanns 1981 som *tabell 39* visar i genomsnitt 1,8 traktorer per företag. På företag med över 100 hektar åkermark fanns omkring 4 traktorer i genomsnitt.

Vissa uppgifter om antalet maskiner i trädgårdsbruket vid slutet av 1981 enligt trädgårdsräkningen 1982 lämnas i följande tablå.

Slag av maskin	Antal maskiner
<i>Traktorer</i>	
Dieseldrivna	3 944
Bensin- eller fotogendrivna	816
<i>Jordfräsar</i>	
Bensindrivna	2 469
Övriga	639
<i>Motor drivna bekämpnings-sprutor</i>	1 102

Bibliografi

Källor

Lantbruksräkningen 1981 /antal traktorer och skördetröskor m m/. SCB.

Jordbrukarnas maskininköp /årligen 1950–1978; vissa uppgifter om inköp till

trädgårdsbruket redovisas/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukets traktorköp /årligen 1950–1976/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukarnas investeringar i maskiner och redskap /1979, 1980, och 1981/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1980:11, 1981:10, 1982:9, 1983:9.

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Maskindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter

om traktorer, skördetröskor och cisterner/. SCB. SM J 1973:39.

Fordon enligt bilregistret /varje månad sedan 1973; uppgifter om totala antalet traktorer/. I årssammandragen även med fördelning på tillverkare och på kommuner/. SCB. SM T.

Nyregistreringsstatistik /varje månad sedan 1973; uppgifter om antalet nyregistrerade traktorer i lantbruket med fördelning på tillverkare/. AB Bilstatistik.

Tabell 38 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1978–1982. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector in 1978–1982.
Millions of Swedish kronor

Varuslag	1978	1979	1980	1981	1982
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	611	667	716	729	1 032
Övrigt tillhörande gruppen traktorer	12	12	13	24	27
Jordbearbetningsredskap	173	190	145	176	212
Redskap för sådd, spridning m m	113	129	97	116	149
Redskap för skörd och tröskning	310	346	377	400	532
Vagnar	153	154	136	158	146
Torkar, kvarnar, silos m m	155	197	169	148	174
Potatis- och rotfruktsredskap	53	51	39	58	68
Transportredskap och lastapparater ¹	173	175	173	166	168
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	85	78	62	45	58
Stallutrustningar	133	179	155	153	172
Bevattningsutrustningar	42	28	14	13	13
Diverse	40	33	33	37	38
Summa ²	2 053	2 239	2 129	2 222	2 789
<i>/1982 års priser</i>					
Traktorer	932	939	905	842	1 059
Övriga maskiner och redskap ²	2 104	2 136	1 754	1 692	1 770
Summa ²	3 036	3 075	2 659	2 534	2 829

¹ Exkl vagnar. — ² Inkl skattning med ledning av undersökning 1976.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut och statens jordbruksnämnd.

Tabell 39 Antal traktorer och skördetröskor samt antal företag med traktorer och skördetröskor år 1981

Number of tractors and combines and number of holdings with tractors and combines in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp, hektar åkermark	Antal traktorer	Antal skörde- tröskor	Antal företag med traktorer och skörde- tröskor	
			Traktorer	Skördetröskor
<i>Län</i>				
Stockholms	4 243	1 551	1 975	1 478
Uppsala	7 795	3 011	3 552	2 943
Södermanlands	5 944	2 173	2 578	2 050
Östergötlands	10 696	3 741	4 797	3 616
Jönköpings	8 878	1 582	5 527	1 699
Kronobergs	5 798	1 153	4 026	1 226
Kalmar	9 257	2 179	4 880	2 273
Gotlands	4 458	1 359	2 454	1 463
Blekinge	3 171	592	1 875	649
Kristianstads	13 170	2 379	6 855	2 364
Malmöhus	16 967	4 474	7 678	4 284
Hallands	9 358	2 410	5 591	2 520
Göteborgs o Bohus	6 306	1 329	4 096	1 399
Älvsborgs	13 891	3 312	8 403	3 498
Skaraborgs	16 434	5 439	8 543	5 410
Värmlands	7 981	2 007	5 274	2 094
Örebro	6 322	2 244	3 185	2 218
Västmanlands	6 240	2 592	2 916	2 531
Kopparbergs	5 319	1 564	3 299	1 630
Gävleborgs	6 085	1 380	3 950	1 535
Västernorrlands	5 656	854	3 796	1 038
Jämtlands	4 238	480	2 891	559
Västerbottens	7 744	780	5 138	1 115
Norrbottens	3 703	405	2 345	554
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	19 706	5 379	9 035	5 241
» mellanbygder	19 974	4 862	10 179	5 000
» norra slättbygder	24 650	8 493	12 402	8 362
Svealands slättbygder	30 632	11 639	14 348	11 309
Götalands skogsbygder	50 667	10 290	31 247	10 871
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 995	4 443	9 696	4 551
Nedre Norrland	15 593	2 653	10 464	3 094
Övre Norrland	12 437	1 231	8 253	1 718
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>				
2,1 – 5,0	15 200	923	13 637	998
5,1 – 10,0	27 006	3 345	21 412	3 683
10,1 – 20,0	41 026	9 713	26 220	10 566
20,1 – 30,0	29 497	9 157	15 231	9 663
30,1 – 50,0	35 347	12 267	15 665	12 636
50,1 – 100,0	27 998	9 479	10 183	9 394
Över 100,0	13 580	4 106	3 276	3 206
<i>Hela riket</i>	189 654	48 990	105 624	50 146

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

7 Förnödenheter

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
7.1 Utsäde	40–41	—
7.2 Växtnäringsämnen	42–43	4
7.3 Växtskyddsmedel	44–46	—
7.4 Fodermedel	47–48	—
7.5 Driv- och smörjmedel	49	—

7.1 UTSÄDE

Enligt särskilda bestämmelser om statsplombering av utsädesvara får utsäde av potatis, stråsäd, trindsäd, vallväxter, rotfrukter, fodermärgkål och oljeväxter inte överlåtas till användare annat än i förpackning som är tillsluten och försedd med plomberingsbevis. Dock får överlåtelse ske odlare emellan i orten om detta sker vid enstaka tillfällen och utan offentligt utbud. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingssystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet. I detta avsnitt beskrivs plomberingsverksamheten och lämnas vissa uppgifter om kvantiteten plomberat utsäde under år 1982/83.

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna 1976, 1977 och 1982 genomförde SCB undersökningar rörande användningen av statsplomberat utsäde av spannmål. Undersökningarna genomfördes på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund. Vid undersökningarna inhämtades också uppgifter om användningen av betat utsäde, d v s utsäde som behandlats med kemiska medel till skydd mot vissa växtsjukdomar. Uppgiftsinsamlingen omfattade cirka 28 000 spannmålsfält på cirka 12 250 brukningsenheter. På basis av dessa uppgifter gjordes skattningar av arealer besädda med statsplomberat och ej statsplomberat utsäde samt med betat utsäde.

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål.

Plomberingsverksamhetens organisation

Statens utsädeskontroll är centralt organ för frökontrollverksamheten i riket. Statsplombering av utsäde utförs dessutom vid de lokala frökontrollanstalter som av lantbruksstyrelsen fått behörighet att utföra plombering. Under verksamhetsåret 1982/83 hade frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara sådan behörighet. Lantbruksstyrelsen utfärdar också bestämmelser om plomberingsförfarandet.

Statsplomberingen utförs i någon av nedanstående klasser.

Statsplomb A (stamutsäde = förädlarutsäde som inte finns i allmänna handeln)

Statsplomb B (basutsäde = högsta handelsklass)

Statsplomb C

Statsplomb D (bruksutsäde, kan ej användas för produktion av statsplomberat utsäde)

Statsplomb U (se nedan).

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Hit räknas krav på viss renhet, grobarhet, sortrenhet och sundhet

Tabell 40 Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1982/83. Ton
Total quantity of state certified seed in 1982/83. Metric tons

Utsädeslag	Utsäde plomberat med statsplomb					Summa
	A	B	C	D	U	
Höststråsäd	1 271	15 664	3 047	42 233	471	62 686
Vårstråsäd	4 612	9 308	12 427	142 829	84	169 260
Trindsäd	253	781	1 610	8 071	148	10 863
Blandsäd	—	—	—	2 505	—	2 505
Vallbljväxter	17	17	26	937	1	998
Valgräs	23	54	60	2 529	3	2 669
Blandfrö	—	—	—	4 097	32	4 129
Olje- och spånadsväxter	47	2 079	140	879	2	3 147
Rotfruktsväxter	—	4	—	117	3	124
<i>Summa</i>						
1982/83	6 223	27 907	17 310	204 197	744	256 381
1981/82	7 137	16 617	23 256	209 590	1 588	258 188
1980/81	7 865	19 782	18 983	199 843	6 177	252 650
1979/80	7 476	22 779	26 424	199 789	4 514	260 979
1978/79	8 547	26 642	26 237	201 749	12 737	275 912

Källa: Statens utsädeskontroll och frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro.

samt viss högsta tillåtna vattenhalt, ogräshalt och halt av främmande gagnväxter.

Plombering av bruksutsäde i klass U förekommer främst i bristsituationer. Kvalitetskraven för klassen bestäms därför först då sådan plombering behöver tillgripas.

Endast utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd funnit lämplig för odling inom landet får statsplomberas. I vissa fall kan lantbruksstyrelsen medge statsplombering av annat utsäde.

Förutom svensk statsplombering förekommer vid export internationell plombering med OECD-bevis »Basic seed» motsvarande klass B eller »Certified seed» motsvarande klass C.

Resultat

Omfattningen av den totala statsplomberingsverksamheten år 1982/83 belyses i *tabell 40*. Ur tabellen kan bl a utläsas att 80% av utsädet plomberades i klass D. Statens utsädeskontroll svarade för 61% av den totala statsplomberade kvantiteten.

Dessutom har vid statens utsädeskontroll för export plomberats 1 035 ton med OECD-bevis och 153 ton med varudeklaration.

I *tabell 41* framgår att den procentuella arealen spannmål 1982 besädd med statsplomberat utsäde var störst för höstsäd och

minst för havre. Användningen av såväl statsplomberat som betat utsäde var avsevärt större 1982 än 1976–77.

Uppgifter för riket om de använda utsädesmängderna för spannmål enligt SCBs undersökning år 1965 framgår av följande tablä.

Gröda	Utsädesmängd kg/ha
Höstvete	218
Vårvete	238
Höstråg	199
Korn	204
Havre	221
Blandsäd	219

Bibliografi

Meddelanden från statens utsädeskontroll /tidigare statens centrala frökontrollanstalt; årligen sedan 1926/.

Frökontrollanstaltens i Linköping verksamhet /årligen sedan 1878/.

Redogörelse för verksamheten vid Frökontrollanstalten i Skara /årligen sedan 1876/77/.

Frökontrollanstalten i Örebro /årligen sedan 1878/79/.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Arealer av spannmål besädda

Tabell 41 Spannmålsareal 1982 besädd med statsplomberat, betat respektive statsplomberat och betat utsäde. Procent av grödareal

Cereal area in 1982 sown with state certified and disinfected seed

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete			Höstråg			Vårvete			Korn			Havre		
	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat
<i>Län</i>															
Stockholms	83	99	83	79	97	77	80	96	78	71	89	68	61	36	24
Uppsala	77	99	77	..	..	..	66	97	66	47	90	46	49	46	23
Södermanlands	76	99	76	91	96	87	70	92	69	66	86	63	50	23	17
Östergötlands	80	100	80	97	99	96	85	99	85	83	92	80	70	27	25
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	..	..	..	80	84	76	75	54	49
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	84	83	78	86	56	55
Kalmar	56	96	56	61	86	55	..	..	..	61	74	55	68	35	31
Gotlands	62	95	59	68	90	64	..	..	..	56	79	52	80	81	74
Blekinge	74	93	74	84	97	83	..	..	..	76	83	73	82	87	76
Kristianstads	92	100	92	95	92	89	99	92	92	96	95	92	92	73	69
Malmöhus	91	99	90	94	97	93	100	97	97	95	97	93	94	71	69
Hallands	94	97	92	97	97	97	..	..	..	82	84	79	83	58	57
Göteborgs o Bohus	92	93	90	..	..	..	..	..	..	65	69	61	58	33	28
Älvsborgs	80	95	76	..	..	..	..	..	..	60	74	55	54	38	31
Skaraborgs	71	98	71	81	97	79	84	92	82	62	83	58	44	40	26
Värmlands	74	82	70	..	..	..	..	..	..	54	73	51	48	49	34
Örebro	79	95	79	78	99	78	72	94	71	55	84	51	47	47	30
Västmanlands	77	99	76	..	..	..	75	98	75	46	81	44	42	41	19
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	28	55	27	48	44	30
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	35	57	32	37	37	29
Västernorrlands	..	..	..	—	—	—	—	—	—	63	66	63	82	73	71
Jämtlands	—	—	—	..	..	..	—	—	—	87	87	86	..	..	..
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	84	80	82	60	57
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	..	..	..	83	86	82	..	..	..
<i>Produktionsområden¹</i>															
GSS	90	99	90	95	98	94	99	96	95	93	96	91	89	68	66
GMB	72	97	71	80	91	76	97	95	92	80	88	77	82	67	63
GNS	75	99	75	91	99	90	86	97	85	70	87	66	47	38	27
SS	78	99	78	83	96	81	71	96	71	53	85	51	47	39	23
GSK	86	96	84	83	89	78	81	90	79	75	78	69	71	42	38
SSK	87	90	85	86	90	84	..	..	..	44	64	41	52	41	31
NN	..	..	..	..	..	..	..	..	..	57	67	56	55	52	47
NÖ	—	—	—	—	—	—	..	..	..	83	85	81	83	63	61
<i>Hela riket</i>															
1982	80	98	79	86	95	83	81	96	79	69	84	66	57	43	33
1977	62	95	61	74	92	72	72	34	30	62	65	50	59	12	10
1976	62	94	60	74	88	69	72	41	35	62	55	42	59	15	11

¹ Se bilaga 1.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

med statsplomberat och betat utsäde 1976 och 1977. SCB. SM J 1979:8.2. Appendix till SM J 1979:8.2.

Inventering av 1982 års spannmålsarealer med avseende på användningen av statsplomberat och ej statsplomberat utsäde. SCB. PM A/FU 1982:22 (stencil).

Utsädesmängderna för spannmål 1965. SCB. SM J 1966:5

7.2 VÄXTNÄRINGSÄMNE

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över försäljningen av handelsgödsel. Som underlag för beräkningarna använder nämnden uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. På grundval av dessa beräkningar och arealuppgifter enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utarbetar Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning statistik över försäljningen av handelsgödsel med fördelning på län.

Stiftelsen beräknar vidare kalkförbrukningen i jordbruket och trädgårdsbruket. Statistiken baseras på rapporter från tillverkare.

SCB genomförde 1978 en undersökning om hur stora kvantiteter av växtnäringsämnen kväve, fosfor och kalium som hade tillförts olika grödor genom gödsling med handelsgödsel. Undersökningen omfattade spannmålsgrödor, vall, potatis och oljeväxter.

Genomförande av SCBs undersökning

Metodbeskrivning

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Uppgifter om förbrukning av olika slag av handelsgödsel inhämtades från var fjärde av de i skördeuppskattningarna 1978 uttagna gårdarna, d v s cirka 3 200. Av dessa utgick cirka 200 gårdar på grund av nedläggning av gården eller vägran att delta i undersökningen.

Uppgifterna inhämtades av provtagarna för skördeuppskattningarna vid besök på de uttagna gårdarna. Primäruppgifterna avsåg i regel förbrukning per hektar för ett fält per gröda och gård.

Beräkningsmetoder

Efter granskning av materialet skattades för respektive gröda dels arealen för, dels totalförbrukningen av olika handelsgödselmedel. Skattningarna genomfördes först för skördeområden (se kapitel 2) och resultaten sammanvägdes sedan till större områden. Därefter omräknades uppgifterna om totalförbrukningen till att avse förbrukning av rent kväve, fosfor respektive kalium.

Resultat

Försäljningen av handelsgödsel till jordbruket och trädgårdsbruket under år 1982/83 i ton respektive kilogram per hektar av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) enligt Stiftelsen Svensk Växtnäringsforsknings beräkningar redovisas i *tabell 42*. Som framgår där har försäljningen av näringsämnen minskat under senare år med undantag för kväve. Förändringen under perioden 1960–1982 illustreras närmare i *diagram 4*.

Förbrukningen av kalciumoxid (Ca O) i jordbruket och trädgårdsbruket enligt stiftelsens statistik framgår av tablån nedan.

År Förbrukning av kalciumoxid, ton

År	Kalknings- medel	Thomas- fosfat	Summa
1982	359 221	—	359 221
1981	315 950	—	315 950
1980	270 540	352	270 892
1979	270 227	1 481	271 708
1978	239 926	13 522	253 448

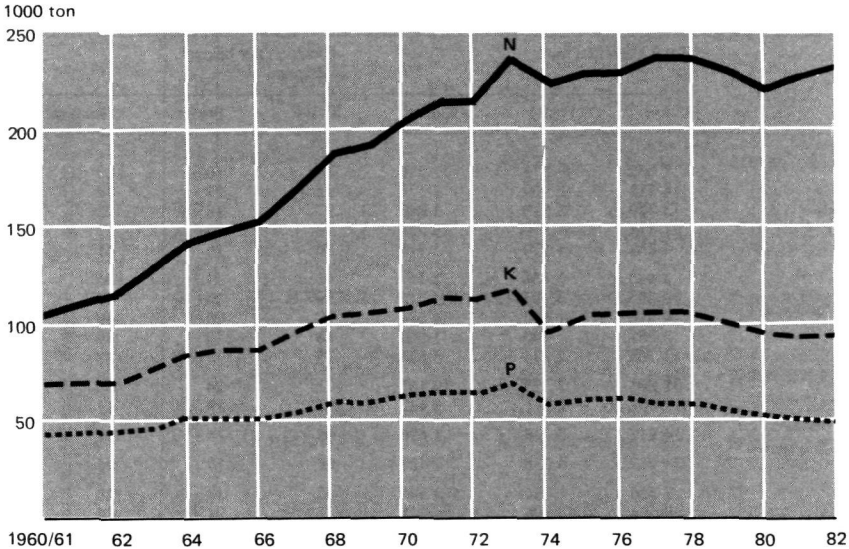
Förbrukningen per hektar av rent kväve, fosfor och kalium för olika grödor 1978 enligt SCBs statistik återfinns i *tabell 43*. Det framgår att förbrukningen av näringsämnen varierar högst betydligt mellan olika grödor.

Bibliografi

Källor

Lokalstatistik för växtnäringsanvändning inom jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1955. Tidigare benämning Förbrukning av

Diagram 4 Försäljning till jordbruk och trädgårdsbruk 1960–1982 av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) i handelsgödselmedel. 1000 ton

växtnäring inom jordbruk och trädgårdsbruk i olika delar av Sverige/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Försörjningen med handelsgödsel /årligen sedan 1950. Utförligare uppgifter återfinns i stencil. Endast rikssiffror/. Statens jordbruksnämnd.

Kalkförbrukning i ton Ca O per kalenderår inom jord- och trädgårdsbruk /uppgifter för län och för olika slag av kalkningsmedel/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Förbrukning av växtnäringsämnen i handelsgödsel i jordbruket. SCB. SM J 1972:23 och 1979:8.6.

Andra undersökningar

Beräkning av jordbrukets kostnader för handelsgödselmedel /årligen sedan 1950/ statens jordbruksnämnd (stencil).

Den aktuella användningen av mikronäringsämnen – en kort översikt. Supra. 1976-02-03 (stencil).

Tabell 42 Försäljning av handelsgödselmedel till jordbruket och trädgårdsbruket år¹ 1982/83

Sale of fertilizers to the agricultural and horticultural sector in 1982/83

Avser mängd kväve (N), fosfor (P) och kalium (K)

Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K)

Område	Total kvantitet, ton			Kvantitet per hektar ³ , kilogram		
	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium
<i>Län²</i>						
Stockholms	7 652	1 575	2 234	78	16	23
Uppsala	14 713	2 999	2 177	92	19	14
Södermanlands	13 729	2 535	3 046	97	18	22
Östergötlands	21 874	4 339	5 924	99	20	27
Jönköpings	4 839	1 570	3 916	50	16	41
Kronobergs	2 443	856	2 159	41	14	36
Kalmar	9 295	2 183	5 515	69	16	41
Gotlands	6 010	1 652	4 034	72	20	48
Blekinge	3 252	740	1 860	86	19	49
Kristianstads	13 765	2 275	5 813	75	12	32
Malmöhus	37 805	7 525	19 167	123	24	62
Hallands	11 801	2 311	5 442	94	18	43
Göteborgs o Bohus	14 911	3 418	7 696	65	15	33
Älvsborgs						
Skaraborgs	24 917	4 758	7 428	88	17	26
Värmlands	7 326	1 754	3 394	60	14	28
Örebro	10 694	2 496	4 015	92	21	34
Västmanlands	10 993	2 190	2 086	83	16	16
Kopparbergs	4 021	1 180	2 440	60	18	37
Gävleborgs	3 515	918	1 754	45	12	22
Västernorrlands	1 881	558	1 023	30	9	16
Jämtlands	1 381	499	918	30	11	20
Västerbottens	3 164	1 142	2 149	36	13	25
Norrbottens	1 737	575	1 221	39	13	27
<i>Hela riket</i>						
1982/83	231 718	50 048	95 411	79	17	33
1981/82	228 443	53 118	95 773	79	18	33
1980/81	224 342	53 619	96 824	77	18	33
1979/80	231 934	56 294	100 718	79	19	34
1978/79	236 740	60 090	107 424	80	20	36

¹ Avser perioden juni—maj. — ² Ej helt överensstämmande med den officiella länsindelningen (se texten).— ³ Arealuppgifter enligt lantbruksregistret (åkerareal vid företag med mer än 2 hektar åkermark).

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 43 Förbrukningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1978.**Kilogram per hektar**

Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1978. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Växtnäringsämne: produktionsområde	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Betes- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis ¹	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs
Kväve														
Götalands södra slättbygder	132	101	78	86	83	..	80	48	115	..	189	99	167	..
» mellanbygder	99	90	67	74	73	..	78	55	117	93	153	127	154	..
» norra slättbygder	106	94	74	83	72	76	72	47	100	..	144	116	132	106
Svealands slättbygder	111	105	84	87	80	62	73	52	73	..	..	115	130	92
Götalands skogsbygder	98	81	65	61	51	41	59	38	69	70	..	110	..	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	84	..	57	68	67	54	54	44	26	—	..	..	..	94
Nedre Norrland	..	—	..	44	46	29	37	32	24	—	—	—	..	—
Övre Norrland	—	—	—	37	42	34	36	10	50	—	—	—	..	—
Hela riket														
1978	111	101	72	74	69	52	59	43	93	88	172	114	140	96
1971	100	93	72	67	63	44	44	47	88	111	167	118	120	108
Fosfor														
Götalands södra slättbygder	22	14	18	18	19	..	20	11	63	..	31	18	26	..
» mellanbygder	23	15	21	23	24	..	22	14	54	44	24	24	35	..
» norra slättbygder	21	21	22	21	20	21	15	10	68	..	23	23	18	22
Svealands slättbygder	16	23	15	21	20	20	16	11	55	..	..	24	18	20
Götalands skogsbygder	21	21	15	20	19	20	18	11	42	47	..	22	..	18
Mellersta Sveriges skogsbygder	19	..	22	21	20	12	14	9	37	—	..	..	..	23
Nedre Norrland	..	—	..	20	17	15	13	9	24	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	23	21	30	13	4	47	—	—	—	..	—
Hela riket														
1978	20	21	19	21	20	20	16	11	56	44	27	23	22	21
1971	27	23	27	24	22	19	13	13	53	52	35	27	27	26
Kalium														
Götalands södra slättbygder	44	27	36	36	40	..	49	23	183	..	59	34	50	..
» mellanbygder	46	30	44	49	51	..	53	33	154	121	47	46	63	..
» norra slättbygder	20	16	29	28	27	28	27	18	179	..	28	32	23	24
Svealands slättbygder	12	8	14	16	18	23	25	16	139	..	..	13	20	22
Götalands skogsbygder	32	27	29	42	38	40	40	24	112	114	..	38	..	33
Mellersta Sveriges skogsbygder	29	..	35	36	33	22	26	16	60	—	..	..	..	34
Nedre Norrland	..	—	..	36	30	25	24	17	44	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	43	45	44	28	8	87	—	—	—	..	—
Hela riket														
1978	27	14	33	32	29	32	34	22	149	115	49	23	33	27
1971	38	34	48	38	30	29	26	25	157	161	64	32	40	37

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.3 VÄXTSKYDDSMEDEL

Inom Lantbrukets utredningsinstitut utarbetades årligen t o m undersökningsåret 1978 statistik över försäljning av växtskyddsmedel till jordbruket. Fr o m undersökningsåret 1979 handhas denna statistik av jordbruksnämnden. T o m år 1976 utarbetade utredningsinstitutet även statistik över försäljningen av växtskyddsmedel till trädgårdsbruket.

SCB undersökte för år 1979 på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund omfattningen av kemisk ogräsbekämpning. Genom undersökningen erhöles uppgifter om arealer av spannmål på vilka kemisk ogräsbekämpning utförts.

SCB genomförde vidare för år 1980 en undersökning av användningen av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket.

Undersökningarnas genomförande

Undersökning om försäljning av växtskyddsmedel

Primärmaterialen till denna statistik utgörs av kvantitetsuppgifter som insamlats av produktkontrollbyrån, naturvårdsverket, från tillverkare och importörer. Dessa kvantitetsuppgifter har åsatts förbrukarpriser varvid kostnaderna erhållits. Från och med år 1979 har prisuppgifter inhämtats från återförsäljare.

SCBs undersökningar

Uppgiftsinsamlingen 1979 om kemiskt ogräsbekämpade arealer samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades från samtliga cirka 12 500 gårdar som ingick i urvalet till dessa. Skördeuppskattningarnas uppläggning liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Uppgifterna om användningen år 1980 av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket insamlades genom en enkät i samband med en omnibusundersökning våren 1981 till 12 000 lantbrukare.

Resultatens tillförlitlighet

Undersökning om försäljning av växtskyddsmedel

De olika preparaten varierar i koncentration

och sammansättning från år till år. De redovisade kvantiteterna har inte justerats med hänsyn till detta.

Vissa preparat används såväl inom jordbruk som inom trädgårdsbruk. I de fall ett preparat inte kan fördelas på användningsområdena, har det påförts den huvudsakliga produktionsgrenen.

Undersökning om användning av kemiska bekämpningsmedel

På grund av det tämligen stora bortfallet (20%) av primäruppgifter och den stora variationen i dessa är resultaten från denna undersökning något osäkra.

Resultat

Av tabell 44 framgår bl a att försäljningen av ogräsmedel till jordbruket ökat 1982 med 12 % och då uppgick till cirka 7 390 ton till ett värde av 282 miljoner kronor. Ogräsmedlen utgjorde 70% av den totala försäljningen av växtskyddsmedel till jordbruket. En ökning har också skett i försäljningen av insektsmedel och medel mot växtsjukdomar. Mängden verksam substans framgår av tabell nedan.

<i>Växtskyddsmedel</i>	<i>Mängd verksam substans, ton</i>		
	<i>Jordbruk</i>	<i>Trädgårdsbruk</i>	<i>Summa</i>
Insektssmedel	145	—	—
Medel mot växtsjukdomar	755	—	—
Ogräsmedel	4 010	—	—
<i>Summa</i>			
1982	4 910	—	—
1981	4 757	187	4 944
1980	4 439	157	4 596
1979	4 588	189	4 777
1978	3 925	199	4 124

Enligt SCBs undersökning om användningen av kemiska bekämpningsmedel som redovisas i tabell 45 förbrukades under 1980 5 750 ton preparat av 58% av företagen, huvudsakligen de större. Här ingick dock inte

Tabell 44 Total försäljning av växtskyddsmedel till jord- och trädgårdsbruket åren 1978—1982

Total sale of pesticides to the agricultural and horticultural sector in 1978—1982

Produktionsgren; kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel				
	Insektssmedel	Medel mot växtsjukdomar ¹	Ogräsmedel	Övriga preparat för växtodling och lagring	Summa
Jordbruk					
<i>Kvantitet, ton</i>					
1982	474	1 500	7 389		9 363
1981	477	1 315	6 596	.. ²	8 388
1980	524	984	6 907	.. ²	8 415
1979	458	1 057	6 696	.. ²	8 211
1978	416	1 809	5 736	.. ²	7 961
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1982	32 684	87 396	281 762		401 843
1981	24 907	62 533	218 056	.. ²	305 496
1980	23 813	51 120	195 297	.. ²	270 230
1979	14 025	37 226	158 131	.. ²	209 382
1978	14 155	27 174	121 958	.. ²	163 287
Trädgårdsbruk					
<i>Kvantitet, ton</i>					
1976	115	128	112	51	407
1975	197	165	198	129	689
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1976	3 022	4 035	1 277	1 688	10 022
1975	3 768	3 283	2 103	758	9 912

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen. — ² Redovisas under ogräsmedel.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut och statens jordbruksnämnd.

betningsmedel och ej heller totalbekämpningsmedel.

År 1979 ogräsbekämpades kemiskt en större andel av spannmålsarealen på stora företag än på små enligt uppgifterna i tabell 46.

Bibliografi

Försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1952/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Försäljning av växtskyddsmedel m m till

jordbruket /årligen fr o m 1979/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1981:4, 1982:1, 1983:1...

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna 1975 och 1978. Undersökningar rörande växtodlingen /uppgifter om kemisk ogräsbekämpning på fält med respektive utan vallinsädd/. SCB. SM J 1976:6.5 och 1979:8.7. Appendix till SM J 1976:6.5 och 1979:8.7.

Kemiska bekämpningsmedel i jordbruket 1980. SCB. SM J 1982:12.

Tabell 45 Användning av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket år 1980
 Use of pesticides in agriculture in 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Bekämpningsmedel, ton preparat					Andel företag som an- vänt be- kämpnings- medel, procent	Andel åker- areal som be- kämpats, procent
	Mot in- sekter	Mot växt- sjuk- domar ¹	Mot ogräs	Övriga ²	Summa		
<i>Län</i>							
Stockholms	17	4	151	8	180	67	52
Uppsala	32	8	285	16	341	85	66
Södermanlands	20	5	242	7	274	75	62
Östergötlands	53	27	495	38	613	76	64
Jönköpings	2	5	63	1	71	51	30
Kronobergs	2	4	53	3	62	62	35
Kalmar	12	16	204	11	243	64	45
Gotlands	12	11	113	7	143	81	44
Blekinge	4	22	59	3	88	63	52
Kristianstads	30	107	434	35	606	78	65
Malmöhus	97	125	772	62	1 056	92	78
Hallands	22	23	216	29	290	74	54
Göteborgs o Bohus	8	2	65	3	78	51	35
Älvsborgs	12	3	191	6	212	48	38
Skaraborgs	54	37	528	59 ³	678	77	64
Värmlands	9	4	78	6	97	27	32
Örebro	16	11	190	8	225	67	62
Västmanlands	29	4	228	13	274	85	70
Kopparbergs	3	4	43	24 ³	74	44	37
Gävleborgs	1	2	46	1	50	43	30
Västernorrlands	1	0	16	0	17	21	15
Jämtlands	1	0	6	0	7	10	7
Västerbottens	0	1	25	32 ³	58	23	14
Norrbottens	1	1	11	1	14	19	14
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	116	138	1 037	85	1 376	93	82
» mellanbygder	46	141	560	48	794	84	56
» norra slättbygder	102	54	1 028	86	1 270	79	69
Svealands slättbygder	117	34	1 109	55	1 316	77	63
Götalands skogsbygder	38	44	535	27	644	55	34
Mellersta Sveriges skogsbygder	15	8	153	14	190	40	31
Nedre Norrland	3	5	56	24 ³	88	22	17
Övre Norrland	1	2	36	34 ³	73	20	13
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1 — 5,0	6	9	22	2	39	18	12
5,1 — 10,0	4	7	99	17	127	36	21
10,1 — 20,0	30	49	401	15	495	62	35
20,1 — 30,0	33	34	479	44	590	77	42
30,1 — 50,0	88	83	910	55	1 136	87	52
50,1 — 100,0	123	110	1 244	99	1 576	94	64
Över 100,0	154	134	1 359	141	1 788	98	74
<i>Hela riket</i>	438	426	4 514	373	5 751	58	52

¹ Exklusive betningsmedel. — ² Bl a medel för blastdödning och stråförkortning. — ³ Osäker uppgift.

Källa: SCB, miljöstatistik.

Tabell 46 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer år 1979. Procent

Cereal area treated with herbicides in 1979. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	88	82	78	80	70	31	77
Uppsala	90	95	82	89	85	69	88
Södermanlands	91	94	61	79	78	49	80
Östergötlands	97	92	87	87	74	53	85
Jönköpings	99	62	38	74	75	77	75
Kronobergs	..	67	31	76	80	94	79
Kalmar	90	96	68	86	82	74	84
Gotlands	75	57	40	76	64	31	71
Blekinge	98	99	74	94	93	..	91
Kristianstads	93	98	69	96	96	100	93
Malmöhus	99	97	79	97	97	92	96
Hallands	91	99	27	96	94	71	92
Göteborgs o Bohus	51	68	35	73	69	25	66
Älvsborgs	86	86	58	81	76	80	78
Skaraborgs	96	88	58	88	84	80	86
Värmlands	66	93	60	60	63	7	60
Örebro	95	98	55	93	90	..	91
Västmanlands	88	96	68	90	87	75	89
Kopparbergs	67	..	..	75	66	34	71
Gävleborgs	38	..	56	64	48	52	59
Västernorrlands	—	—	..	51	42	19	48
Jämtlands	—	—	—	18	12	3	17
Västerbottens	—	—	..	31	37	33	32
Norrbottens	—	—	—	44	65	25	45
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	99	98	74	98	97	91	96
» mellanbygder	89	93	62	90	90	62	86
» norra slättbygder	97	93	71	90	83	57	87
Svealands slättbygder	89	94	67	86	81	57	84
Götalands skogsbygder	75	81	47	82	75	70	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	78	92	55	72	68	43	70
Nedre Norrland	28	..	..	48	41	26	46
Övre Norrland	—	—	..	34	45	31	34
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1–20,0	81	80	42	66	64	56	65
20,1–50,0	91	93	55	81	79	63	80
Över 50,0	96	95	78	90	89	56	90
<i>Hela riket</i>							
1979	93	94	66	82	80	59	82
1978	92	94	67	83	80	63	82
1975	90	92	68	81	80	59	81
1974	75	88	50	78	76	58	75
Totalt odlad areal 1979, hektar	181 028	69 964	59 434	754 137	489 460	59 077	1 613 100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.4 FODERMEDEL

Jordbruksnämnden sammanställer varje år statistik över produktionen av foderblandningar och beräknar förbrukningen av fodermedel.

Uppgifter om den inhemska produktionen av foderblandningar insamlas jordbruksnämnden från tillverkare.

Med hjälp av uppgifter från tillverkare om produktion av fodermedel, från den officiella handelsstatistiken om import och export av fodermedel samt från tillverkare och importörer om lagerförändringar, gör jordbruksnämnden beräkningar över förbrukningen av fodermedel.

Resultat

Uppgifter om inhemsk produktion av foderblandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur m fl år 1982/83 och vissa tidigare år lämnas i tabell 47. Man bör observera att behovet av proteinrika fodermedel ingående i foderblandningarna till stor del täcks genom import. Vidare påverkas förbrukningen av köpfodermedel av den aktuella tillgången på foderspännmål.

I tabell 48 redovisas beräknad förbrukning av vissa fodermedel varav bl a framgår att förbrukningen av oljekraftfoder minskat 1982/83.

Bibliografi

Tabeller över produktion och förbrukning av fodermedel /årligen sedan 1959/60/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

7.5 DRIV- OCH SMÖRJMEDEL SAMT ELDNINGSOLJA

SCB genomförd under våren 1981 en undersökning om förbrukningen under 1980 av drivmedel i jordbruket och av eldningsolja för spannmålstörkar m m samt om antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet den 31 december 1980.

Motsvarande uppgifter hade tidigare senast insamlats för år 1977. Vid en undersökning som genomfördes för år 1975 insamlades även uppgifter om förbrukningen av smörjmedel.

I avsnitt 6.1 redovisas antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet.

Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket insamlades vid trädgårdsräkningen 1977 och 1982 (se avsnitt 8.9).

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning. På basis av lantbruksregistret 1980 (se avsnitt 3.1) utvaldes 12 000 företag med mer än 2 hektar åkermark. Samtliga företag med mer än 200 hektar åkermark ingick. Övriga företag i urvalet fördelades på län proportionellt mot antalet företag i länen. Inom länen var urvalssannolikheten större för företag med större åkerareal.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftslämnarna tillställdes blanketter per post i mitten av februari 1981.

Under mars månad utsändes två påminnelser till företagare som ej svarat. I början av april gjordes en särskild bortfallsuppföljning varvid uppgifter insamlades per telefon från cirka 600 företag. Uppgifter erhöles från cirka två tredjedelar av dessa företag.

Beräkningsmetoder

De inkomna blanketterna granskades maskinellt och manuellt, vilket ledde till korrigering av uppgifterna i något hundratal fall. För cirka 100 företag som redovisat brukarskifte under 1980 inhämtades före registreringen uppgifter om förbrukning av drivmedel och eldningsolja för resterande delen av året från den förre/nye brukaren.

Tabell 47 Produktion av foderblandningar inklusive koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1978/79—1982/83. Milj kilogram
Production of feeding stuff for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures in 1978/79—1982/83.
Millions of kilogrammes

Slag av blandning; råvara	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
<i>Blandningar för fjäderfä</i>	474,2	470,3	477,9	495,0	495,2
Råg och/eller vete	125,0	106,3	103,1	94,6	100,9
Korn och/eller havre	143,8	157,6	169,8	181,4	184,7
Majs, annan spannmål	57,6	67,1	60,6	65,6	51,8
Baljväxter	0,1	0,5	0,6	1,0	1,2
Kvarnprodukter	15,1	14,3	14,8	16,1	18,8
Sockerprodukter	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Oljekraftfoder	38,8	33,2	34,6	38,4	32,1
Fiskmjöl, köttfodermjöl, hömjöl	43,4	42,0	43,2	47,1	49,6
Mineralfodermedel	14,1	19,6	19,8	17,8	17,5
Vitaminfodermedel	2,9	2,4	2,4	2,4	2,1
Andra råvaror	33,1	27,3	29,0	30,6	36,5
<i>Blandningar för svin</i>	865,9	859,8	856,8	845,3	799,0
Råg och/eller vete	47,4	29,1	27,6	32,3	28,7
Korn och/eller havre	528,0	540,7	535,8	511,5	479,0
Majs, annan spannmål	0,3	1,6	0,5	1,1	2,5
Baljväxter	8,0	10,7	7,7	7,4	8,7
Kvarnprodukter	64,1	66,4	71,7	70,2	74,9
Sockerprodukter	0,1	0,1	0,1	0,4	0,5
Oljekraftfoder	70,7	57,3	65,2	78,1	47,9
Fiskmjöl, köttfodermjöl, hömjöl	81,8	89,4	85,1	80,9	94,4
Mineralfodermedel	18,1	18,8	18,7	16,7	13,2
Vitaminfodermedel	7,0	7,3	6,5	6,3	6,0
Andra råvaror	40,4	38,4	37,9	40,4	43,2
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>	933,1	946,8	958,0	965,9	924,6
Råg och/eller vete	22,4	16,4	18,9	13,3	17,7
Korn och/eller havre	223,5	251,7	255,3	249,9	230,1
Majs, annan spannmål	26,5	33,5	26,0	24,1	24,4
Baljväxter	14,7	17,2	15,3	14,2	21,1
Kvarnprodukter	59,0	71,0	74,4	70,4	67,6
Sockerprodukter	155,2	138,3	147,7	152,5	154,4
Oljekraftfoder ²	244,4	227,6	223,6	275,3	225,9
Fiskmjöl, köttfodermjöl, hömjöl	16,3	11,5	10,5	13,4	34,0
Mineralfodermedel	18,1	20,9	19,2	16,3	13,8
Vitaminfodermedel	4,6	5,1	4,4	7,0	5,9
Andra råvaror	148,4	153,6	162,7	129,5	129,7

¹ Avser perioden juli—juni. — ² Inkl oljekraftfoderblandningar.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 48 Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren 1978/79—1982/83.**Miljoner kilogram**

Estimated consumption of certain types of feeding stuffs in 1978/79—1982/83.

Millions of kilogrammes

Slag av fodermedel	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
Fiskmjöl	86,7	105,1	96,5	105,4	137,9
Köttfodermjöl	25,4	25,4	27,3	31,1	37,4
Diverse vitaminfodermedel	25,1	25,7	23,7	27,9	26,3
Oljekraftfoder	439,9	390,6	379,4	441,2	340,4
bomullsfrökakor/expeller	38,7	27,7	18,3	12,6	16,0
jordnötskakor/expeller	..	—	—	—	—
sojamjöl	228,3	199,0	195,6	250,2	161,1
kokoskakor/expeller	67,0	62,4	62,7	61,3	54,9
raps-, rybs- och senapmjöl	104,0	97,6	100,3	113,1	105,1
annat oljekraftfoder	1,9	3,9	2,5	4,0	3,3
Kvarnbiprodukter	163,4	169,4	171,9	159,1	170,1

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 49 Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket under år 1980

Consumption of motor fuel and fuel oil in agriculture during 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Drivmedel (1 000 liter)				Eldningsolja' (1 000 liter)
	Bensin	Fotogen	Dieselloja	Summa	
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	750	133	49 917	50 800	10 658
» mellanbygder	839	138	38 528	39 505	4 224
» norra slättbygder	1 113	193	46 560	47 866	17 000
Svealands slättbygder	1 029	331	64 036	65 396	28 365
Götalands skogsbygder	3 073	268	60 587	63 928	4 612
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 127	165	19 296	20 588	2 643
Nedre Norrland	1 205	158	16 960	18 323	2 303
Övre Norrland	810	107	14 980	15 897	1 650
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>					
2,1 — 5,0	1 824	310	6 841	8 975	..
5,1 — 10,0	2 600	449	21 024	24 073	1 428
10,1 — 20,0	2 001	363	43 606	45 970	2 363
20,1 — 30,0	1 372	183	41 154	42 709	4 137
30,1 — 50,0	957	115	66 956	68 028	11 016
50,1 — 100,0	587	49	73 121	73 757	22 004
Över 100,0	605	23	58 162	58 790	29 819
<i>Hela riket</i>					
1980	9 945	1 492	310 865	322 302	71 454
1977	14 248	3 303	294 243	311 794	81 456
1975	20 228	5 981	264 648	290 857	..
1972	22 536	12 779	250 185	285 500	..
1969	26 665	24 832	236 716	288 213	..

¹ Förbrukning till bostäder och växthus ingår ej.

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 12 000 enheter; bortfall se texten).

De i enkäten inkomna uppgifterna och uppgifterna i bortfallsuppföljningen uppräknades var för sig stratumvis till totalsiffror vilka sedan sammanvägdes.

Resultatens tillförlitlighet

För undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. På produktionsområdesnivå ligger de beräknade medelfelen för bensen på nära 10%, för fotogen under 30%, för dieselolja under 5% samt för eldningsolja omkring 10%. På riksnivå varierar medelfelen mellan 1 och 8%.

Resultat

Allt fler traktorer i jordbruket drivs med dieselolja. Förbrukningen av bensen och fotogen har därför minskat starkt medan förbrukningen av dieselolja ökat som framgår av *tabell 49*. 1980 förbrukades 311 milj liter dieselolja varav cirka 64% på företag med mer än 30 hektar åkermark.

Inom trädgårdsbruket förbrukades, enligt trädgårdsräkningen, under 1976 4,2 milj liter bensen, 0,2 milj liter fotogen och 5,1 milj liter

dieselolja. Vidare förbrukades 216 milj liter eldningsolja. Motsvarande förbrukning 1981 var 2,7 milj liter bensen, 0,1 milj liter fotogen, 5,2 milj liter dieselolja och 128 milj liter eldningsolja.

Bibliografi

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1980 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1980. SCB. SM E 1981:9.

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemsakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Maskindriften m m inom jordbruket /1969; uppgifter om driv- och smörjmedelsförbrukning/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1970:11.

Trädgårdsräkningen /1972, 1977 och 1982; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57, 1977:13 och 1982:18.

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
8.1 Åkerjordens användning m m	50—55	5—6
8.2 Sortanvändning	56—58	—
8.3 Årsväxten	59—70	7
8.4 Bärningsmetoder	71—72	—
8.5 Hektarskörden	73—78	8
8.6 Totalskörden	79—80	—
8.7 Skördens kvalitet	81—84	—
8.8 Vidareförädling. Försörjningsbalanser	85—88	—
8.9 Trädgårdsodling	89—92	—
8.10 Jordbrukets skördeeskadeskydd	93—94	9
8.11 Hagelskadeförsäkring	—	—
8.12 Markkarterad areal	95	—

8.1 ÅKERJORDENS ANVÄNDNING M M

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls från lantbruksregistret. Till detta insamlas uppgifter varje år från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åkermark (se avsnitt 3.1). Uppgifter om odling av trädgårdsväxter, som här ingår bland »övriga växtslag», lämnas i avsnitt 8.9.

SCB genomför i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) separata undersökningar om bl a slätterrallens fördelning på åldersgrupper, vallinsådda arealer, arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar och arealer höstsådda grödor.

Undersökningarnas genomförande

Åkerjordens användning

Sedan 1968 har uppgifter om åkerjordens användning årligen erhållits från lantbruksregistret. Uppgifterna i detta avsnitt avser samtliga företag med mer än 2 hektar åkermark.

Slätterrallens fördelning på åldersgrupper

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats för samtliga provytegårdar med odling av slätterrall i de objektiva skördeuppskattningarna.

Vallinsådda arealer

Uppgifter om vallinsådd inhämtades senast år 1979 för samtliga provytegårdar. I vissa fall, framför allt vid vallinsådd utan insättningsgröda, avsåg lämnade uppgifter planerad insådd.

Arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar

SCB har sedan 1960 genom en speciell bearbetning erhållit uppgifter om potatisarealernas fördelning på olika odlingsstorlekar.

Höstsådda grödor

SCB har sedan 1969 i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna samlat in uppgifter om höstsådda arealer. Tidigare inhämtades motsvarande uppgifter vid jordbruksinventeringarna i oktober.

Uppgifter införas för alla provytegräddar i hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen, sammanlagt 10 555 gårdar 1983. För ca 200 av dessa kunde uppgifter ej erhållas.

Resultat

Uppgifter för 1983 från lantbruksregistret och de objektiva skördeuppskattningarna om åkerarealens användning på företag med mer än 2 hektar åkermark redovisas i *tabellerna 50–55* samt i *diagrammen 5 och 6*.

Som bl a framgår där var arealen av höst-säd cirka 24% större än 1982. Den omfattade ca 12% av åkerarealen. Vårsädesarealen som uppgick till 1 224 000 hektar var drygt 7% mindre än 1982. Av tabell 50 framgår vidare att odlingen av baljväxter fortsatt att öka under senare år. 57% av åkerarealen i Norrland utgjordes av slätter- och betesvallar. Motsvarande andel för Götalands södra slättbygd var cirka 10%. Av vallarealen i landet låg dock endast 21% i Norrland. Åkerarealens fördelning i olika delar av landet illustreras ytterligare av diagram 5. Förändringen i arealen av olika växtslag under perioden 1961–1983 framgår av diagram 6.

På i genomsnitt 78% av företagen förekom slättevall med en genomsnittlig areal av 7,9 hektar. Korn odlades på mer än hälften av företagen, havre på ungefär hälften, medan höstvetete förekom på 22%.

Enligt skördeuppskattningarna var arealen slättevall liksom under tidigare år relativt jämnt fördelad på åldersgrupper. En större andel yngre vallar förekom dock i sydligaste Sverige. Insådd av slättevall, totalt omkring 170 000 hektar 1979, skedde då huvudsakligen i korn eller havre på våren. Ungefär 4% av denna areal, främst i Norrland, insåddes dock i renbestånd på hösten.

Hösten 1983 såddes omkring 2% mindre höstvetete och 3% mer höstråg än hösten 1982.

Höstkorn beräknas ha satts på c:a 4 500 hektar.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister.

Ågöslag och åkerarealens användning/årigen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2, 1980:5.2, 1981:5.2, 1983:6.2, 1984:4.2 ... Resultat för 1981 finns i Lantbruksräkningen 1981.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Åkerarealens användning /1968–70 och 1972–75; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:25 och 31, 1971:13, 1973:15, 1974:12, 1975:12 och 1976:5.2.

Lantbruksräkningen. Del 1/1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slättevall /årigen sedan 1959/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 och 1978:15.10.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årigen sedan 1973; uppgifter sedan 1974 om bl a areal av potatis fördelad på odlingsstorlekar och för 1975, 1978 och 1979 om vallinsådda arealer/. SCB. SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Höstsådda arealer /årigen sedan 1969/. SCB. SM J 1969:46, 1970:58, 1971:63, 1972:63, 1973:67, 1974:68, 1975:65, 1976:12.11, 1977:11.10, 1978:15.9, 1979:13.8, 1980:14.7, 1981:15.7, 1982:16.7, 1983:14.7 ...

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Åkerarealens användning /årigen sedan 1968/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1979:13.1 (avser 1979), 1980:14.1, 1981:15.1, 1982:16.1, 1983:14.1.

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Bokslut per den 30 juni /årigen sedan 1952; uppgifter om bl a kontrakterade arealer av oljeväxter/.

Tabell 50 Åkerjordens användning år 1983. Hektar

Use of arable land in 1983. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Brödsäd					Fodersäd		
	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Summa	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Län</i>								
Stockholms	17 175	3 873	1 857	5	22 910	18 615	16 511	2 628
Uppsala	23 169	12 348	1 519	7	37 043	47 526	20 206	6 300
Södermanlands	27 418	5 494	2 901	8	35 821	22 555	29 723	3 642
Östergötlands	51 890	5 681	11 077	13	68 661	35 172	28 714	8 027
Jönköpings	874	107	219	12	1 212	13 866	19 136	4 506
Kronobergs	250	46	269	28	593	9 488	10 666	2 000
Kalmar	10 538	885	5 095	48	16 566	24 803	13 872	5 821
Gotlands	7 085	623	4 891	25	12 624	19 432	3 857	1 546
Blekinge	2 165	1 397	1 654	25	5 241	8 527	1 772	438
Kristianstads	13 012	4 233	7 180	143	24 568	56 393	7 571	1 132
Malmöhus	48 951	10 078	12 744	123	71 896	84 932	14 185	1 160
Hallands	5 128	795	2 390	21	8 334	36 300	23 150	1 827
Göteborgs o Bohus	2 156	421	532	17	3 126	11 347	14 901	2 941
Älvsborgs	6 293	750	1 221	20	8 284	25 621	40 836	3 921
Skaraborgs	44 922	1 300	7 013	26	53 261	43 201	86 349	7 394
Värmlands	2 777	353	503	6	3 639	29 142	16 683	1 213
Örebro	7 051	5 437	1 968	8	14 464	30 546	27 473	1 785
Västmanlands	10 073	11 032	1 160	4	22 269	39 257	32 242	2 207
Kopparbergs	655	36	79	5	775	22 325	5 777	944
Gävleborgs	116	39	59	4	218	23 296	11 800	1 150
Västernorrlands	9	5	11	10	35	15 668	2 342	1 570
Jämtlands	4	1	—	5	10	7 526	736	600
Västerbottens	4	11	18	21	54	27 032	2 100	2 230
Norrbottnens	13	1	—	1	15	7 310	851	1 065
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	53 572	11 225	12 357	90	77 244	101 343	27 103	1 465
» mellanbygder	27 930	5 852	19 273	257	53 312	89 793	16 197	4 279
» norra slättbygder	92 431	6 281	15 945	42	114 699	74 152	113 357	10 143
Svealands slättbygder	86 027	37 843	9 314	31	133 215	166 439	129 530	16 603
Götalands skogsbygder	14 925	2 460	5 113	106	22 604	96 186	100 182	23 300
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 723	1 242	2 288	20	10 273	52 710	31 038	3 626
Nedre Norrland	103	29	52	17	201	44 458	11 692	3 299
Övre Norrland	17	14	18	22	71	34 799	2 984	3 332
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1 — 5,0	661	257	453	43	1 414	8 131	5 819	1 168
5,1 — 10,0	2 798	703	1 535	64	5 100	30 302	20 761	3 864
10,1 — 20,0	13 054	2 900	4 650	121	20 725	83 712	60 160	10 095
20,1 — 30,0	18 587	4 325	5 912	95	28 919	86 150	60 306	10 800
30,1 — 50,0	47 004	10 572	12 629	131	70 336	145 733	95 231	17 216
50,1 — 100,0	86 592	20 360	18 573	91	125 616	175 168	108 753	16 628
Över 100,0	113 032	25 829	20 608	40	159 509	130 684	81 053	6 276
<i>Hela riket</i>								
1983	281 728	64 946	64 360	585	411 619	659 880	432 083	66 047
1982	223 500	69 582	56 159	635	349 876	677 419	509 434	66 339
1981	157 055	73 700	51 701	672	283 128	729 277	507 805	64 050
1980	243 250	53 968	67 684	848	365 750	694 423	484 052	59 541
1979	181 028	69 964	59 434	998	311 424	754 137	489 460	59 077

Summa	Baljväxter			Summa	Oljväxter					Summa
	Foder- arter och vicker	Åker- bönor	Kök- arter		Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Övriga olje- växter	
37 754	995	6	157	1 158	292	2 701	1 096	4 148	—	8 237
74 032	1 883	8	81	1 972	160	8 302	661	3 497	38	12 658
55 920	1 664	6	415	2 085	329	4852	848	6 801	3	12 833
71 913	2 814	10	2 227	5 051	2 922	5 123	887	12 783	19	21 734
37 508	200	8	2	210	107	204	26	536	—	873
22 154	135	5	3	143	99	278	73	418	—	868
44 496	468	33	708	1 209	1 130	1 163	69	817	—	3 179
24 835	1 553	264	395	2 212	1 984	1 296	251	1 871	71	5 473
10 737	130	50	62	242	355	1 243	2	20	—	1 620
65 096	2 439	492	122	3 053	6 079	3 069	72	153	81	9 454
100 907	5 570	956	425	6 951	35 070	3 727	149	311	470	39 727
61 277	2 611	38	14	2 663	28	1 737	35	2 084	—	3 884
29 189	234	13	20	267	7	744	16	993	—	1 760
70 378	825	6	53	884	25	2 992	57	2 683	6	5 763
136 944	2 750	36	232	3 018	690	9 135	151	6 871	22	16 869
47 038	268	15	10	293	3	621	125	5 017	—	5 766
59 804	1 203	2	19	1 224	61	3 175	189	4 014	—	7 439
73 706	1 918	8	104	2 030	34	8 066	108	3 486	—	11 694
29 046	79	—	11	90	2	45	54	1 873	—	1 974
36 246	79	—	13	92	6	3	12	200	—	221
19 580	50	—	—	50	—	—	—	—	—	—
8 862	31	—	1	32	—	—	—	—	—	—
31 362	37	6	2	45	—	—	—	—	—	—
9 226	7	3	—	10	—	—	—	—	—	—
129 911	7 711	1 348	425	9 484	32 021	5 801	179	1 946	429	40 376
110 269	4 105	455	1 189	5 749	11 883	4 848	329	2 011	183	19 254
197 652	5 545	35	2 235	7 815	3 197	15 683	966	18 404	39	38 289
312 572	7 637	34	782	8 453	879	27 289	2 975	24 807	41	55 991
219 668	2 108	73	254	2 435	1 264	3 874	253	5 214	10	10 615
87 374	628	11	180	819	133	978	177	6 025	8	7 321
59 449	161	—	9	170	6	3	2	169	—	180
41 115	48	9	2	59	—	—	—	—	—	—
15 118	110	8	10	128	134	102	10	132	6	384
54 927	320	18	28	366	447	583	49	771	—	1 850
153 967	1 288	106	94	1 488	2 339	2 468	224	3 000	59	8 090
157 256	1 910	132	236	2 278	3 912	3 792	379	4 135	96	12 314
258 180	5 414	318	783	6 515	9 869	9 290	633	9 845	129	29 766
300 549	8 836	550	1 739	11 125	14 448	19 067	1 451	18 175	135	53 276
218 013	10 065	833	2 186	13 084	18 234	23 174	2 135	22 518	285	66 346
1 158 010	27 943	1 965	5 076	34 984	49 383	58 476	4 881	58 576	710	172 026
1 253 192	16 317	3 221	4 222	23 760	45 468	58 469	5 737	60 227	1 214	171 115
1 301 132	10 520	3 889	3 673	18 082	38 694	57 689	2 850	69 531	2 329	171 093
1 238 016	8 438	4 409	3 598	16 445	50 778	46 255	4 836	73 485	2 127	177 481
1 302 674	8 437	4 025	4 299	16 761	38 587	44 581	16 762	58 055	2 295	160 280

Tabell 50 (forts)

Område; storleksgrupp	Grön- foder- och en- silage- växter	Vall			Summa	Potatis
		Slätter- vall ut- nyttjad 1983	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1983		Mat- potatis
<i>Län</i>						
Stockholms	532	16 023	155	4 541	21 251	450
Uppsala	491	24 339	130	4 870	29 830	540
Södermanlands	784	22 394	602	6 957	30 737	426
Östergötlands	1 399	36 937	1 700	6 446	46 482	1 488
Jönköpings	1 266	43 397	75	8 908	53 646	684
Kronobergs	838	24 706	7	7 743	33 294	468
Kalmar	2 310	44 686	141	12 848	59 985	1 206
Gotlands	1 402	22 429	151	6 613	30 595	726
Blekinge	342	9 837	11	4 053	14 243	434
Kristianstads	2 117	35 071	586	14 847	52 621	3 215
Malmöhus	1 669	24 950	2 030	9 487	38 136	3 920
Hallands	1 987	26 596	380	11 304	40 267	3 531
Göteborgs o Bohus	443	21 687	154	7 482	29 766	432
Älvsborgs	1 652	50 285	859	15 046	67 842	760
Skaraborgs	1 480	43 643	606	12 901	58 630	3 611
Värmlands	1 411	39 068	532	9 757	50 768	1 216
Örebro	471	18 664	1 011	6 106	26 252	1 343
Västmanlands	370	14 058	856	4 092	19 376	213
Kopparbergs	852	20 477	141	5 335	26 805	836
Gävleborgs	912	27 809	129	7 745	36 595	638
Västernorrlands	1 610	30 542	258	6 102	38 512	785
Jämtlands	2 260	27 079	37	5 969	35 345	459
Västerbottens	2 201	44 836	205	3 449	50 691	1 245
Norrbottnens	2 525	27 006	181	1 783	31 495	886
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	2 252	24 132	2 421	10 493	39 298	6 723
» mellanbygder	4 153	71 341	512	22 908	98 914	4 919
» norra slättbygder	1 764	61 800	2 639	16 977	83 180	4 350
Svealands slättbygder	2 715	95 072	2 844	26 789	127 420	3 088
Götalands skogsbygder	8 338	212 312	884	63 630	285 164	4 145
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 294	71 509	829	18 553	93 185	1 738
Nedre Norrland	4 462	83 179	412	18 882	106 935	2 314
Övre Norrland	5 346	77 174	396	6 152	89 068	2 235
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>						
2,1 – 5,0	1 047	36 520	80	8 010	45 657	1 630
5,1 – 10,0	2 036	78 125	227	17 036	97 424	2 391
10,1 – 20,0	4 367	134 100	576	32 471	171 514	3 573
20,1 – 30,0	4 954	111 652	672	29 741	147 019	3 123
30,1 – 50,0	7 986	151 715	1 372	42 397	203 470	5 489
50,1 – 100,0	7 119	125 684	3 504	36 951	173 258	7 336
Over 100,0	3 815	58 723	4 506	17 778	84 822	5 970
<i>Hela riket</i>						
1983	31 324	696 519	10 937	184 384	923 164	29 512
1982	31 025	707 090	12 456	192 550	912 096	29 729
1981	28 847	706 839	13 771	192 031	912 641	29 705
1980	26 153	707 518	15 386	191 347	914 251	28 847
1979	26 614	701 604	15 260	191 789	908 653	29 857

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Potatis för stärke och råsprit	Summa	Socker- betor	Övriga växt- slag	Hel- träda	Summa utnytt- jad åker 1983	Slätter- och betes- vallar ej utnytt- jade 1983	Annan obru- kad åker	Hela åker- arealen
—	450	—	406	4 897	97 063	584	674	98 321
—	540	—	171	3 637	159 883	470	521	160 874
10	436	—	255	2 721	140 808	336	625	141 769
3	1 491	28	489	3 353	219 202	408	975	220 585
—	684	—	407	860	95 400	461	500	96 361
60	528	—	260	1 171	59 011	516	623	60 150
355	1 561	3 948	1 689	1 535	134 168	721	569	135 458
—	726	4 213	627	1 795	83 100	409	189	83 698
2 791	3 225	912	550	576	37 346	326	586	38 258
5 323	8 538	12 524	4 507	1 346	181 707	616	1 182	183 505
968	4 888	30 788	10 051	2 220	305 564	841	2 082	308 487
91	3 622	531	1 330	2 078	123 986	436	1 343	125 765
—	432	—	165	4 914	69 619	463	1 008	71 090
—	760	—	1 181	4 083	159 175	1 180	1 845	162 200
330	3 941	—	2 869	7 214	282 746	538	2 562	285 846
—	1 216	—	290	9 548	118 558	1 404	5 272	125 234
58	1 401	—	512	4 074	115 170	523	1 740	117 433
—	213	—	117	2 829	132 234	295	709	133 238
—	836	—	162	2 964	62 652	590	3 849	67 091
4	642	—	210	3 198	77 422	796	1 154	79 372
—	785	—	135	1 935	61 032	1 264	773	63 069
—	459	—	185	908	45 801	926	447	47 174
12	1 257	—	134	2 657	86 200	1 526	1 228	88 954
—	886	—	407	2 111	44 150	1 416	1 162	46 728
1 000	7 723	34 817	10 978	2 914	352 745	861	2 700	356 306
7 539	12 458	17 494	6 300	4 274	328 024	1 221	1 711	330 956
265	4 615	28	4 163	10 110	460 551	909	3 745	465 205
62	3 150	—	1 469	21 218	663 488	2 343	6 368	672 199
1 115	5 260	605	2 561	11 994	560 906	3 536	4 744	569 186
8	1 746	—	640	10 955	212 313	2 108	6 863	221 284
4	2 318	—	455	6 328	176 036	2 897	3 020	181 953
12	2 247	—	543	4 831	137 934	3 170	2 467	143 571
29	1 659	188	1 528	3 966	70 042	2 116	1 357	73 515
130	2 521	753	2 112	8 301	173 354	3 746	3 163	180 263
675	4 248	3 967	2 798	12 736	379 533	3 567	5 631	388 731
1 107	4 230	5 903	2 254	9 134	369 307	1 945	4 217	375 469
2 391	7 880	12 741	3 814	12 990	605 692	2 490	5 960	614 142
2 970	10 306	16 156	6 503	13 634	710 423	1 697	6 491	718 611
2 703	8 673	13 236	8 100	11 863	583 646	1 484	4 799	589 929
10 005	39 517	52 944	27 109	72 624	2891 997	17 045	31 618	2940 660
10 018	39 747	53 560	26 985	56 836	2918 192	16 694	15 436	2950 322
10 526	40 231	52 452	27 259	70 140	2905 005	16 819	16 054	2937 878
11 183	40 030	52 148	26 910	64 336	2921 520	15 026	14 876	2951 422
11 340	41 197	51 948	25 810	82 427	2927 788	15 959	15 711	2959 458

Tabell 51 Antal företag med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1983

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average crop area in hectares in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark där odling av respektive gröda förekom

Figures refer to holdings of more than 2,0 hectares of arable land where cultivation of the respective crop occurred

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Vårråg		Korn	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>										
Stockholms	1 137	15,1	436	8,9	269	6,9	3	1,7	1 383	13,5
Uppsala	1 860	12,5	1 286	9,6	278	5,5	4	1,8	3 098	15,3
Södermanlands	1 667	16,4	590	9,3	471	6,2	4	2,0	1 839	12,3
Östergötlands	2 991	17,3	767	7,4	1 351	8,2	7	1,9	3 372	10,4
Jönköpings	151	5,8	107	1,0	94	2,3	12	1,0	3 331	4,2
Kronobergs	71	3,5	56	0,8	130	2,1	19	1,5	2 533	3,7
Kalmar	1 404	7,5	256	3,5	971	5,2	34	1,4	3 330	7,4
Gotlands	1 306	5,4	139	4,5	1 142	4,3	11	2,3	2 121	9,2
Blekinge	408	5,3	213	6,6	434	3,8	9	2,8	1 459	5,8
Kristianstads	1 369	9,5	633	6,7	1 135	6,3	43	3,3	5 552	10,2
Malmöhus	4 096	12,0	1 162	8,7	1 702	7,5	39	3,2	7 084	12,0
Hallands	597	8,6	152	5,2	498	4,8	12	1,8	4 342	8,4
Göteborgs o Bohus	679	3,2	208	2,0	235	2,3	12	1,4	2 323	4,9
Älvsborgs	879	7,2	241	3,1	388	3,1	10	2,0	4 601	5,6
Skaraborgs	3 890	11,5	278	4,7	1 383	5,1	11	2,4	4 897	8,8
Värmlands	505	5,5	67	5,3	156	3,2	4	1,5	3 097	9,4
Örebro	795	8,9	632	8,6	396	5,0	4	2,0	2 457	12,4
Västmanlands	967	10,4	1 104	10,0	194	6,0	..	..	2 517	15,6
Kopparbergs	226	2,9	20	1,8	45	1,8	..	..	2 611	8,6
Gävleborgs	67	1,7	32	1,2	31	1,9	3	1,3	3 139	7,4
Västernorrlands	11	0,8	4	1,3	10	1,1	8	1,3	2 758	5,7
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	..	..	1 625	4,6
Västerbottens	4	1,0	4	2,8	11	1,6	10	2,1	3 625	7,5
Norrbottens	3	4,3	..	..	..	..	..	..	978	7,5
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	4 639	11,5	1 382	8,1	1 961	6,3	33	2,7	8 262	12,3
» mellanbygder	3 838	7,3	894	6,5	3 365	5,7	86	3,0	9 061	9,9
» norra slättbygder	6 580	14,0	932	6,7	2 403	6,6	1,6	2,6	7 754	9,6
Svealands slättbygder	6 592	13,1	3 986	9,5	1 579	5,9	1,7	1,8	11 361	14,7
Götalands skogsbygder	2 468	6,0	929	2,6	1 485	3,4	80	1,3	19 028	5,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	952	7,1	238	5,2	522	4,4	12	1,7	6 552	8,0
Nedre Norrland	74	1,4	25	1,2	44	1,2	12	1,4	7 576	5,9
Övre Norrland	7	2,4	6	2,3	12	1,5	11	2,0	4 797	7,3
<i>Hela riket</i>										
1983	25 017	11,3	8 369	7,8	11 314	5,7	266	2,2	73 739	8,9
1982	22 735	9,8	8 808	7,9	10 369	5,4	272	2,3	75 408	9,0
1981	17 922	8,8	8 843	8,3	9 550	5,4	324	2,1	76 176	9,6
1980	24 760	9,8	7 539	7,2	12 405	5,5	361	2,3	78 689	8,8
1979	22 172	8,2	9 026	7,8	11 732	5,1	397	2,5	82 031	9,2

Havre		Blandsäd		Foderarter och vicker		Åkerbönor		Kokarter		Höstraps		Vårrops	
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal
1 500	11,0	338	7,8	193	5,2	..	..	50	3,1	44	6,6	199	13,6
2 462	8,2	819	7,7	464	4,1	4	2,0	45	1,8	24	6,7	807	10,3
2 147	13,8	385	9,5	319	5,2	..	..	95	4,4	39	8,4	401	12,1
3 056	9,4	1 051	7,6	441	6,4	..	..	321	6,9	321	9,1	483	10,6
3 982	4,8	1 081	4,2	116	1,7	..	..	..	..	24	4,5	30	6,8
2 489	4,3	633	3,2	79	1,7	..	..	5	0,6	18	5,5	56	5,0
2 345	5,9	975	6,0	164	2,9	15	2,2	155	4,6	192	5,9	178	6,5
1 100	3,5	348	4,4	415	3,7	83	3,2	78	5,1	484	4,1	273	4,7
559	3,2	161	2,7	53	2,5	16	3,1	13	4,8	65	5,5	221	5,6
1 700	4,5	280	4,0	475	5,1	70	7,0	19	6,4	751	8,1	467	6,6
2 692	5,5	265	4,4	957	5,8	120	8,0	61	7,0	3 430	10,2	465	8,0
3 685	6,3	433	4,2	594	4,4	7	5,4	6	2,3	5	5,6	231	7,5
2 918	5,1	675	4,4	95	2,5	6	2,2	11	1,8	3	2,3	139	5,4
5 974	6,8	853	4,6	314	2,6	..	..	14	3,8	9	2,8	465	6,4
7 453	11,6	866	8,5	599	4,6	14	2,6	45	5,2	111	6,2	1 182	7,7
2 034	8,2	202	6,0	104	2,6	3	5,0	..	..	..	..	67	9,3
2 554	10,8	256	7,0	262	4,6	..	..	11	1,7	12	5,1	374	8,5
2 515	12,8	302	7,3	416	4,6	5	1,6	47	2,2	7	4,9	820	9,8
1 335	4,3	177	5,3	40	2,0	—	—	8	1,4	..	..	10	4,5
2 437	4,8	313	3,7	42	1,9	—	—	10	1,3	3	2,0	6	0,5
795	2,9	400	3,9	42	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—
300	2,5	160	3,8	20	1,6	—	—	..	..	—	—	—	—
570	3,7	436	5,1	29	1,3	..	..	..	..	—	—	—	—
210	4,1	140	7,6	8	0,9	..	..	—	—	—	—	—	—
4 064	6,7	335	4,4	1 364	5,7	168	8,0	68	6,3	3 171	10,1	763	7,6
3 694	4,4	923	4,6	959	4,3	130	3,5	237	5,0	1 676	7,1	830	5,8
10 211	11,1	1 285	7,9	1 068	5,2	13	2,7	341	6,6	374	8,5	1 923	8,2
11 172	11,6	2 052	8,1	1 631	4,7	14	2,4	245	3,2	127	6,9	2 612	10,4
19 013	5,3	4 869	4,8	857	2,5	25	2,9	73	3,5	207	6,1	638	6,1
4 723	6,6	642	5,6	215	2,9	..	..	27	6,7	22	6,0	113	8,7
3 228	3,6	855	3,9	118	1,4	—	—	8	1,1	3	2,0	6	0,5
801	3,7	594	5,6	38	1,3	3	3,0	..	..	—	—	—	—
56 591	7,6	11 506	5,7	6 238	4,5	355	5,5	999	5,1	5 533	8,9	6 860	8,5
61 642	8,3	11 714	5,7	3 928	4,1	505	6,4	847	6,4	5 263	8,6	6 746	8,7
61 472	8,3	11 690	5,5	2 679	3,9	567	6,9	729	5,0	4 856	8,0	6 387	9,0
63 187	7,7	11 653	5,1	2 087	4,0	637	6,9	735	4,9	5 897	8,6	5 425	8,5
64 444	7,6	11 971	4,9	1 965	4,3	557	7,2	829	5,2	4 889	7,9	5 139	8,7

Tabell 51 (forts)

Område	Höstrybs		Vårrys		Övriga oljeväxter		Grönfoder- och ensilageväxter	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>								
Stockholms	191	5,7	341	12,2	—	—	111	4,8
Uppsala	139	4,8	439	8,0	..	..	182	2,7
Södermanlands	94	9,0	542	12,5	..	..	161	4,9
Östergötlands	107	8,3	1 285	9,9	6	3,2	393	3,6
Jönköpings	3	8,7	74	7,2	—	—	693	1,8
Kronobergs	10	7,3	78	5,4	—	—	482	1,7
Kalmar	4	17,3	79	10,3	—	—	834	2,8
Gotlands	64	3,9	421	4,4	23	3,1	511	2,7
Blekinge	..	..	6	3,3	—	—	272	1,3
Kristianstads	9	8,0	26	5,9	15	5,4	902	2,3
Malmöhus	23	6,5	24	13,0	73	6,4	709	2,4
Hallands	8	4,4	368	5,7	—	—	700	2,8
Göteborgs o Bohus	4	4,0	191	5,2	—	—	230	1,9
Älvsborgs	12	4,8	429	6,3	..	..	690	2,4
Skaraborgs	23	6,6	859	8,0	..	..	372	4,0
Värmlands	18	6,9	472	10,6	—	—	539	2,6
Örebro	27	7,0	488	8,2	—	—	181	2,6
Västmanlands	22	4,9	481	7,2	—	—	122	3,0
Kopparbergs	12	4,5	268	7,0	—	—	403	2,1
Gävleborgs	5	2,4	35	5,7	—	—	404	2,3
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	874	1,8
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	926	2,4
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	1 082	2,0
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	534	4,7
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	28	6,4	307	6,3	66	6,5	764	2,9
» mellanbygder	74	4,4	440	4,6	41	4,5	1 596	2,6
» norra slättbygder	119	8,1	2 076	8,9	9	4,3	481	3,7
Svealands slättbygder	484	6,1	2 492	10,0	4	10,2	724	3,8
Götalands skogsbygder	41	6,2	823	6,3	3	3,3	3 806	2,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	28	6,3	755	8,0	..	..	941	2,4
Nedre Norrland	..	..	27	6,3	—	—	2 064	2,2
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	1 947	2,7
<i>Hela riket</i>								
1983	776	6,3	6 897	8,5	123	5,8	12 297	2,5
1982	888	6,5	7 197	8,4	210	5,8	12 687	2,4
1981	433	6,6	7 791	8,9	408	5,7	12 594	2,3
1980	832	5,8	8 108	9,1	422	5,0	12 837	2,0
1979	2 710	6,2	6 452	9,0	416	5,5	13 838	1,9

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Slåttervall utnyttjad 1983		Frövall		Betesvall utnyttjad 1983		Matpotatis		Potatis för stärkelse och råsprit		Sockerbetor		Totala antalet företag
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	
1 545	10,4	29	5,3	828	5,5	462	1,0	—	—	—	—	2 111
2 534	9,6	39	3,3	1 189	4,1	610	0,9	—	—	—	—	3 647
1 901	11,8	69	8,7	1 136	6,1	337	1,3	..	..	—	—	2 627
3 555	10,4	231	7,4	1 499	4,3	631	2,4	9	0,3	5	5,6	4 918
5 743	7,6	40	1,9	2 832	3,1	2 090	0,3	26	—	—	—	6 068
4 141	6,0	9	0,8	2 493	3,1	1 504	0,3	29	2,1	—	—	4 492
4 705	9,5	42	3,4	3 085	4,2	1 357	0,9	81	4,4	535	7,4	5 220
2 266	9,9	33	4,6	1 487	4,4	375	1,9	—	—	890	4,7	2 586
1 796	5,5	4	2,8	1 235	3,3	882	0,5	524	5,3	193	4,7	2 111
5 352	6,6	90	6,5	3 512	4,2	1 345	2,4	937	5,7	2 379	5,3	7 343
3 994	6,2	194	10,5	2 376	4,0	1 261	3,1	274	3,5	4 375	7,0	8 007
4 487	5,9	44	8,6	3 067	3,7	1 600	2,2	26	3,5	189	2,8	5 934
3 732	5,8	56	2,8	2 312	3,2	1 682	0,3	—	—	—	—	4 585
7 712	6,5	178	4,8	4 557	3,3	2 728	0,3	—	—	—	—	9 275
5 270	8,3	83	7,3	3 167	4,1	1 263	2,9	52	6,3	—	—	8 888
5 020	7,8	162	3,3	2 400	4,1	1 894	0,6	—	—	—	—	6 066
2 326	8,0	160	6,3	1 411	4,3	697	1,9	4	14,5	—	—	3 411
1 732	8,1	110	7,8	891	4,6	230	0,9	—	—	—	—	2 973
2 952	6,9	47	3,0	1 437	3,7	1 349	0,6	—	—	—	—	3 658
3 640	7,6	81	1,6	1 998	3,9	1 818	0,4	..	..	—	—	4 335
4 030	7,6	178	1,4	1 872	3,3	2 482	0,3	—	—	—	—	4 531
3 284	8,2	26	1,4	1 596	3,7	1 793	0,3	—	—	—	—	3 499
5 010	8,9	168	1,2	1 491	2,3	2 682	0,5	4	3,0	—	—	5 680
2 462	11,0	98	1,8	703	2,5	1 412	0,6	—	—	—	—	2 794
4 262	5,7	252	9,6	2 704	3,9	1 773	3,8	251	4,0	4 764	7,3	9 403
8 546	8,3	87	5,9	5 431	4,2	2 319	2,1	1 285	5,9	3 591	4,9	10 903
7 676	8,1	348	7,6	4 310	3,9	1 457	3,0	38	7,0	5	5,6	12 962
9 793	9,7	435	6,5	5 353	5,0	2 102	1,5	4	15,5	—	—	14 794
30 705	6,9	259	3,4	18 345	3,5	10 730	0,4	403	2,8	265	2,3	34 622
9 131	7,8	250	3,3	4 715	3,9	3 068	0,6	3	2,7	—	—	10 996
10 875	7,6	271	1,5	5 270	3,6	6 479	0,4	..	..	—	—	12 285
8 392	9,2	275	1,4	2 551	2,4	4 583	0,5	4	3,0	—	—	9 421
88 704	7,9	2 169	5,0	48 408	3,8	32 468	0,9	1 960	5,1	8 543	6,2	113 888
91 265	7,7	2 317	5,4	50 299	3,8	34 767	0,9	2 035	4,9	8 782	6,1	116 350
90 997	7,8	2 576	5,3	50 837	3,8	36 216	0,8	2 180	4,8	8 990	5,8	115 136
93 664	7,5	2 979	5,2	51 813	3,7	38 637	0,7	2 337	4,8	9 310	5,6	117 882
95 869	7,3	3 148	4,8	53 032	3,6	41 494	0,7	2 375	4,8	9 534	5,4	120 631

Diagram 5 Åkerarealens procentuella fördelning på grödgrupper inom produktionsområden 1983.

Procent

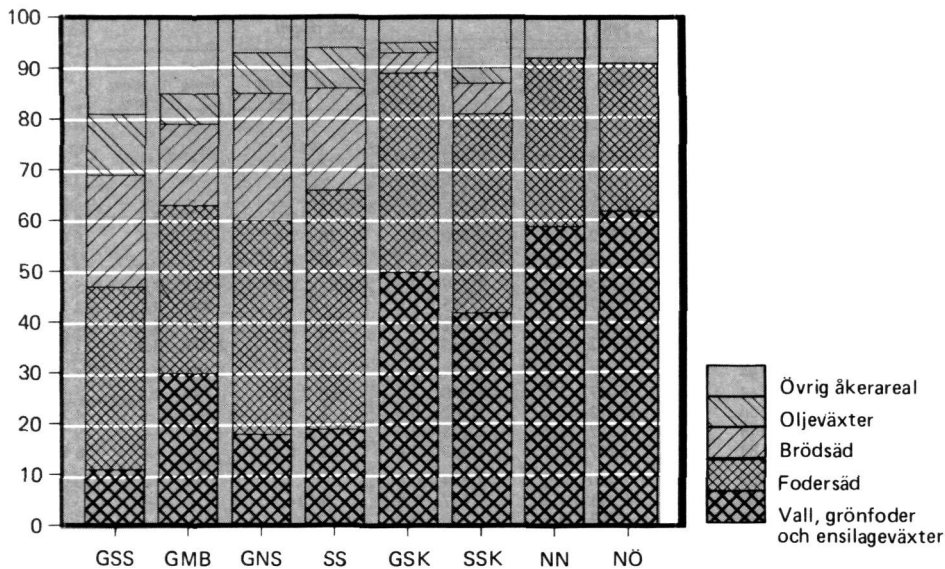
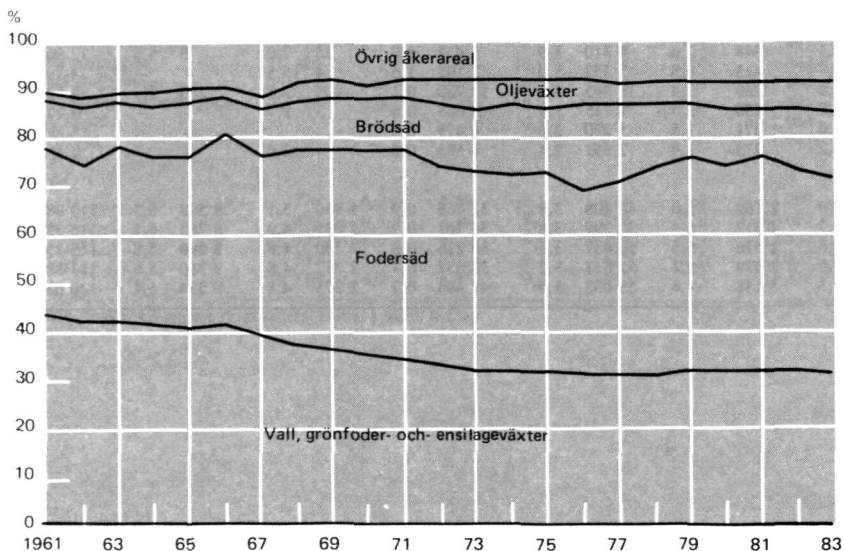

Diagram 6 Åkerarealens fördelning på grödgrupper 1961–1983. Procent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Tabell 52 Arealen slättvall fördelad på olika åldersgrupper år 1983. Procent
Area of ley distributed by different age groups in 1983. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2,0 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	27,3	30,8	19,3	22,6	100
Uppsala	25,7	25,9	27,1	21,3	100
Södermanlands	28,9	27,1	20,6	23,4	100
Östergötlands	26,7	29,1	27,2	17,0	100
Jönköpings	21,3	22,5	27,6	28,6	100
Kronobergs	20,5	25,7	20,7	33,1	100
Kalmar	25,6	23,9	24,0	26,5	100
Gotlands	20,8	18,7	15,5	45,0	100
Blekinge	20,3	28,5	30,4	20,8	100
Kristianstads	25,4	26,2	25,7	22,7	100
Malmöhus	27,2	35,1	16,9	20,8	100
Hallands	28,2	34,3	26,5	11,0	100
Göteborgs o Bohus	15,0	26,3	23,8	34,9	100
Älvsborgs	24,6	25,9	24,1	25,4	100
Skaraborgs	26,9	27,0	24,8	21,3	100
Värmlands	20,7	20,0	25,1	34,2	100
Örebro	27,4	23,1	22,2	27,3	100
Västmanlands	19,9	31,3	24,7	24,1	100
Kopparbergs	27,5	24,6	23,5	24,4	100
Gävleborgs	28,9	28,7	21,7	20,7	100
Västernorrlands	25,4	21,0	24,4	29,2	100
Jämtlands	22,1	23,7	18,9	35,3	100
Västerbottens	27,7	28,6	24,8	18,9	100
Norrbottnens	23,6	21,8	22,8	31,8	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	28,7	31,2	19,8	20,3	100
» mellanbygder	25,4	27,6	22,6	24,4	100
» norra slättbygder	27,7	28,4	24,9	19,0	100
Svealands slättbygder	25,7	27,6	23,7	23,0	100
Götalands skogsbygder	22,1	25,0	25,1	27,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,3	22,2	22,3	31,2	100
Nedre Norrland	25,4	24,6	22,7	27,3	100
Övre Norrland	25,8	25,5	23,6	25,1	100
<i>Hela riket</i>					
1983	24,7	25,9	23,7	25,7	100
1982	25,5	24,0	25,1	25,4	100
1981	24,9	25,6	24,0	25,5	100
1980	24,5	26,4	25,5	23,6	100
1979	25,8	26,5	23,5	24,2	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 53 Vallensådd areal i olika insåningsgrödor år 1979. Procent

Area sown for ley establishment in different nurse crops in 1979. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2,0 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Grön-foder och andra grödor	Ingen insånings-gröda	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	3,4	3,3	—	37,9	37,1	11,4	0,2	6,7	100
Uppsala	1,4	3,4	—	47,0	24,1	16,3	3,0	4,8	100
Södermanlands	0,7	2,4	0,1	31,5	52,8	8,2	0,5	3,8	100
Östergötlands	1,2	2,9	0,5	38,2	41,9	12,7	1,6	1,0	100
Jönköpings	—	0,3	0,2	32,7	49,9	13,0	2,4	1,5	100
Kronobergs	—	0,4	1,6	43,8	40,6	10,8	1,1	1,7	100
Kalmar	0,0	0,6	0,8	58,7	26,6	10,5	2,1	0,7	100
Gotlands	0,0	0,6	2,0	80,6	6,6	3,7	4,8	1,7	100
Blekinge	0,6	1,1	3,6	65,5	17,8	6,4	2,9	2,1	100
Kristianstads	0,6	1,5	2,7	78,4	9,1	3,5	2,3	1,9	100
Malmöhus	0,9	2,5	0,8	77,0	11,7	3,2	2,4	1,5	100
Hallands	0,2	0,1	1,7	43,3	43,4	2,2	4,6	4,5	100
Göteborgs o Bohus	2,2	1,3	0,2	33,5	48,3	7,5	4,7	2,3	100
Älvsborgs	0,0	0,1	0,2	30,8	56,2	7,4	3,0	2,3	100
Skaraborgs	0,3	0,5	0,5	20,5	69,8	6,2	0,6	1,6	100
Värmlands	1,6	0,1	0,7	60,4	23,1	2,9	2,6	8,6	100
Örebro	—	0,4	—	48,5	40,8	1,9	3,9	4,5	100
Västmanlands	1,1	1,9	—	50,2	36,2	3,8	4,2	2,6	100
Kopparbergs	0,5	—	—	62,1	14,2	4,8	3,4	15,0	100
Gävleborgs	—	—	—	76,7	14,0	5,0	0,5	3,8	100
Västernorrlands	—	—	0,1	82,0	4,1	5,3	6,0	2,5	100
Jämtlands	—	—	—	66,2	4,2	4,1	19,1	6,4	100
Västerbottens	—	—	—	87,8	1,6	4,7	2,2	3,7	100
Norrbottens	—	—	—	53,1	4,3	7,6	14,4	20,6	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,4	2,3	1,1	60,3	27,4	3,7	2,5	2,3	100
* mellanbygder	0,5	1,0	2,5	80,5	9,6	2,6	1,8	1,5	100
* norra slättbygder	0,6	1,8	0,6	30,5	57,7	6,4	1,0	1,4	100
Svealands slättbygder	1,4	2,2	0,1	42,2	38,9	8,8	2,0	4,4	100
Götalands skogsbygder	0,4	0,5	0,4	38,2	43,9	11,2	3,6	1,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,6	0,4	0,4	54,6	28,3	5,3	2,2	8,2	100
Nedre Norrland	0,1	0,0	0,1	76,4	7,1	4,3	7,1	4,9	100
Övre Norrland	—	—	—	74,4	2,6	5,6	7,7	9,7	100
<i>Hela riket</i>									
1979	0,5	0,9	0,7	53,6	30,2	6,9	3,4	3,8	100
1978	0,7	0,9	0,9	53,0	29,9	8,2	4,5	1,9	100
1975	0,9	1,9	0,9	50,4	32,5	8,9	3,0	1,5	100
1974	1,3	1,4	1,4	49,3	33,5	9,7	2,5	0,9	100
Totalt odlad areal 1979, hektar	181 028	69 964	59 434	754 137	489 460	59 077	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 54 Arealerna matpotatis och potatis för stärkelse och råspirt fördelade efter odlingsstorlek år 1983. Procent
Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1983. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark
 Figures refer to holdings of more than 2,0 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råspirt							Summa
	0,5— 1,5	1,6— 3,0	3,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	Över 30,0	
Matpotatis								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	4,3	12,3	16,8	29,3	28,0	5,3	4,0	100
» mellanbygder	8,7	15,3	19,9	31,1	16,1	7,8	1,1	100
» norra slättbygder	1,6	7,4	11,0	27,1	28,7	16,0	8,2	100
Svealands slättbygder	6,7	8,1	14,5	21,2	24,6	5,6	19,3	100
Götalands skogsbygder	9,5	11,4	16,0	29,9	23,1	7,6	2,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,7	12,3	11,9	34,9	22,9	6,4	2,9	100
Nedre Norrland	12,9	15,2	16,4	21,7	15,5	9,2	9,1	100
Övre Norrland	5,8	14,4	16,7	22,5	22,1	12,3	6,2	100
<i>Hela riket</i>								
1983	6,0	11,5	15,6	27,8	24,0	8,7	6,4	100
1982	6,1	13,1	15,0	28,6	23,5	8,0	5,7	100
1981	6,1	11,8	16,4	27,4	22,5	15,8		100
1980	9,1	12,2	15,0	28,2	22,2	13,3		100
1979	9,2	12,1	17,0	26,7	21,4	13,6		100
Potatis för stärkelse och råspirt								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	10,3	16,6	23,2	22,3	20,8	—	6,8	100
» mellanbygder	3,2	9,4	11,9	30,0	25,0	7,5	13,0	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	9,7	20,6	28,1	34,4	2,1	—	5,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>								
1983	4,1	10,6	13,7	29,8	23,2	6,5	12,1	100
1982	5,0	11,0	16,3	30,7	18,3	7,2	11,4	100
1981	4,8	10,5	45,0	39,7				100
1980	5,1	11,1	45,1	38,7				100
1979	4,5	11,5	43,1	40,9				100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 55 Höstsådda arealer år 1983. Hektar¹

Autumn-sown areas in 1983. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2,0 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	13 600	1 300	..	1 100
Uppsala	15 000	1 300	..	..
Södermanlands	22 200	1 400	..	..
Östergötlands	55 100	10 300	2 600	..
Jönköpings	1 100	..	..	—
Kronobergs	400	..	..	..
Kalmar	11 400	4 800	..	..
Gotlands	6 700	3 900	1 900	..
Blekinge	3 200	2 100	..	—
Kristianstads	14 400	8 500	7 400	..
Malmöhus	49 700	14 100	33 900	..
Hallands	7 100	2 900	..	—
Göteborgs o Bohus	2 500	..	..	—
Älvsborgs	8 000	1 000	..	..
Skaraborgs	48 300	7 400	800	..
Värmlands	3 500	400	..	..
Örebro	7 700	2 400	..	..
Västmanlands	4 600	..	..	..
Kopparbergs	900	..	—	—
Gävleborgs	..	..	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottnens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	55 000	15 000	29 500	400
» mellanbygder	31 500	18 500	14 100	100
» norra slättbygder	102 200	16 200	3 100	300
Svealands slättbygder	64 700	6 700	800	2 400
Götalands skogsbygder	16 500	4 700	900	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 400	2 100	100	—
Nedre Norrland	200	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—
<i>Hela riket²</i>				
1983	275 500	63 200	48 500	3 400
1982	281 300	61 400	49 400	3 900
1981	229 500	58 200	46 700	5 100
1980	174 000	50 500	45 800	2 400
1979	252 400	67 400	59 100	4 600

¹ Arealskattingar vars medelfel överstiger 35 procent redovisas ej (...).² Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.2 SORTANVÄNDNING

SCB inhämtar årligen uppgifter om användningen av olika sorter i spannmåls- och potatisodlingen. Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna för vilka insamlingsmetodik, bortfall m m utförligt beskrivs i avsnitt 8.5. Sortuppgifterna inhämtas från lantbrukarna och omfattar i fråga om spannmål samtliga provytegårdar i det sk huvudurvalet och i fråga om potatis samtliga provytegårdar i de separata urvalen för matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit. Tidiga sorter av matpotatis ingår inte i undersökningen.

Klassificeringen av potatis sker sedan 1976 efter användningen, vilket innebär att traditionella matpotatissorter kan redovisas som potatis för stärkelse och råsprit och tvärtom.

Resultat

Spannmåls- och potatisarealernas fördelning på odlade sorter 1983 redovisas i *tabellerna* 56–58. I såväl spannmål som potatis dominerade som framgår där i allmänhet samma sorter som tidigare. En starkt ökad odling förekom emellertid av en del nya sorter, bl a Folke i höstvet främst i södra Sverige och Pernilla i korn.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a sortanvändning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

8.3 ÅRSVÄXTEN

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799, och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltjämt existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan

1870-talet utförts av SCB. Undersökningsresultaten används bl a för skördeprognoser och prissförhandlingar.

SCB inhämtar varje år uppgifter om tidpunkter för sådd och skörd av olika grödor. Uppgifter om såtidpunkter inhämtas för spannmål, höstoljeväxter och potatis och uppgifter om skördetidpunkter för spannmål, slåttervall och potatis. För de vårsådda spannmålsgrödorna beräknas dessutom växtperiodens genomsnittliga längd (tidsperioden mellan sådd och skörd).

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) mäter kontinuerligt temperatur, nederbörd m m vid ett antal mätstationer. I detta avsnitt redovisas månadsuppgifter för ett urval sådana stationer.

Årsväxtrapporternas innehåll och statistikens genomförande

Innehåll

Årsväxtrapporter avges vid tre tillfällen under året, nämligen omkring mitten av maj, omkring månadsskiftet juli-augusti och omkring mitten av oktober. År 1983 var rapportdatum 18 maj, 27 juli och 14 oktober.

Rapporteringen i maj avser allmänna omdömen om övervintringen, uppgifter om utvintringens omfattning och orsaker samt vissa upplysningar om vårsådden.

Till juli/augusti- och oktoberrapporterna insamlas omdömen om skördeutsikterna respektive skördeutfallet, uppgifter om väderlekens inflytande på växtligheten och om orsaker till eventuella skador samt upplysningar om skördens kvalitet. I oktober insamlas även uppgifter om tidpunkten för höstsådden.

Metodbeskrivning

Årsväxtrapport avges av lantbruksnämndernas ordsambud för varje församling som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 hektar. I de fall en församling delas av gräns för naturligt jordbruksområde räknas varje församlingsdel för sig. År 1983 uppgick antalet sådana församlingar eller församlingsdelar till 2 441.

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärdena 1–4, där 3 är normal

Tabell 56 Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1983. Procent

Area of grain by varieties in 1983. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete								Summa
	Folke	Helge	Hildur	Holme	Solid	Starke II	Walde	Övriga sorter	
<i>Län</i>									
Stockholms	19,8	0,3	—	51,1	—	24,2	2,0	2,6	100
Uppsala	25,6	0,6	—	49,1	—	23,2	0,6	0,9	100
Södermanlands	21,7	—	—	61,0	—	13,8	3,2	0,3	100
Östergötlands	31,1	0,4	5,7	49,1	—	10,3	2,8	0,6	100
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Kalmar	10,7	1,6	3,2	57,3	4,2	9,1	8,9	5,0	100
Gotlands	19,9	13,1	38,8	6,4	10,9	1,6	3,1	6,2	100
Blekinge	9,7	—	—	83,8	1,0	4,9	—	0,6	100
Kristianstads	38,7	17,2	4,1	30,7	4,9	1,2	1,0	2,2	100
Malmöhus	56,8	13,5	7,1	12,0	8,7	0,4	0,7	0,8	100
Hallands	51,9	—	—	35,6	—	9,1	—	3,4	100
Göteborgs o Bohus	5,2	—	—	66,6	—	15,5	1,1	11,6	100
Älvsborgs	17,6	—	1,7	65,1	—	11,0	2,9	1,7	100
Skaraborgs	10,5	—	—	76,9	—	10,5	1,3	0,8	100
Värmlands	14,5	—	—	49,0	—	29,3	1,8	5,4	100
Örebro	23,9	—	—	37,7	—	24,4	14,0	—	100
Västmanlands	10,8	0,0	—	61,4	—	27,0	0,8	—	100
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	54,9	13,0	5,7	15,4	8,5	1,1	0,4	1,0	100
» mellanbygder	28,1	10,2	12,5	33,1	5,5	2,3	4,6	3,7	100
» norra slättbygder	21,1	0,1	2,7	63,2	—	10,2	2,0	0,7	100
Svealands slättbygder	21,1	0,2	—	54,1	—	21,3	2,4	0,9	100
Götalands skogsbygder	21,2	0,9	4,0	55,4	0,3	13,2	1,6	3,4	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	11,4	—	4,0	45,1	—	24,2	10,7	4,6	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>									
1983	28,1	3,7	3,6	47,6	2,2	11,3	2,2	1,3	100
1982	2,0	8,6	7,8	52,4	7,1	16,9	3,5	3,7	100
1981	0,1	7,4	7,6	47,9	16,4	13,9	3,6	3,2	100
1980	—	—	5,2	44,7	16,2	27,1	4,7	2,1	100
1979	—	—	2,1	40,9	19,7	30,5	5,1	1,7	100

Värvete				Höstråg				
Drabant	Kadett	Övriga sorter	Summa	Kungs II	Otello	Petkus II	Övriga sorter	Summa
76,0	24,0	—	100	69,3	—	28,5	2,2	100
91,1	8,1	0,8	100	78,8	—	21,2	—	100
92,4	3,6	4,0	100	80,6	1,0	15,7	2,7	100
54,4	44,2	1,4	100	20,3	0,1	79,6	0,0	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	12,9	0,2	84,5	2,4	100
..	..	..	100	—	0,3	97,1	2,6	100
..	..	..	100	—	—	100,0	—	100
27,8	72,0	0,2	100	1,4	0,6	98,0	—	100
8,9	90,6	0,5	100	3,9	0,3	95,8	—	100
..	..	..	100	20,3	1,6	76,6	1,5	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	32,3	1,2	63,9	2,6	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
96,0	3,4	0,6	100	46,5	5,5	48,0	—	100
98,7	1,2	0,1	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
—	—	—	—	..	..	..	..	100
..	..	..	100	..	..	..	..	100
..	..	..	100	—	—	—	—	—
10,3	89,7	—	100	6,2	0,5	93,0	0,3	100
34,1	64,4	1,5	100	1,5	0,3	97,5	0,7	100
59,6	39,1	1,3	100	23,7	0,7	74,5	1,1	100
92,5	6,5	1,0	100	70,2	1,4	27,2	1,2	100
41,5	51,4	7,1	100	37,2	0,4	55,8	6,6	100
..	..	..	100	48,1	0,8	46,7	4,4	100
—	—	—	—	..	..	..	..	100
..	..	..	100	..	..	..	..	—
67,9	31,0	1,1	100	21,8	0,6	76,2	1,4	100
74,3	24,3	0,9	100	22,7	1,2	74,1	1,9	100
96,4	2,0	1,5	100	21,5	2,7	74,2	1,2	100
98,6	—	1,2	100	26,7	3,5	67,4	1,6	100
97,7	—	2,2	100	26,4	4,9	65,6	1,9	100

Tabell 56 (forts)

Område	Korn									
	Agneta	Alva	Etu	Gunilla	Ida	Ingrid	Nery	Pernilla	Särla	Tellus
<i>Län</i>										
Stockholms	1,6	11,7	8,6	5,5	26,0	0,6	—	18,9	1,2	19,5
Uppsala	1,1	6,8	9,3	4,6	32,4	2,3	—	13,2	3,2	18,0
Södermanlands	1,0	12,8	4,5	0,2	38,1	1,4	—	20,7	0,2	13,4
Östergötlands	18,5	20,0	3,6	1,6	28,5	0,2	—	15,6	0,3	4,6
Jönköpings	23,0	0,6	14,0	—	22,3	0,1	—	5,2	0,5	24,3
Kronobergs	2,9	0,7	11,9	—	40,3	0,4	—	1,9	—	25,7
Kalmar	0,6	10,9	1,2	0,2	23,0	4,8	1,0	3,9	—	36,8
Gotlands	—	25,6	—	—	3,1	11,3	24,4	—	0,3	18,2
Blekinge	—	2,1	0,2	—	22,2	0,1	14,5	—	1,1	37,4
Kristianstads	—	17,1	—	—	41,0	0,2	7,8	0,2	0,1	17,2
Malmöhus	0,4	13,8	0,2	0,0	56,6	0,1	7,0	0,4	0,2	6,1
Hallands	—	1,6	0,7	—	59,6	0,5	14,0	0,2	—	7,0
Göteborgs o Bohus	1,6	26,0	0,7	—	23,4	3,0	1,4	18,4	2,6	8,5
Älvsborgs	3,1	17,4	1,4	0,3	40,9	0,9	2,5	11,5	3,0	9,0
Skaraborgs	1,8	21,0	0,9	—	40,2	0,2	1,5	8,1	11,3	8,3
Värmlands	11,1	0,7	1,8	28,6	34,8	0,5	—	10,4	0,8	3,0
Örebro	10,3	17,8	5,6	5,6	32,1	0,8	—	15,7	1,1	4,5
Västmanlands	2,0	7,3	6,7	12,6	40,0	3,4	—	10,4	3,2	11,1
Kopparbergs	10,7	—	4,7	43,9	13,9	0,3	—	8,5	0,5	3,9
Gävleborgs	13,9	—	22,1	33,9	5,9	4,9	—	5,8	0,6	5,1
Västernorrlands	30,7	—	6,4	45,8	0,8	1,1	—	0,6	—	0,2
Jämtlands	46,8	—	9,7	35,8	0,1	—	—	—	—	—
Västerbottens	54,9	—	5,2	16,2	0,3	—	—	—	0,2	—
Norrbottens	56,4	—	0,8	5,5	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	0,2	13,7	0,2	—	57,0	0,3	10,2	0,3	0,2	4,1
» mellanbygder	0,2	14,5	0,2	—	29,8	3,2	10,8	0,3	0,2	22,2
» norra slättbygder	7,9	20,3	1,5	0,5	37,6	0,1	0,8	11,2	7,0	6,0
Svealands slättbygder	3,0	9,7	6,6	8,1	35,5	1,7	—	14,4	2,1	12,6
Götalands skogsbygder	5,9	10,4	4,1	0,3	36,0	1,2	2,4	6,3	0,8	18,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	10,0	3,0	6,8	26,9	20,4	1,9	0,1	10,6	1,2	6,1
Nedre Norrland	28,2	—	13,1	42,0	2,1	1,7	—	3,3	—	0,2
Övre Norrland	54,8	—	4,5	14,6	0,3	—	—	0,1	0,2	—
<i>Hela riket</i>										
1983	7,9	10,7	4,1	7,8	33,0	1,4	3,5	7,0	1,6	10,9
1982	7,6	11,1	4,2	9,8	30,9	1,8	2,3	—	1,8	15,4
1981	4,9	8,1	4,2	9,3	15,0	2,7	1,4	—	2,6	25,9
1980	0,5	6,4	5,5	9,0	3,3	5,2	0,7	—	3,6	32,3
1979	..	4,0	4,8	8,3	0,2	7,6	0,1	—	4,8	34,4

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Havre													
Welman	Yrjar	Övriga sorter	Summa	Hedvig	Pol	Puhti	Risto	Sang	Selma	Svea	Titus	Övriga sorter	Summa
—	—	6,4	100	1,4	0,9	7,9	—	29,4	13,4	40,2	0,5	6,3	100
1,4	0,2	7,5	100	0,7	1,1	10,7	—	38,0	9,8	35,0	0,6	4,1	100
0,6	0,6	6,5	100	0,8	0,9	9,0	—	37,6	7,4	41,6	0,9	1,8	100
0,3	0,4	6,4	100	1,3	0,2	5,9	0,5	31,8	6,6	51,9	0,1	1,7	100
2,2	0,1	7,7	100	1,4	—	6,7	12,6	37,7	11,8	23,3	3,3	3,2	100
6,6	—	9,6	100	3,3	0,3	4,5	7,5	33,0	15,8	28,5	4,5	2,6	100
10,2	—	7,4	100	3,0	1,0	0,6	1,1	44,6	25,8	18,3	0,3	5,3	100
7,9	—	9,2	100	11,5	0,3	—	1,0	14,1	72,0	—	—	1,1	100
10,1	—	12,3	100	4,4	—	—	—	22,3	71,7	1,6	—	—	100
2,4	—	14,0	100	5,3	—	1,0	0,1	29,3	50,3	12,1	0,3	1,6	100
2,1	—	13,1	100	7,3	0,2	1,1	—	22,1	60,7	5,1	—	3,5	100
0,8	—	15,6	100	3,6	0,1	2,7	0,6	28,5	37,3	24,6	0,3	2,3	100
0,1	—	14,3	100	4,0	—	4,0	0,7	37,9	14,5	30,4	1,0	7,5	100
0,4	—	9,6	100	4,3	0,1	2,5	2,4	29,1	8,1	41,7	5,2	6,6	100
0,4	—	6,3	100	3,3	0,2	1,7	1,0	14,6	30,9	43,0	1,5	3,8	100
0,3	—	8,0	100	2,4	2,7	9,4	—	13,8	12,1	51,0	5,3	3,3	100
1,7	0,6	4,2	100	0,8	0,4	3,6	0,6	36,0	3,9	50,0	1,7	3,0	100
0,2	0,3	2,8	100	—	1,4	7,4	—	35,1	5,1	47,2	0,1	3,7	100
2,0	0,0	11,6	100	3,9	6,1	17,9	—	14,5	4,3	40,9	2,5	9,9	100
0,5	1,0	6,3	100	—	6,3	21,2	2,4	4,4	0,3	29,9	33,5	2,0	100
—	5,3	9,1	100	—	20,5	19,7	—	2,7	2,2	—	46,6	8,3	100
—	4,2	3,4	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
—	17,6	5,6	100	—	62,4	1,2	—	—	—	—	29,8	6,6	100
—	17,7	19,6	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
1,0	—	12,8	100	4,8	—	2,2	—	23,8	55,6	9,8	—	3,8	100
6,4	—	12,2	100	7,6	0,4	0,8	0,3	27,5	55,3	5,0	—	3,1	100
0,4	0,2	6,5	100	3,9	0,2	2,1	0,6	18,1	24,0	45,4	1,8	3,9	100
0,9	0,2	5,2	100	0,9	1,1	7,8	—	33,4	8,0	44,5	1,0	3,3	100
2,5	0,0	11,3	100	2,4	0,2	4,2	4,8	34,8	14,1	32,7	2,6	4,2	100
1,2	0,4	11,4	100	1,3	3,1	8,4	0,6	27,0	7,6	42,7	4,5	4,8	100
—	3,1	6,3	100	—	10,2	20,8	2,3	2,7	0,5	18,2	42,0	3,3	100
—	17,3	8,2	100	—	60,9	2,2	—	—	—	—	26,4	10,5	100
1,8	1,2	9,1	100	2,5	1,3	5,2	1,4	27,4	18,1	37,3	2,9	3,9	100
3,4	1,5	8,2	—	3,0	1,5	3,2	1,6	28,1	19,8	35,3	3,9	3,6	100
11,7	0,9	10,6	—	3,8	1,8	0,7	2,6	33,5	22,9	23,9	4,7	6,1	100
12,9	0,7	16,1	—	4,4	1,7	—	4,6	37,6	27,1	8,8	5,9	9,9	100
10,6	0,0	20,3	—	2,9	2,5	—	6,0	34,3	33,3	0,8	6,5	13,7	100

Tabell 57 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1983¹. Procent
Area of table potatoes distributed by different varieties in 1983. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark och minst 0,5 hektar matpotatis exklusive tidigpotatis
 Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of table potatoes

Område	Bellona	Bintje	Grata	King Edward	Magnum Bonum	Mandel gul	Provita	Saturna m fl ²	Ukama	Vit drottning	Övriga sorter	Summa
Län												
Stockholms	2,7	12,6	3,1	5,4	24,0	—	—	—	—	50,9	1,3	100
Uppsala	16,6	30,0	—	4,4	37,1	—	—	—	0,6	10,9	0,4	100
Södermanlands	—	33,5	—	40,8	14,6	—	—	—	—	9,7	1,4	100
Östergötlands	2,5	33,6	0,2	48,5	12,2	—	1,0	—	1,7	0,3	—	100
Jönköpings	3,1	33,4	0,5	13,7	36,9	—	6,3	—	6,1	—	—	100
Kronobergs	—	54,4	—	39,4	5,1	—	—	—	1,1	—	—	100
Kalmar	1,2	73,8	0,4	16,0	3,3	—	—	—	2,5	—	2,8	100
Gotlands	—	80,6	2,0	7,3	5,3	—	—	—	—	—	4,8	100
Blekinge	1,5	42,7	—	19,6	—	—	6,0	—	—	—	30,2 ³	100
Kristianstads	0,1	56,9	0,1	19,4	0,4	—	3,2	14,0	4,0	0,5	1,4	100
Malmöhus	0,3	87,6	1,2	4,5	0,5	—	0,7	0,6	1,3	—	3,3	100
Hallands	0,2	39,4	0,5	47,0	1,1	—	1,0	7,4	1,4	—	2,0	100
Göteborgs o Bohus	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Älvsborgs	0,7	25,3	0,9	55,5	10,1	—	1,3	—	2,5	—	3,7	100
Skaraborgs	—	51,4	—	35,5	8,7	—	0,7	0,5	2,3	—	0,9	100
Värmlands	—	6,9	1,0	71,3	1,6	0,5	2,2	—	—	—	16,5 ⁴	100
Örebro	1,6	36,1	—	45,1	8,9	—	0,2	—	—	—	8,1	100
Västmanlands	3,1	39,6	—	43,9	3,4	—	—	—	—	9,1	0,9	100
Kopparbergs	5,3	13,7	1,2	58,8	18,5	0,8	—	—	—	—	1,7	100
Gävleborgs	2,2	35,3	—	13,4	43,8	0,8	—	—	0,7	—	3,8	100
Västernorrlands	6,9	33,9	—	47,3	1,2	4,7	2,3	—	—	—	3,7	100
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Västerbottens	1,6	52,3	0,6	10,1	—	19,8	2,2	0,6	—	—	12,8	100
Norrbottens	7,0	54,0	—	10,3	—	22,5	—	—	—	—	6,2	100
Produktionsområden												
Götalands södra slättbygder	0,1	58,8	0,3	30,5	0,7	—	0,7	4,8	1,5	—	2,6	100
» mellanbygder	0,6	67,6	1,4	13,3	1,3	—	2,1	7,2	2,5	0,2	3,8	100
» norra slättbygder	0,8	47,7	0,0	41,6	7,3	—	0,5	—	2,0	0,1	0,0	100
Svealands slättbygder	3,5	27,2	0,5	41,2	13,2	—	0,8	—	0,1	10,0	3,5	100
Götalands skogsbygder	0,5	53,7	0,3	23,5	13,1	—	2,1	1,1	2,7	0,1	2,9	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,3	17,3	1,1	41,4	24,9	0,4	0,7	—	0,6	—	10,3	100
Nedre Norrland	3,1	27,0	0,2	46,7	8,2	2,2	0,7	—	—	—	12,7	100
Övre Norrland	4,0	52,9	0,3	10,3	0,6	20,6	1,2	0,3	—	—	9,0	100
Hela riket												
1983	1,4	50,0	0,5	30,2	6,3	1,4	1,1	2,6	1,5	1,4	3,6	100
1982	0,9	47,4	0,6	31,5	7,0	1,4	1,3	2,1	2,0	1,5	4,3	100
1981	0,5	51,5	0,8	29,0	7,9	1,2	1,1	3,1	0,6	1,5	2,8	100
1980	0,1	53,3	0,6	28,5	8,8	1,5	0,5	1,8	0,3	1,4	3,2	100
1979	.. ⁵	53,5	0,2	30,3	8,3	1,9	0,1	1,1	.. ⁵	1,4	3,2	100

¹ Där antalet gårdar i bearbetningen understigit 50 har resultaten ej redovisats. — ² Saturna m fl avser sorterna Alpha, Parnassia, Stina och Saturna. — ³ Därav Elsa 28,6 procent. — ⁴ Därav British Queen 16,5 procent. — ⁵ Ev areal ingår i gruppen »övriga sorter».

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 58 Arealen potatis för stärkelse och råsprit fördelad på olika sorter år 1983. Procent

Area of potatoes for processing distributed by different varieties in 1983. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark och minst 0,5 hektar potatis för stärkelse och råsprit

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes for processing

Område	Bintje	Dianella	Kaptah	Prevalent	Saturna	Stina	Övriga sorter	Summa
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	—	42,3	3,0	10,8	31,1	12,5	0,3	100
» mellanbygder	0,3	30,9	3,8	27,9	26,9	8,3	1,9	100
» norra slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsbygder	0,4	42,1	6,7	14,5	24,9	9,8	1,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>								
1983	0,2	32,3	4,0	26,0	27,0	8,7	1,8	100
1982	1,4	33,6	4,3	22,8	24,7	11,3	1,8	100
1981	0,3	29,3	5,3	19,0	31,0	13,8	1,1	100
1980	0,7	33,5	8,2	18,2	24,9	11,8	1,7	100
1979	0,4	37,9	10,3	16,7	27,4	4,6	1,7	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

och 4 mycket god övervintring. Uppgifterna i juli/augusti och oktober om skördeutsikterna respektive skördeutfallet lämnas enligt en skala 0–5, där 3 är medelskörd och 5 mycket god skörd.

Utformningen av den under 1983 utnyttjade blanketten för rapporten i juli/augusti framgår av *bilaga 4*.

Bortfall

För majrapporten 1983 hann uppgifter från 16 församlingar inte komma in i tid för bearbetningen. För juli- och oktoberrapporterna var motsvarande bortfall 50 respektive 12 församlingar.

Beräkningsmetoder

Efter granskning av uppgiftsmaterialet, där även lantbruksnämnderna medverkar, sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister; för betesvall dock ovägdta tal) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman – med antalet husdjur som vikter för betesvall och arealer eller normskördar som vikter för övriga grödor – till medeltal för län, produktionsområden och hela riket.

Genomförande av undersökningen om så- och skördetidpunkter

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga företag i skördeuppskattningarna.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna vid utläggningen av provytor respektive kort tid efter skörden. För höstgrödorna anger jordbrukarna tidpunkten för sådden inom fjortondagsperioder och för vårsådda grödor inom sjudagarsperioder.

Vid bearbetningen grupperas skördetidpunkterna inom tiodagarsperioder.

SMHIs mätningar av temperatur och nederbörd m m

SMHI mäter kontinuerligt temperaturen vid ungefär 380 mätstationer i hela landet. Mätningarna sker vid en höjd av ungefär 1 1/2 meter över marken. Månadsmedelvärdena utgör ett enkelt medelvärde av dygnsmedelvärdena, vilka beräknas genom olika viktning (vikterna varierar med longitud och årstid) av de uppmätta temperaturerna klockan 7, 13 och 19 samt respektive dygnsminimitemperatur.

SMHI mäter vidare nederbörden vid ungefär 860 platser. Uppsamling av nederbörden sker i särskilda mätare placerade 1 1/2 – 2 meter över marken. De redovisade värdena är ej korrigerade för eventuella mätfel. Sådana beror huvudsakligen på vindeffekten. Felen varierar i allmänhet mellan 5 och 15% av de uppmätta mängderna men vid snöfall och på dåligt vindskyddade mätplatser kan de möjligen nå upp till 30% av månadsnederbörden.

Vid ett mindre antal mätstationer uppmäts också andra väderleksfaktorer, t ex relativ fuktighet och antalet soltimmar.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om de på grund av utvintringen upplöjda arealerna 1983 redovisas i *tabell 59*.

Av *tabell 60* framgår att övervintringen 1982/83 var bättre än normalt för samtliga höstgrödor och första års slättervall.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i juli 1983 – se *tabell 61* – var skördeutsikterna för landet som helhet normala för flertalet grödor, bättre än normala för höstsådda grödor.

Orsakerna till större skador på växtligheten under perioden 19 maj till 27 juli 1983 framgår av *tabell 63*.

Oktoberrapporten

Årsväxtrapporteringen i oktober – se *tabell 62* – visade att skördeutfallet var bättre än normalt för brödsäd och slättervall men sämre än normalt för övriga grödor.

Tabell 59 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1983

Percentage of area ploughed because of out-wintering by the middle of May 1983

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slåttervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	0,3	0,2	0,5	0,5	—
» mellanbygder	0,1	0,1	0,3	0,3	—
» norra slättbygder	—	—	—	—	0,1
Svealands slättbygder	0,2	0,2	0,6	0,9	0,1
Götalands skogsbygder	—	—	0,1	—	0,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,1	0,3	0,8	10,5	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	0,4
Övre Norrland	—	—	—	—	1,5
<i>Hela riket</i>					
1983	0,1	0,1	0,4	0,7	0,2
1982	3,2	2,6	2,9	0,9	0,2
1981	11,9	4,4	15,0	61,2	1,3
1980	6,7	2,1	11,1	28,1	0,3
1979	10,6	12,4	22,7	16,0	0,4

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 60 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1983 för övervintringen

Averages of the assessments for the wintering (scale 1-4; 4 indicates very good wintering) in May 1983

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slåttervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,5	3,4	3,4	3,1	3,4
» mellanbygder	3,7	3,6	3,6	3,5	3,6
» norra slättbygder	3,7	3,6	3,6	3,5	3,4
Svealands slättbygder	3,8	3,6	3,5	3,4	3,5
Götalands skogsbygder	3,6	3,5	3,5	..	3,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,8	3,6	..	..	3,3
Nedre Norrland	..	..	—	—	3,1
Övre Norrland	—	—	—	—	3,0
<i>Hela riket</i>					
1983	3,7	3,6	3,4	3,4	3,3
1982	3,1	3,1	3,0	2,9	3,1
1981	2,6	2,9	2,4	1,4	2,9
1980	2,7	2,9	2,7	2,1	3,0
1979	2,6	2,5	2,1	2,3	2,9

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 61 Medeltal av sifferomdömen¹ i juli 1983 för skördeutsikten

Averages of assessments of the yield prospects (scale 0—5; 5 indicates very good prospects) in July 1983

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,3	2,9	3,3	2,5	2,6	2,4	2,4
» mellanbygder	3,0	2,8	3,1	2,6	2,6	2,5	2,5
» norra slättbygder	3,9	3,1	3,7	—	2,9	2,7	2,6
Svealands slättbygder	4,0	3,7	3,7	..	3,4	3,4	3,4
Götalands skogsbygder	3,6	2,8	3,4	..	2,6	2,5	2,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,7	3,0	3,5	—	2,5	2,6	2,5
Nedre Norrland	..	—	..	—	2,9	2,9	3,0
Övre Norrland	—	—	—	—	3,5	3,4	3,4
<i>Hela riket</i>							
1983	3,7	3,3	3,4	2,6	2,9	2,8	2,8
1982	3,5	3,1	3,2	2,8	3,1	3,0	3,0
1981	3,0	3,5	3,1	3,2	3,4	3,5	3,4
1980	3,0	3,4	3,1	3,3	3,4	3,6	3,4
1979	3,3	3,4	2,9	3,0	3,4	3,4	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 62 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1983 för skördeutfallet

Averages of the assessments of the yield outcome (scale 0—5; 5 indicates very good outcome) in October 1983

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,4	2,7	3,0	2,2	2,3	2,2	2,2
» mellanbygder	3,0	2,5	2,8	2,3	2,3	2,2	2,2
» norra slättbygder	3,8	3,1	3,6	—	2,7	2,5	2,5
Svealands slättbygder	4,1	3,6	3,6	..	3,4	3,3	3,2
Götalands skogsbygder	3,6	2,7	3,2	..	2,3	2,3	2,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,7	3,2	3,5	—	2,5	2,6	2,7
Nedre Norrland	..	..	..	—	3,2	2,9	2,9
Övre Norrland	—	—	—	—	2,9	2,9	3,0
<i>Hela riket</i>							
1983	3,7	3,2	3,2	2,3	2,7	2,7	2,6
1982	3,8	3,4	3,4	2,9	3,2	3,1	3,1
1981	3,1	3,6	3,2	3,1	3,3	3,6	3,5
1980	2,8	3,1	2,9	3,0	3,1	3,4	3,1
1979	3,1	3,1	2,9	2,9	3,2	3,4	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Pota- tis	Socket- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
2,8	3,7	2,8	3,0	2,9	2,6	3,3	2,6	2,9	2,5	2,8	2,7
2,2	3,8	2,3	2,6	3,0	2,8	3,3	2,6	3,0	2,2	2,5	2,2
3,1	4,0	2,6	2,9	2,9	2,5	3,8	3,0	3,5	2,9	—	3,1
3,5	4,0	2,8	3,0	3,0	—	3,8	3,3	3,7	3,2	—	3,5
2,7	3,9	2,7	2,8	2,8	2,7	3,4	2,8	3,0	2,9	3,0	3,1
3,1	4,0	2,8	3,0	3,0	—	3,6	2,8	3,0	2,9	—	3,1
3,0	3,8	3,1	3,3	2,8	—	—	—	—	2,8	—	—
3,8	4,0	3,3	3,4	3,2	—	—	—	—	—	—	—
2,9	3,9	2,7	2,9	2,9	2,6	3,3	3,0	3,5	3,0	2,7	3,0
3,2	3,1	2,7	2,8	3,1	3,3	3,5	3,0	3,1	2,9	3,0	3,1
3,3	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	2,5	3,4	2,1	3,3	3,2	3,1
3,0	3,2	3,3	3,4	3,1	3,1	3,0	3,4	2,5	3,5	3,2	3,4
3,2	3,5	3,4	3,5	3,4	3,3	2,5	3,4	2,8	3,4	3,0	3,0

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Potatis	Socket- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår rybs	Vit- senap	Kok- ärter
2,8	3,5	2,4	2,4	2,6	2,4	3,2	2,4	2,8	2,5	2,4	3,0
1,9	3,5	1,9	2,0	2,6	2,4	3,1	2,5	2,5	2,4	2,4	2,1
3,1	3,8	2,1	2,3	2,6	2,5	3,7	2,8	3,3	2,8	—	3,1
3,6	3,9	2,3	2,5	2,8	—	3,4	3,2	3,4	3,1	—	3,5
2,5	3,7	2,2	2,4	2,5	2,1	3,4	2,5	3,0	2,6	—	2,9
3,0	3,8	2,4	2,5	2,7	—	3,6	2,9	3,9	2,7	—	3,1
2,8	3,6	2,8	2,8	2,9	—	—	—	—	3,6	—	—
3,5	3,7	2,9	3,0	2,9	—	—	—	—	—	—	—
2,9	3,7	2,3	2,4	2,6	2,4	3,2	2,9	3,3	2,9	2,4	2,9
3,3	3,1	2,7	2,7	2,9	3,2	3,4	3,0	3,2	3,0	3,0	3,3
3,3	3,3	3,4	3,3	3,4	3,7	2,7	3,3	2,5	2,9	3,0	3,1
2,5	3,2	3,5	3,5	3,0	3,2	2,8	3,0	2,3	2,8	2,7	2,4
3,0	3,5	3,6	3,6	3,5	3,4	2,7	3,1	2,8	3,0	3,2	2,8

Så- och skördetidpunkter m m

Uppgifter om så- och skördetidpunkter samt växtperiodens längd 1983 redovisas i *tabellerna 64–66*. Såväl sådden av höstgrödorna hösten 1982 som av vårgrödorna våren 1983 utfördes något senare än de närmast föregående åren. Skörden kunde utföras tidigt för flertalet grödor. Växtperiodens längd för vårsäd blev därigenom något kortare än de närmast föregående åren.

Variationerna under perioden 1966–1983 i såtidpunkt för korn illustreras i *diagram 7* där även hektarskördens samband med såtidpunkten framgår.

Bevattnade arealer

Enligt de objektiva skördeuppskattningarna beräknas följande andelar av arealen av spannmål, slättervall och potatis ha bevattnats 1980–1983.

Gröda	Bevattnad areal, %			
	1980	1981	1982	1983
Höstvete	0,8	0,5	0,9	0,5
Vårvete	1,5	1,0	0,8	1,5
Höstråg	3,8	4,0	2,3	1,3
Korn	1,0	1,1	1,2	1,0
Havre	0,2	0,1	0,5	0,3
Slättervall	1,1	0,9	0,5	0,1
Matpotatis	24,4	24,9	49,7	48,3
Potatis för stärkelse och råspirt	44,6	52,0	49,7	57,2

Meteorologiska uppgifter

I *tabell 67* redovisas månadsmedeltemperaturerna år 1983 för ett urval mätstationer.

Av *tabell 68* framgår månadsnederbörden 1983 för samma mätstationer.

Relativ luftfuktighet vid dessa stationer ges i *tabell 69*, medan antalet soltimmar vid ett mindre urval av mätstationer framgår av *tabell 70*.

Bibliografi*Källor*

Årsväxtrapport för maj /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:19,

1971:27, 1972:22, 1973:30, 1974:35, 1975:29, 1976:9.1, 1977:9.1, 1978:12.1, 1979:11.1, 1980:11.1, 1981:11.1, 1982:14.1, 1983:12.1 . . .

Årsväxtrapport för juli/augusti /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:36, 1971:40, 1972:36, 1973:41, 1974:43, 1975:38, 1976:9.2, 1977:9.2, 1978:12.2, 1979:11.2, 1980:11.2, 1981:11.2, 1982:14.2, 1983:12.2 . . .

Årsväxtrapport för oktober /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:49, 1971:50, 1972:50, 1973:56, 1974:57, 1975:52, 1976:9.3, 1977:9.3, 1978:12.3, 1979:11.3, 1980:11.3, 1981:11.3, 1982:14.3, 1983:12.3 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a så- och skördetidpunkter/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om arealer som hade bevattnats om så krävts/. SCB. SM J 1976:13.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Årsbok /årligen sedan 1919/. Del 1. Månadsöversikt över väderlek och vattentillgång i Sverige.

Andra undersökningar

Extra årsväxtrapport för den 1 september 1972. SCB. SM J 1972:40.

Växtskyddsnotiser /årligen sedan 1937; uppgifter om skadeangrepp på grödorna återfinns i ett av de sex numren varje år/. Lantbruksuniversitetet.

Sorter och sjukdomar i svenska matpotatisodlingar /avser 1969 eller 1971/. Meddelande från Statens växtskyddsanstalt 1975 (nr 168).

Tabell 63 Antal församlingar efter orsaker till större skador på växtligheten under perioden mitten av maj till månadsskiftet juli/augusti 1983
 Number of parishes by causes of damages on vegetation in 1983

Gröda (gröd-grupp); orsak till skada	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket		
									1983	1982	1981
Höstsäd, totalt ¹	153	164	115	79	63	10	1	—	585	284	331
kyla	7	—	—	—	—	1	—	—	8	35	41
regn	37	—	6	2	11	4	1	—	61	5	80
nattfrost	—	62	—	—	—	—	—	—	62	15	5
torka	64	118	16	17	42	4	—	—	261	119	15
slagregn eller hagel	18	14	—	4	5	—	—	—	41	2	4
översvämning	1	—	—	—	—	2	—	—	3	—	10
insektsangrepp	86	48	94	49	15	1	—	—	293	98	44
växtsjukdomar	126	37	41	41	19	3	—	—	267	116	233
Vårsäd, totalt ¹	214	218	267	171	530	111	53	2	1 566	979	591
kyla	12	8	1	7	70	22	18	1	139	235	126
regn	113	36	145	48	314	78	40	—	774	93	373
nattfrost	—	67	—	—	2	—	—	—	69	79	4
torka	128	178	191	90	312	58	11	—	968	761	17
slagregn eller hagel	24	8	18	9	15	5	1	—	80	7	34
översvämning	36	—	41	4	21	8	2	—	112	—	130
insektsangrepp	98	47	70	78	71	5	1	—	370	243	90
växtsjukdomar	69	20	31	57	47	4	—	1	229	57	142
Höstoljeväxter, totalt ¹	66	81	10	4	8	2	—	—	171	85	149
kyla	4	—	—	1	—	—	—	—	5	10	30
regn	18	1	—	1	1	1	—	—	22	1	22
nattfrost	—	40	—	—	—	—	—	—	40	5	13
torka	41	70	7	4	6	1	—	—	129	44	18
slagregn eller hagel	13	2	—	—	—	—	—	—	15	1	4
översvämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
insektsangrepp	25	2	8	1	1	—	—	—	37	36	39
växtsjukdomar	28	2	—	—	—	—	—	—	30	11	65
Våroljeväxter, totalt ¹	90	123	164	111	122	49	1	—	660	489	231
kyla	6	5	1	4	10	5	—	—	31	83	42
regn	48	10	102	36	77	32	1	—	306	37	120
nattfrost	—	70	—	—	—	—	—	—	70	21	1
torka	52	97	127	58	62	22	—	—	418	420	15
slagregn eller hagel	6	1	5	9	3	3	—	—	27	6	4
översvämning	15	—	16	3	1	5	1	—	41	1	23
insektsangrepp	30	11	24	45	14	5	—	—	129	93	98
växtsjukdomar	7	2	—	3	1	—	—	—	13	4	20
Potatis, totalt ¹	88	171	99	72	295	59	21	2	807	751	345
kyla	6	1	—	2	11	7	6	1	34	171	93
regn	31	14	37	10	70	24	10	—	196	52	240
nattfrost	—	99	—	6	34	—	8	—	147	175	10
torka	74	121	90	59	234	39	5	2	624	606	7
slagregn eller hagel	—	7	1	1	—	5	—	—	14	1	7
översvämning	5	—	—	2	—	1	1	—	9	1	37
insektsangrepp	5	2	—	—	—	—	—	—	7	9	—
växtsjukdomar	6	3	1	2	2	—	1	—	15	4	84

Tabell 63 (forts)

Gröda (grödgrupp); orsak till skada	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket		
									1983	1982	1981
Slättevall, totalt ¹	68	92	64	60	122	21	6	4	437	759	867
kyla	—	—	1	—	5	3	1	1	11	191	113
regn	—	—	4	4	5	8	5	3	29	195	810
nattfrost	—	16	—	—	—	—	—	—	16	115	9
torka	68	90	60	58	114	15	1	1	407	507	38
slagregn eller hagel	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	16
översvämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	71
insektsangrepp	5	2	—	—	—	—	—	—	7	1	2
växtsjukdomar	5	2	—	—	—	—	—	—	7	—	4
Bete, totalt ¹	122	177	218	146	356	67	16	5	1 107	1 134	211
kyla	—	—	1	—	5	5	—	1	12	165	75
regn	—	—	—	2	3	5	—	—	10	9	117
nattfrost	—	21	—	—	—	—	—	—	21	41	1
torka	122	175	217	144	350	62	16	5	1 091	1 099	71
slagregn eller hagel	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	2
översvämning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
insektsangrepp	5	2	—	—	—	—	—	—	7	1	—
växtsjukdomar	5	2	—	—	—	—	—	—	7	—	—

¹ Avser antal församlingar där större skador förekommit.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 64 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och höstoljväxter samt sättning av potatis år 1983

Median date for sowing of grain and oleiferous plants and potato setting in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Höst- råg	Höst- råps	Höst- rybs	Vår- vete	Korn	Havre	Bland- säd ²	Mat- potatis ³	Potatis för stärkelse och råsprit
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	23.9	23.9	21.8	..	26.4	28.4	3.5	..	16.5	12.5
Götalands mellanbygder	24.9	25.9	20.8	..	28.4	2.5	3.5	..	17.5	18.5
Götalands norra slättbygder	22.9	18.9	12.8	..	4.5	4.5	4.5	..	14.5	—
Svealands slättbygder	23.9	11.9	13.8	14.8	8.5	11.5	10.5	..	24.5	—
Götalands skogsbygder	22.9	23.9	14.8	..	4.5	7.5	6.5	..	17.5	13.5
Mellersta Sveriges skogsbygder	18.9	17.9	..	..	7.5	26.5	17.5	..	25.5	—
Nedre Norrland	..	..	—	..	—	31.5	31.5	..	31.5	—
Övre Norrland	—	—	—	—	13.5	31.5	31.5	..	5.6	—
<i>Hela riket</i>										
1983	23.9	21.9	20.8	17.8	5.5	8.5	7.5	..	19.5	17.5
1982	13.9	14.9	15.8	20.8	28.4	30.4	30.4	..	12.5	8.5
1981	18.9	16.9	13.8	13.8	28.4	1.5	2.5	..	11.5	9.5
1980	23.9	21.9	20.8	16.8	8.5	8.5	9.5	11.5	14.5	9.5
1979	22.9	20.9	19.8	12.8	15.5	16.5	17.5	18.5	19.5	16.5

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd. —² Uppgifter för blandsäd saknas.³ Avser odlingar >0.5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 65 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1983
Median date for harvesting of grain, ley and potatoes in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd ²	Slätter-vall ³	Mat-potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råsprit
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	18.8	25.8	10.8	14.8	26.8	..	9.6	25.9	6.10
» mellanbygder	18.8	28.8	12.8	16.8	24.8	..	14.9	27.9	3.10
» norra slättbygder	23.8	29.8	11.8	20.8	26.8	..	17.6	27.9	—
Svealands slättbygder	23.8	3.9	13.8	24.8	27.8	..	19.6	26.9	—
Götalands skogsbygder	23.8	3.9	13.8	24.8	30.8	..	20.6	27.9	2.10
Mellersta Sveriges skogsbygder	26.8	3.9	16.8	5.9	2.9	..	30.6	25.9	—
Nedre Norrland	..	—	..	26.9	28.9	..	7.7	22.9	—
Övre Norrland	—	..	..	24.9	29.9	..	7.7	11.9	—
<i>Hela riket</i>									
1983	21.8	31.8	12.8	23.8	28.8	..	22.6	25.9	3.10
1982	27.8	4.9	12.8	22.8	27.8	..	29.6	22.9	29.9
1981	30.8	10.9	16.8	28.8	6.9	..	1.7	21.9	30.9
1980	4.9	18.9	24.8	3.9	15.9	16.9	1.7	24.9	2.10
1979	5.9	16.9	23.8	8.9	20.9	20.9	24.6	24.9	4.10

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. — ² Uppgifter för blandsäd 1981, 1982 och 1983 saknas. — ³ Avser första skörd. — ⁴ Avser odlingar >0.5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 66 Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1983
Average number of days between sowing and harvesting in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vårvete	Korn	Havre	Blandsäd ¹
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	122	111	118	..
» mellanbygder	123	109	114	..
» norra slättbygder	123	112	116	..
Svealands slättbygder	122	107	111	..
Götalands skogsbygder	126	110	117	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	125	110	114	..
Nedre Norrland	—	116	118	..
Övre Norrland	..	116	122	..
<i>Hela riket</i>				
1983	123	110	115	..
1982	132	117	119	..
1981	134	118	128	..
1980	139	122	131	131
1979	127	117	126	124

¹ Uppgifter för blandsäd 1981, 1982 och 1983 saknas.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 67 Medeltemperatur år 1983 Celciusgrader
Average temperature in 1983. Centigrades

Län, meteorologisk station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året	Genomsnitt för 1931 - 1960
AB Norrtälje	+ 0,6	-4,3	-0,3	+3,7	+10,3	+14,1	-	-	-	+ 7,3	+1,0	-	-	5,6
AB Stockholm	+ 1,4	-3,0	+0,8	+4,8	+11,4	+15,0	+18,9	+18,5	+12,7	+ 7,8	+1,6	- 0,5	+7,4	6,6
C Uppsala	+ 0,3	-4,5	-0,3	+4,5	+11,3	+14,5	+17,9	+16,9	+12,1	+ 7,1	+0,9	- 1,3	+6,6	5,8
D Eskilstuna	+ 1,6	-3,9	+0,8	+4,8	+11,6	+15,5	+18,9	+18,3	+12,4	+ 7,9	+1,6	- 0,8	+7,4	6,1
E Norrköping-Sörby	+ 2,1	-3,9	+1,2	+4,7	+10,8	+14,6	+18,0	+17,5	+12,1	+ 7,3	+1,7	- 0,7	+7,1	6,3
E Linköping-Malmslätt	+ 2,3	-4,0	+1,4	+4,7	+10,5	+14,4	+18,1	+17,4	+11,9	+ 7,5	+1,5	- 0,5	+7,1	6,0
F Jönköping flpl	+ 1,8	-4,6	+0,9	+4,5	+ 9,4	+13,4	+17,0	+16,1	+10,7	+ 6,6	+0,8	- 1,1	+6,3	5,4
F Nässjö	+ 1,4	-4,6	+0,5	+4,3	+ 9,3	+13,5	+17,2	+16,1	+10,7	+ 6,3	+0,7	- 1,5	+6,2	5,3
G Ljungby	+ 2,8	-3,7	+2,0	+5,6	+10,5	+13,9	+17,5	+16,1	+11,7	+ 7,0	+1,4	- 0,7	+7,0	6,3
G Växjö	+ 2,4	-3,5	+1,9	+5,5	+10,7	+14,2	+17,9	+16,7	+12,0	+ 7,1	+1,3	- 1,0	+7,1	6,5
H Kalmar	+ 3,2	-2,0	+2,7	+5,2	+10,4	+14,7	+18,6	+17,7	+12,9	+ 8,1	+2,0	+ 0,1	+7,8	7,0
H Målilla	+ 2,4	-4,0	+1,7	+5,0	+10,2	+14,4	+18,1	+16,9	+11,8	+ 7,1	+0,8	- 1,1	+6,9	6,2
I Visby	+ 3,4	-0,5	+1,8	+4,9	+10,1	+13,4	+17,4	+17,3	+13,3	+ 9,0	+3,5	+ 1,5	+7,9	7,2
K Karlshamn	+ 4,1	-2,0	+3,2	+5,9	+10,7	+14,6	+18,1	+16,9	+13,1	+ 8,6	+2,6	+ 0,7	+8,0	7,6
L Kristianstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,5
M Helsingborg	+ 4,8	-0,2	+3,7	+6,6	+11,2	+14,7	+18,1	+17,9	+14,2	+10,2	+4,5	+ 2,2	+9,0	8,4
M Lund	+ 4,1	-1,1	+3,5	+6,3	+11,1	+15,1	+18,5	+18,1	+13,7	+ 9,2	+3,3	+ 1,1	+8,6	8,0
M Ystad	+ 4,0	-1,2	+3,3	+5,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,6
N Halmstad	+ 3,7	-2,2	+2,7	+6,6	+11,1	+14,6	-	+17,0	+13,1	+ 9,0	+2,8	+ 0,2	-	7,2
N Varberg	+ 4,1	-1,7	+2,9	+6,6	+11,1	+14,7	+17,9	+17,2	+13,6	+ 9,5	+3,8	+ 1,4	+8,4	7,6
O Säve	+ 4,0	-2,5	+2,7	+6,6	+10,9	+14,3	+17,3	+16,3	+12,9	+ 9,2	+3,5	+ 1,2	+8,0	7,2
P Borås	+ 2,8	-4,2	+1,8	+5,7	+10,5	+13,7	+17,0	+16,1	+11,6	+ 7,4	+2,0	- 0,2	+7,0	6,2
P Vänersborg	+ 3,3	-3,1	+2,0	+5,1	+10,0	+14,2	+17,3	+16,6	+12,2	+ 8,5	+3,2	+ 0,7	+7,5	6,6
R Karlsborg	+ 2,3	-3,6	+1,3	+4,1	+ 9,4	+13,9	+17,7	+16,9	+11,9	+ 7,6	+2,1	+ 0,0	+7,0	6,3
R Skara	+ 2,0	-4,8	+1,4	+5,5	+10,9	+13,8	+17,0	+16,5	+11,4	+ 7,4	+1,4	- 0,6	+6,8	5,8
S Karlstad flpl	+ 1,4	-4,3	+0,8	+4,8	+10,6	+14,2	+17,9	+16,4	+11,8	+ 7,6	+2,0	- 1,0	+6,8	5,9
S Gustavfors	- 2,4	-7,9	-1,2	+3,7	+ 9,6	+13,0	+16,4	+14,5	+ 9,7	+ 5,0	-1,2	- 4,6	+4,6	4,0
T Ställdalen	- 1,4	-6,1	-1,4	+3,2	+ 9,3	+12,8	+16,2	+14,8	+ 9,9	+ 5,2	-0,7	- 3,4	+4,9	4,3
T Örebro-Ekeby	+ 1,2	-4,6	+0,3	+4,4	+10,6	+14,1	+17,4	+16,4	+11,1	+ 6,8	+1,0	- 1,0	+6,4	5,9
U Västerås-Hässlö	+ 0,8	-4,8	-0,1	+4,3	+11,0	+14,7	+17,9	+17,1	+12,1	+ 7,6	+1,3	- 1,3	+6,7	5,9
W Folkärna	- 0,6	-5,7	-1,3	+3,4	+10,4	+14,3	+17,4	+16,4	+11,2	+ 6,4	+0,2	- 2,7	+5,8	5,2
W Mora	- 2,5	-7,6	-1,8	+3,3	+ 9,4	+13,0	+16,6	+15,0	+10,1	+ 5,6	-0,6	-	-	3,5
X Delsbo	- 3,0	-5,7	-1,9	+2,2	+ 9,2	+13,6	+16,4	+14,6	+10,3	+ 5,6	-1,2	- 3,8	+4,7	4,0
X Gävle	- 0,6	-4,4	-0,8	+3,1	+10,0	+14,3	+17,6	+16,4	+11,3	+ 6,5	+0,5	- 2,1	+6,0	5,4
Y Bredbyn	- 7,8	-9,8	-4,1	+1,9	+ 8,8	+12,8	+15,8	+12,9	+ 9,3	+ 3,7	-6,0	- 9,3	+2,4	2,6
Y Härnösand	- 3,0	-5,3	-2,1	+1,6	+ 8,4	+13,0	+15,9	+13,8	+10,2	+ 5,6	-2,1	- 4,2	+4,3	4,4
Z Sveg	- 5,0	-9,8	-3,5	+1,9	+ 8,6	+12,1	+15,0	+13,4	+ 8,8	+ 3,9	-3,2	- 6,2	+3,0	2,1
Z Frösön	- 4,0	-5,9	-3,6	+1,3	+ 8,0	+10,3	+13,9	+11,9	+ 8,5	+ 3,7	-2,1	- 4,3	+3,1	2,9
AC Lycksele	- 9,0	-9,3	-5,1	+1,4	+ 8,7	+12,1	+15,0	+11,6	+ 8,2	+ 2,1	-7,5	- 9,5	+1,6	1,3
AC Umeå flpl	- 5,4	-7,6	-3,0	+2,4	+ 8,6	+12,6	+16,0	+13,3	+ 9,5	+ 4,2	-4,2	- 7,0	+3,3	3,2
BD Arjeplog	-11,0	-9,9	-7,4	-0,4	+ 6,9	+ 9,7	+12,7	+10,0	+ 7,1	+ 0,2	-9,3	-11,4	-0,2	0,3
BD Malmberget	-10,8	-9,7	-7,3	+0,0	+ 6,6	+10,1	+13,4	+ 9,8	+ 6,2	- 0,7	-9,7	-11,7	-0,3	0,2
BD Luleå flpl	- 7,2	-8,5	-5,5	+1,1	+ 8,1	+12,7	+16,2	+13,2	+ 9,2	+ 3,0	-7,1	- 9,5	+2,1	2,0

Källa: SMHI

Tabell 68 Nederbörd år 1983. Millimeter
Precipitation in 1983. Millimetres

Län, meteorologisk station		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året	Gemensnitt för 1931 – 1960
AB	Norrälje	90	22	58	25	60	64	41	22	—	41	39	—	—	595
AB	Stockholm	40	15	52	25	44	33	19	17	125	41	16	55	482	572
C	Uppsala	57	9	51	33	31	91	74	19	144	48	24	66	647	572
D	Eskilstuna	44	11	58	46	27	64	29	4	197	41	20	48	589	582
E	Norrköping-Sörby	54	9	48	49	44	37	23	7	125	49	13	40	498	507
E	Linköping-Malmslätt	52	7	66	52	35	32	18	2	113	39	17	35	468	509
F	Jönköping fl pl	57	23	50	49	75	26	4	4	106	64	31	52	541	542
F	Nässjö	69	25	90	79	53	43	11	20	96	87	35	49	657	698
G	Ljungby	86	40	79	66	104	49	17	9	123	91	58	83	805	695
G	Växjö	68	31	68	61	93	45	12	12	96	69	50	50	655	644
H	Kalmar	15	26	48	55	36	27	2	4	83	21	68	26	411	483
H	Målilla	26	27	56	64	42	32	18	14	75	31	44	27	456	566
I	Visby	45	10	65	26	25	16	32	30	152	48	40	32	521	541
K	Karlshamn	49	30	74	50	14	43	65	14	69	36	47	31	822	559
L	Kristianstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	577
M	Helsingborg	43	14	82	64	95	34	9	8	73	50	52	56	580	630
M	Lund	67	24	89	71	95	44	10	24	81	59	67	68	699	633
M	Ystad	56	34	72	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	655
N	Halmstad	94	18	102	58	98	35	—	12	136	115	65	86	—	799
N	Varberg	78	36	85	64	118	50	18	5	95	89	53	65	756	614
O	Säve	92	26	67	62	83	41	63	21	134	73	44	73	779	661
P	Borås	175	20	83	53	81	57	22	8	162	161	46	147	1 015	898
P	Vänersborg	89	37	48	48	50	38	35	21	119	70	19	70	644	772
R	Karlsborg	66	6	39	54	83	25	14	3	98	38	16	40	482	516
R	Skara	68	20	44	42	65	32	5	42	85	31	17	57	508	614
S	Karlstad fl pl	42	15	48	53	106	35	43	1	120	38	16	60	577	597
S	Gustavsfors	60	4	24	46	93	57	25	13	120	73	18	60	593	661
T	Ställdalen	85	13	42	56	79	51	52	18	144	69	16	70	695	705
T	Örebro-Ekeby	69	15	51	62	77	44	18	13	132	53	12	67	613	605
U	Västerås-Hässlö	49	8	56	36	25	66	38	8	192	39	29	43	589	508
W	Folkärna	54	3	39	50	60	92	27	9	210	41	24	61	670	542
W	Mora	42	2	24	53	91	74	30	34	174	28	7	—	—	597
X	Delsbo	40	12	51	74	86	32	70	12	181	17	8	58	641	533
X	Gävle	66	14	46	47	44	55	15	16	172	38	18	64	595	591
Y	Bredbyn	51	7	42	52	52	34	65	30	137	80	30	37	617	544
Y	Härnösand	52	13	49	54	96	31	42	14	210	60	17	53	691	697
Z	Sveg	32	10	38	60	90	48	52	27	135	31	14	72	609	576
Z	Frösön	54	5	36	67	63	31	51	25	167	31	21	49	600	418
AC	Lycksele	45	9	39	28	32	45	78	27	110	86	20	51	570	600
AC	Umeå flygplats	65	7	54	25	62	33	37	16	107	91	33	54	584	601
BD	Arjeplog	44	10	23	38	42	55	97	29	123	88	28	49	626	508
BD	Malmberget	42	9	31	20	44	47	103	30	107	96	28	51	608	548
BD	Luleå flygplats	57	8	31	33	21	31	43	18	95	105	23	47	512	453

Källa: SMHI.

Tabell 69 Relativ luftfuktighet¹ år 1983. Procent
relative air moisture in 1983. Per cent

Län, meteorologisk station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året
AB Norrtälje	86	0	81	83	71	66	—	—	—	76	77	—	—
AB Stockholm	76	70	71	72	69	65	60	60	79	76	75	85	72
C Uppsala	81	76	76	74	62	60	57	57	76	72	75	83	71
D Eskilstuna	79	76	76	78	66	62	59	61	78	75	75	85	72
E Norrköping-Sörby	81	75	80	80	73	66	62	60	80	79	78	86	75
E Linköping-Malmslätt	78	75	80	77	71	65	63	62	81	74	76	82	74
F Jönköpings flygplats	86	81	84	76	70	59	56	60	79	81	81	87	75
F Nässjö	86	80	84	79	71	62	56	61	78	80	82	88	76
G Ljungby	87	80	84	78	73	66	63	66	80	81	84	89	78
G Växjö	85	76	79	76	70	63	60	64	78	81	82	87	75
H Kalmar	81	76	80	81	75	63	56	60	77	77	81	86	74
H Målilla	81	79	80	77	71	61	56	61	79	79	82	86	74
I Visby	84	75	81	80	73	67	67	65	75	72	71	79	74
K Karlshamn	83	76	80	73	69	66	63	69	80	79	83	86	76
L Kristianstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M Helsingborg	83	—	88	82	79	74	75	76	83	85	—	85	—
M Lund	83	80	83	79	75	66	62	64	75	78	84	87	76
M Ystad	85	83	87	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N Halmstad	89	83	90	80	77	69	—	69	80	82	88	92	—
N Varberg	82	80	85	79	77	72	70	74	77	79	80	85	78
O Säve	87	81	88	80	76	73	73	75	81	76	81	86	80
P Borås	79	75	77	71	64	57	63	69	81	82	81	88	74
P Vänersborg	80	77	78	78	73	60	66	70	80	77	78	83	75
R Karlsborg	91	85	90	87	79	68	65	64	85	78	77	85	80
R Skara	84	83	83	76	68	65	60	61	77	78	81	84	75
S Karlstad fl plats	85	79	82	81	74	66	63	66	81	77	80	90	77
S Gustavsfors	84	78	77	77	69	61	59	64	82	76	79	87	74
T Ställdalen	83	77	80	77	71	64	64	67	85	82	81	91	77
T Örebro-Ekeby	83	80	80	80	72	65	65	67	83	79	79	88	77
U Västerås-Hässlö	85	82	83	85	72	67	64	63	83	80	77	86	77
W Folkärna	80	76	79	81	70	62	60	61	82	74	77	87	74
W Mora	83	82	83	81	75	67	61	68	82	75	79	—	—
X Delsbo	79	74	79	80	69	60	59	64	79	70	74	83	72
X Gävle	76	69	75	77	72	62	57	61	79	71	73	85	71
Y Bredbyn	86	78	78	78	67	57	61	64	78	83	83	91	75
Y Härnösand	81	73	80	83	73	64	64	66	81	76	74	85	75
Z Sveg	82	81	79	79	69	59	61	65	78	71	79	87	74
Z Frösön	78	76	77	79	67	61	60	68	78	78	77	85	74
AC Lycksele	81	73	74	72	62	56	58	59	77	82	82	90	72
AC Umeå flygplats	88	79	79	81	75	62	65	64	86	82	78	89	77
BD Arjeplog	84	74	76	77	65	60	64	66	79	77	78	89	74
BD Malmberget	81	72	73	72	64	54	60	61	79	75	74	81	70
BD Luleå flygplats	83	74	76	80	67	58	64	60	83	81	73	83	74

¹ Medelvärde av observationer kl 07, 13 och 19.

Källa: SMHI.

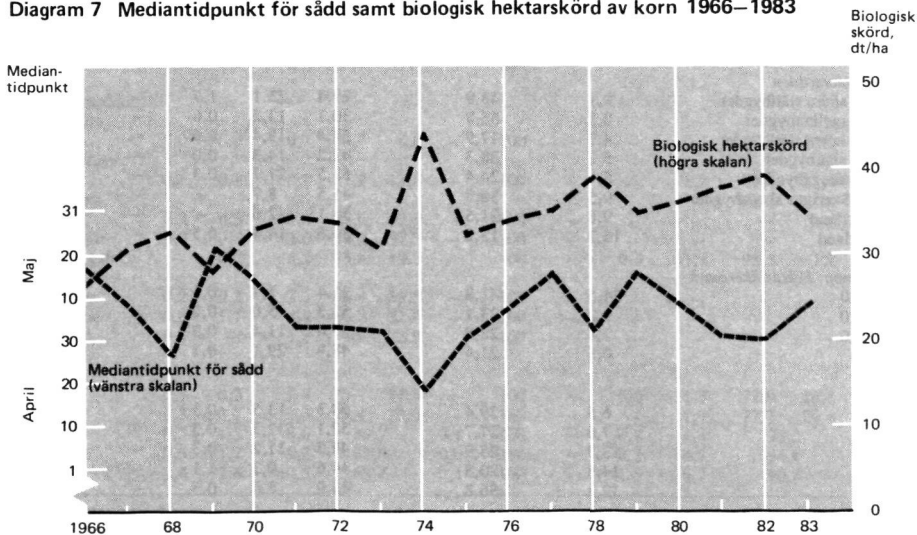
Tabell 70 Solskenstid år 1983. Timmar
Time of sunshine in 1983. Hours

Län, meteorologisk
station

		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året
AB	Stockholm-Bromma	24	118	82	109	228	268	301	284	126	99	75	29	1 743
E	Norrköping-Sörby	39	112	73	105	195	271	302	282	122	120	84	38	1 743
F	Jönköping flpl	36	95	64	101	128	230	296	272	123	86	71	32	1 534
G	Marsta	30	138	90	102	194	260	294	268	120	108	76	30	1 710
I	Visby	26	90	88	110	223	238	335	303	121	116	53	35	1 738
M	Sturup flpl	27	89	89	103	144	254	317	280	131	107	69	45	1 655
M	Trelleborg	34	91	84	109	145	251	307	282	136	110	64	46	1 659
O	Landvetter	17	104	63	76	120	231	297	239	108	79	73	15	1 422
R	Lanna	42	100	—	—	—	238	268	—	—	—	71	41	—
S	Karlstad flpl	46	120	86	87	160	280	313	292	120	102	78	29	1 713
Y	Sundsvall flpl	25	94	82	69	189	220	295	222	105	91	84	24	1 500
Z	Sveg	6	41	66	88	121	186	211	196	73	56	14	0	1 207
Z	Frösön	13	50	83	77	156	211	246	164	100	68	27	12	1 207
AC	Umeå flpl	25	91	92	100	188	77	315	252	89	71	66	12	1 378
BD	Kiruna	0	62	140	88	153	209	206	161	80	56	30	0	1 185
BD	Luleå flpl	13	50	125	122	193	282	293	249	79	75	44	1	1 526

Källa: SMHI

Diagram 7 Mediantidpunkt för sädd samt biologisk hektarskörd av korn 1966–1983

8.4 BÄRGNINGSMETODER

SCB samlar varje år in uppgifter om bärgningsmetoder för första skörd av slåttvall.

Under en följd av år fram till och med 1975 insamlades uppgifter även om bärgningsmetoder för potatis. Nya sådana uppgifter har insamlats under år 1980 och 1981.

Undersökningarnas genomförande

Uppgiftsinsamlingarna avseende slåttvall och potatis har varit samordnade med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Undersökningen om bärgningsmetoder för slåttvall omfattar första skörden vid samtliga provytegårdar i skördeuppskattningarna och för potatis har gårdarna i de separata urvalen för potatis ingått.

Resultat

Den dominerande bärgningsmetoden för slåttvall 1983 var liksom tidigare år skulltorkning som framgår av *tabell 71*. Lokalt tillämpades dock volmning och torkning på slag i stor omfattning och på små gårdar även hässjning. Ensilerings omfattning hade ökat, särskilt på stora gårdar.

I potatis har användningen av samlingsupptagare ökat under senare år, vilket framgår av *tabell 72*.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a skördesätt och bärgningsmetoder/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Tabell 71 Arealen slåttvall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1983. Procent

Area of ley distributed by different methods of harvesting in 1983. Per cent

Avser första skörden vid företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to the first harvest on holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hæssjning och krakning	Volmning och torkning på slag	Skull- tork- ning	Ensi- lering	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	2,1	43,9	29,4	23,1	1,5	—	100
» mellanbygder	0,3	55,8	30,1	13,2	0,6	—	100
» norra slättbygder	4,7	17,9	57,4	19,4	0,6	—	100
Svealands slättbygder	5,2	38,3	42,2	14,3	0,0	—	100
Götalands skogsbygder	5,1	24,4	58,5	11,7	0,3	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	9,5	36,3	45,5	8,7	—	—	100
Nedre Norrland	9,8	21,5	56,1	12,6	—	—	100
Övre Norrland	15,3	13,2	56,6	14,4	0,5	—	100
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1 — 10,0	24,5	41,8	31,4	1,7	0,6	—	100
10,1 — 20,0	9,2	33,1	52,5	5,0	0,2	—	100
20,1 — 50,0	2,4	28,3	57,6	11,4	0,3	—	100
Över 50,0	0,5	21,4	48,9	29,1	0,1	—	100
<i>Hela riket</i>							
1983	6,5	29,4	50,3	13,5	0,3	—	100
1982	7,6	27,7	52,1	12,3	0,3	—	100
1981	13,3	25,9	49,3	11,2	0,3	—	100
1980	14,5	30,5	44,6	9,3	1,1	—	100
1979	12,1	36,8	42,0	8,6	0,5	—	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 72 Areal matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit fördelad efter olika bärningsmetoder år 1981. Procent

Area of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark och minst 0,5 hektar potatis exklusive tidigpotatis
 Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes

Område	Matpotatis						Potatis för stärkelse och råsprit							
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Samlings- upptagare ¹		Annan upp- tagare	Sum- ma	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Samlings- upptagare ¹		Annan upp- tagare	Summa
				En- radig	Två- radig						En- radig	Två- radig		
<i>Län</i>														
Stockholms	0,4	2,9	1,1	90,1	5,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	—	—	1,6	87,5	10,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	—	—	8,8	69,7	21,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	0,7	0,2	0,7	88,8	9,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	2,7	10,9	70,1	16,3	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	5,5	87,7	6,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	0,5	0,2	3,5	78,2	17,6	—	100	—	—	—	—	—	—	100
Gotlands	—	—	0,7	92,5	6,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	0,6	33,7	35,6	30,1	—	100	—	0,1	1,9	66,1	31,9	—	100
Kristianstads	—	—	1,3	79,7	19,0	—	100	—	—	0,9	74,2	24,9	—	100
Malmöhus	0,1	0,0	2,1	92,6	5,2	—	100	—	—	0,9	78,1	21,0	—	100
Hallands	—	—	0,8	94,0	5,2	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o Bohus	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	—	—	14,0	63,7	22,3	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	—	0,5	1,2	45,4	52,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands	—	—	0,4	59,0	40,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	—	—	2,5	27,5	70,0	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	—	—	23,7	76,3	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	3,8	75,5	20,7	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	0,8	0,4	13,4	72,8	12,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	1,1	5,0	3,9	70,6	19,4	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	1,2	89,6	9,2	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	0,9	—	2,8	55,2	41,1	—	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygger	0,0	0,0	0,7	94,7	4,6	—	100	—	—	0,7	84,3	15,0	—	100
Götalands mellan- bygger	0,1	0,1	4,1	82,2	13,5	—	100	—	—	1,2	70,4	28,4	—	100
Götalands norra slättbygger	0,2	0,3	1,0	55,6	42,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättb	0,0	0,4	3,0	58,9	37,7	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsb	—	0,7	6,2	73,8	19,3	—	100	—	0,3	3,5	93,5	2,7	—	100
Mellersta Sveriges skogbygger	0,2	0,2	3,7	66,4	29,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,6	1,7	8,9	66,2	22,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	0,4	—	1,8	74,9	22,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1981	0,1	0,2	2,7	75,1	21,9	—	100	—	0,0	1,3	72,9	25,8	—	100
1980	0,3	0,7	4,3	75,4	19,3	—	100	—	—	1,9	77,7	20,4	0,0	100
1975	0,7	1,5	8,0	89,7	—	0,1	100	—	0,4	4,4	95,2	—	—	100
1974	0,5	1,7	9,2	88,6	—	0,0	100	—	0,7	4,7	94,6	—	—	100
1973	1,4	2,6	10,5	85,4	—	0,1	100	—	1,5	6,7	90,8	1,0	—	100

¹ Samlingsupptagare och helautomatisk upptagare.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.5 HEKTARSKÖRDAR

SCB insamlar årligen uppgifter om skörden, de s k objektiva skördeuppskattningarna. Från dessa erhålls i första hand uppgifter om skörden per hektar (hektarskörden) för olika grödor. I anslutning till skördeuppskattningarna insamlas dessutom uppgifter i separata undersökningar om bl a spill, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. I detta avsnitt redovisas förutom uppgifter om hektarskördar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna även uppgifter från de separata undersökningarna om hektarskördar av halm av spannmål, om hektarskördar för slättervall vid olika vallåldrar, om hektarskördar för potatis vid olika odlingsstorlekar och på fält med respektive utan bevattning samt om hektarskördar vid olika såtidpunkter.

Vidare redovisas uppgifter om hektarskördar för oljeväxter och sockerbeter baserade på uppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

I avsnitt 8.10 redovisas uppgifter om s k normskördar.

Skördeuppskattningarnas innehåll

De objektiva skördeuppskattningarna avser företag med mer än 2 hektar åkermark. Uppgiftsinsamlingen har sedan 1960 omfattat höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slättervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råspit och för åren 1961–1980 även blandsäd.

Genom en huvudundersökning erhålls uppgifter om den biologiska skörden (dvs på fälten befintlig skörd). Med ledning av uppgifter om den biologiska skörden och resultat från en serie specialundersökningar om spill och andra förluster beräknas den bärgade skörden.

Huvudundersökningens genomförande.

Biologisk skörd

Metodbeskrivning

Skördeuppskattningarna genomförs som urvalsundersökningar. På basis av lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utväljs inom varje skör-

deområde (se kapitel 2) ett antal företag med urvalssannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Antalet sålunda uttagna företag, s k provyttegårdar, uppgick 1983 till minst 29 inom varje skördeområde. I huvudurvalet för 1983 års undersökning, som baserades på 1982 års lantbruksregister, ingick ca 12 500 företag.

I tabblån nedan redovisas antal företag i urvalet där odling av de olika grödorna förekom.

Gröda	Antal företag		Bortfall ¹ 1983	
	1983	1982	Ej provtagat m m	Obär- gat fält
Höstvet	4 243	3 858	53	—
Vårvete	1 549	1 657	18	1
Höstråg	1 907	1 766	33	3
Korn	9 363	9 564	156	45
Havre	—	7 693	145	21
Blandsäd	—	—	—	—
Slättervall	—	9 473	361	36

¹ Se vidare nedan.

För potatis uttas ett från huvudurvalet helt fristående urval, i vilket urvalssannolikheterna inom varje skördeområde baseras på potatisodlingarnas storlek. I detta urval kan företag med stora potatisodlingar ingå flera gånger. För 1983 uttogs 5 445 urvalsenheter med matpotatisodling och 1 000 enheter med odling av potatis för stärkelse och råspit. Bortfallet var totalt 146 respektive 34.

Uppgiftsinsamling

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB. Fälтарbetet genomförs av lantbruksnämnderna. För ändamålet anställs hos varje nämnd en provytteledare och ett antal provtagare (sammanlagt 406 år 1983). Provtagarna utbildas vid lokala endagskurser. Provytteledarna utbildas vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi.

Fälтарbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provytor och provtagning.

Utläggningen av provytor sker under våren eller försommaren. För varje i skördeuppskattningarna ingående gröda som finns representerad vid gården utväljs ett fält för provtagning. Inom fältet läggs två provytor ut slumpmässigt. Provytorerna för spannmål och för vall består av en cirkel med ytan 1 kvadratmeter. För potatis omfattar provytorerna 4 längdmeter av en rad. På fält med tidigpotatis läggs provytor ej ut. De redovisade hektarskördarna avser således dels matpotatis exklusive tidigpotatis, dels potatis för stärkelse och råspit.

Provtagningen utförs i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt. För spannmål har dock nu en övergång skett till mognadsanpassad provtagning. Vid provtagningen tillvaratas all skörd, även det spill som finns på provytorerna. Om jordbrukarens skörd uppskjuts, t ex på grund av regn, upprepas provtagningen av provytorerna enligt bestämda regler.

Skördeproverna av spannmål och slåttervall förtorkas hos provtagarna och insänds sedan till en särskild provcentral vid SCB. Vid denna finns utrustning för tröskning, hackning, nedtorkning och vägning. Provyteskörden av potatis vägs direkt på fälten i samband med provtagningen.

Bortfall

På 416 (3,3%) av de år 1983 till huvudurvalet uttagna provytegårdarna genomfördes ingen undersökning. I 203 fall berodde detta på att gården visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar etc och i 213 fall på att vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen. Det totala bortfallets storlek för olika grödor framgår av tablån ovan.

Beräkningsmetoder

Resultatberäkningarna för biologisk skörd grundas på prover från fält på vilka skörden bärgats. Prover som tagits på fält som senare visat sig bli obärgade fränsorteras således. Beräkningarna för bärgad skörd (se nedan) grundas dock på hela arealen inklusive den obärgade. Vid beräkningarna omräknas uppgifterna för slåttervall till att gälla skörd med

16,5% vattenhalt. För spannmål omräknas uppgifterna i stället till skörd med 15% vattenhalt.

Den biologiska hektarskörden skattas i första hand för skördeområden. De sålunda erhållna områdesuppgifterna sammanvägs sedan med grödarealerna i respektive skördeområden till uppgifter för län, produktionsområden och hela riket.

Specialundersökningarnas genomförande. Bärgad skörd

Uppgifter till specialundersökningarna inhämtas från ett underurval (i vissa fall från samtliga) av de företag som ingår i huvudundersökningen. Härvid används i regel indelningarna i spillområden och återväxtområden (se kapitel 2).

Spill vid spannmålsodling

Uppgifter om spill av spannmål inhämtas från ett underurval av företagen i huvudundersökningen. Spillundersökningarna äger rum omedelbart efter respektive jordbrukares egen skörd. Genom noggrann kontroll av ett antal små provytor fastställs hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet. Spillet storlek i kilogram per hektar för de olika grödorna redovisas i följande tablå. För samtliga år gäller uppgifterna spilletts vikt vid 15% vattenhalt.

Gröda	1979	1980	1981	1982	1983
Höstvete	170	200	160	220	150
Vårvete	160	170	150	190	130
Höstråg	180	230	150	140	120
Korn	220	240	190	180	140
Havre	300	260	210	160	120
Blandsäd	..	..	..	..	..

Tillväxt och bärgningsförluster för första skörd på slåttervall

I fråga om slåttervall justeras uppgifterna om den biologiska skörden för tillväxten mellan tidpunkterna för provyteskörden och jordbrukarens skörd. För varje provytefält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den

genomsnittliga dagliga tillväxten. Det använda tillväxtalet har beräknats som riksmedelat av resultaten från undersökningar utförda 1960–1965 och uppgår till 2,4% per dag.

För slättervall inträffar beroende på skörde- metod förluster i form av hög stubb och spill som blir kvar på fältet. Vidare uppstår omsättningsförluster i samband med torkningen på fältet. Den senare förlusten är beroende av fälttorkningstidens längd. Tidigare har skattningarna av bärgningsförlusterna i slättervall skett genom särskild insamling av provytes- skördar från ett underurval av provytegårdar. På grundval av data därifrån har standardtal för olika bärgningsmetoder framräknats för att användas vid förlustberäkningarna. Vidare har torkningsförlusterna framräknats som en funktion av fälttorkningstiden.

Uppgift för provytefältet i slättervall om bärgningsmetod och datum för inbärgning in- samlas för samtliga gårdar i huvudundersök- ningen. På grundval av dessa uppgifter om- räknas provytesköörden, därefter sker skatt- ning av en biologisk skörd korrigerad för bärgningsförlusten.

Följande standardtal för stubb- och spillför- luster används fr o m 1980

— hässjning	0,100
— marktorkning	0,140
— skulttorkning	0,130
— ensilage, hösilage	0,150

Omsättningsförlusterna har för 1981–1983 beräknats enligt funktionen $0,009 + a \times 0,004$, där a är fälttorkningstiden i dagar.

Spill vid potatisodling

Genom undersökningar (efterskörd på tre provytor) på cirka var fjärde provytegård fastställs spillet av potatis, dvs den i jorden kvarlämnade kvantiteten. Det totala spillet 1983 utgjorde för matpotatis 2 110 kilogram per hektar (7,4% av den biologiska skörden) och för potatis för stärkelse och råspirt 1 560 kilogram per hektar (5,1%).

Obärgad areal

Den bärgade skörden på fält som blivit bärga- de beräknas för spannmål och potatis som biologisk skörd minus spill och för slättervall

som biologisk skörd plus tillväxt minus bärg- ningsförluster. Med ledning av uppgifter om andelen obärgad areal för respektive gröda reduceras skördeuppgifterna till att avse bärg- ad skörd på total grödareal.

Uppgifter om bärgningen inhämtas från samtliga provytegårdar i samband med en slutlig kontroll i december månad.

Omfattningen av den obärgade arealen i he- la riket av de olika grödorna år 1979–1983 framgår av nedanstående tablå.

Gröda	Obärgad areal, procent				
	1983	1982	1981	1980	1979
Höstvete	0,0	0,1	0,2	0,3	0,0
Vårvete	0,1	0,0	0,0	0,4	0,0
Höstråg	0,4	0,1	0,2	1,0	0,1
Korn	0,5	0,2	1,0	1,5	0,3
Havre	0,5	0,2	0,9	2,4	0,4
Blandsäd	..	..	..	..	..
Slättervall	0,3	1,2	2,7	2,8	3,9
Matpotatis	1,6	0,7	1,9	4,7	2,4
Potatis för stär- kelse och rå spirt	0,4	0,3	1,4	3,7	0,2

Återväxt på slättervall

Återväxten (andra skörden) på slättervall be- stäms genom särskilda provtagningar på ett underurval ur huvudundersökningen (cirka 2 500 företag). Vid de företag i underurvalet där återväxten tillvaratas skördas två provytor på samma fält som används för huvudunder- sökningen. Provtagningen sker sista betesda- gen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. Där bet- ningen påbörjas tidigt och där återväxten till- varatas i mer än en omgång upprepas provta- gningen. För att ofullständig betning skall kun- na beaktas, skördas på fält som används till bete även ytor på betad areal.

Den bärgade återväxten per hektar slätter- vall där återväxten tillvaratogs uppgick 1983 till 2 410 kilogram per hektar.

Uppgift om vallåterväxtens användning in- hämtas från samtliga gårdar med slättervall i huvudundersökningen. Av resultaten för hela riket framgår att på omkring 53% av arealen slättervall användes återväxten 1983 till bete och grönfoder och på 12% till ensilage medan

32% av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slåttervall. År 1983 uppgick denna till 1 640 kilogram per hektar eller 31% av den bärgade första skörden.

Bärgade skördar av oljeväxter och sockerbetor

De bärgade hektarskördarna av oljeväxter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SOI uppgivna totalskördarna och de beräknade besådda arealerna (se avsnitt 8.6). Man bör observera att uppgifterna om totalskördar avser samtliga företag och uppgifterna om besådda arealer företag med mer än 2 hektar åkermark. Odlingen av oljeväxter vid företag med högst 2 hektar åkermark torde dock i detta sammanhang vara försumbar.

De redovisade uppgifterna om hektarskörd för sockerbetor beräknas av SCB som kvoter mellan de av SSA redovisade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

De separata undersökningarna i anslutning till skördeuppskattningarna

Biologisk skörd av slåttervall vid olika vallåldrar

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slåttervall. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas den biologiska skörden vid olika vallåldrar.

Biologisk skörd av potatis vid olika odlingsstorlekar

SCB har sedan 1963 genom särskilda bearbetningar beräknat storleken av de biologiska skördarna av matpotatis och potatis för stärke och råspirt vid odlingar av olika storlek.

Biologisk skörd av potatis efter bevattning

SCB har sedan 1969 i samband med provtagning av provtytor för potatis inhämtat uppgifter om bevattning. Uppgifterna har avsett huruvida bevattning förekommit eller ej. Bevattningens omfattning inom odlingen har ej noterats. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas de biologiska skördarna på arealer med respektive utan bevattning.

Biologiska skördar av vårstråsåd och potatis vid olika så- respektive sättnings tidpunkter
SCB har sedan 1966 inhämtat uppgifter om så- och sättnings tidpunkter. Genom en särskild bearbetning erhålls uppgifter om biologiska skördar vid olika tidpunkter för sådd respektive sättnings.

Biologisk skörd av halm av spannmål

Under 1982 har SCB i samband med de objektiva skördeuppskattningarna tillvaratagit och vägt halmen efter tröskningen på provcentralen för ett urval av provytegårdar. Därigenom har för höstvet, vårvete, höstråg, korn och havre beräkningar kunnat ske av skörden per hektar av halm. Beräkningarna har avsett den biologiska skörden inklusive stubb, boss och agnar. I följande tabell redovisas biologisk hektarskörd av halm år 1982 för produktionsområden och hela riket.

Område ¹	Halm, kg/ha torrrsubstans år 1982				
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre
GSS	8 700	6 650	6 110	4 780	5 260
GMB	6 630	5 990	5 060	4 440	5 260
GNS	7 070	5 880	5 520	4 180	4 770
SS	6 490	4 700	5 220	3 280	3 720
GSK	6 910	6 010	5 610	3 760	4 350
SSK	5 750	3 980	4 490	2 970	3 310
NN	..	—	4 720	2 720	3 400
NÖ	—	—	—	3 530	4 380
Hela					
riket 1982	7 170	5 230	5 400	3 740	4 270
1981	6 150	6 080	4 850	4 180	5 060
1980	5 620	5 720	4 860	4 030	4 770

¹ Se bilaga 1.

Resultat

Uppgifter om biologisk och bärgad skörd per hektar för olika grödor 1983 redovisas i *tabellerna 73—78*. I *diagram 8* illustreras dessutom den bärgade hektarskördens variation för vissa grödor under perioden 1960—1983.

För slåttervall blev den biologiska hektarsköörden 1983 mycket hög. För spannmål blev skörden däremot lägre än 1982 men bättre än genomsnittet för de närmast föregående åren

Tabell 73 Biologisk skörd¹ på bärgad areal år 1983. Kilogram per hektar

Biological yield in 1983. Kilogrammes per hectare

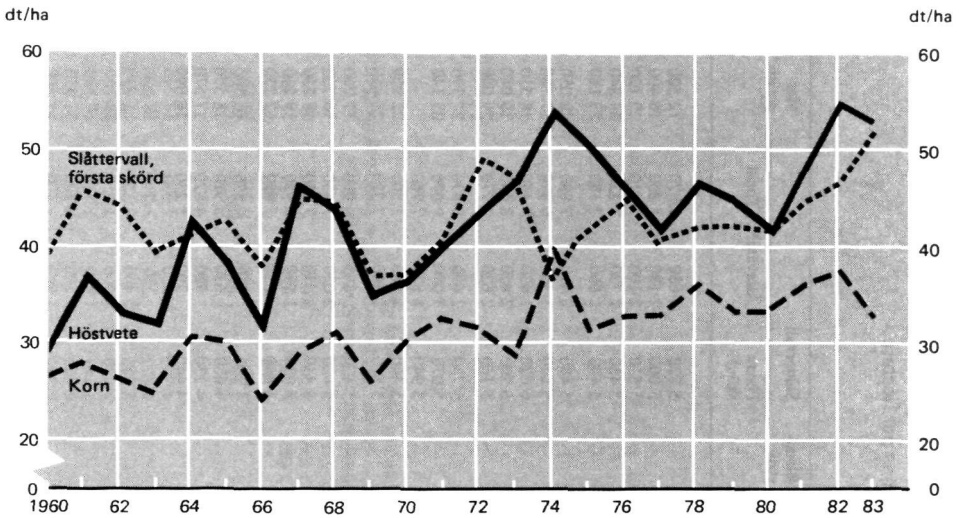
Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ²	Slätter- vall ³	Mat- potatis ⁴	Potatis för stä- kelse och rå- sprit
<i>Län</i>									
Stockholms	5 510	4 400	4 190	4 200	4 060	..	6 330	17 490	—
Uppsala	5 710	5 130	4 910	4 560	4 700	..	6 130	22 710	—
Södermanlands	5 710	4 440	4 380	4 350	3 890	..	6 610	26 420	—
Östergötlands	5 610	4 370	4 750	4 160	3 590	..	6 510	31 130	—
Jönköpings	..	..	..	2 360	2 170	..	6 530	29 290	—
Kronobergs	..	..	..	2 610	2 540	..	6 540	32 940	—
Kalmar	4 430	3 410	3 430	2 620	2 190	..	6 740	22 540	27 010
Gotlands	3 960	..	2 740	2 970	2 210	..	7 250	23 770	—
Blekinge	5 160	3 750	3 880	2 790	2 360	..	7 480	24 060	31 630
Kristianstads	5 530	3 840	3 660	3 070	2 890	..	6 230	34 960	31 090
Malmöhus	5 640	4 150	3 930	3 560	3 040	..	6 940	33 660	28 660
Hallands	5 060	..	4 000	2 960	2 800	..	6 040	31 090	—
Göteborgs o Bohus	4 360	..	..	2 650	2 640	..	7 150	18 430	—
Älvsborgs	5 440	3 620	3 630	3 200	2 880	..	6 490	29 690	—
Skaraborgs	5 390	4 110	3 990	3 320	3 180	..	6 590	28 130	—
Värmlands	4 380	..	..	2 520	2 360	..	6 150	23 940	—
Örebro	5 140	4 580	3 850	3 620	3 420	..	6 470	22 410	—
Västmanlands	5 810	5 040	4 430	4 570	4 740	..	6 560	22 610	—
Kopparbergs	4 620	..	..	3 190	3 080	..	6 010	24 070	—
Gävleborgs	..	..	..	3 080	2 850	..	5 770	23 060	—
Västernorrlands	..	—	..	3 050	2 500	..	5 000	21 900	—
Jämtlands	—	—	—	3 190	..	..	5 570	24 100	—
Västerbottens	—	..	..	3 030	3 430	..	4 910	24 180	—
Norrbottnens	—	..	—	2 840	3 080	..	5 300	21 860	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	5 720	4 160	4 100	3 530	3 050	..	6 150	32 660	33 130
» mellanbygder	4 570	3 780	3 310	2 980	2 490	..	7 070	29 900	30 620
» norra slättbygder	5 550	4 340	4 500	3 780	3 350	..	6 580	28 840	—
Svealand's slättbygder	5 620	4 840	4 300	4 180	4 060	..	6 430	22 700	—
Götalands skogsbygder	4 920	3 380	3 570	2 690	2 480	..	6 530	29 100	31 930
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 740	4 170	3 690	3 050	3 020	..	6 250	23 550	—
Nedre Norrland	..	—	..	3 020	2 630	..	5 380	24 080	—
Övre Norrland	..	..	..	3 000	3 320	..	5 050	23 020	—
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>									
2,1 – 10,0	3 960	3 870	3 430	2 690	2 310	..	5 660	..	..
10,1 – 20,0	4 840	3 710	3 460	2 870	2 710	..	6 190	..	..
20,1 – 50,0	5 170	4 110	3 600	3 260	3 160	..	6 380	..	..
Över 50,0	5 610	4 710	4 160	3 810	3 670	..	6 400	..	..
<i>Hela riket</i>									
1983	5 460	4 520	3 940	3 430	3 280	..	6 240	28 440	30 510
1982	5 700	4 760	4 020	3 920	3 650	..	5 600	32 240	32 580
1981	5 010	4 780	3 720	3 810	4 070	..	5 560	35 680	37 990
1980	4 400	4 160	3 670	3 640	3 810	3 130	5 290	34 400	36 400
1979	4 670	3 770	3 510	3 560	3 650	2 970	5 400	36 750	40 200

¹ För spannmål avses skörd med 15% vattenhalt och för slättervall skörd med 16,5% vattenhalt. — ² Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre. — ³ Avser första skörd vid tidpunkten för jordbrukarens skörd. — ⁴ Avser odlingar över 0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Diagram 8 Bärgad hektarskörd av höstvet, korn och slåttervall första skörd 1960–1983. Dt

Tabell 74 Bärjad skörd¹ av spannmål, slättervall och potatis år 1983. Kilogram per hektar

Actual yield of grain, ley and potatoes in 1983. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd ²	Slättervall			Mat-potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råspnit ^{5,6}
							Första skörd	Återväxt ³	Totalt		
<i>Län</i>											
Stockholms	5 420	4 310	4 110	4 060	3 920	..	5 220	1 650	6 870	12 500	—
Uppsala	5 620	5 030	4 820	4 420	4 540	..	5 060	2 190	7 250	16 400	—
Södermanlands	5 560	4 300	4 280	4 210	3 780	..	5 510	2 100	7 610	20 120	—
Östergötlands	5 460	4 240	4 630	4 020	3 450	..	5 450	1 770	7 220	24 840	—
Jönköpings	..	..	..	2 240	2 080	..	5 490	1 660	7 150	23 180	—
Kronobergs	..	..	..	2 470	2 450	..	5 480	2 410	7 890	28 050	—
Kalmar	4 270	3 320	3 360	2 530	2 050	..	5 640	1 300	6 940	17 780	24 860
Gotlands	3 810	..	2 600	2 860	2 050	..	6 020	1 430	7 450	18 510	—
Blekinge	4 950	3 580	3 740	2 650	2 230	..	6 200	2 450	8 650	19 040	29 930
Kristianstads	5 300	3 670	3 510	2 940	2 750	..	5 160	2 620	7 770	29 000	29 360
Malmöhus	5 410	3 960	3 760	3 420	2 920	..	5 730	2 690	8 430	27 370	27 060
Hallands	4 850	..	3 840	2 820	2 690	..	5 070	3 000	8 070	25 140	—
Göteborgs o Bohus	4 230	..	..	2 490	2 540	..	5 940	1 820	7 760	..	—
Älvsborgs	5 300	3 520	3 510	3 050	2 770	..	5 440	1 860	7 300	22 950	—
Skaraborgs	5 260	3 920	3 870	3 180	3 040	..	5 510	1 860	7 370	21 450	—
Värmlands	4 280	..	..	2 410	2 260	..	5 130	860	5 990	17 760	—
Örebro	5 010	4 440	3 750	3 480	3 320	..	5 420	2 030	7 450	16 760	—
Västmanlands	5 710	4 950	4 340	4 400	4 550	..	5 440	2 210	7 650	17 750	—
Kopparbergs	4 340	..	..	2 920	2 840	..	5 020	1 930	6 950	19 210	—
Gävleborgs	..	..	..	2 790	2 640	..	4 840	820	5 670	17 270	—
Västernorrlands	..	—	..	2 780	2 320	..	4 200	630	4 830	16 300	—
Jämtlands	—	—	—	2 920	..	..	4 680	630	5 310	18 590	—
Västerbottens	—	..	..	2 760	3 050	..	4 130	700	4 820	17 570	—
Norrbottnens	—	..	—	2 560	2 670	..	4 440	790	5 230	14 090	—

Produktionsområden

Götalands södra slättbygder	5 490	3 970	3 920	3 390	2 920	..	5 090	2 960	8 050	26 610	31 550
» mellanbygder	4 390	3 620	3 180	2 870	2 340	..	5 880	1 840	7 720	24 100	28 940
» norra slättbygder	5 410	4 190	4 380	3 630	3 210	..	5 500	1 750	7 260	22 210	—
Svealands slättbygder	5 510	4 730	4 200	4 050	3 920	..	5 340	1 880	7 220	16 930	—
Götalands skogsbygder	4 760	3 280	3 450	2 550	2 380	..	5 470	2 000	7 470	23 390	29 590
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 600	4 060	3 540	2 800	2 860	..	5 230	1 490	6 720	17 630	—
Nedre Norrland	..	—	..	2 760	2 440	..	4 520	720	5 240	18 900	—
Övre Norrland	—	..	..	2 730	2 930	..	4 240	720	4 950	15 940	—

Hela riket

1983	5 300	4 390	3 800	3 270	3 140	..	5 210	1 640	6 850	22 360	28 810
1982	5 480	4 570	3 880	3 740	3 480	..	4 620	1 750	6 370	25 290	30 010
1981	4 850	4 630	3 560	3 600	3 820	..	4 500	1 950	6 450	28 730	35 340
1980	4 190	3 980	3 410	3 350	3 470	2 860	4 190	1 960	6 150	25 580	32 680
1979	4 490	3 600	3 330	3 330	3 340	2 730	4 240	2 030	6 270	29 630	38 020

¹ För spannmål avses skörd med 15% och för slättevall skörd med 16,5% vattenhalt. — ² Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre.

— ³ Avser utnyttjad återväxt. — ⁴ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. Avser odlingar >0,5 hektar. — ⁵ Efter reducering för rötskadade knölar. — ⁶

Uppgifterna på produktionsområden är, på grund av ändring i urvalsallokeringen, ej fullt jämförbara med tidigare års.

Uppgifterna

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 75 Bärgad skörd¹ av oljevaxter och sockerbeter år 1980. Kilogram per hektar
 Actual yield of oleiferous plants and sugar beets in 1980. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Sockerbeter
<i>Län</i>					
Stockholms	1 190	1 720	1 150	1 520	—
Uppsala	830	1 900	1 210	1 640	—
Södermanlands	1 340	1 560	1 070	1 540	—
Östergötlands	1 830	1 510	310	1 630	..
Jönköpings	1 460	1 760	..	1 480	—
Kronobergs	1 790	1 310	..	1 250	—
Kalmar	2 080	1 730	1 120	1 490	44 970
Gotlands	2 060	1 600	1 000	1 210	42 060
Blekinge	2 420	2 060	..	1 250	54 160
Kristianstads	2 350	1 560	4 640	1 060	46 390
Malmöhus	2 710	1 560	2 610	1 550	44 610
Hallands	..	1 770	..	1 620	34 650
Göteborgs o Bohus	..	1 760	..	1 410	—
Älvsborgs	800	1 540	..	1 460	—
Skaraborgs	920	1 840	230	1 650	—
Värmlands	..	1 460	..	1 400	—
Örebro	700	1 710	270	1 520	—
Västmanlands	480	1 840	310	1 520	—
Kopparbergs	—	740	..	1 310	—
Gävleborgs	..	..	..	1 000	—
Västernorrlands	—	—	—	..	—
Jämtlands	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	..	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1980	2 490	1 740	820 ²	1 550	44 900
1979	2 340	1 850	1 820	1 640	42 850
1978	2 810	1 860	1 970	1 690	43 210
1977	2 770	1 800	2 040	1 600	41 300
1976	2 780	1 440	2 100	1 470	39 060

¹ För oljevaxter avses skörd med 18% vattenhalt. —² Osäker uppgift.

Källa: SCB, skördens storlek.

Tabell 76 Biologisk skörd¹ från slåttervallar av olika åldrar år 1983.**Kilogram per hektar**

Biological yield from ley of various ages in 1983. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	5 970	6 640	6 680	6 100	6 330
Uppsala	5 670	6 650	6 180	5 910	6 130
Södermanlands	6 140	6 910	6 770	6 640	6 610
Östergötlands	6 440	6 820	6 660	5 850	6 510
Jönköpings	6 400	6 940	7 010	5 750	6 530
Kronobergs	6 620	6 870	6 880	6 070	6 540
Kalmar	6 940	7 350	6 670	6 050	6 740
Gotlands	6 930	8 440	6 930	7 050	7 250
Blekinge	7 640	8 200	7 230	6 720	7 480
Kristianstads	6 530	6 320	6 210	5 810	6 230
Malmöhus	7 220	7 260	6 700	6 170	6 940
Hallands	5 970	6 470	5 910	5 350	6 040
Göteborgs o Bohus	7 750	7 550	7 390	6 450	7 150
Älvsborgs	6 310	6 930	6 760	5 930	6 490
Skaraborgs	6 540	7 030	6 640	5 910	6 590
Värmlands	6 470	6 880	6 130	5 540	6 150
Örebro	6 430	6 910	6 770	5 890	6 470
Västmanlands	6 300	7 010	6 610	6 220	6 560
Kopparbergs	5 850	6 380	6 430	5 370	6 010
Gävleborgs	5 770	5 770	5 980	5 610	5 770
Västernorrlands	5 040	5 680	4 960	4 450	5 000
Jämtlands	5 860	6 370	5 560	4 850	5 570
Västerbottens	4 980	5 320	4 870	4 160	4 910
Norrbottnens	5 590	5 980	5 360	4 480	5 300
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slåttbygder	5 980	6 310	6 410	5 750	6 150
» mellanbygder	7 160	7 590	6 700	6 750	7 070
» norra slåttbygder	6 510	6 870	6 820	5 860	6 580
Svealands slåttbygder	6 140	6 850	6 550	6 130	6 430
Götalands skogsbygder	6 570	7 000	6 680	5 930	6 530
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 250	6 730	6 370	5 820	6 250
Nedre Norrland	5 470	5 880	5 440	4 780	5 380
Övre Norrland	5 190	5 540	5 050	4 330	5 050
<i>Hela riket</i>					
1983	6 220	6 700	6 330	5 700	6 240
1982	5 690	6 110	5 690	4 950	5 600
1981	5 400	5 970	5 770	5 060	5 560
1980	5 190	5 720	5 420	4 770	5 290
1979	5 150	5 870	5 530	5 010	5 400

¹ Avser skörd med 16,5% vattenhalt vid tidpunkten för jordbrukarens skörd.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 77 Biologisk skörd av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid odlingar av olika storlek respektive på fält med eller utan bevattning år 1983^{1 3}. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups and yield by irrigation in 1983. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis								Bevattning	
	0,5–1,5	1,6–3,0	3,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	Över 30,0	Samtliga ²	Obevattn arealer	Bevattn arealer
Matpotatis										
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	27 880	27 180	30 840	33 200	36 030	34 690	30 210	32 660	23 360	38 090
» mellanbygder	22 610	26 480	28 300	30 390	36 310	32 390	..	29 890	23 560	36 570
» norra slättbygder	..	24 720	26 380	28 060	32 680	28 320	26 320	28 840	22 250	33 760
Svealands slättbygder	19 100	18 750	18 780	22 900	24 490	21 300	26 020	22 700	19 330	26 730
Götalands skogsbygder	20 950	27 720	26 560	29 950	31 850	..	..	29 100	19 400	33 090
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 340	21 630	23 170	25 040	23 870	..	..	23 550	21 140	27 110
Nedre Norrland	19 070	21 250	22 740	24 180	22 990	..	..	24 080	21 870	29 070
Övre Norrland	..	24 940	22 280	23 120	21 060	24 740	..	23 020	22 860	23 680
<i>Hela riket</i>										
1983	22 320	25 200	26 650	29 050	31 650	29 050	27 740	28 440	22 140	34 110
1982	25 400	29 090	32 290	33 030	34 330	32 170	33 710	32 240	27 930	36 580
1981	29 230	33 410	36 400	37 330	36 740	..	34 430	35 680	34 030	40 640
1980	28 660	33 170	33 940	34 740	35 800	..	36 380	34 400	33 670	36 320
1979	31 980	34 590	37 250	37 870	38 140	..	36 790	36 750	34 740	41 490

Tabell 77 (forts)

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar potatis för stärkelse och råsprit								Bevattning	
	0,5 – 1,5	1,6 – 3,0	3,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	Över 30,0	Samtliga ²	Obevatt- nade arealer	Bevatt- nade arealer
Potatis för stärkelse och råsprit										
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	..	—	..	33 130	23 650	39 570
» mellanbygder	20 030	25 270	29 670	30 370	32 150	..	32 320	30 620	24 990	35 680
» norra slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsbygder	..	26 670	38 700	31 540	..	—	..	31 930	24 430	38 520
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
1983	22 170	25 330	30 960	30 960	32 310	36 530	32 540	38 860	24 880	36 140
1982	28 350	29 690	35 030	32 760	34 120	36 260	32 100	32 990	30 310	35 700
1981	32 190	36 660	39 420	..	..	38 530	..	38 440	36 000	40 660
1980	32 230	34 370	36 050	..	..	37 910	..	36 400	35 120	37 990
1979	34 620	37 840	39 220	..	..	42 480	..	40 200	38 210	42 590

¹ Där antalet gårdar i bearbetningen understigit 30 har resultaten ej redovisats. — ² Här redovisad hektarskörd för samtliga storleksgrupper är hämtad från huvudrapporten och kan avvika något från det medeltal som erhålles vid en sammanvägning av gruppskördarna. — ³ Inklusive stora, små och skadade knölar.
Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 78 **Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkter år 1983.**
Kilogram per hektar
 Biological yield per hectare on areas with different sowing dates in 1983.
 Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

[illegible]

Tabell 78 (forts)

Gröda; datum	Göta-lands södra slätt- bygder	Göta-lands mellan- bygder	Göta-lands norra slätt- bygder	Svea-lands slätt- bygder	Göta-lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Potatis för stärkelse och råsprit</i>								
Före 18.4	—	..	..	..	..	..	..	..
18.4 — 24.4	..	..	..	..	..	..	..	..
25.4 — 1.5	..	33 470	..	..	..	..	..	..
2.5 — 8.5	34 600	31 230	..	..	39 820	..	..	..
9.5 — 15.5	30 820	31 720	..	..	31 640	..	..	..
16.5 — 22.5	..	31 150	..	..	..	..	..	..
23.5 — 29.5	..	28 860	..	..	..	..	..	..
30.5 — 5.6	..	27 790	..	..	..	..	..	..
6.6 — 12.6	..	27 950	..	..	..	..	..	..
Efter 12.6	—	..	..	..	..	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

(utom för korn). För havre och potatis erhöles också en lägre skörd än 1982. I slättervall erhöles av första skörd 6 240 kg/ha vilket är den högsta skörd som hittills noterats. Det framgår vidare av tabelluppgifterna att den biologiska hektarskörden i allmänhet var högre på stora gårdar än på små. Största skillnaden noteras för havre, där den var omkring 60 procent högre på de största gårdarna än på de minsta.

I slättervall erhöles genomgående för nästan alla delar av landet den högsta biologiska skörden i 2-årsvallar, som framgår av följande relativa tal för skörden på 1-, 2- och 3-årsvallar respektive äldre vallar på riket: 93, 100, 95 och 85.

Liksom tidigare år förekom ett starkt samband mellan biologisk hektarskörd och tidpunkt för sådd (sättning) för såväl vårsäd som potatis. Ju tidigare sådden ägde rum desto högre blev skörden. Se också *diagram 7*. Det bör dock observeras att denna skördevariation även beror på andra faktorer än såtidpunkt.

I potatis erhöles i allmänhet en högre skörd på stora potatisodlingar än på små. Genom bevattning, som 1983 beräknats förekomma på cirka 53 procent av arealen av såväl matpotatis som potatis för stärkelse och råspnit, erhöles omkring 54 respektive 45 procent högre skörd.

På grund av i allmänhet något lägre spill och bärgningsförluster än tidigare år blev den bärgade skörden per hektar mycket hög för slättervall. För spannmål blev skörden lägre än 1982. Se vidare *tabell 74*. För höstvet, korn och slättervall illustreras detta närmare i *diagram 8*.

För oljevaxter och sockerbeter redovisas ingen bärgad hektarskörd för 1981 — 1983.

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna /årligen sedan 1962/. Objektiv skördeuppskattning. Huvudrapport. SCB. SM J 1969:11, 1970:6, 1971:8, 1972:10, 1973:10, 1974:22, 1975:19, 1976:6.1, 1977:5.1, 1978:7.1, 1979:8.3, 1980:7.1, 1981:8.1, 1982:9.1, 1983:8.1 . . .

Skördens storlek /årligen sedan 1963; uppgifter om bl a totalskördar för oljevaxter och sockerbeter/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–1969), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–1974 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9, 1980:9, 1981:10, 1982:11, 1983:10 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårsäd, po-

tatis respektive första skörd på slåttervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1983 redovisades i SM J 1983:14.2, 14.4—6.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årigen sedan 1973; uppgifter om bl a skörd vid gårdar av olika storlekar, hektarskördar vid olika såtidpunkter och sedan 1974 om avkastning av potatis vid olika odlingsstorlekar respektive efter bevattning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slåttervall /årigen 1959—1983/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9, 1978:15.10, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 . . .

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd inom naturliga jordbruksområden /årigen 1962—1977, ingår fr o m 1978 i huvudrapporten från de objektiva skördeuppskattningarna/. SCB. SM J 1970:9, 1971:18, 1972:20, 1973:22, 1974:30, 1975:24, 1976:6.3, 1977:5.3 och 1978:7.3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Odling av kokärter i Östergötlands, Södermanlands och Gotlands län. SCB. SM J 1977:5.6 (avser 1965—1976).

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening upa.

8.6 TOTALSKÖRDAR

SCB beräknar varje år totalskördarna av

spannmål, hö från slåttervall och potatis vid företag med mer än 2 hektar åkermark.

Uppgifter om totalskördar av oljeväxter och sockerbeter lämnas årligen av Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive av Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Beräkningarnas genomförande

Spannmål, hö från slåttervall och potatis
Skördeberäkningarna baseras på uppgifter för de olika grödorna om arealer enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) och om hektarskördar enligt de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Den totala skörden beräknas som produkten av den besädda arealen och den bärgade skörden per hektar besädd areal. Beräkningarna avser endast företag med mer än 2 hektar åkermark.

Arealuppgifterna enligt lantbruksregistret avser ej alltid de besädda arealerna. Sålunda kan t ex diken vara redovisade bland grödarealerna. Därför utförs korrigering av lantbruksregistrets arealuppgifter enligt följande förfarande.

För varje gröda eller grödgrupp och riksområde (se bilaga 1) fastställs korrigeringstal. Som underlag för fastställandet av dessa tal används resultat från särskilda fältmätningar i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Sådana mätningar utförs vid cirka 375 företag (för potatis utförs fältmätningar vid ytterligare cirka 190 företag).

Vid beräkningarna multipliceras arealen för varje naturligt jordbruksområde (se bilaga 1) med korrigeringstalet för det riksområde inom vilket området ligger. De sålunda korrigerade arealerna, de besädda arealerna, summeras till länstal, varefter totalskörden beräknas genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För omräkning av arealuppgifterna enligt lantbruksregistret till besädd areal har vid de fyra senaste årens skördeberäkningar korrigeringstalen enligt följande tablå använts.

Gröda (grödgrupp) område	Riks- område	Korrigeringsstal			
		1983	1982	1981	1980
Brödsäd	1	0,97	0,97	0,97	0,97
	2	0,95	0,95	0,95	0,95
	3	0,90	0,90	0,90	0,90
Fodersäd	1	0,95	0,95	0,95	0,95
	2 o 3	0,90	0,90	0,90	0,90
Slåttervall	Alla	0,95	0,95	0,95	0,95
Matpotatis	1	1,05	1,05	1,05	1,05
	2	1,05	1,05	1,05	1,05
	3	0,90	0,90	0,90	0,90
Potatis för stärkelse och råsprit	1	1,00	1,00	1,00	1,00
	2 o 3	1,00	1,00	1,00	1,00
Oljeväxter ¹	1	1,00	1,00	1,00	1,00
	2 o 3	0,95	0,95	0,95	0,95

¹ Se nedan.

Rikstalen för totalskördarna erhålls genom summering av länstalen. På grund av vägnings- och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av skörden per hektar (se avsnitt 8.5) för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av hektarskörd och motsvarande areal från den för respektive produktionsområde redovisade totalskörden.

Oljeväxter

SOI insamlar varje år uppgifter om odlingen av oljeväxter. De här redovisade siffrorna avser skörd för kontraktbundna odlingar och s k hembud omräknade till frö med 18% vattenhalt.

Sockerbetor

Uppgifterna om sockerbetsodlingen avser de av SSA rapporterade levererade skördekvantiteterna.

Resultat

Uppgifter om besädda arealer och totalskördar för spannmål, slåttervall och potatis 1983 lämnas i tabell 79 varav bl a framgår att höstvet gav mycket hög skörd, vilket orsakades av en omfattande odling. Fodersäd gav däremot en lägre skörd.

Tabell 80 visar att sockerbets-skörden blev låg 1983.

Av tablån nedan framgår skörden av vitsenap i riket åren 1978–1983.

År	Totalskörd av vitsenap, ton
1983	466
1982	1 676
1981	3 470
1980	2 640
1979	4 420
1978	1 550

Total biologisk skörd av halm av höstvet, vårvete, höstråg, korn och havre år 1982 (uppgifter har inte insamlats för 1983) redovisas i följande tablå. Uppgifterna avser skörd inklusive stubb, boss och agnar.

Område¹ Halm, 1 000 ton torrsbstans år 1982

	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre
GSS	394	84	67	431	162
GMB	174	37	92	416	100
GNS	492	48	67	321	614
SS	396	172	37	550	560
GSK	74	14	21	295	438
SSK	21	..	..	143	108
NN	..	—	..	112	40
NÖ	—	—	—	116	13
Hela riket	1982 1 551	355	284	2 384	2 035
	1981 935	434	243	2 918	2 473
	1980 1 324	298	318	2 625	2 157

¹ Se bilaga.

Bibliografi

Skördens storlek/årligen sedan 1963/.SCB SM J 1970:39 (avser 1968–69), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–74 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9, 1980:9 1981:10, 1982:11, 1983:10

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Beräkning av skörden per den 3 augusti /årligen sedan 1969; datum varierar något.

Tabell 79 Total skörd och besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1983
Total yield of grain, ley and potatoes in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn	
	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>								
Stockholms	90 470	16 692	16 120	3 737	7 290	1 775	72 110	17 744
Uppsala	126 380	22 491	60 040	11 936	7 000	1 454	200 680	45 414
Södermanlands	148 290	26 651	22 790	5 301	11 910	2 783	90 250	21 452
Östergötlands	275 700	50 485	23 000	5 431	49 190	10 639	132 670	33 028
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	27 840	12 449
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	21 010	8 518
Kalmar	43 240	10 136	2 770	833	16 350	4 869	58 590	23 202
Gotlands	26 040	6 834	..	..	12 170	4 685	53 410	18 667
Blekinge	10 350	2 091	4 800	1 343	5 940	1 590	21 420	8 085
Kristianstads	66 720	12 596	14 830	4 051	24 170	6 889	157 410	53 469
Malmöhus	257 350	47 587	38 370	9 684	46 070	12 265	277 760	81 288
Hallands	23 980	4 941	..	..	8 730	2 274	96 280	34 167
Göteborgs o Bohus	8 560	2 025	..	..	..	..	25 370	10 206
Älvsborgs	32 070	6 047	2 410	701	4 000	1 140	72 190	23 669
Skaraborgs	229 460	43 607	4 810	1 228	25 840	6 678	129 450	40 696
Värmlands	11 380	2 661	..	..	..	..	65 720	27 328
Örebro	34 040	6 794	23 260	5 243	7 020	1 873	99 780	28 681
Västmanlands	55 650	9 742	52 860	10 679	4 800	1 107	164 090	37 284
Kopparbergs	2 630	607	..	..	..	..	58 900	20 151
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	58 610	21 014
Västernorrlands	..	..	—	—	..	..	39 150	14 102
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	19 720	6 762
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	67 120	24 335
Norrbottns	..	..	..	..	..	..	16 840	6 570
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	279 430	50 941	41 630	10 496	45 870	11 648	320 630	94 792
Götalands mellanbygder	126 530	28 815	21 710	5 992	59 890	18 755	263 330	91 880
Götalands norra slättbygder	494 520	91 419	25 570	6 106	69 340	15 779	259 680	71 591
Svealands slättbygder	460 930	83 694	173 730	36 677	37 650	8 930	649 710	160 751
Götalands skogsbygder	63 510	13 375	6 200	2 203	15 150	4 426	210 960	82 753
Mellersta Sveriges skogsbygder	22 240	4 836	3 780	932	7 000	1 973	127 620	45 578
Nedre Norrland	..	..	—	—	..	..	109 070	39 575
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	85 370	31 361
<i>Hela riket</i>								
1983	1 447 510	273 174	273 740	62 442	235 030	61 564	2 026 370	618 281
1982	1 185 620	216 415	304 790	66 876	208 990	53 673	2 378 190	634 833
1981	736 270	152 110	330 040	71 401	177 340	50 047	2 451 660	681 259
1980	985 340	235 578	207 980	52 283	222 880	65 502	2 171 940	647 942
1979	785 930	175 349	244 120	67 779	192 120	57 528	2 345 530	704 096

¹ Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre. —² Avser bärgad skörd med 15% vattenhalt. —³ Avser bärgad första skörd och utnyttjad återväxt med 16,5% vattenhalt. —⁴ Skörden av matpotatis har reducerats för stora, små och skadade knölar och skörden av potatis för stärkelse och råsprit för rötskadade knölar. För matpotatis saknas uppgifter för län och produktionsområden om 1983 års totalskörd på samtliga odlingar.

Havre		Blandsäd ¹		Slåttervall			Mat- potatis		Potatis för stärkelse och råsprit	
Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Skörd ³ , ton		Besädd areal, hektar	Total skörd ⁴ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ⁴ , ton	Besädd areal, hektar
				Totalt	Därav första skörd					
61 600	15 718		2 472	105 150	79 940	15 314	..	477	—	—
87 010	19 186		5 959	167 890	117 080	23 157	..	582	—	—
107 140	28 358		3 435	162 370	117 470	21 338	..	460	..	..
92 040	26 686		7 353	254 950	192 540	35 302	..	1 561	..	..
35 700	17 195		4 006	296 920	228 040	41 522	..	700	—	—
23 560	9 600		1 770	186 600	129 590	23 665	..	497	..	..
26 010	12 696		5 279	296 920	241 360	42 771	..	1 277	8 830	355
7 380	3 603		1 440	160 970	130 180	21 610	..	759	—	—
3 670	1 645		397	81 870	58 650	9 466	..	447	83 530	2 791
19 400	7 043		1 031	260 170	172 590	33 480	..	3 361	156 280	5 323
40 610	13 921		1 067	200 040	136 100	23 736	..	4 093	26 190	968
57 970	21 583		1 641	204 820	128 620	25 374	..	3 701	..	..
34 180	13 479		2 627	160 940	123 290	20 745	..	459	—	—
105 230	37 962		3 521	350 840	261 410	48 080	..	803	—	—
249 530	82 081		6 885	306 390	229 040	41 584	..	3 806	..	..
35 590	15 735		1 128	223 420	191 470	37 324	..	1 280	—	—
85 720	25 826		1 640	132 540	96 480	17 797	..	1 417	..	..
139 240	30 608		2 071	102 220	72 710	13 366	..	231	—	—
14 720	5 182		840	135 780	98 110	19 548	..	835	—	—
27 990	10 606		1 017	150 280	128 420	26 528	..	574	..	..
4 830	2 087		1 395	140 760	122 420	29 162	..	704	—	—
..	..		532	141 930	125 640	25 851	..	416	—	—
5 720	1 882		1 992	205 940	176 260	42 709	..	1 115	..	..
1 970	760		952	134 680	114 210	25 752	..	800	—	—
73 290	25 128		1 264	174 190	110 000	21 605	..	6 668	31 550	1 000
37 690	16 125		4 122	548 310	416 940	70 950	..	5 505	218 180	7 589
346 990	108 228		9 678	436 610	330 730	60 085	..	4 599	..	..
487 220	124 534		15 683	682 530	503 890	94 409	..	3 396	..	..
213 150	89 933		20 471	1 505 750	1 100 880	201 390	..	4 315	32 990	1 125
77 090	27 050		3 333	438 180	340 590	65 168	..	1 942	..	..
25 270	10 398		2 927	412 360	355 450	78 637	..	1 895	—	—
7 790	2 692		2 972	361 800	309 110	72 937	..	2 035	..	..
1 268 490	404 088	..	60 450	4 559 730	3 467 590	665 181	650 810	30 355	288 040	10 005
1 662 810	477 012	..	60 701	4 297 260	3 117 950	674 920	735 380	30 576	300 780	10 018
1 815 580	474 253	..	59 168	4 326 340	3 022 790	671 498	833 870	30 489	371 990	10 526
1 566 690	451 512	157 370	89 971	4 131 700	2 813 770	672 142	719 240	29 557	364 610	11 183
1 524 070	456 643	147 680	54 558	4 183 060	2 826 080	666 521	835 750	29 943	448 470	11 837

Tabell 80 Total skörd av oljeväxter och sockerbetor år 1983
 Total yield of oleiferous plants and sugar beets in 1983

Område	Höstraps total skörd ¹ , ton	Vårrops total skörd ¹ , ton	Höstrybs total skörd ¹ , ton	Vårrysbs total skörd ¹ , ton	Summa oljeväxter ² total skörd ¹ , ton	Sockerbetor total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	710	5 470	2 170	7 350	15 700	—
Uppsala	170	18 960	1 290	7 030	27 450	—
Södermanlands	910	8 670	1 600	12 400	23 580	—
Östergötlands	9 320	10 820	1 590	24 200	45 930	..
Jönköpings	240	270	10	800	1 320	—
Kronobergs	260	410	140	580	1 390	—
Kalmar	3 120	1 710	130	1 200	6 160	122 710
Gotlands	5 020	1 680	300	2 610	9 610	139 480
Blekinge	1 030	2 150	..	30	3 210	39 790
Kristianstads	19 090	5 240	80	240	24 650	485 070
Malmöhus	113 880	6 180	320	450	120 830	1 114 190
Hallands	20	2 960	—	3 370	6 350	19 140
Göteborgs o Bohus	..	1 010	—	1 320	2 330	—
Älvsborgs	20	4 870	—	4 500	9 390	—
Skaraborgs	1 850	17 530	60	11 070	30 510	—
Värmlands	—	810	80	5 970	6 860	—
Örebro	50	5 370	220	6 130	11 770	—
Västmanlands	..	16 550	150	5 870	22 570	—
Kopparbergs	—	10	20	2 710	2 740	—
Gävleborgs	—	—	10	300	310	—
Västernorrlands	—	—	—	80	80	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottns	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1983	155 710	110 670	8 200	98 220	372 740	1 921 500
1982	140 820	114 260	9 260	104 780	369 120	2 431 250
1981	90 980	114 770	1 200	112 190	319 140	2 483 780
1980	126 060	80 130	3 940	112 790	322 920	2 257 250
1979	90 110	82 280	30 300	94 410	297 100	2 206 190

¹ Avser frö med 18% vattenhalt. —² Exklusive övriga oljeväxter. Se även texten under »Resultat».

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Uppgifter redovisas bl a för vårråg, kokärter samt foderarter och vicker; för 1983 beräknades totalskördarna av dessa grödor till 1,6, 8,4 respektive 53,6 milj kilogram/. Statens jordbruksnämnd.

8.7 SKÖRDENS KVALITET

SCB har tidigare varje år i samverkan med jordbruksnämnden (1979 Svensk Spannmåls-handel) och Sveriges Utsädesförening genomfört undersökningar av spannmålsens kvalitet. Kvalitetsanalyserna har utförts vid Utsädesföreningens cereallaboratorium i Svalöv. Från

och med år 1980 har dock dessa undersökningar upphört. SCB utför vidare kvalitetsberäkningar grundade på uppgifter från leveransbesked till provyttegrårdarna från spannmålsuppköpare. Resultaten används bl a vid skördeskadeskyddets prisberäkningar (se avsnitt 8.10).

SCB insamlar vidare varje år prover från vallskörden för att låta bestämma dennas kvalitet. Proverna analyseras vid statens lantbrukskemiska laboratorium i Uppsala och de kemiska stationerna i Kristianstad och Skara.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening och AB Skånebrännerier lämnar årligen upp-

gift om medelstärkelsehalten i den av dem förbrukade potatisen.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget erhålls varje år förutom skördeuppgifter (se avsnitt 8.6) även uppgifter om olje- respektive sockerhalt.

Spannmålsens kvalitet

Från Lantbruksdata och från privata spannmålsuppköpare inhämtar SCB uppgifter om kvaliteten hos den från provytegårdarna levererade spannmålsskörden. 1983 avsåg dessa uppgifter leveranser gjorda före 1 november. På basis därav utförs beräkningar för län, produktionsområden och riket av rymdvikt, vattenhalt, falltal, grundpris och reglerat pris samt torkningskostnad. Falltalet, som bestäms enligt en fysikalisk metod, utgör ett mått på mältningen.

Vallskördens kvalitet

Insamlingen av prover är samordnad med uppgiftsinsamlingen till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Prover uttas från provyteskördarna i slåttervall vid omkring 1 000 provytegårdar fördelade över landet.

Analyserna omfattar bestämning av smältbarheten av organisk substans och halten av råprotein och aska. Utifrån smältbarhetsbestämningen beräknas omsättbar energi (Mcal) och utifrån råproteinhalten andelen smältbart råprotein.

Resultat

Kvaliteten på 1983 års skörd av brödsäd och fodersäd var överlag god som *tabellerna 81* och *82* visar. Cirka 80 respektive 42 procent av höstvete- och vårveteskörderna hade sålunda ett falltal > 260. Av höstrågskörderna hade närmare 99 procent ett falltal > 120.

Som framgår av *tabell 83* var vallskördens energiinnehåll något lägre än tidigare år. Enligt *tabell 84* var oljehalten i oljeväxtskörden relativt hög medan sockerhalten i sockerbetskörderna blev ganska normal.

Medelstärkelsehalten i den av Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) och AB Skånebrännerier förbrukade potatisen blev liksom föregående år ovanligt hög som framgår i nedanstående tablå.

År	Medelstärkelsehalt, procent		
	SSF	Skånebränn	Totalt
1982/83	17,6	16,9	17,4
1981/82	17,3	16,4	17,0
1980/81	17,2	16,9	17,1
1979/80	16,9	16,6	16,8
1978/79	16,8	16,3	16,6

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årigen sedan 1964/. SCB. SM J 1970:12, 1971:23, 1972:16, 1973:23, 1974:32, 1975:26, 1976:6.2, 1977:5.2, 1978:7.2, 1979:8.4, 1980:7.2, 1981:8.3, 1982:9.4.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Fodersädens kvalitet /årigen sedan 1971/. SCB. SM J 1972:26, 1973:34, 1974:31, 1975:28, 1976:6.4, 1977:5.4, 1978:7.4, 1979:8.5, 1980:7.3, 1981:8.4, 1982:9.5.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Spannmålsskördens kvalitet. SCB SM J 1982:9.2, 1983:8.2, 1984:8.2.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Vallskördens kvalitet /årigen sedan 1963/. SCB. SM J 1969:40, 1970:60, 1971:59, 1972:61, 1973:57, 1975:8 och 59, 1976:12.6, 1977:11.6, 1978:15.6, 1979:13.4, 1980:14.4, 1981:15.4, 1982:16.4, 1983:14.3 ...

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årigen sedan 1927/.

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årigen sedan 1971/72/.

Skördestatistik för oljeväxter. /Årigen sedan 1959 års skörd/. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Andra undersökningar

Undersökningar av kvaliteten hos /årigen sedan 1930/ års brödsädesskörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Kvalitetsinventering på fodersäd av /årigen sedan 1971/ års skörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

8.8 VIDAREFÖRÄDLING. FÖRSÖRJNINGSBALANSER

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, såluförd produktion av mjöl osv sammanställs

och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Nämnden utför vidare på årsbasis vissa beräkningar av försörjningsbalanser. En stor del av statistiken byggs på uppgifter som nämnden samlar in i egen regi.

Uppgifter om produktion av råsprit och stärkelse erhålls genom AB Skånebrännerier respektive Sveriges Stärkelseproducenters Förening.

Resultat

Jordbrukarnas leveranser av brödsäd i miljoner kilogram under perioden 1978/79

Tabell 81 Den levererade skörden av brödsäd fördelad på falltalsklasser år 1983. Procent

The delivered crop of bread grain by falling number groups in 1983. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Falltal							Summa
	<90 ¹	90— 140	150— 180	190— 210	220— 240	250— 260	>260	
Höstvete								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	3,6	0,1	0,4	0,5	1,6	3,3	90,5	100
» mellanbygder	8,1	0,0	0,5	1,0	2,8	5,7	81,9	100
» norra slättbygder	0,9	0,5	1,3	2,9	4,6	7,0	82,8	100
Svealands slättbygder	1,5	1,0	2,2	3,3	7,1	12,2	72,7	100
Götalands skogsbygder	2,5	0,7	0,6	2,0	5,8	7,6	80,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	13,4	4,9	5,9	5,3	6,0	8,8	55,7	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket²								
1983	2,7	0,6	1,4	2,3	4,7	7,9	80,4	100
1982	8,6	7,9	7,0	6,7	7,8	5,8	56,2	100
1981	3,1	5,4	7,9	9,7	12,6	9,2	52,1	100
1980	15,5	12,1	12,5	13,4	14,0	8,2	24,3	100
1979	3,5	4,7	7,6	11,4	19,2	16,0	37,6	100
Vårvete								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	3,7	—	—	—	0,3	0,3	95,7	100
» mellanbygder	12,3	0,5	0,9	0,5	5,1	9,0	71,7	100
» norra slättbygder	6,6	1,9	4,7	4,5	13,0	19,3	50,0	100
Svealands slättbygder	27,4	2,4	2,6	9,2	19,4	17,8	21,2	100
Götalands skogsbygder	5,4	1,0	2,9	—	10,0	4,0	76,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket²								
1983	19,7	1,8	2,3	6,3	14,0	13,5	42,4	100
1982	1,7	9,4	12,4	16,0	16,5	9,3	34,7	100
1981	0,8	1,2	4,6	12,7	23,8	20,6	36,3	100
1980	33,1	12,5	13,6	13,5	15,2	5,8	6,3	100
1979	10,2	11,1	16,3	16,4	19,1	9,2	17,7	100

Tabell 81 (forts)

Gröda; område	Falltal				Summa
	<80 ¹	80— 90	100— 120	>120	
Höstråg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	1,4	—	0,8	97,8	100
» mellanbygder	1,2	—	0,2	98,6	100
» norra slättbygder	0,4	—	0,0	99,6	100
Svealands slättbygder	0,9	—	0,3	98,8	100
Götalands skogsbygder	0,2	—	—	99,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,7	—	—	96,3	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	100
Övre Norrland	—	—	—	—	—
Hela riket²					
1983	1,0	—	0,3	98,7	100
1982	1,8	1,0	1,2	96,0	100
1981	8,9	4,8	5,5	80,8	100
1980	28,3	11,2	14,2	46,3	100
1979	10,4	11,7	24,6	53,3	100

¹ Inklusive skördepartier med låg hektolitervikt. — ² Avser hela riket utom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

–1982/83 framgår av tabblån nedan.

År	Höstvete ¹	Vårvete ²	Råg
1982/83	1 129	279	207
1981/82	698	310	173
1980/81	938	189	219
1979/80	729	229	181
1978/79	999	215	279

¹ Avser normalvete. — ² Avser kvalitetsvete.

Beräknade försörjningsbalanser för spannmål, potatis och fettråvaror under 1981/82 redovisas i *tabellerna* 85, 86 och 88, varav bl a framgår att importen av spannmål var lägre än under föregående år. Av *tabell* 87 framgår att under 1982/83 produktionen av råsprit och stärkelse minskade med cirka 2 respektive 8 procent jämfört med 1981/82.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om leveranser, förmalning, lager m m har redovisats varje månad sedan 1950; i särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen m m av jordbruksprodukter/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /åriligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /åriligen sedan 1971/72/.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /åriligen sedan 1927/.

8.9 TRÄDGÅRDSODLING

Sedan 1970 ingår företag med trädgårdsproduktion i lantbruksregistret. Uppgifter om trädgårdsodling insamlas till detta varje år utom år då lantbruksräkning genomförs och det därpå närmast följande året. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning i början av år närmast efter lantbruksräkningsår.

De uppgifter om trädgårdsodling som inhämtas vid den ordinarie uppgiftsinsamlingen till lantbruksregistret är betydligt färre än uppgifterna till trädgårdsräkningen. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. I det följande lämnas uppgifter om trädgårdsodlingen 1981 enligt trädgårdsräkningen och 1983 enligt lantbruksregistret samt beskrivs

Tabell 82 Den levererade bröd- och fodersädens medelhektolitervikt, prisreglering och torkningskostnad år 1983

The average weight per hectolitre, regulated price and drying costs for the delivered bread and coarse grain in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre
Medelhektolitervikt, kg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	79,1	78,9	74,7	66,1	50,7
» mellanbygder	78,4	77,9	74,6	65,8	51,0
» norra slättbygder	81,5	81,6	77,0	68,2	53,5
Svealands slättbygder	81,7	80,8	76,1	69,5	56,3
Götalands skogsbygder	81,4	80,0	76,1	66,8	53,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	80,5	..	75,9	66,5	54,3
Nedre Norrland	—	—	..	64,5	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1983	80,7	80,3	75,6	68,0	54,8
1982	81,0	81,0	76,7	69,6	56,5
1981	80,3	81,1	76,4	69,0	58,1
1980	78,2	76,3	75,7	67,6	56,2
1979	80,7	78,7	77,6	68,6	55,5
Prisreglering², kr/dt					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	5,84	12,51	7,42	-0,61	-2,83
» mellanbygder	5,37	11,10	7,33	-0,72	-2,48
» norra slättbygder	5,52	8,94	7,75	-0,05	-1,17
Svealands slättbygder	5,20	2,80	7,66	0,21	-0,01
Götalands skogsbygder	5,81	9,66	7,64	-0,35	-1,40
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,40	..	6,96	-0,61	-0,81
Nedre Norrland	—	—	..	-1,11	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1983	5,42	5,90	7,53	-0,16	-0,70
1982	4,20	7,99	6,93	0,29	0,02
1981	4,17	6,62	4,55	-0,12	0,53
1980	1,04	-2,29	-0,39	-0,34	-0,06
1979	2,24	1,57	0,81	-0,31	-0,25
Torkningskostnad, kr/dt					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,59	3,04	2,34	2,02	1,61
» mellanbygder	2,57	4,45	1,70	1,54	2,30
» norra slättbygder	2,25	2,41	1,67	1,44	1,84
Svealands slättbygder	2,04	3,93	1,51	1,59	1,55
Götalands skogsbygder	2,79	3,85	2,24	2,19	3,40
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,88	..	2,42	3,53	3,05
Nedre Norrland	—	—	..	3,95	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1983	2,52	3,69	1,85	1,82	1,89
1982	5,89	6,08	2,76	3,34	3,02
1981	4,57	4,90	4,38	3,66	4,30
1980	4,44	5,89	5,19	4,64	4,65
1979	3,89	4,38	3,94	4,06	4,15

¹ Avser hela riket utom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. — ² Reglerat pris minus grundpris.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 83 Vallskördens¹ kvalitet år 1983
Quality of the yield of ley in 1983

Område	Råprotein, procent	Aska, procent	Omsättbar energi MJ/kg	Smältbart råprotein, gr/kg
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11,0	6,5	7,9	78
» mellanbygder	11,3	7,0	7,7	79
» norra slättbygder	10,8	6,8	7,9	75
Svealands slättbygder	10,5	6,6	7,9	73
Götalands skogsbygder	10,3	6,3	7,8	70
Mellersta Sveriges skogsbygder	9,2	5,7	7,6	60
Nedre Norrland	7,6	6,0	7,8	59
Övre Norrland	9,9	5,8	7,7	58
<i>Hela riket</i>				
1983	10,2	6,3	7,8	69
1982	9,7	5,8	8,7	65
1981	9,0	5,7	8,0	58
1980	10,1	5,8	8,1	68
1979	10,0	5,9	8,1	68

¹ Avser skörd med 16,5% vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning).

trädgårdsräkningen 1982, som SCB genomförde i nära samarbete med lantbruksstyrelsen.

Trädgårdsräkningens innehåll och genomförande

Omfattning och innehåll

Uppgifter till trädgårdsräkningen 1982 inhämtades med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (omtryckt i förordning 1978:468).

Uppgiftslämnare var

företag och andra enheter (anstalter, institutioner m m) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller plast eller minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal. Odling i hemträdgårdar eller för husbehov har ej ingått.

Som trädgårdsodling räknas odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealster.

Uppgifter inhämtades om odlingen av olika växtslag i växthus och bänkgård och på friland under 1981. Vidare infordrades bl a vissa tekniska data om växthus (storlek, ålder, byggnadsmaterial m m) samt uppgifter om maskiner och lagerlokaler den 31 december 1981 och om energiförbrukning under 1981.

Insamling och bearbetning

Trädgårdsräkningen 1982 genomfördes som en totalundersökning. Uppgifter för företag som kunde antas ha bedrivit odling i växthus om minst 200 m² insamlades av särskilda intervjuare, medan uppgifter från övriga företag inhämtades genom postenkät. För genomförandet av intervjudelen och visst granskningsarbete svarade fältorganisationen för de objektiva skördeuppskattningarna.

Granskningen i övrigt, som särskilt för postenkäten var relativt omfattande, och bearbetningen av materialet utfördes manuellt och maskinellt vid SCB.

Bortfall

Totalt tillfrågades 6 900 företag. Omkring 2 000 av dessa visade sig dock vara ej redovisningsskyldiga år 1981. För de övriga företagen var bortfallet 40 företag (0,6%). Någon bortfallskorrigering utfördes inte.

Trädgårdsräkningens tillförlitlighet

Relativt många uppgiftslämnare hade svårigheter att besvara frågorna om odlingen av olika växtslag. Uppgifter erhöles dock i regel om antingen utnyttjad areal eller skördad kvanti-

Tabell 84 Olje- respektive sockerhalt i skördarna av oljeväxter och sockerbetor år 1983. Procent

Content of oil and sugar in oleiferous seed and sugar beets in 1983. Per cent

Område	Olje ¹ - respektive sockerhalt					Sockerbetor
	Höstraps	Vårrops	Höstrys	Vårrys	Vitsenap	
<i>Län</i>						
Stockholms	44,2	45,5	44,7	44,9	—	—
Uppsala	45,5	45,7	44,3	44,1	—	—
Södermanlands	44,6	45,5	45,1	44,4	—	—
Östergötlands	45,7	46,4	47,1	45,3	—	17,3
Jonköpings	46,5	45,5	46,7	44,8	—	—
Kronobergs	47,1	45,5	46,4	44,3	—	—
Kalmar	44,0	44,8	46,9	44,2	—	16,7
Gotlands	43,6	43,4	46,0	41,8	35,3	17,4
Blekinge	44,8	45,3	46,4	43,3	—	17,1
Kristianstads	45,4	45,4	45,2	43,3	35,6	17,2
Malmöhus	46,0	45,9	46,2	43,9	35,9	17,3
Hallands	47,7	45,5	—	44,1	—	16,8
Göteborgs o Bohus	46,3	48,6	—	46,4	—	—
Älvsborgs	47,6	47,6	—	45,9	—	—
Skaraborgs	46,0	46,2	48,1	45,1	—	—
Värmlands	—	48,1	48,7	45,9	—	—
Örebro	46,0	46,6	46,8	44,8	—	—
Västmanlands	48,3	46,3	45,7	44,2	—	—
Kopparbergs	—	46,4	47,0	45,5	—	—
Gävleborgs	—	—	47,2	45,4	—	—
Västernorrlands	—	—	—	43,5	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottns	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1983	45,8	46,0	45,5	44,9	35,8	17,2
1982	46,7	45,7	47,0	43,7	36,5	17,5
1981	45,1	44,8	45,1	43,8	36,6	16,7
1980	43,6	42,0	44,3	41,6	35,6	16,5
1979	45,4	43,4	45,0	42,3	38,6	18,0

¹ Avser levererade skördar från kontrakterade arealer.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Tabell 85 Försörjningsbalans för spannmål åren 1977/78—1981/82. Milj kilogram
 Balance sheet of grain resources in 1977/78—1981/82. Millions of kilogrammes

	Brödsäd			Fodersäd ³	Summa				
	Vete	Råg	Totalt		1981/82	1980/81	1979/80	1978/79	1977/78
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager ¹	477	94	571	394	965	947	954	826	793
Skörd	1 066	179	1 245	4 448	5 693	5 314	5 242	5 743	5 395
Import	37	1	38	0	38	158	40	23	17
Summa	1 580	274	1 854	4 842	6 696	6 419	6 236	6 592	6 205
<i>Användning</i>									
Förmalning ²	559	136	695	121	816	828	757	755	749
Foder, utsäde, svinn och beredskapslagrens förändringar	235	39	274	3 678	3 952	3 802	3 705	3 834	3 650
Export	336	12	348	519	867	824	843	1 049	979
Utgående lager ¹	450	87	537	524	1 061	964	931	954	827
Summa	1 580	274	1 854	4 842	6 696	6 418	6 236	6 592	6 205

¹ Lager hos handelskvarnar, Svensk spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. —² För fodersäd avses förbrukning vid grynkvvarnar, bryggerier och brännerier. —³ Exklusive import av malt.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 86 Försörjningsbalans för potatis åren 1979/80—1981/82. Milj kilogram
 Balance sheet of potatoe resources in 1979/80—1981/82. Millions of kilogrammes

	1979/80	1980/81	1981/82
<i>Tillgångar</i>			
Skörd	1 284	1 084	1 213
Import	32	61	14
Summa	1 316	1 145	1 227
<i>Användning</i>			
Matpotatis	693	582	583
Fabrikspotatis ¹	382	327	356
Foder, utsäde och svinn	229	230	262
Export	12	6	26
Summa	1 316	1 145	1 227

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 87 Tillverkning av råsprit och stärkelse åren 1980/81—1982/83
 Production of crude alcohol and starch in 1980/81—1982/83

Råsprit respektive stärkelse	1980/81	1981/82	1982/83
Råsprit			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	107 472	111 738	77 298
Spannmål	11 548	6 035	14 501
<i>Produktion, 1 000 liter</i>			
Råsprit, 50%	31 888	28 354	27 834
Stärkelse			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	218 490	199 320	178 781
<i>Produktion, ton</i>			
Stärkelse	46 200	42 705	39 408

Källor: AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a.

Tabell 88 Försörjningsbalans för fettråvaror år 1981/82. Milj kilogram
 Balance sheet of crude fat resources in 1981/82. Millions of kilogrammes

	Vegeta- biliska oljor	Marina oljor	Anima- liskt fett	Fett- syror	Summa				
					1981/82	1980/81	1979/80	1978/79	1977/78
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager	24	3	1	3	31	40	29	41	30
Produktion	95	5	52	0	152	129	140	141	141
Import	97	11	0	19	127	128	133	126	123
Summa	216	19	53	22	310	297	302	308	294
<i>Användning</i>									
Livsmedelsindustrin förbrukning	89	11	12	—	112	111	111	102	107
Industriförbrukning för tekniska ändamål ¹	58	0	27	11	96	91	87	98	68
Export	45	4	11	8	68	64	64	67	74
Utgående lager	24	4	3	3	34	31	40	41	45
Summa	216	19	53	22	310	297	302	308	294

¹ I förekommande fall inklusive beredskapslagens förändringar.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

tet. Där endera av uppgifterna var utelämnad, gjordes uppskattningar med hjälp av länsvis beräknade genomsnittsuppgifter.

Resultat

Som framgår av *tabellerna 89 och 90* förekom odling av trädgårdsväxter 1983 på cirka 5 400 företag. Frilandsodling förekom på 84 procent av företagen och på en sammanlagd areal av omkring 13 900 hektar, varav mer än hälften var lokaliserad till Skåne. På 42 procent av frilandsarealen odlades köksväxter och på 23 procent fruktträd.

Av den totala växthusytan 1983 på 3,4 milj kvadratmeter var 88% i uppvärmda växthus.

Vissa detaljerade uppgifter om odling och skörd av olika trädgårdsväxter enligt 1982 års trädgårdsräkning redovisas i *tabellerna 91 och 92*.

Bibliografi

Företag med odling av trädgårdsväxter, areal och antal /1970, 1973-75 och 1978/. SCB. SM J 1971:45, 1974:27, 1975:17, 1976:5.7, 1979:6.4, 1980:5.4, 1981:5.4, 1984:4.4.

Trädgårdsräkningen /1972, 1977 och 1982; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57, 1977:13 och 1982:18.

8.10 JORDBRUKETS SKÖRDESKADESKYDD

Jordbrukets skördeskadeskydd infördes år 1961. Det är ett allriskskydd, dvs det täcker alla skador på grödorna oavsett vad som orsakat dem. Omfattningen av skadorna fastställs områdesvis. Hänsyn tas således ej till variationer mellan enskilda företag inom de olika områdena. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet. Ersättningsberäkningarna utförs vid SCB.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga företag i riket med minst 2 hektar brukad åkermark.

Skyddet omfattar samtliga grödor för vilka skördestatistik erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Dessa grödor är för närvarande höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slättervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit. Den sammanlagda potatisarealen på ett och samma företag måste uppgå till minst 0,5 hektar för att omfattas av skyddet. Potatisarealen har från och med 1977 års skörd delats upp i areal med respektive utan bevattningsmöjlighet.

Skyddet omfattar vidare raps, rybs, vitse-

Tabell 89 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag år 1983

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1983

Uppgifter avseende företag med minst 0,3 hektar frilandsareal eller minst 200 m² växthusyta
Figures refer to enterprises with at least 0.3 hectares of cultivations on open ground or 200 m² greenhouse-area

Område; storleksgrupp	Växthus		Bänkgård ²		Friland		Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>							
Stockholms	236 548	159	—	—	313,4	153	239
Uppsala	32 476	38	—	—	77,7	50	68
Södermanlands	70 999	49	—	—	139,1	73	98
Östergötlands	130 528	80	—	—	414,3	169	202
Jönköpings	55 984	52	—	—	362,4	145	166
Kronobergs	31 251	36	—	—	254,0	139	157
Kalmar	71 979	55	—	—	807,4	326	350
Gotlands	31 763	23	—	—	517,8	172	181
Blekinge	51 192	40	—	—	499,7	256	272
Kristianstads	411 574	160	—	—	3 801,9	831	926
Malmöhus	1 425 945	400	—	—	3 475,0	727	941
Hallands	182 012	100	—	—	587,7	285	337
Göteborgs o Bohus	105 473	75	—	—	186,3	97	136
Älvsborgs	156 879	88	—	—	182,0	113	164
Skaraborgs	70 233	58	—	—	610,1	225	249
Värmlands	33 142	43	—	—	163,9	86	105
Örebro	43 565	45	—	—	403,2	174	194
Västmanlands	65 724	36	—	—	103,1	41	62
Kopparbergs	36 361	40	—	—	104,3	53	68
Gävleborgs	60 949	41	—	—	80,6	58	80
Västernorrlands	33 958	47	—	—	131,9	78	102
Jämtlands	7 336	15	—	—	175,8	74	80
Västerbottens	31 658	34	—	—	126,2	83	99
Norrbottens	30 087	32	—	—	381,0	159	168
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
Under 2,1	2 577 324	1 306	—	—	875,3	956	1 735
2,1– 5,0	332 005	186	—	—	1 413,8	751	787
5,1– 10,0	170 593	100	—	—	1 816,6	675	694
10,1– 20,0	140 394	71	—	—	2 197,6	682	698
20,1– 30,0	20 227	20	—	—	1 565,4	422	426
30,1– 50,0	25 980	20	—	—	1 991,8	480	485
50,1– 100,0	71 145	27	—	—	2 606,1	418	430
Över 100,0	69 948	16	—	—	1 432,2	183	189
<i>Hela riket</i>							
1983	3 407 616	1 746	—	—	13 898,8	4 567	5 444
1981	3 545 382	1 854	159 525	517	11 897,7	3 961	4 907
1980	3 726 045	2 071	203 217	673	13 872,0	4 971	5 866
1979	3 845 431	2 173	212 799	728	14 140,2	5 170	6 080
1978	3 990 825	2 325	248 037	836	14 107,4	5 306	6 332

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet. — ² Redovisas ej 1983.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 90 Frilandsareal för olika trädgårdsväxter år 1983. Hektar

Cultivation on open ground for horticultural plants in 1983. Hectares

Avser frilandsodlingar om minst 0,3 hektar

Figures refer to cultivations on open ground of at least 0.3 hectares

Område	Köks- växter	Frukt- träd	Bär- buskar	Jord- gubbar	Blommor	Plant- skole- alster	Övriga trädgårds- växter	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	159,0	54,1	16,6	28,4	—	17,9	35,4	311,4
Uppsala	27,8	15,0	11,6	12,7	—	4,8	5,2	77,1
Södermanlands	34,7	16,6	21,7	35,3	—	16,5	13,5	138,3
Östergötlands	215,1	9,2	20,5	126,0	—	16,7	26,4	413,9
Jönköpings	31,4	84,4	123,2	71,2	—	43,4	7,8	361,4
Kronobergs	47,5	66,4	26,9	81,7	—	17,9	12,6	253,0
Kalmar	472,5	23,5	15,0	214,5	—	40,8	40,6	806,9
Gotlands	390,0	62,0	9,2	29,5	—	8,0	18,7	517,4
Blekinge	156,0	46,9	9,0	229,9	—	28,1	29,3	499,2
Kristianstads	938,1	2 157,9	65,3	330,8	—	177,9	130,1	3 800,1
Malmöhus	2 259,9	507,0	45,5	163,2	—	313,2	183,9	3 472,7
Hallands	278,8	54,3	16,5	96,8	—	111,3	28,3	586,0
Göteborgs o Bohus	59,3	0,5	30,6	42,5	—	21,5	30,9	185,3
Älvsborgs	38,4	..	10,5	91,7	—	20,8	18,0	180,9
Skaraborgs	281,0	25,9	93,9	146,1	—	40,5	22,0	609,4
Värmlands	32,3	4,6	30,9	74,9	—	14,8	5,8	163,3
Örebro	209,4	..	35,7	134,2	—	4,5	18,6	402,7
Västmanlands	35,8	1,6	34,0	11,8	—	15,1	4,5	102,8
Kopparbergs	32,4	—	25,7	17,6	—	16,5	11,6	103,8
Gävleborgs	23,3	0,3	8,3	39,7	—	4,1	4,1	79,8
Västernorrlands	33,4	3,7	44,2	37,9	—	8,6	3,5	131,3
Jämtlands	31,0	—	45,8	83,6	—	10,8	4,4	175,6
Västerbottens	35,1	..	50,3	25,5	—	11,7	3,1	125,8
Norrbottns	36,8	—	275,2	53,7	—	10,1	5,1	380,9
<i>Hela riket</i>								
1983	5 859,0	3 135,8	1 066,1	2 179,2	—	975,5	663,4	13 879,0
1981	5 398,2	3 039,1	731,8	1 830,0	91,8	750,8	..	11 841,7
1980	5 658,4	3 402,3	686,1	2 241,6	193,3	1 061,0	557,2	13 799,9
1979	5 908,9	3 506,9	614,8	2 250,4	208,7	1 085,6	495,9	14 071,2
1978	5 776,7	3 525,8	508,8	2 149,9	219,2	1 142,4	609,6	13 932,4

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

nap och sockerbetor, för vilka kontrakts- och leveransuppgifter erhålls från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiefbolaget (SSA).

Slutligen ingår i skyddet även följande grödor, för vilka ingen särskild skördestatistik finns; för dessa grödor används uppgifter för de inom parentes angivna s k representantgrödorna.

Vårråg (vårvete)

Foderärter och vicker (korn)

Blandsäd (havre)

Övriga oljeväxter (vitsenap)

Grönfoder (slåttervall)

Betesvall på åker (slåttervall)

Vallfrö (slåttervall)

Anmälan till skördeskadeskyddet är obligatorisk. Den är samordnad med uppgiftsinsamlingen i juni till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1). Därvid insamlas bland annat uppgifter om de olika grödornas arealer.

Ersättningsberäkningar

Riket var 1983 indelat i 420 skördeområden (se kapitel 2). Gränsdragningen ses över varje år.

Tabell 91 Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1981
 Cultivation of horticultural plants on open ground in 1981

Avser frilandsodlingar om minst 0,3 hektar

Figures refer to cultivations on open ground of at least 0,3 hectares

Växtslag	Areal, hektar	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Gurka	421,2	8 852	515
Blomkål	359,0	5 417	277
Vitkål	725,3	29 330	516
Salladskål	160,7	2 781	179
Matlök	478,2	14 531	427
Purjolök	113,8	2 299	292
Morötter	1 339,8	53 850	755
Rödbetor	300,0	11 070	282
Isbergssallat	289,8	4 119	304
Annan sallat	60,3	5 682	189
Övriga köksväxter	1 150,1	..	745
Summa köksväxter	5 398,2	..	2 022
<i>Frukt</i>			
Äpple	2 377,0	21 408	573
Päron	389,4	4 237	254
Plommon	234,0	1 208	292
Körsbär	38,7	75	49
Summa frukt	3 039,1	..	620
<i>Bär</i>			
Jordgubbar	1 830,0	9 749 661	991
Hallon	52,1	138 314	144
Svarta vinbär	675,1	1 257 694	452
Röda vinbär	4,3	19 292	64
Krusbär	0,3	2 207	25
Summa bär	2 561,8	..	1 285
<i>Blommor</i>	91,8	..	267
<i>Plantskolor</i>	779,9	..	392

¹ Redovisas i 1 000 styck för »Annan sallat» och i ton för andra köksväxter och frukt. Bär redovisas i kilogram.

² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8%).

För varje område och för varje gröda fastställs en normskörd och en aktuell skörd per hektar (se nedan). Dessa uppgifter multiplicerade med normpris och aktuellt pris ger normskördevärde och aktuellt skördevärde för respektive gröda uttryckt i kronor per hektar. Produkten av skördevärdet för en gröda och motsvarande grödareal utgör det totala skördevärdet för grödan vid företaget. Summan av de enskilda grödornas skördevärden ger företagets totala skördevärde. Om företagets tota-

la normskördevärde överstiger dess totala aktuella skördevärde har företaget — enligt skördeskadeskyddet — drabbats av skördeskada.

Ersättningen för ett företag beräknas som skillnaden mellan skördeskada och självrisk (se nedan). Om skadan för ett företag, uttryckt i procent av normskördevärdet, överstiger självriskens i procent av normskördevärdet med mer än 2,0 procentenheter, utbetalas det överskjutande beloppet som ersättning för

Tabell 92 Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1981
 Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1981

Avser företag med minst 200 m² växthusyta.

Figures refer to enterprises with at least 200 m² greenhouse-area.

Växtslag	Utnyttjad yta, 100-tal kvadratmeter	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Tomater	6 359	10 211	649
Gurka	5 816	17 165	381
Melon	364	177	54
Isbergssallat	33	4	13
Annan sallat	3 694	9 608	163
Övriga köksväxter	772	..	84
Summa köksväxter	17 038	..	829
<i>Snittblommor</i>			
Nejlikor	261	3 203	14
Rosor	1 597	17 875	61
Krysanthemum	3 232	12 442	453
Snittgrönt	339	2 802	17
Övriga snittblommor	1 326	6 034	176
Summa snittblommor	6 753	42 356	541
<i>Krukväxter</i>			
Begonia	..	6 138	544
Krysanthemum	..	2 182	84
Cyklamen	..	1 245	269
Julstjärna	..	4 334	328
Pelargon	..	6 575	766
Övriga krukväxter	..	10 042	470
Summa krukväxter	..	30 516	933
<i>Löklblommor</i>			
Tulpaner	..	129 048	708
Narcisser	..	12 716	669
Hyacinter	..	11 934	675
Övriga löklblommor	..	7 335	242
Summa löklblommor	..	161 033	789
<i>Övrigt</i>			
Utplanteringsväxter	..	57 932	3 194
Sticklingar eller plantor för vidare kultur	..	60 305	718

¹ Tomater, gurka, melon och isbergssallat redovisas i ton, övriga växtslag i 1 000 styck. ² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8%).

skadorna. För företag med en skada lika med självrisken $\pm 2,0$ procentenheter utgår en ersättning med 2 procent av företagets totala normskördevärde. Ersättningsbeloppet avrundas till närmaste hundratal kronor. Ersättningsbelopp understigande 300 kronor utbetalas ej.

Samtliga företag får i början av mars ett besked från jordbruksnämnden om utfallet.

I det följande redovisas i ett särskilt stycke tillfälliga åtgärder vid 1983 års ersättningsberäkningar.

Normskörd

För de flesta grödorna beräknas normskördarna för län med hjälp av multipel regressionsanalys baserad på skördestatistik för perioden 1922 till året före aktuellt skördeår (årsväxt- och skörderapporter fram till 1957 – se avsnitt 8.3 – och därefter objektiv skördeuppskattning).

Beräkningarna är så utformade att genomsnittsskördarna under perioden med objektiv skördeuppskattning och skördeutvecklingen under hela perioden bestämmer normskördens storlek.

För oljeväxterna saknas användbara data från tiden före år 1956. Normskördarna för dessa växtslag har därför bestämts som enkla medeltal av hektarskördarna för perioden 1956 (våröljeväxter) och 1957 (höstöljeväxter) till året före aktuellt skördeår ökade med den beräknade skördeökningen från periodens mitt. Normskörden för sockerbetor har på motsvarande sätt bestämts med ledning av uppgifter för perioden 1956–1982. Beräkningarna baseras på data från SOI respektive från SSA.

De framräknade normskördarna för län differentieras på skördeområden med hjälp av särskilda relationstal. För sockerbetor beräknas dock normskördarna direkt för skördeområden.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande skördeområdenas aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna

(spannmål, vall och potatis) samt från SOI (oljeväxter) och SSA (sockerbetor).

Priser

För spannmål, oljeväxter, potatis för stärkelse och råspnit och sockerbetor beräknas normpriser och aktuella priser per skördeområde med utgångspunkt från skiljenspriser eller motsvarande per den 1 november 1983 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet och eventuell torkningskostnad. För potatis för stärkelse och råspnit beräknas priset, inom Kalmar, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län, på uppgifter om kvaliteten, vilka erhållits från AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening. Inom övriga län sätts priset lika med priset på matpotatis.

Normpriset för matpotatis beräknas med utgångspunkt från det skiljenspriset medan det aktuella priset utgör ett vägt medeltal av jordbruksnämndens noteringar för månaderna oktober till januari. De genomsnittliga hanterings- och fraktkostnaderna för foderpotatis beaktas vid värderingen av ej konsumtionsduglig potatis. Denna värderas dock till noll kronor i de delar av landet där den i allmänhet inte används. För foderpotatis och vallhö beaktas fodervärdet vid värderingen. Vid höga vallskördar reduceras dock det aktuella priset för den del av skörden som överstiger normskörden med mer än 10 procent.

Självrisk

Enligt bestämmelserna skall företagaren själv svara för en viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Denna del, självrisken, framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt uppgifter om vilka grödor som odlas på företaget och om grödornas areal. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid företaget, dels av företagets geografiska läge. Företag med ensidig växtodling får högre självrisk än företag med mångsidig odling. Odlas grödor som inte är odlings säkra i området blir självrisken också högre än om för området säkra grödor odlas. Självrisken är så

Tabell 93 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1983 års skörd
 Results of the compensation calculations for the yield in 1983

Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åkermark

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of tilled arable land

Område	I skordeskadade skyddet ingående åkerareal, hektar	Antal företag ¹	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittligt belopp per hektar, kronor				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning till ersättnings- berättigade företag	
<i>Län</i>									
Stockholms	91 553	2 056	7	16 800	3 989	5 011	663	258	16,6
Uppsala	155 953	3 608	1	600	4 278	5 382	737	300	17,2
Södermanlands	137 430	2 588	4	12 900	4 143	5 221	775	1 290	18,7
Östergötlands	214 000	4 881	124	385 400	4 739	5 261	848	129	17,9
Jönköpings	94 008	6 041	204	583 800	3 946	3 827	546	135	13,8
Kronobergs	58 109	4 482	191	1 188 200	4 103	4 123	552	316	13,5
Kalmar	130 358	5 196	798	5 611 300	4 357	4 144	737	270	16,9
Gotlands	80 089	2 594	107	1 273 200	4 289	4 264	687	304	16,0
Blekinge	36 382	2 109	181	1 555 900	5 741	5 661	765	351	13,3
Kristianstads	176 232	7 061	2 353	22 784 600	6 063	5 609	753	368	12,4
Malmöhus	294 328	7 889	3 616	42 623 700	6 651	6 023	771	349	11,6
Hallands	122 464	5 897	2 545	32 991 500	5 115	4 412	695	535	13,6
Göteborgs o Bohus	66 569	4 537	998	7 097 700	3 833	3 538	653	406	17,0
Älvsborgs	155 264	9 223	748	3 134 800	3 816	3 888	568	242	14,9
Skaraborgs	277 867	8 820	1 034	16 992 200	4 567	4 339	859	459	18,8
Värmlands	116 440	6 028	670	9 312 500	2 963	2 702	532	397	18,0
Örebro	112 606	3 346	158	2 301 200	3 981	4 200	696	340	17,5
Västmanlands	129 723	2 936	23	194 800	4 084	5 104	765	285	18,7
Kopparbergs	62 203	3 662	127	883 800	3 223	3 382	516	272	16,0
Gävleborgs	74 119	4 307	59	449 800	3 013	3 071	514	416	17,1
Västernorrlands	58 630	4 445	42	25 000	2 622	2 829	354	58	13,5
Jämtlands	44 484	3 476	—	0	2 971	3 170	406	—	13,7
Västerbottens	83 008	5 576	61	369 300	2 591	2 855	458	258	17,7
Norrbottens	41 566	2 681	30	385 300	2 651	2 809	454	417	17,1
<i>Hela riket</i>									
1983	2 813 385	113 439	14 081	150 174 300 ²	4 433	4 522	692	383	15,6
1982	2 824 764	116 005	616	2 871 000 ²	4 069	4 562	630	244	15,5
1981	2 798 206	115 098	4 412	16 561 000 ²	3 582	3 839	555	217	15,5
1980	2 820 415	117 918	8 368	81 852 900	3 166	3 205	489	261	15,4
1979	2 808 569	120 503	5 792	21 696 300	2 703	2 771	420	156	15,5

¹ Antal företag som beaktats för ersättningsberäkning. — ² Ändringar med anledning av besvär ej beaktade.

Källa: SCB, skordeskadskyddet.

Tabell 94 Normskördar¹ år 1983. Kilogram per hektar

Standard yields in 1983. Kilogrammes per hectare

Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åkermark

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of tilled arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ²	Slätter- vall	Mat- potatis ²	Potatis för stärke och rå- sprit ²	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Soc- ker- betor
<i>Län</i>															
Stockholms	4 251	3 371	3 372	3 295	2 997	..	5 737	21 196	—	2 045	1 779	1 833	1 622	—	—
Uppsala	4 435	3 845	3 519	3 682	3 485	..	5 857	21 818	—	2 024	2 056	1 981	1 803	—	—
Södermanlands	4 153	3 406	3 395	3 400	3 169	..	6 226	21 830	—	2 008	1 876	1 869	1 735	—	—
Östergötlands	4 832	3 899	3 729	3 840	3 456	..	6 113	29 360	—	2 480	1 870	2 050	1 884	1 690	—
Jonköpings	4 227	2 413	2 843	2 892	2 673	..	6 734	29 367	—	2 305	1 859	1 940	1 789	—	—
Kronobergs	3 743	2 496	3 175	2 991	2 743	..	7 105	32 159	—	2 021	2 058	2 058	1 874	—	—
Kalmar	4 144	3 229	3 032	3 115	2 854	..	6 436	27 694	30 809	2 390	1 810	1 881	1 668	1 209	38 167
Gotlands	3 544	2 769	2 691	2 907	2 840	..	6 026	30 598	—	2 184	1 563	1 644	1 634	1 413	36 834
Blekinge	4 776	4 231	3 184	3 540	3 175	..	7 092	27 210	30 340	2 603	2 167	1 696	1 606	—	46 378
Kristianstads	5 141	4 288	3 290	3 771	3 756	..	7 566	31 326	29 461	3 002	2 194	2 365	1 976	1 570	43 942
Malmöhus	5 308	4 482	3 946	4 378	4 276	..	7 864	36 664	31 485	3 072	2 047	2 383	1 704	1 781	43 346
Hallands	4 880	4 093	3 308	3 755	3 787	..	7 541	34 516	—	2 473	2 333	1 908	1 921	1 215	40 255
Göteborgs o Bobus	4 228	3 191	2 873	3 358	3 112	..	6 505	24 790	—	2 160	2 124	1 960	1 777	—	—
Älvsborgs	4 285	3 187	2 983	3 228	2 988	..	6 392	26 904	—	1 791	2 172	1 938	1 661	—	—
Skaraborgs	4 706	3 672	3 443	3 661	3 611	..	6 614	31 597	—	2 182	2 159	1 986	1 776	1 033	—
Värmlands	3 345	2 709	2 676	2 673	2 673	..	4 460	23 312	—	—	1 764	1 497	1 667	—	—
Örebro	4 151	3 654	3 178	3 436	3 246	..	6 197	26 304	—	2 035	1 951	1 784	1 674	—	—
Västmanlands	4 276	3 832	3 528	3 612	3 486	..	6 128	21 193	—	1 643	2 059	1 811	1 776	—	—
Kopparbergs	3 147	2 078	2 786	2 698	2 646	..	5 213	23 144	—	—	1 532	1 746	1 660	—	—
Gävleborgs	3 004	2 848	2 685	2 623	2 457	..	5 215	21 741	—	—	—	1 542	1 512	—	—
Västernorrlands	—	—	—	2 395	2 184	..	4 404	20 894	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	2 457	2 347	..	4 766	21 476	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	2 279	2 409	..	4 095	22 118	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	2 131	2 017	..	4 157	18 845	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>															
Gotlands södra slättbygd	5 317	4 500	3 931	4 318	4 137	..	7 735	35 108	31 143	3 101	2 165	2 299	1 925	1 836	43 977
" mellanbygd	4 311	3 966	3 132	3 482	3 314	..	6 840	32 692	30 293	2 652	1 891	1 726	1 619	1 555	40 462
" norra slättbygd	4 801	3 859	3 666	3 772	3 579	..	6 397	31 178	..	2 487	2 116	2 075	1 848	..	..
Svealands slättbygd	4 259	3 700	3 369	3 476	3 271	..	5 904	24 068	..	1 955	1 974	1 878	1 716	..	..
Gotlands skogsbygd	4 345	3 261	3 104	3 217	2 946	..	6 796	29 675	30 527	2 473	2 036	1 827	1 705	..	39 518
Mellersta Sveriges skogsbygd	4 045	3 257	3 003	2 780	2 758	..	5 205	23 670	..	2 171	1 771	1 619	1 618	..	..
Nedre Norrland	..	..	..	2 462	2 337	..	4 711	21 678	..	..	..	..	1 482	..	..
Övre Norrland	..	..	..	2 259	2 256	..	4 147	20 800	..	..	..	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>															
1983	4 593	3 859	3 424	3 422	3 234	..	5 973	29 139	30 354	2 888	2 045	2 013	1 769	1 647	42 633
1982	4 504	3 780	3 373	3 370	3 193	..	5 905	29 177	30 280	2 734	1 912	1 782	1 748	1 286	41 883
1981	4 435	3 698	3 339	3 331	3 138	..	5 751	28 932	29 846	2 756	1 911	1 858	1 742	1 345	41 448
1980	4 411	3 644	3 303	3 305	3 104	2 817	5 724	28 782	29 447	2 768	1 929	1 927	1 739	1 397	41 015
1979	4 545	3 559	3 295	3 293	3 111	2 799	5 793	28 235	28 477	2 820	1 945	1 866	1 741	1 330	41 023

¹ För spannmål avses skörd med 15%, för slättevall skörd med 16,5% och för oljeväxter skörd med 18% vattenhalt. — ² Avser skörd från arealer utan bevätningsmöjlighet.

³ Uppgifter för blandad 1981, 1982 och 1983 saknas.

Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

avvägd att den i genomsnitt för samtliga företag i riket är 15,5% av normskördevärdet.

Tillfälliga åtgärder vid 1983 års ersättningsberäkningar

Arealer som inte kunnat värsås och arealer där värsådden körts upp och såtts om eller trädats har beaktats individuellt inom Östergötlands, Jönköpings (endast vissa skördeområden), Kronobergs, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. Skördeområden (SKO) som delas av länsgräns ingår i sin helhet.

Arealer som inte skördats eller som lämnat mycket låg skörd har beaktats individuellt inom Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. Skördeområden som delas av länsgräns ingår i sin helhet. De grödor för vilka skador fått anmälas är värsåd (på Gotland även höstråg), våroljeväxter och potatis.

Arealer där skörden fått svåra kvalitetsskador, där skörden kasserats eller där skörden inte bärgats har fått anmälas individuellt inom Västerbottens och Norrbottens län. De grödor för vilka skador fått anmälas är värsåd och våroljeväxter.

Avvikelsen för sockerbetor har beräknats för varje enskilt företag utifrån skördeuppgifter från SSA. Vid beräkningen av avvikelsen har normskörd och normsockerhalt beräknats som ett enkelt medeltal av de senaste 10 årens uppgifter. Om uppgifter inte funnits alla år har man accepterat 7 skördeår som underlag. Samtidigt har även viss justering av självrisken skett. För företag med skörderesultat för färre än 7 av de senaste 10 åren har skördeavvikelser och självrisken för företaget vad gäller sockerbetor beräknats på basis av områdestal.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet finns en särskild skördeskadefond, som förvaltas av

jordbruksnämnden. Fonden uppgick vid årsskiftet 1983/84 till ca 605 milj kronor. Fonden har byggts upp av medel från staten och jordbruket. Budgetåret 1983/84 tillfördes fonden endast räntemedel (66,4 milj kr).

Resultat

För skördeskador på 1983 års skörd utbetalades som *tabell 93* visar 150,2 milj kronor till 14 081 företag, dvs i genomsnitt 10 665 kronor per företag eller 383 kronor per hektar. 65,5 procent av ersättningsbeloppet gick till Skånelänen och Hallands län. Skördeskadeersättningarnas omfattning sedan skördeskadeskyddet infördes 1961 framgår av *diagram 9* och 1983 års normskördar av *tabell 94*.

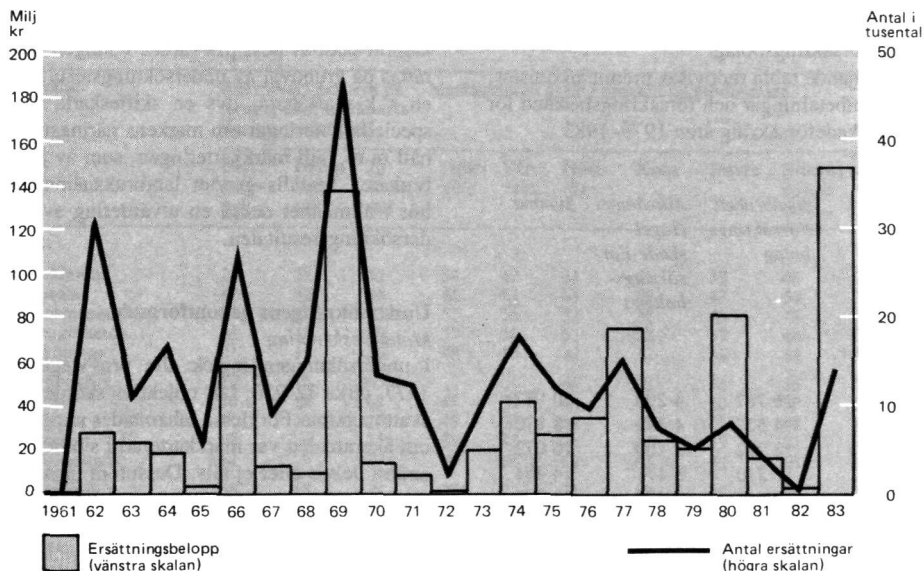
Det aktuella skördevärdet i jordbruket i löpande priser för perioden 1975–1983 för de företag, grödor och arealer som ingår i skördeskadeskyddet (cirka 95,5% av åkerarealen) lämnas i följande tablå.

År	Aktuellt skördevärde	
	Milj kronor	Kr/ha
1983	12 723	4 522
1982	12 887	4 562
1981	10 742	3 839
1980	9 040	3 205
1979	7 783	2 771
1978	7 799	2 749
1977	6 896	2 433
1976	6 580	2 315
1975	5 800	2 051

Bibliografi

Skördevärde-, skördeskade- och ersättningsstatistik /årligen sedan 1972/. SCB, SM J 1973:12 och 13, 1974:20 och 21, 1975:22 och 23, 1976:7.1 och 7.2, 1977:6.1 och 6.2, 1978:8.1 och 8.2, 1979:7.1, 1980:8.1, 1981:9.1, 1982:8.1, 1983:7.1, 1984:9.1 . . . Appendix till SM J 1979:7.1, 1980:8.1, 1981:9.1, 1982:8.1, 1983:7.1, 1984:9.1.

Skördeskadeskyddet. Principer och metoder. Promemorior från SCB 1983:1.

Diagram 9 Utbetalda ersättningsbelopp och antal ersättningar i skördeskadeskyddet 1961–1983

8.11 HAGELSKADEFÖRSÄKRING

Hagelskadeförsäkring är en frivillig och individuell försäkringsform. Ersättning lämnas för hagelskador på utestående grödor för vilka försäkring tecknats. Hagelskadeförsäkring meddelas f n av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, och av Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget, ömsesidigt.

Försäkringens utformning

Försäringen kan tecknas för flertalet grödor. Den kan utformas med eller utan självrisk. I det senare fallet skall försäringen omfatta samtliga försäkringsbara grödor.

Försäkringsperioden omfattar tiden 1 april – 31 mars. Försäringen gäller ej för höst-sådda grödor det år då grödorna är sådda och ej heller för skador som träffat stråsäd och oljeväxter efter den 1 november.

Redovisning

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året inbetalda premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså inte tagits, varken till mot-tagen eller till avgiven återförsäkring.

Resultat

För år 1983 var 691 582 hektar åkermark fördelade på 20 269 avtal försäkrade i Jordbrukets Försäkringsbolag.

I följande tabell redovisas premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för hagelskadeförsäkring åren 1979–1983.

	<i>Jordbrukets Försäkrings- bolag</i>	<i>Allmänna Hagel- skade-För- säkrings- bolaget</i>	<i>Summa</i>
<i>Premie- inkomster, l 000 kr</i>			
1983	16 787	4 200	20 987
1982	14 527	4 343	18 870
1981	12 972	3 100	16 072
1980	11 210	3 171	14 381
1979	10 551	2 674	13 225
<i>Skadeut- betalningar, l 000 kr</i>			
1983	12 659	2 700	15 359
1982	18 693	5 200	23 893
1981	3 699	930	4 629
1980	12 115	1 913	14 028
1979	4 423	1 318	5 741
<i>Försäkrings- bestånd, milj kr</i>			
1983	3 345	915	4 260
1982	2 897	843	3 740
1981	2 738	716	3 454
1980	2 439	679	3 118
1979	2 248	628	2 876

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1890/. Jordbrukets Försäkringsbolag.

Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget Verksamhetsberättelse /årligen sedan 1900/.

8.12 MARKKARTERAD AREAL

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) genomförde SCB 1977 en undersökning av markkarterade area-

ler i jordbruket. Med markkartering avses en undersökning som omfattar jordprovtagning och analys av markens innehåll av fosfor och kalium samt av dess pH-värde. Vanligen upprättas på grundval av undersökningsresultaten en sk markkarta, dvs en skifteskarta med speciella noteringar om markens näringsinnehåll m m. Till markkarteringen, som av jordbrukaren beställs genom lantbruksnämnden, hör i allmänhet också en utvärdering av undersökningsresultaten.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

I undersökningen ingick alla provyttegårdar 1977, cirka 12 950, i de objektiva skördeuppskattningarna. För dessa inhämtades uppgifter om åkerarealen var markkarterad i sin helhet, endast delvis eller ej alls. Dessutom inhämtades uppgifter om förekomst av och tidpunkt för senaste markkartering för cirka 28 500 spannmålsfält och cirka 9 500 slätterravsfält. Informationen insamlades från lantbrukarna i samband med provtagarnas besök på gårdarna under våren 1977.

På basis av erhållna uppgifter gjordes skattningar av markkarterade arealer enligt de metoder som tillämpas i de objektiva skördeuppskattningarna.

Bortfall

På grund av nedläggning och uppdelning samt vägran från jordbrukaren att medverka utgick cirka 500 gårdar ur undersökningen.

Resultat

Tabell 95 visar markkarteringens omfattning 1977. Där framgår bl a att mindre än 50% av åkerarealen då var markkarterad.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Markkarterade åker-, spannmåls- och slätterravsfält 1977. SCB. SM J 1979:8.1. Appendix till SM J 1979:8.1.

Tabell 95 Markarteringens omfattning år 1977

Extent of soil surveyed area in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Åkerareal i procent på företag efter markarteringens omfattning			Markarterad areal i procent av grödarealen						
	Helt karterad	Delvis karterad	Ej karterad	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Summa spannmål	Slättervall
<i>Län</i>										
Stockholms	24	25	51	54	42	51	46	39	45	32
Uppsala	42	12	46	61	61	65	49	43	51	35
Södermanlands	37	18	45	57	56	52	52	48	48	45
Östergötlands	38	13	49	57	56	51	52	37	48	33
Jönköpings	21	19	60	48	30	42	42	38	38	30
Kronobergs	17	18	65	..	..	46	38	34	35	24
Kalmar	26	12	62	45	26	48	41	30	39	26
Gotlands	34	16	50	48	83	50	49	43	48	42
Blekinge	59	6	35	79	85	74	67	72	72	49
Kristianstads	54	9	37	79	78	68	63	62	64	48
Malmöhus	58	18	24	77	72	72	67	72	70	49
Hallands	52	10	38	83	55	52	66	61	62	48
Göteborgs o Bohus	20	13	67	39	30	15	33	28	31	22
Älvsborgs	24	16	60	71	42	49	45	39	42	22
Skaraborgs	30	11	59	49	53	37	40	35	39	24
Värmlands	25	16	59	52	27	46	49	41	46	22
Örebro	23	32	40	65	59	51	53	45	52	34
Västmanlands	43	21	36	72	65	62	56	51	58	49
Kopparbergs	17	21	62	46	..	65	36	34	36	28
Gävleborgs	19	20	61	32	..	..	35	36	36	28
Västernorrlands	9	20	71	..	..	..	30	37	30	19
Jämtlands	10	18	72	—	—	—	23	13	21	18
Västerbottens	5	24	71	..	—	—	24	26	24	14
Norrbottnens	15	31	54	—	—	—	47	34	45	40
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	63	14	23	78	76	73	72	73	73	62
Götalands mellanbygder	45	14	41	60	69	62	56	53	57	43
Götalands norra slättbygder	37	13	50	56	56	47	49	40	48	31
Svealands slättbygder	37	19	44	61	59	57	52	47	54	39
Götalands skogsbygder	21	15	64	41	31	34	40	34	35	26
Mellersta Sveriges skogsbygder	18	18	64	40	62	34	37	29	33	22
Nedre Norrland	12	21	67	32	..	..	31	34	30	22
Övre Norrland	8	25	67	..	—	—	29	29	29	23
<i>Hela riket</i>	33	17	50	60	61	56	50	42	50	31

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
9.1 Antal husdjur	96—103	10
9.2 Antal företag med husdjur	104—111	11
9.3 Kontrollverksamheter	112—123	—
9.4 Djursjukdomar	124	—
9.5 Galtar och betäckta suggor	125	—
9.6 Slakt	126—128	—
9.7 Produktion. Försörjningsbalanser	129—134	—
9.8 Husdjursförsäkringar	135	—
9.9 Pälsdjursskötsel	—	—
9.10 Biodling	—	—

9.1 ANTAL HUSDJUR

Statistik över antalet husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åkermark. Sedan 1969 har dessutom inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åkermark men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1983 företag vid vilka det den 9 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Statistik över antalet renar baseras på renlängderna.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

Uppgifter från lantbruksregistret om husdjursbeståndet 1983 redovisas i *tabellerna 96—103* samt i *diagram 10*.

Av tabellerna framgår bl a att både antalet svin och antalet höns vid företag med stora djurbesättningar och liten åkerareal minskat jämfört med 1982.

Vidare framgår att vid företag med mer än 2 hektar åkermark antalet mjölkkor minskat med cirka 4 400 från 1982 och 1983 utgjorde 35 procent av antalet nötkreatur. Antalet får hade fortsatt att öka medan antalet svin däremot minskat.

En större andel än tidigare år av nötkreatur fanns vid företag med stora besättningar. Drygt 35 procent av antalet nötkreatur fanns sålunda vid besättningar med 25 mjölkkor eller mer.

I tablå på nästa sida redovisas antalet getter och killingar vid företag med mer än 2 hektar åkermark enligt lantbruksregistret år 1983. Man bör observera att ett relativt stort antal getter torde finnas vid företag med högst 2 hektar åkermark.

Tabell 96 Antal svin och höns vid företag med högst 2,0 hektar åkermark och minst 250 svin respektive 1000 höns (inklusive kycklingar) år 1983

Number of pigs and fowls at holdings not exceeding 2.0 hectares of arable land and with at least 250 pigs and 1000 fowls or chickens respectively in 1983

Område	Svin					Höns och kycklingar				
	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa	
			3 måna- der och däröver	Under 3 måna- der			Av värp- ras	Broiler		
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	74	2 194	17 736	12 571	32 575	443 676	250 060	103 575	797 311	
Götalands mellanbygder	28	938	11 571	7 719	20 256	327 675	98 500	586 200	1 012 375	
Götalands norra slättbygder	21	539	9 387	3 101	13 048	320 353	139 300	—	459 653	
Svealands slättbygder	39	549	3 922	2 125	6 635	258 276	91 286	192 750	542 312	
Götalands skogsbygder	24	628	13 386	4 681	18 719	479 014	324 050	123 000	926 064	
Mellersta Sveriges skogsbygder	6	206	762	737	1 711	105 780	83 255	—	189 035	
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	33 506	46 000	—	79 506	
Övre Norrland	—	—	350	—	350	66 000	29 090	—	95 090	
<i>Hela riket</i>										
1983	192	5 054	57 114	30 934	93 294	2 034 280	1 061 541	1 005 525	4 101 346	
1982	192	5 736	72 134	37 503	115 565	1 676 233	1 359 607	1 329 646	4 365 486	
1981	226	4 579	74 057	27 707	106 569	1 655 161	1 119 430	1 564 627	4 339 218	
1980	153	3 465	70 370	22 113	96 101	1 705 216	1 127 803	1 717 565	4 550 584	
1979	151	3 348	68 280	17 983	89 762	1 647 674	1 143 567	1 487 510	4 278 751	

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

<i>Produktionsområden</i>	<i>Antal getter och killingar</i>	<i>Område; typ av sameby</i>	<i>Antal byar</i>	<i>Antal renar</i>
Götalands södra slättbygder	95	Jämtlands län		
Götalands mellanbygder	199	Fjällsameby	12	37 900
Götalands norra slättbygder	143	Västerbottens län		
Svealands slättbygder	251	Fjällsameby	6	40 700
Götalands skogsbygder	538	Skogssameby	1	4 000
Mellersta Sveriges skogsbygder	346	Norrbottnens län		
Nedre Norrland	2 584	Fjällsameby	15	117 300
Övre Norrland	1 305	Skogssameby	9	37 900
Hela riket	5 461	Koncessionssameby	9	15 500
		Hela riket	52	253 300

I de Statistiska meddelanden som ges ut med uppgifter ur lantbruksregistret finns även uppgifter om antalet husdjur kommunvis.

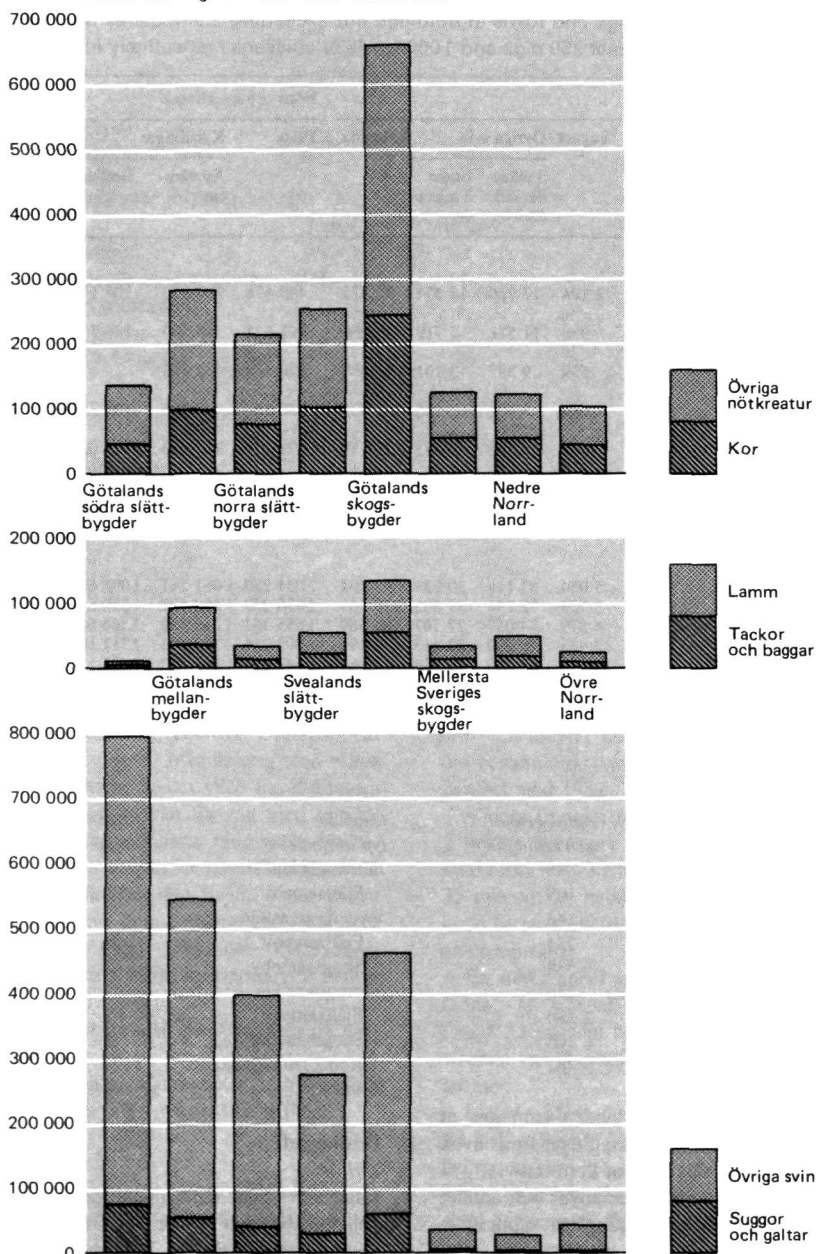
Uppgifter om antalet samebyar och antalet renar enligt senast tillgängliga uppgifter, 1983, framgår av följande tablå.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3,

Diagram 10 Antal husdjur av olika slag inom produktionsområden 1983
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Källa: Tabell 98 ligger till grund för diagrammen

1980:5.3, 1981:5.3, 1982:7.1, 1983:6.3, 1984:4.3...

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:27 och 33, 1971:15, 1973:17 (med uppgifter om antalet getter fördelat på län), 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till

ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Lantbruksräkningen /1971, 1976 och 1981; uppgifter för kommuner/. SCB.

Andra undersökningar

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Tabell 97 Antal husdjur år 1983

Number of livestock in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Hästar ¹	Nötkreatur				Summa	Får	
		Kor		Kvigor, tjuvar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år		Tackor och baggar	Lamm
		För mjölkproduktion	För upp-födning av kalvar					
<i>Län</i>								
Stockholms	1 761	12 659	2 177	9 750	10 441	35 027	5 860	8 791
Uppsala	1 200	23 255	2 166	17 387	19 696	62 504	4 104	6 377
Södermanlands	1 335	26 083	2 097	21 396	20 871	70 447	5 668	9 040
Östergötlands	2 122	39 991	3 067	37 648	37 438	118 144	12 952	18 365
Jönköpings	2 896	45 075	3 882	45 067	40 101	134 125	7 927	11 863
Kronobergs	2 165	24 806	4 298	26 927	24 249	80 280	7 099	10 243
Kalmar	2 039	50 956	3 842	46 792	44 203	145 793	19 387	28 532
Gotlands	1 827	21 323	1 487	23 317	19 585	65 712	24 763	36 072
Blekinge	885	10 716	2 787	11 568	11 177	36 248	2 345	3 506
Kristianstads	4 258	42 804	11 075	56 688	48 104	158 671	5 745	8 109
Malmöhus	6 166	34 208	9 438	43 794	36 506	123 946	3 876	5 147
Hallands	2 613	36 096	3 790	38 394	35 941	114 221	6 805	9 430
Göteborgs o Bohus	2 254	20 348	1 723	18 646	17 921	58 638	4 988	6 854
Älvsborgs	4 139	48 011	3 303	39 832	39 301	130 447	11 711	17 026
Skaraborgs	3 687	54 914	3 036	50 238	55 296	163 484	7 681	10 995
Värmlands	1 997	21 877	819	13 530	17 071	53 297	8 066	10 773
Örebro	1 183	18 772	967	13 324	16 696	49 759	4 309	6 173
Västmanlands	1 019	14 143	930	10 204	11 752	37 029	2 201	3 442
Kopparbergs	1 121	17 970	536	10 212	12 762	41 480	4 498	6 626
Gävleborgs	1 750	20 494	504	12 613	14 102	47 713	5 941	8 983
Västernorrlands	1 473	18 499	330	10 291	12 145	41 265	7 569	12 544
Jämtlands	1 306	16 526	476	9 862	10 915	37 779	5 864	9 348
Västerbottens	853	25 815	307	15 142	20 891	62 155	5 681	8 354
Norrbottens	611	15 450	146	8 364	9 792	33 752	2 341	2 712
<i>Produktionsområden</i>								
Gotlands södra slättbygder	5 674	38 182	7 090	48 504	44 458	138 234	4 680	6 330
Gotlands mellanbygder	6 441	86 430	12 854	96 466	86 180	281 930	37 811	54 936
Gotlands norra slättbygder	5 316	72 887	4 616	64 540	73 586	215 629	14 368	20 138
Svealands slättbygder	6 477	93 268	8 200	71 114	80 181	252 763	21 683	33 118
Gotlands skogsbygder	16 823	218 969	26 368	219 425	196 198	660 960	55 568	80 846
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 881	52 897	2 266	34 815	37 518	127 496	13 763	18 994
Nedre Norrland	4 335	53 779	1 185	31 096	36 109	122 169	19 437	30 821
Övre Norrland	1 713	44 379	604	25 026	32 726	102 735	10 071	14 122
<i>Svårleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1 – 5,0	5 565	6 660	3 876	13 897	13 108	37 541	24 900	35 131
5,1 – 10,0	9 401	3 800	9 668	43 048	40 370	124 886	35 797	51 041
10,1 – 20,0	11 089	111 024	12 615	99 409	95 852	318 900	38 201	55 721
20,1 – 30,0	6 407	121 835	7 621	98 394	93 648	321 498	22 330	32 798
30,1 – 50,0	7 827	180 215	9 540	143 576	138 367	471 698	22 636	34 312
50,1 – 100,0	6 431	145 245	9 607	126 302	131 634	412 788	17 645	26 212
Över 100,0	3 940	64 012	10 256	66 360	73 977	214 605	15 872	24 090
<i>Hela riket</i>								
1983		660 791	63 183	590 986	586 956	1 901 916	177 381	259 305
1982		665 189	65 764	601 739	604 859	1 937 551	177 670	252 413
1981	50 660	660 795	70 582	610 917	596 514	1 938 808	166 544	236 667
1980	..	655 738	70 916	613 818	594 550	1 935 022	161 043	230 586
1979	..	653 244	71 149	603 670	582 775	1 910 838	158 381	224 178

¹ Avser 1981.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Svin					Höns och kycklingar				
Summa	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 månader och däröver	Under 3 månader			Av värpras	Broiler	
14 651	103	1 998	18 139	13 018	33 258	180 636	15 077	3 760	199 473
10 481	449	9 047	23 428	33 847	66 771	153 910	28 842	6 000	188 752
14 708	278	6 547	25 510	27 929	60 264	117 018	30 375	15 200	162 593
31 317	492	10 329	60 369	49 163	120 353	549 878	124 783	—	674 661
19 790	223	4 464	12 606	17 428	34 721	105 328	23 310	—	128 638
17 342	251	5 351	17 657	22 430	45 689	98 123	35 844	41 000	174 967
47 919	493	11 150	46 734	49 676	108 053	294 184	42 746	145 540	482 470
60 835	356	7 477	26 909	32 904	67 646	126 840	42 646	184 000	353 486
5 851	209	4 299	44 376	32 785	81 669	197 450	5 538	238 500	441 488
13 854	1 703	45 613	238 489	212 501	498 306	314 962	35 277	355 715	705 954
9 023	2 312	50 184	207 473	226 458	486 427	410 748	41 123	84 957	536 828
16 235	1 570	38 699	147 780	171 885	359 934	730 248	282 277	215 550	1 228 075
11 842	173	4 167	14 136	18 625	37 101	119 104	89 979	150	209 233
28 737	503	11 095	37 195	44 395	93 188	209 790	11 953	41 000	262 743
18 676	1 257	27 731	121 999	125 273	276 260	471 670	99 583	212 000	783 253
18 839	185	3 566	18 672	15 696	38 119	69 692	1 995	—	71 687
10 482	158	3 438	22 126	16 340	42 062	102 114	21 006	47 300	170 420
5 643	264	6 049	21 238	25 089	52 640	123 491	13 442	24 500	161 433
11 124	63	1 088	3 492	4 356	8 999	92 693	16 025	—	108 718
14 924	83	1 389	6 688	5 509	13 669	21 909	1 747	—	23 656
20 113	70	1 491	3 728	5 807	11 096	93 917	1 993	80	95 590
15 212	35	570	2 166	2 417	5 188	44 776	458	—	45 234
14 035	175	3 678	16 819	14 432	35 104	30 633	2 971	—	33 604
5 053	29	692	3 279	3 424	7 424	48 295	183	—	48 478
11 010	2 986	71 699	374 861	347 830	797 376	947 328	270 976	267 745	1 486 049
92 747	2 293	51 300	251 142	241 977	546 712	669 934	85 161	725 482	1 480 577
34 506	1 731	38 337	183 074	174 888	398 030	966 222	216 709	253 000	1 435 931
54 801	1 336	28 891	118 828	123 839	272 894	677 327	98 757	96 760	872 844
136 414	2 479	58 358	164 331	235 513	460 681	974 775	255 921	272 185	1 502 881
32 757	224	3 794	16 575	15 616	36 209	216 318	22 195	—	238 513
50 258	181	3 361	12 054	13 831	29 427	175 721	15 888	80	191 689
24 193	204	4 372	20 143	17 893	42 612	79 784	3 166	—	82 950
60 031	189	4 506	7 223	15 600	27 518	143 191	88 451	110 160	341 802
86 838	558	14 279	21 027	59 777	95 641	489 252	91 107	172 280	752 639
93 922	1 941	47 443	82 378	184 036	315 798	839 105	126 068	146 242	1 111 415
55 128	2 090	47 907	114 404	193 538	357 939	536 097	99 021	186 770	821 888
56 948	3 056	66 724	253 430	278 665	601 875	977 093	166 633	286 240	1 429 966
43 857	2 499	53 594	345 196	272 789	674 078	783 301	249 215	290 410	1 322 926
39 962	1 101	25 659	317 350	166 982	511 092	939 370	148 278	423 150	1 510 798
436 686	11 434	260 112	1 141 008	1 171 387	2 583 941	4 707 409	968 773	1 615 252	7 291 434
430 083	11 464	274 878	1 135 581	1 178 664	2 600 587	4 404 232	1 295 174	2 693 070	8 392 476
403 211	11 739	277 505	1 164 811	1 162 787	2 616 842	4 180 275	1 245 730	2 854 745	8 280 750
391 629	11 779	274 784	1 183 434	1 148 099	2 618 096	4 231 936	1 507 817	2 901 865	8 641 618
382 559	12 048	281 719	1 132 920	1 177 611	2 604 298	4 256 787	1 215 654	2 927 856	8 400 297

Tabell 98 Antal nötkreatur efter mjölkkobesättningarnas storlek år 1983

Number of cattle by size of stocks of milk cows in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal mjölkkor							Summa
	0	1—3	4—9	10—24	25—49	50—74	Över 74	
<i>Län</i>								
Stockholms	8 962	157	929	8 970	9 499	3 179	3 331	35 027
Uppsala	14 970	217	2 481	22 117	16 241	4 383	2 095	62 504
Södermanlands	14 087	285	938	13 743	23 767	7 817	9 810	70 447
Östergötlands	27 863	703	3 078	32 876	33 571	11 369	8 684	118 144
Jönköpings	30 306	2 095	9 990	53 531	32 638	3 729	1 836	134 125
Kronobergs	24 629	1 091	6 809	28 184	16 125	2 520	922	80 280
Kalmar	26 667	1 005	6 111	45 711	49 154	10 657	6 488	145 793
Gotlands	11 852	457	3 797	26 597	18 704	2 819	1 486	65 712
Blekinge	12 623	259	2 178	12 688	6 196	1 185	1 119	36 248
Kristianstads	53 361	1 038	8 268	45 857	32 552	7 943	9 652	158 671
Malmöhus	40 238	1 157	6 507	33 358	29 889	5 532	7 265	123 946
Hallands	27 455	1 423	6 550	40 300	28 343	7 478	2 672	114 221
Göteborgs o Bohus	15 864	1 220	5 927	22 621	10 746	1 754	506	58 638
Älvsborgs	33 547	2 077	10 675	48 338	28 157	5 038	2 615	130 447
Skaraborgs	40 637	1 929	4 843	47 107	50 280	10 389	8 299	163 484
Värmlands	10 534	1 437	5 102	15 650	10 862	5 246	4 466	53 297
Örebro	11 771	593	2 544	15 060	13 240	2 776	3 775	49 759
Västmanlands	10 201	234	1 232	10 920	10 309	2 092	2 041	37 029
Kopparbergs	6 311	982	3 670	14 168	13 075	2 157	1 117	41 480
Gävleborgs	7 002	595	5 670	20 935	10 691	1 975	845	47 713
Västernorrlands	5 283	1 326	7 777	16 813	7 192	1 723	1 151	41 265
Jämtlands	5 421	913	5 022	16 534	8 491		1398	37 779
Västerbottens	7 623	1 895	11 464	26 039	13 419		1 715	62 155
Norrbottnens	2 973	583	3 224	11 261	13 655	1 429	627	33 752
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	42 824	1 061	6 432	35 817	31 322	9 441	11 337	138 234
» mellanbygder	70 074	1 637	12 078	87 366	82 329	16 436	12 010	281 930
» norra slättbygder	56 382	2 175	7 640	60 754	61 106	15 852	11 720	215 629
Svealands slättbygder	60 878	1 514	7 824	69 024	71 398	22 113	20 012	252 763
Götalands skogsbygder	169 229	9 110	47 004	243 532	151 031	26 319	14 735	660 960
Mellersta Sveriges skogsbygder	22 466	2 129	9 539	42 880	34 686	7 834	7 962	127 496
Nedre Norrland	16 777	3 020	17 635	50 020	27 154	4 823	2 740	122 169
Övre Norrland	11 550	3 025	16 634	39 985	27 770	2 932	839	102 735
<i>Hela riket</i>								
1983	450 180	23 671	124 786	629 378	486 796	105 750	81 355	1 901 916
1982	469 785	26 414	138 014	648 184	475 379	102 010	77 765	1 937 551
1981	473 360	31 207	152 185	669 376	443 448	94 608	74 624	1 938 808
1980	476 101	34 937	168 274	684 872	415 573	86 875	68 390	1 935 022
1979	462 914	40 385	182 985	694 091	383 778	79 535	67 150	1 910 838

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 99 Antal får¹ efter besättningsstorlek år 1983

Number of sheep by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)					
	1 – 9	10 – 24	25 – 49	50 – 99	Över 99	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	495	1 252	1 277	1 241	1 595	5 860
Uppsala	604	1 241	1 174		1 085	4 104
Södermanlands	543	1 161	1 103	1 267	1 594	5 668
Östergötlands	906	2 236	2 744	3 111	3 955	12 952
Jönköpings	1 218	2 017	2 042	1 291	1 359	7 927
Kronobergs	967	1 796	1 624	1 632	1 080	7 099
Kalmar	969	2 767	3 378	3 978	8 295	19 387
Gotlands	718	3 111	5 437	5 656	9 841	24 763
Blekinge	490	858	677	320	—	2 345
Kristianstads	1 392	1 727	1 121	671	834	5 745
Malmöhus	1 174	1 029	997	358	318	3 876
Hallands	1 969	2 268	964	959	645	6 805
Göteborgs o Bohus	1 216	1 771	839		1 162	4 988
Älvsborgs	2 416	3 508	2 955	1 141	1 691	11 711
Skaraborgs	1 835	2 321	1 707	916	902	7 681
Värmlands	1 763	2 959	1 740	872	732	8 066
Örebro	701	1 242	868	934	564	4 309
Västmanlands	451	589	754		407	2 201
Kopparbergs	1 035	1 609	1 103		751	4 498
Gävleborgs	1 199	1 980	1 150	1 127	485	5 941
Västernorrlands	1 367	2 639	1 635	697	1 231	7 569
Jämtlands	1 011	1 990	1 102	1 301	460	5 864
Västerbottens	2 058	2 318	810		495	5 681
Norrbottens	728	975	327	311	—	2 341
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 696	1 526	736	412	310	4 680
» mellanbygder	2 108	4 973	7 574	7 179	15 977	37 811
» norra slättbygder	2 537	3 630	2 789	2 278	3 134	14 368
Svealands slättbygder	2 515	5 300	5 086	4 270	4 512	21 683
Götalands skogsbygder	8 339	14 336	12 890	10 544	9 459	55 568
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 074	4 701	3 110	1 866	1 012	13 763
Nedre Norrland	3 648	6 951	3 801		5 037	19 437
Övre Norrland	3 308	3 947	1 542		1 274	10 071
<i>Hela riket¹</i>						
1983	27 225	45 364	37 528	30 534	36 730	177 381
1982	27 581	45 410	37 228	31 570	36 121	177 910
1981	25 713	41 285	34 377	29 927	35 452	166 754
1980	25 442	40 892	32 354	28 888	33 476	161 043
1979	25 740	40 052	32 994	26 596	32 999	158 381

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 100 Antal svin efter besättningsstorlek år 1983

Number of pigs by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal svin							Summa
	1—2	3—9	10—24	25—99	100—249	250—499	Över 499	
<i>Län</i>								
Stockholms	25	99	257	2 238	3 638	5 212	22 250	33 719
Uppsala	141	597	1 707	10 824	17 427	13 251	24 499	68 446
Södermanlands	72	203	490	4 883	11 483	12 518	31 045	60 694
Östergötlands	152	281	1 111	7 923	18 811	19 832	77 036	125 146
Jönköpings	366	915	2 249	7 937	8 465	5 259	10 897	36 088
Kronobergs	243	786	2 294	7 822	8 591	11 249	16 908	47 893
Kalmar	340	728	1 641	7 890	17 511	27 172	56 293	111 575
Gotlands	195	814	2 658	9 581	17 455	15 635	21 308	67 646
Blekinge	176	397	1 305	4 628	8 478	14 678	61 826	91 488
Kristianstads	229	1 765	9 101	64 221	97 963	88 537	261 162	522 978
Malmöhus	122	1 386	8 683	76 891	124 625	92 615	200 746	505 068
Hallands	202	1 280	7 304	59 952	93 532	78 547	128 303	369 120
Göteborgs o Bohus	163	588	2 466	7 716	8 331	6 819	11 018	37 101
Älvsborgs	358	1 014	4 442	19 345	20 140	20 692	27 497	93 488
Skaraborgs	157	996	5 363	38 140	60 335	60 448	120 915	286 354
Värmlands	331	250	601	3 532	6 567	7 962	19 142	38 385
Örebro	54	149	452	3 555	4 937	10 235	23 410	42 792
Västmanlands	95	247	706	5 317	11 668	8 697	28 983	55 713
Kopparbergs	172	315	530	1 172	2 780	2 553	3 188	10 710
Gävleborgs	442	396	493	1 850	2 339	4 488	3 661	13 669
Västernorrlands	241	174	298	1 257	1 776	3 682	3 668	11 096
Jämtlands	132	83	225	726	748	3 274	5 188	5 188
Västerbottens	231	567	1 240	4 689	5 483	8 194	15 050	35 454
Norrbottens	43	58	81	429	451	6 362	7 424	7 424
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	123	1 408	8 986	94 983	179 789	160 223	384 439	829 951
» mellanbygder	476	2 380	10 754	68 628	110 259	114 837	259 634	566 968
» norra slättbygder	238	1 241	7 027	49 448	78 411	82 552	192 161	411 078
Svealands slättbygder	356	1 293	3 728	28 120	52 882	53 559	139 591	279 529
Götalands skogsbygder	1 821	5 824	21 611	97 689	114 402	82 906	155 147	479 400
Mellersta Sveriges skogsbygder	509	610	1 145	5 288	7 536	7 454	15 378	37 920
Nedre Norrland	859	704	1 105	3 209	4 321	10 628	8 601	29 427
Övre Norrland	300	628	1 341	5 153	5 934	8 799	20 807	42 962
<i>Hela riket</i>								
1983	4 682	14 088	55 697	352 518	553 534	520 958	1 175 758	2 677 235 ¹
1982	5 083	15 284	59 768	379 026	577 418	509 815	1 180 758	2 727 152
1981	5 362	15 799	64 035	403 212	584 133	516 630	1 134 240	2 723 411
1980	6 191	18 476	67 606	422 704	591 107	508 838	1 099 275	2 714 197
1979	7 278	20 595	75 541	456 427	609 116	491 788	1 033 315	2 694 060

¹ Varav 2 583 941 vid företag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 101 Antal höns¹ efter besättningsstorlek år 1983

Number of fowls by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)					
	1 – 49	50 – 199	200 – 999	1 000 – 4 999	Över 4 999	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	6 568	5 573	8 300	15 015	189 240	224 696
Uppsala	9 613	10 541	14 856	17 800	118 900	171 710
Södermanlands	7 597	8 981	10 750	12 900	208 256	248 484
Östergötlands	14 748	14 345	13 715	66 408	729 360	838 576
Jönköpings	33 723	9 041	5 446	17 368	74 200	139 778
Kronobergs	16 275	5 733	6 565	16 971	71 800	117 344
Kalmar	23 844	10 590	14 950	32 744	291 300	373 428
Gotlands	5 748	3 221	6 745	49 076	90 625	155 415
Blekinge	7 020	4 295	10 365	45 200	248 427	315 307
Kristianstads	20 596	12 790	12 000	47 711	375 380	468 477
Malmöhus	24 567	18 583	30 063	98 571	700 391	872 175
Hallands	13 435	20 357	50 876	202 203	669 328	956 199
Göteborgs o Bohus	16 600	16 393	15 935	28 626	55 850	133 404
Älvsborgs	31 156	16 937	18 172	30 450	171 200	267 915
Skaraborgs	22 420	29 291	31 369	103 960	474 585	661 625
Värmlands	8 437	6 325	6 230	8 300	64 700	93 992
Örebro	7 581	9 502	11 040	17 671	93 800	139 594
Västmanlands	5 677	8 340	16 374	35 750	76 900	143 041
Kopparbergs	3 855	3 313	5 700	12 800	74 501	100 169
Gävleborgs	4 603	4 055	3 901	13 800	—	26 359
Västernorrlands	4 507	2 045	4 340	18 125	68 700	97 717
Jämtlands	3 444	2 492	2 340	43 080	—	51 356
Västerbottens	2 824	1 892	8 417	13 500	57 000	83 633
Norrbottens	524	791	1 450	58 530	—	61 295
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	24 440	26 497	62 836	187 984	1 089 247	1 391 004
» mellanbygder	32 888	20 131	28 323	150 052	766 215	997 609
» norra slättbygder	32 568	40 813	44 496	154 563	1 014 135	1 286 575
Svealands slättbygder	35 744	43 407	63 220	106 436	686 796	935 603
Götalands skogsbygder	135 100	69 390	76 646	229 304	943 349	1 453 789
Mellersta Sveriges skogsbygder	18 845	13 683	14 160	27 685	247 725	322 098
Nedre Norrland	11 945	8 450	10 351	38 925	139 556	209 227
Övre Norrland	3 832	3 055	9 867	24 900	104 130	145 784
<i>Hela riket</i>						
1983	295 362	225 426	309 899	919 849	4 991 153	6741 689 ²
1982	312 108	225 430	306 811	870 720	4 365 396	6080 465
1981	336 312	244 568	315 679	871 757	4 067 120	5835 436
1980	360 752	259 461	331 955	944 425	4 040 559	5937 152
1979	395 567	295 502	365 535	918 127	3 929 730	5904 461

¹ Avser höns exklusive kycklingar. — ² Varav 4707 409 vid företag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 102 Antal husdjur per 100 hektar åker år 1983

Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar
	Kor	Övriga nötkreatur	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	
<i>Län</i>								
Stockholms	15,1	20,5	35,6	14,9	2,1	31,7	33,8	202,9
Uppsala	15,8	23,1	38,9	6,5	5,9	35,6	41,5	117,3
Södermanlands	19,9	29,8	49,7	10,4	4,8	37,7	42,5	114,7
Östergötlands	19,5	34,0	53,5	14,2	4,9	49,7	54,6	305,9
Jönköpings	50,8	88,4	139,2	20,5	4,9	31,1	36,0	133,5
Kronobergs	48,4	85,1	133,5	28,8	9,3	66,6	75,9	290,9
Kalmar	40,4	67,2	107,6	35,4	8,6	71,2	79,8	356,2
Gotlands	27,3	51,2	78,5	72,7	9,3	71,5	80,8	422,3
Blekinge	35,3	59,4	94,7	15,3	11,8	201,7	213,5	1 154,0
Kristianstads	29,4	57,1	86,5	7,5	25,8	245,8	271,6	384,7
Malmöhus	14,2	26,0	40,2	2,9	17,0	140,7	157,7	174,0
Hallands	31,7	59,1	90,8	12,9	32,0	254,2	286,2	976,5
Göteborgs o Bohus	31,0	51,5	82,5	16,7	6,1	46,1	52,2	294,3
Älvsborgs	31,6	48,8	80,4	17,7	7,1	50,3	57,4	162,0
Skaraborgs	20,3	36,9	57,2	6,5	10,1	86,5	96,6	274,0
Värmlands	18,1	24,4	42,5	15,0	3,0	27,4	30,4	57,2
Örebro	16,8	25,6	42,4	8,9	3,1	32,7	35,8	145,1
Västmanlands	11,3	16,5	27,8	4,2	4,7	34,8	39,5	121,2
Kopparbergs	27,6	34,2	61,8	16,6	1,7	11,7	13,4	162,0
Gävleborgs	26,5	33,7	60,2	18,8	1,8	15,4	17,2	29,8
Västernorrlands	29,9	35,6	65,4	31,9	2,5	15,1	17,6	151,6
Jämtlands	36,1	44,0	80,1	32,2	1,3	9,7	11,0	95,9
Västernorrlands	29,4	40,5	69,9	15,8	4,3	35,1	39,4	37,8
Norrbottns	33,4	38,8	72,2	10,8	1,6	14,3	15,9	103,7
<i>Produktionsområden</i>								
Gotalands södra slättbygder	12,7	26,1	38,8	3,1	21,0	202,8	223,8	417,1
" mellanbygder	30,0	55,2	85,2	28,0	16,2	149,0	165,2	447,4
" norra slättbygder	16,6	29,7	46,3	7,4	8,6	76,9	85,5	308,7
Svealands slättbygder	15,1	22,5	37,6	8,2	4,5	36,1	40,6	129,8
Gotalands skogsbygder	43,1	73,0	116,1	24,0	10,7	70,2	80,9	264,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,9	32,7	57,6	14,8	1,8	14,5	16,3	107,8
Nedre Norrland	30,2	36,9	67,1	27,6	1,9	14,2	16,1	105,4
Övre Norrland	31,3	40,2	71,5	16,8	3,2	26,5	29,7	57,8
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1 - 5,0	14,3	36,7	51,1	81,7	6,4	31,0	37,4	464,9
5,1 - 10,0	23,0	46,3	69,3	48,2	8,2	44,8	53,0	417,5
10,1 - 20,0	31,8	50,2	82,0	24,2	12,7	68,5	81,2	285,9
20,1 - 30,0	34,5	51,1	85,6	14,7	13,3	82,0	95,3	218,9
30,1 - 50,0	30,9	45,9	76,8	9,3	11,4	86,6	98,0	232,8
50,1 - 100,0	21,5	35,9	57,4	6,1	7,8	86,0	93,8	184,1
Över 100,0	12,6	23,8	36,4	6,8	4,5	82,1	86,6	256,1
<i>Hela riket</i>								
1983	24,6	40,1	64,7	14,8	9,2	78,6	87,8	248,0
1982	24,8	40,9	65,7	14,6	9,7	78,4	88,1	284,5
1981	24,9	41,1	66,0	13,7	9,8	79,2	89,0	281,9
1980	24,6	40,9	65,5	13,3	9,7	79,0	88,7	292,8
1979	24,5	40,1	64,6	12,9	9,9	78,1	88,0	283,8

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 103 Antal mjölkcor efter enskilda företagens ålder och efter besättningsstorlek år 1983**Number of milk cows by age of holders and by size of stocks in 1983**

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Företagare- kategori; ålder	Besättningsstorlek, antal mjölkcor							Summa
	1—3	4—9	10—24	25—49	50—74	75—99	Över 99	
<i>Enskilda företagare</i>								
Under 30 år	133	2 388	18 953	14 195	1 027	79	—	36 775
30—39 år	401	5 814	57 865	60 224	11 334	2 302	2 600	140 540
40—49 år	560	8 857	65 232	56 244	11 765	2 843	2 289	147 790
50—54 år	550	7 434	44 439	29 880	5 598	1 653	1 840	91 394
55—59 år	752	10 660	48 925	27 017	5 452	1 242	1 900	95 948
60—64 år	1 158	12 203	38 518	17 269	3 068	738	1 279	74 233
65—74 år	1 880	9 862	15 609	6 173	1 920	1 117	1 388	37 949
Över 74 år	661	1 766	2 053	797	464	150	110	6 001
Okänd ålder	14	50	383	609	291	76	600	2 023
<i>Övriga företagare- kategorier¹</i>	373	1 504	4 032	5 866	4 665	2 495	9 203	28 138
<i>Summa</i>								
1983	6 482	60 538	296 009	218 274	45 584	12 695	21 209	660 791
1982	7 369	66 723	302 386	212 985	43 549	11 412	20 765	665 189
1981	8 417	73 255	310 628	197 462	40 551	10 845	19 637	660 795
1980	9 463	80 805	317 295	183 667	36 926	9 635	17 947	655 738
1979	11 194	88 820	323 216	169 819	33 792	9 696	16 707	653 244

¹ Inklusive okänd företagarekategori.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

9.2 ANTAL FÖRETAG MED HUSDJUR

Statistik över antalet företag med husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åkermark. Sedan 1969 har dessutom årligen inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åkermark men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1983 företag vid vilka det den 9 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

Uppgifter om antal företag med husdjur av olika slag den 9 juni 1983 redovisas i *tabellerna 104–111*. I *diagram 11* illustreras dessutom förändringen under perioden 1966–1981 i antalet företag med husdjur.

Under 1983 fanns nötkreatur vid 56 procent av företagen med mer än 2 hektar åkermark. Mjölkkor fanns vid cirka 34 procent, får exkl lamm vid drygt 9 procent, svin vid cirka 19 procent och höns vid cirka 18 procent av dessa företag. För samtliga djurslag utom får har dessa andelar minskat något under senare år. Denna minskning gäller främst för företag med små besättningar, medan andelen företag med större besättningar däremot ökat något. 1983 hade cirka 12 procent av företagen med nötkreatur 25 mjölkkor eller mer. 28 procent av företagen med svin hade 100 svin eller mer.

I följande tablå återfinns vissa uppgifter för 1983 om antal företag med flera djurslag. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar.

Slag av företag	Med enbart nötfår, svin respektive höns	Med även andra djurslag	Summa
<i>Företag med nötkreatur</i>			
Utan mjölkkor	13 062	11 842	24 904
Med 1 – 9 mjölkkor	7 136	5 418	12 554
» 10 – 24 »	10 333	8 248	18 581
» över 24 mjölkkor	5 176	2 658	7 834
Summa	35 707	28 166	63 873
<i>Företag med får och lamm</i>			
Utan får	23	82	105
Med 1 – 9 får exkl lamm	1 988	3 987	5 975
Med 10 – 24 får exkl lamm	1 560	1 505	3 065
Med över 24 får exkl lamm	902	908	1 810
Summa	4 473	6 482	10 955
<i>Företag med svin</i>			
Med 1 – 9 svin	477	5 330	5 807
» 10 – 24 »	392	3 075	3 467
» 25 – 99 »	1 488	4 995	6 483
» över 99 svin	3 117	3 133	6 250
Summa	5 474	16 533	22 007
<i>Företag med höns och kycklingar</i>			
Utan höns	175	555	730
Med 1 – 49 höns ¹	1 541	14 107	15 648
» 50 – 199 »	500	2 295	2 795
» över 199 höns ¹	649	773	1 422
Summa	2 865	17 730	20 595

¹ Exkl kycklingar.

I tablå på s 178 redovisas de genomsnittliga besättningsstorlekarna vid företag med respektive djurslag och med mer än 2 hektar åkermark eller med stora djurbesättningar åren 1981 – 1983.

Tabell 104 Antal företag med husdjur år 1983
 Number of holdings with livestock in 1983

Företagsstorlek; område	Totala antalet företag	Antalet företag med				
		Nöt- kreatur	Därv med mjölkkor	Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kyck- lingar
Företag med mer än 2,0 hektar åkermark						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	9 184	3 929	1 890	617	4 499	1 895
» mellanbygder	10 629	7 093	4 246	1 207	3 965	2 223
» norra slättbygder	12 816	5 752	3 573	984	2 630	2 279
Svealands slättbygder	14 704	6 575	4 252	1 112	1 818	2 454
Götalands skogsbygder	34 112	24 844	13 813	3 385	6 697	8 899
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 781	4 793	3 259	1 089	729	1 314
Nedre Norrland	12 256	5 909	4 265	1 385	959	933
Övre Norrland	9 406	4 978	3 671	1 071	599	385
<i>Hela riket</i>						
1983	113 888	63 873	38 969	10 850	21 896	20 382
1982	116 350	66 511	40 660	10 978	23 172	21 710
1981	115 136	68 052	42 334	10 234	24 270	22 106
1980	117 882	70 503	44 143	10 125	26 017	23 436
1979	120 631	73 143	46 440	10 125	28 459	25 951
Företag med högst 2,0 hektar åkermark och minst 250 svin eller 1000 höns exkl kycklingar						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	39	28
» mellanbygder	..	..	..	..	28	16
» norra slättbygder	..	..	..	..	15	28
Svealands slättbygder	..	..	..	..	9	21
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	17	49
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	2	6
Nedre Norrland	..	..	..	..	—	9
Övre Norrland	..	..	..	..	1	5
<i>Hela riket</i>						
1983	..	..	..	..	111	162
1982	..	..	..	..	119	149
1981	..	..	..	..	123	159
1980	..	..	..	..	105	167
1979	..	..	..	..	95	164

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 105 Antal företag med respektive utan nötkreatur efter besättningsstorlek år 1983

Number of holdings with or without cattle by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med nötkreatur; besättningsstorlek, antal mjölkkor									Företag utan nötkreatur
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	Summa	
<i>Län</i>										
Stockholms	341	28	77	283	144	24	9	5	911	1 180
Uppsala	623	42	178	689	247	33	5	4	2 732	1 787
Södermanlands	480	22	66	393	341	60	14	19	1 395	1 208
Östergötlands	1 044	72	193	899	458	85	18	16	2 785	2 100
Jönköpings	1 981	218	677	1 507	434	28	5	3	4 853	1 151
Kronobergs	1 772	136	479	845	224	16	2	2	3 476	971
Kalmar	1 395	113	390	1 218	642	76	12	12	3 858	1 322
Gotlands	530	50	208	637	236	22	5	2	1 690	894
Blekinge	846	39	153	378	87	9	1	2	1 515	582
Kristianstads	2 456	111	491	1 222	413	55	14	16	4 778	2 442
Malmöhus	1 809	98	379	862	378	39	7	15	3 587	4 337
Hallands	1 638	160	449	1 123	358	49	8	3	3 788	2 084
Göteborgs o Bohus	1 190	175	449	721	154	14	3	—	2 706	1 843
Älvsborgs	2 203	314	870	1 573	424	40	7	4	3 033	2 687
Skaraborgs	1 571	183	332	1 317	685	78	13	11	4 190	4 638
Värmlands	661	265	483	544	164	40	9	9	2 175	3 877
Örebro	543	76	197	481	201	21	6	8	1 533	1 847
Västmanlands	448	36	88	372	172	16	1	6	1 139	1 797
Kopparbergs	444	212	329	457	189	18	2	3	1 654	1 991
Gävleborgs	586	118	452	698	164	16	2	2	2 038	2 288
Västernorrlands	647	262	661	582	111	14	6	2	2 285	2 236
Jämtlands	523	178	422	564	127	9	3	—	1 826	1 667
Västerbottens	880	350	883	836	197	12	1	—	3 159	2 510
Norrbottens	293	114	276	380	199	11	1	2	1 276	1 515
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	2 039	102	375	934	380	62	17	20	3 929	5 255
» mellanbygder	2 847	157	695	2 197	1 035	119	25	18	7 093	3 536
» norra slättbygder	2 179	256	541	1 773	842	120	25	16	5 752	7 064
Svealands slättbygder	2 323	183	593	2 160	1 072	167	38	39	6 575	8 129
Götalands skogsbygder	11 031	1 074	3 320	7 092	2 085	190	23	29	24 844	9 268
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 534	405	838	1 406	517	64	12	17	4 793	5 988
Nedre Norrland	1 644	613	1 477	1 706	412	40	12	5	5 909	6 347
Övre Norrland	1 307	582	1 343	1 313	406	23	2	2	4 978	4 428

Storleksgrupp, hektar åkermark

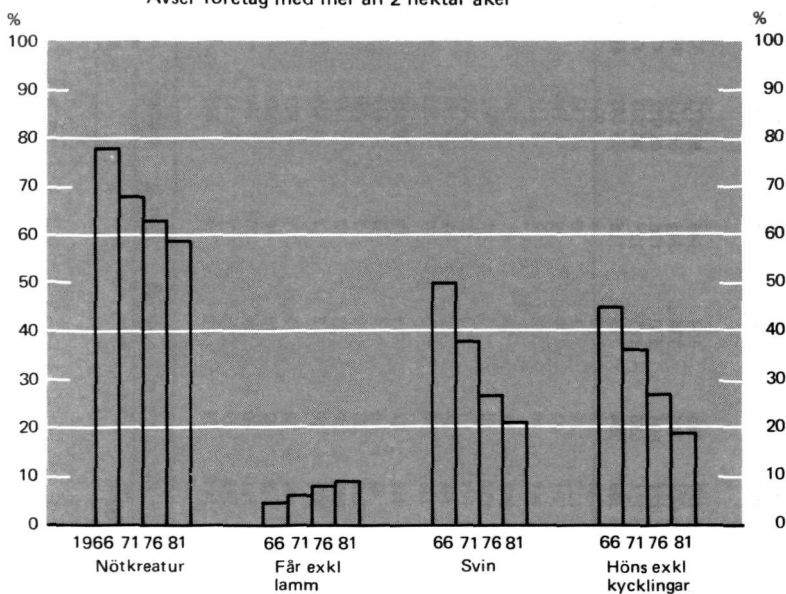
2,1— 5,0	4 173	1 156	714	49	2	—	—	—	6 094	13 313
5,1— 10,0	6 632	1 222	3 162	804	9	—	—	—	11 829	11 787
10,1— 20,0	6 159	668	3 913	5 527	178	5	5	—	16 455	9 701
20,1— 30,0	2 871	176	981	5 688	784	11	4	—	10 515	4 524
30,1— 50,0	2 561	106	327	5 065	2 631	86	6	1	10 783	4 919
50,1— 100,0	1 803	37	76	1 382	2 773	365	33	8	6 477	4 103
Över 100,0	705	7	9	66	372	318	106	137	1 720	1 668

Hela riket

1983	24 904	3 372	9 182	18 581	6 749	785	154	146	63 873	50 015
1982	25 851	3 746	10 120	19 158	6 605	749	138	144	66 511	49 839
1981	25 718	4 317	11 169	19 764	6 124	694	130	136	68 052	47 084
1980	26 360	4 841	12 344	20 368	5 714	636	115	125	70 503	47 379
1979	26 703	5 716	13 611	20 998	5 302	584	113	116	73 143	47 488

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Diagram 11 Antal företag med husdjur av olika slag 1966-1981. Procent
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Djurslag	1981	1982	1983
Mjölkkor	15,6	16,4	17,0
Nötkreatur inklusive mjölkkor	28,5	29,1	29,8
Får exklusive lamm	16,3	16,2	16,3
Suggor och galtar	16,1	16,7	16,9
Övriga svin (3 mån och däröver)	83,9	87,2	88,6
Höns exklusive kycklingar	262	294	339

I följande tablå, som bygger på tabell 111, redovisas antalet företag med suggor och galtar fördelat efter antalet mjölkkor vid respektive företag år 1983.

Antal mjölkkor vid företaget	Antal företag med suggor och galtar
0	4 722
1 - 9	1 606
10 - 24	3 609
25 - 49	914
Över 49	108
Summa	10 959

Bibliografi

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3, 1980:5.3, 1981:5.3, 1982:7.1, 1983:6.3, 1984:4.3 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968-1970 och 1972-1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /uppgifter om företag med stora djurbesättningar 1970 och 1972-1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:15, 1973:17, 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Lantbruksräkningen /1971, 1976 och 1981; uppgifter för kommuner/. SCB.

Tabell 106 Antal företag med får¹ efter besättningsstorlek år 1983
Number of holdings with sheep by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)						Summa
	1 – 9	10 – 24	25 – 49	50 – 99	100 – 199 *	Över 199	
<i>Län</i>							
Stockholms	103	83	39	19	10	1	255
Uppsala	124	86	37	12	2	—	261
Södermanlands	106	75	32	19	10	1	243
Östergötlands	182	146	79	48	14	7	476
Jönköpings	269	131	61	19	9	1	490
Kronobergs	207	124	48	23	6	1	409
Kalmar	194	177	99	58	32	11	571
Gotlands	125	197	162	84	46	14	628
Blekinge	111	58	20	5	—	—	194
Kristianstads	365	113	35	10	2	1	526
Malmöhus	332	72	30	5	3	—	442
Hallands	467	152	29	16	3	1	668
Göteborgs o Bohus	271	126	25	12	2	—	436
Älvsborgs	514	241	94	19	12	—	880
Karaborgs	451	157	53	14	7	—	682
Värmlands	350	205	53	13	2	2	625
Örebro	145	88	27	14	4	—	278
Västmanlands	91	37	22	4	1	—	155
Kopparbergs	207	109	36	8	2	—	362
Gävleborgs	243	136	34	16	4	—	433
Västernorrlands	295	181	49	11	6	1	543
Jämtlands	206	133	32	19	3	—	393
Västerbottens	460	171	24	5	1	—	661
Norrbottnens	157	67	10	5	—	—	239
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	486	101	22	6	1	1	617
» mellanbygder	468	320	226	106	63	24	1 207
» norra slättbygder	606	241	84	34	16	3	984
Svealands slättbygder	511	354	153	64	26	4	1 112
Götalands skogsbygder	1 811	968	386	159	53	8	3 385
Mellersta Sveriges skogsbygder	626	326	100	29	8	—	1 089
Nedre Norrland	744	471	113	43	13	1	1 385
Övre Norrland	723	284	46	17	1	—	1 071
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1 – 5,0	1 629	790	135	20	—	1	2 575
5,1 – 10,0	1 481	916	314	65	6	1	2 783
10,1 – 20,0	1 158	602	310	141	29	2	2 242
20,1 – 30,0	540	247	122	83	39	5	1 036
30,1 – 50,0	585	199	98	60	52	10	1 004
50,1 – 100,0	440	185	85	52	30	10	802
Över 100,0	142	126	66	37	25	12	408
<i>Hela riket</i>							
1983	5 975	3 065	1 130	458	181	41	10 850
1982	6 096	3 066	1 119	477	175	45	10 978
1981	5 736	2 790	1 039	454	169	47	10 235
1980	5 740	2 768	979	437	158	43	10 125
1979	5 825	2 726	982	398	146	48	10 125

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 107 Antal företag med respektive utan svin efter besättningsstorlek år 1983

Number of holdings with or without pigs by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med svin; besättningsstorlek, antal svin								Företag utan svin
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499	Summa	
<i>Län</i>									
Stockholms	16	21	17	44	23	14	21	156	1 935
Uppsala	83	113	108	188	112	38	24	666	2 942
Södermanlands	45	38	30	81	70	35	23	322	2 281
Östergötlands	100	55	69	144	115	56	68	607	4 278
Jönköpings	240	184	148	149	54	16	12	803	5 201
Kronobergs	163	156	152	149	57	28	21	726	3 721
Kalmar	214	142	102	152	110	79	57	856	4 324
Gotlands	121	151	168	189	110	47	26	812	1 772
Blekinge	128	76	80	91	54	38	48	515	1 582
Kristianstads	146	325	548	1 190	629	240	214	3 292	3 928
Malmöhus	80	240	521	1 395	813	265	180	3 494	4 430
Hallands	141	231	457	1 074	597	228	143	2 871	3 001
Göteborgs o Bohus	109	109	159	152	56	20	16	621	3 928
Älvsborgs	246	195	283	376	132	58	29	1 319	7 864
Skaraborgs	98	182	326	693	385	170	126	1 980	6 848
Värmlands	241	53	35	61	42	22	25	479	5 573
Örebro	35	33	31	62	30	26	27	244	3 136
Västmanlands	60	54	45	91	73	26	27	376	2 560
Kopparbergs	111	67	34	22	17	6	3	260	3 385
Gävleborgs	289	87	34	38	15	12	5	480	3 846
Västernorrlands	177	39	20	20	12	10	4	282	4 239
Jämtlands	97	18	15	15	5	6	2	158	3 335
Västerbottens	155	106	80	99	34	24	20	518	5 151
Norrbottnens	25	12	5	8	3	2	4	59	2 732
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	82	245	548	1 657	1 149	453	365	4 499	4 685
» mellanbygder	305	425	661	1 310	708	326	230	3 965	6 664
» norra slättbygder	159	226	434	896	499	234	182	2 630	10 186
Svealands slättbygder	220	256	235	489	332	148	138	1 818	12 886
Götalands skogsbygder	1 210	1 133	1 355	1 865	746	229	159	6 697	27 415
Mellersta Sveriges skogsbygder	347	129	72	95	49	21	16	729	10 052
Nedre Norrland	598	154	76	63	28	29	11	959	11 297
Övre Norrland	199	119	86	108	37	26	24	599	8 807
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>									
2,1 - 5,0	513	255	196	179	38	10	5	1 196	18 211
5,1 - 10,0	853	582	665	705	156	24	16	3 001	20 615
10,1 - 20,0	896	839	1 241	1 995	652	135	55	5 813	20 343
20,1 - 30,0	398	441	630	1 500	773	230	83	4 055	10 984
30,1 - 50,0	321	396	534	1 374	1 080	462	241	4 408	11 294
50,1 - 100,0	122	145	185	637	731	463	397	2 680	7 900
Över 100,0	17	29	16	93	118	142	328	743	2 645
<i>Hela riket</i>									
1983	3 120	2 687	3 467	6 483	3 548	1 466	1 125	21 896	91 992
1982	3 375	2 869	3 719	6 966	3 707	1 432	1 104	23 172	93 178
1981	3 588	2 967	3 996	7 424	3 796	1 452	1 074	24 270	90 866
1980	4 137	3 473	4 238	7 836	3 862	1 439	1 032	26 017	91 865
1979	4 880	3 886	4 725	8 525	3 976	1 393	979	28 364	92 267

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 108 Antal företag med höns¹ efter besättningsstorlek år 1983

Number of holdings with fowls by size of stocks in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)						Summa
	0	1—49	50—199	200—999	1 000—4 999	Över 4 999	
<i>Län</i>							
Stockholms	7	312	69	16	8	6	418
Uppsala	21	453	136	37	6	9	662
Södermanlands	12	344	103	29	5	3	496
Östergötlands	21	712	179	36	19	26	993
Jönköpings	57	1 886	117	13	3	4	2 080
Kronobergs	47	931	80	16	7	6	1 087
Kalmar	49	1 280	134	35	9	8	1 515
Gotlands	16	292	45	13	14	6	386
Blekinge	24	394	57	27	17	11	530
Kristianstads	60	1 140	171	32	15	11	1 429
Malmöhus	89	1 309	231	65	27	16	1 737
Hallands	43	706	238	110	68	33	1 198
Göteborgs o Bohus	29	835	210	35	12	6	1 127
Älvsborgs	48	1 665	210	43	13	8	1 987
Skaraborgs	51	1 047	351	74	42	24	1 589
Värmlands	15	468	78	13	3	3	580
Örebro	23	382	109	33	7	5	559
Västmanlands	13	252	103	39	13	5	425
Kopparbergs	8	205	39	14	7	3	276
Gävleborgs	5	255	47	12	5	—	324
Västernorrlands	12	308	25	9	6	6	366
Jämtlands	9	228	32	7	2	4	282
Västerbottens	16	197	23	22	6	1	265
Norrbottnens	4	47	7	4	5	4	71
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	99	1 252	308	133	59	44	1 895
» mellanbygder	84	1 734	260	67	52	26	2 223
» norra slättbygder	65	1 515	485	109	57	48	2 279
Svealands slättbygder	68	1 641	522	156	41	26	2 454
Götalands skogsbygder	275	7 420	911	182	72	39	8 899
Mellersta Sveriges skogsbygder	41	1 046	171	35	13	8	1 314
Nedre Norrland	27	753	101	26	14	12	933
Övre Norrland	20	287	36	26	11	5	385
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1— 5,0	93	2 314	240	32	15	4	2 698
5,1— 10,0	139	3 492	470	77	29	18	4 225
10,1— 20,0	174	4 222	746	208	63	36	5 449
20,1— 30,0	94	2 379	474	127	45	24	3 143
30,1— 50,0	94	2 093	496	140	82	40	2 945
50,1—100,0	57	1 013	312	123	61	48	1 614
Över 100,0	28	135	56	27	24	38	308
<i>Hela riket</i>							
1983	679	15 648	2 794	734	319	208	20 382
1982	1 144	16 472	2 829	750	314	201	21 710
1981	1 170	17 800	3 061	764	303	178	23 276
1980	1 184	18 869	3 239	809	341	178	24 620
1979	1 123	20 647	3 718	891	335	186	26 900

¹ Avser företag med höns exklusive kycklingar.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 109 Antal företag efter mjölkobesättningarnas storlek år 1982 och 1983

Number of holdings by number of milk cows in 1982 and 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark år 1982 eller 1983

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1982 or 1983

Storleksgrupp, hektar åker; besättnings- storlek år 1982	Storleksgrupp, hektar åkermark, besättningsstorlek år 1983										Summa
	Högst 2,0 hek- tar åker- mark	Mer än 2,0 hektar åkermark									
		Utan nöt- krea- tur	Med nötkreatur, antal mjölkkor								
			0	1 – 3	4 – 9	10 – 24	25 – 49	50 – 74	75 – 99	Över 99	
Högst 2,0 hektar åkermark	–	1 254	258	14	11	32	21	3	–	1	1 594
Mer än 2,0 hektar åkermark											
Utan nötkreatur	3 003	45 439	1 225	86	75	112	41	4	4	2	49 991
Med nötkreatur											
0 mjölkkor	673	2 428	21 890	406	188	179	46	7	1	–	25 818
1 – 3 »	173	336	658	2 261	295	21	2	1	–	–	3 747
4 – 9 »	144	308	497	547	7 665	949	8	–	1	–	10 119
10 – 24 »	117	214	297	47	945	16 702	834	2	–	–	19 158
25 – 49 »	41	84	46	4	2	587	5 701	139	1	1	6 606
50 – 74 »	3	4	3	–	2	–	94	602	41	1	750
75 – 99 »	2	–	2	–	–	–	–	26	99	9	138
Över 99 »	–	3	1	–	–	–	1	1	7	132	145
Summa	4 156	50 070	24 877	3 365	9 183	18 582	6 748	785	154	146	118 066

Tabell 110 Antal företag efter suggbesättningarnas storlek år 1974 och 1975

Number of holdings by number of sows in 1974 and 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark år 1974 eller 1975

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1974 or 1975

Besättnings- storlek år 1974, antal sugor	Besättningsstorlek år 1975, antal sugor					Summa
	0	1-9	10-19	20-49	Över 49	
0	..	1 513	120	65	13	1 711
1-9	2 458	15 376	921	40	1	18 796
10-19	155	514	3 164	485	—	4 318
20-49	73	18	273	2 469	101	2 934
Över 49	9	1	1	87	485	583
Summa	2 695	17 422	4 479	3 146	600	28 342

Tabell 111 Antal företag efter storleken av besättningarna av mjölkkor respektive av sugor och galtar år 1983

Number of holdings by number of milk cows and by number of sows and boars in 1983

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Besättningsstorlek, antal suggor och galtar	Utan nöt- kreatur	Med nötkreatur, antal mjölkkor									Summa
		0	1–3	4–9	10–24	25–49	50–74	75–99	Över 99		
Utan svin	43 086	18 551	2 788	7 314	14 010	5 539	659	134	121	92 202	
Med svin											
0 suggor och galtar	1 805	1 631	256	590	962	296	42	7	14	5 603	
1–4 »	683	1 722	176	862	1 704	281	10	–	–	5 438	
5–9 »	711	939	69	262	853	174	11	1	–	3 020	
10–19 »	1 250	971	47	126	724	233	11	1	1	3 364	
20–49 »	2 040	876	33	26	297	172	31	2	2	3 479	
Över 49 »	761	214	3	2	31	54	21	9	8	1 103	
Summa	50 336	24 904	3 372	9 182	18 581	6 749	785	154	146	114 209	

9.3 KONTROLLVERKSAMHETER

Produktionskontroll bedrivs på mjölkboskap, köttboskap, svin och får. Genom kontrollen följs de egenskaper som har betydelse för den enskilda produktionsgrenens ekonomi. Mjölkboskapskontrollen påbörjades 1899, köttboskapskontrollen 1967, suggkontrollen 1928, svinstamkontrollen 1923 och fårkontrollen 1925.

De olika kontrollformerna ger underlag för produktionsplanering inom enskild besättning, för avelsverksamhet, för rådgivning, för kvalitetsbedömning av djur t ex vid försäljning, för utvecklingsarbete, forskning m m.

Svensk Husdjurskötsel (SHS) är huvudman för samtliga officiella kontrollaktiviteter utom fårkontrollen. Kontrollen sker under lantbruksstyrelsens överinseende. Bestämmer återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 3).

Lokalt utförs verksamheten av assistenter som vad gäller mjölk- och köttboskapskontroll är anställda inom husdjursföreningar knutna till SHS. Husdjursföreningarna sköter även seminverksamheten. Suggkontrollen sköts lokalt till större delen av slakteriföreningarna medan fårkontrollen huvudsakligen utförs av djurägarna själva. Frågor som hör ihop med den praktiska tillämpningen av kontrollen behandlas inom särskilda nämnder för nöt-, sugg-, svinstam- respektive fårkontroll.

Mjölkboskapskontrollen

Varje medlem i en kontrollförening skall elva gånger om året med jämna mellanrum ombesörja mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för bl a fett- och proteinanalys. Resultaten kontrolleras genom jämförelser med mejerileverans och hemmaförbrukning från mejerier. Vidare sker enligt särskilda regler s k förlängd kontroll i samband med besök av assistent.

Resultatens tillförlitlighet

Resultaten från mjölkboskapskontrollen är ej representativa för den totala kostammen. Sålunda är t ex små besättningar anslutna till

kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än stora besättningar. Vidare kan man räkna med att avkastningen är högre vid företag som deltar i kontrollen än vid företag av motsvarande storlek som står utanför.

För kontrollkorna redovisas en avkastning av 6 278 kg mjölk per ko under 1982/83. Därav beräknas 6 025 kg ha utnyttjats. För icke kontrollerade kor har SHS beräknat motsvarande medelavkastning till 4 880 kg per ko.

Köttboskapskontrollen

I köttboskapskontrollen registreras kornas fruktsamhet, frekvensen överlevande kalvar samt dessas fortsatta tillväxt. Statistiken är uppdelad på rena köptraser och köptraskorsningar.

Fårkontrollen

Ägarna till anslutna besättningar fastställer varje djurs härstamning och identitet genom kontroll av betäckningar och lamningar. Varje djur i besättningen skall ha identitetsbeteckning. Vid 4–5 månaders ålder vägs lamm. Samtidigt beskrivs och bedöms päls- eller ullkvaliteten.

Resultaten i fårkontrollen bearbetas centralt. Därvid korrigeras lammens vikter för ålder, kön, kullstorlek och moderns ålder. Fårägarna erhåller ett produktionsresultat för varje lamm, tacka och bagge i besättningen.

Svinstamkontrollen

Kontrollen äger rum vid särskilda kontrollstationer som godkänts av lantbruksstyrelsen. Vid slutet av år 1983 fanns det fyra sådana stationer. Det är också lantbruksstyrelsen som bestämmer vilka besättningar som skall delta i kontrollen. Sådana besättningar måste uppfylla vissa krav på bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd.

Efter varje avelsdjur som skall avkommebedömas tar man ut grupper om två smågrisar som levereras till kontrollstationen då de väger i genomsnitt 20–25 kilogram. Kontrollen börjar när grisarna uppnått en medelvikt av 30 kilogram och avslutas vid cirka 100 kilograms levande vikt. Grisarna utfodras efter en fo-

derplan, som är gemensam för alla kontrollstationer. Grisarnas foderförbrukning och vikt antecknas varje vecka. Efter avslutad kontroll beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning och efter slakt mäts även grisarnas slaktegenskaper.

Tabell 112 Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1982/83

Number of stocks and cows in the milk recording in 1982/83

Område	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga mjölkkor ² , procent
<i>Län¹</i>			
Stockholms	289	9 174	73
Uppsala	597	15 519	67
Södermanlands	721	23 850	91
Östergötlands	1 009	30 057	75
Jönköpings	1 008	24 694	55
Kronobergs	649	14 537	59
Kalmar	1 211	34 975	69
Gotlands	607	14 161	66
Blekinge	185	4 934	46
Kristianstads	1 010	26 760	63
Malmöhus	900	22 664	66
Hallands	1 114	25 841	72
Göteborgs o Bohus	400	9 174	45
Älvsborgs	1 248	28 234	59
Skaraborgs	1 195	35 416	65
Värmlands	537	14 672	67
Örebro	533	14 103	75
Västmanlands	359	10 010	71
Kopparbergs	589	13 893	77
Gävleborgs	804	15 426	75
Västernorrlands	638	11 824	64
Jämtlands	582	11 282	68
Västerbottens	844	15 618	61
Norrbottens	481	11 332	73
<i>Hela riket</i>			
1982/83	17 510	438 146	66
1981/82	17 695	431 223	65
1980/81	17 707	419 175	63
1979/80	17 982	410 474	63
1978/79	18 006	394 580	60

¹ Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. ² Vid företag med mer än 2,0 hektar åkermark i juni respektive kontrollår.

Källor: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen, och SCB, lantbruksregistret.

Suggkontrollen

Suggkontroll finns i två former, nämligen officiell kontroll och brukskontroll.

I den officiella formen redovisas djurens identitet och härstamning. Vidare skall djurägaren registrera antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln. Antalet överlevande grisar kontrolleras två till sex veckor efter födseln av en serviceassistent. Uppgifter över antal överlevande grisar per kull ger tillsammans med grisningsintervall underlag för beräkning av antal kontrollerade grisar per sugga och år.

Genom brukskontrollen registreras uppgifter om djurens identitet och härstamning. Producenten redovisar antal födda och avvanda grisar per kull. Dessa uppgifter ger tillsammans med siffror över grisningsintervall underlag för beräkning av antal avvanda grisar per sugga och år.

Resultat

Mjölkboskapskontrollen

Resultat från mjölkboskapskontrollen redovisas i *tabellerna 112–115* varav bl a framgår att andelen mjölkkor i kontrollen ökat från 65 procent 1982 till 66 procent 1983. Mjölkkor av SLB-ras gav den högsta mjölkavkastningen per ko.

I följande tablå redovisas uppgifter om mjölkens medelfetthalt år 1982/83.

Ras	Fetthalt, procent
Svensk röd och vit boskap ¹	4,25
Svensk låglandsboskap	4,01
Svensk kullig boskap	4,47
Svensk jerseyboskap	6,00
Samtliga kontrollerade kor ²	4,17

¹ Inklusive svensk ayrshireboskap och röd dansk boskap.

– ² Inklusive övriga raser och korsningar.

Köttboskapskontrollen

Från köttboskapskontrollen, se *tabellerna 116 och 120*, redovisas för 1983 bl a en minskad anslutning både av besättningar och kor. Nedgången hör ihop med minskat djurunderlag inom den självrekryterande köttproduktionen och där särskilt bland avelsbesättningar.

Tabell 113 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1982/83, kg FCM¹
Results of the milk recording in 1982/83

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB) ³		Svensk låglandsboskap (SLB)		Svensk kullig boskap (SKB)		Svensk jerseyboskap (SJB)		Samtliga kontrollerade kor
	Antal kor	Mjölk-avkastning, kg FCM	Antal kor	Mjölk-avkastning, kg FCM	Antal kor	Mjölk-avkastning, kg FCM	Antal kor	Mjölk-avkastning, kg FCM	
<i>Län²</i>									
Stockholms	6 872	6 529	1 108	6 220	21	4 891	49	5 164	6 478
Uppsala	11 603	6 506	2 193	6 325	4	5 361	65	6 173	6 467
Södermanlands	19 153	6 656	1 660	6 552	14	5 160	80	5 859	6 640
Östergötlands	20 393	6 331	5 764	6 411	6	4 355	475	5 460	6 334
Jönköpings	16 209	6 306	5 721	6 295	14	5 326	244	5 580	6 291
Kronobergs	10 411	6 548	2 687	6 539	7	4 184	49	6 055	6 528
Kalmar	25 781	6 354	5 927	6 293	2	6 107	422	5 703	6 324
Gotlands	7 290	6 116	4 941	6 029	21	4 328	260	4 995	6 025
Blekinge	3 420	6 267	1 233	6 377	1	4 426	31	6 117	6 297
Kristianstads	4 130	6 409	21 741	6 424	12	4 603	176	5 131	6 403
Malmöhus	1 131	6 212	21 261	6 433	2	3 352	36	5 413	6 416
Hallands	5 982	6 524	19 098	6 747	—	—	50	5 335	6 687
Göteborgs o Bohus	5 411	6 305	3 047	6 453	1	7 599	68	5 214	6 344
Älvsborgs	15 444	6 508	9 772	6 468	9	4 218	287	5 837	6 476
Skaraborgs	20 197	6 431	12 715	6 477	16	5 108	109	5 621	6 441
Värmlands	9 998	6 535	3 022	6 381	34	4 822	121	5 346	6 486
Örebro	11 271	6 952	1 213	6 502	13	4 225	86	5 714	6 879
Västmanlands	7 396	6 443	1 172	6 272	4	3 083	23	5 326	6 403
Kopparbergs	9 676	6 636	2 402	6 624	172	5 290	55	6 010	6 608
Gävleborgs	11 080	6 593	2 476	6 469	122	5 172	79	6 083	6 555
Västernorrlands	5 582	6 326	4 157	6 514	292	5 138	244	5 669	6 351
Jämtlands	4 613	6 394	3 796	6 530	943	5 099	347	5 893	6 284
Västerbottens	6 763	6 359	5 465	6 455	816	5 651	525	5 930	6 328
Norrbottns	6 259	6 604	3 863	6 467	261	5 269	114	6 016	6 510
<i>Hela riket</i>									
1982/83	246 066	6 471	146 433	6 464	2 788	5 273	3 991	5 659	6 444
1981/82	244 701	6 171	140 245	6 231	2 797	5 002	3 939	5 388	6 167
1980/81	240 429	6 033	132 760	6 107	2 783	4 919	3 826	5 298	6 034
1979/80	238 277	6 030	126 271	6 162	2 795	4 666	3 776	5 255	6 044
1978/79	226 822	5 935	114 173	6 114	2 712	4 686	3 583	5 169	5 964

¹ Mjölk uttryckt i 4% fetthalt. — ² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. — ³ Inklusive svensk ayrshireboskap och röd dansk boskap.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Fårkontrollen

Uppgifterna om fårkontrollen 1983 i *tabellerna 118 och 119* visar att anslutningen var 2 083 besättningar med cirka 75 000 tackor, varav 72 procent var av pälsfårras. Antal lamm per tacka vid invägningen var för samtliga får 1,66.

Svinstamkontrollen

Uppgifter rörande kontrollverksamhetens om-

fattning och vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt, foderförbrukning och slaktegenskaper för åren 1978/79–1982/83 redovisas i *tabell 120*.

Under 1982/83 kontrollerades 4 146 svin. Av dessa var 46% av lantras, 37% av yorkshireras, 13% av hampshireras och 4% av rasen duroc.

Tabell 114 Antal födda kalvar, procent tvillingfödslar samt procent dödfödda och missbildade kalvar i mjölkboskapskontrollen år 1982/83

Number of calves born, per cent of twin births, stillborn and defect calves in the milk recording in 1982/83

Ras ¹	Mödrarna kvigor			Mödrarna kor			Mödrarna kvigor och kor	
	Antal födda	Procent		Antal födda	Procent		Antal födda	Procent missbildade
		Tvillingfödslar	Dödfödda		Tvillingfödslar	Dödfödda		
Svensk röd och vit boskap	86 472	0,56	3,61	187 661	2,02	3,19	274 133	0,12
Svensk låglandsboskap	56 841	0,56	5,75	121 821	2,96	3,03	178 662	0,10
Svensk kullig boskap	1 140	0,43	6,20	2 168	1,70	3,99	3,308	0,11
Svensk jerseyboskap	1 531	0,39	3,05	3 114	1,02	1,81	4 645	0,12

¹ Endast renrasiga djur.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 115 Procentuell fördelning av antalet kor som utgått ur anslutna besättningar samt dessa kors utgångsålder år 1982/83

Percentage distribution of cows culled from herds in milk recording and age of these cows in 1982/83

Procentuell fördelning; ålder	Nedsatt frukt-samhet	Juversjuk-dom	Förlossnings-svårigheter	Kalvnings-för-lamning	Olycksfall	Lynnesfel	Låg avkastning	Andra orsaker	Samtliga ¹
Procentuell fördelning	26,0	21,2	0,9	2,3	3,3	1,1	13,6	31,6	100,0
Genomsnittlig utgångsålder, månader	64,0	64,5	54,8	80,6	62,4	46,2	55,7	67,8	64,2

¹ Exklusive kor sålda till liv.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 116 Anslutning till köttboskapskontrollen år 1983
Number of herds and cows in the beef cattle recording in 1983

Förening	Antal besättningar	Medelkoantal under året	Antal kor per besättning ¹
Skåne	290	3 473	12,0
Blekinge-Kronoberg	79	896	11,3
Halland	81	802	9,9
Skara	125	1 125	9,0
Södra Älvsborg	25	309	12,4
Kalmar	25	222	8,9
Tjustbygden	8	110	13,8
Gotland	13	151	11,6
Östergötland	34	664	19,5
Malmen/Södermanland	63	1 070	17,0
Uppsala	20	216	10,8
Örebro-Värmland	30	228	7,6
Dala-Gävleborg	11	123	11,2
Ångermanland	5	23	4,6
Jämtland	8	31	3,5
Västerbotten	1	4	4,0
<i>Hela riket</i>			
1983	818	9 447	11,5
1982	895	10 429	11,7
1981	1 056	11 943	11,3
1980	1 272	12 360	9,7
1979	1 326	12 910	9,7

¹ I komedeltalet ingår endast besättningar som var aktiva vid årets slut.
Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 117 Kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur i köttboskapskontrollen år 1983
Number of calvings etc. and weights at 200 days for animals in the beef cattle recording in 1983

Ras	Antal kalvningar	Därv, procent			Tjurar och kvigor vid 200 dagars ålder			
		Svåra förlösnningar	Död-födda	Döda före av-vänjning	Tjurar		Kvigor	
					Antal	Medelvikt	Antal	Medelvikt
Hereford								
renrasiga	2 221	4,6	4,2	0,7	789	230	765	211
korsningar	140	3,6	3,5	—	26	256	36	221
Polled Hereford								
Renrasiga	110	2,7	3,6	—	45	226	46	203
Charolais								
renrasiga	3 282	4,6	4,7	1,1	973	274	1 008	246
korsningar	735	4,9	3,3	1,2	113	265	126	234
Aberdeen Angus								
renrasiga	161	2,5	6,7	1,2	50	220	57	198
korsningar	5	—	—	—	1	178	1	173
Limousin								
renrasiga	354	—	1,4	1,1	103	250	126	225
korsningar	97	12,4	7,1	1,0	12	262	13	226
Simmental								
renrasiga	870	5,9	6,7	1,9	251	285	231	261
korsningar	308	5,8	5,4	2,2	41	248	67	206

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 118 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1983

Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and proportion of sheep in control in 1983

Område	Antal besättningar	Antal tackor					Antal baggar	Andel av samtliga får ² , procent
		Pälsfår	Vit lantras	Tyngre köttfår	Korsningar	Samtliga ¹		
<i>Län</i>								
Stockholms	146	3 313	903	82	348	4 674	318	85
Uppsala	79	1 221	650	47	278	2 197	153	57
Södermanlands	89	1 587	881	181	886	3 577	245	67
Östergötlands	106	4 183	365	655	118	5 340	299	44
Jönköpings	83	2 922	185	91	375	3 578	202	48
Kronobergs	122	4 048	64	82	51	4 275	221	63
Kalmar	202	9 528	146	174	47	9 927	581	54
Gotlands	115	8 060	43	34	6	8 149	359	34
Blekinge	56	1 482	45	2	31	1 561	106	71
Kristianstads	82	1 340	359	368	288	2 362	182	44
Malmöhus	41	628	97	169	141	1 075	76	30
Hallands	51	1 165	123	163	131	1 592	104	25
Göteborgs o Bohus	57	1 074	292	84	118	1 570	123	34
Älvsborgs	163	3 662	746	148	321	4 888	380	45
Skaraborgs	73	1 770	396	99	152	2 355	193	33
Värmlands	72	1 587	291	39	233	2 152	158	29
Örebro	43	1 006	309	40	121	1 483	82	36
Västmanlands	31	398	298	13	301	1 019	70	49
Kopparbergs	60	665	553	18	216	1 465	117	35
Gävleborgs	66	1 531	317	—	391	2 240	147	40
Västernorrlands	199	1 486	408	135	2 794	4 910	350	69
Jämtlands	72	711	317	50	1 376	2 516	167	46
Västerbottens	50	90	698	42	340	1 222	97	23
Norrbotens	25	94	45	132	174	448	29	20
<i>Hela riket</i>								
1983	2 083	53 551	8 531	2 848	9 237	74 575	4 759	45
1982	2 260	54 733	8 815	2 870	9 352	76 212	4 554	46
1981	2 127	51 387	8 989	2 952	9 420	73 170	4 207	46
1980	1 982	45 853	9 367	3 211	10 614	69 603	3 877	46
1979	1 998	42 913	9 541	3 522	11 531	68 160	3 843	45

¹ Inklusive tackor för vilka rasuppgift saknas. — ² Får exklusive lamm vid företag med mer än 2,0 hektar åkermark i juni respektive år.

Källa: Svenska Fåravelsförbundet, fårkontrollen och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 119 Resultat från fårkontrollen år 1983
Results from the sheep breeding control in 1983

Område	Antal lamm per tacka vid						Uppfödnings-förlust, procent	Korri-gerad vikt, kg per lamm	Lamm-vikt vid 120 dagar, kg per tacka
	Födelsen	Mönstringen							
		Päls-får	Vit lantras	Tyngre köttfår	Kors-ningar	Samt-liga			
<i>Län</i>									
Stockholms	1,83	1,58	1,95	1,34	1,62	1,65	10	32,7	52,6
Uppsala	1,95	1,62	2,10	1,41	1,69	1,77	9	33,6	58,1
Södermanlands	1,94	1,56	2,09	1,46	1,83	1,76	9	34,2	58,7
Östergötlands	1,73	1,55	2,02	1,47	1,86	1,58	8	31,7	50,2
Jönköpings	1,79	1,61	2,12	1,44	1,87	1,66	7	33,4	54,5
Kronobergs	1,71	1,60	2,14	1,52	1,49	1,60	6	32,5	51,8
Kalmar	1,72	1,58	1,85	1,49	2,13	1,58	7	31,1	49,1
Gotlands	1,78	1,60	1,51	1,55	2,00	1,60	9	31,5	50,6
Blekinge	1,74	1,58	2,79	1,50	1,55	1,61	7	32,7	51,3
Kristianstads	1,87	1,57	2,16	1,43	1,81	1,67	10	33,9	56,4
Malmöhus	1,80	1,61	2,06	1,44	1,85	1,66	7	34,2	56,5
Hallands	1,84	1,69	2,19	1,43	1,60	1,69	7	32,7	55,0
Göteborgs o Bohus	1,70	1,46	2,06	1,52	1,57	1,58	6	32,1	51,2
Älvsborgs	1,71	1,49	1,90	1,48	1,92	1,58	7	31,9	50,4
Skaraborgs	1,80	1,58	2,09	1,41	1,60	1,66	7	33,6	55,1
Värmlands	1,66	1,48	1,76	1,31	1,60	1,53	8	31,2	48,3
Örebro	1,79	1,49	2,05	1,70	1,81	1,64	8	31,2	51,0
Västmanlands	2,04	1,63	2,14	1,92	1,79	1,83	10	33,5	60,3
Kopparbergs	1,86	1,60	1,86	1,33	1,77	1,73	6	34,5	59,1
Gävleborgs	1,92	1,67	2,01	—	1,96	1,77	7	32,4	55,6
Västernorrlands	2,01	1,62	2,20	1,70	1,92	1,84	8	35,5	66,4
Jämtlands	2,16	1,65	2,32	1,84	2,03	1,95	9	35,2	65,8
Västerbottens	2,09	1,55	1,90	1,45	1,83	1,83	12	32,8	60,2
Norrbottens	1,88	1,37	1,86	1,62	1,87	1,69	9	34,3	58,3
<i>Hela riket</i>									
1983	1,82	1,58	2,03	1,49	1,86	1,66	8	32,7	53,8
1982	1,77	1,55	1,99	1,53	1,81	1,63	8	32,2	52,1
1981	1,81	1,57	1,99	1,55	1,80	1,65	9	31,1	50,9
1980	1,83	1,59	1,99	1,51	1,76	1,66	9	31,1	51,3
1979	1,84	1,57	1,98	1,49	1,78	1,66	10	30,4	49,8

Källa: Svenska Fåravelsförbundet, fårkontrollen.

Tabell 120 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat åren¹ 1978/79—1982/83

Scope of the pig progeny testing and averages of the results in 1978/79—1982/83

Ras; år	Antal kontroll- rade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal fö- derenheter per kg tillväxt	Slaktresultat		
					Kroppslängd, cm	Ryggs- späckets tjocklek, mm	Andel kött i slaktkroppen, procent
<i>Lantras</i>							
1982/83	1 930	101,8	890	2,80	99,8	20,9	58,9
1981/82 ²	2 022	101,9	884	2,84	100,0	21,1	56,9
1980/81	2 256	99,4	842	2,76	99,3	20,4	56,9
1979/80	2 259	99,4	842	2,75	99,3	21,2	56,0
1978/79	2 698	99,3	813	2,85	99,6	21,6	55,5
<i>Yorkshireras</i>							
1982/83	1 536	102,0	906	2,74	98,2	22,2	58,7
1981/82	1 200	102,2	898	2,78	98,7	22,6	56,3
1980/81	1 298	99,5	864	2,67	97,8	22,0	55,9
1979/80	1 260	99,3	852	2,70	97,8	22,3	55,2
1978/79	1 391	99,2	830	2,79	98,4	22,9	54,6
<i>Hampshireras</i>							
1982/83	532	101,6	869	2,84	93,4	23,5	57,7
1981/82	496	101,6	856	2,91	93,5	23,2	57,4
1980/81	384	99,0	819	2,81	92,3	21,6	57,6
1979/80	278	99,1	812	2,79	92,2	22,0	57,2
<i>Durocras</i>							
1982/83	148	102,2	851	2,90	94,2	25,3	56,6
1981/82	140	102,4	873	2,86	94,5	26,0	55,9
1980/81	88	99,6	845	2,74	93,8	24,6	56,5
1979/80	54	99,1	837	2,73	93,5	24,0	56,5

¹ Avser perioden september—augusti. — ² Ej helt jämförbara med tidigare år.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, svinstamkontrollen.

Suggkontrollen

Suggkontrollens omfattning och resultat 1983 redovisas i *tabellerna 121 och 122*. Därav framgår att antalet suggor har minskat något.

Seminverksamhet

Seminverksamheten omfattade enligt *tabell 123* 1 135 000 inseminationer varav 55% skedde inom SRB-rasen. Ca 85% av alla nötkreatur avsedda för mjölkproduktion semineras. Inom den självrekryterande köttproduktionen är anslutningen ca 15%.

Bibliografi

Källa

Kokontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52,

59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Köttboskapskontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Färkontrollen /årligen sedan 1964/. Lantbruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /årligen sedan 1975/76/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Suggkontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Tabell 121 Suggkontrollens omfattning år 1982/83¹
 Number of herds in the sow litter recording in 1982/83

Förening	Antal besättningar			Antal suggor			
	Officiell kontroll		Bruks- kontroll	Officiell kontroll		Bruks- kontroll	
	Samtliga	Därv galtprodu- cerande		Totalt	Därv		
					Lantras		Yorkshire- ras
Skanek	261	40	779	7 898	4 470	1 213	22 132
Kristianstad-Blekinge							
Slakteriförening	43	8	199	2 054	743	337	5 573
Kalmar läns Slakterier	23	7	38	1 650	789	347	1 334
Kronobergs läns Slakteriförening	29	5	23	1 048	649	104	539
Farmek, Visby	67	3	24	1 703	562	111	705
Farmek, Linköping	30	4	50	1 428	568	144	1 814
Scan Väst, Varberg	61	5	101	2 004	1 170	121	2 962
Scan Väst, Borås	—	—	25	—	—	—	224
Farmek, Nyköping	6	2	50	355	200	110	1 595
Farmek, Örebro	10	3	31	735	381	76	1 063
Scan Väst, Kil	13	3	12	421	166	126	231
Farmek, Västerås	11	3	29	497	198	186	555
Farmek, Uppsala	19	4	22	773	266	81	1 494
Skara Semin	138	7	214	4 033	1 828	295	7 133
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	19	3	8	416	228	20	95
Norrlands Slakteriförening, Södra	5	2	6	242	135	2	378
Norrlands Slakteriförening, Norra	6	5	5	405	276	83	292
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	—	—	5	—	—	—	228
Norrbottens Husdjursskötsel	2	0	7	239	22	31	64
<i>Totalt</i>							
1982/83	743	104	1 628	25 901	12 651	3 387	48 411
1981/82	837	110	1 766	28 110	14 251	3 577	51 547
1980/81	862	119	1 808	25 136	12 931	2 687	49 207
1979/80	1 027	123	2 124	28 321	14 681	2 858	56 224
1978/79	1 387	126	2 792	36 191	19 383	3 018	68 021

¹ Avser perioden september – augusti.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Seminverksamhet med nötkreatur /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Andra undersökningar

Effektivitetskontroll i mjölkproduktionen /år-
ligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 45, 55, 60, 65, 71, 79, 82, 86, 94, 102, 107, 115...

Hästpremieringen /årligen sedan 1950; vis-
sa resultat redovisades dessutom i Jordbruks-
statistisk årsbok 1966–1976/. Lantbrukssty-
relsen. Meddelande serie B nr 77, 81, 85, 89,
95, 97 och 98 samt meddelande nr 1975:4,
1976:1, 1977:1, 1978:1, 1979:1, 1980:1,
1981:1, 1982:1, 1983:1...

Getkontroll /årligen sedan 1968/69/.
Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38,
44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108,
114, 118...

Tabell 122 Resultat från suggkontrollen år 1982/83¹
 Results of the sow litter recording in 1982/83

Förening		Officiell kontroll		
		Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar
		Vid födseln	Vid kontroll	
Skaneek	gyltor	9,8	8,2	374
	suggor	11,7	9,4	
Kristianstad-Blekinge Slakteriförening	gyltor	10,0	8,4	377
	suggor	11,8	9,2	
Kalmar läns Slakterier	gyltor	10,1	8,5	371
	suggor	11,8	9,8	
Kronobergs läns Slakteri- förening	gyltor	9,6	8,7	366
	suggor	12,0	9,7	
Farmek, Visby	gyltor	10,0	8,2	402
	suggor	11,8	9,2	
Farmek, Linköping	gyltor	10,0	8,7	383
	suggor	11,8	9,2	
Scan Väst, Varberg	gyltor	9,8	8,2	373
	suggor	12,1	9,5	
Scan Väst, Borås	gyltor	—	—	—
	suggor	—	—	
Farmek, Nyköping	gyltor	10,3	9,2	385
	suggor	11,4	9,7	
Farmek, Örebro	gyltor	10,3	8,4	392
	suggor	11,8	9,0	
Scan Väst, Kil	gyltor	10,2	8,1	402
	suggor	11,7	9,1	
Farmek, Västerås	gyltor	10,1	8,8	408
	suggor	12,0	9,2	
Farmek, Uppsala	gyltor	10,2	8,0	392
	suggor	11,6	8,5	
Skara Semin,	gyltor	10,3	8,5	380
	suggor	12,1	9,3	
Södra Älvsborgs Husdjurs- skötsel	gyltor	9,8	8,2	380
	suggor	12,1	9,6	
Norrlands Slakteri- förening, Södra	gyltor	10,6	9,2	411
	suggor	11,3	9,2	
Norrlands Slakteri- förening, Norra	gyltor	8,9	8,8	377
	suggor	11,5	10,6	
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	—	—	—
	suggor	—	—	
Norrbottens Husdjurs- skötsel	gyltor	10,3	8,9	402
	suggor	11,3	9,3	
Totalt	gyltor	10,0	8,4	380
	suggor	11,8	9,3	

¹ Avser perioden september — augusti.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Grisnings- intervall dagar	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år	Brukskontroll		Ålder vid grisning, dagar	Grisnings- intervall, dagar	Antal av- vanda grisar per sugga och år
		Medelantal grisar per kull				
		Vid födseln	Vid avvänjning			
		9,7	8,1	383		
183	18,2	11,7	9,3		184	18,1
		9,9	8,9	382		
185	18,0	11,6	9,6		187	18,3
		10,9	8,3	371		
178	19,7	11,8	9,6		173	19,6
		10,3	8,7	387		
180	19,3	11,7	9,8		178	19,5
		9,5	8,3	391		
190	17,5	11,6	9,2		194	17,1
		10,2	8,4	395		
180	18,5	11,7	9,2		186	17,7
		9,8	8,9	372		
190	17,9	12,0	9,8		187	18,9
		10,1	8,3	413		
—	—	13,2	10,0		201	17,6
		10,1	8,2	398		
175	20,0	12,1	9,3		184	18,1
		9,8	8,1	383		
184	17,5	11,7	8,7		182	17,2
		9,7	8,3	377		
188	17,1	11,9	9,1		171	19,2
		9,8	7,7	387		
189	17,6	11,9	7,8		173	16,5
		10,1	8,1	386		
177	17,3	11,7	9,0		178	18,1
		10,0	8,5	394		
179	18,8	11,8	9,4		181	18,6
		10,8	9,3	385		
177	19,0	11,3	9,1		190	17,7
		10,2	7,8	414		
181	18,4	11,3	8,2		187	15,8
		9,4	7,7	369		
192	19,6	11,4	8,6		176	17,4
		9,7	8,6	401		
—	—	11,6	8,0		169	17,3
		9,8	8,0	375		
174	19,5	11,3	9,7		176	19,7
		9,9	8,4	388		
183	18,2	11,7	9,3		183	18,3

Tabell 123 Antal inseminationer efter nötkreatursraser år 1982/83
 Number of inseminations by cattle-races in 1982/83

Hondjurets ras	Hondjurets ras								Totalt
	Svensk röd och vit boskap	Svensk låglandsboskap	Svensk kullig boskap	Svensk jerseyboskap	Mjölkras-korsning	Hereford, övriga rena kött-raser	Charolais, Limousin, Simmental	Kött-ras-korsning	
Svensk röd och vit boskap (SRB)	597 877	14 952	493	761	37 925	35	42	672	652 757
Svensk låglandsboskap (SLB)	22 547	356 855	481	450	48 271	50	63	708	429 425
Svensk kullig boskap (SKB)	1 686	1 585	9 955	231	3 211	5	4	23	16 700
Svensk jerseyboskap (SJB)	2 595	1 797	244	9 185	3 623	1	0	47	17 492
Aberdeen Angus	99	85	7	4	21	21	23	66	326
Hereford	1 164	671	26	26	352	1 100	78	594	4 011
Charolais	1 675	1 629	19	37	522	112	1 887	859	6 740
Limousin	903	663	11	15	209	70	240	367	2 478
Simmental	1 228	1 679	12	36	434	78	648	928	5 043
<i>Totalt</i>									
1982/83	629 774	379 916	11 248	10 745	94 568	1 472	2 985	4 264	1 134 972
1981/82	636 943	373 849	11 401	10 506	99 035	1 740	3 017	4 705	1 141 196
1980/81	635 281	357 297	11 609	10 232	99 600	1 965	3 223	5 596	1 124 803
1979/80	643 917	346 817	12 102	9 953	100 686	2 174	3 425	5 937	1 125 011
1978/79	637 023	327 099	13 285	9 841	100 641	2 471	3 309	5 328	1 098 997

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

9.4 DJURSJUKDOMAR

Lantbruksstyrelsen utarbetar varje år på basis av distriktsveterinärernas och de övriga praktiserande veterinärernas årsberättelser sammanställningar över djursjukdomar. Veterinärernas uppgifter om antalet sjukdomsfall grundas på de förda praktikjournalerna.

De i detta avsnitt redovisade frekvenserna av vissa djursjukdomar beräknas som kvoter mellan antalet rapporterade sjukdomsfall och antalet djur vid företag med mer än 2 hektar åkermark enligt lantbruksregistret (se avsnitt 9.1).

Resultat

Under 1981 liksom under tidigare år var, som framgår av tabell 124, mastit den vanligaste sjukdomen hos kor.

Bibliografi

Källa

Veterinärernas årsberättelser /årligen sedan

1972/. Lantbruksstyrelsen, allmänna veterinärenheten (stencil).

Andra undersökningar

Smittsamma djursjukdomar i Sverige /månatliga sammanställningar sedan januari 1977 om sjukdomar ej upptagna i epizootikungörelsen men för vilka anmälningsplikt föreskrivits; ersätter den tidigare rapporten Rapporteringsskyldiga sjukdomar/. Lantbruksstyrelsen, smittskyddsenheten (stencil).

9.5 GALTAR OCH BETÄCKTA SUGGOR

SCB insamlar varje månad uppgifter om antalet galtar och antalet betäckta suggor. Uppgifterna, som samlas in med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1974 (nr 661), används bl a för prognoser över svin-slakten.

Tabell 124 Frekvenser av olika sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1981. Procent

Frequencies of different diseases of cattle and pigs in 1981. Per cent

Frekvenserna är beräknade som kvoter mellan antalet rapporterade sjukdomsfall och antalet djur enligt lantbruksregistret år 1981

The frequencies are computed as quotients of the reported numbers of sick animals and the numbers of animals according to the farm register in 1981

Område	Nötkreaturssjukdomar						Svinsjukdomar	
	Mastit ¹	Piro-plas-mos ²	Lung-mask ³	Aceto-nemi ¹	Paresis puer-peralis ¹	Retentio secundi-narum ¹	Aga-lakti hos sugga ⁴	Spädgris-ente-riter ⁵
<i>Län</i>								
Stockholms	11,4	0,1	1,4	2,6	8,8	6,9	3,0	2,5
Uppsala	13,9	0,1	1,5	3,6	9,4	5,9	2,3	1,9
Södermanlands	14,5	0,1	3,2	3,4	9,6	7,5	3,5	1,5
Östergötlands	15,6	0,4	0,3	4,6	8,3	7,6	3,1	2,5
Jönköpings	12,8	0,5	1,2	3,7	6,7	5,0	3,8	3,9
Kronobergs	16,1	0,5	1,0	6,7	9,5	7,4	4,6	3,9
Kalmar	27,7	0,6	4,5	4,1	7,5	7,5	9,5	6,9
Gotlands	17,0	0,2	2,7	2,9	5,9	5,8	3,8	7,3
Blekinge	12,1	0,3	2,0	2,3	8,3	5,2	5,1	5,9
Kristianstads	18,7	0,2	3,8	2,3	5,3	7,7	3,7	5,2
Malmöhus	20,7	0,1	1,7	2,3	4,8	9,1	6,5	9,0
Hallands	18,6	0,1	0,7	4,6	7,4	8,8	6,3	7,3
Göteborgs o Bohus	18,1	0,0	1,5	3,8	9,5	6,9	6,1	5,3
Älvsborgs	17,4	0,1	0,9	5,4	9,2	6,8	5,8	4,3
Skaraborgs	23,0	0,2	0,9	4,0	9,8	8,0	5,8	7,7
Värmlands	18,0	0,0	0,6	7,2	11,5	6,5	4,8	3,8
Örebro	15,5	0,0	0,6	7,0	13,2	7,4	4,7	2,3
Västmanlands	15,9	0,0	1,2	4,7	11,0	7,2	3,6	3,5
Kopparbergs	18,0	—	1,1	10,2	10,2	6,4	3,7	1,1
Gävleborgs	12,7	—	0,4	5,5	5,8	4,3	3,4	1,9
Västernorrlands	16,3	—	—	5,2	7,9	5,3	1,5	0,2
Jämtlands	22,6	—	—	6,4	7,6	6,0	3,4	1,6
Västerbottens	14,9	—	—	5,5	6,8	6,9	2,4	2,0
Norrbottens	21,2	—	—	7,4	5,4	6,0	0,4	0,1
<i>Hela riket</i>								
1981	18,0	0,2	1,5	4,5	8,1	7,0	2,0	2,3
1980	18,9	0,2	1,4	4,6	8,3	7,3	5,4	5,8
1979	18,8	0,3	0,9	5,0	8,5	7,2	5,7	5,9
1978	17,9	0,3	0,7	5,4	8,4	6,8	5,3	4,3
1977	17,4	0,2	0,9	5,8	8,7	6,7	6,0	4,9

¹ Beräknad på antalet kor. — ² Beräknad på totala antalet nötkreatur. — ³ Beräknad på antalet kalvar under 1 år.— ⁴ Beräknad på antalet sugor multiplicerat med 2. — ⁵ Beräknad på antalet sugor multiplicerat med 2 och med 9.

Källa: Lantbruksstyrelsen, veterinärernas årsberättelser.

Vid insamlingen används ett särskilt galthållarregister, som ursprungligen upprättats med lantbruksregistret som grund (se avsnitt 3.1). Galthållarregistret aktualiseras fortlöpande genom att lantbruksnämnderna rapporterar nya försäljningar av galtar till SCB. Dessutom inhämtas uppgifter om andrahandsförsäljningar av galtar direkt från säljarna.

Resultat

Under 1983 betäcktes 547 642 sugor, se *tabell 125* vilket var något mer än 1982. Det genomsnittliga antalet tjänstbara galtar under året var i stort sett oförändrat.

Bibliografi

Galt- och betäckningsstatistik för /varje må-

Tabell 125 Antal betäckta suggor och medelantal tjänstbara galtar år 1983
Number of covered sows and average number of boars in 1983

Område	Betäckta suggor	Tjänstbara galtar, årsmedeltal
<i>Län</i>		
Stockholms	3 720	97
Uppsala	16 857	440
Södermanlands	14 345	286
Östergötlands	22 287	472
Jönköpings	9 381	210
Kronobergs	12 058	272
Kalmar	25 846	458
Gotlands	14 542	330
Blekinge	9 488	220
Kristianstads	92 817	1 653
Malmöhus	109 830	2 365
Hallands	82 647	1 446
Göteborgs o Bohus	7 869	168
Älvsborgs	22 031	475
Skaraborgs	58 441	1 186
Värmlands	7 394	190
Örebro	7 767	180
Västmanlands	13 406	267
Kopparbergs	2 522	68
Gävleborgs	2 602	69
Västernorrlands	2 542	57
Jämtlands	1 023	26
Västerbottens	6 779	153
Norrbottens	1 448	25
<i>Hela riket</i>		
1983	547 642	11 113
1982	546 856	11 156
1981	550 720	11 251
1980	536 325	11 161
1979	537 303	11 356

Källa: SCB, galt- och betäckningsstatistik (totalundersökning).

nad sedan februari 1964; endast månadssiffror/. SCB. SM J 1977:3.1–12, 1978:3.1–12, 1979:3.1–12, 1980:3.1–12, 1981:3.1–12, 1982:3.1–12, 1983:3.1–12...

9.6 SLAKT

Grundläggande uppgifter om marknadsförd (besiktigad) slakt insamlas av statens livsmedelsverk. All slakt för avsalu skall i princip

underkastas besiktning enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99). På basis av dessa uppgifter sammanställs statistik över bl a antalet besiktigade slaktdjur.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om hemslaktens omfattning i fråga om svin, spädkalvar samt göd- och mellankalv. Motsvarande uppgifter insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

På grundval av livsmedelsverkets besiktningssstatistik, SCBs undersökning om hemslaktens omfattning och uppgifter från utri-keshandelsstatistiken om export och import av levande slaktdjur beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av slaktdjur i landet. Nämnden redovisar vidare uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund.

Resultat

Uppgifter om slakt redovisas i *tabellerna 126–128*, varav bl a framgår att den totala produktionen av slaktdjur i landet och medelslaktvikterna för den marknadsförda slakten var i stort sett samma 1983 som 1982.

Bibliografi

Källor

Sammandrag för årsrapporter för /ärligen sedan 1972, från offentliga slakthus, kontrollslakterier, fristående sanitetsavdelningar och köttbesiktningsbyråer /uppgifter fördelade på slakterier m m om antal besiktigade djur, antal beslagtagna djur eller djurdelar, beslagsor-saker m m/. Statens livsmedelsverk (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om antalet besiktigade slaktdjur har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen av slaktkroppar; uppgifter för 1982 infördes i nr 1983:5/. Statens jordbruksnämnd.

Tabell 126 Antal besiktigade slaktkroppar år 1983
Number of inspected carcases in 1983

Anläggning	Nötkreatur	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Offentliga slakthus och kontrollslakterier	697 030	9 397	308 902	4 092 507
Köttbesiktningsbyråer	16 162	1 048	16 269	22 613
Fristående sanitetsavdelningar	3 254	203	46	729
<i>Samtliga anläggningar</i>				
1983	716 446	10 648	325 217	4 115 849
1982	721 260	10 821	315 959	4 226 921
1981	704 962	10 853	301 699	4 143 373
1980	697 346	10 435	291 736	4 108 288
1979	666 059	11 465	293 651	4 070 853

Källa: Livsmedelsverket.

Tabell 127 Antal hemslaktade svin och kalvar år 1975
Number of home slaughtered pigs and calves in 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Svin		Spädkalvar		Göd- och mellankalvar	
	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	3 854	2 655	..	..	..	..
» mellanbygder	7 471	5 900	..	..	371	256
» norra slättbygder	2 733	2 192	..	..	447	406
Svealands slättbygder	6 705	6 391	..	..	2 333	2 253
Götalands skogsbygder	16 588	14 620	..	..	2 114	1 953
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 137	3 832	..	..	1 913	1 644
Nedre Norrland	6 263	5 012	1 870	1 839	4 026	3 145
Övre Norrland	2 940	2 594	958	821	4 157	3 561
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>						
2,1– 5,0	4 776	4 299	..	..	2 627	2 388
5,1– 10,0	10 974	9 407	..	..	3 135	2 822
10,1– 20,0	14 897	12 630	..	..	3 562	2 914
20,1– 30,0	7 384	6 210	..	..	2 517	2 181
30,1– 50,0	7 384	6 153	..	..	2 307	1 846
50,1– 100,0	4 406	3 763	..	..	1 101	918
Över 100,0	870	734	..	..	200	200
<i>Hela riket</i>						
1975	50 691	43 196	3 064	2 896	15 449	13 269
1971	75 800	70 980	5 700	5 450	15 800	15 112
1968	88 174	48 311	6 653	3 001	29 644	12 397

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter).

9.7 PRODUKTION. FÖRSÖRJ- NINGSBALANSER

Jordbruksnämnden beräknar varje år den totala produktionen av kött och fläsk i landet. Som underlag använder nämnden egna beräkningar om produktionen av slaktdjur (se avsnitt 9.6) och uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund. Nämnden utför vidare vissa beräkningar rörande försörjningsbalanser för kött och fläsk.

Fortlöpande uppgifter om mejerihanteringen lämnas i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) statistik. I denna statistik ingår även uppgifter för mejerier som inte är anslutna till SMR. Med SMRs uppgifter som grund beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

SCB genomförde vidare för 1975 en undersökning om användningen av mjölk som ej levererats till mejeri.

Jordbruksnämnden utför årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag använder nämnden resultat från SCBs hushållsbudgetundersökningar 1969 och 1978 och vissa kompletterande undersökningar samt uppgifter om utrikeshandeln med ägg och äggprodukter. Varje månad redovisar jordbruksnämnden dessutom uppgifter om partihandelns invägning av svenska ägg. Dessa uppgifter bygger på redovisning från partihandelsföretagen.

Resultat

Enligt jordbruksnämndens beräkningar uppgick produktionen av kött och fläsk 1983 till cirka 487 000 ton som framgår av *tabell 129*. Cirka 1 procent därav utgjordes av får-, get- och lammkött. Exporten av kött och fläsk var under budgetåret 1982/83 enligt *tabell 130* 64% större än under 1981/82.

I *tabellerna 131–134* redovisas uppgifter om produktion och användning av mjölk och mjölkprodukter. Som bl a framgår där invägdes 1983 cirka 3 595 000 ton mjölk vid 98 mejerier. Till Arla knutna mejeriföreningar svarade för 58 procent därav. 30 procent av den invägda mängden mjölk användes för ostframställning. Produktionen av ost uppgick till omkring 115 000 ton, vilket innebär en

liten ökning jämfört med 1982. I tablån nedan redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av fjäderfäkött, renkött och älgkött. Beräkningarna är dock något osäkra, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

År	Produktion, ton, av kött av		
	fjäderfä	ren	älg
1983	47 200	2 000	22 000
1982	48 000	1 700	21 600
1981	46 600	1 600	20 500
1980	44 400	1 300	17 800
1979	41 600	1 400	15 700

I följande tablå återfinns uppgifter om den invägda mjölkens medelfetthalt.

År	Medelfetthalt, procent
1983	4,18
1982	4,15
1981	4,14
1980	4,14
1979	4,12

Partihandelns invägning av ägg omfattade cirka 62 procent av den totala produktionen som närmare framgår av tablån nedan.

År	Total produktion, milj kg	Partihandelns invägning, milj kg
1983	115	71,5
1982	114	69,5
1981	114	64,7
1980	113	65,8
1979	115	61,3

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om produktionen av kött och fläsk, mejerivaror m m har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar ges utförligare uppgifter; uppgifter för 1982 infördes i nr 1983:5/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

Mejeristatistik /årligen sedan 1965/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Tabell 128 Antal slaktkroppar¹ och medelslaktvikter år 1983

Number of slaughtered animals and average weight of carcases in 1983

Antal slaktkroppar; medelslaktvikter; typ av slakt	Storboskap ³	Större kalv ³ (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Häst inkl föf	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Antal slaktkroppar¹						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	603 210	89 745	23 328	10 643	323 300	4 115 758
Hemslakt	—	11 600	2 200	—	10 000	29 900
<i>Summa</i>						
1983	603 210	101 345	25 528	10 643	333 300	4 145 658
1982	606 649	104 004	20 781	10 621	327 934	4 251 703
1981	583 720	114 010	17 219	10 572	311 645	4 178 919
1980	574 407	113 446	16 195	10 431	301 975	4 153 366
1979	550 807	112 162	15 674	11 279	295 957	4 115 039
Medelslaktvikter, kilogram						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	249,5	96,4	22,7	250,8	16,0	76,8
Hemslakt	—	85,0	21,0	—	15,0	76,0
<i>Summa</i>						
1983	249,5	95,1	22,5	250,8	16,0	76,8
1982	248,1	94,7	22,1	249,4	16,1	76,4
1981	251,0	99,8	21,7	245,9	15,8	76,3
1980	253,6	100,0	21,4	248,7	15,9	76,4
1979	254,6	98,6	21,5	241,2	16,2	76,2

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — ² Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export och avdrag för import av levande djur. — ³ Antal djur enligt besiktning veterinärernas rapporter fördelade på djurslagen storboskap och större kalv med ledning av klassificeringsstatistiken.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Mejeribarometer /varje månad sedan 1963/. Svenska Mejeriernas Riksförening, spritistiska avdelningen (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Andra undersökningar

Jordbruksnämnden informerar om ägggläckning. Antal kläckta hönkycklingar /äggproducerande raser; varje månad sedan 1968/. (Stencil).

9.8 HUSDJURSFÖRSÄKRING

Uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet insamlas varje år av försäkringsinspektionen. Husdjursförsäkring utgör en gren av skadeförsäkring. År 1982 meddelades husdjursförsäkring av fyra riksbolag, nämligen av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, av Sydsvensk djurförsäkring, ömsesidigt bolag, av

Försäkringsbolaget Skånska Brand-Hermes, ömsesidigt, och av Folksam ömsesidig saksförsäkring, vidare av 23 häradsbolag och 292 sockenbolag samt av ett utländskt bolag.

Försäkringens utformning

Särskilda försäkringsformer finns för hästar, nötkreatur, får och getter, svin, hundar m fl djur.

För hästar finns såväl fullständig som begränsad försäkring. Förutom arbetshästar kan bl a rid-, trav- och galopphästar försäkras.

Försäkring av nötkreatur, får och getter respektive svin kan göras i enskild eller kollektiv form. Vanligast är den kollektiva slaktvårdesförsäkringen.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Tabell 129 Produktion av kött och fläsk år 1983. Ton

Meat production in 1983. Metric tons

Avser vara med ben

Figures refer to meat including bones

Typ av slakt; år	Kött av stor- boskap	Kött av större kalv	Kött av mindre kalv	Summa nöt- kött	Häst- kött	Får ² - och get- kött	Fläsk	Summa kött och fläsk
<i>Typ av slakt</i>								
Marknadsförd ¹ slakt	150 515	8 654	529	159 698	2 669	5 177	316 152	483 696
Hemslakt	—	986	46	1 032	—	150	2 166	3 348
<i>Summa</i>								
1983	150 515	9 640	575	160 730	2 669	5 327	318 318	487 044
1982	150 537	9 852	460	160 849	2 649	5 268	325 020	493 786
1981	146 517	11 381	374	158 272	2 600	4 910	320 540	486 322
1980	145 653	11 341	347	157 341	2 594	4 801	317 371	482 107
1979	140 221	11 058	337	151 616	2 721	4 788	313 650	472 775

¹ Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export respektive avdrag för import av levande kroppar. —² Inklusive lammkött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 130 Försörjningsbalans för kött och fläsk år 1982/83. Miljoner kilogram

Balance sheet of meat resources in 1982/83. Millions of kilogrammes

Avser vara med ben utom för fjäderfakött

Figures refer to meat including bones except for poultry meat

	Kött av stor- boskap	Kalv- kött	Häst- kött	Får ¹ - och get- kött	Fläsk	Fjäder- fakött	Summa				
							1982/ 83	1981/ 82	1980/ 81	1979/ 80	1978/ 79
<i>Tillgångar</i>											
Ingående lager	8	0	0	0	12	7	27	22	24	23	25
Produktion	152	11	3	5	317	47	535	495	529	519	511
Import	6	0	0	1	9	0	16	10	17	21	21
Summa	166	11	3	6	338	54	578	527	570	563	557
<i>Användning</i>											
Konsumtion	132	11	3	6	273	46	471	431	489	497	491
Export	31	0	0	0	54	2	87	53	53	43	43
Utgående lager	3	0	0	0	11	6	20	12	28	23	23
Summa	166	11	3	6	338	54	578	527	570	563	557

¹ Inklusive lammkött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 131 Antal mejerier och mjöklleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör år 1983

Number of dairies and suppliers, total weight of delivered milk and weight of delivered milk per day and supplier in 1983

Förening	Antal mejerier ¹	Antal mjökl-leverantörer ²	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
Arla	45	19 979	2 084 023	286
Stockholmsförvaltningen	3	—	—	—
Örebroförvaltningen	3	2 741	317 896	318
Norrköpingsförvaltningen	8	3 212	449 782	384
Enköpingsförvaltningen	1	—	—	—
Göteborgsförvaltningen	10	5 668	513 488	248
Göteneförvaltningen	2	1 596	191 103	328
Jönköpingsförvaltningen	8	2 697	226 750	230
Karlskronaförvaltningen	6	2 924	274 193	257
Visbyförvaltningen	4	1 141	110 811	266
Nordsjö Gårdsmejeri ³ ⁵	1	1	291	797
Boxholms Mejeri AB ³	1	—	—	—
Axvalls mejeriförening	1	86	10 901	347
Falköpingsortens andelsmejeriförening	1	303	36 163	327
Skövde andelsmejeriförening	1	350	50 426	395
Västra Dals mejeriförening	1	243	13 378	151
Fotskäls mejeriförening	1	76	4 498	162
Gäsemejeriförening	1	263	20 918	218
Norra Dals Mejerier	1	227	19 964	241
Ljungbyortens andelsmejeriförening	1	380	29 943	216
Västerviksortens mejeriförening	3	284	38 281	369
Tuna mejeriförening ³	1	140	10 054	197
Ölandsmejerier	1	668	80 886	332
Skåne-mejerier	4	2 386	263 382	302
Helsingborgs mjölkcentral	5	1 122	118 057	288
Kågerödssortens mjöklleverantörförening	1	39	6 902	485
Engelholms producentförening ³	— ⁴	21	3 032	396
Västra Karups mejeriförening	1	198	21 025	291
Örkelljunga andelsmejeriförening	1	233	14 114	166
Värmlandsmejerier	4	1 423	115 030	221
Dalarnas mejeriförening	2	1 222	107 319	241
Gefleortens mejeriförening	2	676	63 067	256
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	606	49 053	222
Nedre Norrlands producentförening	3	2 081	147 805	195
Hammerdals mejeri ³	2	36	5 298	403
Ångermanlands mejeriförening	2	1 213	65 215	147
Norrmejerier	6	2 214	131 279	162
Norrbottens läns producentförening	4	982	84 664	236
<i>Hela riket</i>				
1983	98	37 450	3 594 968	263
1982	98	39 041	3 532 188	248
1981	99	40 647	3 370 975	228
1980	99	42 248	3 337 584	216
1979	104	43 986	3 264 884	203

¹ Avser antal mejerier den 31/12 respektive år. — ² Avser medeltal av antal leverantörer per månad. — ³ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår. — ⁴ Utan egen driftsplats. — ⁵ Avser tiden februari–december.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 132 Användning av vid mejerier invägd mjölk åren 1979—1983. Ton
Disposition of dairy milk in 1979—1983. Metric tons

År	Typ av produkt				Kondens- mjölk och övrig industriell användning	Skum- och kärmjolk till foder ³	Svinn	Summa
	Konsumtionsmjölk- produkter	Ost	Smör m m	Mjolk- pulver ¹				
1983	1 578 159	1 091 998	71 532	726 355	78 314	33 182	15 428	3 594 968
1982	1 578 856	1 092 483	68 686	661 756	81 208	27 736	21 463	3 532 188
1981	1 592 714	1 043 799	63 392	546 392	75 270	24 488	24 920	3 370 975
1980	1 602 977	972 965	64 133	569 329	68 972	33 118	26 090	3 337 584
1979	1 584 338	924 948	63 472	566 602	65 044	32 215	28 265	3 264 884

¹ Exklusive återblandat pulver. — ² Inklusive återblandat pulver. — ³ Färs skum- och kärmjolk fr o m 1981.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 133 Produktion av mejerivaror och mjölkpulver åren 1979—1983. Ton
Dairy production and production of milk powder in 1979—1983. Metric tons

År	Produktion av mejerivaror						Produktion av mjölkpulver		
	Konsumtionsmjölk		Grädde		Ost	Smör m m		Fett	Magert
	3% fetthalt	Övrig mjölk ¹	Tjock	Tunn		Smör	Bregott ² o smörolja		
1983	1 044 043	437 096	44 800	20 229	114 908	45 128	27 938	8 507	52 846
1982	1 039 957	473 272	44 586	21 041	113 931	44 561	25 063	5 248	49 322
1981	1 032 801	494 670	43 968	21 275	108 367	40 726	23 639	5 015	39 948
1980	1 022 980	514 504	43 751	21 742	100 593	40 507	25 197	4 521	42 817
1979	985 886	534 579	42 503	21 370	95 733	40 515	24 257	4 205	43 143

¹ Avser lätt- och skummjolk. — ² Avser smördelen.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Redovisningen avser svenska bolag. Därjämte verkar i Sverige ett utländskt bolag, vars rörelse dock huvudsakligen är begränsad till försäkring av kapplöpningshästar (med ett bestånd av 1 711 hästar år 1980)

Resultat

Antalet försäkrade djur åren 1978—1982 redovisas i tabblån nedan.

År	Hästar	Notkreatur	Svin
1982	99 567	925 459	1 940 425
1981	99 294	891 780	1 816 984
1980	98 249	869 740	1 853 178
1979	97 373	894 767	1 827 402
1978	96 625	880 591	1 919 860

Ytterligare uppgifter om antalet försäkrade djur 1982 lämnas i *tabell 135*, tex att 210 000 hundar var försäkrade. Vidare framgår där att cirka 131 milj kronor inbetalats i försäkringspremier, huvudsakligen till riksbolag, medan cirka 90 milj kronor utbetalats för skador.

Bibliografi

Enskilda försäkringsanstalter /årligen sedan 1912/. Försäkringsinspektionen.

Årsredovisningar från respektive försäkringsbolag.

9.9 PÄLSDJURSSKÖTSEL

Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund

Tabell 134 Användning av mjölk som ej levererats till mejerier år 1975. 1000 liter

Use of milk not delivered to dairies in 1975. 1000 litres

Avser företag med mer än 2,0 hektar åkermark

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Använd i hushållet	Såld direkt till konsument	Använd till utfodring	Summa
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	2 500	200	5 000	7 700
* mellanbygder	5 200	700	10 900	16 800
* norra slättbygder	5 000	1 200	9 700	15 900
Svealands slättbygder	5 700	1 700	8 700	16 200
Götalands skogsbygder	19 100	2 200	33 700	55 200
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 500	700	6 200	11 300
Nedre Norrland	6 700	800	3 200	10 600
Övre Norrland	6 300	400	3 000	9 800
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>				
2,1– 5,0	5 000	300	4 500	9 800
5,1– 10,0	10 400	900	13 900	25 200
10,1– 20,0	15 500	1 500	20 500	37 400
20,1– 30,0	9 400	1 100	14 200	24 700
30,1– 50,0	9 400	1 500	15 600	26 500
50,1–100,0	4 700	1 400	8 400	14 500
Över 100,0	700	1 200	3 300	5 300
<i>Hela riket</i>	55 100	7 900	80 400	143 400

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall 3,5%).

(SPR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas pälsdjurskötsel.

Resultat

Antalet aktiva uppfödare av pälsdjur vid slutet av respektive år framgår av tabblån nedan.

År	Slag av djur				
	Mink	Mink och räv	Räv	Chin- chilla	Summa
1982/83	362	115	57	40	574
1981/82	387	111	45	40	583
1980/81	386	101	32	52	571
1979/80	392	80	35	53	560
1978/79	398	75	33	66	572

Antalet avelshonor redovisas i tabblån nedan.

År	Slag av djur		
	Mink	Räv	Chin- chilla
1982/83	434 107	16 312	1 802
1981/82	419 529	13 172	1 548
1980/81	407 016	10 982	1 722
1979/80	387 698	11 311	1 688
1978/79	369 035	9 064	2 122

AB Nordiske Skinnauktioner sålde under 1982/83 1 370 628 minkskinn, 38 639 rävs-
skinn och 12 708 övriga skinn till ett sam-
manlagt värde av 250 miljoner kronor.

Tabell 135 Premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1982

Premiums, claims and stock of the livestock insurance in 1982

	Riksbolag					Härads- bolag	Socken- bolag	Summa
	Folk- sam- sak	Jordbrukets Försäkrings- bolag	Skånska Brand- Hermes	Sydsvensk djurför- säkring	Summa			
<i>Premieinkomster, 1 000 kr</i>								
Hästförsäkring	254	38 632	29	2 785	41 700	1 257	..	42 957 ⁴
Nötkreatursförsäkring	—	35 344	—	1 798	37 142	2 770	..	39 912 ⁴
Annan djurförsäkring	4 186	41 391	126	1 945	47 648	153	..	47 801 ⁴
Summa	4 440	115 367	155	6 528	126 490	4 180	..	130 670 ⁴
<i>Skadeutbetalningar, 1 000 kr</i>								
Hästförsäkring	229	26 510	4	2 510	29 254	1 025	..	30 279 ⁴
Nötkreatursförsäkring	—	21 684	—	1 341	23 025	2 356	..	25 381 ⁴
Annan djurförsäkring	3 232	30 034	103	1 229	34 597	97	..	34 694 ⁴
Summa	3 461	78 228	107	5 080	86 876	3 478	..	90 354 ⁴
<i>Försäkringsbelopp, 1 000 kr</i>								
Hästar	4 915	1 044 276	482	64 051	1 113 724	30 144	21 583	1 165 451
Nötkreatur	—	2 027 322	—	83 253	2 110 575	89 882	90 172	2 290 629
<i>Antal försäkrade djur</i>								
Hästar	591	79 045	60	8 785	88 481	5 730	5 356	99 567
Nötkreatur	—	809 209	—	31 625	840 834	47 002	37 623	925 459
Svin	—	1 905 648 ¹	—	32 954	1 938 602	504	1 319	1 940 425
Övriga	29 398	235 304 ²	912	13 193 ³	278 807	1 318	122	280 247

¹ Försäkringsbelopp ca 600 milj. kr. — ² Varav ca 14 000 får och getter och 210 000 hundar, försäkringsbelopp ca 6 respektive 300 milj. kr. — ³ Huvudsakligen hundar. — ⁴ Exklusive försäkring i sockenbolag.

Till pälstdjursförsäkringen var 436 gårdar anslutna med sammanlagt 364 718 avelshonor av mink och 9 381 avelshonor av rävar.

Bibliografi

Årsredovisning /årigen sedan 1930/31/. Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund m fl.

9.10 BIODLING

Sveriges Biodlares Riksförbund (SBR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas biodling. Uppgifterna inhämtas genom en postenkät. För 1983 erhöles svar från 74% av medlemmarna.

Resultat

I tabeln nedan redovisas antalet medlemmar i

SBR, antalet bisamhällen och skörden av bi-honung och vax under perioden 1979–1983.

År	Antal med- lemmar	Antal bisamhällen Skörd, 1 000 kg			
		Invint- rade fö- regden- de höst	Därv vinter- förluster	Honung	Rensat vax
1983	19 257	95 731	7 127	3 869	62
1982	18 191	98 192	12 770	3 431	57
1981	16 898	93 911	8 696	2 440	49
1980	15 899	84 937	9 342	2 382	47
1979	15 230	80 674	9 466	1 909	45

Bibliografi

Bitidningen /årigen sedan 1902; uppgifter för 1983 redovisas i nr 1984:5/. Sveriges Biodlares Riksförbund.

10 Konsumtion

Jordbruksnämnden utför beräkningar av den svenska konsumtionen av livsmedel m m. I oktober görs en prognos för det innevarande året och i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Definitiv beräkning av konsumtion för respektive år görs när slutgiltigt underlag föreligger från olika statistikkällor, bl a från SCBs industristatistik (se nedan).

Beräkningarna avser kvantiteten och värdet av samt näringsvärdet i leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från SCBs årliga inventering – utförd för jordbruksnämndens räkning – av förråden av livsmedel m m samt uppgifter från riksskatteverket och Djupfrysningbyrån. Speciellt för konsumtionsberäkningarna utför jordbruksnämnden en preliminär uppgiftssamling beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna avser i princip varornas nettovikter (exklusive emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör producenternas egenförbrukning, som i princip

anges i producentpriser plus mervärdesskatt, samt utekonsumtion av starköl, vin och spritdrycker, som värderas i utskänkingspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistik till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

Uppgifter om kvantitet och värde av den totala direktkonsumtionen av olika slags livsmedel 1979–1983 redovisas i *tabell 136* medan konsumtionen per invånare framgår av *tabell 137*. Sistnämnda tabell visar bl a en något ökad konsumtion per person av mjölk och ost.

Uppgifter om den dagliga energitillförseln per person ges i *tabell 138*. Som framgår där har den totala energitillförseln per person och dag genom livsmedel ökat något under perioden 1960–1983. Ökningen gäller främst i fråga om animaliska livsmedel som kött, gräddme och ost. 65% av energitillförseln beräknas 1983 ha skett genom vegetabiliska livsmedel.

Dagligt energibehov per person beräknas av Livsmedelsverket vara 8,5 megajoule för kvinnor och 11,5 megajoule för män.

Tabell 136 Total direktkonsumtion av livsmedel m m åren 1979—1983

Total consumption of food etc. in 1979—1983

Varuslag	1979		1980	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	6 755	.	7 599
Mjöl och gryn	166,4	572	174,2	667
Mjölprodukter, exkl bröd och konditorivaror	46,2	618	48,3	710
Knäckebröd m m	50,8	549	49,0	610
Mjukt matbröd	248,9	2 299	242,2	2 640
Kaffebröd ¹	36,2	812	33,8	854
Konditorivaror ¹	21,2	956	20,6	1 050
Skorpor, kex, rån m m ¹	39,0	949	51,9	1 068
Kött och köttvaror	.	11 791	.	13 288
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	280,4	6 251	242,7	7 272
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	40,0	597	35,4	606
Charkuterivaror, oblandade	31,5	1 225	31,2	1 510
Charkuterivaror, blandade	151,8	3 054	150,9	3 153
Köttkonserver	25,0	529	23,3	574
Köttsoopor, även konserverade	8,9	135	11,6	173
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	3 339	.	3 665
Färsch och djupfryst fisk ¹	42,3	647	46,4	807
Djupfryst filead fisk	20,2	460	20,1	488
Konserver och beredd fisk	56,7	1 585	56,5	1 658
Kräftdjur och blötdjur	.	648	.	712
Mjölk, grädde, ost och ägg	.	7 672	.	8 912
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ³	47,5	98	45,6	109
K-mjölk, filmjölk m m ³	951,4	2 175	987,4	2 600
Skummjölk, lättmjölk, lättfil ^{3 4}	510,2	1 041	489,0	1 159
Tunn grädde, gräddfil ³	21,4	240	21,7	265
Tjock grädde ³	38,7	697	40,0	800
Mjölkpulver	1,0	22	1,1	25
Härdost	81,3	1 882	94,7	2 280
Annan ost	25,4	538	21,4	515
Ägg ¹	93,3	978	93,4	1 159
Matfett och majonnäs	174,5	2 166	179,1	2 515
Smör m m	51,1	770	52,7	900
Hushållsmargarin inkl lättmargarin	120,7	1 324	122,4	1 529

1981		1982		1983	
Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
.	8 642	.	9 497	.	10 645
184,5	838	186,7	962	189,7	1 109
49,9	840	52,6	1 018	53,7	1 160
48,1	722	49,0	831	44,8	846
242,2	3 020	243,0	3 275	238,9	3 695
30,9	892	29,2	939	28,3	1 038
20,2	1 185	18,8	1 246	18,9	1 381
48,7	1 145	48,0	1 226	48,2	1 416
.	15 139	.	16 660	.	18 583
243,9	8 503	239,4	9 512	243,0	10 822
41,3	763	40,6	813	41,5	878
28,8	1 695	27,7	1 833	26,7	2 049
145,6	3 432	140,6	3 721	132,3	4 024
19,9	554	17,6	581	17,1	603
11,1	192	9,6	200	8,6	207
.	3 963	.	4 461	.	4 970
46,5	894	47,5	1 032	48,7	1 123
20,3	521	18,8	582	18,5	686
51,9	1 787	51,8	1 897	49,4	2 024
.	761	.	950	.	1 137
.	10 579	.	11 936	.	12 708
43,7	125	40,7	138	38,8	138
1 008,6	3 159	1 015,2	3 713	1 018,8	3 905
468,2	1 330	447,8	1 452	444,1	1 523
21,3	299	21,0	345	20,2	379
40,2	921	40,8	1 016	41,0	1 111
1,0	26	1,2	37	1,1	41
94,5	2 747	94,9	3 057	100,5	317
23,4	620	23,6	756	24,5	799
93,6	1 352	93,6	1 422	93,6	1 495
181,1	3 008	181,8	3 363	183,4	3 772
54,0	1 092	55,4	1 263	59,9	1 508
122,8	1 812	121,3	1 966	118,5	2 116

Tabell 136 (forts)

Varuslag	1979		1980	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Köksväxter, frukter och bär	.	7 853	.	8 418
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	271,7	2 323	261,5	2 546
Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	497,2	2 556	447,7	2 697
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	.	746	.	789
Fruktar och bär, torkade eller konserverade, sylt m m	.	797	.	901
Kastanjer, mandel och nötter	10,5	205	9,5	192
Soppor, även konserverade	9,2	209	8,9	218
Saft ^{1 3}	138,0	1 017	137,0	1 075
Potatis och potatisprodukter	.	1 439	.	1 665
Potatis, färsk ¹	544,1	937	539,0	1 102
Potatisprodukter	42,5	502	.	563
Socket och sirap	.	728	.	804
Därav socker	165,3	705	161,6	770
Kaffe, te och kakao	.	3 247	.	3 218
Kaffe, rostat	79,8	2 602	79,5	2 505
Te	3,0	706	2,9	210
Choklad och konfekttyrvaror	81,2	2 895	81,3	3 287
Glass ³	96,2	1 067	106,7	1 299
Honung, vissa såser, kryddor och salt ¹	43,3	666	.	689
Malt- och läskedrycker ³	613,2	3 147	608,2	3 236
Kolsyrade läskedrycker o mineralvatten	293,8	1 370	302,7	1 352
Svagdricka, lättöl och öl, typ A	319,4	1 777	305,5	1 884
Summa livsmedel	.	52 765	.	58 595
Alkoholhaltiga drycker ³	.	9 462	.	10 392
Starköl	89,7	1 166	91,8	1 404
Vin	78,1	2 018	79,2	2 312
Spritdrycker	63,3	6 278	57,8	6 676
Tobak	.	5 141	.	5 802
Totalt	.	67 368	.	74 789

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. — ³ Kvantitetsuppgifter i milj liter. — ⁴ Fr o m 1983 även mellanmjölk.
Källa: Statens jordbruksnämnd.

1981		1982		1983	
Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
.	9 429	.	10 550	.	11 752
292,5	2 913	297,3	3 203	291,5	3 660
464,1	3 053	458,4	3 541	447,3	3 916
.	842	.	1 007	.	1 057
.	1 046	.	1 096	.	1 216
9,9	210	11,3	217	9,7	243
9,3	266	9,2	283	9,2	340
131,4	1 099	127,0	1 203	126,0	1 320
.	1 806	.	1 895	.	2 134
542,1	1 225	550,5	1 255	551,8	1 421
.	581	.	640	.	713
.	934	.	996	.	1 095
168,5	896	163,9	949	166,9	1 054
.	3 110	.	3 687	.	4 010
80,0	2 434	82,1	2 894	77,7	3 119
2,9	222	2,9	238	2,8	254
76,3	3 611	76,2	3 853	77,8	4 328
105,3	1 461	111,3	1 706	112,6	1 860
.	760	.	869	.	987
581,8	3 435	602,1	3 785	588,4	3 994
293,2	1 460	307,9	1 638	310,0	1 754
288,6	1 975	294,2	2 147	278,4	2 240
.	65 877	.	73 258	.	80 838
.	11 030	.	12 271	.	13 340
90,4	1 591	99,5	1 838	100,0	2 100
80,9	2 606	86,8	3 052	90,3	3 590
52,4	6 833	52,3	7 381	48,4	7 650
.	6 140	.	6 732	.	7 419
.	83 047	.	92 261	.	101 597

Tabell 137 Konsumtion av livsmedel m m åren 1981—1983. Kilogram per person
 Consumption of food etc. in 1981—1983. Kilogrammes per person

Varuslag	1981	1982	1983	Varuslag	1981	1982	1983
Bröd och spannmålsprodukter				Smör m m	6,5	6,7	7,2
Mjöl och gryn	22,2	22,4	22,8	Hushållsmargarin inkl lättmargarin	14,7	14,5	14,2
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	6,0	6,3	6,4	Majonnäs	0,5	0,6	0,6
Knäckebröd m m	5,8	5,9	5,4	Köksväxter, frukter och bär			
Mjukt matbröd	29,1	29,2	28,6	Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	35,1	35,7	35,0
Kaffebröd ¹	3,7	3,5	3,4	Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	57,0	56,6	54,8
Konditorivaror ¹	2,4	2,2	2,3	Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	8,5	8,8	8,0
Skorpor, kex, rån m m ¹	5,9	5,8	5,8	Fruktar och bär, torkade eller konser- verade, sylt m m	9,7	9,5	8,7
Kött och köttvaror				Kastanjer, mandel och nötter	1,2	1,4	1,2
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	28,0	27,1	27,7	Soppor, även konserverade	1,1	1,1	1,1
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	4,9	4,8	5,0	Saft, liter ¹	15,6	15,0	14,9
Charkuterivaror, oblandade	3,5	3,3	3,2	Potatis och potatisprodukter			
Charkuterivaror, blandade	17,5	16,9	15,9	Potatis, färsk ¹	65,2	66,1	66,3
Köttkonserver	2,4	2,1	2,0	Potatisprodukter	5,4	5,3	5,1
Kött soppor, även konserverade	1,3	1,1	1,0				
Fisk, kräftdjur och blötdjur				Socker	20,3	19,7	20,0
Färsk och djupfryst fisk ¹	5,6	5,7	5,8	Sirap	0,6	0,7	0,5
Djupfryst filead fisk	2,4	2,3	2,2	Kaffe, rostat	9,6	9,9	9,3
Konserver och beredd fisk	6,2	6,2	5,9	Te	0,3	0,3	0,3
Kräftdjur och blötdjur	2,1	2,4	2,4	Kakao	1,1	1,2	1,2
Mjölk, gräddde och ost				Choklad och konfektivaror	9,2	9,2	9,3
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk, liter	5,3	4,9	4,7	Glass, liter	12,6	13,4	13,5
Konsumtionsmjölk, filmjölk m m, liter	121,2	121,9	122,3	Honung, säser med högst 20% fetthalt, kryddor och salt ¹	5,5	5,5	5,5
Skumm mjölk, lättmjölk och lättfil, liter ¹	56,3	53,8	53,3				
Tunn gräddde, gräddfil, liter	2,6	2,5	2,4	Malt- och läskedrycker, liter			
Tjock gräddde, liter	4,8	4,9	4,9	Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	35,2	37,0	37,2
Mjölkpulver	0,1	0,1	0,1	Svagdricka, lättöl och öl, typ A	34,7	35,3	33,4
Härdost	11,4	11,4	12,1				
Annan ost	2,8	2,8	2,9	Alkoholhaltiga drycker, liter			
Ägg ¹	11,2	11,2	11,2	Starköl	10,9	12,0	12,0
				Vin	9,7	10,4	10,8
				Spridrycker	6,3	6,3	5,8

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra.
 1983 ingår mellanmjölk.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

— ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. — ³ Fr o m

Energiinnehållet i megajoule per kg i några jordbruksprodukter och livsmedel enligt Livsmedelsverkets beräkningar framgår av följande tablå.

Produkt	Megajoule
Vetemjöl, rågmjöl	14,7
Korrmjöl	15,1
Havregryn	16,1
Potatis	3,6
Socker	16,7
Nötkött (högrev)	10,3
Fläsk (boghäsk)	12,4
Mjolk, 3%	2,5
Smör	31,3
Margarin, hushålls	31,2
Ost	16,8
Ägg	6,3
Fisk, lax	9,2
Frukt, äpplen	2,4
Grönsaker, morötter	1,8

Bibliografi

Konsumtionen i Sverige av livsmedel m m /årigen sedan 1960; uppgifterna publiceras också i Jordbruksekonomiska meddelanden, där även kostens näringsinnehåll redovisas/. Jordbruksnämnden (stencil).

Per capita-konsumtionen av livsmedel m m i Sverige /årigen sedan 1960; uppgifterna publiceras även i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 138 Energittillförsel genom olika slag av jordbruksprodukter och livsmedel 1960, 1970 och 1983. Megajoule per person och dag
Energy supply by different agricultural and food products in 1960, 1970 and 1983. Megajoule per person and day

Produkt	1983 ¹ MJ	%	1970 MJ	1960 MJ
Bröd och spannmålsprodukter	2,97	24	2,96	3,14
Kött och köttvaror	1,44	11	1,36	1,28
Fisk, kräftdjur m m	0,24	2	0,21	0,20
Mjolk och mjölkpulver	1,16	9	1,11	1,19
Grädde	0,26	2	0,21	0,18
Ost	0,60	5	0,36	0,31
Ägg	0,17	1	0,18	0,17
Smör inkl Bregott	0,62	5	0,51	0,82
Margarin inkl matolja m m	1,22	10	1,31	1,09
Köksväxter, frukt och bär	0,89	7	0,91	0,70
Potatis och potatisprodukter	0,69	6	0,66	0,72
Socker och sirap	0,93	7	1,01	1,35
Malt- och läskedrycker				
inkl starköl	0,59	5	0,37	0,21
Andra livsmedel	0,78	6	0,68	0,46
Samtliga varuslag	12,56	100	11,84	11,82

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

11 Utrikeshandel

Inom SCB sammanställs den officiella utrikeshandelsstatistiken. På basis av denna beräknar jordbruksnämnden den svenska utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel. I detta kapitel redovisas definitiva uppgifter för åren 1978–1982.

Till kategorierna jordbruksprodukter och livsmedel räknas sedan år 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k CCC-nomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1–4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjolk- och mejeriprodukter, ägg, honung

Ur kap 5

Tarmar

Kap 7–12

Köksväxter m m

Fruktar m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15–21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socker och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m
Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Till gruppen jordbruksprodukter räknas i princip produkter enligt sammanställningen ovan exklusive fisk, frukt, köksväxter, kaffe, te, kakao, kryddor m m.

Resultat

Uppgifter om värdet av den svenska utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel 1978–1982 redovisas i *tabellerna 139–141*. Som framgår där ökade importvärdet mellan 1981 och 1982 med cirka 1 490 milj kronor medan exportvärdet ökade med 1 200 milj kronor. Importökningen är relativt jämnt fördelad på de olika ursprungsmarknaderna. Den ökade exporten däremot är främst ett resultat av större leveranser till Norge, Finland, Japan och EG-marknaden. Såväl importen som exporten av jordbruksprodukter domineras av vegetabiliska varor.

Uppgifter om självförsörjningsgrad för ett antal jordbruksprodukter och livsmedel redovisas i *tabell 142* för perioden 1961–1982. Självförsörjningsgraden anges där som kvoten mellan inhemsk produktion och konsumtion (i förekommande fall inklusive utsädes- och foderförbrukning samt svinn). Som framgår av tabellen har ett produktionsöverskott förelegat under hela den redovisade tidsperioden för framförallt brödsäd och smör men även för fodersäd och fläsk. För frukt och grönsaker bygger konsumtionen till stor del på import.

Tabell 139 Importen av jordbruksprodukter och livsmedel åren 1978—1982. Milj kronor
Imports of foodstuffs etc. in 1978—1982. Millions of Swedish kronor

Exportörande land	1978	1979	1980	1981	1982
Danmark	908	946	944	950	1 006
Finland	114	149	169	185	205
Island	41	58	63	45	47
Norge	678	782	860	889	1 049
Belgien, Luxemburg	40	63	78	86	104
Bulgarien	19	28	27	20	25
Frankrike	113	191	245	206	264
Föbundsrepubliken Tyskland	479	500	504	606	678
Irland	33	36	35	36	52
Italien	243	253	306	308	353
Nederländerna	452	509	588	578	715
Polen	85	101	109	64	65
Portugal	21	30	27	26	29
Rumänien	41	37	35	27	29
Schweiz	137	148	145	164	188
Sovjetunionen	10	22	18	19	21
Storbritannien	216	244	307	296	300
Tjeckoslovakien	17	18	11	10	9
Tyska demokratiska republiken	8	7	12	9	12
Ungern	52	75	65	84	95
Österrike	90	81	87	76	101
Förenta Staterna	523	570	673	766	846
Kanada	112	140	162	172	193
Japan	12	11	14	12	10
Övriga länder	3 480	3 700	3 797	3 838	4 567
Samtliga länder	7 924	8 699	9 281	9 472	10 963

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 140 Exporten¹ av jordbruksprodukter och livsmedel åren 1978—1982. Milj kronor
Exports of foodstuffs etc. in 1978—1982. Millions of Swedish kronor

Importerande land	1978	1979	1980	1981	1982
Danmark	369	411	434	457	510
Finland	174	210	255	343	586
Island	3	6	10	15	16
Norge	375	442	400	415	578
Belgien, Luxemburg	22	17	18	18	28
Bulgarien	0	0	0	0	0
Frankrike	51	113	68	80	118
Förbundsrepubliken Tyskland	231	260	359	442	535
Irland	3	5	4	5	8
Italien	111	84	213	169	254
Nederländerna	80	103	91	108	156
Polen	116	197	82	47	156
Portugal	5	10	11	18	43
Schweiz	52	39	53	82	115
Sovjetunionen	9	79	405	520	185
Storbritannien	76	105	105	141	151
Tjeckoslovakien	5	13	18	18	23
Tyska demokratiska republiken	165	133	85	43	168
Ungern	12	16	14	16	17
Österrike	23	32	26	30	40
Förenta Staterna	68	63	70	105	125
Kanada	6	5	6	14	11
Japan	106	108	59	169	422
Övriga länder	344	421	414	465	672
Samtliga länder	2 406	2 872	3 200	3 720	4 917

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 141 Utrikeshandeln med jordbruksprodukter åren 1978–1982. Milj kronor
 Foreign trade in agricultural products in 1978–1982. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1978		1979		1980		1981		1982	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Levande djur	22	13	29	16	35	15	41	21	37	26
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	245	251	392	318	327	382	219	522	279	1 008
Kött- och fläskkonserver m m	81	8	99	10	86	16	65	12	67	16
Tarmar	37	33	40	27	39	25	43	26	47	28
Mjölk, mejeriprodukter och ägg	145	122	144	121	177	149	204	241	212	409
Summa	530	427	704	492	664	587	572	822	642	1 487
<i>Vegetabiliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Potatis	13	13	13	14	38	5	27	10	13	21
Potatisprodukter	15	13	15	18	16	17	20	15	24	23
Brödsäd	10	327	32	252	47	277	80	288	60	391
Fodersäd	37	143	38	248	52	319	117	382	61	392
Mjöl och gryn	22	54	22	69	32	75	35	85	52	88
Malt	11	10	12	12	10	25	7	43	6	34
Stärkelse	48	0	51	0	47	0	57	0	53	0
Sockerbetor	3	0	3	0	3	0	2	0	0	0
Varor av spannmål m m	219	128	239	154	271	165	300	191	337	255
Socker, sirap och melass	40	27	90	66	160	109	152	98	108	65
Fodermedel, ho m m	533	23	587	38	617	40	696	44	715	63
Oljeväxtfröer och oljehaltiga frukter	117	40	107	164	114	114	101	124	142	142
Djupfrysta ärter	0	49	0	59	5	41	0	72	0	70
Ärter, bönor m m	16	4	13	3	17	2	18	3	31	2
Vallväxtfröer m m	47	34	46	43	67	60	52	62	63	73
Summa	1 131	865	1 268	1 140	1 496	1 249	1 664	1 417	1 665	1 619
<i>Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor</i>										
Sjödjursoljor	30	4	40	6	23	8	30	7	34	9
Sojaolja	155	13	180	16	158	21	167	29	184	33
Raps- och rybsolja	1	130	2	132	2	126	2	110	1	170
Övriga fetter och oljor	260	146	309	169	271	168	286	171	327	193
Summa	446	293	531	323	454	323	485	317	546	405
Summa jordbruksprodukter	2 107	1 585	2 503	1 955	2 614	2 159	2 721	2 556	2 853	3 511

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 142 Självförsörjningsgrad för några jordbruksprodukter och livsmedel åren 1961—1982

Defree of self-sufficiency for some agricultural and food products in 1961—1982

Produkt	1961/65	1966/70	1971/75	1976/80	1981	1982 ¹
Vete	136	121	170	162	134	152
Råg	78	102	139	137	103	126
Brödsäd	124	118	162	156	129	148
Fodersäd	107 ¹	110	111	110	117	115
Oljeväxter	..	..	159	142	132	135
Potatis	..	96	94	98	101	97
Socker	71	68	75	93	102	105
Nötkött	109	112	96	100	111	115
Fläsk	112	112	115	109	118	116
Ost	93	87	88	89	97	93
Smör	117	106	125	119	123	128
Ägg	105	103	103	103	103	106
Fruk och bär	50	37	34	31	28	28
Grönsaker	..	60	59	51	53	51

¹ Preliminär uppgift.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Bibliografi*Källor*

Sveriges utrikeshandel med livsmedel m m /årligen sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

Utrikeshandel. Del 1 och 2 /preliminära uppgifter återfinns i SCBs SM H; vissa uppgifter dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. SCB.

Andra undersökningar

Svensk import och export av trädgårdsprodukter 1970–74. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp. Trädgård 83.

Svensk import 1975 /komplement till ovanstående/. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp (stencil).

12 Priser och prisindex

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
12.1 Priser	143
12.2 Prisindex	144

12.1 PRISER

Jordbruksnämnden redovisar varje månad prisuppgifter för drivmedel, handelsgödselmedel samt vegetabiliska och animaliska produkter. Uppgiftsinsamlingen sker huvudsakligen genom jordbrukets organisationer. För handelsgödsel erhålls dock uppgifter från Supra.

Lantbrukets utredningsinstitut beräknade årligen t o m 1978 medelpriset på traktorer i samband med en undersökning om jordbrukets anskaffning av maskiner m m. Numera beräknas priset av jordbruksnämnden. Undersökningen beskrivs i avsnitt 6.3.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening, Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund och Sveriges Biodlare Riksförbund erhålls årligen uppgifter om priserna på oljevaxter, pälstdjur respektive honung.

Priser på jordbruksfastigheter redovisas i avsnitt 5.2.

Beskrivning av använda prisbegrepp

De redovisade priserna avser för animalier med invägning respektive slakt vägda genomsnitt av månadsvärden. För övriga varor avses ovägda genomsnitt.

Drivmedel

Priserna avser tankbilsleveranser till förbrukare i Stockholm och Göteborg med omnejd och i Malmöhus län.

Handelsgödsel

Priserna fr o m juni 1977 är beräknade fritt fabrik, för kalksalpeter fritt leveransort, på vara i säck. Tidigare beräknades priserna fritt förbrukare och är därför ej helt jämförbara.

Vegetabilier

För vete och råg utgör priserna medeltal för vara med 15% vattenhalt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar (exklusive förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej finns, gällande införsen priser. Vetepriserna avser normalvete. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för SMAK prima (t o m september 1974 avsåg priset i stället kvalitet Ordinar) och priset för fabrikspotatis (potatis för stärkelse och råsprit) det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriäldkare fastställda priset vid 17,5% stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor utgör grundpriset till producent för vara med 16% sockerhalt.

För vetekli och kraftfoderblandningar avses pris till förbrukare på ett flertal orter. För melass avses pris inklusive fathyra på vissa orter till andra förbrukare än sockerbetsodlare.

Priserna för oljevaxter avser pris till odlare för fröer med en oljehalt av 45%, en eureka-syrhalt av högst 5% och en vattenhalt av 18%.

Animalier

Köttpriserna avser avräkningspriser för slakt-djur (slaktad vara) enligt Sveriges Slakteriför-

bunds beräkningar. Utgående pristillägg är tillagt.

För mejerimjolk avses vägt medelavräkningspris till producent för 4,0-procentig mjölk fritt gård vid ett skummjölksvärde av 12,0 öre/kg. Efterlikvider och leveranstillägg ingår ej. För konsumtionsmjölk avses detaljpris för standardiserad 3,0-procentig mjölk i vanligast förekommande förpackning.

Smörpriserna utgör svensk riksnötering för runmärkt saltat smör. Ostpriserna avser avräkningspriser vid mejerierna för 4 månader lagrad ost.

Äggpriserna slutligen utgör partipriser i Stockholm på runmärkta ägg.

Pälsdjur

De redovisade priserna på pälsdjursskinn utgör säsongsmedelpreis till uppfödare vid AB Nordiske Skinnauktioner.

Bihonung

Honungspriset avser priset till biodlare. I priset ingår fri frakt av honungen till Mantorp och fri tillbakafrakt av transportkärlen.

Resultat

I tabell 143 redovisas uppgifter om priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier för åren 1974–1983.

Priserna till oljeväxtodlare var under 1983 232 öre/kg för samtliga oljeväxtslag.

För minkskinn blev medelpriset 174 kronor under 1982/83. Motsvarande priser för silverräv var 890, för blåräv 263 och för rödräv 149 kronor.

Medelpriset till biodlare för honung var 12:34 kronor per kg under 1983.

Bibliografi

Jordbruksekonomiska meddelanden /prisuppgifter i tabellavdelningen varje månad sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd.

Jordbrukets traktorköp /årigen sedan 1950/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Prislista.

Årsredovisning /årigen sedan 1930/31/.

Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

Bitidningen /årigen sedan 1902; uppgifter för 1983 redovisades i nr 1984:5/. Sveriges Biodlare Riksförbund.

12.2 PRISINDEX

Genom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp utarbetas och publiceras månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Detta indexsystem syftar främst till att möjliggöra jämförelser, med beaktande av indexsystemets konstruktion, mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Vidare belyses prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel samt prisutvecklingen vid internationell handel med jordbruksprodukter.

SCB har sedan juli 1970 årligen beräknat ett byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Sådana beräkningar utfördes tidigare av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT). Fr o m år 1980 har beräkningen av detta index upphört.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexserier

Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna (vägningstalen) i indexserierna har tidigare i huvudsak varit fasta med viktbytte vart tredje år för de flesta indexserierna. För dessa skedde viktbyten den 1 juli 1971, den 1 juli 1974 och den 1 juli 1977. Fr o m den 3 juli 1980 sker viktbyten varje år. Vikterna i indexserierna baseras numera på normerade värden avseende produktion, konsumtion och inköp för året närmast det budgetår vikterna skall användas. Indextalen med nya vikter kedjas till äldre serier på grundval av relationer mellan indextalen under budgetåret närmast före viktbytet.

Tabell 143 Priser¹ på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier åren 1974–1983

Prices of tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products in 1974–1983

Varuslag	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
<i>Traktorer, kr/st</i>	47 789	48 598	57 969	67 372	80 386	88 044	101 273	116 387	138 391	162 000 ⁶
<i>Drivmedel, kr/100 liter</i>										
Diesellojla	51	47	60	63	68	94	150	173	220	238
<i>Handelsgödselmedel, kr/100 kg</i>										
Kalksalpeter, 15,5% N	32	36	37	39	42	44	53	61	71	84
Kalkammonsalpeter, 28,0% N	44	50	52	55	60	66	81	94	111	133
Superfosfat, 9,0% P	..	45	44	42	43	45	54	61	71	84
Supra PK 7 – 13	..	51	50	48	49	52	63	73	86	101
Supra NPK 16 – 7 – 13	66	79	79	79	82	89	113	133	156	185
Supra NPK 20 – 5 – 9	61	72	73	73	76	83	106	126	148	175
<i>Vegetabilier, kr/100 kg</i>										
Vete	57	65	69	72	76	81	88	102	115	125
Råg	56	61	64	67	70	75	82	96	111	121
Korn	54	59	63	67	72	75	93	96	109	117
Havre	51	57	61	66	71	75	81	94	106	113
Vallhö	32	54	57	60	60	58	59	65	69	75
Matpotatis	..	84	89	79	96	102	116	127	132	152
Fabrikspotatis ²	19	24	29	35	38	39	39	41	42	44
Sockerbetor	12	14	15	16	16	17	19	21	23	25
Vetekli	57	64	68	76	83	91	98	115	128	140
Kraftfoderblandningar	104	104	129	151	157	168	195	209	242	280
Melass	61	59	55	69	71	87	100	115	117	126
<i>Animalier, kr/100 kg</i>										
<i>Kött av</i>										
Storboskap	988	1 135	1 316	1 426	1 469	1 539	1 645	17 64	1 908	1 974 ⁶
Mellankalv	1 060	1 242	1 446	1 573	1 646	1 744	1 854	1 825	1 926	2 118 ⁶
Mindre kalv	883	868	1 041	1 238	1 390	1 531	1 638	1 566	1 363	1 300 ⁶
Häst	773	863	918	918	912	1 048	1 058	1 060	1 183	1 241 ⁶
Får och lamm	1 086	1 148	1 263	1 423	1 435	1 513	1 662	1 705	1 859	1 860 ⁶
Slaktsvin	594	632	692	741	764	815	908	1 024	1 114	1 203 ⁶
Fjäderfä ⁴	732	772	811	842	919	897	1 028	1 122	1 123	1 271
Mejerimjolk	99	115	126	141	156	158	171	194	214	226
Konsumtionsmjolk ⁵	134	134	143	162	192	207	240	287	338	355
Smör	770	848	872	885	906	922	1 017	1 192	1 335	1 481
<i>Ost, helfet</i>										
Svevia	808	815	865	998	1 114	1 161	1 232	1 501	1 760	1 808
Herrgård	866	896	946	1 044	1 184	1 254	1 392	1 628	1 812	1 856
Ägg	471	466	573	620	612	629	743	837	870	909

¹ Beträffande innebörden av de olika priserna se texten. — ² Potatis för stärkelse och råsprit. Inklusiv skördeskadeavgift.— ³ Inklusiv skördeskadeavgift. — ⁴ Fr o m juli 1974 även grillkyckling. — ⁵ Kr/100 liter. — ⁶ Preliminär uppgift.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Följande indexserier beräknas.

- 1 Produktionsmedelsprisindex
- 2 Avräkningsprisindex
- 3 Prisregleringsprisindex
- 4 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel
- 5 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel
- 6 Världsmarknadsprisindex

Vidare beräknas tre delserier av det officiella konsumentprisindex (KPI), som är ett kedjeindex med ettårslänkar. Dessa delserier omfattar följande:

- jordbruksreglerade livsmedel
- övriga livsmedel
- totalindex exkl jordbruksreglerade livsmedel.

Serierna 1–3 och 6 utarbetas av jordbruksnämnden och 4–5 av SCB.

Produktionsmedelsprisindex belyser prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel exklusive lejt arbete. Prismätningen sker för förnödenheter, tjänster, avskrivning, underhåll och ränta på lånat kapital. Denna serie används sedan den 1 juli 1974 inom jordbruksregleringen. Därutöver beräknas också en serie som utom de angivna kostnadsslagen även omfattar jordbrukets kalkyletrade (uppskattade) kostnader för arbete och eget kapital.

Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på beräkningsunderlaget till jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). Liksom i kalkylberäkningarna behandlas i index hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning inom jordbruket (t ex av utsäde, fodersäd och smågrisar) beaktas därför inte. Nuvarande vägningstal, som gäller för budgetåret 1982/83, baseras på värdevolymer för 1981/82, dvs 1981/82 års beräknade förbrukning uttryckt i samma års prisläge.

Vid vägningstalsberäkningarna samt vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de priser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i totalkalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdesskatt eftersom i kostnaderna ingående mervär-

deskatt är avdragsgill i skatteredovisningen. Däremot ingår jordbrukets kostnader för olika punktskatter under respektive delposter i totalkalkylen och därmed i viktunderlaget till produktionsmedelsprisindex.

Avräkningsprisindex belyser prisutvecklingen vid producenternas försäljning av sådana jordbruksprodukter som övergår från jordbrukssektorn till andra sektorer i samhället. Försäljningen inom jordbrukssektorn av sådana produkter som vidareförädlas ingår inte i index.

Vägningstalen i avräkningsprisindex grundas på s k normkalkyler, vilka utarbetas inom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sektorsgrupp. Vägningstalen under 1982/83 avser beräknade produktionskvantiteter under 1981/82 värderade i detta års priser.

De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård men prismätning sker av praktiska skäl för vissa varor vid leveransställe. Priserna inkluderar i allmänhet produktbundna subventioner. Ett särskilt tillägg görs för värdet av den låginkomstsatsning (i form av leveranstillägg på mjölk) som ingår i jordbruksregleringen från 1 juli 1974. Eftersom indexberäkningarna syftar till att registrera prisutvecklingen i genomsnitt för hela landet, vägs regionala pristöd (norrlandsstödet för mjölkproduktion) in vid indexberäkningen.

Prisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i det led där prisregleringen verkar (t ex slaktdjur vid slakteri och konsumtionsmjölk vid mejeri) vilket för flertalet varor är ett led senare än i avräkningsprisindex. Härvid har varan ofta genomgått viss förädling. Prisregleringsprisindex omfattar i princip samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. De nuvarande vägningstalen är hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen avseende år 1981/82.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Detta index bygger huvudsakligen på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin och avser delvis priser för samma varor som i prisregleringsprisindex,

delvis priser för vidareförädlade produkter (t ex från bagerier och charkuterier). Det omfattar konsumtionsvaror som helt eller delvis har sitt ursprung i svenska jordbruksprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien mäter prisutvecklingen i detaljhandeln för motsvarande varor som producentprisindex för livsmedelsindustrin. Viktsystemet och varurvalet är i princip desamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med dem för konsumentprisindex (se nedan).

Världsmarknadsprisindex avser att mäta prisutvecklingen vid internationell handel för de jordbruksprodukter som inverkar på den inhemska prisbildningen. Prisberäkningarna grundar sig vad gäller vegetabilieprodukter på internationella noteringar och vad gäller animalieprodukter på priser inom EG vilka justeras för gällande importavgifter och exportbidrag.

Den för animalieprodukter tillämpade metoden ger inte underlag för en exakt belysning av prisutvecklingen i internationell handel. Sett i ett något längre tidsperspektiv än från månad till månad torde dock den internationella prisutvecklingen godtagbart registreras.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadspris). Som vägningsstal används respektive varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion. Vägningsstalen byts varje år.

I efterföljande tabell 144 redovisas delserier av konsumentprisindex avseende jordbruksreglerade livsmedel och övriga livsmedel.

Jämförbarhet

Mervärdesskatt ingår i prisuppgifterna för konsumentprisindex men inte i prisuppgifterna för övriga indexserier.

För de delindex av konsumentprisindex

som här redovisas är basen december 1966. För övriga indexserier är basen 1966/67.

Resultat

Utvecklingen av de olika indexserierna utarbetade inom lantbruksekonomiska samarbetsnämnden för perioden 1978/79–1982/83 framgår av tabell 144. Ur tabellen kan uträknas bl a att avräkningspriserna under denna period ökade med 41% och att jordbrukets kostnader, exklusive arbetskostnader och ränta på eget kapital, ökade med 59%.

Av tabeln nedan framgår indexalen för de olika delposterna i avräkningsprisindex åren 1980/81–1982/83 (1966/67 = 100).

Varugrupp	1980/81	1981/82	1982/83
Brödsäd	162,0	187,5	209,5
Fodersäd	187,0	214,8	239,2
Matpotatis	277,8	270,7	302,8
Fabrikspotatis ¹	241,8	244,8	255,5
Sockerbetor	170,4	190,6	211,7
Oljeväxter	192,0	216,6	242,2
Mjölk	325,6	369,9	389,3
Ägg	172,4	197,5	202,4
Storboskap	255,4	272,8	290,4
Hästkött	197,3	208,2	225,8
Kalkvött	230,2	225,7	248,9
Färskött	258,6	272,2	285,6
Fläsk	182,9	199,1	213,9

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Bibliografi

Prisindex på jordbruksområdet /varje månad sedan juli 1966; tidigare under benämningen Indexstal för prisutvecklingen på jordbrukets område; vissa uppgifter publiceras dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet 1966/67–1980/81. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp. 1981 (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet. Redogörelse för beräkningsmetoder. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp 1981.

Priser i jordbruket under 25 år – prisindex för produkter och produktionsmedel i jordbruket. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:4.

Tabell 144 Jordbrukets prisindex åren 1978/79—1982/83

Agricultural price indices in 1978/79—1982/83

1966/67 = 100

Index	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	211,2	241,6	278,2	319,4	365,1
Tjänster	242,4	267,3	300,8	334,5	363,4
Kapitalkostnader	209,0	234,6	266,1	285,1	308,2
Totalt	214,2	241,9	275,9	306,1	339,7
Totalt inkl arbetskostnader och ränta på eget kapital	320,2	372,0	449,6	490,4	520,7
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	158,6	167,8	190,2	211,5	235,6
Animalier	214,5	228,2	253,8	281,4	298,1
Totalt	201,8	214,7	239,5	265,7	284,5
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	199,6	215,4	250,3	277,0	309,5
Animalier	164,6	181,0	201,9	243,0	267,0
Totalt	172,0	188,3	212,0	250,6	276,4
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	234,4	255,2	294,1	331,7	371,0
Animalier	182,1	199,3	224,0	263,7	291,4
Totalt	198,4	216,7	245,6	284,9	316,0
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	265,8	289,5	338,3	380,5	423,6
Animalier	196,6	214,2	248,1	291,6	323,7
Totalt ¹	220,3	240,2	279,1	322,9	358,8
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel ¹	222,0	241,9	279,1	322,9	358,8
Övriga livsmedel	277,4	296,3	331,3	363,4	406,6
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	236,0	262,4	297,1	324,3	350,9
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	231	285	331	324	348
Animalier	158	170	178	235	252
Totalt	166	183	195	246	264

¹ Eftersom varuurlval och viktsystem ej är identiska överensstämmer indextextalen ej helt mellan totalindex i serien konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel och delindex jordbruksreglerade livsmedel i serien konsumentprisindex.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp.

13 Jordbruksekonomiska förhållanden

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
13.1 Inkomster, utgifter m m	145 – 155
13.2 Löner för lantarbetare	156
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	157
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	158 – 159
13.5 Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	160 – 161

13.1 INKOMSTER, UTGIFTER M M

Särskilda undersökningar baserade på jordbrukarnas självdeklarationer har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet, under större delen av tiden av SCB. Genom undersökningarna erhålls uppgifter om bl a brukarnas taxerade inkomster och intäkter, utgifter och kostnader, nettointäkter, investeringar, tillgångar och skulder. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Materialet utnyttjas också för beräkning av vissa kostnadsposter i jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). För taxeringsåren 1973–1979 har skett en lagstadgad allmän övergång från deklaration enligt kontantprincip till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder. Med anledning av bl a denna övergång har en översyn av deklarationsundersökningen för jordbrukare genomförts. Översynsarbetet har resulterat i ändringar av undersökningens genomförande och innehåll fr o m undersökningsåret 1977. Här kommer att ges resultat för år 1982 och för vissa poster även för tidigare år.

Genom den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som baseras på bokföringsuppgifter från jordbruksföretag, erhålls årligen uppgifter om intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspoli-

tiska ställningstaganden. Undersökningen var fram till den 1 juli 1975 förlagd till lantbruksstyrelsen. Då överflyttades den i sin helhet till SCB. Inom SCB har en översyn gjorts av undersökningens innehåll och utförande, vilket medfört en ändrad uppläggning fr o m 1976 års undersökning. Översynen har varit omfattande och berört bl a urval, kontoplan, bearbetning och kontroll. I detta avsnitt redogörs för undersökningens uppläggning och lämnas vissa resultat avseende åren 1978–1982.

SCB sammanställer varje år statistik över skattemyndigheternas taxering av de allmänna självdeklarationerna. Två sammanställningar görs, dels taxeringsutfallet med totalsummor över den sammanräknade inkomstens fördelning på förvärvskällor m m, dels inkomst- och förmögenhetsstatistik med inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser efter en rad variabler.

Vidare görs en sammanställning över fastighetstaxeringarna. I avsnitt 5.1 redovisas uppgifter om jordbruksfastigheternas antal och taxeringsvärden.

Deklarationsundersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av företag. Olika urvalssannolikheter används inom olika urvalsgrupper, dvs kombinationer av produktionsområden, storleksgrupper, brukarekategorier och innehav av djur.

Undersökningen avser företag med mer än 2 hektar åkermark enligt lantbruksregistret. Urvalet byts med 1/3 varje år och omfattar således till 2/3 samma gårdar som föregående år.

Tabell 145 Jordbrukarnas intäkter och kostnader åren 1980—1982. Totalbelopp i milj kr
 Holder's receipts and expenditures in 1980—1982. Totals in millions of
 Swedish kronor

Bearbetningspost	1980	1981	1982
Inkomster av vegetabilier	5 156	5 847	7 148
» animalier	13 207	14 726	16 327
» skogsprodukter	1 891	1 966	2 121
» körslor, arrenden m m	1 456	1 653	1 752
Intäkter av naturaförmåner	1 303	1 544	1 570
Summa bruttointäkter exkl balansändringar	23 013	25 748	28 918
Utgifter för förnödenheter	6 246	7 264	8 294
» inköp av djur	1 943	2 033	2 084
» underhåll av inventarier och anläggningar	1 958	2 178	2 479
» räntor	2 199	2 704	2 907
» arbetslöner	1 010	1 053	1 120
Värdeminskningsavdrag	2 411	2 586	2 968
Övriga kostnader	4 361	4 888	5 523
Summa kostnader exkl egenavgifter	20 128	22 707	25 375
Egenavgifter ¹	590	690	983
Summa kostnader inkl egenavgifter	20 718	23 397	26 357
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) före balansändringar etc	2 886	3 040	3 543
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) efter balansändringar etc	2 831	2 933	3 307
Bruttointäkter minus kostnader (inkl egenavgifter) efter balansändringar etc	2 241	2 243	2 324

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivareavgifter i förvärvsskällan jordbruk.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 9 110 enheter 1980, 8 432 enheter 1981 och 8 471 enheter 1982; bortfall 3, 9, 4,5% respektive 3,6%.

I undersökningen för inkomståret 1982, varifrån några huvudresultat redovisas i detta avsnitt, ingick 8 471 företag.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer. Dessa ställs av de lokala skattemyndigheterna till SCBs förfogande. Från deklarationerna överförs uppgifter till särskilda blanketter varefter stansning och bearbetning sker.

Bortfall

Bortfallet utgörs dels av objektsbortfall (deklarationen kan ej utnyttjas vid bearbetningen), dels av partiellt bortfall (vissa uppgifter saknas i deklarationen). Objektsbortfallet orsakas av att deklarationerna avser för kort eller för

lång redovisningsperiod, ej kan lösgöras från pågående taxeringsarbete, har alltför begränsad redovisning m m. Det är betydligt större för företag med över 100 hektar åkermark än för andra och kan eventuellt påverka noggrannheten av resultaten i denna grupp.

Objektsbortfallet uppgick i 1982 års undersökning till 3,6%.

Beräkningsmetoder

I undersökningen redovisas dels totaler, dels medelvärden per företag och per brukare. Vid beräkningarna multipliceras varje företags värden med ett uppräkningsstal, som kan anses ange hur många av totalpopulationens företag som representeras av det utvalda företaget. Vid uppskattningarna korrigeras dels för objektsbortfall, dels för partiellt bortfall.

Tabell 146 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1982. Kronor per företag
 Holder's incomes and expenditures etc. in 1982. Swedish kronor per holding
 Avser samtliga företagarkategorier
 All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åkermark							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av vegetabilier</i>								
Götalands södra slättbygder	18 714	27 347	62 052	158 178	193 249	390 351	1 335 755	219 157
» mellanbygder	12 500	19 410	45 570	60 749	119 428	241 734	970 556	109 949
» norra slättbygder	5 884	11 950	31 412	55 139	102 235	233 010	672 586	110 686
Svealands slättbygder	6 516	15 891	26 031	42 897	78 927	194 480	554 641	118 767
Götalands skogsbygder	4 583	5 130	8 178	14 496	29 546	104 060	359 034	14 915
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 109	4 911	14 960	21 300	33 598	99 098	335 601	22 868
Nedre Norrland	1 119	4 565	6 136	9 825	15 539	34 551	202 109	7 104
Övre Norrland	641	3 396	5 014	5 376	22 230	17 500	49 238	5 707
Hela riket	4 280	7 641	20 394	44 987	82 709	199 727	704 887	63 123
<i>Inkomster av animalier</i>								
Götalands södra slättbygder	22 924	55 202	147 787	205 918	291 388	510 959	942 171	266 500
» mellanbygder	31 342	50 096	130 861	218 011	334 551	508 331	1 136 489	243 763
» norra slättbygder	15 294	24 189	65 728	135 479	206 382	293 454	605 569	157 788
Svealands slättbygder	5 727	10 813	48 485	90 553	142 830	203 846	496 631	140 603
Götalands skogsbygder	19 240	51 911	147 973	224 868	355 808	473 239	980 456	137 108
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 463	14 640	31 390	120 433	190 231	321 576	743 391	79 696
Nedre Norrland	4 681	15 293	66 664	157 198	269 621	467 848	1 122 723	76 985
Övre Norrland	8 098	23 347	66 691	158 341	289 850	530 275	882 609	91 453
Hela riket	13 571	34 942	100 432	172 428	256 302	358 185	713 957	144 179
<i>Inkomster av skogsprodukter</i>								
Götalands södra slättbygder	1 139	1 373	1 308	455	2 129	3 341	113 325	7 897
» mellanbygder	3 525	4 436	8 827	3 280	7 188	9 979	174 445	12 012
» norra slättbygder	1 652	4 721	3 820	7 557	6 637	12 072	53 047	8 909
Svealands slättbygder	5 479	7 381	7 933	13 462	16 671	24 741	89 131	21 006
Götalands skogsbygder	9 133	12 913	21 397	23 006	44 966	35 966	161 777	19 966
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 371	21 222	24 632	26 069	46 863	46 190	108 153	26 316
Nedre Norrland	9 596	30 465	25 814	40 903	66 001	54 275	80 303	28 533
Övre Norrland	17 258	20 339	19 491	18 940	26 820	30 135	58 462	20 417
Hela riket	9 292	15 420	15 929	16 113	23 287	22 263	98 805	18 731
<i>Övriga inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	4 974	3 685	9 782	12 920	36 252	31 317	206 741	29 241
» mellanbygder	2 805	2 799	8 143	15 598	14 662	33 003	148 172	17 040
» norra slättbygder	4 241	2 503	10 239	10 006	15 779	23 743	96 222	16 714
Svealands slättbygder	3 921	7 803	9 928	10 200	17 440	34 511	129 551	26 455
Götalands skogsbygder	3 433	11 484	6 934	11 759	23 345	37 119	131 325	11 333
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 024	4 899	6 432	18 153	21 687	37 373	112 765	11 762
Nedre Norrland	4 105	5 115	7 887	13 377	24 509	33 381	94 203	9 076
Övre Norrland	4 183	4 493	6 464	14 306	23 385	31 198	47 269	8 790
Hela riket	3 556	7 368	7 967	12 645	21 291	32 238	133 017	15 409

¹ Inklusive sjukpenning.

Tabell 146 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åkermark							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Summa kontanta inkomster</i>								
Götalands södra slättbygder	47 751	87 607	220 930	377 470	523 018	935 970	2 597 999	522 795
» mellanbygder	50 172	76 742	193 401	297 638	475 830	793 046	2 429 667	382 765
» norra slättbygder	27 070	43 364	111 199	208 182	331 033	562 281	1 427 431	294 097
Svealands slättbygder	21 643	41 888	92 377	157 113	255 870	457 577	1 269 958	306 832
Götalands skogsbygder	36 388	81 438	184 482	274 129	453 667	650 385	1 632 591	183 322
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 967	45 672	77 413	185 955	292 379	504 238	1 299 912	140 643
Nedre Norrland	19 500	55 439	106 502	221 302	375 671	590 056	1 499 338	121 699
Övre Norrland	30 179	51 576	97 660	196 964	362 285	609 109	1 037 579	126 366
Hela riket	30 698	65 372	144 723	246 173	383 588	612 410	1 650 663	241 444
<i>Intäkter av naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	6 805	11 497	14 019	16 300	18 770	22 139	27 038	16 547
» mellanbygder	6 469	10 456	14 448	15 794	18 177	22 533	25 916	15 379
» norra slättbygder	7 882	8 644	12 043	13 902	17 349	21 078	26 071	14 665
Svealands slättbygder	7 939	9 877	12 385	14 878	17 708	19 671	26 075	16 139
Götalands skogsbygder	8 766	10 794	14 315	15 718	18 679	21 814	26 362	13 010
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 099	10 486	12 422	16 769	17 653	21 619	19 942	12 810
Nedre Norrland	7 404	10 922	14 958	17 185	18 783	22 671	30 052	12 551
Övre Norrland	7 882	8 633	11 719	14 199	16 793	21 979	23 784	11 006
Hela riket	8 049	10 342	13 521	15 539	18 045	21 180	25 952	13 867
<i>Summa bruttointäkter exklusive balansändringar</i>								
Götalands södra slättbygder	54 555	99 104	234 950	393 770	541 823	958 109	2 625 753	539 389
» mellanbygder	56 641	87 261	207 967	313 438	494 018	815 579	2 455 737	398 187
» norra slättbygder	34 976	52 008	123 242	222 284	348 387	583 358	1 454 363	308 845
Svealands slättbygder	29 582	51 765	104 763	172 092	273 630	477 353	1 296 056	323 022
Götalands skogsbygder	45 155	92 255	198 874	289 852	472 696	672 230	1 658 981	196 389
Mellersta Sveriges skogsbygder	29 103	56 217	89 879	202 786	310 320	525 883	1 319 860	153 529
Nedre Norrland	26 904	66 374	121 459	238 495	394 854	613 118	1 529 390	134 298
Övre Norrland	38 064	60 250	109 441	211 207	379 202	631 199	1 061 392	137 418
Hela riket	38 754	75 740	158 290	261 764	401 769	633 645	1 676 945	255 369
<i>Utgifter för förnödenheter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	15 494	32 793	77 623	121 891	169 737	308 557	738 221	166 088
» mellanbygder	19 016	25 555	67 834	107 320	164 793	269 719	730 222	129 231
» norra slättbygder	11 395	12 219	32 590	66 169	102 294	166 680	436 099	89 497
Svealands slättbygder	5 399	12 218	29 614	47 785	73 354	134 676	365 473	89 779
Götalands skogsbygder	9 339	22 019	56 532	84 906	142 647	202 223	457 393	55 195
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 997	8 926	19 146	54 565	81 967	155 123	376 501	38 843
Nedre Norrland	3 597	8 452	26 702	56 124	98 564	171 269	385 878	29 787
Övre Norrland	5 333	12 251	26 633	59 398	112 592	196 772	340 448	36 563
Hela riket	7 879	16 861	44 492	77 408	119 567	191 116	481 874	73 242
<i>Utgifter för inköp av djur</i>								
Götalands södra slättbygder	2 225	6 396	19 230	30 691	58 388	140 773	249 242	57 194
» mellanbygder	6 655	8 003	14 965	20 062	42 244	96 288	268 196	37 502
» norra slättbygder	3 115	1 922	6 450	9 695	21 606	43 157	122 374	21 086
Svealands slättbygder	1 133	803	3 849	4 937	8 511	22 109	65 450	13 702
Götalands skogsbygder	3 907	7 908	24 284	14 972	31 545	45 655	115 800	16 119
Mellersta Sveriges skogsbygder	676	2 102	3 008	8 040	10 480	21 824	87 801	6 188
Nedre Norrland	378	1 162	7 198	7 793	11 127	19 486	69 652	4 595
Övre Norrland	391	1 630	3 390	6 988	13 119	25 395	38 874	4 434
Hela riket	2 379	4 698	13 394	13 503	26 217	51 948	131 115	18 405

¹ Avser utsäde och fodermedel, gödselmedel samt driv- och smörjmedel.

Tabell 146 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslags- område	Storleksgrupp, hektar åkermark							
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Utgifter för underhåll av inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	20 92	3 532	7 922	15 117	22 860	36 648	114 266	21 622
» mellanbygder	2 546	3 213	8 330	12 804	19 604	32 165	104 531	16 092
» norra slättbygder	2 277	2 806	5 113	8 161	13 942	22 703	58 268	12 371
Svealands slättbygder	1 717	2 556	4 917	8 550	12 854	22 127	58 342	15 000
Götalands skogsbygder	2 319	3 308	6 066	11 497	19 334	27 553	75 714	7 489
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 518	2 626	5 027	9 231	14 193	23 417	54 216	7 154
Nedre Norrland	1 849	2 703	5 306	10 411	17 345	27 976	68 722	6 048
Övre Norrland	1 714	2 697	4 354	8 484	15 077	25 859	50 933	5 693
Hela riket	2 038	3 000	5 868	10 733	16 900	26 288	72 508	10 579
<i>Utgifter för underhåll av byggnader och markanläggningar</i>								
Götalands södra slättbygder	3 313	5 320	11 315	14 170	16 399	26 286	75 631	17 452
» mellanbygder	5 930	4 287	8 618	11 690	14 525	17 917	69 622	12 601
» norra slättbygder	4 428	5 064	8 468	12 514	12 929	18 057	46 471	12 743
Svealands slättbygder	6 139	4 975	7 425	11 791	12 760	16 954	56 622	15 197
Götalands skogsbygder	6 148	6 078	8 133	12 031	17 730	23 144	71 653	9 366
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 347	6 388	8 058	12 358	11 327	19 323	37 479	9 087
Nedre Norrland	3 952	8 278	8 054	13 979	20 289	22 390	46 364	9 165
Övre Norrland	5 102	7 531	7 739	10 477	15 422	17 682	23 535	8 428
Hela riket	5 324	6 328	8 343	12 339	14 885	19 556	57 985	11 308
<i>Utgifter för räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	5 722	6 915	18 156	31 030	55 769	86 571	233 939	48 358
» mellanbygder	6 310	6 917	19 426	31 187	44 451	74 120	232 124	36 961
» norra slättbygder	7 782	6 376	15 339	22 506	35 165	66 578	171 851	35 015
Svealands slättbygder	5 136	8 235	11 120	15 521	28 445	48 500	154 604	35 092
Götalands skogsbygder	3 773	6 827	15 078	22 850	56 061	77 551	182 528	18 056
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 738	7 607	10 398	20 617	33 620	60 617	161 544	17 644
Nedre Norrland	2 599	6 822	13 139	21 424	45 492	78 172	203 954	14 667
Övre Norrland	3 091	4 900	8 662	20 359	45 580	100 219	153 407	15 231
Hela riket	3 993	6 754	14 186	23 140	42 530	67 156	181 358	25 670
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	848	676	3 133	16 573	13 076	30 889	278 964	26 753
» mellanbygder	1 164	1 512	2 963	5 015	13 119	37 561	269 190	17 930
» norra slättbygder	429	795	1 533	1 570	5 285	16 840	120 464	11 224
Svealands slättbygder	689	1 249	501	1 706	3 782	15 507	145 227	17 048
Götalands skogsbygder	721	707	3 258	4 540	10 564	36 741	209 719	5 341
Mellersta Sveriges skogsbygder	461	402	588	5 210	5 501	18 780	185 455	5 500
Nedre Norrland	75	228	1 323	4 027	8 534	28 574	175 574	3 069
Övre Norrland	171	999	209	1 382	6 223	22 422	81 040	2 480
Hela riket	518	722	2 041	4 910	8 283	23 819	178 297	9 893
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	14 694	22 692	43 829	79 855	90 830	159 266	638 350	105 973
» mellanbygder	14 200	19 556	38 875	51 570	78 816	137 095	512 375	71 240
» norra slättbygder	10 871	12 415	24 593	38 229	53 226	97 584	277 112	54 728
Svealands slättbygder	9 938	15 892	22 215	31 510	48 358	84 065	298 746	64 732
Götalands skogsbygder	11 708	20 367	30 869	47 035	76 337	118 791	345 678	34 809
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 835	14 971	21 426	36 295	51 495	94 499	255 987	30 529
Nedre Norrland	8 096	15 556	28 368	45 006	72 628	109 808	274 501	27 864
Övre Norrland	9 253	14 554	21 358	39 062	64 024	97 117	180 552	25 740
Hela riket	10 530	17 641	29 041	46 148	66 346	108 395	365 782	47 960

Tabell 146 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åkermark							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Summa utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	44 390	78 322	181 209	309 327	427 060	788 992	2 328 613	443 439
» mellanbygder	55 821	69 044	161 009	239 647	377 554	664 865	2 186 260	321 559
» norra slättbygder	40 297	41 595	94 087	158 844	244 446	431 601	1 232 639	236 664
Svealands slättbygder	30 151	45 928	79 641	121 800	188 064	343 941	1 144 465	250 552
Götalands skogsbygder	37 916	67 214	144 219	197 831	354 218	531 658	1 458 483	146 373
Mellersta Sveriges skogsbygder	24 572	43 025	67 653	146 309	208 583	393 585	1 158 981	114 945
Nedre Norrland	20 546	43 200	90 088	158 764	273 980	457 675	1 224 643	95 194
Övre Norrland	25 055	44 561	72 346	146 149	272 037	485 467	868 789	98 568
Hela riket	32 662	56 005	117 366	188 182	294 730	488 276	1 468 926	197 057
<i>Värdeminskningsavdrag för inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	4 404	6 572	12 068	24 517	34 241	57 674	153 682	32 410
» mellanbygder	3 243	4 407	14 459	22 052	39 986	60 253	135 684	27 828
» norra slättbygder	4 457	6 979	12 539	22 219	36 133	57 828	122 821	30 100
Svealands slättbygder	3 545	7 372	12 186	20 236	28 203	52 637	108 622	32 743
Götalands skogsbygder	4 267	7 009	11 555	24 963	34 642	54 750	122 272	14 562
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 752	6 023	10 465	22 722	32 268	46 600	95 743	15 464
Nedre Norrland	3 989	7 487	11 665	23 956	38 896	66 530	157 870	14 077
Övre Norrland	3 442	7 219	13 753	23 380	38 216	67 066	110 185	15 043
Hela riket	3 978	6 836	12 113	23 127	34 530	56 085	122 408	21 379
<i>Värdeminskningsavdrag för byggnader, markanläggningar m m</i>								
Götalands södra slättbygder	1 076	1 428	2 699	3 749	6 407	8 856	26 662	5 659
» mellanbygder	1 282	1 278	3 920	3 416	6 329	8 312	25 822	4 920
» norra slättbygder	1 322	1 382	2 321	4 430	5 551	8 685	22 903	5 171
Svealands slättbygder	1 411	2 024	2 121	2 807	5 495	9 641	17 737	5 826
Götalands skogsbygder	944	2 088	4 084	4 422	13 075	10 746	25 610	4 017
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 001	3 627	4 832	3 057	11 659	15 790	20 601	5 714
Nedre Norrland	1 124	4 994	4 497	5 994	15 111	14 557	41 176	5 179
Övre Norrland	1 033	2 395	2 669	3 667	8 659	15 687	18 378	3 434
Hela riket	1 309	2 595	3 565	3 953	8 396	10 207	22 095	4 835
<i>Övriga kostnader</i>								
Götalands södra slättbygder	108	199	202	323	736	2 386	12 097	1 305
» mellanbygder	67	60	2 973	474	1 514	1 194	22 232	1 954
» norra slättbygder	—	7	77	243	680	820	4 169	546
Svealands slättbygder	2	46	798	342	468	1 370	13 956	1 783
Götalands skogsbygder	66	57	627	855	1 516	4 312	4 218	605
Mellersta Sveriges skogsbygder	40	5	—	173	853	1 352	533	228
Nedre Norrland	39	4	91	464	1 271	896	1 020	212
Övre Norrland	8	4	53	—	133	391	402	46
Hela riket	46	39	594	461	939	1 666	10 666	807
<i>Summa kostnader exklusive egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	49 977	86 520	196 178	337 916	468 444	857 907	2 521 054	482 814
» mellanbygder	60 412	74 788	182 361	265 589	425 381	734 624	2 369 998	356 261
» norra slättbygder	46 076	49 963	109 025	185 736	286 810	498 934	1 382 533	272 482
Svealands slättbygder	35 109	55 370	94 747	145 185	222 230	407 589	1 284 779	290 904
Götalands skogsbygder	43 193	76 368	160 484	228 072	403 451	601 467	1 610 583	165 558
Mellersta Sveriges skogsbygder	31 365	52 679	82 950	172 262	253 363	457 328	1 275 857	136 350
Nedre Norrland	25 699	55 685	106 341	189 179	329 258	539 659	1 424 709	114 662
Övre Norrland	29 538	54 178	88 821	173 196	319 045	568 611	997 754	117 091
Hela riket	37 995	65 475	133 638	215 724	338 594	556 235	1 624 091	224 077

Tabell 146 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åkermark							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Egenavgifter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	1 894	3 722	9 301	13 458	18 593	24 252	21 060	13 732
» mellanbygder	1 271	3 748	8 720	13 100	18 091	20 882	13 112	11 504
» norra slättbygder	609	1 582	4 564	10 530	15 341	21 122	24 087	10 330
Svealands slättbygder	762	1 434	4 383	7 609	13 179	19 139	20 321	10 774
Götalands skogsbygder	1 527	4 770	8 659	14 869	17 609	20 875	27 049	8 089
Mellersta Sveriges skogsbygder	610	1 593	3 546	9 335	13 890	18 750	17 789	5 495
Nedre Norrland	844	1 917	5 603	11 516	16 564	19 977	26 848	5 233
Övre Norrland	975	2 249	5 343	9 968	17 025	20 240	18 596	5 465
Hela riket	1 134	3 203	6 719	11 846	16 151	20 596	20 920	8 677
<i>Summa kostnader</i>								
<i>inklusive egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	51 870	90 242	205 479	351 374	487 037	882 159	2 542 114	496 546
» mellanbygder	61 684	78 536	191 081	278 689	443 472	755 506	2 383 109	367 765
» norra slättbygder	46 685	51 545	113 589	196 266	302 152	520 056	1 406 620	282 811
Svealands slättbygder	35 871	56 804	99 130	152 794	235 409	426 727	1 305 100	301 678
Götalands skogsbygder	44 720	81 138	169 143	242 940	421 059	622 342	1 637 631	173 647
Mellersta Sveriges skogsbygder	31 975	54 272	86 496	181 597	267 253	476 078	1 293 647	141 845
Nedre Norrland	26 542	57 602	111 944	200 695	345 822	559 636	1 451 557	119 896
Övre Norrland	30 513	56 428	94 164	183 164	336 070	588 852	1 016 349	122 557
Hela riket	39 129	68 678	140 357	227 570	354 745	576 831	1 645 014	232 755
<i>Bruttointäkter minus</i>								
<i>kostnader (exkl egenavgifter)</i>								
<i>före balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	4 579	12 584	38 772	55 854	73 380	100 202	104 700	56 576
» mellanbygder	-3 771	18 473	25 607	47 850	68 637	80 955	85 739	41 925
» norra slättbygder	-11 101	2 045	14 217	36 548	61 577	84 424	71 830	36 363
Svealands slättbygder	-5 527	-3 605	10 016	26 907	51 400	69 764	11 278	32 118
Götalands skogsbygder	1 961	15 887	38 390	61 780	69 245	70 764	48 399	30 832
Mellersta Sveriges skogsbygder	-2 262	3 537	6 929	30 524	56 958	68 555	44 003	17 179
Nedre Norrland	1 205	10 689	15 119	49 317	65 595	73 459	104 681	19 636
Övre Norrland	8 527	6 071	20 620	38 010	60 158	62 588	63 639	20 327
Hela riket	759	10 265	24 652	46 040	63 176	77 411	52 851	31 292
<i>Bruttointäkter minus</i>								
<i>kostnader (inkl egenavgifter)</i>								
<i>efter balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	1 363	9 843	32 908	41 953	51 694	66 711	29 442	38 524
» mellanbygder	-4 387	8 053	16 904	32 978	54 021	51 343	14 928	27 874
» norra slättbygder	-12 018	-3 059	7 910	27 786	45 138	59 546	53 745	24 983
Svealands slättbygder	-7 761	-5 949	6 698	20 818	40 090	45 212	-13 974	20 443
Götalands skogsbygder	1 127	9 642	23 864	44 270	49 240	52 649	15 919	20 534
Mellersta Sveriges skogsbygder	-3 478	-2 251	3 504	22 506	40 016	55 299	41 426	10 948
Nedre Norrland	922	-351	11 113	31 606	42 442	53 996	55 197	11 067
Övre Norrland	965	1 578	13 047	26 754	45 834	52 584	54 392	12 616
Hela riket	-997	4 093	16 136	33 211	46 371	53 492	17 468	20 527

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivareavgifter i förvärvskällan jordbruk.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 8 471 enheter, bortfall 3,6%).

Tabell 147 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per företag år 1982
 Holder's assessed net receipts etc., Swedish kronor per holding in 1982

Intäktslag; företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åkermark							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruksfastighet</i>								
Självägande brukare	5 046	11 223	24 105	37 772	51 005	62 427	69 782	25 649
Arrendator	7 513	9 630	20 540	37 032	48 943	64 223	79 951	31 682
Samtliga företagarekategorier	5 485	10 547	23 128	36 819	49 552	61 856	70 758	27 829
<i>Nettointäkter av tjänst</i>								
Självägande brukare	74 647	64 622	51 597	38 909	31 145	30 035	43 806	53 601
Arrendatorer	56 891	63 551	49 400	30 787	38 544	30 446	37 259	45 860
Samtliga företagarekategorier	77 065	63 330	55 089	38 864	32 622	30 406	43 693	52 755
<i>Nettointäkter av övriga förvärvskällor</i>								
Självägande brukare	10 883	13 234	12 778	11 578	12 739	16 754	37 508	13 086
Arrendatorer	9 448	13 974	14 078	11 771	14 055	15 600	23 196	13 739
Samtliga företagarekategorier	11 031	13 605	14 106	12 072	12 832	17 105	52 135	14 418
<i>Sammanräknad inkomst</i>								
Självägande brukare	90 576	89 079	88 480	88 259	94 888	109 215	151 096	92 334
Arrendatorer	73 852	87 155	84 018	79 589	101 542	110 270	140 406	91 281
Samtliga företagarekategorier	93 581	87 482	92 323	87 755	95 006	109 368	166 584	95 002
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägande brukare	79 810	78 811	78 234	81 876	88 669	98 323	123 064	82 572
Arrendatorer	66 097	76 805	74 773	73 838	91 940	100 649	122 809	82 020
Samtliga företagarekategorier	82 167	76 847	81 425	81 169	87 426	97 627	127 544	84 199

¹ Inklusive särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 8 471 enheter; bortfall 3,6%).

De i undersökningen ingående deklarationerna har varit upprättade enligt kontantprincipen eller enligt bokföringsmässiga grunder. Den successiva övergången till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder har inneburit att praktiskt taget samtliga jordbrukare lämnat deklaration enligt bokföringsmässiga grunder fr o m inkomståret 1979.

Deklaration enligt kontantprincip innebär bl a att resultaten inte var korrigerade för årliga förändringar i lager, fordringar och andra tillgångar samt skulder för driften.

Vid deklaration enligt bokföringsmässiga grunder medtas kostnad för värdeminskning av bl a inventarier enligt fastställda normer för avskrivning. I övrigt medtas årets faktiska inkomster och utgifter för lantbruksdriften samtidigt som nettointäkterna beräknas med hänsyn till ändringar i balansvärden (skillnaderna mellan ingående och utgående bokförda lagervärden, skulder och fordringar).

Resultatens tillförlitlighet

Undersökningen baseras på de belopp som fastställts av taxeringsmyndigheterna. I mindre utsträckning är dock materialet inte granskat av taxeringsmyndighet före bearbetningen.

Den jordbruksekonomiska undersökningen Metodbeskrivning

Undersökningen avser företag i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) med mer än 20 hektar åkermark. Dock ingår ej företag i slättbygderna med över 100 hektar åkermark och ej heller företag i skogsbygderna eller Norrland med över 50 hektar åkermark. Vidare bör observeras att endast företag som ägs eller arrenderas av fysiska personer ingår och att vissa trädgårdsföretag och företag med stor produktion av slaktsvin eller höns och kycklingar ej ingår.

Tabell 148 Jordbrukarnas investeringar samt tillgångar och skulder i kronor per företag år 1982
Investments, assets and liabilities. Swedish kronor per holding in 1982

Investeringar och förmögenhet; företagarekategorier	Storleksgrupp, hektar åkermark							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Investeringar i inventarier</i>								
Självägende brukare	4 149	7 590	14 933	27 933	46 491	73 948	151 669	22 983
Arrendatorer	2 667	6 040	11 393	34 152	36 217	68 777	121 321	28 589
Samtliga företagarekategorier	3 896	7 404	13 922	29 891	45 579	72 823	151 655	26 696
<i>Investeringar i byggnader</i>								
Självägende brukare	1 727	3 508	5 157	6 045	7 709	10 784	33 343	5 408
Arrendatorer	277	929	449	190	725	1 735	3 650	837
Samtliga företagarekategorier	1 534	3 824	3 893	5 562	6 866	9 214	23 297	5 158
<i>Investeringar i markanläggningar</i>								
Självägende brukare	101	632	566	1 922	2 967	4 163	9 911	1 363
Arrendatorer	40	237	43	247	315	1 167	2 581	411
Samtliga företagarekategorier	83	528	534	1 424	2 359	3 050	8 051	1 273
<i>Summa investeringar</i>								
Självägende brukare	5 976	11 730	20 655	35 900	57 167	88 894	194 923	29 754
Arrendatorer	2 984	7 206	11 885	34 589	37 257	71 680	127 552	29 837
Samtliga företagarekategorier	5 513	11 755	18 351	36 877	54 804	85 087	183 003	33 121
<i>Tillgångar</i>								
Självägende brukare	468 506	575 125	738 586	957 295	1 270 718	1 871 179	4 580 755	885 263
Arrendatorer	283 844	318 741	362 173	437 159	591 182	798 323	1 503 467	497 334
Samtliga företagarekategorier	454 956	528 119	695 308	839 853	1 120 193	1 516 478	4 009 557	868 376
<i>Skulder</i>								
Självägende brukare	91 684	140 665	199 200	317 591	509 281	897 699	2 528 208	306 351
Arrendatorer	121 328	81 102	113 772	159 559	239 322	396 599	925 459	207 784
Samtliga företagarekategorier	102 210	134 531	185 065	274 306	477 304	745 975	2 242 546	323 479
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självägende brukare	376 820	434 460	539 387	639 704	761 437	973 482	2 052 564	578 908
Arrendatorer	162 515	237 639	248 401	277 599	351 860	401 724	578 011	289 552
Samtliga företagarekategorier	352 745	393 587	510 241	565 548	642 884	770 496	1 767 012	544 929

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 8 471 enheter; bortfall 3,6%).

Enligt en plan för undersökningen skall urvalets storlek avpassas så att resultaten kommer att baseras på uppgifter från cirka 1 000 företag. Urvalet för 1982 bestod till 3/4 av gårdar som kvarstod från föregående undersökningstillfälle och till 1/4 av ett nytt urval från lantbruksregistret. Enligt planen kommer urvalet att förnyas med 1/4 varje år.

Urvalet varierar med produktionsområden och efter åkerarealens storlek och antalet sk nötkreatursenheter. För 1982 års undersökning utgögs 970 företag.

Primärmaterial

Materialinsamlingen är omfattande. För varje företag som deltar i undersökningen skall uppgifter insamlas så att ett driftsbokslut kan upprättas. Till grund för detta bokslut ligger främst företagens löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras uppgifter från inventeringar av olika slag samt vissa kompletteringsuppgifter. En del uppgifter hämtas direkt från lantbruksregistret.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med Lantbrukarnas Riksförbunds Driftsbyrå, lant-

Tabell 149 Jorbrukarnas kontanta inkomster¹ inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1979–1982. Kronor per företag

Holders' cash incomes in production areas and size groups in 1979–1982.

Swedish kronor per holding

Avser samtliga företagarekategorier

All categories of holders

Produktionsområde; år	Inkomster av vegetabilier								Inkomster av animalier	
	Storleksgrupp, hektar åkermark								Storleksgrupp, hektar åkermark	
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0		2,1– 5,0	5,1– 10,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>										
1982	18 714	27 347	62 052	158 178	193 249	390 351	1335 755		22 924	55 202
1981	16 713	32 745	51 085	97 675	158 795	350 031	989 492		23 869	66 823
1980	14 541	30 523	44 167	81 229	137 717	309 208	905 091		16 459	57 360
1979	15 698	23 292	39 270	92 944	147 450	286 347	874 103		15 498	49 652
<i>Götalands mellanbygder</i>										
1982	12 500	19 410	45 570	60 749	119 428	241 734	970 556		31 342	50 096
1981	7 486	16 799	35 671	63 479	101 820	215 661	671 547		23 924	48 031
1980	8 350	13 080	26 847	50 135	79 964	210 723	622 880		19 287	54 545
1979	8 271	16 102	27 390	45 652	71 058	173 722	634 268		17 455	43 065
<i>Götalands norra slättbygder</i>										
1982	5 884	11 950	31 412	55 139	102 235	233 010	672 586		15 294	24 189
1981	5 111	13 885	22 596	43 964	87 854	199 172	541 951		11 487	18 924
1980	3 943	12 245	23 965	41 525	77 794	162 465	456 250		15 871	19 344
1979	5 714	9 724	20 511	32 826	67 822	142 186	441 784		14 909	17 199
<i>Svealands slättbygder</i>										
1982	6 516	15 891	26 031	42 897	78 927	194 480	554 641		5 727	10 813
1981	7 390	9 778	19 929	38 722	61 449	153 461	449 353		7 226	11 564
1980	7 470	8 419	18 449	31 607	52 997	126 109	431 005		4 979	8 317
1979	4 898	7 516	18 197	26 416	50 076	120 069	407 850		7 494	11 522
<i>Götalands skogsbygder</i>										
1982	4 583	5 130	8 178	14 496	29 546	104 060	359 034		19 240	51 911
1981	1 970	4 534	8 828	15 131	27 305	90 491	286 539		21 191	52 285
1980	2 401	3 789	6 788	16 175	31 941	61 821	243 306		15 666	46 984
1979	4 088	4 047	5 626	14 651	31 306	66 515	230 455		15 359	38 783
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>										
1982	2 109	4 911	14 960	21 300	33 598	99 098	335 601		5 463	14 640
1981	2 568	4 348	9 377	16 543	28 794	80 213	265 609		5 304	12 023
1980	2 332	5 031	8 552	12 859	29 862	74 747	223 588		3 165	9 745
1979	2 565	4 065	7 790	13 186	26 033	69 298	230 704		2 553	12 359
<i>Nedre Norrland</i>										
1982	1 119	4 565	6 136	9 825	15 539	34 551	202 109		4 681	15 293
1981	790	3 418	4 432	7 397	11 779	24 462	200 035		4 871	16 804
1980	698	2 466	3 325	6 532	10 475	20 234	114 176		4 381	17 560
1979	520	1 974	3 628	5 912	9 046	18 234	170 022		4 351	16 584
<i>Övre Norrland</i>										
1982	641	3 396	5 014	5 376	22 230	17 500	49 238		8 098	23 347
1981	1 162	3 272	5 427	7 041	17 259	29 082	66 426		7 442	21 825
1980	493	3 176	4 148	6 163	14 769	24 254	95 429		6 778	18 948
1979	216	1 544	4 204	4 696	8 886	26 798	10 320		6 797	14 042

Inkomst av vegetabilier, animalier och skogsprodukter: övriga inkomster redovisas ej i denna tabell.

					Inkomster av skogsprodukter							
					Storleksgrupp, hektar åkermark							
10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
147 787	205 918	291 388	510 959	942 171	1 139	1 373	1 308	455	2 129	3 341	113 325	
125 135	181 397	268 307	510 556	898 368	913	704	1 359	1 577	1 093	2 796	49 266	
119 233	171 336	219 331	352 789	784 431	316	1 080	2 530	2 409	820	1 032	56 701	
96 961	161 898	183 777	312 762	739 231	737	1 082	656	229	837	862	40 311	
130 861	218 011	334 551	508 331	1 136 489	3 525	4 436	8 827	3 280	7 188	9 979	174 445	
117 379	213 944	286 055	447 577	1 210 251	1 875	3 171	3 407	5 414	6 264	9 584	106 843	
107 561	186 970	260 187	403 830	1 073 453	1 213	3 657	2 853	4 127	9 298	8 127	88 259	
96 407	178 168	228 101	351 582	904 525	244	1 178	2 619	2 587	5 246	7 282	61 495	
65 728	135 479	206 382	293 454	605 569	1 652	4 721	3 820	7 557	6 637	12 072	53 047	
58 126	115 091	191 408	250 675	534 208	1 895	1 950	4 802	5 533	7 743	9 267	61 415	
56 546	103 757	160 515	234 473	474 004	658	1 711	6 188	6 471	6 813	13 074	60 378	
47 305	94 691	144 527	206 070	404 997	722	1 185	2 765	6 512	5 729	8 662	41 828	
48 485	90 553	142 830	203 846	496 631	5 479	7 381	7 933	13 462	16 671	24 741	89 131	
41 804	73 460	136 606	164 985	449 694	4 393	6 339	9 032	18 595	21 383	24 386	83 825	
33 593	72 242	122 095	170 568	390 649	4 159	5 551	6 155	14 275	15 714	22 837	79 506	
29 862	66 234	109 823	152 128	346 934	3 219	5 138	4 962	8 665	10 339	8 982	50 216	
147 973	224 868	355 808	473 239	980 456	9 133	12 913	21 397	23 006	44 966	35 966	161 777	
128 483	199 742	299 941	408 196	921 193	9 541	16 493	23 399	22 148	30 289	49 733	213 542	
113 245	178 892	265 885	386 114	781 729	8 669	16 787	22 398	26 679	31 306	51 055	141 274	
89 374	152 742	252 643	350 092	661 489	5 689	10 305	9 687	18 472	21 745	30 389	134 916	
31 390	120 433	190 231	321 576	743 391	11 371	21 222	24 632	26 069	46 863	46 190	108 153	
37 646	100 941	190 466	305 953	615 300	12 755	21 026	20 818	24 565	35 849	38 027	99 365	
35 686	91 859	156 300	263 226	553 387	11 209	11 617	17 389	32 508	27 304	33 992	95 317	
32 343	82 922	146 230	229 554	502 853	7 477	9 919	16 681	22 414	22 125	33 371	60 282	
66 664	157 198	269 621	467 848	1 122 723	9 596	30 465	25 814	40 903	66 001	54 275	80 303	
64 018	135 482	229 334	384 732	925 521	10 745	23 590	27 778	44 703	72 425	53 610	84 511	
55 009	107 904	191 540	381 842	823 968	17 019	17 378	28 611	33 906	47 855	60 460	99 815	
50 087	94 745	166 684	309 227	695 877	8 368	15 403	17 253	31 799	37 239	44 712	44 847	
66 691	158 341	289 850	530 275	882 609	17 258	20 339	19 491	18 940	26 820	30 135	58 462	
62 495	136 700	239 530	443 207	739 005	8 261	6 432	14 496	10 994	15 896	24 679	60 855	
49 845	110 568	216 435	392 474	696 466	6 983	8 973	8 914	13 179	19 469	26 996	45 338	
41 616	94 245	180 805	326 846	607 917	4 406	8 576	6 549	11 846	13 683	14 236	38 013	

Tabell 150 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1979–1982. Kronor per företag

Holder's net receipts in production areas and size groups in 1979–1982.

Swedish kronor per holding

Avser samtliga företagarekategorier

All categories of holders

Produktionsområde; år	Nettointäkter av jordbruksfastighet ¹							Nettointäkter av tjänst	
	Storleksgrupp, hektar åkermark							Storleksgrupp, hektar åkermark	
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1982	7 359	15 648	35 415	44 216	56 392	72 872	77 346	59 537	47 345
1981	7 249	15 771	32 703	47 115	51 918	64 314	73 298	71 117	40 857
1980	4 148	15 876	28 613	43 063	47 010	66 139	59 451	65 221	37 126
1979	4 086	14 353	26 302	40 483	47 522	56 422	58 841	50 160	39 973
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1982	4 605	12 663	29 335	40 123	55 321	62 924	72 775	77 157	54 707
1981	6 294	9 929	27 541	37 135	50 526	57 489	69 861	63 618	52 951
1980	4 595	11 940	24 646	35 465	50 103	54 554	65 515	53 071	44 629
1979	5 789	10 307	24 772	37 516	46 611	54 562	72 406	44 147	28 141
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1982	2 531	5 925	17 287	34 906	48 033	64 248	74 510	84 915	80 951
1981	3 098	4 071	15 419	28 285	41 549	28 554	65 419	69 840	69 422
1980	2 815	4 822	15 814	28 675	44 354	53 270	64 900	58 651	63 696
1979	3 290	4 221	16 309	27 794	39 906	49 608	63 215	49 258	53 793
<i>Svealands slättbygder</i>									
1982	3 304	5 519	15 099	24 781	42 588	55 625	64 723	94 542	82 778
1981	4 550	4 065	14 842	24 636	38 268	49 445	63 570	71 371	65 286
1980	3 296	4 290	12 699	24 025	35 166	50 029	59 543	63 743	60 511
1979	3 244	4 467	13 961	23 247	35 492	49 329	54 494	55 209	61 569
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1982	6 167	14 179	28 947	44 244	53 529	63 645	86 931	73 949	52 064
1981	7 089	14 858	27 137	45 181	51 056	69 738	66 417	70 071	48 034
1980	5 672	13 361	25 333	45 322	51 127	64 493	66 827	66 066	46 079
1979	6 374	13 273	24 511	43 262	51 425	58 204	72 436	53 431	51 519
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1982	4 807	6 882	12 776	28 881	43 407	59 780	56 461	77 118	75 388
1981	4 849	6 935	12 983	29 536	46 377	56 964	54 462	72 570	67 814
1980	4 704	7 136	12 772	30 944	43 733	54 701	51 486	57 192	60 875
1979	4 606	8 472	16 792	30 017	41 820	51 345	54 196	53 022	47 951
<i>Nedre Norrland</i>									
1982	6 191	7 667	18 460	35 474	45 953	59 977	73 642	75 012	67 193
1981	7 178	8 009	18 448	33 321	39 375	50 370	70 404	72 503	61 694
1980	5 806	8 949	16 416	30 385	34 385	49 521	67 081	63 271	54 078
1979	4 166	11 004	16 385	29 222	31 134	50 706	55 338	53 483	43 746
<i>Övre Norrland</i>									
1982	5 184	7 388	17 481	29 777	49 392	61 178	55 878	84 109	76 477
1981	3 653	6 671	13 894	29 475	42 394	54 829	46 917	79 385	70 823
1980	2 915	8 073	10 785	25 854	45 760	56 599	50 227	63 886	72 227
1979	3 119	7 194	12 800	24 473	40 417	50 400	47 847	61 056	61 375

¹ Avdrag för egenavgifter görs i respektive förvärvsskälla. — ² Här ingår även nettointäkter av övriga förvärvsskällor.

Sammanräknad inkomst ^{1 2}											
Storleksgrupp, hektar åkermark											
10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0
34 703	40 591	26 946	26 203	34 817	79 881	74 875	84 386	98 873	100 562	116 524	155 247
38 693	30 298	24 435	19 734	28 617	89 704	68 853	85 210	91 161	91 880	104 056	136 632
28 981	26 291	24 224	20 027	32 147	75 571	62 624	74 811	79 692	82 022	102 466	116 628
29 051	25 486	21 209	20 740	26 818	59 997	65 746	62 147	73 487	77 730	89 746	111 606
49 647	29 976	24 009	31 412	51 282	92 649	78 547	93 412	81 111	89 932	107 862	175 122
39 179	31 621	21 127	20 747	42 387	80 847	71 324	80 287	80 444	83 553	88 313	155 602
31 400	33 859	19 171	18 779	38 537	65 684	62 382	65 874	79 591	78 904	81 846	137 619
28 808	23 625	17 381	17 342	33 116	56 083	49 107	58 719	68 054	69 978	78 584	132 892
65 521	49 534	38 071	31 188	44 795	99 712	100 664	97 621	98 417	98 853	112 469	172 908
58 425	46 422	33 287	29 015	44 535	84 402	86 294	84 006	84 222	89 224	100 310	155 142
45 077	43 251	28 786	23 854	37 559	73 498	77 187	69 045	79 032	85 154	87 239	131 544
37 271	31 660	24 228	18 869	33 679	67 120	63 153	60 808	63 652	73 107	81 788	114 991
63 348	53 444	38 471	32 437	45 309	109 136	103 790	92 769	91 466	93 161	106 759	171 836
65 699	53 660	28 800	28 868	42 477	88 793	83 972	94 811	92 299	77 382	96 943	163 185
55 333	40 730	28 342	25 122	36 988	80 136	81 974	79 996	73 489	71 340	85 549	131 774
43 138	33 257	21 291	19 906	34 245	68 508	77 293	67 462	62 652	63 346	77 821	115 932
49 384	25 389	29 783	32 693	44 013	93 407	81 342	96 023	82 031	96 950	118 558	169 898
42 757	26 062	28 200	29 212	43 173	86 761	77 640	87 081	91 485	92 531	122 432	144 696
34 787	28 059	24 872	27 144	58 057	79 339	69 483	73 422	84 115	86 250	105 175	155 782
26 324	18 220	21 832	20 227	34 847	67 658	72 716	56 983	66 203	80 327	87 258	144 134
62 273	44 847	36 377	27 941	38 575	91 182	95 991	83 123	83 537	91 680	99 078	114 618
54 062	38 655	26 745	27 948	34 732	87 772	85 395	75 098	78 378	82 882	93 288	107 834
45 319	28 507	25 756	20 417	28 876	69 309	74 230	67 014	65 180	77 124	81 601	97 013
43 673	27 803	19 178	21 263	25 330	63 519	61 728	66 458	63 973	66 072	79 072	88 952
63 235	39 413	32 437	22 160	51 389	88 971	86 683	91 856	84 877	90 309	96 925	210 779
55 291	34 070	31 915	24 115	45 830	87 032	80 170	82 541	79 107	79 691	87 237	202 034
54 414	28 765	27 405	19 839	54 463	76 060	70 501	79 112	64 804	68 842	77 972	180 603
42 583	22 046	21 912	13 442	31 841	62 215	60 499	64 616	56 668	59 982	70 161	133 829
59 079	46 729	34 853	26 346	27 507	98 560	95 208	86 299	83 777	95 498	99 266	96 753
66 732	47 955	29 631	29 086	36 542	88 151	89 743	89 023	86 705	83 137	95 491	93 526
60 999	38 728	26 862	24 149	26 388	71 143	89 935	77 490	71 227	80 588	87 583	83 280
52 371	33 007	23 177	21 369	14 571	68 164	72 162	70 112	62 321	68 912	78 310	64 976

Tabell 151 Intäkter och kostnader i jordbruket åren 1978–1982. Kronor per företag
 Receipts and costs in agriculture in 1978–1982. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; år	Intäkter i jordbruket					
	Vegetabilier			Animalier		
	Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>						
1982	112 183	219 975	369 906	195 305	227 690	327 940
1981	113 349	183 166	312 583	176 912	214 251	313 697
1980	79 386	142 929	248 119	153 597	171 731	257 123
1979 ²	73 478	142 685	250 225	137 122	160 705	223 847
1978	75 929	123 500	242 000	128 603	173 053	188 166
<i>Götalands mellanbygder</i>						
1982	58 307	100 129	211 026	166 795	345 124	426 615
1981	55 649	89 997	169 845	173 357	305 077	364 542
1980	44 322	88 955	149 394	160 434	278 731	334 829
1979 ²	35 239	52 134	124 846	154 440	193 373	281 291
1978	38 460	80 962	147 712	144 786	182 479	249 939
<i>Götalands norra slättbygder</i>						
1982	75 427	105 497	255 413	140 439	207 376	269 177
1981	58 078	77 308	192 731	131 717	167 838	228 039
1980	51 544	80 417	190 401	129 730	153 929	193 246
1979 ²	35 946	63 228	134 331	117 823	122 110	177 885
1978	39 532	69 745	153 267	87 711	124 279	157 711
<i>Svealands slättbygder</i>						
1982	44 321	83 541	198 187	90 813	156 942	209 212
1981	37 595	80 026	183 614	84 249	129 643	169 234
1980	34 819	60 177	145 370	70 694	127 441	154 770
1979 ²	30 370	47 024	124 561	69 373	115 629	151 697
1978	31 554	41 081	122 952	61 404	119 606	132 255
<i>Götalands skogsbygder</i>						
1982	21 126	34 647	..	227 331	353 676	..
1981	16 307	28 407	..	195 458	271 448	..
1980	14 011	38 865	..	174 342	249 753	..
1979 ²	8 803	34 724	..	159 230	206 937	..
1978	12 538	43 937	..	135 759	198 716	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>						
1982	26 606	34 179	..	101 843	228 213	..
1981	15 088	25 836	..	94 580	165 515	..
1980	13 064	25 218	..	94 989	159 883	..
1979 ²	15 111	21 532	..	86 375	151 843	..
1978	15 280	30 420	..	88 620	148 764	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>						
1982	13 149	24 578	..	144 150	267 265	..
1981	10 477	16 841	..	138 398	229 873	..
1980	9 995	18 102	..	105 851	203 184	..
1979 ²	10 154	17 310	..	94 973	174 712	..
1978	5 554	13 431	..	98 906	165 275	..

						Kostnader i jordbruket		
Övriga intäkter			Summa			Förmödenheter		
Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
7 829	13 903	28 238	315 317	461 567	726 084	105 306	141 154	224 929
19 476	14 553	24 886	309 737	411 970	651 166	101 394	132 119	206 915
5 973	11 593	22 361	238 956	326 253	527 604	83 207	97 980	175 330
5 081	7 464	10 843	215 681	310 853	484 915	73 275	103 825	164 493
4 515	8 982	16 460	209 047	305 535	446 626	68 742	108 200	156 426
18 667	22 264	18 349	243 769	467 877	655 991	77 338	155 221	232 757
16 246	52 897	15 511	245 252	447 971	549 897	75 234	129 921	202 473
4 833	12 238	13 629	209 589	379 924	497 852	70 219	126 131	178 323
4 134	9 064	12 677	193 813	254 570	418 813	69 222	83 442	151 255
9 919	8 269	11 171	193 166	271 709	408 823	60 992	100 629	144 852
11 078	9 018	25 541	226 944	321 891	550 131	71 044	102 919	170 432
10 452	6 165	13 092	200 247	251 311	433 861	69 455	74 292	129 887
5 146	7 141	16 395	186 420	241 487	400 042	67 570	69 995	116 421
5 401	5 949	10 802	159 170	191 287	323 018	56 352	58 669	98 999
5 682	8 468	15 060	132 952	202 492	326 037	38 597	59 726	96 701
7 703	13 871	26 701	142 837	254 353	434 100	39 570	73 882	115 760
6 883	11 331	17 867	128 726	221 000	370 714	34 336	61 477	107 606
4 888	9 027	15 219	110 671	196 645	315 359	29 779	50 804	93 314
4 941	7 497	12 827	104 684	170 149	289 084	25 850	46 707	83 456
4 856	11 801	15 326	97 814	172 488	270 532	23 890	48 466	71 362
6 242	9 456	..	254 698	397 780	..	78 015	141 055	..
10 332	9 240	..	222 097	309 095	..	63 301	94 167	..
6 055	13 128	..	194 408	301 746	..	59 371	93 324	..
6 653	9 238	..	174 686	250 899	..	57 912	83 476	..
6 227	11 317	..	154 525	253 970	..	49 152	71 940	..
7 679	15 094	..	136 128	277 486	..	43 608	97 908	..
7 879	10 841	..	117 547	202 191	..	37 886	59 728	..
5 682	11 515	..	113 735	196 616	..	31 418	53 223	..
5 917	8 047	..	107 403	181 422	..	27 785	47 759	..
10 086	8 403	..	113 985	187 587	..	28 724	47 519	..
14 291	14 485	..	171 590	306 328	..	52 498	96 211	..
11 448	8 420	..	160 323	255 133	..	44 699	77 123	..
9 570	7 786	..	125 417	229 071	..	32 866	71 566	..
5 937	10 629	..	111 064	202 651	..	37 074	75 370	..
6 968	15 488	..	111 428	194 194	..	30 105	57 807	..

Tabell 151 (forts)

Produktionsområde; år	Kostnader i jordbruket								
	Underhåll			Avskrivningar ¹			Arbetskostnad utanför brukarfamiljen		
	Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark		
	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1982	20 237	32 879	57 775	57 094	70 060	109 110	15 639	26 358	53 084
1981	19 259	28 616	45 814	51 777	65 096	104 787	7 544	23 096	48 705
1980	20 798	24 191	46 991	42 631	58 255	96 759	9 645	23 294	3 712
1979 ²	15 712	21 554	39 293	39 749	49 808	87 759	8 368	13 966	28 539
1978	12 697	22 569	33 920	31 309	47 426	76 225	7 643	16 114	28 257
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1982	22 926	31 212	42 254	49 959	80 236	102 292	7 881	48 498	56 961
1981	20 697	34 576	40 339	47 829	86 668	96 077	7 116	56 392	72 358
1980	15 805	25 917	30 975	44 620	68 085	90 203	6 568	34 289	66 037
1979 ²	16 505	18 949	27 813	40 316	52 925	78 723	7 641	21 768	42 732
1978	13 431	17 402	28 186	34 903	44 113	68 065	10 725	24 408	38 957
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1982	15 106	20 775	36 783	51 660	65 134	105 613	24 300	20 661	58 299
1981	12 887	17 579	28 117	49 870	60 751	93 642	13 880	33 026	40 982
1980	10 977	17 722	25 180	44 994	58 384	86 025	12 250	20 409	46 787
1979 ²	9 475	12 913	22 567	36 744	48 976	71 062	10 064	11 134	41 028
1978	7 953	12 838	20 968	29 607	39 986	63 159	3 087	17 695	38 198
<i>Svealands slättbygder</i>									
1982	12 477	21 121	34 814	43 674	60 691	98 230	9 721	22 246	32 401
1981	13 873	17 759	27 035	41 830	58 315	83 937	11 801	19 724	24 335
1980	10 082	13 789	28 673	36 015	52 604	74 456	10 394	14 926	23 192
1979 ²	9 656	13 483	24 066	32 643	46 408	75 247	7 707	16 277	33 643
1978	9 550	12 187	19 313	29 813	39 678	66 208	6 476	20 215	26 099
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1982	23 061	31 025	..	56 568	85 341	..	22 054	37 434	..
1981	18 830	25 928	..	58 563	73 897	..	10 202	30 554	..
1980	12 838	21 460	..	46 561	66 952	..	12 429	18 696	..
1979 ²	14 753	19 297	..	39 716	56 223	..	17 979	20 797	..
1978	12 333	17 671	..	31 232	46 717	..	17 235	29 317	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1982	12 036	20 368	..	42 699	65 591	..	8 263	22 469	..
1981	10 300	17 518	..	39 760	53 925	..	5 179	17 130	..
1980	11 432	17 514	..	38 033	51 031	..	14 518	21 311	..
1979 ²	10 414	16 577	..	31 844	44 672	..	12 113	17 588	..
1978	12 192	14 539	..	27 797	38 053	..	12 206	20 883	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>									
1982	17 224	24 104	..	45 226	77 799	..	8 040	18 959	..
1981	14 394	19 182	..	39 556	69 655	..	8 931	19 060	..
1980	13 031	19 075	..	32 635	62 145	..	13 700	17 332	..
1979 ²	9 453	17 477	..	29 145	54 781	..	8 027	17 661	..
1978	7 926	14 112	..	26 679	42 658	..	8 398	18 661	..

						Intäkter i skogsbruket		
Övriga kostnader			Summa					
Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
42 769	65 809	97 075	168 312	239 843	379 779	1 288	2 510	1 956
43 521	53 105	79 414	164 174	213 840	332 143	1 482	8 129	2 546
32 548	46 938	63 550	188 829	250 658	418 342	1 953	1 901	408
31 149	41 876	56 178	168 253	231 029	376 262	1 893	667	519
27 153	43 675	49 446	147 544	237 984	344 274	450	1 572	863
37 123	60 487	81 026	137 387	246 920	356 037	8 529	12 611	14 892
36 001	56 840	75 385	213 840	221 337	318 197	4 882	5 955	15 064
33 086	50 270	62 047	170 298	304 692	427 585	4 950	10 402	9 989
28 391	31 569	52 013	162 075	208 653	352 536	4 370	7 536	11 556
26 626	31 364	47 439	146 677	217 916	327 499	4 908	5 887	7 842
27 026	35 866	53 273	113 176	159 560	260 488	10 620	9 592	21 997
23 350	30 792	42 262	105 693	122 664	200 266	10 798	10 814	16 997
21 039	29 417	43 815	156 830	195 927	318 228	14 929	11 107	16 191
29 182	25 050	34 929	141 817	156 742	268 585	8 463	7 256	14 542
18 077	23 330	34 856	97 321	153 575	253 882	8 313	14 420	7 854
22 947	33 881	56 156	74 993	128 885	206 730	17 929	15 942	25 136
20 719	28 274	47 328	68 928	107 510	181 969	19 738	16 691	28 048
18 100	27 094	43 008	104 370	159 217	262 643	18 082	18 265	27 534
16 062	23 173	33 280	91 918	146 048	249 692	13 236	14 530	29 358
15 601	22 134	30 486	85 330	142 680	213 468	15 422	12 136	24 858
34 659	46 642	..	135 735	218 722	..	37 841	28 071	..
33 268	40 854	..	115 399	160 948	..	47 927	33 049	..
28 563	41 375	..	159 762	241 807	..	44 027	28 528	..
23 901	34 867	..	154 261	214 660	..	32 613	21 097	..
20 136	29 789	..	130 088	195 434	..	19 937	18 978	..
25 430	37 483	..	81 073	155 759	..	45 492	32 754	..
22 007	29 848	..	70 192	107 094	..	39 920	34 221	..
21 664	26 746	..	117 065	169 825	..	48 028	33 773	..
18 515	25 878	..	100 671	152 474	..	32 885	30 775	..
18 613	25 531	..	99 532	146 525	..	27 793	25 807	..
30 345	44 833	..	100 067	165 147	..	71 232	46 458	..
26 687	36 018	..	85 780	132 323	..	51 568	51 827	..
20 534	29 868	..	112 766	199 986	..	43 122	50 013	..
20 031	29 695	..	103 730	194 984	..	36 024	29 169	..
18 025	27 164	..	91 673	160 402	..	23 430	33 199	..

Tabell 151 (forts)

Produktionsområde; år	Kostnader i skogsbruket			Lantbrukets resultat		
				Resultat före räntekostnader och familjens arbetsersättning		
	Storleksgrupp, hektar åkermark			Storleksgrupp, hektar åkermark		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>						
1982	332	310	1 082	74 469	126 922	183 968
1981	85	1 308	730	87 182	115 861	166 775
1980	249	466	332	51 832	77 031	109 338
1979 ²	401	173	283	48 921	80 317	108 889
1978	174	774	761	61 779	68 349	102 455
<i>Götalands mellanbygder</i>						
1982	1 870	1 783	3 265	53 969	101 857	150 778
1981	649	584	2 108	62 281	87 117	74 297
1980	580	2 700	3 740	43 662	82 935	76 517
1979 ²	281	1 269	1 990	35 828	52 185	75 843
1978	1 071	2 231	3 298	50 325	57 451	85 867
<i>Götalands norra slättbygder</i>						
1982	2 884	1 987	3 499	43 913	82 910	138 059
1981	3 066	1 659	3 183	37 284	42 091	110 057
1980	5 089	4 599	5 559	39 431	52 067	92 448
1979 ²	2 139	1 943	5 920	23 676	39 868	63 054
1978	2 660	3 643	5 421	41 258	59 693	74 590
<i>Svealands slättbygder</i>						
1982	2 349	2 330	5 226	28 217	53 492	113 294
1981	4 478	3 295	3 819	17 736	46 647	102 113
1980	5 427	4 908	8 708	18 956	50 786	71 542
1979 ²	2 057	3 613	8 292	23 944	35 018	60 458
1978	3 424	2 563	7 790	24 483	39 381	74 133
<i>Götalands skogsbygder</i>						
1982	5 820	3 616	..	67 873	75 616	..
1981	7 096	5 034	..	75 792	66 626	..
1980	6 884	7 778	..	71 789	80 689	..
1979 ²	4 305	5 722	..	48 732	51 614	..
1978	4 297	5 299	..	40 078	72 215	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>						
1982	6 276	6 539	..	42 143	57 294	..
1981	5 757	2 612	..	34 214	54 593	..
1980	10 442	5 645	..	34 256	54 918	..
1979 ²	7 526	9 175	..	32 092	50 547	..
1978	5 949	7 375	..	36 298	59 494	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>						
1982	10 605	9 168	..	74 730	77 301	..
1981	9 480	9 131	..	65 674	74 288	..
1980	9 994	8 634	..	45 777	70 465	..
1979 ²	9 265	7 215	..	34 092	29 620	..
1978	5 282	7 125	..	37 903	59 868	..

¹ Avskrivningar till nuvärde. — ² Reviderade uppgifter.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 1 007 enheter; bortfall 8%).

Brukarfamiljens totala inkomster

Totala inkomster av eget arbete och eget kapital			Sammanräknad inkomst		
Storleksgrupp, hektar åker- mark			Storleksgrupp, hektar åker- mark		
20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0
89 289	123 308	119 079	93 280	127 320	124 022
99 943	106 248	113 690	103 191	109 509	119 374
65 712	67 728	53 453	73 394	72 027	64 443
54 413	62 248	68 703	59 574	65 419	74 299
71 846	66 717	62 377	77 354	89 055	69 792
76 883	98 330	114 115	81 403	102 858	119 083
81 161	76 431	26 720	85 930	80 895	30 734
58 541	79 075	38 951	63 645	86 453	47 138
51 837	52 945	49 005	57 200	58 712	56 338
67 906	56 285	60 941	75 222	60 357	65 041
80 105	101 379	122 856	83 880	109 060	130 937
67 465	48 857	92 438	71 012	56 087	97 217
61 373	48 670	71 493	64 783	53 756	77 354
52 095	43 463	54 827	55 750	45 517	62 622
62 299	66 605	66 290	69 269	71 280	71 326
76 516	91 246	96 179	82 606	99 277	105 715
61 629	81 867	91 286	69 767	87 068	96 907
51 828	68 624	60 186	58 080	74 095	70 176
56 972	50 008	56 996	59 265	53 495	63 105
53 928	46 041	69 572	57 398	52 744	73 942
91 665	78 957	..	97 748	83 654	..
88 688	63 057	..	94 471	69 183	..
90 226	75 393	..	93 728	86 694	..
63 252	46 351	..	68 152	53 273	..
61 040	73 733	..	69 655	82 439	..
84 558	69 043	..	88 470	71 300	..
61 113	67 863	..	63 047	72 854	..
57 018	60 362	..	59 554	67 103	..
52 489	57 485	..	56 719	60 945	..
54 877	55 640	..	62 133	59 480	..
127 533	88 398	..	131 850	95 129	..
97 482	79 703	..	105 687	84 512	..
70 440	59 923	..	80 684	68 182	..
59 967	35 079	..	69 117	43 463	..
60 294	72 647	..	66 165	81 253	..

bruksnämnder och skogsvårdsstyrelser. Inom driftsbyråorganisationen är ca 30 kontor engagerade i arbetet, som regleras genom ett avtal mellan SCB och Driftsbyrån.

Driftsbyrån handhar en betydande del av uppgiftsinsamlingen. Utöver bokföringen av inkomster och utgifter sammanställer driftsbyråkontoren uppgifter om åtgång av arbete och dragkraft, lagervärden, skogsavverkning och skogsvårdsåtgärder, naturavttag m m.

För beräkning av bl a kostnader för avskrivning görs olika inventeringar första året företagen är med i JEU. Företagens ekonomibyggnader och bostadshus inventeras av byggnadskunnig personal vid lantbruksnämnderna. Driftsbyrån ansvarar för inventeringar av maskiner och redskap. Byggnadernas och inventariernas värden beräknas vid SCB. Skogsvårdsstyrelserna utför en skogsinventering, som ligger till grund för beräkning a bl a skogsförråd och årlig tillväxt.

Granskning. Bortfall

Det inkomna primärmaterialet granskas manuellt och maskinellt vid SCB. Felaktiga uppgifter rättas av Driftsbyrån.

I redovisningen för 1982 ingick 857 företag. Resterande utgjordes av 71 s k avgångar (företag som visade sig ej tillhöra populationen) och 79 bortfall.

Jämförbarhet

Den tidigare nämnda omläggningen av den jordbruksekonomiska undersökningen fr o m 1976 har medfört att publicerade data för tidigare år inte direkt kan jämföras med nyare data. Omläggningseffekterna i den jordbruksekonomiska undersökningen beror på ändringar i kalkyleringsprinciper, populationsavgränsning, urvals- och uppräkningsförfarande.

Taxeringsutfallet

Uppgifter för SCBs bearbetning erhålls från skattemyndigheterna och utgörs av sammandrag på församlingsnivå av självdeklarationerna. Uppgifterna för respektive taxeringsår hänför sig till december månad samma år. Undersökningen genomförs som en totalräkning.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

SCB erhåller från riksskatteverket uppgifter för samtliga fysiska personer, oskiftade dödsbon och familjestiftelser. Uppgifterna avser inkomstförhållandena under närmast föregående kalenderår. För varje inkomsttagare finns uppgifter bl a om bostadsort, ålder, kön och vissa inkomst- och avdragsposter som finns angivna i deklarationen.

Klassificering av inkomsttagare efter näringsgren sker efter huvudsakligt förvärsarbete mätt efter inkomstens storlek. Uppgift om näringsgrenstillhörighet hämtas ur centrala företagsregistret.

Resultat

Deklarationsundersökningen

Detaljerade uppgifter från deklarationsundersökningen för 1982 om intäkter och kostnader, tillgångar och skulder m m i jordbruket redovisas i *tabellerna 145–150*, i regel för olika stora gårdar. Bl a framgår där att brutto-intäkterna till 56 procent bestod av inkomster av animalier och till 25 procent av inkomster av vegetabilier. Utgifter för förmödenheter upptog 31 procent av kostnaderna. Sammanräknad inkomst var för själväggande brukare 92 334 kronor per företag för arrendatorer 91 281 kronor. Nettoförmögenheter i kronor per företag var dubbelt så stor för själväggande som för arrendatorer.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Resultat från JEU för 1982 redovisas i *tabellerna 151–153*. Enligt dessa uppgick brukarfamiljens totala inkomster av eget arbete och kapital till 89 289 kronor per företag i Götalands södra slättbygder i storleksgruppen 20,1–30,0 hektar och till 123 308 kronor i storleksgruppen 30,1–50,0 hektar. Motsva-

rande inkomster för nedre och övre Norrland var 127 533 respektive 88 398 kronor.

Taxeringsutfallet

I *tabell 154* redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettoinkomst enligt undersökningen av taxeringsutfallet inkomståret 1982. För samtliga skattskyldiga hade sammanräknad nettoinkomst ökat med cirka 8% år 1982.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

Antal förvärsarbetande inom jordbruk med binärning och samtliga näringsgrenar med fördelning efter kön, inkomstklass och yrkeställning år 1980 framgår av *tabell 155*, som även redovisar den sammanräknade inkomsten.

Bibliografi

Källor

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19, 1980:6, 1981:6, 1982:4, 1983:9, 1984:6...

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:1, 1970:63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, 1977:14.

Jordbruksekonomiska undersökningen /år-ligen fr o m 1976/. SCB. SM J 1978:11, 1978:18, 1979:17, 1980:16 (reviderade uppgifter), 1981:18, 1982:19, 1983:16...

Räkenskapsresultat från svenska lantbruk. Skördeåret /1954–1975; föregångare till ovanstående/. Kungl. Lantbruksstyrelsens Meddelanden, serie B nr 84, 92, 94, 96 och 99 samt nr 1975:6, 1976:2, 1977:2 och 1978:4.

Taxeringsutfallet /år-ligen sedan 1975; uppgifter för kommuner/. SCB. SM N 1975:92, 1976:20, 1977:22, 1978:21, 1980:8, 1981:4, 1982:3, 1983:...

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /år-ligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1978:22, 1979:3, 1980:14, 1981:9.1, 1982:5.1...

Tabell 152 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1982. Kronor per företag
Holder's assets and liabilities on December 31st, 1982. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åkermark	Tillgångar				Skulder			Summa tillgångar minus summa skulder	
	Likvida medel ¹	Material och varu- lager	Anläggningstillgångar		Summa	Kort- fristiga	Lång- fristiga		Summa
			Totalt	Därav jordbruks- fastigheter					
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	174 086	174 351	816 494	619 192	1 164 930	84 108	289 380	373 487	791 443
30,1 – 50,0	208 175	211 119	1 014 640	732 712	1 433 933	116 726	430 376	547 102	886 831
50,1 – 100,0	293 043	326 312	1 374 462	1 014 512	1 993 817	198 253	650 969	849 222	1 144 594
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1 – 30,0	87 836	171 799	761 411	582 075	1 021 046	80 462	163 979	244 441	776 605
30,1 – 50,0	180 975	297 074	1 009 917	729 012	1 487 966	141 585	341 181	482 767	1 005 199
50,1 – 100,0	218 298	386 610	1 325 050	993 016	1 929 958	260 783	707 317	968 100	961 858
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	158 956	137 517	756 918	556 928	1 053 390	71 999	240 935	312 935	740 455
30,1 – 50,0	136 486	191 074	976 169	748 036	1 303 729	87 860	282 896	370 756	932 973
50,1 – 100,0	237 153	326 401	1 336 098	1 011 962	1 899 652	220 776	476 650	697 426	1 202 226
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	102 696	100 229	592 622	418 431	795 547	47 330	165 828	213 158	582 389
30,1 – 50,0	130 084	176 620	828 885	567 206	1 135 588	82 576	282 749	365 325	770 263
50,1 – 100,0	218 140	282 804	1 051 925	735 065	1 552 868	189 452	525 671	715 123	837 745
<i>Götalands skogsbygder</i>									
20,1 – 30,0	130 251	204 024	947 816	739 151	1 282 091	105 656	291 768	397 424	884 667
30,1 – 50,0	154 809	300 658	899 890	641 825	1 355 357	121 127	369 152	490 279	865 078
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
20,1 – 30,0	72 662	99 419	824 131	644 375	996 212	40 342	251 685	292 028	704 184
30,1 – 50,0	99 727	188 844	853 364	626 788	1 141 935	92 804	314 746	407 550	734 385
<i>Nedre och Övre Norrland</i>									
20,1 – 30,0	127 621	112 707	683 383	480 085	923 711	73 203	181 709	254 912	668 799
30,1 – 50,0	146 024	198 373	866 657	602 045	1 211 053	116 030	346 567	462 597	748 456

¹ Kontanter, banktillgodohavanden och kortfristiga fordringar.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 1 007 enheter; bortfall 8%).

Tabell 153 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1982. Kronor per företag
 Net income of farming families in 1982. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åkermark	Familjens ersättning för arbete och kapital i lantbruket	Övriga arbets- inkomster	Överskott av bostäder	Allmännings- medel, arrende- intäkter och övriga kapital- inkomster	Avgård: Ränte- och arrende- utgifter	Sten-, grus- och torvför- säljning	Pension, barnbidrag och sjuk- penning	Samman- räknad inkomst
<i>Götalands södra slättbygder</i>								
20,1 – 30,0	74 469	16 660	22 953	15 537	40 329	448	3 543	93 280
30,1 – 50,0	126 922	28 843	23 721	17 459	73 637	—	4 012	127 320
50,1 – 100,0	183 968	23 050	27 354	17 637	132 930	2 052	2 891	124 022
<i>Götalands mellanbygder</i>								
20,1 – 30,0	53 969	21 196	23 627	6 494	28 403	600	3 920	82 403
30,1 – 50,0	101 857	17 688	23 546	8 858	53 620	246	4 282	102 858
50,1 – 100,0	150 778	26 350	29 636	18 003	110 653	246	4 722	119 083
<i>Götalands norra slättbygder</i>								
20,1 – 30,0	43 913	34 477	22 413	11 128	31 826	—	3 776	83 880
30,1 – 50,0	82 910	25 942	24 630	10 992	43 093	—	7 680	109 060
50,1 – 100,0	138 059	21 935	28 846	21 398	87 381	—	8 081	130 937
<i>Svealands slättbygder</i>								
20,1 – 30,0	28 217	36 565	23 621	8 312	20 198	497	5 593	82 606
30,1 – 50,0	53 492	39 290	24 968	11 633	38 136	4	8 027	99 277
50,1 – 100,0	113 294	21 298	30 538	15 085	84 036	773	8 763	105 715
<i>Götalands skogsbygder</i>								
20,1 – 30,0	67 873	31 525	25 480	13 335	46 549	231	5 851	97 748
30,1 – 50,0	75 616	25 629	25 122	11 616	59 026	—	4 696	83 654
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>								
20,1 – 30,0	42 143	39 203	23 965	6 711	27 465	15	3 897	88 470
30,1 – 50,0	57 294	20 319	25 627	5 926	40 123	—	2 257	71 300
<i>Nedre och Övre Norrland</i>								
20,1 – 30,0	74 730	39 349	26 585	7 386	20 516	—	4 317	131 850
30,1 – 50,0	77 301	26 700	21 435	7 031	44 069	688	6 043	95 129

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 1 007 enheter; bortfall 8%).

Tabell 154 Inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettoinkomst enligt taxeringen till statlig inkomstskatt inkomståret 1982. 1 000-tal kronor
 Income of agricultural real estates etc. according to the assessment in 1982.
 Thousands of Swedish kronor

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	127 307	83 371 609	135 566	92 476 658
Uppsala	158 225	10 844 137	160 288	11 015 027
Södermanlands	119 611	11 073 304	120 545	11 277 806
Östergötlands	242 356	17 126 800	264 391	17 660 265
Jönköpings	215 508	12 609 990	218 981	12 965 893
Kronobergs	145 233	7 184 398	148 180	7 372 112
Kalmar	238 778	9 796 844	242 424	9 962 947
Gotlands	95 452	2 189 663	95 960	2 215 449
Blekinge	68 693	6 321 954	68 992	6 435 869
Kristianstads	277 109	11 359 954	282 655	11 599 265
Malmöhus	367 207	33 565 047	379 451	35 953 196
Hallands	228 041	9 581 814	228 821	9 910 808
Göteborgs o Bohus	107 053	33 247 932	112 392	34 988 738
Älvsborgs	255 537	17 860 724	262 777	18 336 322
Skaraborgs	329 737	10 936 025	331 036	11 190 547
Värmlands	158 061	12 016 064	166 982	12 337 689
Örebro	119 601	12 188 959	124 060	12 403 849
Västmanlands	118 824	11 544 758	123 407	11 847 425
Kopparbergs	163 640	12 158 417	195 317	12 434 355
Gävleborgs	121 789	12 764 541	166 316	13 115 386
Västernorrlands	102 874	11 637 552	146 425	12 074 246
Jämtlands	98 088	5 628 810	100 843	5 703 360
Västerbottens	146 872	10 472 754	150 706	10 623 493
Norrbottnens	79 221	11 558 581	81 743	11 806 644
<i>Hela riket</i>				
1982	4 084 815	377 040 629	4 308 259	395 707 350
1981	3 992 694	349 275 860	4 270 715	365 199 103
1980	3 816 965	317 857 426	4 003 373	329 383 616
1979	3 714 080	283 835 513	3 808 141	293 304 782
1978	3 791 045	258 714 520	3 904 383	267 075 242

¹ Inklusive de för riket gemensamma taxeringsdistrikten. — ² Summan av samtliga förvärvskällor minus underskott i förvärvskälla.

Källa: SCB, taxeringsutfallet (totalundersökning).

Tabell 155 Antal förvärsarbetande¹ i jordbruk med binärningar inom olika inkomstklasser år 1980. Procent

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing etc. by size of income in 1980. Per cent

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Kön; näringsgren; yrkesställning	Andel förvärvsarbetande efter arbetsinkomst, kronor					Summa förvärvs- arbetande
	Under 40 000	40 000 — 79 999	80 000 — 119 999	120 000 — 159 999	Över 159 999	
<i>Män</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	59,0	36,4	3,5	0,6	0,4	60 695
Anställda	27,1	59,6	11,3	1,4	0,5	50 209
Summa förvärvs- arbetande	44,6	46,9	7,0	1,0	0,5	110 904
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	41,8	45,4	9,4	2,0	1,4	181 008
Anställda	12,5	50,8	28,2	5,6	2,9	2 130 056
Summa förvärvs- arbetande	14,8	50,4	26,8	5,3	2,8	2 311 064
<i>Kvinnor</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	80,7	17,0	1,7	0,5	0,1	3 194
Anställda	53,6	42,9	3,4	0,1	—	11 380
Summa förvärvs- arbetande	59,5	37,2	3,0	0,2	—	14 574
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	70,6	25,4	3,0	0,7	0,3	63 295
Anställda	33,5	58,3	7,6	0,5	0,2	1 814 958
Summa förvärvs- arbetande	34,7	57,2	7,4	0,5	0,2	1 878 253
<i>Samtliga</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	60,1	35,5	3,4	0,6	0,4	63 889
Anställda	32,0	56,5	9,9	1,2	0,4	61 589
Summa förvärvs- arbetande	46,3	45,8	6,6	0,9	0,4	125 478
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	49,3	40,2	7,7	1,7	1,1	244 303
Anställda	22,2	54,2	18,7	3,2	1,6	3 945 014
Summa förvärvs- arbetande	23,7	53,4	18,1	3,1	1,6	4 189 317

¹ Med en arbetsinkomst av minst genomsnittligt basbelopp för 1980 (15 100 kronor).

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken.

Tabell 156 Lantarbetarnas timförtjänster år 1983. Öre

Hourly earnings for agricultural workers in 1983. Swedish öre

Avser lantarbetare exklusive betarbetare, personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga
 Figures refer to agricultural workers excluding beet workers, persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorfö- rare, ma- skinförare och maskin- skötare	Ensamskö- tare och övriga djurskötare	Rät- tare	Förmän i djur- stallar	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Summa		
						Män	Kvin- nor	Samt- liga
<i>Timförtjänstens sammansättning</i>								
Tidlön och ackordsförtjänst	3 635	3 596	4 105	4 091	3 214	3 626	3 270	3 578
Tillägg för obekvämt arbetstid	7	108	2	159	11	27	69	32
Övertidstillägg	147	59	188	112	58	123	33	111
Naturaförmåner	13	35	60	32	43	25	58	29
<i>Total timförtjänst</i>								
1983	3 802	3 798	4 355	4 394	3 326	3 801	3 430	3 750
1982	3 490	3 676	3 968	4 308	3 130	3 534	3 297	3 510
1981	3 362	3 394	3 698	4 039	3 022	3 387	3 087	3 356
1980	3 084	3 207	3 475	3 763	2 793	3 135	2 873	3 110
1979	2 795	2 824	3 144	3 384	2 489	2 826	2 547	2 798

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

13.2 LÖNER FÖR LANTARBETARE

Sedan 1976 utarbetar SCB i samarbete med Skogs- och lantarbetsgivareförbundet (SLA) inom Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och med Svenska lantarbetareförbundet (SLF) statistik över lantarbetarnas löner. Åren 1972–1975 utarbetades motsvarande statistik av SCB i samarbete med SLAs föregångare och SLF.

Genom undersökningen erhålls också uppgifter om antal lantarbetare. Dessa uppgifter redovisas i avsnitt 4.2.

Innehåll. Definitioner

I särskilda anvisningar anges att brukaren och hans familjemedlemmar ej skall räknas som lantarbetare. Värdet av erhållna naturaförmåner skall beräknas av uppgiftslämnarna enligt vissa riktlinjer.

Metodbeskrivning

Uppgifterna insamlas genom en urvalsundersökning och avser i regel andra kvartalet under respektive år. SAF inhämtar uppgifter från ett urval av medlemsföretagen i SLA.

SAFs uppgifter avsåg åren 1979–1980 månaderna mars, april och maj och uppräknades att gälla hela kvartalet. Uppgifterna överlämnas till SCB efter granskning och viss bearbetning.

SCB insamlade t o m 1977 uppgifter från ett urval av företag som tecknat avtalsförbindelse med SLF och från ett urval av övriga företag som återfinns i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Detta senare urval omfattade företag med minst 20 hektar åkermark och företag med stora djurbesättningar men med mindre än 20 hektar åkermark.

Fr o m 1978 t o m 1982 års undersökningar dras urval med stratifiering efter antalet anställda. Urvalen omfattar företag med minst en anställd och med minst 20 hektar åkermark. Dessutom ingår i urvalet, liksom tidigare, företag med stora djurbesättningar med mindre än 20 hektar åkermark men med minst en anställd.

Vid 1983 års undersökning har uppgifter hämtats från ett urval av företag med anställd personal. Urvalet har omfattat 1 786 företag

stratifierat efter storlek och bransch (SNI 11101) och som ram har använts centrala företagsregistret (CFR). Svar inkom från 77% av företagen. Efter uppräknig för urval och bortfall uppskattas antalet anställda arbetare till 7 900 i åldern 16–64 år och med en sammanlagd arbetsvolym på 3,49 milj arbetstimmar.

Resultat

I tabell 156 redovisas genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper av lantarbetare år 1983.

För män ökade timförtjänsten med cirka 7,6 procent från 1982 till 1983. Motsvarande ökning för kvinnorna var omkring 4,0 procent.

Bibliografi

Löner för lantarbetare (årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1969:59, 1971:8, 1972:13, 1973:1 och 48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16, 1980:16, 1981:16, 1982:14, 1983:16... (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

13.3 JORDBRUKETS KREDIT-MARKNAD

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik från olika kreditinrättningar, statliga myndigheter m fl. Det finns endast statistik över en del av de beviljade krediterna. Sälunda ingår inte de stora delar av det främmande kapitalet som levereras av andra än kreditinrättningarna och staten (som t ex av enskilda personer och leverantörer). Utvecklingen av jordbrukets totala skuldsättning kan numera följas i deklaraionsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Krediternas omfattning. Kreditstatistik

Landshypoteksinstitutionens långgivning till jordbruket består av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och mot statlig kreditgaranti. Det nödvändiga kapitalet erhålls som lån från Sveriges Allmänna Hypoteksbank, som anskaffar medel genom att sälja obliga-

tioner. Banken har ensamrätt på att sälja obligationer för finansiering av jordbrukskrediter. Riksbanken fastställer emissionsbeloppet. Omfattningen är reglerad i lag. Hypoteksbanken lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Föreningsbanksrörelsens (se även kapitel 15) kreditgivning omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i räkning. Sveriges Föreningsbankers Förbund lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Sparbankernas utlåning till jordbruket består till övervägande del av lån mot inteckning. SCB utarbetar statistik över krediter mot inteckning i jordbruksfastighet.

Affärsbankernas kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av reverslån eller kredit i räkning. Fram t o m 1975 gjorde bankföreningen kreditanalyser avseende utlåningen till jordbruket.

De fyra kreditinrättningarna ovan lämnar också krediter till jordbrukare mot statlig kreditgaranti. Lantbruksstyrelsen, som beviljar kreditgarantierna (se avsnitt 14.2), utarbetar statistik över kreditgivningen.

Riksförsäkringsbolagen lämnar krediter till jordbrukare i viss utsträckning. I detta avsnitt redovisas uppgifter från försäkringsinspektionen endast om krediter till enskilda mot inteckning i jordbruksfastighet.

Slutligen kommer krediter från *statens utlåningsfonder* jordbruket till godo. Nedan redovisas uppgifter från riksrevisionsverket om krediter ur fonder som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. Flertalet av fonderna instiftades för många år sedan. Någon nyutlåning förekommer knappast längre.

Riksbanken genomför två gånger per år sin sk ränteanalys. Genom denna erhålls uppgifter om räntesatser och om kreditbelopp. I detta avsnitt återfinns uppgifter för september de olika åren om räntesatser och om föreningsbankernas, affärsbankernas och sparbankernas utestående krediter mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75% av uppskattningsvärdet respektive lån mot statlig kreditgaranti.

Resultatens tillförlitlighet

Jordbrukets kreditmarknad är förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför redovisningen faller bland annat s k leverantörskrediter och olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Vissa uppgifter innefattar dock krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Resultat

Medelräntan för hypoteksföreningarnas kreditgivning vid slutet av åren 1980–1983 framgår av tabblån nedan.

<i>Medelränta, procent</i>	<i>1980</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>
Utestående lån	9,09	9,97	10,50	11,05
Vid nyutlåning	12,85	13,20	13,20	11,85

I följande tablå lämnas uppgifter om räntesatser i procent enligt riksbankens ränteanalys vid slutet av september åren 1980–1983.

	<i>1980</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>
<i>Riksbankens officiella diskonto</i>	10,00	12,00	10,00	8,50
<i>Utlåningsräntor</i>				
Föreningsbankerna	12,50–15,00	13,00–14,50	13,00–14,50	12,50–13,75
Sparbankerna	12,50–14,25	13,75–15,25	13,75–15,25	12,25–13,50
Affärsbankerna	12,25–14,00	13,00–14,80	12,25–14,00	9,75–13,00

Utlåningsräntan avser reverslån mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75% av det uppskattade värdet. Av utestående lån ligger 80% av beloppet vid eller inom dessa räntesatser.

I tabell 157 redovisas långivningen till jordbruket från olika kreditgivare åren 1979–1983.

Bibliografi

Källor

Verksamhetsstatistik från Sveriges Allmänna

Hypoteksbank och Föreningsbankernas Förbund.

Sparbankerna /årligen sedan 1960/. SCB.

Redogörelse för under året /årligen sedan 1949/ redovisade statliga kreditgarantier. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Försäkringsbolagen under /varje kvartal sedan 1969/. Försäkringsinspektionen. Uppgifter för fjärde kvartalen återfinns i SM N 1970:4, 1971:16, 1972:18, 1973:18, 1974:26 och 1975:23 samt SM K 1976:9.1, 1977:6.1, 1978:7.1, 1979:6.1, 1980:4.2, 1981:3.1, 1982:3.1, 1983:2.1 . . .

Utdrag ur Rikshuvudboken /årligen sedan 1950/51; uppgifter bl a om statens utlåningsfonder/. Riksrevisionsverket.

Sveriges riksbank /uppgifter om riksbankens ränteanalys årligen sedan 1970/.

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19, 1980:6, 1981:6, 1982:4, 1983:9, 1984:6 . . .

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB SM J 1970:1 och 63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15 och 1977:14.

Andra undersökningar

In- och utlåning på kreditmarknaden – fördelning efter kundkategorier /uppgifter för varje halvår sedan 1976–1978/. SCB SM K 1976:11.1 och 11.2, 1978:3.1 och 3.2, 1980:8, 1981:4, 1982:4, 1983:4 . . .

Föreningsbankerna /årligen sedan 1943; tidigare med titeln Jordbrukskasserörelsen/. Sveriges Föreningsbankers Förbund.

De kända lantbrukskrediterna /artikel årligen sedan 1975 i ett av numren varje år. Tidigare infördes motsvarande uppgifter i Jordbrukskasserörelsen/. Föreningsbankerna. Tidsskrift från Sveriges Föreningsbankers Förbund.

13.4 JORDBRUKETS TOTALKALKYL

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden ansvarar numera för beräkningarna av jordbrukets intäkter och kostnader enligt den s k to-

Tabell 157 Krediter till enskilda lantbrukare åren 1979—1983. Miljoner kronor
Credits granted to private holders in 1979—1983. Millions of Swedish kronor

Kreditinstitut; typ av lån	1979	1980	1981	1982	1983
<i>Lån från kreditinrättningar och ur statliga lånefonder</i>					
Hypoteksföreningar					
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	6 074	7 134	8 304	9 431	10 859
Lån mot statlig kreditgaranti	970	1 229	1 586	1 889	2 205
Föreningsbanker ²					
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	3 780	3 849	3 802	4 326	4 244
Lån mot statlig kreditgaranti	1 043	1 075	1 030	1 004	879
Sparbanker ²					
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet	2 420	2 517	2 507	2 627	2 715
Lån mot statlig kreditgaranti	270	286	276	266	252
Affärsbanker ²					
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet	1 208	1 302	1 418	1 665	1 770
Lån mot statlig kreditgaranti	63	87	100	95	84
Försäkringsbolag	9	10	11	32	31
Statliga lånefonder ¹					
Egnahemslån m m	4	1	..	..	..
Statens avdikningslånefond	13	13	9	7	5
Lån med uppskjuten ränta	..	2	12	15	17
Summa					
Lån mot statlig kreditgaranti	2 371	2 677	2 992	3 254	3 420
<i>Samtliga lån³</i>	26 086	30 420	32 215	36 631	..

¹ Avser budgetåren 1978/79 — 1982/83. — ² Avser krediter den 30 september varje år. — ³ Enligt deklarationsundersökningen för jordbrukare.

Källa: SCB, redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok.

talkalkylen. Före 1969 låg ansvaret hos en särskild expertgrupp knuten till jordbruksnämnden. Beräkningarna handhas av sektorsgruppen, en av samarbetsnämndens permanenta arbetsgrupper, och utförs huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Totalalkylen i sin helhet utarbetas inte årligen. Sifferuppgifterna enligt de principer som utarbetats under lantbruksekonomiska samarbetsnämndens ansvar räknas dock regelbundet fram inom jordbruksnämnden.

Beräkningsprinciper

I kalkylberäkningarna behandlas hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning — t ex av fodersäd — beaktas därför inte. Intäkterna omfattar produktion till avsalu och till naturaförbrukning inom jordbruket. Av lagerförändringar tas hänsyn endast till förändringar i djurkapitalet. Värdet av bostadsförmåner ingår inte, vilket man bör observera vid jämförelse med deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt

Tabell 158 Jordbrukets intäkter m m år 1982/1983
Income of the agricultural sector in 1982/1983

Slag av inkomst m m; varuslag	Kvantitet 1982/1983 ¹ , milj kg	Pris 1982/1983 ¹ , öre/kg	Värde, miljoner kronor				
			1982/1983	1981/82	1980/81	1979/80	1978/79
Vegetabiliska produkter			4 878,7	4 031,0	3 414,9	2 995,5	3 061,8
Normalvete	927	122,05	1 131,4	633,4	780,0	494,5	621,3
Kvalitetsvete	263	131,51	345,9	311,6	114,3	158,8	128,7
Råg	183	118,20	216,3	138,0	136,0	107,0	149,5
Korn	298	110,76	330,1	333,6	204,0	253,2	246,1
Havre	473	108,37	512,6	532,8	335,5	313,3	284,7
Kokärter	5,4	157,41	8,5	7,1	5,7	6,9	6,8
Matpotatis	600,9	88,35	530,9	492,2	461,6	401,4	367,8
Fabrikspotatis ²	277,7	45,95	127,6	150,0	130,0	138,3	156,2
Sockerbetor	2 431,8	25,02	608,5	572,1	459,3	449,7	411,2
Oljevaxter			819,9	648,4	566,5	473,5	491,2
Fältodlade köksvaxter			247,0	211,8	222,0	198,9	195,3
Animaliska produkter			16 599,0	15 340,8	13 565,7	12 016,5	11 044,0
Mejerimjolk	3 614	227,50	8 221,9	7 434,6	6 410,3	5 674,4	5 279,1
K-mjolk utanför mejeri	6	227,50	13,7	15,2	13,4	12,0	11,5
K-mjolk till hemmaförbrukning	35	227,50	79,6	80,1	74,7	70,1	70,6
Ägg	116,2	711	826,2	821,1	721,1	600,0	555,4
Slakt av fjäderfä	46,5		430,6	404,0	322,2	294,8	259,6
Storboskap	151,9	1 957	2 972,7	2 742,2	2 517,0	2 239,3	2 055,1
Kalv, större	9,9	2 033	201,7	195,7	224,2	198,2	195,3
Kalv, mindre	0,6	1 302	7,8	5,8	4,9	4,8	4,4
Häst	2,7	1 200	32,4	29,2	27,3	27,8	28,9
Fär	5,3	1 683	89,2	77,6	72,2	69,8	65,1
Svin	317,0	1 145	3 629,7	3 457,5	3 071,7	2 700,9	2 407,8
Efterlikvider	487,4	15,6	76,0	68,1	87,8	103,2	98,5
Ull och fårskinn	.	.	7,1	7,6	16,7	18,2	9,9
Export av levande djur	.	.	10,4	1,9	2,2	3,0	2,8
Låginkomststatsning	.	.	254,3	232,1	142,4	117,1	81,8
Efterlikvider från centralföreningar	.	.	160,0	120,9	110,9	95,8	89,4
Särskilt övergångs-bidrag	.	.	—	—	—	—	4,4
Skördeskadeersättning och -bidrag	.	.	3,6	21,0	83,2	22,4	25,2
<i>Summa inkomster</i>	.	.	21 895,6	19 745,8	17 317,1	15 247,3	14 306,6
<i>Förändringar i djurkapitalet</i>	.	.	— 70,2	+ 9,6	+ 15,2	+ 47,2	+ 84,7
<i>Summa</i>	.	.	21 825,4	19 755,4	17 332,3	15 294,5	14 391,3

¹ Preliminära uppgifter. — ² Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl.

13.1).

Beräkningarna avser endast den egentliga jordbruksdriften. Således omfattar kalkylen i princip inte skogsbruk och trädgårdsbruk och inte heller biinkomster av typen körslor.

Avgifterna till jordbrukets skördeskade-skydd (se avsnitt 8.10) subtraheras i kalkylen från berörda priser. Fr o m 1982/83 betalas inga avgifter till skördeskadefonden. Utbeta-

lade ersättningar och bidrag redovisas under en särskild post.

För en detaljerad redovisning av beräkningsmetoderna hänvisas till samarbetsnämndens publicering (se under Bibliografi nedan).

Resultat

I *tabell 158* redovisas jordbrukets beräknade intäkter m m år 1982/83. Av *tabell 159* fram-

Tabell 159 Jordbrukets kostnader åren 1978/79–1982/83. Miljoner kronor
 Expenses of the agricultural sector in 1978/79–1982/83.
 Millions of Swedish kronor

Varuslag	1982/83 ¹	1981/82	1980/81	1979/80	1978/79
Förnödenheter	7 290,0	6 467,4	5 560,7	4 972,4	4 300,6
Driv- och smörjmedel	890,5	783,8	648,0	569,7	382,9
Handelsgödsel och kalk	1 950,9	1 636,7	1 415,3	1 239,6	1 089,6
Köpfodermedel	3 402,4	3 127,5	2 699,5	2 462,5	2 236,4
Förädlings- och handelsmarginaler	—	—	—	—	—
Diverse förnödenheter	518,2	436,2	367,8	308,0	246,1
Elektricitet	528,0	483,2	430,1	392,6	345,6
Tjänster	2 253,7	2 047,4	1 888,1	1 668,6	1 546,0
Frakter	136,7	122,0	109,2	88,5	83,9
Mjölkkontroll	56,1	49,8	44,6	37,2	31,0
Seminkostnader	135,4	125,0	110,7	100,1	89,1
Maskinleor	122,1	109,4	98,1	89,8	83,8
Torkningskostnader för bröd- och fodersäd	98,1	94,5	106,3	85,9	96,0
Personbil	385,1	353,3	322,8	299,0	276,0
Avtyrtjänster	60,1	52,6	46,2	35,8	23,8
Övriga tjänster	1 260,1	1 140,8	1 050,2	932,3	862,4
Kapitalkostnader ²	8 022,3	7 310,9	6 456,9	5 569,6	4 885,6
Markanläggningar	402,2	388,0	312,1	256,3	242,7
Ekonomibyggnader	916,3	819,9	735,0	701,3	654,0
Maskiner och redskap ³	4 304,9	3 846,3	3 439,3	3 079,5	2 780,2
Kostnader för lånat kapital	2 398,9	2 256,7	1 970,5	1 532,5	1 208,2
Kostnader för lejt arbete	1 293,1	1 186,3	1 098,3	968,2	915,8
<i>Summa kostnader för inköpta produktionsmedel från andra sektorer samt lejt arbete</i>	18 364,7	16 487,0	14 500,0	12 806,8	11 406,0

¹ Preliminära uppgifter. — ² Exklusive ränta på eget kapital. — ³ Avser avskrivning, underhåll och traktorskatt.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl.

går motsvarande beräknade kostnader. Sifferuppgifterna i tabellerna utgörs av uppgifter från senaste totalkalkyl med revideringar för åren 1978/79–1981/82 samt framräknade preliminära uppgifter för 1982/83.

Ur tabellerna kan framräknas, att skillnaden mellan jordbrukets intäkter och kostnader enligt kalkylen för 1982/83, utgörande den beräknade ersättningen för brukarens och familjens arbete och för eget kapital, uppgick till 3 461 miljoner kronor, vilket är ungefär detsamma som för 1981/82.

Bibliografi

Jordbrukets totalkalkyl /stenciler avseende åren 1964/65–1968/69, åren 1967/68–1972/73, åren 1967–1972, åren 1970/71–1975/76, åren 1971/72–1976/77/ respektive åren 1974/75–1979/80. Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

13.5 JORDBRUKSSEKTORN I NATIONALRÄKENSKAPERNA

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI (standard för svensk näringsgrensindelning). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk med husdjursskötsel även trädgårdsbruk, pälsdjursskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m m. Jordbrukets inkomster m m av skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas från produktionssidan som summan av förädlingsvärdena från samtliga näringsgrenar. Be-

Tabell 160 Förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1978–1982. Milj kronor
Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes in 1978–1982. Millions of Swedish kronor

Förädlingsvärde respektive bruttonationalprodukt	1978	1979	1980	1981	1982
Förädlingsvärdet inom jordbruk m m	8 407	8 471	9 406	10 523	12 035
löner inkl kollektiva avgifter	1 784	1 855	1 904	2 117	2 167
kapitalförslitning	2 208	2 444	2 734	3 010	3 376
driftöverskott	4 415	4 172	4 768	5 396	6 492
Totala bruttonationalprodukten	372 139	420 025	476 405	514 329	562 976
löner inkl kollektiva avgifter	272 908	299 946	337 085	368 363	389 816
kapitalförslitning	45 963	51 723	59 421	66 480	74 865
driftöverskott	53 268	68 356	79 899	79 486	98 295

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

Tabell 161 Bidrag från jordbruket till bruttonationalprodukten i faktorpris åren 1960–1982. Löpande priser

Contribution to the gross domestic product by agriculture in 1960–1982. Current prices

År ¹	Totala bruttonationalprodukten, i faktorpris, milj kronor	Bidrag från jordbruket, i faktorpris	
		Milj kronor	Procent
1982	562 976	12 035	2,1
1981	511 878	10 239	2,0
1980	473 575	9 307	1,9
1979	416 000	8 485	2,0
1978	368 989	8 443	2,2
1977	326 142	7 769	2,3
1976	302 735	7 334	2,4
1975	267 416	6 292	2,3
1974	227 369	5 965	2,6
1973	197 419	4 676	2,3
1972	177 870	4 618	2,5
1971	161 201	4 369	2,7
1970	131 929	3 913	2,9
1969	135 881	3 421	2,5
1968	125 149	3 750	3,0
1967	118 634	3 667	3,1
1966	110 103	3 409	3,1
1965	101 755	3 556	3,5
1964	92 820	3 438	3,7
1963	83 272	2 953	3,5
1962	76 535	3 153	4,1
1961	71 345	2 947	4,1
1960	65 683	2 849	4,3

¹ För perioden 1970 och framåt har tidserien reviderats.
 Källa: SCB, nationalräkenskaper.

räkningarna av produktionsvärdet inom jordbruket baseras på jordbruksnämndens totalkalkyl (se avsnitt 13.4) över jordbrukets inkomster.

Det svenska nationalräkenskapssystemet (SNR) överensstämmer med några få undantag med det internationella System of National Accounts (SNA).

Resultat

I *tabell 160* redovisas förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten (BNP) till faktorpriser i löpande priser för åren 1978–1982. Jordbrukets andel av BNP 1982 till faktorpriser i löpande priser uppgår till 2,1% som framgår av *tabell 161*.

Bibliografi

Nationalräkenskaperna /1950–74, 1963–77, 1972–1978, 1970–1979, 1970–1980 resp 1970–1981/. SCB. SM N 1975:98, 1978:8.4, 1979:7.4, 1980:4.4, 1981:2.5 med Appendix, 1982:2.5 med Appendix, 1983:2.5 med Appendix.

14 Statliga stödåtgärder

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
14.1 Prisstöd	162 – 163
14.2 Rationaliseringsinsatser	164 – 168

14.1 PRISSTÖD

Den prisreglerande verksamheten på jordbrukets område handhas av statens jordbruksnämnd enligt dess instruktion (1965:799 med senare ändringar). I verksamheten ingår bl a uppbörd av införselavgifter och fördelning av införselavgiftsmedel. Jordbruksnämnden handhar även viss verksamhet för vilken statliga budgetmedel tas i anspråk, såsom vissa livsmedelssubventioner i samband med prisstopp, viss utjämnings- och beredskapslagring, det s k norrlandsstödet samt prisutjämnning på jordbruksvaror som används som råvaror inom industrin, främst livsmedelsindustrin. Nämnden är också huvudman för skördeskadeskyddet (se avsnitt 8.10).

Införselavgiftsmedel

Införselavgifter uttas vid import av jordbruksprodukter, fettvaror och fodermedel och möjliggör därigenom att avsedd prisnivå kan upprätthållas inom landet. Härvid förutsätts att utlandspriserna är lägre än de priser man åsyftar i Sverige.

Av de införselavgifter som flyter in återbetalas en mindre del i samband med återexport m m. Av återstoden avsätts ett på visst sätt beräknat belopp till olika ändamål inom den egentliga jordbruksregleringen (den s k fördelningsplanen). Huvuddelen av medlen inom fördelningsplanen tillförs de s k regleringsföreningarna för att kostnaderna i dessas marknadsreglerande verksamhet (exempelvis av-

lastning genom export eller lagring) skall täckas. Regleringsföreningarna, vilka arbetar enligt direktiv av jordbruksnämnden, tillförs också bl a vissa belopp av införselavgiftsmedel i samband med utbytesexport, dvs export i utbyte mot sådan import som sker av kvalitetskäl m m.

Av medel som inflyter utöver den s k fördelningsplanen avdelas vissa belopp till speciella ändamål som ligger nära jordbruksregleringen. Fördelningsplanens totalbelopp, liksom även beloppen för särskilda ändamål utanför fördelningsplanen, beslutas av statsmakterna. De tar också ställning till delbeloppen inom fördelningsplanen, vilka dock jordbruksnämnden har rätt att jämka. Förslagen till disposition av införselavgiftsmedlen brukar föregås av överläggningar med lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Budgetmedel

Inom anslaget »Prisreglerande åtgärder» till jordbruksnämnden utgörs den största posten av ersättning för prishöjningar som inom gällande jordbruksreglering skulle kommit till stånd men som regeringen valt att ersätta med subventioner. Här ingår även ersättning för direkta prissänkningar, som företogs vid två tillfällen 1974, och ersättning för genom prisstopp förhindrade prishöjningar inom gällande »prisgränser».

Nämnden använder pengarna till att via regleringsföreningarnas verksamhet höja avräkningspriserna (mejeriprodukter samt kött och fläsk), till att genom restitution av införselavgifter i vissa fall underlätta importen av varor för vilka brist föreligger, till att ge bi-

drag för lagring och till att ersätta de skörde-skadeavgifter som tidigare togs ut i form av avgifter på produktionen.

Resultat

I tabell nedan redovisas influtna införselavgiftsmedel inom jordbruksregleringen under åren 1980/81–1982/83.

Varugrupp	Influtna införselavgiftsmedel ¹ , milj kr		
	1980/81	1981/82	1982/83
Fodermedel	190,4	222,3	264,9
Fettvaror	233,0	304,2	298,0
Mejeriprodukter	84,2	98,0	84,8
Kött- och fläskvaror	204,6	141,6	184,6
Övriga vegetabilier	53,1	34,5	37,9
Övriga animalier	2,5	2,7	2,5
Summa	767,8	803,3	872,7

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport.

Användningen av de influtna införselavgiftsmedlen inom jordbruksregleringen under åren 1978/79–1982/83 redovisas i tabell 162 varav framgår att en stor del av medlen användes för mejeriprodukter.

Av tabell 163 framgår användningen under samma period av de statliga budgetmedel som inom jordbruksnämndens ansvarsområde utgår till olika åtgärder inom jordbruks- och livsmedelsområdet.

Bibliografi

Statens jordbruksnämnds skrivelser till regeringen och regeringens årliga proposition angående jordbruksregleringen.

Avgifter jämförda med svenska priser på jordbruksområdet /uppgifter fr o m 1971 har beräknats/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 162 Användningen av införselavgiftsmedel¹ inom jordbruksregleringen åren 1978/79–1982/83. Miljoner kronor

Disposition of revenues from import fees on agricultural products in 1978/79–1982/83. Millions of Swedish kronor

	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
Inom fördelningsplanen	438,7	428,0	457,6	489,5	532,1
Svensk spannmålshandel	24,9	18,0	2,0	2,0	47,3
Sveriges potatisintressenter	31,5	19,5	19,5	29,5	29,5
Sveriges Oljeväxtintressenter	24,0	44,7	—	—	—
Föreningen för mejeriprodukter	181,0	208,7	201,5	221,0	173,0
Svensk kötthandel ³	58,4	27,8	106,1	86,9	130,7
Svensk ägghandel	64,5	48,5	70,5	68,5	71,0
Övrigt	54,3	60,8	58,0	81,6	80,6
Ej fördelade medel	—	—	—	—	—
Utom fördelningsplanen	79,6	110,7	114,6	77,6	74,3
Pristillägg för får och lamm	12,7	13,4	14,5	15,1	17,2
Utbyteshandel	41,9	68,0	75,6	37,4	15,1
Övrigt	25,0	29,3	24,5	25,1	42,0
Diverse ²	83,2	129,8	205,1	253,2	307,7
Summa	601,5	668,5	777,3	820,3	914,1

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport. —² Inklusive viss del av fettvaruavgiften som direkt tillförs Sveriges Oljeväxtintressenter. —³ Härav 31,1 milj kr 1978/79 resp 4,8 milj kr 1979/80 resp 0,3 milj kr 1980/81 resp 21,9 milj kr 1981/82 och 50 milj kr 1982/83 vid utbyteshandel avseende kött och fläsk.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 163 Beviljade budgetmedel inom jordbruksregleringen åren 1978/79–1982/83.
Miljoner kronor
 Appropriation granted for agricultural price regulation in 1978/79–1982/83.
 Millions of Swedish kronor

	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
<i>Prisreglerande åtgärder</i>	3 880,6	3 908,9	4 694,7	3 641,7	3 419,7
Sänkning av priset på k-mjolk	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0
Pristillägg för får och lamm	12,0	11,0	10,0	10,0	10,0
Ersättning för uteblivna prishöjningar m m	3 166,3	3 128,4	3 932,7	3 044,4	2 927,5
Mejeriprodukter	2 105,5	2 140,2	2 520,7 ¹	2 320,9	2 395,0
Kött och fläsk	946,0	914,0	1 330,5 ^{2 4}	610,8	423,5
Restitutioner	—	—	—	—	—
Lagring och skördeskadeavgifter	114,8	74,3	81,5	112,7	109,0
Ersättning för uteblivna höjningar av förmålningsavgiften	126,6	128,7	97,4	38,5 ⁵	—
Diverse	43,6 ³	47,1 ³	41,5 ³	22,0 ³	20,9
Låginkomstsatsning	296,5	348,0	408,7	440,6	417,5
Leveranställag mjölk	119,7	117,5	140,8	133,5	121,0
Stöd till smågrisproduktion	23,6	43,0 ⁴	20,0	18,4	—
Avbyterverksamhet m m	153,2	187,5	226,7	231,0	228,0
Tillfälligt räntestöd	—	—	21,2	57,7	56,1
Prisutjämning för livsmedelsindustrins råvaruförbrukning	180,6	190,7	149,4	31,2	1,2
<i>Stöd till jordbruket i norra Sverige</i>	140,7	148,0	201,6	238,8	273,7
<i>Bidrag till permanent skördeskadeskydd</i>	30,0	30,0	30,0	20,0	—
<i>Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m m</i>	60,6	60,6	60,2	83,9	87,1

¹ Därav för utökad avbyterverksamhet 37,5 milj. kr. — ² Därav för utökad avbyterverksamhet 22,5 milj. kr. — ³ Därav pristillägg för slaktkyckling 20,0 milj. kr år 1977/78, 18,8 milj. kr 1978/79, 20,0 milj. kr 1979/80, 28,0 milj. kr 1980/81 och 9,0 milj. kr 1981/82. — ⁴ Forskjutning av utbetalningar mellan regleringsåren. — ⁵ Upphörd från 1982.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

14.2 RATIONALISERINGS- INSATSER

Enligt Kungl. Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) med senare ändringar åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen handhar även det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen.

Lantbruksnämnderna ombesörjer den regionala verksamheten. De har dessutom möjlighet att med medel ur en särskild kapitalfond, den s. k. jordfonden, köpa och sedan sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Den inköpta marken skall i princip snarast överlätas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Det har dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv. De inköpta fastigheterna stannar därför i nämndernas ägo i genomsnitt i två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m. m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda lantbruksnämnderna.

Omfattning av det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Rationaliseringsstöd utgår i form av lånegarantier och bidrag. Stöd lämnas endast för åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade och lönsamma från företagsekonomisk synpunkt. Lantbruksnämnden bedömer om dessa förutsättningar är uppfyllda bl. a. genom utvecklingsbedömning och ekonomiska kalkyler. Genom utvecklingsbedömningen utreder lantbruksnämnden om brukningsenheten kan betraktas som ett utvecklat, utvecklingsbart, begränsat utvecklingsbart eller ej utvecklingsbart företag. Det statliga stödet är

först avsett för de utvecklingsbara företagen (dvs de företag som beräknas kunna få förutsättningar för en effektiv drift på både kort och lång sikt) men även utvecklade och begränsat utvecklingsbara företag (med förutsättningar för effektiv drift endast på kort sikt) kan få visst stöd.

Rationaliseringsstödet delas in i ett allmänt stöd och ett regionalt stöd. Det allmänna stödet utgår i hela landet och är grunden för det statliga stödet till jordbrukets rationalisering. Stödet består huvudsakligen av garanti för lån.

Det regionala stödet ges i form av bidrag till inre rationalisering till företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland. Utvecklingsbara och begränsat utvecklingsbara företag kan där få bidrag till större investeringar som är nödvändiga för företagets utbyggnad.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Med *inre rationalisering* avses effektivisering av ett företag genom om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader och vägar samt genom täckdikning eller igenläggning av öppna diken o d. Hit hör även angelägna vattenvårdande åtgärder. Till inre rationalisering kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med eventuella bidrag.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av företagens areal eller ägoanordning att möjligheterna till rationellt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv kan lånegaranti beviljas för hela kostnaden. I vissa fall kan även bidrag utgå.

Jordförvärvslån kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Garantier för sådana lån kan lämnas till företag – oavsett storlek – med förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde, vid genomgripande produktionsomläggning samt för avhjälpande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig garanti för *maskinlån* lämnas för lån till inköp av sådana jordbruksmaskiner med

Tabell 164 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1982/83

Possession of real estate of county agricultural boards in 1982/83

Område	Fastighetsinnehav vid årets utgång		
	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr
<i>Län</i>			
Stockholms	343	904	5 242
Uppsala	291	599	3 905
Södermanlands	624	1 195	9 424
Östergötlands	657	721	12 678
Jönköpings	118	2 480	18 766
Kronobergs	54	2 632	17 985
Kalmar	290	1 487	11 516
Gotlands	178	3 638	7 152
Blekinge	43	1 934	12 464
Kristianstads	110	505	5 244
Malmöhus	255	52	6 606
Hallands	270	1 062	8 726
Göteborgs o Bohus	271	711	7 011
Älvsborgs	383	3 636	19 621
Skaraborgs	883	1 430	15 062
Värmlands	729	13 439	32 000
Örebro	210	409	3 528
Västmanlands	976	1 751	16 622
Kopparbergs	1 621	22 088	41 901
Gävleborgs	900	10 466	25 662
Västernorrlands	616	16 248	31 677
Jämtlands	343	11 093	12 295
Västerbottens	776	8 852	15 536
Norrbottens	1 298	14 210	7 680
<i>Hela riket</i>			
1982/83	12 239	121 542	348 303
1981/82	12 683	132 176	388 877
1980/81	14 002	127 840	226 433
1979/80	13 201	117 694	158 065
1978/79	13 267	99 893	164 980

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.
Källa: Lantbruksstyrelsen.

tillbehör som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantier beviljas för nyuppsättning eller för utvidgning av befintligt maskinbestånd.

Ytterligare en stödform är *lån med uppskjuten ränta* som lämnas i första hand vid nyetablering på förvärvad fastighet. I vissa fall kan lån också lämnas vid kostnadskrävande tillköp av mark.

Tabell 165 Statligt stöd till jordbrukets rationalisering åren 1979/80—1982/83. 1000-tal kronor

Government support for rationalization and structural improvement etc. in agriculture in 1979/80—1982/83. Thousands of Swedish kronor

Stödform	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
<i>Statlig lånegaranti</i>				
Inre rationalisering ¹	237 886	119 041	110 465	71 582
till dikning, vattenavledning och invallning	2 117	1 487	1 081	1 064
till täckdikning	13 605	13 364	9 955	10 496
till övriga markanläggningar	1 578	966	415	362
till byggnadsändamål	220 586	103 224	99 014	59 660
Yttre rationalisering	39 361	48 644	40 641	35 679
Jordförvärvslån	78 115	48 899	52 116	72 038
Driftslån	155 821	134 762	168 827	142 124
Maskinlån	3 692	4 159	5 337	1 590
Summa	514 875	355 505	377 386	323 013
<i>Lån med uppskjuten ränta</i>	4 410	3 500	1 975	300
<i>Räntestöd</i>	—	20 387	72 709	57 369
<i>Statsbidrag</i>				
Inre rationalisering ¹	46 758	34 470	49 730	46 174
till dikning, vattenavledning och invallning	567	1 890	3 164	2 693
till täckdikning	3 269	4 814	5 698	6 776
till övriga markanläggningar	546	1 262	1 638	1 523
till byggnadsändamål	42 376	26 504	39 230	35 182
Yttre rationalisering m m	2 823 ²	5 786	7 102	7 939
Övergångsbidrag ³	—	—	—	—
Avgångsvederlag ³	—	—	—	—
Summa	49 581	40 256	56 832	54 113

¹ Här ingår särskild rationalisering, huvudsakligen till byggnadsändamål. —² Lantmäterikostnad på jordfondsfastigheter ingår ej. —³ Har upphört fr o m budgetåret 1978/79.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

För högt skuldsatta brukare kan även utgå *räntestöd* fr o m 1980/81.

Resultat

I *tabell 164* lämnas uppgifter om lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1982/83.

Omfattningen av det statliga stödet i form av lånegarantier och bidrag år 1982/83 framgår av *tabellerna 165* och *166*.

I *tabell 167* redovisas lånegarantier till trädgårdsföretag och i *tabell 168* stöd till rennäringen år 1982/83.

Bibliografi

Källa

Lantbruksnämndernas verksamhet m m

/1949–1976 och årligen sedan 1974/75; uppgifter om stödets omfattning med fördelning på slag av stöd och på stödform/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Stöd i jordbruket. Broschyr utgiven i samarbete mellan lantbruksstyrelsen och arbetsmarknadsverket. Statens Lantbruksinformation.

Andra undersökningar

Kommunalt stöd till jordbruk i landskapsvårdande och sysselsättningsskapande syfte /avser 1972/. Examensarbete. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik (1974).

Tabell 166 Statligt stöd till jordbrukets rationalisering år 1982/83. 1000-tal kronor

Government support for rationalization and structural improvement etc. in agriculture in 1982/83. Thousands of Swedish kronor

Område	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Jordför- värvslån ¹	Driftslån ¹	Maskinlån ¹	Lån med uppskjuten ränta	Räntestöd
	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag					
<i>Län</i>									
Stockholms	2 915	—	240	27	140	6 170	110	—	678
Uppsala	1 337	34	151	238	1 475	10 808	—	—	1 797
Södermanlands	4 145	—	430	156	4 492	12 018	45	—	2 664
Östergötlands	5 505	262	1 334	199	10 038	14 055	255	—	4 132
Jönköpings	630	—	900	172	440	5 770	—	—	1 698
Kronobergs	350	—	525	42	315	2 955	—	—	984
Kalmar	2 915	—	2 525	17	9 397	11 670	—	—	3 029
Gotlands	2 395	—	540	67	742	5 074	—	—	1 286
Blekinge	400	—	200	18	745	1 150	—	—	373
Kristianstads	2 358	60	1 100	86	6 424	13 265	250	—	4 148
Malmöhus	2 950	—	4 476	41	4 279	3 760	—	—	4 783
Hallands	2 047	—	882	50	3 610	3 046	—	—	2 179
Göteborgs o Bohus	423	—	297	90	—	2 450	252	—	1 795
Älvsborgs	3 067	291	920	204	5 410	7 005	—	—	4 059
Skaraborgs	3 200	13	3 447	171	12 285	11 140	160	—	6 090
Värmlands	6 271	2 017	2 914	447	2 149	6 240	—	—	3 113
Örebro	960	140	865	335	940	2 480	—	—	1 541
Västmanlands	747	—	1 050	47	300	5 018	110	—	2 159
Kopparbergs	3 735	2 439	2 078	2 417	886	2 040	—	—	1 332
Gävleborgs	5 092	3 454	2 333	565	1 628	2 755	—	—	2 062
Västernorrlands	2 297	8 694	1 151	894	55	1 648	—	—	1 360
Jämtlands	2 053	7 030	1 605	78	2 108	3 250	—	—	862
Västerbottens	10 671	10 763	2 429	632	1 645	3 193	90	100	3 222
Norrbottnens	7 112	10 977	3 287	946	2 535	5 164	318	200	2 023
<i>Hela riket</i>									
1982/83	73 575	46 174	35 679	7 939	72 038	142 124	1 590	300	57 369
1981/82	118 994	49 730	40 641	7 102	52 116	168 827	5 337	1 975	72 709
1980/81	119 041	34 470	48 644	5 786	48 899	134 762	4 159	3 500	20 387
1979/80	237 886	46 758	39 361 ²	2 823	78 115	155 821	3 692	4 410	—
1978/79	264 903	67 671	40 935 ²	2 038	59 539	134 560	2 435	2 930	—

¹ Avser statlig lånegaranti. — ² Lantmaterikostnad på jordfondsfastigheter ingår ej.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 167 Statliga lånegarantier till trädgårdsföretag år 1982/83
 Government loan guarantee to horticultural enterprises in 1982/83

Område	Beviljat belopp, 1 000 kronor				Antal beviljade lånegarantier	
	Rationali- seringslån	Förvärvs- lån	Drifts- lån	Summa	Totalt	Därav till växthusföretag
<i>Län</i>						
Stockholms	2 872	325	—	3 197	10	10
Uppsala	115	—	—	115	1	1
Södermanlands	1 940	—	—	1 940	3	3
Östergötlands	660	380	510	1 550	7	7
Jönköpings	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	400	400	1	—
Kalmar	336	—	—	336	2	2
Gotlands	250	—	—	250	2	2
Blekinge	80	—	—	80	1	1
Kristianstads	5 802	130	505	6 437	26	23
Malmöhus	11 855	1 450	1 600	14 905	33	30
Hallands	1 934	—	240	2 174	8	6
Göteborgs o Bohus	750	—	—	750	1	1
Älvsborgs	390	—	—	390	2	*
Skaraborgs	1 095	230	125	1 450	7	5
Värmlands	2 200	—	—	2 200	1	1
Örebro	150	—	—	150	1	1
Västmanlands	549	—	—	549	3	3
Kopparbergs	210	—	—	210	1	1
Gävleborgs	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	350	—	100	450	3	3
Jämtlands	340	—	—	340	2	1
Västerbottens	843	—	100	943	5	4
Norrbottnens	325	—	100	425	3	2
<i>Hela riket</i>						
1982/83	33 046	2 515	3 680	39 241	123	107
1981/82	38 371	4 335	7 266	49 972	174	138
1980/81	33 883	3 394	6 947	44 224	164	124
1979/80	24 550	3 499	9 938	37 987	198	143
1978/79	12 338	1 490	4 876	18 704	87	74

* Akvarieväxter 2 st.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 168 Statligt stöd till rennärigen år 1982/83
 Government support to reindeer breeding in 1982/83

Typ av stöd m m	Län			
	Jämtlands	Västerbottens	Norrbottens	Summa
<i>Rationaliseringsstöd</i>				
Antal stöd	2	1	9	12
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	122	—	—	122
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	81	200	483	764
<i>Rendriftsstöd</i>				
Antal stöd	5	—	3	8
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	301	—	107	408
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	12	37	103	152
<i>Antal renar</i>				
före åtgärd	617	—	197	814
efter åtgärd	1 149	264	377	1 790
<i>Redskapsstöd</i>				
Antal stöd	1	8	16	25
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	—	31	8	39
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	10	69	64	143

Källa: Lantbruksstyrelsen.

15 Lantbrukets föreningsrörelse

Lantbrukets föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsong- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation m m

Det centrala organet för lantbrukets föreningsrörelse är Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Förbundet har en facklig och en lantbrukskooperativ del.

Den fackliga delen svarar bl a för prisförhandlingar med statsmakterna och konsumenterna och för en bred näringspolitisk bevakning. Verksamheten är uppdelad på 26 länsförbund med tillsammans 1 675 lokalavdelningar. Den lantbrukskooperativa delen omfattar cirka 600 ekonomiska föreningar tillhörande 16 riksorganisationer. Riksorganisationernas namn framgår av schemat på s 268. Till lantbrukskooperationen räknas ytterligare en riksorganisation, som ej är ansluten till LRF.

Karaktéristiskt för de ekonomiska föreningarna inom lantbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar) och försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar). Varje lantbrukare som vill ansluta sig till en förening måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR) är mejeriernas riksorganisation. Föreningen representerar landets mjölkproducenter i förhandlingar och kontakter med staten, myndigheter och andra centrala organisationer. SMR handlägger också centrala planerings- och utredningsfrågor, vissa centrala marknadsför-

ringsuppgifter samt svarar för exporten av svenska mejeriprodukter.

Sveriges Slakteriförbund (SS) är organ för tio slakteriföreningar, som samlar in slaktdjur, slaktar, säljer och distribuerar köttprodukter, bedriver rådgivningsverksamhet bland medlemmarna m m. Förbundet handhar vidare gemensamma ärenden som förmedling av köttvaror mellan föreningarna, lagring, export och import samt myndighetskontakter.

Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR) tillhandahåller varor och tjänster för främst de enskilda medlemmarna. Lantmännenföreningar köper spannmål, oljeväxter och potatis från lantbrukarna och säljer till dem foder, gödselmedel och utsäde, växtskyddsmedel, petroleumprodukter samt maskiner och byggsvaror. Riksförbundet förmedlar handeln genom de 19 lantmännenföreningarna och svarar för viss export och import.

Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ) är centralt organ för ägghandeln. Förbundet svarar för packning och försäljning av ägg i större delen av landet samt ansvarar för den centrala marknadsfördelningen och export och import.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR) medlemmar äger tillsammans en tredjedel av Sveriges skogsmarksareal. De regionala skogsägareföreningarna har bildats för att det privata skogsbrukets intressen skall tillvaratas och för att lönsamheten i medlemmarnas skogsbruk skall förbättras.

Föreningsbanksrörelsen (tidigare jordbrukskasserörelsen) är uppbyggd i tre led. På lokal nivå svarar föreningsbankerna för kontakten med lantbrukarna. Förutom in- och utlåning omfattar servicen flera speciella tjänster. På regional nivå finns de 12 regionbankerna, vilka bl a är stora kreditgivare åt de

ekonomiska föreningarna. *Sveriges Föreningsbankers Förbund* (SFF) svarar för myndighetskontakter, central marknadsföring m m. Som centralbank fungerar Föreningsbankernas Bank.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank (SAH) (se också avsnitt 13.3) lämnar krediter till lantbrukare och försäljer obligationer.

Svensk Husdjurskötsel (SHS) bistår lantbrukarna med service på husdjursområdet. Organisationen genomför mjölk- och köttboskapskontrollen, sugg- och svinstamkontrollen och har en omfattande seminverksamhet. Vidare bedrivs ett avsevärt forsknings- och utvecklingsarbete.

Inom LRF finns vidare *Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening*, *Sveriges Betodlares Centralförening*, *Sveriges Stärkelseproducenters Förening*, *Sveriges Bränneriintressenter*, *Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund*, *Sveriges Fröodlareförbund*, *Sveriges Potatisodlares Riksförbund* och *Konservväxtodlarnas Riksförbund*.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom LRF utarbetas statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlag till denna statistik utgör de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter.

Vissa andra uppgifter insamlas av respektive branschorganisation.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1973–1982 lämnas i *tabellerna 169 och 170*. I tabell 169 redovisas antal medlemmar i respektive riksorganisation. Uppgifter om omsättningsvärden för olika riksorganisationer lämnas i tabell 170.

Bibliografi

Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse /årligen sedan 1970/71/.

Respektive riksorganisations årsredovisning.

Tabell 169 Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1973—1982. 1000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations in 1973—1982. Thousands

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildades

Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982
<i>Anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>										
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	86,3	77,7	69,8	65,3	58,5	55,5	52,9	50,9	48,5	47,8
Sveriges Slakteriförbund (1933)	150,1	141,2	134,1	124,4	122,3	117,0	113,4	108,2	103,4	100,2
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	118,8	117,7	117,7	116,7	116,1	112,8	111,5	109,2	107,4	104,2
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	13,1	11,6	7,8	5,6	5,4	4,0	3,5	2,8	2,3	2,0
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	132,4	133,6	133,8	132,7	131,4	123,9	122,5	121,0	119,1	94,2
Sveriges Föreningsbankers Förbund (1930)	240,6	255,7	261,9	280,9	295,7	331,0	363,8	386,4	407,3	433,0
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	—	—	92,5	92,7	93,4	96,3	100,5	105,2	110,2	114,8
Svensk Husdjursskötsel (1961)	81,3	79,7	79,3	77,3	73,2	69,8	68,0	69,1	66,8	65,8
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	9,3	15,8	16,0	16,0	16,0	16,6	17,5	18,4	18,5	19,2
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	12,1	11,8	11,3	10,9	10,4	10,1	9,8	9,5	9,2	9,0
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	2,6	2,5	2,4	2,3	2,2
Sveriges Bränneriintressenter (1907)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund (1926)	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	2,0	2,0	2,0
Sveriges Potatisodlares Riksförbund (1944)	—	—	—	—	—	—	—	7,7	7,7	7,7
Konservväxtodlarnas Riksförbund (1964)	3,0	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1
Summa medlemsskap	853,7	853,9	933,2	931,3	931,0	945,5	971,7	996,8	1 008,7	1 006,0
<i>Ej ansluten till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>										
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Tabell 170 Omsättningsvärden¹ inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1973—1982. Miljoner kronor
 Turnover values in agricultural economic associations in 1973—1982. Millions of Swedish kronor

Organisation	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982
<i>Affärsdrivande organisationer</i>										
Svenska Mejeriernas Riksförening	2 531,0	3 039,7	3 519,2	4 008,1	4 499,4	5 080,7	5 252,0	5 840,0	6 736,7	7 797,8
Sveriges Slakteriförbund	2 393,7	2 430,7	2 793,4	3 310,8	3 670,6	4 182,9	4 064,2	4 511,5	4 915,1	5 764,7
Svenska Lantmännens Riksförbund	4 060,5	5 166,4	6 079,3	7 078,3	7 609,2	7 987,7	8 687,9	9 263,5	10 467,0	12 806,2
Svenska Ägghandelsförbundet	145,0	155,0	146,7	179,4	204,5	224,2	221,5	271,9	320,8	350,3
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund	1 185,0	1 830,2	2 037,5	2 152,7	2 015,6	1 862,5	1 813,5	2 051,5	2 346,9	2 348,0
Svensk Husdjursskötsel	49,0	53,9	66,1	81,0	98,2	105,9	125,2	139,6	155,6	173,1
Sveriges Stärkelseproducenters Förening ²	37,5	32,6	59,8	42,3	58,8	96,2	95,3	90,1	99,2	94,8
Sveriges Bränneriintressenter ²	19,7	23,4	30,1	34,1	43,5	50,9	61,8	58,5	56,7	56,7
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund	91,8	100,2	76,0	116,2	120,1	137,1	172,2	175,2	175,4	222,0
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	71,5	80,0	90,1	104,8	92,9	90,5	84,9	93,6	137,0	171,7
Summa	10 584,7	12 912,2	14 898,2	17 107,7	18 412,8	19 818,6	20 578,5	22 495,4	25 410,4	29 785,3
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>										
Sveriges Oljeväxtodlare Centralförening ²	309,1	383,1	375,4	344,8	382,6	491,2	473,5	564,6	644,6	819,9
Sveriges Betodlare Centralförening ²	186,9	275,7	288,0	334,7	386,3	406,0	443,0	449,5	561,6	597,9
Konservväxtodlarnas Riksförbund	22,7	25,4	32,7	38,2	46,1	51,2	45,7	56,5	55,1	67,9
Summa	518,7	684,2	696,1	717,7	815,0	948,4	962,2	1 070,6	1 261,3	1 485,7
<i>Kreditorganisationer</i>										
Sveriges Föreningsbankers Förbund	6 124,9	7 151,5	8 562,3	9 621,6	10 732,9	12 086,3	13 185,7	14 278,0	15 415,0	17 110,0
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	3 170,6	3 414,8	3 826,0	4 385,5	5 015,3	5 898,3	7 044,3	8 362,9	9 889,6	11 330,3
Summa	9 295,5	10 566,3	12 388,3	14 007,1	15 748,2	17 984,6	20 230,0	22 640,9	25 304,6	28 440,3

¹ Avser endast lantbrukarnas affärer med respektive organisation. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. — ² Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår.

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Lantbrukskooperationen i Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)

Medlemmar		
47 730	24 mejeriföreningar med 94 driftsplatser	Svenska Mejeriernas Riksförening SMR
102 000	10 slakteriföreningar med 27 slakterier och 19 charkuterifabriker	Sveriges Slakteriförbund SS
105 625	19 lantmännens föreningar med verksam- het på ca 240 platser med minst 5 anst	Svenska Lantmännens Riksförbund SLR
1 873	7 packerier och 2 produktfabriker	Svenska Ägghandelsförbundet SÄ
95 853	8 skogsägarföreningar med verksamhet på 200 platser med minst 5 anst	Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund SSR
433 000	12 regionala föreningsbanker med 399 lokala föreningsbanker och 698 kontor	Sveriges Föreningsbankers Förbund SFF
50 600	10 hypoteksföreningar	Sveriges Allmänna Hypoteksbank SAH
50 000	20 semin- och kontrollföreningar 5 avelsföreningar	Svensk Husdjursskötsel SHS
19 240	18 oljeväxtodlartföreningar	Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening SOC
9 000	7 betodlartföreningar	Sveriges Betodlares Centralförening SBC
2 200	5 stärkelsefabriker	Sveriges Stärkelseproducenter SSF
1 300	1 bränneri	Sveriges Bränneriintressenter SBI
622	15 lokala pålsdjursuppfödareföreningar 1 specialförening	Sveriges Pålsdjursuppfödare Riksförbund SPR
2 000	17 fröodlartföreningar	Sveriges Fröodlareförbund SFF
2 000	14 lokala konservväxtodlartföreningar	Konservväxtodlarnas Riksförbund KRF
7 100	21 lokala potatisodlartföreningar samt 4 ekonomiska föreningar	Sveriges Potatisodlarnas Riksförbund SPOR

Sifferuppgifterna avser 1982/83
och är preliminära

16 Lantbruksutbildningen

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	171 – 172
16.2 Lantbruksnämndernas kursverksamhet	173

16.1 UTBILDNING PÅ GYMNASIAL OCH HÖGRE NIVÅ

Statistiken över utbildningen i gymnasieskolan bygger på uppgifter som ifylls på särskilda blanketter vid varje skola. Blanketterna insänds till skolöverstyrelsen, som efter granskning överlämnar dem till SCB.

Universitet och högskolor sänder varje termin in uppgifter om antal nybörjare, registrerade och examinerade vid respektive läroanstalt.

Jordbruksutbildningen

Grundutbildning inom jordbruket erhålls vid gymnasieskolans tvååriga jordbrukslinje samt, för elever med praktik, i specialkurser av olika längd. Undervisningen på jordbrukslinjen omfattar såväl yrkesspecifika som allmänna ämnen. För en del specialkurser gäller arbete inom yrkesområdet som särskilt behörighetskrav. Lantmästare och agronomer utbildas vid Sveriges lantbruksuniversitet. Utbildningen till lantmästare är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången kurs i driftsledning om 40 veckor. Agronomutbildningen är femårig.

Utbildningen av veterinärer sker vid veterinärlinjen vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen omfattar 5 1/2 år.

Jordbruksutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 268

Trädgårdsutbildningen

Trädgårdsutbildningen är uppdelad på tvåårig trädgårdslinje och, för elever med yrkeserfarenhet, kurser på en termin. Som påbyggnad finns bl a en ettårig högre specialkurs inom markbyggnad och en inom trädgårdsodling. Trädgårdstekniker utbildas vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången högre specialkurs. Hortonom- och landskapsarkitektutbildningen, som också sker vid lantbruksuniversitetet, omfattar 5 år.

Trädgårdsutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 269.

Resultat

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdslinje samt anknäytande specialkurser läsåren 1980/81–1981/82 redovisas i tabell 171.

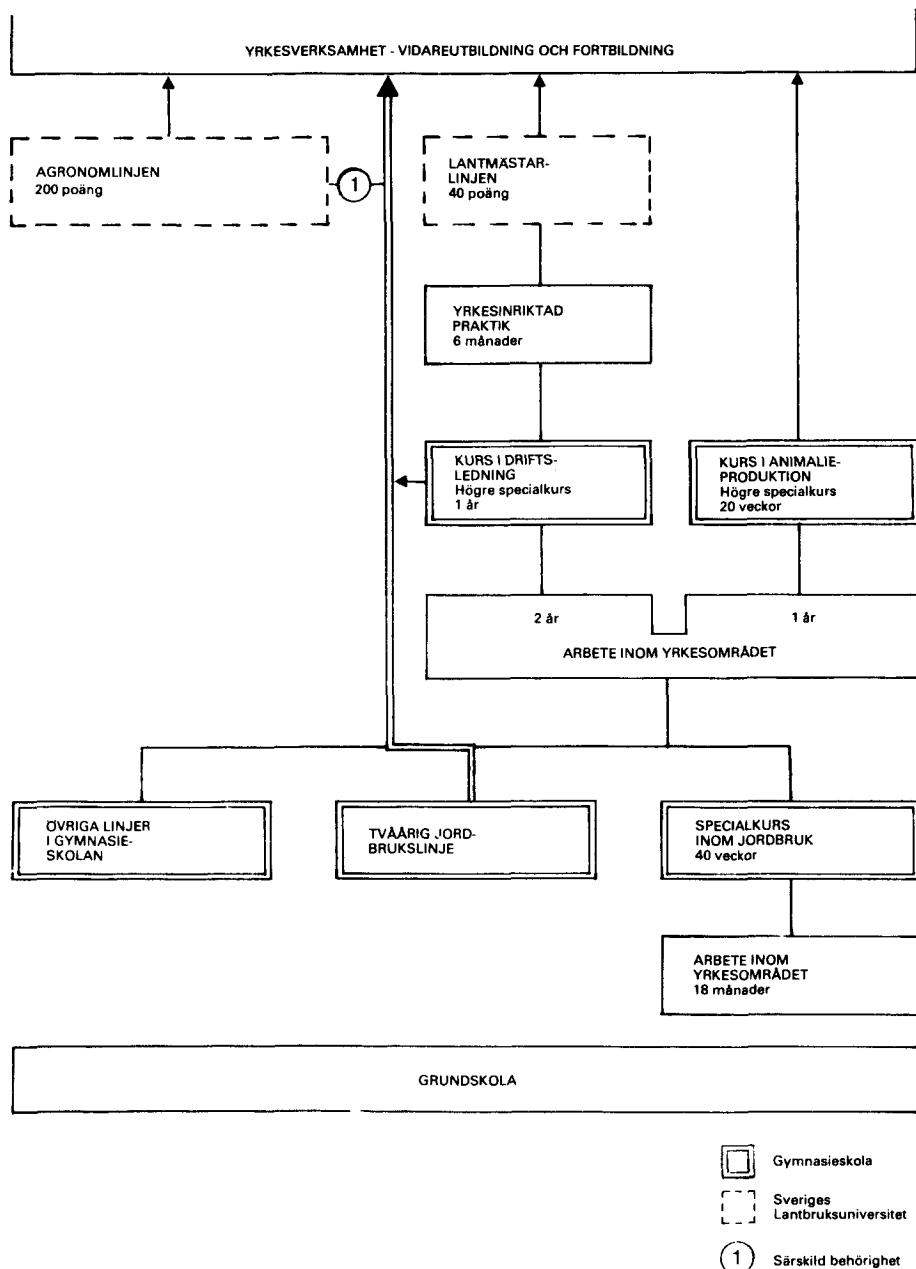
Antal registrerade och examinerade elever under läsåren vid vissa fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet framgår av tabell 172.

Antalet registrerade studerande i forskarutbildning vid lantbruksuniversitetet under höstterminen 1982 redovisas i tabell nedan.

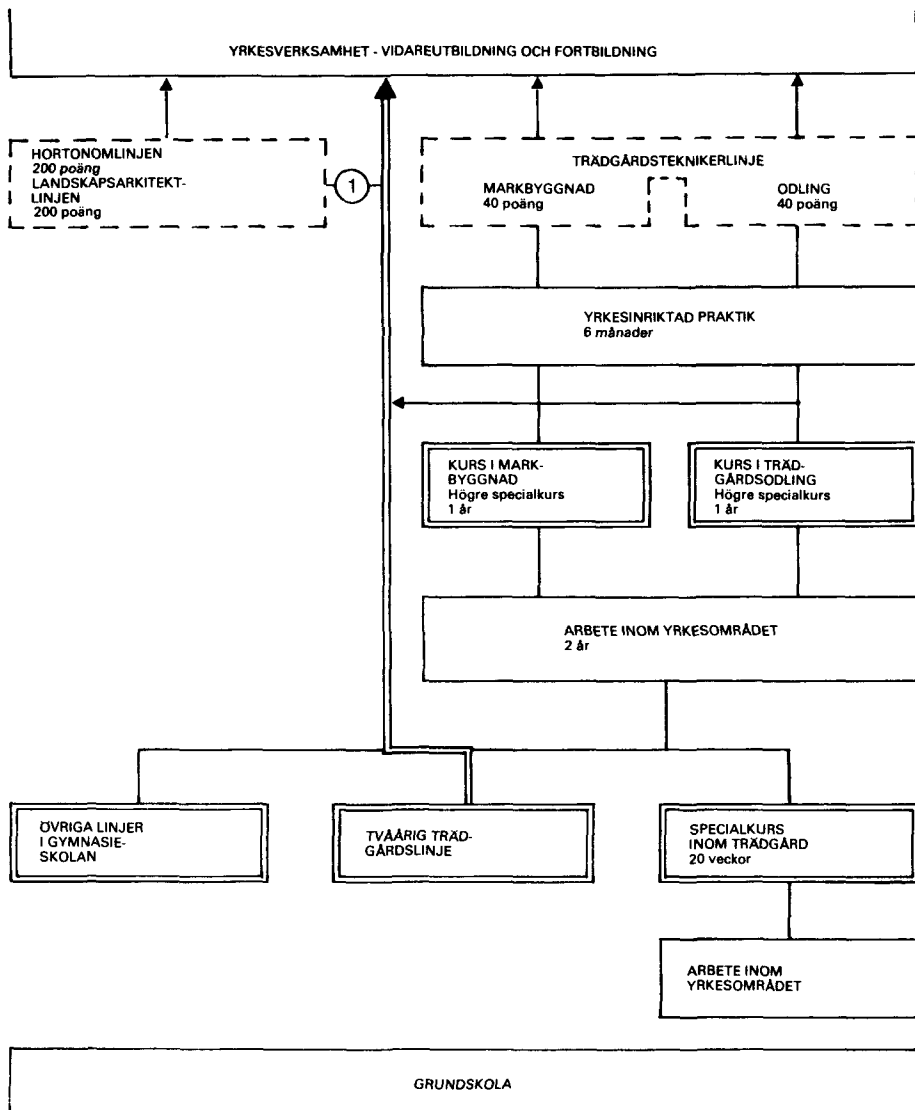
<i>Universitet</i>	<i>Studerande i forskarutbildning¹</i>	
	<i>Samtliga</i>	<i>Därav kvinnor</i>
Lantbruksvetenskaplig fakultet	264	71
Veterinärmedicinsk fakultet	89	20

¹ Exkl s k nollaktiva.

Utbildningsgång - jordbruk

Utbildningsgång - trädgård

Gymnasieskola

Sveriges
Lantbruksuniversitet

Särskild behörighet

Bibliografi

Gymnasieskolan /årligen sedan hösten 1971; fr o m 1976 anges läsåret i stället/. Elever och klasser den 15 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1972:25, 1973:5, 1974:7, 1975:7, 1976:2, 1977:15, 1978:24, 1979:19, 1980:11, 1981:5, 1982:13, 1983:22, 1984:11...

Gymnasieskolan /årligen sedan 1971/72/. Elever i kurser som börjat under tiden den 16 september–30 juni eller börjat och avslutats 1 juli–14 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1973:18, 1973:38, 1974:55, 1975:50, 1978:2, 1978:22, 1979:18, 1980:5, 1980:30, 1983:25, 1983:26, 1984:2...

Gymnasieskolan läsåret /årligen sedan 1971/72/. Elever som avgått från gymnasieskolan med eller utan avslutad utbildning. SCB. SM U 1974:45 (avser 1971/72 och 1972/73), 1975:22, 1976:15, 1978:5, 1978:19, 1979:12, 1980:20, 1981:14, 1982:9...

Viss gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro höstterminen /årligen sedan 1973/ och examination läsåret /årligen sedan 1973/74/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1975:5, 1976:4, 1977:2, 1978:6, 1980:14, 1981:7, 1982:8, 1983:5, 1984:5...

Högskolan. Nybörjare läsårsvis, läsåren 1977/78–1979/80. SCB. SM U 1983:18, 1984:6. Nybörjare och registrerade per hösttermin fr o m höstterminen 1977. SCB. SM U 1981:15, 1982:5...

Högskolan. Forskarutbildning, registrering och examination /terminsvis resp läsårsvis sedan 1971/72; tidigare under benämningen Universitet och högskolor/. Registrerade och nybörjare. SCB. SM U 1973:36 och 42, 1974:22 och 37, 1975:17 och 34, 1976:33, 1977:33, 1978:25, 1980:31, 1981:2, 1982:4 och 15, 1983:3, 1983:9, 1983:21, 1984:9...

Utbildningsstatistisk årsbok 1978, 1979, 1980, 1981, 1982. SCB.

Att välja studieväg /information om gymnasieskolans organisation/. Skolöverstyrelsen.

Tabell 171

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdslinje samt anknytande specialkurser läsåren 1980/81 och 1981/82

Number of attending and graduated pupils at the agricultural line and the two-year horticultural line and connected special courses of the integrated upper secondary school in 1980/81 and 1981/82

Studieväg	Samtliga		Därav kvinnor 1981/82
	1980/81	1981/82	
Jordbruk			
<i>Antal närvarande¹</i>			
Jordbrukslinje	1 933	2 009	935
Årskurs 1	999	1 047	492
Årskurs 2	934	962	443
Specialkurser ²	3 762	3 833	978
Summa ⁴	5 695	5 842	1 913
<i>Antal avgångna³</i>			
Jordbrukslinje	924	950	437
Specialkurser ^{2 4}	1 961	2 112	586
Summa ⁴	2 885	3 062	1 023
Trädgårdslinje²			
<i>Antal närvarande¹</i>			
Tvåårig trädgårdslinje	494	499	241
Årskurs 1	261	282	132
Årskurs 2	233	217	109
Övriga specialkurser ²	259	219	76
Summa ⁴	753	718	317
<i>Antal avgångna³</i>			
Tvåårig trädgårdslinje	229	213	106
Specialkurser ^{2 4}	231	259	90
Summa ⁴	460	472	196

¹ Avser närvarande elever den 15 september och elever som påbörjat studier senare under läsåret. — ² Avser även grundläggande utbildning vid huvudsakligen specialkurser på en eller två terminer. — ³ Avser elever med slutförd lärokurs. — ⁴ Avser endast kurser längre än 8 veckor.
Källa: SCB, utbildningsstatistik

Tabell 172

Antal registrerade och examinerade elever läsåren 1981/82 och 1982/83 vid vissa linjer inom Sveriges lantbruksuniversitetet

Number of registered and examined pupils in 1981/82 and 1982/83 at certain faculties within the Agricultural University of Sweden

Utbildning till	Samtliga		Därav kvinnor 1982/83
	1981/82	1982/83	
<i>Antal registrerade¹</i>			
Lantmästarelinjen	71	140	16
Trädgårdsteknikerlinjen	37	36	11
Agronomlinjen	797	814	312
Hortonomlinjen	117	117	68
Landskapsarkitektlinjen	221	213	125
Veterinärnlinjen	395	400	241
<i>Antal examinerade</i>			
Lantmästare	130	136	16
Trädgårdstekniker	31	28	10
Agronom	102	107	32
Hortonom	10	9	9
Landskapsarkitekt	33	28	15
Veterinär	47	53	26

¹ Avser höstterminen. Källa: SCB, utbildningsstatistik.

16.2 LANTBRUKSNÄMNDERNAS KURSVERKSAMHET

Ett viktigt led i rationaliseringen av jordbruket och trädgårdsnäringen utgör lantbruksnämndernas rådgivnings- och kursverksamhet. Riktlinjer för verksamheten utarbetas av lantbruksstyrelsen i samråd med berörda myndigheter och organisationer. För den lokala planeringen av kurserna finns vid lantbruksnämnderna särskilda programnämnder med representanter för länsmyndigheter och näringsutövare.

Lantbruksstyrelsen sammanställer varje år statistik över verksamhetens omfattning.

Resultat

I tabell 173 redovisas antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1982/83. Som bl a framgår där var antalet elevtimmar något lägre än 1981/82. Av tablan nedan framgår antal elevtimmar inom olika ämnesområden.

Ämnesområde	Antal elevtimmar			
	1979/80	1980/81	1981/82	1982/83
Växtodling	186 329	151 520	168 452	156 954
Husdjur	146 438	155 944	131 942	142 352
Trädgård	42 115	46 008	44 008	42 106
Övrigt	146 670	148 955	130 485	130 600
Summa	521 552	502 427	474 887	472 012

Bibliografi

Lantbruksnämndernas verksamhet mm /1949–1976 och årligen sedan 1974/75/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedriver också en omfattande utbildnings- och rådgivningsverksamhet. Statistik sammanställs av LRFs utbildningssektion.

Tabell 173 Antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1982/83
 Number of courses, pupils, teaching-hours and learning-hours in 1982/83

Område	Antal kurser	Antal kursdeltagare			Antal kurstimmar		Antal elev- timmar
		1 – 4 dagars kurser	Längre kurser	Summa	Totalt	Därav kvällstid	
<i>Län</i>							
Stockholms	119	3 038	3	3 041	626	192	14 369
Uppsala	188	6 972	1	6 973	942	315	26 770
Södermanlands	250	5 505	6	5 511	891	342	20 525
Östergötlands	223	8 374	—	8 374	997	389	35 664
Jönköpings	211	7 800	3	7 803	894	274	25 687
Kronobergs	183	4 921	3	4 924	766	351	19 821
Kalmar	146	4 732	—	4 732	695	319	19 189
Gotlands	113	3 307	4	3 311	583	284	13 895
Blekinge	71	2 548	—	2 548	340	72	9 969
Kristianstads	188	6 885	4	6 889	1 136	259	34 966
Malmöhus	269	9 544	5	9 549	1 266	407	43 299
Hallands	216	9 136	—	9 136	826	226	29 853
Göteborgs o Bohus	101	3 001	2	3 003	514	102	13 086
Älvsborgs	235	5 731	13	5 744	1 147	614	24 235
Skaraborgs	333	9 925	—	9 925	970	465	27 589
Värmlands	186	4 521	—	4 521	654	306	15 574
Örebro	199	4 820	9	4 829	905	324	20 850
Västmanlands	121	3 100	9	3 109	510	141	12 230
Kopparbergs	99	2 649	10	2 659	519	183	11 905
Gävleborgs	84	1 833	5	1 838	508	172	10 608
Västernorrlands	101	2 580	14	2 594	625	321	12 839
Jämtlands	69	1 148	5	1 153	295	57	5 239
Västerbottens	44	1 500	7	1 507	797	45	14 569
Norrbottnens	68	1 523	33	1 556	403	127	9 281
<i>Hela riket</i>							
1982/83	3 817	115 093	136	115 229	17 809	6 287	472 012
1981/82	3 879	113 404	120	113 524	18 526	7 244	474 887
1980/81	4 472	120 394	1 848	122 242	19 730	8 142	502 427
1979/80	4 126	121 281	2 832	124 113	20 847	7 076	521 552
1978/79	4 907	127 603	3 069	130 672	23 873	9 595	589 253

Källa: Lantbruksstyrelsen.

17 Internationella uppgifter

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor.) Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Eftersom statistiska metoder, definitioner och klassificeringar kan skilja sig mellan länderna, bör jämförelser göras med försiktighet.

Resultat

I *tabellerna 174–175* har för år 1980 sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1981 redovisas i *tabell 176*. I *tabell 177* redogörs för antalet husdjur i olika länder. I *tabell 178*

redovisas förbrukningen av handelsgödsel, i *tabell 179* antalet inom jordbruk med binäringar förvärvsarbetande personer och i *tabell 180* slutligen antalet traktorer inom jordbruket.

Bibliografi

Production Yearbook /årligen sedan 1947/. FAO.

Fertilizer Yearbook. FAO.

Annual Fertilizer Review /föregångare till ovanstående/. FAO.

Jordbruksekonomiska meddelanden /internationella uppgifter om produktion, förbrukning, lager, handel m m publiceras fortlöpande/. Jordbruksnämnden.

En komparativ studie av jordbruksstatistiken i de nordiska länderna och övriga Västeuropa. Rapport. SCB (1976).

Uppgifter för Sverige har hämtats från olika inhemska källor.

Tabell 174 Arealen i olika länder fördelad på ägoslag år 1980. 1 000-tal hektar
 Areas of different types of land in different countries in 1980.
 Thousands of hectares

Land	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Landareal	Total areal
Sverige	2 951	725	22 599	14 887	41 162	44 996
Danmark	2 653	252	493	839	4 237	4 307
Finland	2 399	164	23 321	4 663	30 547	33 703
Norge	812	126	8 330	21 519	30 787	32 422
Belgien, Luxemburg	878	707	702	995	3 282	3 310
Bulgarien	4 181	2 004	3 845	1 025	11 055	11 091
Frankrike	18 643	12 883 ¹	14 582	8 455	54 563	54 703
Grekland	3 926	5 255 ¹	2 619 ¹	1 280	13 080	13 194
Irland	972 ¹	4 830 ¹	320 ¹	767	6 889	7 028
Italien	12 465	5 136	6 346	5 455	29 402	30 123
Jugoslavien	7 884	6 401	9 290 ¹	1 965	25 540	25 580
Nederländerna	861	1 160	291	1 084	3 396	3 731
Polen	14 901	4 046	8 684	2 823	30 454	31 268
Portugal	3 550 ¹	530 ²	3 641 ²	1 443	9 164	9 208
Rumänien	10 497	4 467	6 337	1 733	23 034	23 750
Schweiz	396	1 625	1 052	904	3 977	4 129
Sovjetunionen	231 966	373 700	920 000 ²	701 534	2 227 200	2 240 220
Spanien	20 510	11 020 ¹	15 270	3 154	49 954	50 478
Storbritannien	6 996	11 473	2 102	3 589	24 160	24 482
Tjeckoslovakien	5 169	1 682	4 578	1 120	12 549	12 787
Ungern	5 333	1 294	1 610	997	9 234	9 303
Västyskland	7 494	4 754	7 320	4 866	24 434	24 858
Österrike	1 635	2 040	3 282	1 313	8 273	8 385
Östtyskland	5 034	1 235	2 955	1 386	10 610	10 833
Algeriet	7 509	36 321	4 384	189 960	238 174	238 174
Egypten	2 855 ¹	—	2	96 688	99 545	100 145
Kenya	2 275 ¹	3 760 ¹	2 530 ²	48 360	56 925	58 265
Marocko	7 719 ¹	12 500 ²	5 195 ¹	19 216	44 630	44 655
Nigeria	30 385 ¹	20 900 ¹	14 900 ²	24 892	91 077	92 377
Sydafrika	13 572 ¹	80 510 ¹	4 600 ¹	23 422	122 104	122 104
Tanzania	5 160 ¹	35 000 ¹	42 138	6 306	88 604	94 509
Tunisien	4 700	2 550 ²	490 ¹	7 796	15 536	16 361
Förenta Staterna	190 624	237 539	284 464	200 053	912 680	936 312
Kanada	44 350 ¹	23 850	326 129 ²	527 778	922 107	997 614
Mexiko	23 330 ¹	74 499	48 500 ²	45 975	192 304	197 255
Argentina	35 200 ¹	143 200 ¹	60 050 ¹	35 219	273 669	276 689
Brasilien	61 950 ¹	159 000 ¹	575 000 ²	49 701	845 651	851 197
Chile	5 530 ¹	11 880 ¹	15 460 ²	42 010	74 880	75 695
Peru	3 400 ¹	27 120 ²	70 900 ²	26 580	128 000	128 522
Uruguay	1 910 ¹	13 819	560 ²	1 073	17 362	17 622
Indien	169 130 ¹	12 000 ¹	67 480 ¹	48 709	297 319	328 759
Irak	5 450 ¹	4 000 ²	1 500 ²	32 447	43 397	43 492
Iran	15 950 ¹	44 000 ²	18 000 ²	85 650	163 600	164 800
Japan	4 881	580	25 011 ²	6 631	37 103	37 231
Kina ¹	99 200 ¹	220 000 ¹	116 400 ¹	494 896	930 496	959 696
Pakistan	20 320 ¹	5 000 ¹	2 800 ¹	49 752	77 892	80 394
Syrien	5 684	8 378	466	3 877	18 405	18 518
Turkiet	28 479	9 700 ²	20 199	18 698	77 076	78 058
Australien	44 400	451 900	107 000 ²	158 493	761 793	768 685
Nya Zeeland	453 ¹	14 156	7 092 ¹	5 166	26 867	26 868
Hela världen	1 452 215	3 116 685	4 093 547	4 412 801	13 075 248	13 392 148

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.
 Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 175 Åkerarealens användning i olika länder år 1980. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries in 1980. Thousands of hectares

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- betor
Sverige	297	69	694	484	—	—	—	40	52
Danmark	139	56	1 577	40	—	—	—	34	76
Finland	124	53	533	448	—	—	—	41	32
Norge	15	1	205 ²	112	—	—	—	21	—
Belgien, Luxemburg	196	12 ²	171	45	6	—	—	39	117
Bulgarien	968	20	426	41	585	1 ¹	17	35	55
Frankrike	4 582	130	2 650	534	1 757	71	7	230	545
Grekland	1 003	5	334	58	170	1 ¹	18	65	34
Irland	47	—	332	26	—	—	—	40	35 ²
Italien	3 405	15	330	227	937	14	176	161	291
Jugoslavien	1 516	55	324	194	2 161 ¹	6	9	287	128
Nederländerna	15	10	53	18	1	—	—	172	121
Polen	1 609	3 039	1 322	997	16	—	—	2 344	460
Portugal	342	206	79	175	394	6 ¹	35	118 ²	2 ²
Rumänien	2 244	—	809	51	3 288	21	20	286	238
Schweiz	288	8	46	11	14	—	—	25	13
Sovjetunionen	61 475	8 645	31 583	11 770	2 977	3 005	666	6 936	3 710
Spanien	2 694	222	3 443	441	448	38	68	356	183
Storbritannien	1 441	55	2 330	148	—	1 ²	—	206	212
Tjeckoslovakien	1 189	177	911	121	159	—	—	195	215
Ungern	1 276	73	246	35	1 253	2	16	93	104
Västtyskland	1 627	547	2 002	691	119	—	—	307	395
Östtyskland	269	109	374	92	193	1	—	53	51
Östtyskland	707	678	969	155	1	—	—	513	250
Algeriet	2 071	—	945	163	2	2 ¹	—	76	3
Egypten	557	—	40	—	800	172	408	70 ²	—
Kenya	120 ¹	—	85 ¹	7 ¹	1 120	291	8	48 ¹	—
Marocko	1 715	2 ¹	2 150	29	411	45	6 ²	38 ²	63 ¹
Nigeria	13 ¹	—	—	—	1 710 ¹	11 030 ²	550 ²	3 ¹	—
Sydafrika	1 620 ²	30	68 ²	220 ¹	6 000 ¹	472 ¹	1 ¹	50 ¹	—
Tanzania	48 ¹	—	2 ¹	—	1 300 ¹	570 ¹	150 ²	25 ¹	—
Tunisien	853	—	382	25 ¹	—	14 ¹	—	11	2
Förenta Staterna	28 727	273	2 944	3 501	29 555 ¹	5 068	1 340	467	480
Kanada	11 098	310	4 634	1 515	958	—	—	107	27
Mexiko	739	—	329	48	6 955	1 579	132	71 ²	—
Argentina	5 023	210	173	349	2 490	1 461	82	105	—
Brasilien	3 107	12	72	77	11 438	78	6 208	181	—
Chile	546	8	49	92	116	—	41	89	11
Peru	69	1 ¹	165 ²	1 ¹	258	12	96	194	—
Uruguay	227	—	36	36	132	50	67	13	14
Indien	22 172	—	1 771	—	5 983	33 476	39 773	685	—
Irak	1 500 ²	—	800 ²	—	35 ¹	7	80 ¹	7 ¹	—
Iran	5 500 ¹	1	1 300 ¹	—	42 ¹	30	300	81 ¹	4 ¹
Japan	191	1 ¹	122	7	2	—	2 377	123	65
Pakistan	6 912	—	159	—	745	806	1 935	43	13
Syrien	1 449	—	1 210	2	22	18	—	19	22
Turkiet	9 061	443	2 800	197	583	15	52	183	269
Australien	11 292	21	2 452	1 090	54	538	116	37	—
Nya Zeeland	86	—	66	19	19	—	—	8	—
Hela världen	236 883	16 532	78 588	24 935	128 764	88 260	143 534	17 978	8 977

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 176 Totalskördens storlek i olika länder år 1981. 1 000-tal ton

Total yield in different countries in 1981. Thousands of metric tons

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbeter
Sverige	1 034	195	2 510	1 732	—	—	—	1 278	2 477
Danmark	792	200	6 010	165 ²	—	—	—	910	3 097
Finland	235	64	1 080	1 008	—	—	—	478	681
Norge	61 ²	5 ²	650 ²	417 ²	—	—	—	530 ²	—
Belgien, Luxemburg	943 ²	36 ²	823 ²	161 ²	25 ²	—	—	1 426 ²	8 000 ²
Bulgarien	4 429	35	1 401	61	2 477	1 ¹	71	407	1 170 ²
Frankrike	22 782	342	10 180 ²	1 754	9 100	323	21 ²	6 480	31 800
Grekland	2 750	5	790	82	1 250	2 ¹	74	953	2 500 ¹
Irland	240 ²	1 ¹	1 495 ²	85 ²	—	—	—	1 100 ²	1 075 ¹
Italien	8 921	31	993	429	7 250	84	931	2 863	16 800
Jugoslavien	4 270	75	720	311	9 800	14 ¹	40 ¹	—	6 140
Nederländerna	882	29	249	115	2 ¹	—	—	6 445	7 061
Polen	4 229	6 789	3 575	2 768	79	—	—	42 600	15 800
Portugal	310	125	38	71	417	9 ¹	112	936	70 ¹
Rumänien	5 800 ¹	35 ²	2 500 ¹	60 ²	11 200 ¹	45 ²	65 ²	4 500 ¹	5 409 ²
Schweiz	391	32	220	57	117 ²	—	—	1 048	902 ²
Sovjetunionen	88 000 ¹	8 500	43 000 ¹	15 000 ¹	8 000 ¹	1 600	2 400 ¹	72 000	60 600
Spanien	3 356	216	4 709	454	2 151	212 ¹	441	5 571	7 890
Storbritannien	8 465	24	10 149	622	1 ¹	—	—	6 108	7 600
Tjeckoslovakien	4 400 ¹	500 ¹	3 500 ¹	400 ¹	800 ²	2 ¹	—	3 500	7 770 ¹
Ungern	4 800 ¹	120 ¹	950 ¹	80 ¹	6 500 ²	35 ¹	35	1 600 ¹	4 400 ¹
Västtyskland	8 314	1 729	8 687	2 678	832	—	—	8 045	24 090
Österrike	1 025	320	1 220	304	1 374	2 ¹	—	1 310	3 007
Östtyskland	3 000 ¹	1 800 ¹	3 800 ¹	500 ¹	2 ¹	—	—	10 500 ²	7 980 ²
Algeriet	1 400 ²	—	750 ²	100 ¹	1 ¹	2 ¹	1 ¹	618 ¹	90 ¹
Egypten	1 850 ²	—	102 ²	—	2 700 ²	643 ²	2 500 ²	1 020 ²	—
Kenya	212	—	80 ¹	7 ¹	2 250	350 ¹	40	365 ¹	—
Marocko	892 ²	2 ¹	1 039 ²	5 ²	90 ²	23 ²	17 ²	396 ²	2 300 ¹
Nigeria	21 ¹	—	—	—	1 580 ¹	7 065 ²	1 241 ²	35 ¹	—
Sydafrika	2 090	8	97	80 ²	14 650	572 ¹	3 ¹	700 ¹	—
Tanzania	70 ¹	—	2 ¹	—	750 ²	360 ¹	200 ¹	140 ¹	—
Tunisien	963 ²	—	270 ²	5 ¹	—	5 ¹	—	124 ¹	74 ¹
Förenta Staterna	76 026	473	10 414	7 375	208 314	22 360	8 408	15 135	24 740
Kanada	24 519	964	13 384	3 570	6 214	—	—	2 555	1 211
Mexiko	3 189	—	559	106	14 766	6 296	644	868	—
Argentina	8 100	200 ²	215 ²	515 ²	13 500	7 788	286	2 247	—
Brasilien	2 207	20	101	90	21 098	212	8 261	1 911	—
Chile	686	9	91	131	518	—	100	1 007	1 460
Peru	117 ²	1 ¹	160 ²	1 ¹	628 ²	56 ²	684 ²	1 627 ²	—
Uruguay	400 ²	—	100 ²	28 ²	196	192	326	130 ²	346
Indien	36 460	—	2 242	—	7 000 ¹	22 000 ¹	82 000 ¹	9 599	—
Irak	1 100 ²	—	600 ¹	—	90 ¹	7 ¹	250 ¹	108 ¹	95 ¹
Iran	5 800 ²	—	1 300 ²	—	50 ¹	35 ¹	1 400 ²	705 ¹	2 318 ²
Japan	612	1 ¹	390 ²	10 ²	3 ²	1 ¹	12 824	3 250 ²	3 356
Pakistan	11 340	—	131 ²	—	1 004	545 ²	5 093	396	453
Syrien	2 086	—	1 406	2 ¹	89	23 ¹	—	272	603
Turkiet	17 040	500	5 900	300	1 100	20	290	2 900	11 000
Australien	16 400	16 ²	3 320	1 520	118	1 103	761	896	—
Nya Zeeland	373 ²	1 ¹	316 ²	48 ²	177 ²	—	—	278 ²	—
Hela världen	458 195	24 473	158 488	44 024	451 704	101 637	413 785	256 978	281 485

¹ Inofficiell uppgift. —² Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 177 Antal husdjur i olika länder år 1981. 1 000-tal

Number of livestock in different countries in 1981. Thousands

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Svin	Får	Getter	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	51	—	1 939	2 723	404	6	8 706	—	—
Danmark	60 ¹	—	2 933	9 856	56	—	15 016 ¹	—	—
Finland	33	—	1 766	1 506	103	2 ¹	7 807	—	—
Island	52	—	60	121	828	—	311	—	—
Norge	19 ¹	—	988 ²	690 ²	2 155 ²	75 ¹	3 775 ²	—	—
Belgien, Luxemburg	35 ²	1 ¹	3 116 ²	5 099 ²	115 ²	6 ²	28 815 ¹	—	—
Bulgarien	120	371	1 796	3 808	10 433	467	39 877	48	—
Frankrike	317	35	23 553	11 629	12 980	1 241	185 965	—	—
Grekland	120 ¹	370 ¹	899	1 000 ¹	7 920 ¹	4 650 ¹	30 000 ¹	2 ¹	—
Irland	77 ¹	34 ¹	6 696	1 082	3 363	31 ¹	8 102	—	—
Italien	273	211	8 734	8 928	9 277	1 009	111 000 ¹	103	—
Jugoslavien	580	38 ¹	5 484	7 869	7 388	125 ¹	65 187	67 ¹	—
Nederländerna	60	—	5 100	10 315 ²	815	31 ¹	85 051	—	—
Polen	1 780 ¹	—	11 801 ²	18 487 ²	4 100 ¹	30 ¹	80 959 ²	—	—
Portugal	29 ¹	274 ¹	1 000 ²	3 430 ²	5 150 ¹	750 ²	17 500 ¹	—	—
Rumänien	566 ¹	37 ¹	6 258 ²	11 542	15 865	347	89 200 ²	227 ¹	—
Schweiz	45 ²	2 ¹	1 954 ²	2 071	336 ²	82 ²	6 146 ¹	—	—
Sovjetunionen	5 700	407 ¹	115 057	73 382	141 573	5 914	988 128 ¹	340 ¹	205 ¹
Spanien	242	383	4 531	10 692	14 887	2 170	52 500 ¹	—	—
Storbritannien	140 ¹	5 ¹	13 109 ²	7 853	32 282	6 ¹	129 107 ¹	—	—
Tjeckoslovakien	45	—	5 002 ²	7 894	910 ²	57	45 269 ²	—	—
Ungern	120	—	1 918	8 330	3 090	15	61 347	—	—
Västyskland	382	—	15 069	22 553	1 179	36	85 461	—	—
Österrike	40	—	2 538	3 706	191	35 ¹	14 160	—	—
Östyskland	70	—	5 722	12 871	2 038	24	51 611	—	—
Algeriet	134 ¹	727 ¹	1 370	5 ¹	13 600 ¹	2 723 ¹	18 554 ¹	—	149 ¹
Egypten	9 ¹	1 747 ¹	1 912	15 ¹	1 599	1 451	27 903 ¹	2 347	84
Kenya	2 ¹	—	11 500	77 ¹	4 700 ¹	4 580 ¹	17 250 ²	—	609
Marocko	310 ²	1 840 ¹	3 240 ²	11 ²	14 840	6 200 ²	25 000 ¹	—	230 ¹
Nigeria	250 ¹	700 ¹	12 500 ¹	1 150 ¹	12 000 ¹	25 000 ¹	130 000 ¹	—	17 ¹
Sydafrika	225 ¹	224 ¹	12 200 ¹	1 320 ¹	31 650	5 330 ¹	31 000 ¹	—	—
Tanzania	—	165 ¹	12 701	165	3 856 ²	5 784 ²	24 000 ¹	—	—
Tunisien	50 ¹	281 ¹	950 ¹	4 ¹	4 967 ¹	987 ¹	19 000 ¹	—	170 ¹
Förenta Staterna	9 928 ¹	5 ¹	114 321	64 512	12 936	1 380	392 110	—	—
Kanada	350 ¹	4 ¹	12 468 ²	9 585	488	26 ¹	82 493	—	—
Mexiko	6 502 ¹	6 493 ¹	31 784 ¹	12 900 ²	7 990 ²	7 185 ¹	153 501 ¹	—	—
Argentina	3 000 ²	255 ¹	54 235	3 900 ²	30 000 ²	3 000 ¹	40 000 ¹	—	—
Brasilien	6 300 ²	3 100 ¹	93 000	35 000 ²	18 000 ²	8 000 ²	430 000 ¹	550 ¹	—
Chile	450 ¹	39 ¹	3 745	1 150	6 185	600 ¹	25 000 ¹	—	—
Peru	653 ²	707 ²	3 895	2 100	14 671 ²	1 950 ²	38 000 ¹	—	—
Uruguay	530 ²	5 ¹	10 971 ²	450 ²	20 429 ²	12 ¹	8 000 ¹	—	—
Indien ¹	760 ¹	1 130 ¹	182 000 ¹	10 200 ¹	41 500	72 144 ¹	147 000 ¹	61 500 ¹	1 150 ¹
Irak ¹	65 ¹	490 ¹	2 624 ¹	—	11 650 ¹	3 675 ¹	18 331 ¹	228 ¹	242 ¹
Iran	350 ¹	1 923 ¹	8 139 ¹	57 ¹	34 377 ¹	13 709 ¹	72 176 ¹	220 ¹	27 ¹
Japan	24	—	4 385	10 065	16	62	286 284	—	—
Pakistan	509	2 595	15 084	—	28 468	32 808	65 718	11 794	867
Syrien	53 ¹	285 ¹	817	1 ¹	11 738	1 200	14 183 ¹	2 ¹	7 ¹
Turkiet	794	1 650	15 894	13	48 630	19 043	58 584	1 031	12
Australien	489	5 ¹	25 177	2 427	133 396	225	52 967	—	—
Nya Zeeland	70 ¹	—	8 581 ¹	540 ¹	71 200 ²	53 ¹	6 332 ¹	—	—
Hela världen	66 192	52 794	1 209 833	779 324	1 130 751	468 705	6 482 241	121 636	16 773

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 178 Förbrukning av handelsgödsel i olika länder år 1980/81. Ton
 Consumption of fertilizers in different countries in 1980/81. Metric tons

Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O	Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O
Sverige ¹	224 342	53 619	96 824	Förenta Staterna	10 817 039	4 929 954	5 732 953
Danmark	374 099	110 972	142 203	Honduras ²	16 000	5 200	7 300
Finland	196 936	150 236	141 868	Jamaica	8 865	2 999	5 642
Island	14 468	8 128	6 185	Kanada ²	937 000	635 200	368 900
Norge	110 100	62 500	86 700	Kuba	267 400 ²	72 200	189 900
				Mexiko	904 330	255 328	78 255
Belgien, Luxemburg	194 279	102 400	150 724	Argentina	62 652	44 164	8 752
Bulgarien	450 000	291 000	88 700	Bolivia	1 448	796	724 ²
Frankrike	2 146 500 ²	1 773 000	1 689 200 ²	Brasilien ²	926 100	1 985 800	1 306 600
Grekland	333 300 ²	157 600	35 900 ²	Chile	51 361	67 690	13 116
Irland	275 100 ²	144 700	181 100 ²	Colombia ²	152 000	76 000	75 500
Italien	1 012 080	735 810	372 350	Ecuador	40 700 ²	14 300 ²	17 579
Jugoslavien	417 000	209 000	198 000	Paraguay	1 350	3 420	1 550
Nederländerna	482 803	82 838	113 483	Peru	84 805	19 722	13 603
Polen	1 343 777	884 529	1 270 500	Uruguay	21 100	56 200	3 600
Portugal	136 603	81 224	41 147	Venezuela	113 029	77 595	50 501
Rumänien	646 300	476 000	101 000				
Schweiz	65 600	46 900	68 700	Indien	3 522 000	1 091 100	617 600
Sovjetunionen	8 262 000	5 590 000	4 904 000	Indonesien	850 931	230 994	91 100
Spanien	901 889	476 136	284 058	Irak ²	64 500	23 300	4 500
Storbritannien	1 240 000	404 000	410 000	Iran	274 800 ²	297 200 ²	—
Tjeckoslovakien	675 000	495 000	560 000	Israel	39 506	16 996	22 750
Ungern	536 778	390 178	472 169	Japan	614 000	690 000	512 000
Västtyskland	1 550 815	837 476	1 144 058	Kina	12 112 100	2 743 000 ²	478 200 ²
Österrike	159 700 ²	99 300	148 300	Pakistan	843 574	226 487	9 643
Östtyskland	751 800	388 700	496 500	Syrien	79 781	44 089	2 500
Algeriet ²	84 000	115 900	35 800	Thailand	159 000 ²	101 600	35 400
Angola ²	9 200	3 800	3 800	Turkiet ²	631 500	492 200	49 000
Egypten ²	554 000	102 000	7 500				
Etiopien ²	16 000	27 000	200	Australien ²	248 000	853 000	128 000
Ghana ²	5 000	2 000	5 000	Nya Zeeland ²	20 300	338 400	105 500
Kenya ²	26 700	25 900	9 000				
Marocko ²	122 600	95 500	40 800	Hela världen			
Mozambique ²	16 200	10 000	1 400	1980/81	60 600 265	31 458 336	24 266 921
Nigeria ²	92 200	56 200	25 500	1979/80	57 284 812	31 150 349	23 967 874
Sydafrika ²	466 400	451 400	139 700	1978/79	53 674 046	31 559 439	24 429 833
Tanzania ²	22 800	9 400	3 300	1977/78	47 768 009	28 279 446	23 313 623
Tunisien ²	23 800	33 800	4 600	1976/77	45 115 485	27 300 942	23 160 691

¹ Avser gödsling till jordbruk och trädgårdsbruk av N, P och K. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Fertilizer Yearbook utom för Sverige.

Tabell 179 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt deras andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder år 1981

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1981

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	175	5	Tanzania	6 037	80
Danmark	166	7	Tunisien	620	40
Finland	291	12	Förenta Staterna	2 157	2
Island	11	11	Honduras	700	62
Norge	114	7	Jamaica	155	20
Belgien, Luxemburg	117	3	Kanada		
Bulgarien	1 492	32	Kuba		
Frankrike	1 908	8	Mexico	7 279	35
Grekland	1 490	37	Argentina	1 323	13
Irland	258	20	Bolivia	922	49
Italien	2 262	11	Brasilien	14 749	37
Jugoslavien	3 732	36	Chile	676	18
Nederländerna	284	5	Colombia	2 091	27
Polen	5 890	30	Ecuador	1 157	44
Portugal	980	26	Paraguay	511	49
Rumänien	5 675	46	Peru	1 960	37
Schweiz	158	5	Uruguay	131	12
Sovjetunionen	21 234	16	Venezuela	859	17
Spanien	2 169	17			
Storbritannien	509	2	Indien	166 629	62
Tjeckoslovakien	746	10	Indonesien	29 818	58
Ungern	778	15	Irak	1 313	40
Västtyskland	1 102	4	Iran	4 119	38
Österrike	294	9	Israel	94	7
Östtyskland	818	9	Japan	6 273	10
Algeriet	2 117	49	Kina	275 906	59
Angola	1 087	57	Pakistan	12 773	53
Egypten	6 060	50	Syrien	1 122	47
Etiopien	10 350	79	Thailand	16 093	75
Ghana	2 226	50	Turkiet	10 136	53
Kenya	4 964	77			
Marocko	2 802	51	Australien	349	6
Mozambique	2 550	63	Nya Zeeland	114	9
Nigeria	15 602	52			
Sydafrika	3 076	28	Hela världen	828 977	45

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 180 Antal jordbrukstraktorer¹ i olika länder år 1980
 Number of agricultural tractors in different countries in 1980

Land	Antal traktorer	Land	Antal traktorer
Sverige ²	189 654	Förenta Staterna	4 775 000
Danmark	189 426	Honduras	3 250 ³
Finland	212 200	Jamaica	2 800 ³
Island	13 200	Kanada	675 000 ³
Norge	148 000 ³	Kuba	68 300
		Mexico	120 000 ³
Belgien, Luxemburg	115 878		
Bulgarien	61 968		
Frankrike	1 503 703		
Grekland	141 500 ³	Argentina	166 700
Irland	140 000 ³	Bolivia	750 ³
Italien	1 072 168	Brasilien	300 000 ³
Jugoslavien	415 655	Chile	34 600 ³
Nederländerna	178 000 ³	Colombia	28 423
Polen	619 353	Ecuador	5 750 ³
Portugal	70 000 ³	Paraguay	3 200 ³
Rumänien	146 592	Peru	13 900 ³
Schweiz	90 000	Uruguay	28 200 ³
Sovjetunionen	2 562 000	Venezuela	38 000 ³
Spanien	529 384		
Storbritannien	512 494		
Tjeckoslovakien	136 661		
Ungern	55 452	Indien	418 116
Västtyskland	1 463 131	Indonesien	13 000 ³
Österrike	313 000	Irak	22 200 ³
Östtyskland	144 502	Iran	58 000 ³
		Israel	27 000
Algeriet	43 693	Japan	1 095 750 ³
Angola	10 300 ³	Kina	740 000 ¹
Egypten	25 000 ³	Pakistan	46 000 ³
Etiopien	3 950 ³	Syrien	27 544
Ghana	3 500 ³	Thailand	37 000 ³
Kenya	6 750 ³	Turkiet	435 281
Marocko	24 500 ³		
Mozambique	5 750 ³		
Nigeria	8 600 ³	Australien	332 000 ³
Sydafrika	180 400	Nya Zeeland	92 349
Tanzania	18 600 ³		
Tunisien	34 000 ³	Hela världen	21 287 880

¹ Avser hjul- och bandtraktorer. — ² Avser 1981. — ³ Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken¹ år 1983

Geographical divisions for agricultural statistics

3 Riksområden

8 Produktionsområden

18 Produktionsområden

61 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

01 Skåne-Hallands slättbygd

19 Kristianstads län, slättbygden

22 Malmöhus län, slättbygden

23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

02 Sydsvenska mellanbygden

10 Kalmar län, Kalmarslätten

16 Blekinge län, slättbygden

18 Kristianstads län, mellanbygden

21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

13 Kalmar län, Öland

14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

04 Östgötaslätten

05 Östergötlands län, Östgötaslätten

05 Vänerslätten, del av

27 Älvsborgs län, slättbygden

31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen

32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)

05 Vänerslätten, del av

35 Värmlands län, slättbygden

62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen

06 Mälar- och Hjälmabygden

01 Stockholms län

02 Uppsala län

03 Södermanlands län

40 Örebro län, slättbygden

43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)

07 Sydsvenska höglandet

06 Östergötlands län, södra skogsbygden

08 Jönköpings län

09 Kronobergs län

12 Kalmar län, skogsbygden

15 Blekinge län, skogsbygden

17 Kristianstads län, skogsbygden

20 Malmöhus län, skogsbygden

24 Hallands län, skogsbygden

30 Älvsborgs län, södra höglandet

34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet

61 Göteborgs och Bohus län, södra höglandet

¹Se även kapitel 2.

- 08 Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet
- 09 Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet
 - 28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)

- 10 Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, södra skogsbygden
- 11 Västsvenska dalsjöområdet
 - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
- 12 Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
- 13 Östra Dalarna-Gästrikland
 - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. Norra Sverige

7 Nedre Norrland (Nn)

- 14 Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
- 16 Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
- 17 Jämtländska siluområdet
 - 54 Jämtlands län, siluområdet

8 Övre Norrland (Nö)

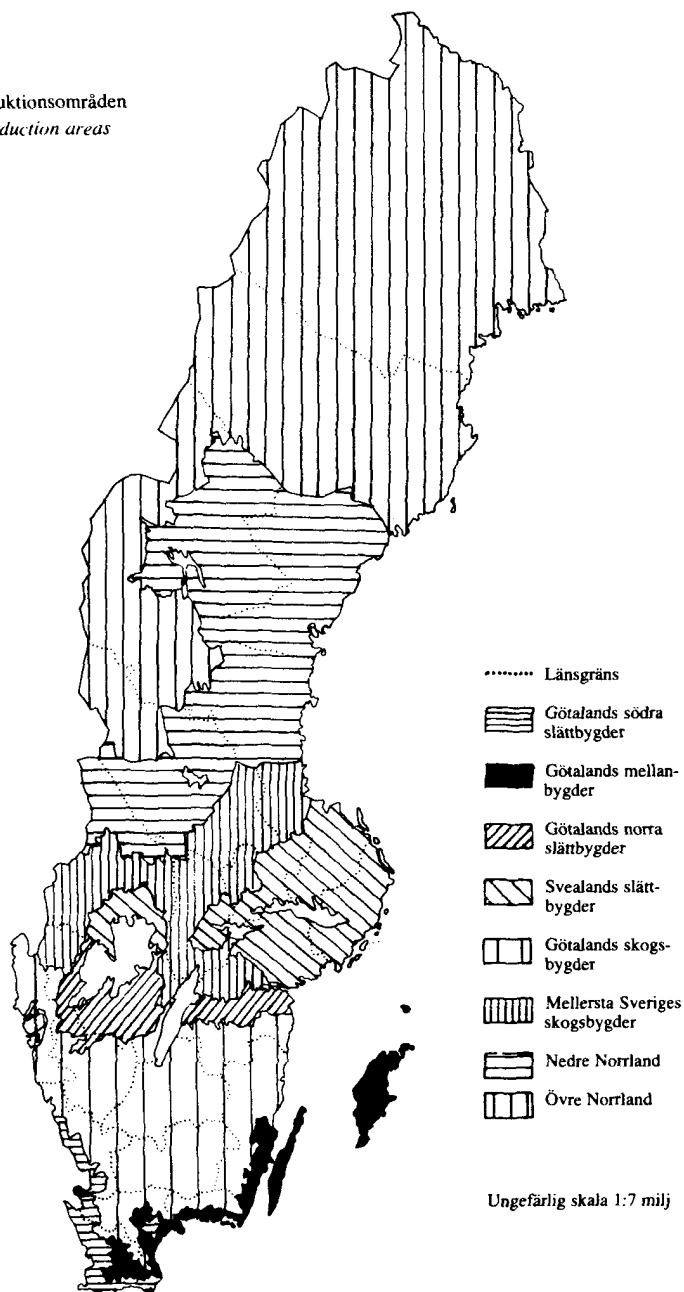
- 15 Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
- 18 Fjäll- och moränbygden
 - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Till lantbruksregistret under perioden 1974-1983 insamlade uppgifter¹

Uppgift	1974	1975	1976 ²	1977	1978	1979	1980	1981 ²	1982	1983
a) företagarens namn och adress, personnummer, telefonnummer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
b) i företaget ingående fastigheter, deras areal av åkermark och skogsmark, ägare till arrenderad åkermark, arrendator till utarrenderad åkermark	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
c) arealen av olika ägoslag för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
d) åkerarealens användning för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
e) orsaker till förändringar i åkerarealen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
f) antal husdjur	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
g) antal sysselsatta på företaget	x	x	x	x	x	x	x	-	-	-
h) ny- och ombyggnadsverksamhet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
i) deklaration för potatisregleringen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
j) tillträdesår till nuvarande företag samt företagarens utbildning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
k) bevattningsanläggningar	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-
l) övriga anläggningar	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-
m) antal traktorer och skördetröskor	-	-	x	-	-	-	-	x	-	-
n) areal av olika trädgårdsväxter	x	x	-	-	x	x	x	-	-	x
o) areal under glas eller plast	x	x	-	-	x	x	x	-	-	x

¹ Exkl uppgifter insamlade vid trädgårdsräkningarna 1977 och 1982. — ² Lantbruksräkning.

6 ÅKERAREALENS ANVÄNDNING den 9 juni 1983

Om vårsådden inte är avslutad den 9 juni, skall arealredovisningen avse förhållandena den dag vårsådden är avslutad, dock senast den 20 juni. I dessa fall skall blanketten vara SCB tillhanda senast den 22 juni.

Vid uppkörning och omsådd den 9 juni eller tidigare redovisas den nya grödan. Uppkörd areal som ej sätts om redovisas som heltråda (rad 28).

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5). 1 tunnland = 0,5 hektar 1000 m²=0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sidan 1

ÅKERAREAL UNDER EGET BRUK

Församling nr

			1 Hektar	2 Hektar	3 Hektar
SPANNMÅL					
	01	Höstvete till mognad	01		
①	02	Även höstvete med hjälpsådd av vårvete.	02		
	03	Vårtråg till mognad	03		
③	04	Även höstråg med hjälpsådd av vårråg.	04		
	05	Vårtråg till mognad	05		
	06	Korn till mognad (ej blandsåd)	06		
	07	Havre till mognad (ej blandsåd)	07		
⑦	08	Blandningar av stråsd och baljväxter eller strådesblandningar, där korn eller havre ingår. Även blandsåd som uppkommit genom hjälpsådd av korn eller havre i vinterskadad höstsådd räknas hit. Baljväxter med s k stödgröda redovisas på rad 08 eller 25.	08		
	09	Blandsåd till mognad	09		
	10	Foderarter och vicker till mognad	10		
	11	Åkerbonor till mognad	11		
VALLAR, GRÖNFODER OCH ENSILAGE					
⑩	12	Grönfoder av säd, arter och vicker samt fodermärgkål, grönfoderraps, lupiner, rajgräs (billiongräs), majs, solros m fl vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.	12		
⑪	13	Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete.	13		
⑫	14	Endast beten på åkermark, dvs på mark som är lämplig att plojas, redovisas här. Andra beten redovisas som betesmark i avsnitt 5 på sid 1.	14		
⑬	15	Odling för skörd av valfrö.	15		
POTATIS OCH SOCKERBETOR					
⑭	16	Potatis som kan bevattnas med för odlaren tillgänglig teknisk utrustning. Se vidare i bifogade broschyr sidan 6.	16		
⑮	17	Även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m m samt foderpotatis och utsädesodlingar av potatis.	17		
⑯	18	Även utsädesodlingar av potatis för stärkelse och råsprit.	18		
⑰	19	Fodersockerbetor redovisas på rad 27.	19		
OLJEVÄXTER					
⑳	20	Matpotatis med bevattningsmöjlighet	20		
㉑	21	Matpotatis utan bevattningsmöjlighet	21		
㉒	22	Potatis för stärkelse och råsprit med bevattningsmöjlighet	22		
㉓	23	Potatis för stärkelse och råsprit utan bevattningsmöjlighet	23		
㉔	24	Sockerbetor	24		
ÖVRIG ÅKER					
㉕	25	Hostraps till mognad	25		
㉖	26	Vårtraps till mognad	26		
㉗	27	Hösttraps till mognad	27		
㉘	28	Vårtraps till mognad	28		
㉙	29	Vårtraps till mognad	29		
㉚	30	Vitsenap och övriga oljeväxter till mognad	30		
㉛	31	Kökarter till mognad	31		
㉜	32	Trädgårdsväxter	32		
㉝	33	Andra växtslag	33		
㉞	34	Konservarter, bruna bonor, foderrotfrukter, spånadsväxter, plantskolor för skog m m	34		
㉟	35	Forklaringar om vad som räknas som åkermark finns på baksidan av anvisningsbroschyren.	35		
	36	Heltråda	36		
	37	Annan obrukad (ej nedlagd) åkermark	37		
	38	Summa åkermark under eget bruk (summa rad 01-29)	38		

Summan skall för varje församling överensstämma med uppgifter om areal åkermark under eget bruk i avsnitt 5.

7 NY- OCH OMBYGGNAD (EKONOMIBYGGNADER)

Har på företaget under tiden 15 juni 1982 - 15 juni 1983 pågått nybyggnad, tillbyggnad eller mer omfattande ombyggnad? ☐ Ja ☐ Nej

Om "Ja", sätt kryss i rutan (rutorna) nedan för det (de) byggnadslag som ny- eller ombyggt.

Djurstall ☐

Lada, loge, silo eller annan lagerbyggnad ☐

Maskinhall, traktorgarage ☐

Annan ekonomibyggnad ☐

Markera
med
kryss (X)
Ja Nej

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS
RESERVERAT FÖR MASKINELL LÄSNING

Endast byggnadsverksamhet på ekonomibyggnader anges.

Byggnadsverksamheten redovisas oberoende av om den bekostas av brukaren eller någon annan.

Även nyligen påbörjad om- eller nybyggnad redovisas.

Redovisa inte underhåll och reparation eller ombyggnadsarbeten av mindre omfattning (t.ex. omläggning av tak, byte av inredning osv) eller installation av utgödslingsanordning, hö eller spannmålstork, mjölktank o dyl.

8 ANTAL HUSDJUR den 9 juni 1983

Finns ej nötkreatur, får, svin eller höns på företaget, sätt kryss i vidstående ruta ☐
Om endast vissa djurslag saknas, sätt streck (-) i summarutan för dessa.

NÖTKREATUR

	Antal
Kor för mjölkproduktion (även sinkor och utslagskor)	74
Kor huvudsakligen för uppfödning av kalvar (amkor och dikor)	75
Kvigor, tjurar och stutar, 1 år och däröver	76
Kalvar under 1 år	77
Summa nötkreatur	78

FÅR

	Antal
Tackor och baggar, födda 1982 och tidigare	79
Lamm	80
Summa får	81

SVIN

	Antal
Galtar för avel 6 månader och däröver	82
Modersugor (även första gången dräktiga sugor samt utslagsugor)	83
Övriga svin 3 månader och däröver	84
Övriga svin under 3 månader	85
Summa svin	86

HÖNS OCH KYCKLINGAR

	Antal
Höns, 20 veckor eller äldre	87
Kycklingar, avsedda för äggproduktion	88
Slaktkycklingar ¹⁾	89
Summa höns och kycklingar	90

¹⁾ Om besattningen i ex på grund av uppehåll mellan omgångar tillfälligtvis är mindre än normalt den 9 juni, ange nedan antalet slaktkycklingar i en normal uppfödningsogång.

	Antal
Slaktkycklingar, normal uppfödningsogång	91

9 ODLING AV TRÄDGÅRDSVÄXTER den 9 juni 1983

Uppgifter skall endast lämnas av företag med minst 200 kvadratmeter under glas/plast eller med minst 0,25 hektar frilandsareal.

FRILANDSAREALER

Uppgifterna skall anges i hektar med avrundning till en decimal.

Växtslag	Areal, hektar
Morötter	01
Vitkål	02
Blomkål	03
Övriga koksväxter	04
Fruktträd	05
Barbuskar	06
Jordgubbar	07
Plantskolor för trädgårdsväxter	08
Övrig frilandsareal	09
Summa frilandsareal för trädgårdsväxter	10

AREALER UNDER GLAS ELLER PLAST

Redovisade ytor skall avse bruttoytor (dvs gångar mm skall medräknas) och anges i kvadratmeter.

Växtslag	VAXTHUSLYTA	
	Med upp- värmning	Utan upp- värmning
Köksväxter	11 m ²	12 m ²
Krukväxter	13 m ²	14 m ²
Snittblommor inkl lökväxter	15 m ²	16 m ²
Övrig växthusyta	17 m ²	18 m ²
Summa växthusyta	19 m ²	20 m ²

Uppgifter lämnas för företag inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, fruktodling och trädgårdsodling. Uppgifter lämnas av den som tillställts blankett eller i övrigt är uppgiftsskyldig enligt bifogad anvisningsbroschyr. För företagare som erhållit blankett men upphört med verksamheten lämnas uppgift om förändringen.

Uppgifterna insamlas enligt SFS 1968:111 (omtryckt 1978:468).

Uppgifterna är sekretesskyddade enligt 9 kap 4 § sekretesslagen (SFS 1980:100).

[illegible]

Innan blanketten undertecknas, kontrollera att sidorna 2 och 3 har ifyllts!

Härmed försäkras på heder och samvete att uppgifterna om potatsarealens storlek, vilka även utgör deklaration för potatisregleringen, är fullständiga och riktiga (se även sidan 3 i anvisningsbroschyren). Jag försäkras även att uppgifterna i övrigt är fullständiga och sanningsenliga samt att jag är myndig och ej begärd i konkurs.

Ort och datum

Namnteckning den 1 1983

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

... markera med kryss i tillämplig ruta hur överlåtelsen skett.

- ☐ Försäljning, arvskitte, gåva
☐ Utarrendering
☐ Återlämnat arrende
☐ Annan orsak

Uppge den nye företagarens namn, adress och telefonnummer.

Överlåtit till (Namn, adress och telefonnummer)

... ange för berörd fastighet nedan orsaker till förändring samt namn, adress och telefonnummer för den företagare som Ni övertagit åkerareal från eller överlätit åkerareal till. Ange också om möjligt SCB's identifieringsnummer för detta företag.

ÖKNING av åker genom	MINSKNING av åker genom	Övertagit från/överlåtitt till (Namn, adress och telefonnummer)
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	

Om företaget har mer än en företagare (avsnitt 1 sidan 1) redovisas uppgifter för ytterligare högst två företagare nedan. Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga

Namn		SCB's kod
Utdeln.address		Flytt
Postadress		Bort
Personnummer	Telefonnummer	
Namn		SCB's kod
Utdeln.address		Flytt
Postadress		Bort
Personnummer	Telefonnummer	

 Avdelningen för
arell statistik

ÅRSVÄXTRAPPORT
27 juli 1983

1 Omdöme den 27 juli om skördeutsikterna

	Kod	Omdöme
Höstvete	101	
Vårvete	102	
Höstråg	103	
Vårråg	104	
Korn	105	
Havre	106	
Blandsäd	107	
Foderärter och vicker	108	
Hö från slåttervall	109	
Bete på slåttervall	110	
Bete på betesvall	111	

	Kod	Omdöme
Matpotatis med bevattnings- möjlighet	112	
..... utan bevattnings- möjlighet	113	
Potatis för med bevattnings- möjlighet stärkelse	114	
..... utan bevattnings- möjlighet o. råsprit	115	
Sockerbetor	116	
Höstraps	117	
Vårrips	118	
Höstrybs	119	
Vårrys	120	
Vitsenap	121	
Kokärter	122	

Anvisning

Genomsnittlig bedömning av skördeutsikterna för olika växtslag inom församlingen med avseende på årets skördekvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

Mycket god skörd anges med 5
 God skörd anges med 4
 Medelmåttig skörd (medelskörd) anges med 3
 Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
 Nära missväxt anges med 1
 Fullständig missväxt anges med 0
 För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (-).

Om utsikterna ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över »medelmåttig» men till kvantiteten ej fullt »god» skörd betecknas med 3,5. Under »medelmåttig» men ändå ej »betydligt under medelmåttig» skörd betecknas med 2,5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t ex de senaste tio åren).

2 Orsaker till större skador på växtligheten under tiden 19 maj – 27 juli

	Kod	Höst-säd	Vårsäd	Höst- olja- växter	Vår- olja- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Kyla	201	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Regn	202	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nattfrost	203	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Torka	204	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slagregn eller hagel	205	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Översvämning	206	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Insektsangrepp	207	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Växtsjukdomar	208	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Anvisning

Om *skador förekommit* sättes kryss i tillämpliga rutor.

OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (gröddgrupp).

Annan orsak, ange orsak och gröda

3 Upplysningar om höskördens kvalitet

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

	Kod	Alt.
Bättre än normal	301	☐
Normal	302	☐
Sämré än normal	303	☐
Kan ej anges (höet ej bärgat)	304	☐

Uppgiftslämnarens underskrift

den / 1983

Ört och datum

Tel-nr (även riktnr)

Introductory notes

The objective of the Yearbook of Agricultural Statistics is to bring together a manageable section of the available statistics relating to agriculture.

Scope

The main part of the yearbook covers agriculture. There are also some sections on horticulture, reindeer keeping, fur farming, and apiculture. Moreover, some tables on forestry referring to holdings of more than 2 hectares of arable land are included.

For detailed information on forestry, consult the Statistical Yearbook of Forestry, issued by the National Board of Forestry, and for detailed information on fishing consult the Yearbook of Fishery Statistics, issued by the National Central Bureau of Statistics.

Regional statistics

In many tables, the results are presented by Swedish counties and by production areas (a map of these can be found in Appendix 1).

Units of measurement

The units used in this book can be converted to imperial units as follows:

1 millimetre (mm)	= 0.03937 inch
1 centimetre (cm)	= 0.3937 inch
1 sq. metre (m ²)	= 10.76 sq. feet
1 hectare (ha)	= 2.471 acres
1 litre (l)	= 1.760 pints
1 hectolitre (hl)	= 2.750 bushels
1 cubic metre (m ³)	= 3.437 quarters
1 gram (gr)	= 0.5644 dram
1 kilogram (kg)	= 2.205 lb
1 metric ton	= 0.9842 (long) ton
1 gr/kg	= 0.1 per cent
1 kg/ha	= 0.007966 cwt./acre
1 kWh/ha	= 0.4047 kWh/acre
1 Megacal/kg	= 453 600 calories/lb.

Arrangements for English readers

In the beginning of the book there is a Table of contents in English.

On the following pages you will find a summary in English with brief descriptions of the different surveys and with references to the tables.

The headings of all the tables are translated into English. After the summary in English there is a Swedish-English vocabulary with translations of all words or expressions occurring in the heads and first columns of the tables.

Summary

In most cases the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 1984 refer to the year 1983 or the production year 1982/83. Mostly results for the whole country are also given for the four years before.

1 Organization of the agricultural statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different bodies, organizations etc., the most important being the Statistics Sweden (SCB), the National Swedish Agricultural Market Board and the National Board of Agriculture.

SCB computes the data in the yearbook on structure of holdings, real estates, plants, machinery, labour manpower, crop farming, number of livestock and holders' cash incomes, expenditures etc. The National Agricultural Market Board compiles the statistics on prices, index numbers, further refinement of agricultural products, food consumption, foreign trade, purchases of machinery, tools and pesticides etc. The National Board of Agriculture computes or supervises the statistics on government rationalization measures and testing and control of livestock etc.

2 Geographical divisions

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties have, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc., been divided into «natural farming areas». These areas can be combined into «production areas» and «major regions». See further Appendix 1 where also a map of Sweden can be found. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 420 «yield survey districts», which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual yield outcome. This division is also used in the crop insurance system (see below).

3 Enterprises and types of land

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been a responsibility for SCB.

The farm register includes the following types of enterprises:

- a) enterprises with at least 2 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2 hectares of arable land (including enterprises without arable land) which include real estate assessed as agricultural real estate
- c) enterprises with large stocks of livestock
- d) enterprises with horticultural production of a certain size.

Data from enterprises of type a), c) and d) are collected from the holders by mail each year, while data from enterprises of type b) are collected in certain years.

During 1968-1983 particulars have been collected annually for the farm register relating to name, address, telephone number and civil registration number of the holder, real estates included in the enterprise and their respective area under arable land and forest, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops and the number of livestock of different species. A number of other data are collected at intervals of a few years.

Before the establishment of the farm register the corresponding land data were obtained from the agricultural censuses, which were performed every fifth year by SCB.

Some data on the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land and information on the number of holdings in different size groups are given in Tables 1-3 and 5-6 and Diagram 1-2. Table 2 gives data for 1983 for counties, «production areas» and size groups. In Table 4 information can be found on area of arable land in different size groups distributed by category of holder.

Some data on the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land are given in Table 7.

The total area of forest land in Sweden distributed by different size groups of arable land and forest land and by different categories of holders in 1981 is given in Tables 8-9.

Information on changes in the holdings and the reasons for these changes between 1982 and 1983 has been compiled in Tables 10-12.

4 Labour force

The general censuses of population and housing carried out by SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas and the size of the economically active population in agriculture and related fields. See Tables 13-15.

SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The number of persons economically active in agriculture, the number of unemployed etc. as indicated by these surveys are shown in Table 16.

The farm register provides data on the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture. See Tables 17-18 and Diagram 3.

Some data about the number of employees and working hours in agriculture from the agricultural labour force survey are given in Tables 19-21 and Table 22 displays data from a survey by SCB on the number of agricultural workers.

Information about the number of occupational accidents in crop and livestock farming is presented in Table 23.

5 Real estates and buildings

Statistics on the assessed values of agricultural real estates are compiled and published every year by SCB. See Tables 24-27.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by SCB. This study includes, from 1976, representative purchases, purchases between relatives and representative real allotments. See Tables 28-30.

Data on new and extended buildings in agriculture are annually reported to SCB. See Tables 31-33.

6 Plants and machinery

The farm register in 1981 included some information on plants in agriculture. The main results are shown in Table 34.

Data on plants in new and extended cowsheds are annually reported to SCB. See Table 35.

Information on cisterns for motor fuel and fuel oil (number and total capacity) is given in Table 36.

In the sample survey in March 1973 some data about the extent of underdrainage area were collected. See Table 37.

Information on the number of tractors and combines according to the census of agriculture in 1981 is to be found in Table 39.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the National Agricultural Market Board. See Table 38.

7 Requisites

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the Swedish State Seed Testing Institute. Statistics on government seedling are reported annually by the respective seed control establishment. See Table 40.

Data on the use of state certified and disinfected seed were collected in connection with the objective crop yield surveys (see below) in 1982. See Table 41.

Information on the consumption of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers is reported annually by the National Agricultural Market Board. See Table 42 and Diagram 4.

In connection with the objective crop yield surveys in 1978, data were collected on the application of plant nutrients in commercial fertilizers in agriculture. See Table 43.

The National Agricultural Market Board makes an annual survey on the purchases of pesticides in agriculture and horticulture. Data for this survey are supplied by manufacturers and importers. See Table 44.

In Table 45 some data are shown from a special survey on the use of pesticides in agriculture.

Data on cereal area treated with herbicides were collected in connection with the objective crop yield surveys in 1979. See Table 46.

Information on the consumption of feeding stuffs is annually compiled by the National Agricultural Market Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 47-48.

Data on the consumption of motor fuel and fuel oil based on a sample survey are shown in Table 49.

8 Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on the use of arable land and on the number of holdings with different crops is obtained from the farm register. See Tables 50-51 and Diagram 5-6.

In connection with the objective crop yield surveys (see below), investigations have been made about the age distribution of ley (Table 52), the areas sown for ley establishment in different nurse crops (Table 53), the distribution of the potato area by the size of the cultivations (Table 54), the autumn-sown areas (Table 55), and the distribution of the areas of grain and potatoes by different varieties (Table 56-58).

Special crop outlook reports are sent three times a year to SCB, viz. in May, July/August and October. The data are collected by the county agricultural boards. See Tables 59-63.

Information on the dates for sowing and harvesting and on the average growing time is obtained from a special investigation in connection with the objective crop yield surveys. See Tables 64-66 and Diagram 7.

Data on *precipitation, average temperature, relative air moisture and time of sunshine* are supplied by the Swedish Meteorological and Hydrological Institute. See Tables 67–70.

Information on the *methods of harvesting ley and potatoes* is shown in Tables 71–72.

Quantitative information on the yield per hectare is mainly obtained from the *objective crop yield surveys*. The surveys comprise a main survey and a series of special surveys. The latter ones give information on actual yield and harvesting losses etc. The surveys cover a sample of about 13 000 holdings with more than 2 hectares of arable land. See Tables 73–75 and Diagram 8.

In connection with these surveys, special investigations have also been made concerning the *yield from ley of different ages* (Table 76), the *yield of potatoes from cultivations of different sizes and from irrigated and non-irrigated areas* (Table 77), and the *yield from areas with different sowing dates* (Table 78).

SCB makes annual estimates of the *total yield of grain, ley and potatoes* on the basis of the objective crop yield surveys (Table 79). Data on the *total yield of oleiferous plants and sugar beets* are supplied by the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd. See Table 80.

Some information on the *quality of different vegetable products* is displayed in Tables 81–84.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Agricultural Market Board. See Tables 85–88.

All enterprises with *horticultural production* are entered in the farm register. Some data from this register can be found in Tables 89–90. In 1982 a horticultural census was performed in Sweden. There are some results from this census on the *cultivation of different kinds of horticultural plants* in Tables 91–92.

Since 1961 there has been a special *crop insurance system* for all farmers in Sweden with 2 hectares or more of tilled arable land. Since 1968 the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley. The main authority for this scheme is the National Agricultural Market Board, while the compensations are computed by SCB. See Tables 93–94 and Diagram 9.

In connection with the *objective crop yield survey* in 1977 an investigation was made concerning *soil surveyed areas of arable land*. See Table 95.

9 Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual statistics on livestock in agriculture are based on the farm register. Data from this register on the *number of domestic animals* are given in Tables

96–103 and Diagram 10, and data on the *number of holdings with livestock* in Tables 104–111 and Diagram 11.

Results from the *official control activities of animal breeding*, which are carried out under the supervision of the National Board of Agriculture, are shown in Tables 112–123.

The National Board of Agriculture also estimates *frequencies of different animal diseases*. See Table 124.

Certain figures from SCB's statistics on the *number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 125.

Some results concerning the *number of inspected carcasses* are shown in Table 126. Data on the *number of home slaughtered pigs and calves* according to a survey carried out by SCB in March 1975 are given in Table 127. The National Agricultural Market Board reports the *total number of slaughtered animals and their weight*. See Table 128.

Data on the *production etc. of meat, dairy products, milk powder and eggs* are supplied by the National Agricultural Market Board. See Tables 129–130 and 133.

Information on the *number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses of dairy milk etc.* is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 131–132.

Results from a study carried out in 1975 by SCB on the *quantity and the use of milk not delivered to dairies* are given in Table 134.

Statistics on *livestock insurance* are compiled by the Swedish Private Insurance Supervisory Service. See Table 135.

10 Consumption

Information on the *consumption of food, beverages and tobacco* is obtained through calculations made by the National Agricultural Market Board. These calculations are based on data from official manufacturing and foreign trade statistics and the Market Board's own statistics. See Tables 136–137.

The *energy supply by different agricultural and food products* as computed by the National Agricultural Market Board is given in Table 138.

11 Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Market Board makes an annual statement on the *foreign trade in agricultural products and foodstuffs*. See Tables 139–141.

Data about the *degree of self-sufficiency for some agricultural and food products* in 1961–1982 are to be found in Table 142.

12 Prices and price indices

The National Agricultural Market Board reports *the prices on tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products*. See Table 143.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Market Board's monthly calculations of *cost price, producer price, price regulation, food industry price, consumer price, and world market price indices*. See Table 144.

13 Agricultural economics

A special survey of *the cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by SCB on the basis of the income tax returns from a sample of approx. 9 000 holders. See Tables 145–150.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, SCB makes an annual *farmeconomic investigation*. This study is based on books kept at approx. 1 000 farms. See Tables 151–153.

In its statistics on the outcome of the annual assessment, SCB includes *information on the income of agricultural real estates*. SCB also compiles annual statistics on *wage earners and employers*. See Tables 154–155.

Data on *agricultural workers' wages* are computed every year by SCB on the basis of information from a sample of farms. See Table 156.

Summary statistics on *the agricultural credit market* are compiled by SCB. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Table 157.

The National Agricultural Market Board computes annually *the total incomes and expenditures* of the agricultural sector. See Tables 158–159.

SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 160–161.

14 Governmental support

The National Agricultural Market Board reports data on *price support etc.* See Tables 162–163.

Current statistics on *public expenditure for rationalization measures etc.* are published by the National Board of Agriculture. The county agricultural boards exercise the power of decision on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 164–168.

15 Farmers' co-operative associations

Information on *membership and trade turnover in the co-operative associations* is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body for the agricultural co-operative associations and their different branch organizations. See Tables 169–170.

16 Agricultural training

Statistics on *the number of students* at the agricultural courses as well as related courses of the integrated upper secondary school and at the Agricultural University are compiled by SCB. See Tables 171–172.

The number of courses, pupils etc. in the training supervised by the National Board of Agriculture are shown in Table 173.

17 International statistics

Information on *the scope of agriculture in different countries* is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These statistics include information on areas of different types of land, use of arable land, yield, livestock, consumption of fertilizers, the number of persons economically active in agriculture and the number of tractors. See Tables 174–180.

Swedish-English vocabulary

Letters Å å Ä ä and Ö ö at end of list

The English translations are not always word by word

A			
Administrativa områden	Administrative areas	Arbetsstillfälle	Job opportunity
Affärsbank	Commercial bank	Arbetsstimmar	Working hours
Agronom	Agriculture degree	Arbetsvolym	Working hours
Aktiebolag	Limited company	Areal	Area, acreage
Aktuell	Current, present	Arrendator	Tenant
Alkoholhaltiga drycker	Alcoholic beverages	Arrende	Tenancy
Allmän	General, common	Arrenderad	Held on lease
Allmänning	Common land	Aska	Ashes
Alsikeklöverfrö	Alsikeclover seed	Automatisk utgödsling	Automatic disposal of manure
Andel	Proportion, share		
Andra	Other	Avbytarverksamhet	Replacer system
Andra kombinationer	Other combinations	Avdikningslån	Loans for drainage
Andra orsaker	Other reasons	Avdrag	Deduction
Animalier	Animal products	Avdragbar utgift	Deductable expenditure
Animalisk	Animal	Avelssvin	Breeding pig
Anläggning	Plant, works	Avgångna	Departed, examined
Anmälan	Application	Avgångsvederlag	Severance pay
Annan djurskötsel	Other kind of animal husbandry	Avkastning	Yield
		Avräkningsprisindex	Producer price index
Annan sallat	Other kind of lettuce	Avse	Concern, refer to
Annat material	Other material	Avsevärd	Considerable
Ansluten till	Connected with, associated with	Avskrivningar	Depreciation
		Avvänjning	Weaning, ablation
Anställd	Employee		
Antal	Number	B	
Använd i hushållet	Used in the household	Baggar	Rams
Använd till utfodring	Used for feeding	Bakverk	Pastry
Användning	Use	Balansändring	Change in balance
Arbetsare	Worker	Baljäväxter	Leguminous plants
Arbete	Work, labour	Barnbidrag	Child allowances
Arbetsinsats	Labour consumption	Bearbetning	Processing
Arbetskostnad	Labour costs	Bebyggd	Built up
Arbetskraft	Labour force	Bebyggelseförhållande	Settlement condition
Arbetslös	Unemployed	Befolkning	Population
Arbetslöshet	Unemployment	Bekämpningsmedel	Pesticides
Arbetslöshetsfrekvens	Frequency of unemployment	Belopp	Amount
		Ben	Leg
Arbetsolycksfall	Occupational accident	Bensin	Petrol
Arbetsområde	Type of work		

Beredd fisk	Processed fish	Byggnadsarbete	Building work
Beräknad	Calculated, estimated	Byggnadskostnadsindex	Building cost index
Besiktigad	Inspected	Byggnadsverksamhet	Construction activity
Besådd areal	Area sown	Byggnadsvärde	Value of buildings
Besättning	Stock, herd	Byggnadsändamål	Purpose for building
Besättningsstorlek	Size of stock	Bål (utom rygg)	Trunk, except back
Betat utsäde	Disinfected seed	Bänkgård	Frame, hotbed
Bete	Pasture	Bär	Berries
Betesmark	Meadow	Bärbuske	Berry-bush
Betesvall	Pasture	Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Betong	Concrete	Bärgningsmetod	Method of harvesting
Betäckta (sugor)	Covered (sows)	Bättre	Better
Bevattnad areal	Irrigated area	Böner	Beans
Bevattning	Irrigation		
Bevattnings- anläggningar	Plants for irrigation		
Bevattningsmaskiner	Machinery for irrigation	C	
Bibliografi	Bibliography	Charkuterivaror, blandade	Cured meats and provisions, mixed
Bidrag till	Contribution to	Charkuterivaror, oblandade	Cured meats and provisions, unmixed
Binäring	Subsidiary enterprise	Chinchilla	Chinchilla
Biodling	Apiculture	Choklad- och konfektyrvaror	Sweets
Biologisk	Biological	Cirka	About
Bisamhälle	Bee colony	Cistern	Cistern
Blandad	Mixed		
Blandning	Mixture		
Blandsäd	Mixed grain		
Blast	Tops of root crops		
Blomkål	Cauliflower	D	
Blommor	Flowers	Dagar	Days
Blötdjur	Molluscs	Dags/dagarskurser	Length of courses in days
Bogserad	Towed	Dagsverke	Day's work
Bokföringsuppgifter	Accounts	Definitiva uppgifter	Definitive results
Bomullsfrökakor	Cotton cakes	Deklaration	Declaration for income tax purposes
Borgerlig kommun	Municipality		
Bortfall	Non-response	Del av	Part of
Boskapsskötsel	Cattle-farming	Delvis (ägd)	Partly (owned)
Bostad	Dwelling	Dieselbrännolja	Diesel fuel
Bostadsbyggnad	House building	Dikning	Surface ditching
Bostadsbyggnadsvärde	House building value	Direktförsåld och hem- maförbrukad mjölk	Milk sold outside dairies and consumed on farms
Bostadsändamål	Habitational purpose	Diverse	Other, miscellaneous
Botteninteckning	Lower mortgage	Djupfryst	Frozen products
Brukare	Holder, farmer	Djur	Animal
Brukningsform	Type of holding	Djurplatser	Animal places
Bruttointäkt	Gross revenue (income)	Djursjukdomar	Animal diseases
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product	Djurskötare	Cattleman
Bröd och spannmåls- produkter	Bread and products of grain	Djurskötsel	Work with cattle
Brödsäd	Bread grain	Djurslag	Type of animal
Brödsadeshalm	Bread grain straw	Djurstallar	Buildings for livestock
Budgetår	Financial year (July-June)	Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Buffel	Buffalo	Driftsgren	Economic activity
Bukvägg	Belly wall	Driftsledning	Works management
Byggnad	Building		

Driftslån	Loans for operating costs
Driftsöverskott	Operating surplus
Drivmedel	Motor fuel
Driv- och smörjmedel	(Consumption of) motor fuel and lubricants
Dvs	That is, i.e.
Därav	Of which
Däröver	More
Död	Dead
Dödfödd	Stillborn
Dödsbo	Estate of a deceased person

E

Effekt	Capacity, power, effect
Efter	After
Eftergymnasial utbildning	Third level education
Efterlikvid	Final price adjustment
Egenavgifter	The holders' duties for social insurance
Egentlig	Real, actual
Egentliga jordbruksprodukter	Real agricultural products
Eget	Own
Egnahemslån	Loans granted to persons building their own homes
Ej	Not
Ej angiven kroppsdel	Unspecified part of the body
Ej angivet	Not reported
Ekonomibyggnad	Farm building
Ekonomibyggnadsvärde	Farm building value
Ekonomisk	Economic
Eldningsolja	Fuel oil
Elever	Trainees, pupils
Elevtimmar	Learning-hours
Energibehov	Energy demand
Enhet	Unit
Enkelt bolag	Partnership
Enkla	Simple
Enligt	According to
Ensamskötare	Sole cattleman
Ensilageväxter	Plants for silage
Ensilering	Ensiling
Enskild	Private
Ersättning	Compensation
Ersättning för uteblivna prishöjningar	Compensation for failed price rises
Ersättningsbelopp	Compensation
Ersättningsberäkningar	Compensation calculations
Ersättningsberättigade företag	Number of holdings entitled to compensation
Examinerad	Examined
Export	Exports

F

Fabrikspotatis	Potatoes for processing
Faktorinsats	Factor income
Faktorpris	Factor price
Falltal	Falling number
Familjemedlem	Member of the family
Fast anställd	Permanently employed
Fasta priser	Constant prices
Fastgödsel ute	Traditional manure outside
Fastighet	Real estate
Fastighetsinnehav	Possession of real estates
Fastighetslängd	Tax register of real estates
Fastighetsreglering	Real allotment
Fastighetstaxering	Assessment of real estate
Feta säser	Rich sauces
Fett	Fat
Fetthalt	Fat content
Fetråvaror	Crude fat
Fettvaror	Fat
Filéad fisk	Filleted fish
Fisk	Fish
Fiske	Fishing
Fiskmjöl	Fish meal
Fjäderfä	Poultry
Fjäderfäkött	Poultry meat
Flytgödsel ute	Liquid manure outside
Flytutgödsling	Liquid manure handling
Fläsk	Pork
Foderblandningar	Feeding stuff mixtures
Foderrenhet	Feed unit
Foderfosfat	Fodder phosphate
Fodermedel	Feeding stuff
Foderrotfrukter	Forage root crop
Fodersäd	Coarse grain
Fodersädeshalm	Coarse grain straw
Fodertillskott	Additional fodder
Fodertran och foderfett	Fodder-train-oil and fodder fat
Fodervärde	Feed value
Foderväxt	Forage plant
Foderärter	Field peas
Folkmängd	Population
Folk- och bostadsräkning	Census of population and housing
Fosfor	Phosphorus
Fotogen	Paraffine oil
Frakter	Freights
Framställning	Production
Fri kost	Board free
Frilandsareal	Area for cultivation on open ground
Frilandsodling	Cultivation on open ground

Frivillig	Voluntary	G	
Frukt	Fruit	Galt	Boar
Frukträd	Fruit tree	Genomsnittlig	Average
Frånvarande	Absent from work	Getter	Goats
Frånvaro	Absence	Glass	Ice cream
Frånvarofrekvens	Frequency of absence	Glesbygd	Sparsely populated area
Frö	Seed	Godkänd	Approved
Fröslag	Kind of seed	Grillkyckling	Grill chicken
Frövall	Seed ley	Gropsilo	Shallow pit silo
Fysisk person	Natural person	Grovfoder	Coarse fodder
Får	Sheep	Grundutbildning	Basic education
Fårkontroll	Sheep breeding control	Grundvatten	Subsoil water
Fältodlade köks- växter	Field grown vegetables	Grus	Gravel
Färskt och djupfryst	Fresh and frozen	Gryn	Hulled grain
Född	Born	Gräddfil	Cream
Föl	Foal	Gräs	Culture cream
Förbrukning	Use, consumption, application	Gräsbärande	Grass
Fördelad	Distributed	Gröda	Grass-grown
Fördelning	Distribution	Gröddgrupp	Crop
Före	Before	Grönfoder	Crop group
Förening	Society, association	Grödfrekvens	Green fodder
Föreningsbank	Co-operative bank	Gurka	Frequency of certain crops
Företag	Holding, enterprise	Gylta	Cucumber, gherkin
Företagare	Holder, enterpriser	Gymnasieskola	Gilt
Företagarvinst	Net profit		Integrated upper secondary school
Förlust	Loss	Gödkalv	Fattened calf
Förmalning	Milling	Gödsel	Fertilizer, manure
Förmän i djurstall	Foremen in buildings for livestock	Götalands mellan- bygder	Central districts in Götaland
Förmögenhet	Property	Götalands norra slätt- bygder	Plain districts in northern Götaland
Förnödenheter	Requisites	Götalands skogs- bygder	Forest districts in Götaland
Förräntning	Net return (on capital)	Götalands södra slätt- bygder	Plain districts in southern Götaland
Församling	Parish		
Första	First		
Försåld	Sold		
Försäkrad	Insured	H	
Försäkringsbestånd	Stock of insurances	Hagelskadeförsäkring	Hail insurance
Försäkringsbolag	Insurance company	Hallon	Raspberries
Försäljning	Sale	Halm	Straw
Försäljning till liv	Sold alive	Halmskörd	Straw yield
Försörjningsbalans	Balance sheet of resources	Handelsgödsel	Fertilizer
Förtjänst	Profit, earning	Handelskvarnar	Commercial mills
Förvärv	Purchase	Handupptagning	Hand-lifting
Förvärvsarbetande (be- folkning)	Economically active (population)	Havre	Oats
Förvärvskälla	Source of income	Hektar	Hectare
Förvärvsändamål	Acquisitional purpose	Hektoliter	Hectolitre
Förädlings- och handels- marginaler	Profits from processing and trading	Hela riket	Whole of Sweden
Förädlingsvärde	Value added	Helautomatisk upp- tagare	Automatic lifter
Förändring	Change	Helt	Fully
Förändringar i djur- kapitalet	Changes in livestock capital	Helträda	Bare fallow
		Hemslakt	Home slaughter

Hirs	Millet
Hjärnskada	Brain injury
Honung	Honey
Hortonom	Horticulturist
Husdjur	Livestock
Husdjursförsäkring	Livestock insurance
Husdjurskötsel	Livestock farming
Hushåll	Household
Hushållsmargarin	Household margarine
Huvudområde	Main area
Hypoteksförening	Mortgage society
Hyra	Rent
Hårdost	Cheese
Hässjning	Putting on frame for drying
Hästar	Horses
Hästkraft	Horse-power
Hö	Hay
Höghus	Two-storey house
Högre inteckning	Higher mortgage
Högskolor	University-level colleges
Högst	At most
Hömjöl	Flour of hay
Höns	Fowls
Höstkorn	Winter barley
Höstoljeväxter	Autumn-sown oleiferous plants
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höststråsäd	Autumn-sown cereals
Höstsädd	Autumn sown
Höstsäd	Winter grain
Hösttermin	Autumn term
Höstvete	Winter wheat
Hötork	Grass drier

I	
Icke	Not
Import	Imports
Indelning	Division
Indirekt skatt	Indirect tax
Industrieförbrukning för tekniska ändamål	Consumption by industries for technical purposes
Införelavgifter	Import fees
Inhemsk	Domestic
Inklusive	Including
Inkommen	Received
Inkomst	Income
Inkomstklass	Size of income, income-bracket
Inkomstår	Income year
Inköp av	Purchase of

Inom	Within
Inre	Internal
Inräknad	Included
Insektsangrepp	Insects
Insektsmedel	Insecticides
Insjö	Lake
Insäningsgröda	Nurse crop
Inte	Not
Inteckning	Mortgage
Intäkter	Receipts
Invallning	Building an embankment
Inventarier	Farm equipment
Inventering	Survey
Investering	Investment
Invånare	Inhabitant
Invägd mjölk	Weight of delivered milk
Isbergssallat	Iceberg lettuce

J	
Jakt och viltvård	Hunting and wild-life preservation
Jordbearbetning	Tillage
Jordbearbetnings-redskap	Implements for tillage
Jordbruk	Agriculture
Jordbrukare	Holder, farmer
Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Jordbruksinventering	Agricultural survey
Jordbrukslinje	Agricultural courses
Jordbruksreglerade livsmedel	Price regulated agricultural products
Jordbruksvärde	Agriculture value
Jordförvärvslån	Loans for acquisition of land property
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire land property
Jordgubbar	Strawberries
Jordnötter	Groundnuts, peanuts
Jordnötskakor	Groundnut cakes
Julstjärna	Christmas-flower (Poinsettia)
Juridisk person	Juridical person
Juversjukdom	Mastitis

K	
K-mjölk, konsumtionsmjölk	Fluid milk
Kaffe	Coffee
Kaffebröd	Pastry
Kakao	Cocoa
Kalenderår	Calendar year
Kalisuper	Potassium phosphate
Kalium	Potassium
Kalk	Lime

Kalkammonsalteter	Ammonium nitrate	Kortfristig	Short-term
Kalksalteter	Calcium nitrate	Kostnad	Cost
Kallluft	Cold air	Kostnadsprisindex	Cost price index
Kallluftstork	Cold air drier	Kraftfoderblandningar	Mixture of concentrates
Kalv, kalvar	Calf, calves	Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kalva	Calve	Kreatur	Livestock
Kalvningsförlamning	Milk fever	Kredit	Credit
Kalvningsresultat	Number of calvings	Kreditgivning	Granting of credit
Kameler	Camels	Kronor	Swedish kronor
Kapitalförslitning	Consumption of fixed capital	Kroppslängd	Length of carcass
Kapitalkostnad	Cost of capital	Krukväxter	Pot-plants
Kasserad	Rejected	Krusbär	Gooseberries
Kastanjer	Chestnuts	Kryddor	Spices
Kasthjulsmaskin	Potato spinner	Kräft- och blötdjur	Crustaceans and molluscs
Kategori	Category	Kull	Litter
Kemiskt	Chemically	Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Kex	Biscuits	Kursdeltagare	Pupils
Kli	Bran	Kurser	Training courses
Kläckt	Hatched	Kurstimmar	Teaching-hours
Knäckebröd	Crisp bread	Kursverksamhet	Activity
Knölar	Tubers	Kvadratmeter	Square metre
Kokoskakor	Coconut-cakes	Kvalitet	Quality
Kokärter	Dry peas	Kvalitetsvete	Quality wheat
Kollektiva avgifter	Social taxes	Kvantitet	Quantity
Kollektivavtal	Collective agreement	Kvarn	Mill
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	Carbonated beverages and mineral waters	Kvarnprodukter	Milling offals
Kommun	Municipality, commune	Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Kommunalt anställda	Local governmental employment	Kvigkalv	Heifer calf
Komplement	Supplement	Kvinnor	Women
Koncentrat	Concentrate	Kvällstid	Evenings
Kondensmjölk	Condensed milk	Kväve	Nitrogen
Konditorivaror	Sweets and pastries	Kyckling(ar)	Chicken(s)
Konfektyrvaror	Sweets	Kyla	Cold weather
Konserver	Preserved foods, tinned goods	Kyrka	Church
Konsumentprisindex	Consumer price index	Källa	Source
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel	Consumer price index, food from price regulated agricultural products	Köksväxter	Vegetables
Konsumtion	Consumption	Kön	Sex
Konsumtionsgrädde	Cream	Köp	Purchase
Konsumtionsmjölk	Fluid milk	Köpare	Buyer
Kontant	Cash	Köpekontrakt	Sales contract
Kontroll	Control	Köpeskilling	Market price
Kontrollverksamhet	Official control activity	Köpeskillingskoefficient	Market price coefficient
Kopra	Copra	Köpfodermedel	Purchase feeding stuff
Kor	Cows	Körsbär	Cherries
Korn	Barley	Körslor	Haulage
Korrigerig	Correction	Kött	Meat
Korsning	Cross breeding	Kött och köttvaror	Meat and products of meat
		Köttfodermjöl	Meat meal
		Köttfullhet	Meatiness
		Köttfår	Mutton sheep
		Köttkonserver	Canned meat
		Köttsoppa	Meat soup

L		Län	County
Ladugård	Cowshed	Länder	Countries
Ladugårdsbestånd	Number of cowsheds	Läns- och häradsbolag	Single-county companies
Ladugårdsförmän	Farm foreman	Länsgräns	County border
Lager	Stock	Länsindelning	County division
Lagerhus	Storehouse	Lättfil	Culture milk
Lagerlokal	Storehouse	Lättmargarin	Household margarine with reduced content of fat
Lagfarna köp	Registered purchases	Lättmjölk	Milk containing 0.5% fat
Lagring och skörde-skadeavgifter	Storing and crop insurance fees	Lättöl	Soft beer
Lamm	Lamb	Lökblommor	Bulbous flowers
Lammvikt	Lamb weight	Löneförhållande	Wages
Landsbygd	Rural area	Löner	Wages
Landskapsarkitekt	Landshape architect	Lönesumma	Amount of wages
Lantarbetare	Agricultural worker	Löpande priser	Current prices
Lantbrukets företagsregister, lantbruksregistret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register	M	
Lantbruksnämnd	County agricultural board	M m	Etc.
Lantbruksräkningen	Census of agriculture	Magasinsarbete	Storing
Lantbruksstatistik	Agricultural statistics	Majonnäs	Mayonnaise
Lantmästare	Educated farm foreman	Majs	Maize
Lantsmör	Farm butter	Majsflingor	Corn-flakes
Lastapparat	Loader	Makaroner	Macaroni
Lejd	Hired	Malt- och läskedrycker	Malt liquors and carbonated beverages
Lejt arbete	Hired labour	Maltextrakt	Malt extract
Levande	Living	Mandel	Almonds
Leverans	Delivery	Manlig	Male
Leveranställg mjölk	Additional payment at milk deliveries	Mantallsskriven	Registered for assessment purposes
Leverantörspris	Producers' price	Manuell	Manual
Levererad	Delivered	Mark	Ground
Linfrö	Linseed	Markanläggningar	Land improvements
Livsmedel	Food, foodstuffs	Markkartering	Soil survey
Livsmedelsindustrins förbrukning	Consumption by the food industry	Marknadsförd slakt	Marketed slaughter
Luftfuktighet	Air moisture	Marknadspis	Market price
Lusermjöl	Medick meal	Maskin	Machine
Lynnesfel	Bad tempered	Maskinförare	Machine-operator
Låg avkastning	Low yield	Maskinhus	Garage
Låghus	One-storey house	Maskinlegor	Machine hiring
Låginkomstsatsning	Subsidies to holders with low income	Maskinlån	Loans for machines
Lån	Loan	Maskinskötare	Machine-tender
Lånat kapital	Borrowed capital	Material	Material
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	Loans on lower mortgage in agricultural real estate	Matfett	Edible fats
Lån mot högre inteckning i jordbruksfastighet	Loans on higher mortgage in agricultural real estate	Matlök	Onions
Lån mot statlig kreditgaranti	Loans on governmental credit security	Matpotatis	Table potatoes
Lånegaranti	Loan guarantee	Maximal kapacitet	Maximum capacity
Långfristig	Long-term	Med	With
		Medelarbetslöshet	Average unemployment
		Medelarbets tid	Average number of hours worked
		Medelavkastning	Average yield
		Medelhektolitervikt	Average weight per hectolitre
		Medelkoantal	Average number of cows

Medelpris	Average price	N	
Medelproteinhalt	Average value of protein content	Nattfrost	Frost
Medelslakt-vikt	Average weight of carcasses	Naturaförmåner	Benefits in kind
Medeltal	Average	Naturligt jordbruks-område	Natural agricultural area
Medeltemperatur	Average temperature	Nederbörd	Precipitation
Medelyta	Average area	Nedläggning av åker	Acreage taken out of use
Mediantidpunkt	Median date	Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Medlem	Member	Nedsatt fruktsamhet	Reduced fertility
Megakalori	Megacalorie	Nedskrivning	Depreciation
Mejeri	Dairy	Nejlikor	Carnations
Mejerihantering	Dairying	Nettoförmögenhet	Net capital
Mejerimjolk	Dairy milk	Nettointäkt	Net receipt
Mejeriprodukter	Dairy products	Normalvete	Normal wheat
Mekanisk inne	Mechanical inside	Normskörd	Standard yield
Melass	Molasses	Norra	Northern
Mellan	Between	Nybyggd	Newly built
Mellankalv	Fattened calf	Nyodling av åker	Reclamation of arable land
Mellanöl	Beer	Näringsgren	Branch of business
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden	Närvarande	Present
Melon	Melon	Närvaro	Presence
Mer än	More than	Nötkreatur	Cattle
Mervädeskatt	Value-added tax	Nötkreaturssjukdomar	Cattle diseases
Milj kronor	Millions of Swedish kronor	Nötkreatursskötsel	Livestock farming
		Nötter	Nuts
Mindre	Small	O	
Mineralfodermedel	Mineralized feeding stuff	Obebyggd	Unbuilt
Mineralvatten	Mineral water	Objektiv skörde-uppskattning	Objective crop yield survey
Mink	Mink	Obrukad åker	Untilled arable land
Minskning	Decrease	Obärgad	Unharvested
Missbildad	Mis-shapen	Och	And
Mjukt matbröd	Soft plain bread	Odlad	Grown, cultivated
Mjöl	Flour	Odling	Cultivation
Mjöl	Milk	Odlingsteknik	Cultivation techniques
Mjölavkastning	Yield of milk	Officiell	Official
Mjölboskapsbesättning	Stock of milk cows	Ogräsbekämpade arealer	Area treated with herbicides
Mjöl(boskaps)kon-kontroll	Milk recording	Ogräsmedel	Herbicides
Mjölleverantörer	Suppliers to dairies	Okänd	Unknown
Mjölkningsmaskin	Milking machine	Olika	Different
Mjölproduktion	Milk production	Olje-sockerhalt	Oil and sugar content
Mjölpulver	Milk powder	Oljekraftfoder	Oilcake
Mjölktank	Milk tank	Oljekraftfoder-blandningar	Oilcake mixtures
Mjöltransportkärl	Milk transporting container	Oljeväxter	Oleiferous plants
Mjölprodukter	Products of flour	Oljeväxthalm	Straw from oleiferous plants
Modersugga	Breeding sow	Olycksfall	Accident
Morötter	Carrots	Omfattning	Size, scope
Mottagarpris	Purchasers' price	Område	Region
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses	Omsättningsvärde	Turnover value
Månad	Month	Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Man	Men		

Ost, halvfet	Cheese with reduced fat content
Ost, helfet	Cheese
Ovägd	Unweighted

P

Partihandel	Wholesale trade
Partihandels invägning	Amount delivered to wholesaler
Partipris	Wholesale price
Personbil	Car
Personer	Persons
Plansilo	Simple silo on the ground
Plantskola	Nursery
Plantskolealster	Nursery plants
Plomberat utsäde	Certified seed
Plommon	Plums
Potatis	Potatoes
Potatis för stärkelse och råsprit	Potatoes for processing
Potatis- och rotfruktsredskap	Tools for potatoes and root-crops
Potatisblast	Tops of potatoes
Potatisodling	Potato-cultivation
Potatisprodukter	Products of potatoes
Preliminära uppgifter	Preliminary results
Premieinkomster	Premiums
Preparattyp	Kind of preparation
Pris	Price
Prisnivå	Price level
Prisreglerande åtgärder	Price regulating measures
Prisregleringspris-index	Price regulation index
Pristillägg	Surcharge
Prisutjämning	Price levelling
Procent	Per cent
Producentbidrag	Producer subsidy
Producentpris	Producers' price
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel	Producer price index for the food industry, price regulated agricultural products
Produktion	Production
Produktionsgren	Production line
Produktionsintäkt	Production earning
Produktionsmedelsprisindex	Cost price index
Produktionsområde	Production area
Produktionsvärde	Gross output
Purjolök	Leek
Pålägg	Breeding
Pålsdjursskötsel	Fur farming

Pålsfår	Fur-bearing sheep
Pårön	Pears

R

Raps	Rape
Rapsfrö	Rape seed
Rapsmjöl	Rape-seed meal
Rapsolja	Rape-seed oil
Rationalisering	Rationalization
Rationaliseringsstöd	Economic support to rationalization
Redskap	Tools
Redskapsstöd	Economic support to purchases of tools
Reducerad	Reduced
Registrerad	Registered
Regn	Rain
Relativ	Relative
Renar	Reindeers
Rendriftsstöd	Economic support to reindeer keeping
Rennäring	Reindeer keeping
Renrasig	Purebred
Renskötself	Reindeer keeping
Rensningsmaskin	Cleaning machine
Reparationer	Repairs
Reparationsarbete	Repairs
Representativ	Representative
Restitution	Refund
Resultat	Result
Reverslån	Promissory note loan
Riksbolag	Nation-wide companies
Riksområde	Major region
Ris	Rice
Rosor	Roses
Rotfruktsväxter	Root-crops
Rovolja	Rape oil
Rybs	Turnip rape
Rybsfrö	Turnip rape seed
Rybsmjöl	Turnip rape-seed meal
Rybsolja	Turnip rape-seed oil
Rygg och ryggrad	Back and spine
Ryggsäck	Back fat
Rymd	Capacity
Rå linolja	Linseed oil
Råg	Rye
Rågmjöl	Rye flour
Råprotein	Crude protein
Råsprit	Crude alcohol
Råvara	Raw material
Ränta	Interest
Räntestöd	Interest support
Rättare	Farm foreman

Räv	Fox	Skummjölk	Skim milk
Röda vinbär	Red currants	Skörd	Harvest, yield
Rödbetor	Red beets	Skördeskadeersättning och -bidrag	Crop insurance compensation
Rödklöverfrö	Red clover seed	Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Rörelseidkare	Employer, owner of a farm	Skördesätt	Method of harvesting
S			
Saft	Juice	Skördetidpunkt	Date for harvesting
Saknas	Not available	Skördetröska	Combine
Sallat	Lettuce	Skördeutfall	Yield outcome
Salt	Salt	Skördeutsikter	Yield prospects
Saltvatten	Salt water	Slag	Kind, variety
Sameby	Lapp-village	Slagregn eller hagel	Downpour or hail
Samefonden	Fund for reindeer keepers	Slakt	Slaughter
Samlingsupptagare	Complete potato harvester	Slaktdjur	Slaughter animal
Sammanfatta	Summarize	Slaktkropp	Carcass
Sammanräknad	Total	Slåttervall	Ley
Samt	And	Släktköp	Purchase by relatives
Samtliga	Total	Smågrisproduktion	Production of sucking-pigs
Sektorprodukt	Sector product	Smältbart råprotein	Digestible crude protein
Semester	Holiday	Smör	Butter
Semestertlön	Holiday pay	Smörj fett	Lubricating grease
Seminkostnader	Semen costs	Smörjmedel	Lubricant
Senapsfrö	Mustard seed	Smörjolja	Lubricating oil
Senapsmjöl	Mustard seed meal	Snittblommor	Cut flowers
Sifferomdöme	Assessment in figures	Snittgrönt	Cut green
Sirap	Syrup	Sockenbolag	Local companies
Sjuk	Ill	Socker	Sugar
Sjukpenning	Sickness allowance	Sockerbetor	Sugar beets
Självbindare	Binder	Sockerbetsblast	Tops of sugar beets
Självdeklaration	Income-tax-report	Sockerhalt	Sugar content
Självförsörjningsgrad	Degree of self-sufficiency	Sockerprodukter	Sugar products
Självrisk	Excess	Sojabönor	Soya beans
Självägande brukare	Owner holders	Sojammjöl	Soya bean meal
Skadad	Injured	Solskenstid	Time of sunshine
Skadecutbetalningar	Compensations	Soppor	Soups
Skattad	Estimated	Sort	Kind, variety
Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty	Spannmål	Grain, cereals
Skelettskada	Skeleton injury	Spannmålshantering	Working with grain crop
Skogsarbete	Forest work	Spannmålstork	Grain drier
Skogsbruksvärde	Value of standing forest and forest land	Sparbank	Savingsbank
Skogsbruksändamål	Forestry purpose	Specialarbetare	Specialized worker
Skogsfastighet	Forest real estate	Specialkurser	Courses
Skogskonto	Forest account	Spill	Harvesting losses
Skogsmark	Forest land	Spritdrycker	Spirits
Skogsägare	Forest owner	Spädgris	Sucking-pig
Skorpor	Rusks	Spädkalv	Sucking-calf
Skuld	Debt, liability	Stadigvarande	Permanent
Skuldprocent	Percentage debt	Starköl	Strong beer
Skulltork	Hay-loft drier	Staten	Government, state
Skulltorkning	Drying on hay-loft	Stationär skärmaskin	Stationary cutting-machine
		Statlig lånegaranti	Government loan security
		Statligt anställda	Governmental employment
		Statligt stöd	Government support

Statsbidrag	Government subsidy	Sämre	Worse
Statsplomberat	State certified	Sänkning av priset	Price reduction
Sten- och jordarbete	Work with stone and soil	Särskild	Special
Stenhus	Stonehouse		
Sticklingar	Cuttings		
Stiftelse	Foundation	T	
Storboskap	Cattle	Tackor	Ewes
Storlek	Size	Tarmar	Intestines
Storleksgrupp	Size group	Taxerad	Assessed
Stukning	Sprain	Taxeringsenheter	Assessment units
Stutar	Steers	Taxeringsvärde	Assessed value
Städer	Towns	Taxeringsår	Year of assessment
Stängselarbete	Work with fences	Te	Tea
Stärkelse	Starch	Temperatur	Temperature
Stärkelsehalt	Content of starch	Tidigare	Earlier
Stöd	Support	Tidlön och ackords- förtjänst	Time and piece rate
Stöd till smågrispro- duktion	Economic support to the production of sucking-pigs	Tidpunkt	Time, date
Större	Big	Tillarrendering	Leasing
Subvention	Subsidy	Tillbyggd	Extended building
Sugga	Sow	Tillfällig	Temporary
Suggbesättning	Stock of sows	Tillgångar	Assets
Suggkontroll	Sow litter control	Till hemmaför- brukning	For home consumption
Summa	Total	Tillskott	Addition
Superfosfat	Superphosphate	Tillträddande	Overtaking
Svagdricka	Small beer	Tillväxt	Growth
Svarta vinbär	Black currants	Tillägg för obekvä- m arbetstid	Addition in pay for incon- venient working hours
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand	Timförtjänst	Hourly earnings
Svensk	Swedish	Timmar	Hours
Svensk jerseyboskap	Swedish jersey cattle	Timotejfrö	Timothy seed
Svensk kullig boskap	Swedish pulled cattle	Tjock grädd	Cream containing 40 per cent fat
Svensk låglands- boskap	Swedish friesland cattle	Tjocklek	Thickness
Svensk röd och vit boskap	Swedish red and white cattle	Tjur	Bull
Svenskt aktiebolag	Swedish joint stock company	Tjurkalv	Bull calf
Svin	Pig	Tjänster (inom jord- bruk)	Services (in agri- culture)
Svinn	Waste, loss	Tobak	Tobacco
Svinsjukdomar	Pig diseases	Tomater	Tomatoes
Svinstamkontroll	Pig progeny testing	Tomtmarksvärde	Site area value
Svåra förlösningar	Difficult deliveries	Tomt- och bostadsbygg- nadsvärde	Value of site and residential building
Sylt	Jam	Tomt- och industri- värde	Site and plant value
Sysselsatt	Employed		
Systemtäckdikad areal	Underdrained area	Torka	Dry weather
Sädd	Sowing	Torkad	Dried
Säld direkt till konsument	Sold from farm to consumer	Torkanläggning	Drying plant
Sällmatteupptagare	Potato elevator-digger	Torkning på slag	Drying on the ground
Sårskada	Sore injury	Torkningskostnad	Drying cost
Såser	Sauces	Tornsilo	Tower silo
Såtidpunkt	Date for sowing	Totalbefolkning	Total population
Säd	Grain	Totalundersökning	Total survey
Säljare	Seller	Traktor	Tractor

Traktorarbete	Tractor work	Utsäde	Seed
Traktorförare	Tractor operator	Utsädesmängd	Quantity of seed
Transportredskap	Transport equipment	Utvintring	Out-wintering
Trindsäd	Pulses		
Trädgårdsarbetare	Horticultural worker		
Trädgårdsarbete	Horticultural work		
Trädgårdsbruk	Horticulture	V	
Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise	Vall	Ley
Trädgårdsodling	Horticulture	Vall för fröskörd	Ley for seed
Trädgårdsräkning	Census of horticulture	Vallbaljväxter	Leguminous plants on ley
Trädgårdstekniker	Garden technician	Vallblandfrö	Mixed seed for ley
Trädgårdsväxter	Horticultural plants	Vallfrö	Clover and grass seed
Trähus	Wooden house	Vallfröväxter	Herbage plants
Tröskning	Threshing	Vallgräs	Grass
Tulpaner	Tulips	Vallhö	Hay
Tunn grädde	Cream containing 12 per cent fat	Vallinsådd	Area sown for ley establishment
		Vallskörd	Yield from ley
Tvillingfödslar	Twin births	Vallväxter	Herbage plants
Type	Type	Vallväxtfröer	Seeds of herbage plants
Täckdikning	Underdrainage	Vallålder	Age of ley
Tätort	Built-up area	Varaktig	Durable, permanent
		Varmluft	Hot air
U		Varmluftstork	Hot air drier
Underhåll	Maintenance	Varuanknutna indirekta skatter	Commodity taxes
Underskott	Deficit	Varuslag	Type of goods
Undersökning	Survey	Vattenavledning	Ditching
Undervisning	Education	Vattendrag	Water-course
Ungdjur	Young cattle	Vattenhalt	Content of water
Unghästar	Colts	Vattentäkt	Water supply
Ungnöt	Young cattle	Vax	Bees wax
Uppfödning av kalvar	Breeding of calves	Vegetabilisk	Vegetable
Uppfödningssvårigheter	Raising losses	Verksamhet	Activity
Uppgift	Information, figure	Vete	Wheat
Upphöra	Discontinue	Vetekli	Wheat bran
Upplörd	Ploughed up	Vetemjöl	Wheat flour
Uppskattad	Estimated	Veterinär	Veterinary
Ursprung	Origin	Veterinärbesiktigad	Inspected
Urval	Sample	Vicker	Vetches
Utan	Without	Vidareförädling	Processing
Utanför mejeri	Except from dairies	Vidareutbildning	Further education
Utarrendering	Leasing out	Vikt	Weight
Utbildning	Education, training	Viktigare	More important
Utbytesexport	Export exchange	Vin	Wine
Utfall	Result	Vissa såser	Sauces
Utfodring	Feeding	Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff
Utgifter	Expenditures	Vitkål	White cabbage
Utgödslingsanläggning	Equipment for manure handling	Vitsenap	White mustard
Utlåning	Lending	Volmning	Drying in a cock
Utnyttja	Utilize	Vuxna	Adults
Utplanteringsväxter	Bedding-plants	Våroljeväxter	Spring-sown oleiferous plants
Utrikeshandel	Foreign trade	Våraps	Spring rape
		Vårrys	Spring turnip rape

Vårråg	Spring rye	År	Year
Vårstråsäd	Spring-sown cereals	Årlig	Annual
Vårsäd	Spring grain	Årsförtjänst	Annual earnings
Vårvete	Spring wheat	Årsväxtrapport	Crop outlook report
Vägd	Weighted	Återlämnande av arrende	Return of tenancy
Värde	Value	Återväxt	Second harvest
Värdebegrepp	Concept of value	Åtgärd	Measure, act
Värdeminskning	Depreciation		
Världsmarknadspris-index	World market price index		
Värpras	Laying breed	Ä	
Växel	Bill of exchange	Ägarekategori	Category of owner
Växthus	Greenhouse	Ägd	Owned
Växtnäringsämne	Plant nutrient	Ägd till minst hälften	More than half of holding owned
Växtperiod	Growing time	Ägg	Egg
Växtprodukt	Vegetable product	Ägo	Ownership
Växtsjukdom	Plant disease	Ägoslag	Type of land
Växtskyddsmedel	Pesticides	Ändamål	Purpose
Växtslag	Plant type	Äng	Meadow
		Äpplen	Apples
Y		Ätbara djurdelar	Edible parts of carcasses
Yrkeskunnig	Skilled	Ätlig	Edible
Yrkesställning	Employment status		
Yrkesverksam	Economically active		
Yta	Area	Ö	
Yttre rationalisering	Structural improvement	Öga	Eye
		Ökning	Increase
Å		Öl, typ A	Light beer
Åker	Arable land	Överföring	Transfer
Åkerareal	Area of arable land	Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Åkerbruk, husdjurs-skötsel	Crop and livestock farming	Överstiga	Exceed
Åkerbönor	Beans	Översvämning	Inundation
Ålder	Age	Översyn	Revision
Åldersgrupp	Age group	Övertidstillägg	Overtime pay
Åldersklasser	Age classes	Övervintring	Wintering
		Övervärde	Excess value
		Övre Norrland	Upper parts of Norrland

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar. Med B markerade sidnummer hänvisar till bibliografiska uppgifter.

A

Administrativa områden 14
Affärsbankernas kreditgivning 248–250
Animaliska produkter
 export 212–215
 import 212–215
 införselavgifter 254–255
 konsumtion 205–211
 priser 217–219
 produktion 198–202
Anläggningar
 antal 64–66
 antal företag 65
 för bevattning JÅ 1983 66–67
 för utfodring 66
 för utgödsling 66
 systemtäckdikning 68–69
Annan gräsbärande mark
 areal 23
 definitioner 19
Annan mark 19–23
Anställda (inom jordbruk)
 se Arbetskraft
Arbetskraft
 antal arbetstimmar i jordbruk 46–47
 antal arbetstimmar i skogsbruk 46
 antal arbetstimmar i trädgårdsbruk JÅ 1976 77
 arbete utanför företaget JÅ 1979 55–58
 arbetslöshet 43
 arbetsskador 49–50
 arbetstid 43, 46–47
 avbytarverksamhet 49
 dagsverken JÅ 1979 57
 fast anställda JÅ 1972 58
 företagare jämte familjemedlemmar 45–47

förvärvsarbetande inom jordbruk m m 41–43
 lantarbetare 48, 247
 lejd arbetskraft 45–47
 löner 247
 olycksfall 49–50
 sysselsättning i skogsbruk 41–43, 46
 tillfälligt anställda 45
 trädgårdsarbetare JÅ 1979 42
 åldersfördelning 44, 48
Arbetslöshet 43
Arbetstid 43, 45–47
Arbetstimmar, se Arbetskraft
Arbetsvolym, se Arbetskraft
Areal
 arrenderad 21–23, 69
 besädd 140–141
 bevattnad JÅ 1983 120
 fördelning efter företagarekategori 27, 34
 fördelning efter storleksgrupper 21–33, 90–93, 101
 genomsnittlig areal av olika grödor 94–97
 internationella uppgifter 274–275
 kemiskt ogräsbekämpad 83
 markarterad 161
 olika grödor 90–98, 140–142, 275
 skog 21, 23, 31, 33–34, 274
 upplöjd (utvintrad) areal 111
 vallinsädd 100
 åkermark 21–29, 33, 90–93, 274
 ägd 21–23
 övrig mark 274
Arrenderad åkermark 21–23, 69

Arrenderade företag 22
Avbytarverksamhet 49
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 258, JÅ 1979 275
Avkastning per hektar, se Hektarskörd
Avräkningsprisindex 220–222

B

Baggar, se Får
Baljväxter
 odlad areal 91
 skörd 142
 skördeutfall 113
 skördeutsikter 113
 statsplomberat utsäde 74
Baljväxtbakterier JÅ 1979 94
Befolkning
 folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 39
 folkmängdens fördelning på städer och landsbygd JÅ 1973 55
 folkmängdens fördelning på större åldersgrupper JÅ 1973 56–57
 förvärvsarbetande inom jordbruk m m 41–43, 45
 jordbrukarnas åldersfördelning 44, 48
Bekämpningsmedel 81–83
Bekämpningssprutor 70
Bensin, se Drivmedel
Besiktning av slakt 197

Besådd areal

potatis, slättervall, spannmål 140–141

Besättningsstorlek

efter företagares ålder

JÅ 1976 195

får 169, 179

genomsnittlig 178

höns 171, 181

ladugårdarnas ålder JÅ 1978 72

mjölkkor 168, 173, 176

nötkreatur 176–178

JÅ 1979 57

svin 170

Betat utsäde 75

Bete, se Betesmark och Betesvall

Betesmark

areal 21, 23, 274

definition 19

Betesvall

antal företag 97

odlad areal 92

odlingarnas storlek 97

skadeorsaker 116

skördeutfall 113

skördeutsikter 113

Betodling, se Sockerbetor

Betäckta sugor 196

Bevattnad areal JÅ 1983 120

Bevattningsanläggningar

antal företag med JÅ 1983 66

kapacitet JÅ 1983 67

Bevattningsmaskiner JÅ

1983 66

Bidrag 244, 258–259, 261

Biodling

antal bisamhällen 204

honung 204

vax 204

Biologisk skörd 127, 128

133–137

Blandsäd

antal företag 95

hektarskörd 128, 130

normskörd 157

odlad areal 90

odlingarnas storlek 95

skördesätt JÅ 1979 137

skördetidpunkt 117

skördeutfall 112

skördeutsikter 112

såtidpunkt 116

totalskörd 141

utsädesmängd 74

vallinsädd 100

växtperiodens längd 117

Blommor, se Trädgårdsväxter

Bokföringsuppgifter 236–244

Bostadsbyggnadsvärde 52, 54

Broiler 163, 167

Brukningseenhet(er), se

Företag

Bruttonationalprodukt 253

Brödsäd

kvalitet 143–144

odlad areal 90

Bufflar 277

Byggnader, se Ladugårdar

Byggnadskostnadsindex JÅ

1981 248

Byggnadsverksamhet

djurplatser, ny- och tillbyggsda 62

lager för trädgårdsprodukter

JÅ 1977 61

lagerlokaler, ny- och till-

byggsda 63

medelyta i nybyggsda djur-

stallar 61

nyuppförda byggnader

61–63

nyuppförda kreaturs-

platser 62

nyuppförda rumsenheter JÅ

1979 85

silo JÅ 1977 61

övriga ekonomibyggnader,

ny- och tillbyggsda JÅ

1976 99

Byggnadsvärde 52, 54

Bänkgård 151, 154

Bär, se Trädgårdssodling

Bärgad skörd (per hektar)

130–131

Bärgningsförluster på slätter-

vall 125–126

Bärgningsmetoder

potatis 123

slättervall 122

C

Chinchilla

antal 203

antal uppfödare 203

Cisterner, antal 67

Cisternvolym 67

D

Dagsverken, se Arbetskraft

Dieselolja, se Drivmedel

Djurförsäkring 204

Djurplatser, antal ny- och till-

byggsda 62

Djursjukdomar 195

Djurstallar

antal ny- och tillbyggsda 61

Dragbilar JÅ 1973 95

Driftslån 258–260

Drivmedel

antal maskiner efter olika

drivmedelsslag 70

cisterner för 67

förbrukning av 86, 87

genomsnittlig förbrukning JÅ

1976 119

priser 219

Dödsfall, se Olycksfall

E

Effektivitetskontroll i mjölk-

produktionen 191 B

Ekonomibyggnader JÅ

1976 99

Ekonomibyggnadsvärde

51, 52

Eldningsolja

cisterner för 67

förbrukning av 86, 87

Elever 267, 270–271

Elevtimmar 271–272

Energitillförsel 211

Ensilageväxter (och grön-

foder) areal 92

Ersättningsbelopp 156

Ersättningsberäkningar 152,

155–156

Ersättningsområden, se Skörde-

områden

Export (av livsmedel) 214–

215

F

Fabrikspotatis, se Potatis

Faktorpris 253

Falltal 144–145

Fastighetspriser 58–60

Fastighetstaxering 52–57, 59

Fetthalt i mjölk 184, 198
 Fiskestatistik 13
 Fjäderfä, se även Höns
 konsumtion 206, 210
 priser 219
 produktion 200
 Fläsk
 priser 219
 produktion 200
 Foderblandningar, produktion 85
 Fodermedel
 förbrukning 86
 införelseavgifter 255
 priser 219
 produktion 85
 Fodersäd
 kvalitet 146–147
 odlad areal 90–91
 Foderväxter, odlad areal 90–93
 Foderärter och vicker
 odlad areal 91
 skördeutfall 113
 skördeutsikt 113
 totalskörd 142 B
 Folk- och bostadsräkning 38–39
 Folkmängd, se Befolkning
 Fosfor 77–79
 Fotogen 86
 Friland
 areal 151–153
 odling 153
 Frukt, se Trädgårdsodling
 Frövall 92, 97
 Får och getter
 antal 277
 produktion 198–200
 slakt 199–200
 Får och lamm
 antal 164–167, 169, 172
 antal företag 174–175,
 178–179
 besättningsstorlek 169, 179
 fårkontroll 188, 189
 priser 219
 rasfördelning 188–189
 Födoämnen, konsumtion
 av 205–210
 Föl, se Hästar
 Förbrukning (inköp) av driv-
 och smörjmedel 86–87
 fodermedel 86

födo- och njutnings-
 ämnen 206–211
 handelsgödselmedel 76–79
 insektsmedel 80–82
 maskiner och redskap 70–71
 ogräsmiddel 80–82
 oljekraftfoder 86
 växtnäringsämnen 76–79
 växtskyddsmedel 80–82
 Föreningen för
 mejeriprodukter 255
 Föreningsbanksrörelsens
 kreditgivning 248–250
 Föreningsrörelse, lantbru-
 karnas
 medlemmar 264
 omsättning 265
 organisation 266
 Företag
 antal arrenderade 22–23
 antal ägda 22–23
 definition 19
 efter bruksningsform 22–23,
 36
 fördelning efter besättnings-
 storlek 176–182
 fördelning efter företagare-
 kategori 26–27
 fördelning på storleksgrupper
 efter skogsmarksareal 30–
 31, 33
 fördelning på storleksgrupper
 efter åkerareal 24–33
 inkomster och utgifter 224–
 230, 232–241
 med anläggningar 65
 med husdjur av olika
 slag 175, 178
 med odling av olika
 grödor 94–97
 med smågrisproduktion
 JÅ 1977 184
 med trädgårdsodling 151,
 153–154
 strukturförändringar 36–37,
 182
 Företagare, definition 19
 Företagsregister, se Lantbru-
 kets företagsregister
 Förmalning 149
 Förmögenheter i jordbruket,
 netto 231
 per företag 231
 totala JÅ 1978 245

Förnödenheter 73–87
 Förräntning JÅ 1979 244–
 245, 255
 Försäkring
 hagelskada 159–160
 husdjur 202, 204
 pälsdjur 204
 skördeskada 156
 Försäkringsbelopp 160, 204
 Försäkringsbolagens kredit-
 givning 250
 Försörjningsbalans
 fetttråvaror 150
 kött och fläsk 200
 potatis 149
 spannmål 149
 Förvärsarbetande, se Arbets-
 kraft
 Förädlingsvärde 253

G

Galtar, se Svin
 Garage 63
 Getter, se även Får och getter
 antal 163, 277
 getkontroll 191 B
 Glesbygd, befolkning 39
 Grisar, se Svin
 Grädde, produktion 202
 Grödor, se även Areal
 genomsnittlig grödareal
 94–97
 skadeangrepp 114 B
 Grönfoder- och ensilageväxter
 areal 92, 97
 Grönsaker, se Trädgårds-
 växter
 Gödselbehållare 66
 Gödselmedel 76–79, 278
 Gödselplatta 66

H

Hagelskadeförsäkring 159, 160
 Halm av spannmål 127, 139
 Hampa, se Spånadsväxter
 Handelsgödsel
 förbrukning 76, 79
 försäljning 77–78
 priser 219
 växtnäringsämnen 76–79
 Havre

- antal företag 95
 hektarskörd 128—131
 kvalitet 146
 normskörd 157
 odlad areal 90, 95, 275
 odlingarnas storlek 95
 priser 219
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 117
 skördeutfall 112
 skördeutsikter 112
 sorter 107
 såtidpunkt 116
 totalskörd 141, 276
 utsädesmängd 74
 vallinsädd 100
 växtperiodens längd 117
Hektarskörd
 efter potatisodlingens
 storlek 134—135
 efter storleksgrupp 128
 efter såtidpunkt 136—137
 efter vallålder 133
 halm av spannmål 127
 höstvete, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slättervall, matpotatis,
 fabrikspotatis 128—131
Hektolitervikt 146
Helträda, areal 93
Hirs och sorghum 275—276
Honung
 priser 218
 produktion 204
Husdjur
 antal 163—173
 antal företag med 174—182
 försäkrade djur 199, 204
 köttproduktion 200
 slakt 197—199
Husdjursförsäkring 204
Hypoteksinstitutionens kredit-
givning 248—250
Hästar
 antal 166, 277
 försäkrade djur 202, 204
 köttproduktion 200
 premiering JÅ 1976 221
 priser 219
 slaktdjursbesiktningar 197
Hö, se även Slättervall
 botanisk sammansättning JÅ
 1974 185
 bärgningsmetoder 122
 fodervärde JÅ 1974 185
 kvalitet 147
 priser 219
 skördeutfall 113
 skördeutsikter 113
Höns
 antal 163, 167, 171—172, 277
 antal företag 174—175, 181
 besättningsstorlek 171, 181
Höstoljeväxter
 kvalitet 148
 skadeorsaker 115
 utsäde JÅ 1976 148
Höstraps, se Oljeväxter
Höstrybs, se Oljeväxter
Höstråg, se Råg
Höststråsäd, utsäde 74
Höstsådd, areal 102
Höstsådd
 kvalitet 144—145
 skadeorsaker 115
Höstvete, se Vete
Hötork 65
I
Import (av livsmedel) 213, 215
Index
 avräkningsprisindex 220—
 222
 konsumentprisindex 221—222
 prisregleringsprisindex 220,
 222
 producentprisindex 220, 222
 produktionsmedelsprisindex 220, 222
 världsmarknadsprisindex
 221, 222
Indirekta skatter JÅ
 1973 253
Införselavgifter 255
Inkomst av jordbruksfastighet
 230, 242, 245
 JÅ 1974 270—271
Inkomster, utgifter m m
 223—245
Inkomster i jordbruket, se
 Intäkter i jordbruket
Inkomstfördelning 246
Inkomststrukturen i jord-
bruket JÅ 1974 260, 269—
 271
Inkomsttagare inom jordbruk
 med binärningar
 efter inkomstklass 246
 efter yrkesställning 48, 246
Inköp (förbrukning) av, se
 Förbrukning av
Inre rationalisering 258—259
Insektsmedel, förbrukning
 80—82
Inseminationer 194
Insåning, se Vallinsädd
Internationella uppgifter
 förvärvsarbete befolkning
 inom jordbruk 279
 handelsgödsel, konsumtion
 278
 husdjurskötsel 277
 totalskörd 276
 traktorer 280
 åkerareals användning
 275
 ägoslagsfördelning 274
Intäkter i jordbruket
 per företag 225—226
 per hektar åker JÅ
 1977 237 B
 per 10 hektar åker JÅ
 1977 244
 totala 224 JÅ 1978 244—
 245
Intäkter i skogsbruket
 per företag 239
Inventarier, inköp och under-
håll 224, 227
 JÅ 1978 244, 248
Invägd mjölk 202
J
Jakt och viltvård
 antal sysselsatta 41—43
Jeepar 71
Jordarter JÅ 1976 177
Jordbrukarfamiljens in-
komst 244
Jordbrukarnas taxerade in-
komster och utgifter 224—
 231
Jordbrukets totalalkyl 250
 inkomster 251
 utgifter 252
Jordbrukets befolkning, se Be-
 folkning
Jordbruksekonomi 223—253

Jordbruksfastighet
 inkomst av 245
 JÅ 1974 270–271
 priser 56–57, 59–60
 taxeringsvärden 51–55, 58
 ägarekategori 53
 Jordbruksnämnden 12–13
 Jordbruksreglering 255
 Jordbruksräkning, se Lantbruksräkning och Lantbrukets företagsregister
 Jordbruksvärde 51–55
 Jordfräsar 70
 Jordförvärvslån 258, 259

K

Kalium 77–79, 278
 Kalkningsmedel 76
 Kalvar
 kalvningsresultat 187
 köttproduktion 197, 199–200
 priser 219
 slakt 197, 199
 Kameler 277
 Kapitalinkomst JÅ 1978 255
 Kasserad slakt JÅ 1980 292
 Kemiskt ogräsbekämpade arealer 83
 Kokärter
 odlad areal 91, 95
 skördeutfall 113
 skördeutsikter 113
 totalskörd 142 B
 Konservväxtodlarnas Riks-förbund 263–266
 Konsumentprisindex 221–222
 Konsumtion av livsmedel
 totalt 207–209
 per person 210
 Konsumtionsmjölk, priser 218–219
 Kontrollmätningar 20, 139
 Kontrollverksamheter 183–193
 Koplatser
 antal lediga JÅ 1978 62
 antal utnyttjade JÅ 1978 62, 182, 185
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
 antal företag 94
 hektarskörd 128–131, 138

kvalitet 146
 odlad areal 90, 140, 275
 odlingarnas storlek 94
 normskörd 155–157
 priser 219
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 117
 skördeutfall 112
 skördeutsikter 112
 sorter 106
 såtidpunkt 116
 totalskörd 140, 276
 utsädesmängd 74
 vallinsädd 100
 växtperiodens längd 117
 Korrigeringstal 139
 Kostnader i jordbruket
 per företag 226–229
 totala 224
 Kostnader i skogsbruket
 per företag 240
 Kraftfoderblandningar
 priser 219
 produktion 85
 Kreditgarantier 250, 258–261
 Kreditgivning till enskilda jordbrukare 250
 Kultiverad betesmark
 areal 21, 274
 definition 19
 Kursdeltagare 272
 Kurser 272
 Kurstimmar 272
 Kvalitet 144–147
 Kvigor och kvigkalvar, se Nötkreatur
 Kväve 77–79
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter, se Trädgårdsodling
 Köpeskilling för jordbruksfastigheter 56–57, 59–60
 Köpeskillingskoefficient 56–57, 59–60
 Kött och fläsk
 export 212–216
 import 212–216
 konsumtion 206–207, 210
 produktion 200
 Svensk kötthandel 255
 Köttboskapskontroll
 anslutning 187
 kalvningsresultat 187

L

Ladugårdar, se djurstallar
 Ladugårdsbestånd vid företag med mjölkproduktion
 JÅ 1978 72
 Lagerlokaler
 antal nybyggda 63
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 Lamm, se Får
 Landareal 274
 Lantarbetare, se Arbetskraft
 Lantarbetarlöner
 timförtjänster 247
 årsförtjänster JÅ 1973 67–69
 Lantbrukarnas Riksförbund 262–263, 266
 Lantbrukets föreningsrörelse 262–266
 Lantbrukets företagsregister
 allmänt 18–20
 anläggningar 65–67
 arbetskraft 45–47
 arealer 21–34, 90–98
 företag 22–28, 30–33, 36–37, 94–97
 husdjursskötsel 162–182
 strukturförändringar 36–37, 182
 växtodling 88–91
 Lantbrukets resultat
 per företag 240
 Lantbrukets utredningsinstitut 12–13
 Lantbruksnämndernas verksamhet
 fastighetsinnehav 257
 kursverksamhet 271–272
 statliga bidrag och lånegarantier 258–261
 Lantbruksräkning, se Lantbrukets företagsregister
 Lantbruksstyrelsen 12–13
 Lantbruksutbildning 267–271
 Lin, se Spånadsväxter
 Livsmedel
 export 214–217
 import 213, 215
 konsumtion 205–211
 subventioner 254
 Luftfuktighet 120
 Lån, se Kreditgivning till enskilda jordbrukare eller Skulder
 Lånegarantier 257, 258–261

Löner

lantarbetare 247, JÅ
1973 67—69
trädgårdsarbetare
JÅ 1979 262

M

Majs 275—276
Markkarterad areal 161
Marknadsförd slakt
kalv JÅ 1970 257
svin JÅ 1976 218
Maskiner
antal 70—72
fördelning efter användnings-
områden JÅ 1978 86
fördelning efter drivmedels-
slag JÅ 1977 83
inköp av maskiner och red-
skap 71
Maskinhus 63
Maskinlån 258—259
Matpotatis, se Potatis
Medelarbetstid 43
Medeltemperatur 118
Medlemskap i ekonomiska
föreningar 262—264, 266
Mejerier, antal 201
Mejerihantering 201—203
Mejerivaror
produktion 202
priser 219
Melass, priser 219
Mikronäringsämnen 77 B
Mink
antal 203—204
antal uppfödare 202—204
priser 218
produktion 203
Mjölk
användning 202—203
avkastning per ko 185
fetthalt 184, 198
invägd mjölk 202
konsumtion 206—207, 210
mjölkpulverproduktion 202
pris 219
produktion av mejerivaror
202
Mjölkboskapskontroll
antal kor och besättningar
184

kalvningsresultat 187
medelavkastning 185
utgångna kor 186
Mjölkleverantörer 201
Mjölkningsanläggning 66
Mjölkpulverproduktion
antal företag 174—178, 182
användning 202—203
effektivitetskontroll 191 B
fördelning efter storleks-
grupper JÅ 1976 208
föreningen för mejeriproduk-
ter 255
invägd mjölk 201
ladugårdsbestånd JÅ
1978 72
Mjölktank JÅ 1981 71
Mjölkpulverproduktion 202
Modersuggor, se Svin
Mulåsnor och åsnor 277

N

Nationalräkenskaper 253
Naturligt jordbruks-
område 14—17, 281
Nederbörd 119
Normskördar 157
Normskördevärde 158
Nybyggnadsverksamhet, se
Byggnadsverksamhet
Nötkreatur
antal 166—169, 173,
176—178, 277
antal företag 174—178
besättningsstorlek 168,
176—177
företagarnas ålder JÅ
företagarnas ålder JÅ
1976 195
försäkrade djur 202, 204
insemination 194
köttboskapskontroll 187
köttproduktion 200
mjölkboskapskontroll 184—
186
priser 219
rasfördelning 185—186
sjukdomar 195
slakt 197, 199
Nötkreatursenhet JÅ
1976 189, 201
Nötkreaturssjukdomar 195

O

Objektiv skördeupp-
skattning 124—128
Obrukad åker, areal 93
Obärgad areal 126
Odlingsteknik vid matpotatis-
odlingar JÅ 1976 174, 177
Ogräsbekämpade spannmåls-
arealer 83
Ogräsmedel, förbrukning
80—82
Oljevaxter
antal företag 95—96
hektarskörd 132
kvalitet 148
normskördar 157
odlad areal 91
odlingarnas storlek 95—96
oljehalt 148
skadeorsaker 115
skördeutfall 113
skördeutsikter 113
Sveriges Oljeväxtintressenter
Förening 124, 139, 255
totalskörd 142
upplöjd höstsädd 111
övervintring 111
Olje- och spånadvaxter
utsäde 74
Olycksfall i jordbruk och träd-
gårdsbruk 49, 50
Områdesindelning
administrativa områden 14,
17
huvudområden 14, 17
karta över produktionsom-
rådesindelningen 283
klimat-, jordarts- och upp-
odlingsområden 16 B
naturliga jordbruksområden
14, 15, 17, 281
produktionsområden 14, 15,
17, 281—283
riksområden 14, 17, 281
skördeområden 15, 17
spillområden 15, 17
återväxtområden 15, 17
Ost
priser 219
produktion 202
P
Partipris, se Priser

Plantskolealster, se Träd-
gårdsodling
Plomberat utsäde 74
Potatis
 antal företag 97
 bärgningsmetoder 123
 export 215
 för stärkelse och
 råsprit 93, 128, 131, 135
 försörjningsbalans 149
 hektarskörd 128 – 131,
 134 – 137
 import 215
 jordarter JÅ 1976 177
 konsumtion 208 – 210
 kvalitet 143, 145
 normskördar 157
 odlad areal 92 – 93, 97,
 275
 odlingarnas storlek 97
 odlingsteknik JÅ 1976 177
 priser 219
 skadeorsaker 115
 skördetidpunkt 117
 skördeutfall 113
 skördeutsikter 113
 sorter 108 – 109
 sorter och sjukdomar 114 B
 spill 126
 Sveriges potatisintressen-
 ter 255
 sättnings tidpunkt 116
 totalskörd 141
 vidareförädling 149
Premieinkomster 160, 204
Premiering av hästar JÅ
 1976 221
Priser
 animalier 219
 drivmedel 219
 fodermedel 219
 handels gödsel 219
 honung 218
 jordbruksfastigheter 56 – 59
 pälsdjur 218
 traktorer 219
 vegetabilier 219
Prisindex, se Index
Prisregleringsprisindex 220,
 222
Prisstöd 254 – 256
Producentpriser, se Priser
Producentprisindex 220, 222
Produktion

bivax 204
byggnader 61 – 63
djurplatser 62
foderblandningar 85
honung 204
kreatursplatser JÅ 1973 88
kött och fläsk 200
mjölk 201 – 202
oljeväxtfröer 142
pälsdjursskinn 203
råsprit 149
slaktkroppar 199 – 200
sockerbetor 142
spannmål (leveranser) 144 – 146
spannmål, slåttervall och
 potatis (skörd) 140 – 141
spånadsväxter JÅ 1970 184
stärkelse 149
trädgårdsväxter 153
ägg 198
Produktionsmedelspris-
 index 220, 222
Produktionsområden 14, 15,
 17, 281 – 283
Pälsdjur
 antal 203
 antal sysselsatta 203
 antal uppfödare 203
 försäkringar 204
 priser 218
 produktion av skinn 203

R

Raps, se Oljeväxter
Raser
 nötkreatur 185 – 186
 svin 190
 tackor 188 – 189
Rationaliseringsinsatser
 256 – 261
Redskap 71
Reduceringstal, se Korrig-
 eringstal
Relativ luftfuktighet 120
Renar, antal 163
Rennäring
 antal sysselsatta 42
 statligt stöd till 261
Riksområden 14, 17
Ris 275 – 276
Rotfruktsväxter, utsäde 74
Rybs, se Oljeväxter
Råg

antal företag 94
förmalning, lager 149
hektarskörd 128 – 131
kvalitet 145
normskörd 157
odlad areal 90, 140, 275
odlingarnas storlek 94
priser 219
skördesätt JÅ 1979 137
skördetidpunkt 117
skördeutfall 112
skördeutsikter 112
sorter 105
sät tidpunkt 116
totalskörd 140, 276
upplöjd höstsädd 111
utsädesmängd 74
vallinsädd 100
övervintring 111
Råprotein 147
Råsprit och stärkelse, tillverk-
 ning av 149
Ränta
 förräntning JÅ 1979
 244 – 245, 255
 utlåningsränta 249
Räv
 antal 203
 antal uppfödare 203
 priser 218
Rörmjölkningsanläggning 66

S

Silo 65
Sjukdomar
 nötkreatur och svin 195
 potatis 114 B
Självförsörjningsgrad 216
Självrisk vid skördeskada 156
Skadeangrepp på grödorna
 114 B
Skadeorsaker för grö-
 dorna 115 – 116
Skador, olycksfall 49 – 50
Skadeutbetalningar 156, 160
Skogar, se Skogsmark
Skogsbruksvärde 51 – 52, 55
Skogsimpediments-
 värde 51 – 52
Skogsmark
 antal företag 30 – 31, 33
 antal arbetstimmar 46
 areal 21 – 23, 31, 33, 34, 274

- definition 19
fördelning på företagare-
kategorier 34
fördelning på storleks-
grupper 30, 31, 33
Sogsstatistik 13
Skolor
eftergymnasiala skolor
267—271
gymnasieskolor 267—271
universitet 267—271
Skulder (och tillgångar)
per företag 231
Skulltork 63, 65, 66
Skörd
aktuell skörd 155
biologisk skörd per hektar
128, 133—137
bivax 204
bärgad skörd per hektar
130—132
honung 204
kvalitet 144—148
normskörd 157
skördesätt 122, 123
skördetidpunkt 116
skördeutfall 112—113
skördeutsikter 112—113
totalskörd 139—142, 276
Skördeområden 15, 17
Skördeskadeskydd
allmänt 155—159
finansiering 159
försäkrad areal, antal anmäl-
ningar och ersättningar,
ersättningsbelopp, norm-
skördevärde, aktuellt
skördevärde, själv-
risk 156
normskördar 157
Skördesätt för
potatis 123
slåttervall 122
spannmål JÅ 1979 137
Skördetidpunkt 117
Skördetröska 72
Skördeutfall, medelom-
dömen 112—113
Skördeutsikter, medelom-
dömen 112—113
Skördevärde, aktuellt 156,
159
Slakt
besiktigade slaktkroppar 197
hemslakt 197
kasserad slakt, JÅ 1980 292
marknadsförd slakt 199
medelslaktvikter 199
priser 219
produktion av kött och
fläsk 200
slaktdjurspriser 219
Slaktkroppar 197, 199
Slaktdjursbesiktningar 197
Slaktvikter 199
Slåttervall
antal företag 97
arealens åldersfördelning 99
botanisk sammansättning, JÅ
1974 185
bärgningsförluster 125
bärgningsmetoder 122
hektarskörd 128—131, 133
kvalitet 147
normskörd 157
odlad areal 92
odlingarnas storlek 97
priser 219
skadeorsaker 116
skördetidpunkt 117
skördeutfall 113
skördeutsikter 113
tillväxt 125
totalskörd 141
upplöjd areal 111
återväxt 126
övervintring 111
Släktköp 56—58
Smågrisproduktion
antal företag med JÅ 1977
184
statligt stöd till 256
Smör
priser 219
produktion 202
Smörj fett 87 B
Smörjolja 87 B
Sockerbetor
antal företag 97
hektarskörd 132
kvalitet 148
normskörd 157
odlad areal 93, 275
odlingarnas storlek 97
priser 219
skördeutfall 113
skördeutsikter 113
sockerhalt 148
Svenska Sockerfabriks AB
139—142
totalskörd 142
Solskenstid 121
Sorghum 275—276
Sortanvändning 104—109
Spannmål
försörjningsbalans 149
jordbrukarnas leveranser
144—146
odlad areal 90, 140—141,
275
ogräsbekämpad areal 83
priser 219
skördesätt JÅ 1979 137
skördetidpunkt 117
sortfördelning 104—107
spill (vid skörd) 125
såtidpunkt 116
totalskörd 140, 276
utsädesmängd 74
vallinsädd areal 100
övervintring 111
Spannmålstork 63, 65
Sparbankernas kredit-
givning 250
Spill (vid skörd)
potatis 126
spannmål 125
Spillområden 15, 17
Spånadsväxter, odlad
areal JÅ 1970 184
Statlig lånegaranti 258—261
Statlig rationaliseringsverk-
samhet 256—261
Statliga lån (till enskilda jord-
brukare) 250
Statliga stödåtgärder 254—261
Statsbidrag (till jordbruket)
258—260
Statsplomberat utsäde 74
Strukturförändringar
areal 35—37
brukningsform 36
mjölk Kobesättningarnas stor-
lek 182
orsaker 37
sugbesättningarnas storlek
182
Stråsåd, statsplomberat
utsäde 74
Stutar, se Nötkreatur
Stärkelse, tillverkning av 149
Stärkelsehalt 143

Stödåtgärder, se Statliga stöd-
åtgärder
Suggbesättningarnas storlek
182
Suggkontroll, se Svin
Suggor, se Svin
Svensk Husdjurskötsel 183
264—266
Svensk köthandel 255
Svensk spannmåls-
handel 255
Svensk ägghandel 255
Svenska Lantmännens Riks-
förbund 262, 264—266
Svenska Mejeriernas Riksför-
ening 262, 264—266
Svenska Sockerfabriks AB
124, 139
Svenska Spannmålsföreningar-
nas samorganisation 264—
265
Svenska Ägghandelsför-
bundet 262, 264—266
Sveriges Allmänna Hypoteks-
bank 263—266
Sveriges Betodlares Central-
förening 264—266
Sveriges Biodlares Riks-
förbund 204
Sveriges Bränneriintressenter
264—266
Sveriges Fröodlareförbund
264, 266
Sveriges Föreningsbankers
Förbund 264—266
Sveriges Oljeväxtintressenter
Förening 124, 139, 255
Sveriges Oljeväxtodlares
Centralförening 264—266
Sveriges Potatisintressen-
ter 255
Sveriges Pälsdjursuppfödare
Riksförbund 204, 264—266
Sveriges Skogsägareförening-
ars Riksförbund 264—266
Sveriges Slakteriförbund 262,
264—266
Sveriges Stärkelseproducen-
ters Förening 264—266
Svin
antal 163—164, 167, 170,
172, 277
antal företag 174, 175, 178,
180

besättningsstorlek 170, 180
betäckta suggor 196
fläskproduktion 200
försäkrade djur 202, 204
priser 219
sjukdomar 195
slakt 197, 199
suggkontroll 191—193
svinstamkontroll 190
tjänstbara galtar 196
Svinsjukdomar 195
Svinstamkontroll, se Svin
Systemställning, se Arbetskraft
Systemtäckdikning 69
Såtidpunkt 116

T

Tackor, se Får
Taxerade inkomster, utgifter
m m 224—230, 234—235
Taxeringsenheter 52, 54—55
Taxeringsvärden (för jord-
bruksfastigheter) 52—55
Temperatur 118
Tillgångar (och skulder)
per företag 231, 243
Tillväxt för slättervall 125
Timförtjänster 247—248, JÅ
1979 262
Tjurar och tjurkalvar, se Nöt-
kreatur
Tjänstbara galtar 196
Tomtmarksvärde 51—52
Tomt- och industrivärde JÅ
1975 80
Totalbefolkning 39
Totalalkyl, jordbrukets 250—
252
Totalskörd
halm av spannmål 139
hirs och sorghum, majs,
ris 275—276
höstvete, vårvete, höstråg,
korn, havre, blandsäd,
slättervall, potatis 141
raps, rybs 142
vitsenap 139
sockerbetor 142
vårråg, kokarter samt foder-
arter och vicker 142 B
Traktor
antal 70—72, 280
effekt 70

inköp 71
pris 219
Trindsäd, utsäde 74
Trädgårdsodling
antal företag 151—154
antal sysselsatta 42
areal 151—154
skörd 153
statliga stödåtgärder 260
trädgårdsräkning 147,
150—154
utrikeshandel 216 B
växtskyddsmedel 80—81
Täckdikad areal 69

U

Undervisning, se Lantbruksut-
bildning
Ungnöt, se Nötkreatur
Upplöjd (utvintrad) areal 111
Utbildning 267—272
Utgifter i jordbruket
per företag 226—229
totala 224
Utgödsling, automatisk JÅ
1979 79
Utgödslingsanläggning 66
Utjämningsområden 15, 17
Utrikeshandel
jordbruksprodukter
och livsmedel 213—215
trädgårdsprodukter 216 B
Utsäde
betat 75
statsplomberat 74
Utsädesmängd för span-
nål 74
Utvintrad (upplöjd) areal 111

V

Vall, se Slättervall (Betesvall)
Vall till fröskörd 92, 97
Vallbaljväxter, utsäde 74
Vallgräs, utsäde 74
Vallhö, priser 219
Vallinsädda arealer 100
Vallskördens kvalitet 147
Vallväxter, statsplomberat
utsäde 74
Vax 204
Vegetabiliska produkter
export 215
import 215

- importbidrag 254
- införselavgifter 255
- konsumtion 206—210
- priser 219
- produktion 140—142, 149, 276
- Vete
 - antal företag 94
 - förmalning, lager 149
 - hektarskörd 128—131, 136
 - kvalitet 144, 146
 - normskörd 157
 - odlad areal 90, 140, 275
 - odlingarnas storlek 94
 - priser 219
 - skördesätt JÅ 1979 137
 - skördetidpunkt 117
 - skördeutfall 112
 - skördeutsikter 112
 - sorter 104—105
 - sätidpunkt 116
 - totalskörd 140, 276
 - upplöjd areal 111
 - utsädesmängd 74
 - vallinsädd 100
 - växtperiodens längd 117
 - övervintring 111
- Vetekli, priser 219
- Vicker (och foderärter)
 - odlad areal 91
 - skördeutfall 113
 - skördeutsikter 113
 - totalskörd 142
- Vidareförädling 144—145
- Vitsenap, se Oljeväxter
- Väroljeväxter
 - kvalitet 148
 - skadeorsaker 115
 - utsäde JÅ 1976 150
- Vårrips, se Oljeväxter
- Vårrys, se Oljeväxter
- Våråg, se Råg
- Vårstråsäd, utsäde 74
- Vårsäd
 - kvalitet 144, 146
 - skadeorsaker 115
- Vårvete, se Vete
- Världsmarknadsprisindex 221, 222
- Växthus
 - antal nybyggda JÅ 1981 65
 - byggnadssätt JÅ 1975 95
 - yta 151, 154
- Växtnäringsämnen
 - handelsgödsel 77—79
 - mikronäringsämnen 76
- Växtperiod 117
- Växtsjukdomar, medel mot 80—82
- Växtskyddsmedel 80—82
- Y**
 - Yrkesskador inom jordbruk m m 50 B
 - anställd arbetskraft JÅ 1979 58
 - Yttre rationalisering 259
- Å**
 - Åker
 - arealens användning 90—93, 275
 - definition 19
 - fördelning på företagarekategorier 27
 - fördelning på storleksgrupp 25, 27
 - systemtäckdikad areal 69
 - total areal 21—23, 90—93, 274
 - ägd resp arrenderad areal 22—23
 - Åkerböror 91, 95
 - Åkervärde 51, 55
 - Åldersfördelning 44, 48
 - Årsförtjänster JÅ 1973 67—69
 - JÅ 1976 77
 - Årsväxt 103, 110—117
 - Åsnor och mulåsnor 277
 - Återväxt på slåttervall 126, 130—131
 - Återväxtområden 15, 17
 - Ä**
 - Ägarekategorier inom jordbruk 26, 27, 34, 53
 - Ägd åker 22—23
 - Ägda företag 22—23
 - Ägg
 - kläckning 199 B
 - partihandels invägning 198
 - priser 219
 - produktion 198
 - Svensk ägghandel 255
 - Ägoslag 19—23
 - annan gräsbärande mark 21, 23
 - kultiverad betesmark 19
 - skogsmark 21, 23, 274
 - åkermark 21—23, 274
 - övrig mark 19, 274
 - Ärter, se Kokärter
 - Ö**
 - Övergångsbidrag 258, JÅ 1979 275
 - Övervintring, medelomdömen 111
 - Övervärde JÅ 1981 55—56
 - Övrig mark
 - areal 19, 274
 - definition 19

Jordbruksstatistisk årsbok ger en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken med uppgifter om företagsstruktur, arbetskraft, maskiner, växtodling, husdjursskötsel, ekonomiska förhållanden m m.

Årsboken innehåller resultatet från ett sextiototal undersökningar utförda av SCB och andra myndigheter samt av organisationer och föreningar med anknytning till jordbruket. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning samt information om var utförligare redovisning återfinns.

